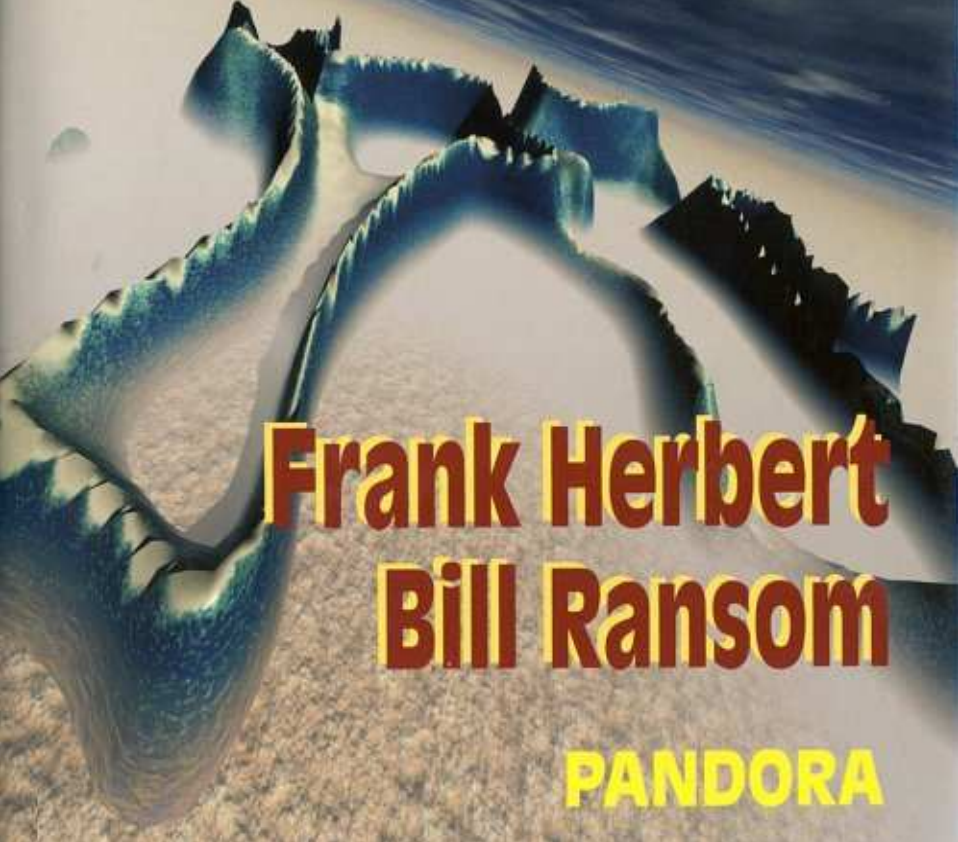

Lazarus jev

Frank Herbert
Bill Ransom

PANDORA

Frank Herbert – Bill Ransom

Lazarův jev

Přeloženo z anglického originálu *The Lazarus Effect*
vydaného nakladatelstvím The Berkley Publishing
Group, New York v roce 1987.

Přeložila Jana Pacnerová.
Vydalo nakladatelství BARONET a.s.,
jako svou 1132. publikaci.
Praha 2006

Copyright © 1983 by Frank Herbert and Bill Ransom
Translation © 2006 Jana Pacnerová.

ISBN 80-7214-909-1

*Brianovi, Bruceovi a Penny – za všechna ta léta,
co chodili po špičkách, zatímco tatínek psal.*

FRANK HERBERT

*Všem těm léčitelům, kteří nás zbavují utrpení;
Lidem, co krmí lidi a pak po nich žádají ctnost;
Naším přátelům – vděčnost a lásku.*

BILL RANSOM

Dějiny tvrdí, že binární systém nedokáže uchovat život. Ale my jsme tady na Pandoře život našli. Kromě řasy byl antagonistický a smrtící, ale stejně to byl život. Úsudek Lodi je nyní na nás, protože jsme řasu vyhubili a tento svět vyvedli z rovnováhy. Nás několik přeživších je vystaveno nekonečnému moři a strašlivým vrtochům dvou sluncí. To, že vůbec přežijeme na našich křehkých vorech, je stejně kletba jako vítězství. Nastal čas šílenství.

Hali Ekelová, Deníky

Duque ucítil pach hořícího masa a sežehnutých chlupů. Začichal, znovu začichal a zakňučel. Jediné zdravé oko mu slzelo a bolelo, když se je pokoušel mnutím otevřít. Maminka byla venku. Venku bylo slovo, které uměl říci, stejně jako *pálí* a *máma*. Nedokázal přesně určit umístění a tvar *venku*. Mlhavě věděl, že jeho příbytek je na klonovoru, zakotveném u černého kamenného výběžku, všeho, co zbylo ze zemského povrchu Pandory.

Pach spáleniny už byl silnější. Děsil ho. Duque uvažoval, jestli by neměl něco říci. Většinou nemluvil; nos mu při tom překážel. Uměl však nosem hvízdát, a maminka tomu rozuměla. Odpovídala mu hvízdáním. Spojenými silami rozuměli více než stovce hvízdoslov. Duque zahýbal čelem. Tím se mu rozmotal tlustý hrbolatý nos a on hvízdal – zprvu zkusmo, aby zjistil, zda není nablízku.

„*Mámo? Kde jsi, mámo?*“

Naslouchal, zda se neozve nezaměnitelné *šoup-plác, šoup-plác* jejích bosých nohou na hladké měkké palubě voru.

Pach spáleniny mu naplnil nos a přiměl ho kýchnout. Venku v chodbě slyšel pleskání mnoha nohou, tolika nohou, kolik jich tam venku ještě nikdy neslyšel, ale žádné nedokázal identifikovat jako mámu. Teď se tam křičelo, slova, která Duque neznal. Zhluboka nasál dech a vydal ten nejsilnější

hvizd, na jaký se zmohl. Tenká žebra ho z toho rozbolela a z vibrací se mu zatočila hlava.

Nikdo neodpovídal. Příklop vedle něj zůstal zavřený. Nikdo ho nevytáhl z pomuchlaných příkrývek a nepřitiskl k sobě.

Navzdory bolesti z kouře Duque odloupl dvěma pahýly na pravé ruce pravé víčko a viděl, že v místnosti je tma až na záři za tenkou organickou hmotou zdi do chodby. Matně oranžové světlo strašidelně ozařovalo podlahu. Čpavý kouř nad ním visel jako mrak, chapadla mastné černoty natahoval dolů k jeho tváři. A teď se venku k pokřiku a *plesk-plesk* mnoha nohou přidaly další zvuky. Slyšel, jak se něco velkého otírá o jeho svítící stěnu a bouchá do ní. Hrůza ho držela svinutého do něměho klubíčka pod příkrývkami na kavalci.

Pach spáleniny obsahoval parnou trpkou příchut' – ne zcela nepodobnou té lepkavě sladké, když jim tenkrát sporák sežehl stěnu. Pamatoval si, jak zuhelnatělá tavenina organiky otevřela nový průchod mezi jejich pokojem a sousedním. Prostrčil hlavu tím propáleným otvorem a zahvízdal na sousedy. Ten pach teď ale nebyl stejný, a zářící stěna se netavila.

Ke zvukům zvenčí se přidalo rachocení. Jako když se něco vaří v hrnku na sporáku, ale maminka nevařila. Kromě toho to bylo na vaření moc hlasité, ještě hlasitější než ostatní zvuky z chodby. Teď se nablízku ozývaly výkřiky.

Duque odkopal příkrývky a zajíkl se, když se bosýma nohama dotkl podlahy.

Pálí!

Zčistajasna se paluba zhoupala, nejprve dozadu a pak dopředu. Pohyb ho srazil obličejem napřed na přepážku. Horká organika stěny se napjala a rozestoupila se před ním jako vařená nudle. Věděl, že je na vnější palubě, ale škobrtající nohy ho příliš zaměstnávaly, musel si krýt hlavu a tělo pažemi. Neměl volnou ruku na to, aby si otevřel své zdravé oko. Horká paluba ho pálila do kolen a loktů. Duque zatajil dech v náhlém přívalu bolesti a vyždímal ze sebe další rezavý hvizd. Někdo o něj zakopl. Něčí ruce ho chytily v podpaží a zvedly ze sežehlých bublin, které bývaly palubou. Něco z nich se utrhlo

spolu s ním a nalepilo se mu na holou pokožku. Duque poznal, kdo ho drží, podle jasmínové vůně vlasů – Ellie, sousedka s krátkýma špalkovitýma nohama a krásným hlasem.

„Duque,“ řekla, „najdeme tvou mámu.“

Slyšel v jejím hlasu něco divného. Tlumeně chraplal ve vyschlém hrdle a lámal se, když promluvila.

„Máma,“ řekl. Promnul si oko a uviděl noční múrů, pohyb a světla ohně.

Ellie se s ním prodírala davem, viděla, že se rozhlíží, a plácla ho přes ruku. „Dívat se budeš potom,“ řekla. „Teď se mě drž kolem krku. Drž se pevně.“

Po tom jediném krátkém pohledu už nebylo třeba rozkaz opakovat. Sevřel obě paže kolem Elliina krku. Z hrdla mu uniklo zakňourání. Ellie se s ním dál prodírala davem lidí – hlasy všude kolem pronášely slova, kterým Duque nerozuměl. Pohyb mezi ostatními mu strhával kousky organikových bublin z pokožky. Bolelo to.

Ten jediný pohled na *venku* zůstal nesmazatelně vrytý v Duqueově paměti. Oheň vycházel z temné vody! Vymršťoval se jako pružina z vody, doprovázen tím hutným bublavým zvukem varu, a vzduch byl tak plný páry, že lidé vypadali jen jako stínové trsy na pozadí žhavě rudé záře plamenů. Jekot a výkřiky stále zněly všude kolem, což způsobovalo, že se Duque držel ještě pevněji Elliiny šíle. Kusy ohně vystřelovaly k nebi vysoko nad jejich ostrovem. Duque to nechápal, ale slyšel, jak oheň s lomozem dopadá a proškvařuje se trupem ostrova do moře pod ním.

Proč voda hoří? Znal hvízdoslova, ale Ellie by jim neporozuměla.

Vor se pod Ellií prudce naklonil, až se natáhla pod dusajícím nohama s Duqueem na sobě, takže byl zaštitěn před hořící palubou. Ellie zaklela a zajíkla se. Kolem nich padali další lidé. Duque cítil, jak se Ellie noří do tající organiky paluby. Zprvu zápolila, zmítala se jako čerstvě chycená murí, kterou mu maminka jednou vložila do rukou, než ji uvařila. Elliino zmítání se zpomalovalo a pak začala tlumeně hrdečně

sténat. Duque, stále se držící Elliiny šíje, ucítil na rukou horké bubliny a odtrhl je. Eliie zaječela. Duque se od ní pokoušel odstrčit, ale tlak těl všude kolem mu bránil uniknout. Cítil, jak se mu ježí vlasy v týle. Z nosu mu unikl tázavý hvizd, ale nedočkal se odpovědi.

Paluba se znovu naklonila a na Duquea se skutálela lidská těla. Cítil horké maso, některé teple mokré. Ellie lapala po vzduchu, velmi zhluboka. Vzduch se změnil. Lidé křičeli: „Ne! Ne!“ a pak přestali křičet. Mnoho lidí začalo všude kolem Duquea kašlat. Kašlal také, dusil se horkým hustým prachem. Někdo nablízku se zajíkl: „Mám Vatu! Pomoz mi. Musíme ji zachránit.“

Duquee vycítil, že Ellie znehybněla. Už nesténala. Necítil stoupání a klesání dechu v její hrudi. Duque otevřel ústa a pronesl dvě slova, která znal nejlépe: „Máma. Pálí, máma. Máma.“

Někdo hned vedle něj řekl: „Kdo je to?“

„Pálí, máma,“ řekl Duque.

Nějaké ruce se ho dotkly a zvedly ho od Ellie. Hlas u jeho ucha říkal: „Je to dítě. Je naživu.“

„Přines ho!“ volal někdo mezi kašlem. „Máme Vatu.“

Duque cítil, jak si ho předávají z ruky do ruky nějakým otvorem do slabě osvětleného místa. Jediným dobrým okem uviděl skrz řidší opar prachu třpyt drobných světelek, lesklé plochy a kliky. Uvažoval, jestli to nemůže být to *ven*, kam šla máma, ale po mámě nebylo nikde ani stopy, jen mnoho lidí namačkaných v malém prostoru. Někdo přímo před ním držel velké nahé nemluvně. O nemluvnětech věděl, protože máma je někdy přinášela *zvenku* a pečovala o ně, vrkala na ně a dovolovala Duqueovi, aby se jich dotýkal a mazlil se s nimi. Nemluvnata byla měkká a hezká. Tohle nemluvně bylo největší ze všech, jaké kdy Duque viděl, ale věděl, že je to pouhé nemluvně – ten tlustý obličej, nehybná tvář.

Tlak vzduchu se změnil, až Duqueovi zalehlo v uších. Něco začalo hučet. Právě když se Duque rozhodoval vyjít ze svých

obav a připojit se k té teplé blízkosti těl, otrásl jimi tři gigantické exploze, až se jejich uzavřený prostor překulil.

„Bum! Bum! Bum!“ zněly exploze jedna přes druhou.

Lidé se začali vyprošťovat ze změti těl. Nějaká noha se dotkla Duqueovy tváře a zase se odtáhla.

„Pozor na ty malé,“ řekl někdo.

Silné ruce Duquea zvedly a pomohly mu otevřít oko. Hleděla na něj bledá mužská tvář – široká tvář s hluboko zasazenýma hnědýma očima. Muž promluvil. „Mám toho druhého. Není to žádný krasavec, ale je naživu.“

„Ukaž, dej mi ho,“ řekla nějaká žena.

Duque se ocitl těsně přitisknutý k nemluvněti. Ženské paže je držely oba, tělo u těla, teplo u tepla. Duquea zaplavil pocit klidu, ten však okamžitě pominul, když žena promluvila. Rozuměl jejím slovům! Nevěděl, jak jim rozumí, ale jejich význam se před ním odvíjel, zatímco hlas hrčel skrz jeho lím, přitisknutou k ženě prsu.

„Celý ostrov explodoval,“ říkala žena. „Viděla jsem to okénkem.“

„Už jsme pod hladinou,“ řekl muž. „Ale nemůžeme zůstat dlouho, když nám tu dýchá tolik lidí.“

„Budeme se modlit ke Skále,“ navrhla žena.

„A k Lodi,“ řekl muž.

„Ke Skále a Lodi,“ shodli se.

Duque to všechno slyšel z dálky, zatímco jeho vědomí zaplavovalo další pochopení. Dochází k tomu proto, že se tělem dotýká těla toho nemluvněte! Už znal jméno nemluvněte.

„Vata.“

Krásné jméno. Jméno s sebou přinášelo košatící záplavu informací, jako by zde to vědění bylo odjakživa; stačilo jen Vatino jméno a její dotek, aby se rozprostřelo jeho paměti. Nyní znal *venku*, znal je celé, jak bylo známé prostřednictvím lidských smyslů a vzpomínek řasy... protože Vata nesla v lidském těle geny řasy. Pamatoval si místo řasy hluboko pod mořem, chapadla lnoucí k milované skále. Pamatoval si

maličké ostrůvky, které už neexistují, protože řasa zmizela a rozpoutalo se běsnění moře. Vzpomínky řasy a vzpomínky člověka odhalovaly zázračné věci, které se dějí na Pandore teď, kdy vlny mohou volně řádit po celé planetě, což je vlastně zdeformovaná koule pevné látky obalená nekonečnou slupkou vody.

Duque také věděl, kde je: v malé ponorce, k níž by měl být připevněn Lehčí-Než-Vzduch.

Venku bylo místo zázraků.

A všechny tyhle úžasné informace k němu přicházely přímo z mysli Vaty, protože ta měla geny řasy, stejně jako on. Stejně jako mnoho přežívajících lidí z Pandory.

Geny... i tyhle zázraky znal, protože mysl Vaty byla zázračným skladištěm takových věcí, vyprávěla mu o dějinách a Válkách klonů, o smrti veškeré řasy. Vycítil přímé spojení mezi Vatou a sebou, které přetrvalo, i když se odtáhl od fyzického kontaktu s ní. Duque za to byl velice vděčný a pokusil se svůj vděk vyjádřit, ale Vata odmítla reagovat.

Tehdy pochopil, že Vata touží po klidu hlubokého moře ve svých vzpomínkách na řasu. Chtěla jen čekat. Nechtěla se vypořádávat s věcmi, které přesunula na něj. *Výhodila* je, uvědomil si, svlékla ze sebe ty věci jako obtížnou a bolavou kůži. Duquea tohle zjištění na okamžik podráždilo, ale ihned se mu vrátil pocit štěstí a radosti. Stal se úložištěm takových vzpomínek!

Vědomí.

To je můj obor, pomyslel si. Musím vědět za nás oba. Jsem skladovací systém, Brána Ox, kterou dokáže otevřít jen Vata.

Za oněch dnů žili na zemi obři.

Genesis, Křesťanská kniha mrtvých

22. Bunratti 468

Proč si vedu tenhle deník? Je to podivný koníček pro Náčelníka justice a předsedu Výboru forem života. Doufám snad, že nějaký historik jednoho krásného dne mé ubohé čmáranice bohatě rozepíše? Umím si představit, jak od nynějška za mnoho let zakopne o můj deník někdo jako Iz Bushka s hlavou plnou předsudků, které mu blokují přijetí opravdu nového. Zničil by Bushka můj deník, protože je v rozporu s jeho vlastními teoriemi? Myslím, že něco takového už asi potkalo i jiné historiky v naší minulosti. Proč by nás jinak Lod' přiměla začít znovu? Jsem přesvědčen, že právě tohle Lod' udělala.

Ach, já věřím v Lod'. Necht' je zaznamenáno tady a teď, že Ward Keel věří v Lod'. Lod' je bůh a Lod' nás přinesla sem na Pandoru. Tohle je naše poslední zkouška – plav nebo se utop, doslova. No... skoro. My Ostrované většinou plujeme. Plavou Mořané.

Tahle Pandora je pro lidstvo dokonalý zkušební terén, a jak příhodně pojmenovaný! Ani střípek pevniny nezbyl nad jejím mořem, které kdysi tlumila řasa. Někdejší ušlechtilý tvor, inteligentní, známý všem stvořením tohoto světa jako Avata, je nyní prostě jen řasa – hustá, zelená a němá. Naši předci Avatu zničili a my jsme zdědili planetární moře.

Udělali jsme to my lidé už někdy předtím? Vyhubili jsme něco, co v našem životě potlačovalo vražednou sílu? Mám jakési podezření, že ano. Proč jinak by Lod' ponechávala ty hybernační tanky, aby nás dráždily, na oběžné dráze těsně mimo náš dosah? Náš kaplan-psychiatr toto podezření sdílí. Jak říká: „Nic nového pod slunci“.

Pročpak asi má imprimatur Lodi vždycky podobu oka uvnitř pyramidy?

Začínám psát tento deník prostě jen jako líčení mého vlastního spravování Výboru, který určuje, který nový život bude smět přežít a snad i dál plodit. My mutanti máme v hluboké vážnosti variace, které do lidského genového rybníčka vpustilo bioinženýrství onoho geniálního šílence Jesuse Lewise. Z těch neúplných záznamů, které dosud máme, je jasné, že definice *člověka* byla kdysi mnohem užší. Mutantní variace, které nyní akceptujeme bez mrknutí oka, byly kdysi důvodem ke zděšení, ba i ke smrti. Jako člen výboru, rozsuzující o životě, si vždy kladu otázku, kterou se snažím svým bídným chápáním zodpovědět: *Pomůže nám tenhle nový život, tohle nemluvně, přežít?* Pokud existuje sebevzdálenější možnost, že bude přínosem tomu, čemu říkáme lidská společnost, hlasuji pro to, abychom je nechali žít. A zas a znovu bývám odměněn skrytým génem v kruté formě, tím, že mysl plus znetvořené tělo nás všechny obohatí. Vím, že tato moje rozhodnutí jsou správná.

Ale můj deník jeví sklon k odbíhání. Usoudil jsem, že jsem potají filozofem. Chci vědět nejen „co“, ale také „proč“.

Za mnoho generací od oné strašlivé noci, kdy poslední z opravdových pandorských pevninských ostrovů explodoval roztavenou lávou, jsme si vyvinuli absurdní společenskou dualitu, o níž jsem přesvědčen, že by nás mohla všechny zničit. My Ostrované se svými organickými městy, plujícími „volky nevolky“ na hladině moře, jsme přesvědčení, že jsme vytvořili dokonalou společnost. Máme se rádi mezi sebou, máme rádi to vnitřní jiné, které ochraňuje pokožka (ať už je její tvar či barva jakákoli). Co nás to tedy nutí říkat „my“ a „oni“? Je v nás skrytá nějaká zloba? Exploduje v nás násilí proti těm vyloučeným?

Ano, Ostrované vylučují, to se nedá popřít. Naše vtipy nás prozrazují. Protimořanské vtipy. „Mořici“ jim říkáme. Nebo „hezouni“. A oni nám říkají „Mutové“. Je to mručivé slovo, ať je vyslovíte jakkoli.

Všichni Mořanům závidíme. V tom to je. Napsal jsem to. Závidíme. Mají volnost veškeré země pod mořem. Mechanizace Mořanů závisí na relativně jednotném, tradičním lidském těle. Jen málokterý Ostrovan dokáže čelit podprůměrným přírodním podmínkám, obsazují tedy vrcholy mořanského génia nebo hlubiny jeho brlohů. Ale i tak ti Ostrované, kteří se přestěhují dolů, jsou omezeni na ostrovanské komunity... ghetta. Přesto si Ostrovan představuje nebe jako přeměnu v hezouna.

Mořané zahánějí moře, aby přežili. Jejich životní prostor má výhodu jakési stability pod nohama. Historicky vzato musím připustit, že lidé zjevně preferují pevný povrch pod nohama, vzduch, který se dá volně dýchat (ačkoliv ten jejich je depresivně vlhký) a pevné věci všude kolem. Občas se u nich vyskytne ruka nebo noha s blánou mezi prsty, ale to bylo také běžné v celé posloupnosti druhu. Mořan vypadá tak, jak vypadali lidé, kam až byla jejich podoba zaznamenána; to poznáme sami. Kromě toho došlo k *Válkám klonů*. O tom psali naši přímí předkové. To nám udělal Jesus Lewis. Viditelný důkaz *jiného* je nevyvratitelný.

Ale já psal o povaze Mořanů. Sami prohlašují, že jejich cílem je obnovit řasu. Ale bude mít ta řasa vědomí? Řasa v moři opět žije. Viděl jsem její působení za svého života a očekávám, že každou chvíli uvidíme poslední vlnostenu. Určitě bude následovat obnažená pevnina. A přece: jak to souvisí s tou přirozeností, kterou pozoruji u Mořanů?

Tím, že přivádějí nazpět řasu, se snaží *ovládnout* moře. To je přirozenost Mořanů – ovládat.

Ostrované plují s vlnami, větrem a proudy. Mořané ovládnou tyto síly a ovládnou i nás.

Ostrované se sklánějí před věcmi, které by je jinak přemohly. Jsou zvyklí na změnu, ale už je unavuje. Mořané bojují proti jistým druhům změny – a unavuje je to čím dál víc.

Nyní dospívám k názoru na to, co s námi Loď udělala. Myslím, že povaha našeho vesmíru je taková, že život může

narazit na sílu, která jej dokáže přemoci, pokud se život nedokáže sklonit. Mořany by taková síla zlomila. Ostrované se skloní a nechají unášet. Myslím, že my možná nakonec přežijeme snáz.

Svůj prvotní hřích neseme ve svých tělech a ve tvářích.

Simone Rocksacková, kaplan-psychiatr

Studené *plesk* nečekané vlny přes bok Queetse Twispa probudily. Zív a uvolnil si příliš dlouhé paže tam, kde se mu zapletly do nepromokavé plachty. Rukávem košile si setřel spršku mořské vody z obličeje. Ještě se úplně nerozednilo, všiml si. První tenká pírka úsvitu šimrala černé břicho obzoru. Na obloze se nehromadila žádná bouřková mračna a jeho dva kvakoši, s peřím načechraným a lesklým, si spokojeně broukali na bidýlkách. Třením si rozproudil krev v dlouhých pažích a na dně koraklu nahmatl tubu s hustým koncentrátem šťávy a proteinů.

Fujtajksl!

Udělal sarkastickou grimasu, když vysával z tuby poslední zbytky. Koncentrát byl bez chuti a bez zápachu, ale stejně mu připadal hnusný.

Jeden by myslel, že když už to může být požitelné, mohli by to dělat i chutné, pomyslel si. *V přístavu aspoň dostaneme trochu opravdového jídla.* Z námahy při kladení a vytahování rybářských sítí se jeho chuť k jídlu vždycky změnila v něco monumentálního, co koncentráty dokázaly podpořit, ale nikdy ne uspokojit.

Šedý oceán zel všemi směry. Nikde ani stopy po švihounech či jiné hrozbě. Přes okraj koraklu občas vyšplouchla velká vlna, ale organiková pumpa na dně si s tím poradila. Otočil se a pozoroval, jak vypouklina jejich sítě zvolna vzdouvá pěnu na hladině za nimi. Mírně se nakláněla těžkým nákladem. Twispovi se sbíhaly sliny v ústech při vyhlídce na tisíc kilo scilly – vařená scilla, smažená scilla, pečená scilla s krémovou omáčkou a horkými žemlemi...

„Queetsi, už tam budeme?“ zakrákoral Brettův hlas puberťácky. Zpod plachty trčela jen kštice hustých plavých

vlasů – ostrý kontrast k ebenové srsti, kterou byla zarostlá Twispova hlava. Brett Norton byl na svých šestnáct let vysoký, a s tou kupou vlasů se zdál ještě vyšší. Jeho hubená kostnatá postava se už začala v této první rybářské sezóně trochu obalovat.

Twisp zvolna nasál vzduch, zčásti aby se uklidnil po tom prudkém procitnutí, zčásti aby nabral trpělivost.

„Ještě ne,“ řekl. „Proud je správný. Na Ostrov bychom měli dorazit těsně po rozednění. Sněží si něco.“

Chlapec udělal grimasu a štrachal z batůžku něco k jídlu. Twisp se díval, jak hoch otřel hubici téměř do čista, odzátkoval ji a sál veliké loky nevábne hnědé tekutiny.

„Mňam!“

Brettovy šedé oči byly pevně zavřené a otrásl se.

Twisp se usmál. *Měl bych mu přestat v duchu říkat „kluk“.* Šestnáct let, to už není klukovský věk, a sezónou u sítí mu ztvrdly oči a zesílily ruce.

Twisp se v duchu často ptal, proč se Brett rozhodl stát rybářem. Brett měl tělesným typem dost blízko k Mořanovi, aby mohl odejít dolů a dobře si tam žít.

Má rozpačité oči, pomyslel si Twisp. *Ale toho si všimne málokdo.*

Brettovy šedé oči byly velké, ale ne groteskní. Ty oči by dobře viděly v téměř úplné tmě, což se při nočním rybaření hodilo.

To by Mořanům neuniklo, pomyslel si Twisp. *Umějí dobře využívat lidi.*

Nenadálé škubnutí sítě je oba vyvedlo z rovnováhy a oba současně se chytili boku. Znovu škubnutí.

„Brette!“ křikl Twisp. „Zpomal loď, než vytáhnu síť.“

„Ale nemůžeme ji vytáhnout,“ řekl chlapec, „budeme muset vyklopit úlovek...“

„V síti je Mořan! Mořan se utopí, jestli síť nevytáhneme.“ Twisp už ručkováním vytahoval těžká lana. Svaly na dlouhých předloktích mu div netrhaly kůži námahou. Tohle byla jedna z těch chvil, kdy byl rád, že má mimořádné schopnosti mutanta.

Brett za ním zmizel k malému elektrickému motoru. Lana od sítě telegrafovala zběsilé svíjení a škubání zdola.

Určitě Mořan! říkal si Twisp a zabíral ještě silněji. Modlil se, aby ho dostali nahoru včas.

Nebo ji, pomyslel si. První Mořan, jehož kdy uviděl v síti, byla žena. Krásná. Zaplašil vzpomínku na křížovku čar, popálenin od sítě na její dokonalé, bledé... mrtvé pokožce. Tahal silněji.

Ještě třicet metrů sítě, říkal si. Pot ho pálil v očích a lopatičky bolesti mu spalovaly záda.

„Queetsi!“

Pohlédl od sítě zpátky na Bretta a uviděl zsinalou hrůzu. Twisp sledoval chlapcův pohled. Nad tím, co uviděl tři až čtyři sta metrů na pravoboku, ztuhl. Kvakoši spustili poplašený pokřik, který Twispovi sděloval, co jeho oči jen taktak dokázaly potvrdit.

„Smečka švihounů!“

Málem to zašeptal, téměř nechal vyklouznout lana sítě, zaříznutá do dlaní ztvrdlých jako kámen.

„Pomoz mi!“ křikl Twisp. Znovu začal v panice tahat síť. Koutkem jednoho oka zahlédl, jak chlapec popadl levé lano, koutkem oka sledoval pravidelnou pěnivou brázdu za blížícími se švihouny.

Je jich nejmíň půl tuctu, pomyslel si. *Do prdele!*

„Co udělají?“ přeskočil znovu Brettovi hlas.

Twisp věděl, že hoch už ledacos slyšel. Nic z toho nemohlo vystihnout realitu. Hladoví nehladoví, švihouni lovili. Jejich obrovské přední tlapy a šavlovité tesáky zabíjely čistě jen z touhy po krvi. Tihle švihouni chtějí Mořana.

Příliš pozdě sáhl Twisp po laserovce, kterou měl zabalenou v nepromokavém plátně v palubní skříňce. Horečně šátral po zbrani, ale první ze švihounů se střemhlav vrhl na síť a jejich setrvačnost korakl rozhoupala. Další dva zaútočili ze stran, sevřeli obchvat jako pěst. Twisp ucítil dva silné nárazy, právě když vytahoval laserovku. Viděl, jak síť zplihla, když ji spáry a tesáky rozsápaly dokořán. Zbytek smečky dohnal předvoj,

hltal kousky masa a kostí, odlétající ze zpěněné hmoty, která bývala Mořanem. Jeden švihoun kousl jiného a ostatní, naladěni k zabíjení, se obrátili proti raněnému druhovi a roztrhali ho na kousky. Srst a zelená krev cákaly až na okraj koraklu.

Na tuhle melu není třeba plýtvat nábojem z laserovky! Bylo to trpké pomyšlení. Ostrované se už dávno vzdali naděje, že by snad mohli tyhle strašlivé tvory vyhubit.

Twisp se otřásl, probral se, nahmatal nůž a odřízl lana sítě.

„Ale proč...?“

Neodpovídal na Brettovy protesty, nýbrž stiskl spínač pod krytem motoru. Jeden ze švihounů ztuhl ani ne metr od jejich zádi. Potápěl se zvolna, vznášel se sem a tam, sem a tam jako pírko padající za bezvětrného dne. Ostatní zkusili korakl párkrát napadnout, ale vzdálili se, jakmile ucítili u nosu okraj šokoclony. Spokojili se omráčeným švihounem a pak odsvištěli do moře.

Twisp znovu zabalil laserovku a zaklínil ji pod své sedadlo.

Nato vypnul štít a zadíval se na rozervané cáry, které bývaly jejich sítí.

„Proč jsi uřízl tu síť?“ Brettův hlas byl trucovitý, dotěrný. Zněl, jako by měl slzy na krajíčku.

Šok, pomyslel si Twisp. *A ztráta úlovku.*

„Rozervali síť, aby se dostali... aby ho dostali,“ vysvětloval Twisp. „Stejně bychom o úlovek přišli.“

„Mohli jsme z něj něco zachránit,“ mudroval Brett. „Třetina už byla přímo *tady*.“ Brett plácl na okraj trupu na zádi, oči jako dvě šedé hrozby na pozadí drsně modré oblohy.

Twisp vzdychl, vědom si, že adrenalin dokáže vzbudit zklamání, které je třeba nějak uvolnit.

„Nemůžeš aktivovat šokoclonu, když máš takhle lana přes palubu,“ vysvětloval. „Musí být úplně venku nebo úplně uvnitř. Aspoň u tohoto šuftáckého modelu...“ Bouchl pěstí do jednoho sedadla.

Jsem stejně otřesený jako ten kluk, uvažoval. Zhluboka se nadechl, projel si prsty husté kučery černých vlasů a zklidnil

se, než ve vysílači aktivoval signál varování před švihouny. Tím je lokalizuje a uklidní Vashon.

„Vrhli by se pak i na nás,“ řekl. Cvrnkl prstem do látky mezi vzpěrami. „Tahle věc je jen tenká membrána, dva centimetry tlustá – jakou myslíš, že bychom měli šanci?“

Brett sklopil oči. Vtáhl plné rty, pak napůl vyšpulil dolní ret. Odvrátil pohled tam, kde se vycházející Velké Slunce přidružovalo ke své sesterské hvězdě, která už stála na obloze. Pod Velkým Sluncem, až na obzoru, zářila ve vodě velká oranžová silueta.

„Domov,“ řekl Twisp tiše. „Město.“

Unášel je jeden z úzkých proudů těsně pod hladinou. Za hodinu nebo za dvě je donese až k plující mase lidstva.

„Kurva práce,“ řekl Brett. „Jsme na suchu.“

Twisp se usmál a zaklonil se, aby si užil sluncí.

„Přesně tak,“ řekl. „A jsme naživu.“

Chlapec zamručel a Twisp si založil své půldruhametrové paže za hlavou. Lokty trčely do stran jako dvě podivná křídla a vrhaly na vodu groteskní stín. Zadíval se vzhůru přes jeden loket – zase jednou rozjímal nad jedinečností svého mutantního dědictví. Ty paže mu v životě většinou překážely – dosáhl si na špičky nohou, aniž by se sebeméně naklonil. Ale ty paže také vytahovaly sítě, jako by k tomu byly stvořené.

Možná byly, dumal. Kdo už to ví? Paže byly většinou šikovné u sítí a při dosahování na věci, ale při spánku byly nepohodlné. Ženám se však zřejmě líbila jejich síla a ovíjení. Výhoda.

Možná je to iluze jistoty, říkal si a jeho úsměv se rozšířil. Jeho vlastní život byl kdeco, jenom ne bezpečný. Nikdo, kdo sestupoval do moře, nebyl v bezpečí, a kdo by si to myslel, byl buď blázen, nebo mrtvý.

„Co nám udělá Námořní soud?“ Brettův hlas zněl tlumeně, sotva slyšitelně přes šplouchání vln a soustavné rozčilené mumlání obou kvakošů.

Twisp si dál užíval plynutí proudu, hřejivé sluneční paprsky na obličejí a pažích. Chvilí se kousal do tenkých rtů a pak řekl: „Těžko říct. Viděl jsi mořanskou značku?“

„Ne.“

„Vidíš nějakou teď?“

Naslouchal slabému šelestu v koraklu a poznal, že chlapec přejíždí pohledem horizont. Twisp si kluka vybral právě pro jeho výjimečné oči. Proto, a kvůli jeho postoji.

„Ani stopa,“ řekl chlapec. „Asi byl sám.“

„To není pravděpodobné,“ řekl Twisp. „Mořané jen zřídka kdy cestují sami. Ale můžeš se s jistotou vsadit, že *někdo* je sám.“

„Musíme jít před soud?“

Twisp otevřel oči a podle svěšených koutků úst poznal, že Brett má upřímný strach. Chlapcovy vykulené oči vypadaly v bezvousé tváři jako komické měsíce.

„Jo.“

Brett žuchl na sedadlo vedle Twispa a rozhoupal lodičku tak silně, až přes okraje vnikla dovnitř voda.

„Co když to nepovíme?“ zeptal se. „Jak by se to dozvěděli?“

Twisp se od chlapce odvrátil. Brett toho ještě hodně neví o moři a o lidech, kteří na něm pracují. Existuje mnoho zákonů, a většina z nich zůstává nepsaná. Tohle bude tvrdá první lekce, ale co se dá čekat od kluka, který sotva vyplul na moře? Takovéhle věci se v Centru nestávaly. Život tam byl... hezký. Scilly a murí byly pro lidi, žijící ve vnitřním okruhu Ostrova, jen jídlo, nebyli to tvorové se zvyklostmi a životem a posledním zatřepetáním na dlani.

„Mořané sledují všechno,“ řekl Twisp bezvýrazně. „Oni vědí.“

„Ale ti švihouni,“ trval na svém Brett, „možná dostali taky toho druhého Mořana. Pokud *byl* nějaký druhý.“

„Srst švihounů je dutá,“ řekl Twisp. „Kvůli izolaci a plavání. Nemůžou se moc potápět.“

Pak namířil na kluka černé oči a dodal: „A co jeho rodina, která na něj čeká doma? Tak kušuj!“

Věděl, že se kluk urazil, ale co, sakra! Jestli bude Brett žít na moři, měl by se naučit, jak to tady chodí. Nikdo tu není rád zaskočený ani opuštěný. Kromě toho Twisp začínal cítit blízkost a nevyhnutelné nepříjemnosti Námořního soudu, a říkal si, že by měl začít formulovat jejich obhajobu. Chytit do sítě Mořana byla vážná záležitost, třebaže to člověk nezavinil.

Bojácní bývají nejnebezpečnější, když se dostanou k moci. Stávají se z nich démoni, když vidí nepředvídatelné fungování všeho toho života kolem sebe. Vidí sílu stejně jako slabost, ale upínají se jen na slabosti.

Citáty Lodi, Dějiny

Až na pohyb operátorů a jejich občasné poznámky byl dnes ráno v Kontrole sondy klid, izolovaný od dne nahoře stovkou metrů vody a tlustými stěnami tohoto mořanského komplexu. Přitlumená odlehlost plnila Ize Bushku neklidem. Věděl, že na jeho smysly útočí mořanská cizota, prostředí většiny Ostrovanů vzdálené, ale přesný zdroj nejistoty mu unikal.

Všude je takový klid, říkal si.

Všechna ta tíha vody nad hlavou budila v Bushkovi obzvláštní obavu. Překonal ten strach, když sloužil u ostrovanských ponorek. Nadřazený postoj, který pozoroval u Mořanů kolem sebe, *to* byl zdroj jeho podrážděnosti! Bushka se ohlédl nalevo, kde jeho spolupozorovatelé stáli trochu opodál a udržovali si odstup od osamělého Ostrovana v této společnosti.

GeLaar Gallow se naklonil těsně k ženě po svém boku, Kareen Aleové, a zeptal se: „Proč se start odkládá?“

Aleová promluvila jemně modulovaným hlasem: „Někdo říkal, že kaplan-psychiatr vydal rozkaz – něco kvůli požehnání.“

Gallow kývl a kadeř plavých vlasů mu spadla k pravému obočí. Shrnul ji ledabylým pohybem. Gallow byl zdaleka nejkrásnějším mužem, jakého kdy Bushka viděl – řecký bůh, pokud se dá věřit dějinám. Bushka byl původním povoláním ostrovanský historik, proto dějinám věřil. Gallowovy zlaté vlasy byly dlouhé a jemně zvlněné. Jeho tmavomodré oči hleděly zvědavě na všechno, na čem spočinuly. Pravidelné bílé zuby blýskaly v úsměvu, jenž se dotýkal pouze úst, jako by je

ukazoval v té dokonalé tváři jen pro potěchu přihlížejícím. Někteří říkali, že byl naprogramován pouze k tomu, aby odstraňoval plovací blány z prstů u rukou a nohou, ale to mohla být jen závistivá lež.

Bushka kradmo pozoroval Aleovou. Říkalo se, že Mořané sepisují petici, aby se Aleová spářila s Gallowem kvůli krásnému potomku. Tvář Aleové tvořila dokonale pravidelný ovál s plnými rty a modrými očima daleko od sebe. Její nos, mírně zvednutý, měl hladký a rovný hřbet. Plet' – dokonale kontrastující s tmavě rudými vlasy – měla narůžověle průsvitnou, a Bushka si říkal, že bude potřebovat krémy a mastičky, pokud ji povinnosti zavedou nahoru, kde září krutá slunce.

Bushka se podíval přes ně na obrovitou konzoli s grafickými operačními klávesami a velkými obrazovkami. Na jedné obrazovce bylo vidět zářivé světlo na hladině oceánu vysoko nad nimi. Jiná obrazovka ukazovala podmořskou rouru, kde se připravovala vodíková sonda Lehčí-Než-Vzduch k vyplavení nahoru a k vypuštění do turbulentní atmosféry Pandory. V pozadí se kolébal řídký prales řasy.

Po Bushkově pravici bylo za trojitou tloušťkou plazmaskla vidět také startovací základnu LNV, kolem níž plavali Mořané. Někteří plavci měli tlakohadice s kyslíkem, celé skryté v těsně padnoucích potápěčských úborech. Jiní měli na zádech organickou vzduchorybu, kterou ostrovanští bioinženýři zaváděli k dlouhodobé práci pod mořem.

Dokážeme to vyrobit, ale nemůžeme mít podmořskou svobodu, v níž bychom to používali.

Bushka viděl místo, kde se přísavka vzduchoryby napojovala ke krční žíle nejbližšího Mořana. Představoval si, jak tisíce cílů pumpují čerstvý kyslík do dělníkova krevního oběhu. Občas dělník vybavený vzduchorybou vypustil koutkem úst kysličník uhelnatý v podobě proudu vznášejících se bublinek.

Jaký je to asi pocit, plout svobodně v moři a záviset přitom na symbiotickém vztahu se vzduchorybou? Byla to myšlenka

plná ostrovanské zášti. Ostrovanské bioinženýrství bylo lepší než mořanské, ale vše, co ostrovanský génius vyrobil, pohltila strašlivá nutnost cenné výměny.

Jak bych byl rád, kdyby mě vyhandlovali nahoru! Ale na to není velká naděje.

Bushka potlačil pocit závisti. Viděl svůj odraz na plazmě. Výbor pro formy života neměl žádný problém s tím, aby ho uznal za člověka. Očividně zapadal kamsi poblíž mořanského konce spektra. Přesto však jeho rozložitá a nevysoká postava, velká hlava s tvrdými hnědými vlasy, husté obočí, široký nos, široká ústa, hranatá brada – nic z toho se neblížilo měřítkům, která představoval Gallow.

Srovnání bolelo. Bushka uvažoval, co si asi myslí ten vysoký nafoukaný Mořan. *Proč ten zvědavý výraz míří na mě?*

Gallow se znovu věnoval Aleové, dotýkal se jejího nahého ramene, smál se něčemu, co říkala.

Na startovací základně LNV bylo vidět nový rozruch, další světla v tunelu, který bude navádět sondu na začátku její cesty k hladině.

Ředitel startu u kontrolní konzole řekl: „Ještě to pár minut potrvá.“

Bushka vzdychl. Tenhle zážitek nebyl takový, jak očekával... jak si vysnil.

Ušklíbl se sám sobě. *Fantasto!*

Jakmile mu bylo sděleno, že bude ostrovanským pozorovatelem při tomto startu do říše Lodi, naplnilo ho nadšení. Jeho první výlet do jádra mořanské civilizace! Konečně! A fantazie: *Snad... možná najdu cestu, jak vstoupit do mořanské společnosti, zbavit se chudoby a ušmudlané existence nahoře.*

Když se dozvěděl, že ho bude doprovázet Gallow, procitla v něm ještě větší naděje. GeLaar Gallow, ředitel mořanského výzkumu, jeden z těch, kteří mohli hlasovat za to, aby byl Ostrovan přijat do jejich společnosti. Ale Gallow se mu teď zřejmě vyhýbal. A nikdy nebylo pochyb o jeho opovržení.

Jen Aleová ho uvítala vřele, jenomže ta byla členkou mořanské vlády, diplomatkou a vyslankyní k Ostrovanům. Bushku překvapilo zjištění, že je také doktorkou medicíny. Povídalo se, že absolvovala náročné medicínské vzdělání jakožto gesto vzpoury proti své rodině, která měla dlouhou tradici služby v diplomatickém sboru i v jiných funkcích mořanské vlády. Rodina očividně nakonec zvítězila. Aleová měla jisté místo mezi mocnými – dokonce snad získala větší moc než všichni ostatní členové její rodiny. Mořský i ostrovní svět žil nedávným odhalením, že Aleová je hlavní dědičkou majetku zesnulých Ryana a Eliny Wangových. A Aleová byla jmenována poručnicí jediné dcery Wangových Scudi. Nikdo dosud nevyčíslil rozsah majetku Wangových, ale vrchní ředitel mořanského obchodu byl patrně nejbohatším člověkem na Pandoře. Elina Wangová, která přežila svého manžela ani ne o rok, se nedožila toho, aby provedla nějaké zásadní změny ve Wangových državách. Takže tu byla Kareen Aleová, krásná a mocná, která dovedla najít správná slova pro každou příležitost.

„Jsem ráda, že jste mezi námi, Ostrovane Bushko.“

Jak přívětivě a vstřícně to znělo!

Byla jen zdvořilá... diplomatická.

Mezi dělníky u konzole Kontroly sondy nastal další čínorodý rozruch. Na obrazovce bylo vidět, jak z hladiny vyrazila série oslnivých záblesků, a výjev pak nahradila tvář Simone Rocksackové, kaplana-psychiatra. Pozadí prozrazovalo, že mluví ze svého příbytku v centru Vashonu, daleko na povrchu.

„Zdravím vás jménem Lodi.“

Od Gallowa zaznělo stěží potlačené posměšné uchechtnutí.

Bushka zaznamenal, jak se mužovo klasické tělo otráslu při pohledu na Kápéčko. Bushka, zvyklý na ostrovanské variace, nikdy nezaznamenal vzhled Rocksackové. Nyní ji však viděl Gallowovými očima. Stříbřité vlasy Rocksackové vlály jako divoká hříva z temene téměř dokonale kulaté hlavy. Albínské oči vyčnívaly na špičkách malých vyvýšenin na jejím čele.

Ústa, stěží viditelná pod chlopni šedé pokožky, tvořila jen malá červená štěrbinka bez brady. Obličej se jí svažoval v ostrém úhlu zpod úst až k tlustému krku.

„Modleme se,“ řekla Kápěčko. „Tuto modlitbu jsem pronesla před pouhými několika minutami v přítomnosti Vaty. Teď ji zopakuji.“ Odkáslala si. „Lodi, jejíž všemohoucností jsme byli vyvrženi do nekonečných vod Pandory, dopřej nám odpuštění Prvotního hříchu. Dopřej nám...“

Bushka přestal poslouchat. Slyšel už tuto modlitbu v té či oné verzi mnohokrát. Jeho druhové ji bezpochyby slyšeli také. Mořanští pozorovatelé se ošívali na svých stanovištích a tvářili se znuděně.

Prvotní hřích!

Studium historie udělalo z Bushky pochybovače, pokud šlo o tradice. Mořané, jak zjistil, se domnívali, že se Prvotní hřích vztahuje k vyhubení myslící řasy na Pandoře. Jejich pokání spočívalo v tom, že musejí znovu objevit řasu ve vlastních genech a znovu naplnit moře podvodní džunglí gigantických stvolů a listů. Tentokrát však ne myslících. Pouze řasou... ovládanou Mořany.

Fanatičtí stoupenci NáLoděnství z ostrova Guemesu na druhé straně trvali na tom, že Prvotní hřích vznikl, když lidstvo opustilo NáLoděnství. Většina Ostrovanů však následovala příkladu Kápěčka: Prvotní hřích je linie bionžénýrství, kterou se ubíral Jesus Lewis, dávno mrtvá mysl, stojící za dnešními odchylkami v lidské normě. Lewis stvořil klony a „vybral další přeformované, aby je vybavil pro přežití na Pandoře“.

Bushka potřásl hlavou, zatímco hlas Kápěčka drmolil dál. *Komu se na Pandoře přežívá nejlépe?* zeptal se sám sebe. *Mořanům. Normálním lidem.*

Na Pandoře přežívalo nejméně desetkrát víc Mořanů než Ostrovanů. Tak prostě fungoval dostupný životní prostor. Pod mořem, chránění před vrtochy Pandory, měli daleko větší objem životního prostoru, než na bouřlivém, nebezpečném povrchu planety.

„Odkazuji tě do říše Lodi,“ říkala Kápěčko. „Necht' požehnání Lodi doprovází tuto výpravu. Necht' Lod' ví, že nezamýšlíme žádné rouhání tím, že se vtíráme do nebes. Necht' je to gesto, které nás přiblíží Lodi.“

Tvář Kápěčka zmizela z obrazovky a vystřídal ji detail vstupu do startovního tunelu. Signální zařízení na tunelu se naklánělo v pomalém proudu doleva.

U konzole po Bushkově levici řekl ředitel startu: „Situace zelená.“

Od předstartovního brífinku už Bushka věděl, že to znamená, že jsou připravení sondu vypustit. Pohlédl na další obrazovku, pohled přenášený komunikačními kabely z gyrostabilizované plošiny na hladině. Tam nahoře bičovala vrcholky dlouhých vln bílá pěna. Bushkovo cvičené oko poznalo, že je to čtyřicetiklikový vítr, na Pandoře prakticky stav klidu. Sondu to bude unášet rychle, ale bude také rychle stoupat, a ve vyšší atmosféře byly pro změnu mezi mraky trhliny, přičemž jedno ze dvou pandorských sluncí ozařovalo okraje mraků zářivým stříbrem.

Ředitel startu se předklonil a zadíval se na nějaký přístroj. „Čtyřicet sekund,“ řekl.

Bushka postoupil kupředu, aby lépe viděl na přístroje a ředitele startu. Byl mu představen jako Dark Panille – „Pro přátele ‚Stín‘“. Žádný přehnaný odpor; jen náznak nelibosti specialisty nad tím, že do jeho pracovního prostoru lze přivádět pozorovatele bez jeho svolení. Bushkovy nemožné smysly okamžitě vysledovaly, že Panille je nositelem genů řasy, podle pandorských standardů však měl štěstí, protože nebyl lysý. Panille nosil dlouhé černé vlasy spletené do jediného copu – „rodinný účes,“ odpověděl tehdy na Bushkovu otázku.

Panille se zřetelně podobal mořanskému normálu. Signály řasy spočívaly hlavně v tmavé pleti s nezaměnitelně zeleným nádechem. Měl úzkou, dost ostře řezanou tvář s vysedlými lícními kostmi a výrazným nosem. Panilleovy velké hnědé oči vyzařovaly zpod rovného obočí hlubokou inteligenci. Ústa

tvořila rovnou čáru, stejnou jako obočí, a dolní ret byl plnější než horní. Mezi dolním rtem a prohlubní v úzké výrazné bradě měl hlubokou vrásku. Panilleovo tělo bylo kompaktní, s vláčnými svaly běžnými mezi Mořany, kteří se hodně pohybovali v moři.

Jméno Panille vzbudilo v Bushkovi zájem historika. Panilleův předek se podílel na přežití člověka během Války klonů a po odchodu Lodi. V dějinách to bylo proslulé jméno.

„Start!“ řekl Panille.

Bushka pohlédl na plazmu vedle sebe. Startovací tunel stoupal za jeho zorným polem zelenou vodou s řídce zasázenou řasou na obzoru – byly to tlusté rudohnědé kmeny s nahodile rozmístěnými lesklými světly. Světla se kolébala a mžikala jako by poplašeně. Bushka se znovu soustředil na obrazovky, protože očekával něco pozoruhodného. Podívaná, na niž upírali oči ostatní, spočívala jen v pomalém stoupání LNV uvnitř tunelu. Vzestup označovala zářivá světla v tunelu. Vrásčitý vak LNV se zvětšoval, jak se zvedal, až se nakonec uhladil do podoby oranžové tkaninové plochy, která obsahovala vodík.

„Tak!“ vydechla Aleová, když sonda opustila horní konec tunelu. Šikmo ji unášel mořský proud a sledovala ji kamera, upevněná na mořanské ponorce.

„Test klíčových monitorů,“ řekl Panille.

Velká obrazovka ve středu konzole přepnula na vysílání z obalu sondy, tažené pod vodíkovým vakem. Na obrazovce bylo vidět šikmý, zeleně zbarvený pohled na mořské dno – řídké plantáže řasy, skalnatý výběžek. Před Bushkovými očima se kalily do šera. Obrazovka v pravém horním rohu konzole přepnula na kameru na povrchové plošině, gyrostabilizovaném voru. Kamera přejela závrtným obloukem doleva, potom se usadila na ploše vln, zpěňných větrem.

Bolest v hrudi Bushkovi sdělila, že zadržuje dech, jak čeká, až LNV vyrazí na hladinu. Vydechl a zhluboka se nadechl. *Tam!* Na hladině oceánu se zvedla bublina a nepraskla. Vítr

zploštil bližší stranu vaku. Zvedl se z vody, rychle se od ní vzdaloval a objevila se sonda. Povrchová kamera ji sledovala – ukazovala oranžový květ, plující na modré klenbě oblohy. Pohled zazoomoval na visící sondu, z níž dosud stékala voda v podobě větrem odnášené spršky.

Bushka pohlédl na centrální obrazovku, přenos ze sondy. Ukazovala moře pod LNV, podivně zploštělou scenerii, kde bylo stěží vidět vzedmuté vlny, z nichž se přednedávnem vynořil LNV.

To je všechno? užasl v duchu Bushka.

Cítil zklamání. Třel si tlustý krk, protože tam cítil pot nervozity. Kradmý pohled na dva mořanské pozorovatele mu prozradil, že si tiše povídají, jen občas vrhnou pohled na obrazovky a plazmové okénko, kterým bylo vidět, že Mořané už uklízejí po startu.

V Bushkovi se svářila frustrace se závistí. Zíral na konzoli, kde Panille vydával tlumené rozkazy svým operátorům. Jak jsou tihle Mořané bohatí! Bushka si vzpomněl na hrubé organikové počítače, s nimiž se museli spokojit Ostrované, na puch Ostrovů, na davy a záchranné hlídky, které se musely soustředit na každičký drobeček energie. Ostrované se museli spokojit několika vysílačkami, satelitními navigačními přijímači a sonarem. A jen se podívejte na tuhle Kontrolu sondy! Tak ledabytě bohatou. Kdyby si Ostrované mohli dovolit takovou hojnost, Bushka předpokládal, že by se majetek udržoval v tajnosti. Okázalé bohatství rozděluje lidi ve společnosti, která je konečně závislá na ojedinelosti veškerého úsilí. Ostrované byli přesvědčeni, že se nástroje mají používat. Vlastnictví se uznávalo, ale nástroj, který zahálel, mohl sebrat a použít kdokoli... kdykoli.

„Je tady volky-nevolky,“ řekl Gallow.

Bushka se ovládl. Věděl, že Mořané říkají Ostrovům „volky-nevolky.“ Ostrovy unášel proud nazdařbůh a Mořané se tímto způsobem vysmívali takovému nekontrolovanému potulování.

„To je Vashon,“ řekla Aleová.

Bushka přikývl. Svůj rodný Ostrov by si s ničím nespletl. Organiková plující etropole měla výrazný tvar, který znali všichni její obyvatelé – Vashon, největší z pandorských Ostrovů.

„Volky-nevolky,“ opakoval Gallow. „Řekl bych, že většinu času ani nevědí, kde jsou.“

„Nejsi příliš zdvořilý k našemu hostu, GeLaare,“ řekla Aleová.

„Pravda je často nezdvořilá,“ řekl Gallow. Namířil na Bushku prázdný úsměv. „Všiml jsem si, že Ostrované mají jen málo cílů, a že si nedělají velké starosti s jejich dosažením.“

Má pravdu, čert ho vem, pomyslel si Bushka. Systém unášení proudu se usadil hluboko v psychice každého Ostrovana.

Zatímco Bushka nereagoval, Aleová promluvila vzpurně: „Ostrované se musí víc orientovat na počasí, musí se víc vyladit na horizont. To by tě nemělo překvapovat.“ Pohlédla tázavě na Bushku. „Všichni lidé jsou formováni svým okolím. Není to tak, Ostrovane Bushko?“

„Ostrované věří, že *způsob* naší cesty je stejně důležitý jako to, *kde* jsme,“ řekl Bushka. Věděl, že jeho odpověď zní chabě. Obrátil se k obrazovkám. Na dvou bylo nyní vidět přenosy ze sondy. Jeden směřoval dozadu, ke stabilizované kamerové plošině na hladině. Ukazoval, jak se plošina stahuje do bezpečí podmořského klidu. Druhý pohled ze sondy sledoval její cestu. Bylo na něm vidět celý Vashon. Bushka při pohledu na svůj rodný Ostrov polkl. Ještě nikdy ho takhle neviděl.

Pohled na ukazatel nadmořské výšky pod obrazovkou sděloval, že jde o pohled z osmdesáti tisíc metrů. Zvětšený obraz zaplnil téměř celou obrazovku. Mřížka, promítnutá na obrazovku, uváděla jako rozměry Ostrova skoro třicet kliků na délku a o trochu méně na šířku. Vashon byl gigantický oválný vor s nepravidelnými okraji. Bushka rozeznal zářezy zátok tam, kde přistávaly rybářské čluny a ponorky. V chráněných vodách bylo vidět jen několik málo lodí z vashonské flotily.

„Kolik má obyvatel?“ zeptal se Gallow.

„Asi šest set tisíc, pokud vím,“ řekla Aleová.

Bushka se zamračil; připomněl si přeplněnost, kterou toto číslo představovalo, a porovnával ji v duchu s prostorností mořanských životních prostor. Na Vashonu se mačkalo víc než dva tisíce lidí na každém čtverečním kliku... na prostoru, který by se měl správněji měřit v kubických jednotkách. Kubíky se vršily na kubíky vysoko nad vodou a hluboko pod ní. A některé menší Ostrovy byly ještě zahuštěnější, tak přecpané, že to člověk musel zažít, aby tomu věřil. Volný prostor se na nich objevil teprve až když jim začala docházet energie – mrtvý prostor. Neobyvatelný. Stejně jako lidé, i organika po smrti zetlela. Mrtvý Ostrov byl jako gigantická plující zdechlina. A došlo k tomu už mnohokrát.

„Já bych takovou tlačenicí nesnesl,“ řekl Gallow. „Mohl bych jen odejít.“

„Není to tak zlé!“ vyhrkl Bushka. „Žijeme sice blízko u sebe, ale pomáháme si navzájem.“

„To tedy doufám!“ uchechl se Gallow. Otočil se tváří k Bushkovi. „Jaká je vaše osobní minulost, Bushko?“

Bushka na něj zíral, na okamžik uražený. Takovouhle otázku Ostrované nekladli. Ostrované *znali* minulost svých přátel a známých, ale pravidla soukromí jen zřídka kdy dovolovala do té věci šťourat.

„Vaše pracovní minulost,“ naléhal Gallow.

Aleová položila Gallowovi ruku na ramena. „Pro Ostrovana jsou takové otázky obvykle nezdvořilé,“ řekla.

„To nic,“ řekl Bushka. „Když jsem na to byl dost starý, *Mořane* Gallowe, byl jsem vlnohlídač.“

„To je takový pozorovatel, který varuje před vlnostěnami,“ vysvětlovala Aleová.

„Já znám ten termín,“ řekl Gallow. „A potom?“

„No... měl jsem dobré oči a dobrý odhad vzdálenosti, takže jsem si odkroutil službu u proudové hlídky a později v ponorkách... Když jsem pak projevil navigační schopnosti, vyškolili mě jako časoměřiče.“

„Časoměřič, ano,“ řekl Gallow. „Vy jste ti, kteří odhadují pozici Ostrova. Prý ne moc přesně.“

„Dost přesně,“ řekl Bushka.

Gallow se zasmál. „Je to pravda, Ostrovane Bushko, že si vaši lidé myslí, že jsme my Mořané ukradli řase duši?“

„GeLaare!“ vyštěkla Aleová.

„Ne, nech ho odpovědět,“ řekl Gallow. „V poslední době slýchám ledacos o fundamentalistických náboženstvích na Ostrovech, třeba na Guemesu.“

„Ty jsi nemožný, GeLaare!“ vzdychla Aleová.

„Trpím neukojitelnou zvědavostí,“ řekl Gallow. „Co vy na to, Bushko?“

Bushka věděl, že musí odpovědět, ale jeho hlas byl nepříjemně silný, když reagoval. „Mnozí Ostrované věří, že se Loď vrátí, aby nám odpustila.“

„A kdy to bude?“ zeptal se Gallow.

„Až znovu získáme Kolektivní vědomí!“

„Áááá, staré řeči o Přenosu,“ ušklíbl se Gallow. „Ale copak vy tomu věříte?“

„Mým koníčkem je historie,“ řekl Bushka. „Věřím, že během Války klonů se s lidským vědomím stalo něco důležitého.“

„Koníčkem?“ zeptal se Gallow.

„Historik není plně akreditované ostrovanské vzdělání,“ vysvětlovala Aleová. „Povrchní.“

„Aha! Jen pokračujte, Bushko.“

Bushka zaťal pěsti a potlačoval hněv. Gallow nebyl jen samolibý... byl opravdu významný... životně důležitý pro Bushkovy naděje.

„Nevěřím, že jsme ukradli řase duši,“ řekl Bushka.

„To vás šlechtí!“ Gallow se tentokrát usmíval doopravdy.

„Ale věřím,“ dodal Bushka, „že naši předci, možná s pomocí řasy, zahlédli jiný druh vědomí... krátkodobé propojení mezi veškerým myšlením, které tehdy žilo.“

Gallow si v podivně kradmém gestu přejel dlaní přes ústa. „Popisy tehdejších událostí tomu zřejmě odpovídají,“ připustil. „Ale dá se jim věřit?“

„Není pochyb, že v lidské genové bance máme geny řasy,“ řekl Bushka. Pohlédl přes kontrolní místnost na Panillea, který ho upřeně pozoroval.

„A kdoví co se může stát, jestliže řasu znovu probereme k vědomí, co?“ zeptal se Gallow.

„Něco takového,“ souhlasil Bushka.

„Proč myslíte, že nás tady Lod' opustila?“

„GeLaare, prosím!“ přerušila ho Aleová.

„At' odpoví,“ řekl Gallow. „Tomuhle Ostrovanovi to dobře myslí. Možná je to člověk, kterého potřebujeme.“

Bushka se pokusil polknout náhle vyschlým hrdlem. Je to všechno zkouška? Co když ho Gallow ve skutečnosti testuje pro vstup do mořanské společnosti?

„Doufal jsem...“ Bushka se znovu pokusil polknout. „Chci říct, rozhodně dokud jsem tady dole... doufal jsem, že bych mohl získat přístup k materiálům, které Mořané zachránili ze staré Pevnůstky. Snad je to odpověď na vaši otázku...“ Umlkl.

V místnosti znenadání zavládlo ticho.

Aleová a Gallow si vyměnili podivně zastřený pohled.

„Jak zajímavé!“ prohlásil Gallow.

„Slyšel jsem,“ řekl Bushka, „že když jste zachránili databázi Pevnůstky... totiž...“ Odkášlal si.

„Naši historici pracují na plný úvazek,“ řekl Gallow. „Po Pohromě bylo všechno, včetně materiálů z Pevnůstky, podrobeno vyčerpávající analýze.“

„Stejně bych ty materiály rád viděl,“ řekl Bushka. V duchu se proklíнал. Jeho hlas zněl tuze žalostně.

„Povězte mi, Bushko,“ řekl Gallow „jak byste zareagoval, kdyby ty materiály odhalily, že Lod' byla artefakt zhotovený lidskými bytostmi a vůbec ne bůh?“

Bushka sevřel rty. „Artefaktní kacírství? Není to snad...“

„Neodpověděl jste na mou otázku,“ řekl Gallow.

„Musel bych ty materiály vidět a sám to posoudit,“ řekl Bushka. Zachovával úplný klid. Žádnému Ostrovanovi nebyl nikdy poskytnut přístup k datům Pevnůstky. Ale to, co naznačil Gallow... bomba!

„Nanejvýš by mě zajímalo, co řekne Ostrovan o záznamech z Pevnůstky,“ řekl Gallow. Pohlédl na Aleovou. „Vidíš nějaký důvod, proč bychom jeho požadavku neměli vyhovět, Kareen?“

Pokrčila rameny a odvrátila se, ve tváři výraz, který si Bushka nedokázal vyložit. *Znechucení?*

Gallow na Bushku zaměřil hodnotící úsměv. „Zcela chápu, že Pevnůstka připadá Ostrovanům jako cosi mystického. Nechce se mi přiživovat pověry.“

Mystického? pomyslel si Bushka. Pevnina, která kdysi vyčnívala z moře. Město zbudované na kontinentu, masa odhalené pevniny, která neplula, poslední místo zaplavené při Pohromě. Mysické? Copak si s ním Gallow jen pohrává?

„Jsem kvalifikovaný historik,“ řekl Bushka.

„Ale říkal jste koníček...,“ zavrtěl hlavou Gallow.

„Zachránilo se z Pevnůstky všechno nedotčené?“ odvážil se Bushka.

„Bylo to neprodyšně uzavřené,“ řekla Aleová a znovu se obrátila čelem k Bushkovi. „Naši předci to zakryli vakuovým zvonek, než prořezali plastocel.“

„Všechno se našlo přesně tak, jak to zanechali, když Pevnůstku opouštěli,“ prohlásil Gallow.

„Pak je to pravda!“ vydechl Bushka.

„Ale copak vy byste posiloval pověry Ostrovanů?“ naléhal Gallow.

Bushka se strnule napřímil. „Jsem vědec. Nebudu posilovat nic než pravdu.“

„Proč ten náhlý zájem o Pevnůstku?“ zeptala se Aleová.

„Náhlý?“ Bushka na ni zůstal užasle civět. „Odkakživa jsme se chtěli podílet na databázi Pevnůstky. Lidé, kteří ji tam zanechali, byli také naši předci.“

„Takříkajíc,“ podotkl Gallow.

Bushka pocítil ve tvářích horký příval krve. Většina Mořanů byla přesvědčená, že plynoucí Ostrovy obývají jen klony a mutanti. Copak Gallow skutečně akceptuje tenhle nesmysl?

„Snad jsem měla říct, proč ten *obnovený* zájem?“ opravila se Aleová.

„Ledacos jsme už slyšeli, víte, o guemeském hnutí,“ řekl Gallow.

Bushka přikývl. NáLoděnství bylo mezi Ostrovany skutečně na vzestupu.

„Přišla hlášení o pozorování ledasčeho neidentifikovatelného na obloze,“ řekl Bushka. „Někteří věří, že se Lod' vrátila a je před námi skrytá ve vesmíru.“

„Vy tomu věříte?“ zeptal se Gallow.

„Je to možné,“ připustil Bushka. „S jistotou vlastně vím jen to, že Kápěčko pilně vyšetřuje lidi, kteří tvrdí, že ty vize viděli.“

Gallow se uchechtl. „Ale propána!“ Bushka znovu pocítil beznaději. Pohrávají si s ním! Tohle všechno je krutá mořanská hra! „Co je na tom tak zábavného?“ otázal se.

„GeLaare, nech toho!“ naléhala Aleová. Gallow zvedl varovně ruku. „Kareen, pořádně si prohlédni Ostrovana Bushku! Nemohl by se vydávat za jednoho z nás?“

Aleová přelétla letmým pohledem Bushkovu tvář a znovu se soustředila na Gallowa. „Co to děláš, GeLaare?“

Bushka se zhluboka nadechl a zadržel dech. Gallow Bushku chvíli pozoroval a pak se zeptal: „Jak byste reagoval, Bushko, kdybych vám nabídl místo v mořanské společnosti?“

Bushka zvolna vydechl a znovu se nadechl. „Já... já bych přijal. S radostí, samozřejmě.“

„Samozřejmě,“ opakoval po něm Gallow. Usmál se na Aleovou. „Potom ale, protože Bushka bude jedním z nás, nijak neuškodí, když mu řeknu, co mě pobavilo.“

„Je to na tvou odpovědnost, GeLaare,“ řekla Aleová.

Pohyb u konzole Kontroly sondy upoutal Bushkovu pozornost. Panille se na něj sice nedíval, ale nastavení jeho ramen Bushkovi říkalo, že soustředěně naslouchá. Pro spásu

Lodi! Že by bylo Artefaktní kacírství přece jen pravda? Není to veliké mořanské tajemství?

„Tyhle vize, které naši milované Kápěčce způsobují tolik problémů,“ řekl Gallow, „to jsou mořanské rakety, Bushko.“

Bushka otevřel ústa a zase je zavřel, aniž promluvil.

„Lod' nebyla bůh a není bůh,“ řekl Gallow. „Záznamy z Pevnůstky.“

„Připouštět několik interpretací,“ řekla Aleová.

„Jen hlupákům!“ odsekl Gallow. „Vysíláme nahoru rakety, Bushko, protože jsme připravení stáhnout z oběžné dráhy hybernační tanky. Lod' byla artefakt zhotovený našimi předky. Další artefakty a *ledacos dalšího* nám byly zanechány ve vesmíru, abychom je odtud vyzvedli.“

To, jak věcně to Gallow pronášel, způsobilo, že Bushka zatajil dech. Do ostrovanské společnosti proniklo mnoho pověstí o záhadných hybernačních tancích. Co asi může být uskladněno v těch nádržích, které obíhají kolem Pandory? Vyzvednout ty tanky a opravdu spatřit, co obsahují, to stálo za všechno – i za zničení víry v Lod'-boha, která živila sny tolika lidí.

„Vy jste šokován,“ řekl Gallow.

„Jsem... jsem ohromený,“ odvětil Bushka.

„Všichni jsme byli odchovaní příběhy Přenosu.“ Gallow ukázal nahoru. „Tam nahoře nás čeká život.“

Bushka přikývl. „Ty tanky mají obsahovat nesčetné formy života ze... ze Země.“

„Ryby, zvířata, rostliny,“ řekl Gallow. „A dokonce i několik lidí.“ Zazubil se. „Normálních lidí.“ Mávnutím ruky zahrnul všechny přítomné u Kontroly sondy. „Jako jsme my.“

Bushka se chvějivě nadechl. Ano, historické záznamy říkaly, že hybernační tanky obsahují lidi, kterých se nikdy nedotkly bioinženýrské machinace Jesuse Lewise. V těch tancích budou lidé, kteří usnuli v jiné hvězdné soustavě, a neměli ani zdání o tomto světě, jenž je očekává po procitnutí jako zlý sen.

„A teď už to víte,“ řekl Gallow.

Bushka si odkašlal. „To jsme vůbec netušili. Chci říct... Kápěčko nikdy neřekla ani slovo o...“

„Kápěčko o tom neví,“ řekla Aleová. V jejím hlase zněl varovný tón.

Bushka pohlédl na plazmové okénko, odkud byl vidět tunel LNV.

„O tom samozřejmě ví,“ řekla Aleová.

„Nevinná záležitost,“ řekl Gallow.

„Žádné žehnání našich raket se nekonalo,“ řekla Aleová.

Bushka dál zíral okénkem ven. Nikdy se nepovažoval za hluboce zbožného, ale tahle mořanská odhalení ho silně rozrušila. Aleová očividně pochybovala o Gallowově interpretaci materiálů z Pevnůstky, ale stejně... požehnání by bylo jen rozumné... čistě pro případ...

„Jaká je vaše odpověď, Mořane Bushko?“ zeptal se Gallow.

Mořan Bushka!

Bushka obrátil vytřeštěný pohled ke Gallowovi, který očividně očekával odpověď na nějakou otázku. Otázku. Na co se ptal? Bushka si chvíli vybavoval jeho slova.

„Má odpověď... zní ano. Ostrované... totiž ty rakety. Ostrované... nemělo by se jim to říct?“

„Jim?“ Gallow se zasmál, hluboké veselí otřásalo celým jeho krásným tělem. „Vidíš to, Kareen? Jeho dřívější rodáci už jsou pro něj ,oni‘.“

Dotek nemluvněte učí zrození, a naše ruce jsou svědky této lekce.

Kerro Panille, Dějiny

Vata nebyla opravdu při vědomí. Pohybovala se po stinných okrajích uvědomování. Vzpomínky se míhaly jejími neurony jako úponky řasy. Někdy se jí zdály řasí sny. V těchto snech se často vyskytoval zázračný příkrov hyletounů – sporami naplněných balonů, které vymřely, když vymřela původní řasa. Do nutriční lázně se jí mísily slzy, když se jí zdály takové sny, slzy nad osudem těch obrovských nebeských koulí, křižujících ve večerních vancích milionů let. Hyletouny z jejích snů třímaly ve dvou nejdelších chapadlech zátěžové balvany a Vata cítila konejšivou strukturu kamene v těsném objetí.

Myšlenky samy pro ni byly jako hyletouny nebo hedvábná vlákna, vlající v temnotách její mysli. Někdy následovala vědomí Duquea, který plul vedle ní, vnímala události v jeho myšlenkách. Znovu a znovu opakovaně prožívala jeho prostřednictvím tu strašlivou noc, kdy gravitační zápolení dvou pandorských sluncí zničilo poslední lidskou základnu na křehké pevnině planety. Duque nechával své myšlenky do tohoto prožitku opakovaně zabřednout. A Vata, spojená s tím strašidelným mutantem jako mořanští potápěči na jednom bezpečnostním laně, byla nucena znovu vytvářet sny, které utišovaly a klidnily Duqueovy děsy.

„Duque unikl,“ mumlala do jeho myšlenek, „Duque byl odnesen na moře, kde mu Hali Ekelová ošetřila popáleniny.“

Duque posmrkával a kňoural. Kdyby byla Vata při vědomí, byla by to slyšela na vlastní uši, protože Vata a Duque měli v centru Vashonu společný udržovač, monstrózní mohylu z růžového a modrého masa s výraznými ženskými rysy. Obrovská ňadra s gigantickými růžovými bradavkami vyvstávala z tmavé živiny jako dvě hory z hnědého moře.

Duque se vznášel vedle ní, satelit, její dobře známý přívěšek v nekonečném duševním vakuu.

Už celé generace byli ti dva vyživováni a uctíváni v centrálním komplexu Vashonu – domově Kaplana-psychiatra a Výboru pro formy života. Mořanské a ostrovanské strážce dvojici ustavičně hlídaly pod velením Kápěčka. Bylo to ritualizované sledování, které časem vymazalo zbožnou úctu, jíž se Pandořané v útlém věku naučili z reakcí svých rodičů.

„Těm dvěma se to líbí. Budou tam navěky. Jsou naším posledním spojovacím článkem s Lodí. Pokud budou naživu, Loď je s námi. To NáLoděnství je udržuje tak dlouho naživu.“

Ačkoliv si Duque občas promnutím otevřel oko k bdělosti a pozoroval své strážce v šerém okolí živoucího jezírka, v němž byli uzavřeni, Vatiný reakce se nikdy k vědomí nepozvedly. Dýchala. Její veliké tělo, reagující na řasí polovinu jejího genetického dědictví, absorbovalo energii z výživného roztoku, který jí omýval pokožku. Analýza nutrientu prozrazovala stopy lidských odpadních produktů, které byly odstraňovány savými tlamičkami slepých čistotyby. Občas Vata zamručela a v nutrientu se zvedla paže jako leviatan, stoupající ze svých hlubin, než se znovu usadila v šeru. Vlasy jí dál rostly, až se rozprostíraly na hladině nutrientu jako řasa, ovíjely Duqueovu holou pokožku a ohrožovaly čistotyby. Pak vstupovala do komory Kápěčko a uctivě, třebaže s nádechem určité chtivosti, ostříhala Vatě kadeře. Prameny se umyly a rozdělily, aby byly požehnány a po kouscích se rozprodávaly. Kupovali je dokonce i Mořané. Prodej vatovlasů byl hlavním zdrojem příjmu Kápěčka po mnoho generací.

Duque, který si byl ze všech lidí nejlépe vědomý svého zvláštního propojení s Vatou, nad tímto spojením žasl, když mu mezi Vatinými vstupy zůstal čas na vlastní uvažování. Někdy o tom chtěl mluvit se svými strážci, jenže kdykoli Duque promluvil, vždycky nastal rozruch, přivolávali Kápěčko a ochranka byla výrazně bdělejší.

„Ona mě žije,“ řekl jednou, což se stalo symbolickým heslem, psaným na nádobky s vatovlasý.

V těchto chvílích sdílnosti se Kápěčko snažila mít připravené otázky, někdy je na Duquea burácela, jindy je kladla tlumeným a uctivým hlasem.

„Mluvíš za Vatu, Duque?“

„Mluvím.“

Nic víc z něj na tuto otázku nikdy nedostali. Protože bylo známo, že Duque je jedním zhruba ze stovky původních mutantů, kteří byli počati s intervencí řasy a byli tudíž nositeli řasích genů, ptali se ho někdy na řasu, jež kdysi vládla v nyní už nekonečném Pandorském moři.

„Vzpomínáš si na tu řasu, Duque?“

„Avata,“ opravoval je Duque. „Já jsem skála.“

Z této odpovědi vzešly nekonečné diskuse. Avata bylo jméno, kterým se řasa sama nazývala. Odkaz na skálu poskytoval učencům a teologům prostor ke spekulacím.

„Určitě tím chce říct, že jeho vědomí existuje na dně moře, kde žije řasa.“

„Ne! Nezapomínejte, jak řasa vždycky lpěla na skále a zvedala úponky za světlem. A hyletouny používaly skálu místo zátěže...“

„Všichni se mýlíte. On je spojnicí Vaty se životem. On je Vatina skála.“

A vždycky se našel někdo, kdo došel zpátky k NáLoděnství a k příběhům z té vzdálené planety, kde někdo, kdo si říkal Petr, pronesl stejnou odpověď jako Duque.

Takové diskuse nikdy nic nevyřešily, ale vyptávání pokračovalo, kdykoli Duque projevil známky bdělosti.

„Jak to, že ty a Vata neumíráte, Duque?“

„Čekáme.“

„Na co čekáte?“

„Bez odpovědi.“

Tato pravidelná odpověď vyvolala několik krizí, dokud tehdejší Kápěčko nevydal rozkaz, že se Duqueovy odpovědi smějí zveřejňovat pouze se souhlasem Kápěčka. To samozřejmě nezamezilo tiché šuškaně a dohadům, ale zlikvidovalo to všechny výklady – kromě oficiální verze

Kápěčka – pokud šlo o roli mystického kacířství. Byla to otázka, kterou žádný Kápěčko už dvě generace nepoložil. Současný zájem se soustředil mnohem víc na řasu, kterou Mořané šířili široko daleko po planetárním Pandorském moři. Řasa byla hustá a zdravá, ale nejevila žádné viditelné známky, že by nabývala inteligence.

Jelikož velké Ostrovy unášel proud, jen zřídka byly mimo dohled za horizontem dotýkaným mastně zelenou plochostí porostu řasy. Všichni říkali, že je to dobře. Řasa tvořila líhně ryb a všichni mohli pozorovat, že poslední dobou je ryb víc, ačkoliv nebylo vždycky snadné je chytit. Kolem řasy se nedala používat síť. Udice s návnadou se zaplétaly do obrovských vějířovitých listů a ztrácely se. Dokonce i tupá murí se naučila uchýlit do útočiště řasy, jestliže se blížili rybáři.

Také se pořád opakovaly dotazy na Lod', Lod', která byla bohem a jež zanechala lidstvo na Pandoře.

„Proč nás tady Lod' opustila, Duque?“

Duque vždycky říkal jen: „Zeptejte se Lodi.“

Mnohý Kápěčko nad tím pronášel mnohou tichou modlitbu. Jenže Lod' jim neodpovídala. Alespoň ne hlasem, který by mohli slyšet.

Byla to dotěrná otázka. Vráť se Lod'? Lod' zanechala hybernační tanky na oběžné dráze kolem Pandory. Byla to podivná oběžná dráha, která jako by vzdorovala gravitačnímu indexu pro takové věci. Mezi pandorskými Mořany i Ostrovany se našli takoví, kteří tvrdili, že Vata čeká, až budou hybernační tanky stažené dolů, že procítne, až k tomu dojde.

Nikdo nepochyboval, že mezi Duquem a Vatou existuje nějaké propojení, proč by tedy nemohlo být stejné spojení mezi Vatou a spícím životem, čekajícím v nádržích na oběžné dráze?

„Jak jsi propojen s Vatou?“ zeptal se jeden Kápěčko.

„Jak jsi spojen se mnou?“ zareagoval Duque.

To bylo vzorně zaznamenáno do *Knihy Duque* a propukly další debaty. Bylo však konstatováno, že kdykoli byly takové

otázky kladeny, Vata se zavrtěla. Někdy silně a někdy jen slaboučkým pohybem svého rozsáhlého těla.

„Je to jako bezpečnostní lano, které používáme dole pod vodou mezi potápěči,“ konstatoval jeden všímavý Mořan. „Vždycky můžete najít partnera.“

Vatino chapadlovité vědomí se pohybovalo směrem k propojení jako genetické vzpomínky horolezců. Šplhali, ona a Duque. Tohle mu ukázala už mnohokrát. Její vzpomínky, sdílené s Duquem, ukazovaly malebný svět vertikál, který si Ostrované jen stěží dokázali představit, a hologramy jej nevystihovaly. Jenže sama sebe nepovažovala za jednoho z lezců, ba ani o sobě vůbec nepřemýšlela. Existovalo pouze lano a šplhání.

V první řadě jsme museli vyvinout životní styl bez pevniny; za druhé jsme uchovali veškerou techniku a hardware, které se nám podařilo zachránit. Lewis nám zanechal tým bioinženýrů – což byla naše kletba a současně náš nejmocnější odkaz. Neodvažovali jsme se uvrhnout svých několik málo milovaných dětí do doby kamenné.

Hali Ekelová, *Deníky*

Ward Keel shlédl od vysokého stolce a zkoumal pohledem dva mladé žadatele před sebou. Muž byl velký Mořan s tetováním zločince na čele, bylo to vínově rudé „E“ jako „Expatriovaný“. Tento Mořan se už nikdy nemůže vrátit do bohaté země pod mořem a ví, že Ostrované ho přijali jen kvůli jeho stabilizujícím genům. Tentokrát ty geny nestabilizovaly. Mořan patrně věděl, jaký bude rozsudek. Nervózně si poklepával po odhalené pokožce vlhkým hadříkem.

Žadatelka, jeho družka, byla malá a štíhlá se světle plavými vlasy a dvěma mírnými prohlubněmi tam, kde by měla mít oči. Měla na sobě dlouhé modré sárí a když kráčela, Keel její kroky neslyšel, jen chraplavé škrábání. Kolébala se ze strany na stranu a pobzukovala si.

Proč zrovna tohle musí být první ranní případ? ptal se Ward v duchu. Je to zvrácený osud. *Zrovna dneska ráno!*

„Naše dítě si zaslouží žít!“ řekl Mořan. Jeho hlas duněl síní. Výbor pro formy života často slýchal takové hlasité námitky, tentokrát však měl Keel pocit, že hlasitost je nastavena kvůli ženě, že jí sděluje, že její druh bojuje za oba.

Údělem Keela jakožto Náčelníka justice Výboru bylo až příliš často provádět ten nepříjemný škrť perem, přímo vyjadřovat nevýslovné obavy samotných žadatelů. Mnohokrát tomu bylo jinak a pak v této síni zvučel smích života. Ale dnes, v tomto případě, žádný smích nebude. Keel vzdychl. Mořan, třebaže podle mořanského rozhodnutí zločinec,

dodával této záležitosti politickou ožehavost. Mořané záviděli porody, kterým říkali „normální“, a monitorovali každý porod na povrchu, v němž byl jeden z rodičů Mořan.

„Prostudovali jsme vaši žádost velmi pečlivě,“ řekl Keel. Rozhlédl se doleva a doprava po ostatních členech Výboru. Seděli lhostejně, soustředění na něco jiného – na velikou křivku bublinovitého stropu, na měkkou živoucí podlahu, na spisy navršené před sebou – na všechno, jen ne na žadatele. Špinavá práce zbyla na Warda Keela.

Kdyby tak věděli! říkal si Keel. *Vyšší Výbor pro formy života dnes odsoudil mě... tak jako nakonec odsoudí i je.* Pocítil hluboký soucit se žadateli, které měl před sebou, ale rozsudek byl nepopiratelný.

„Výbor rozhodl, že ‚subjekt‘ – ne ‚dítě‘,“ říkal si – „je pouze modifikovaná gastrula...“

„My to dítě chceme!“ Muž udeřil pěstí do zábradlí, které ho oddělovalo od stolce Výboru. Bezpečnostní strážci vzadu v síni zpozorněli. Žena dál bzučela a pohupovala se, ne do rytmu hudby, která vycházela z jejích rtů.

Keel zalistroval stohem plazmových záznamů a vytáhl list, hustě popsaný čísly a grafy.

„Bylo shledáno, že subjekt má buněčnou stavbu, která obsahuje reagenční gen,“ ohlásil. „Tato stavba způsobuje, že se buněčný materiál obrací sám proti sobě, ničí vlastní buněčné stěny...“

„Pak nám to dítě ponechte, dokud nezemře,“ vyhrkl muž. Otřel si tvář vlhkým hadříkem. „Pro lásku k lidstvu, aspoň to nám dopřejte.“

„Pane,“ řekl Keel, „pro lásku k lidstvu právě to nemohu. Stanovili jsme, že tato stavba je komunikativní, pokud by došlo k jakémukoli většímu průniku virů do subjektu...“

„Naše *dítě!* Ne subjekt! Naše *dítě!*“

„Dost!“ vyštěkl Keel. Ochranka se mlčky přesunula do uličky za Mořanem. Keel klepl na zvonek před sebou a všechen rozruch v síni ustal. „Jsme vázáni přísahou

ochraňovat lidský život, zachovávat formy života, které nejsou smrtelnými odchylkami.“

Mořanský otec se napřímil, užaslý nad vzýváním těchto strašlivých mocností. I jeho družka se přestala lehce pohupovat, ale z úst jí stále ještě vycházelo tiché bzučení.

Keel měl sto chutí na ně zařvat: „Umírám, přímo tady před vašima očima. *Já umírám.*“ Spolkl však svůj popud a usoudil, že má-li se oddat hysterii, učiní tak ve vlastním příbytku.

Místo toho řekl: „Jsme pověřeni provádět extrémní opatření, aby lidstvo přežilo tenhle genetický zmatek, který jsme podědili po Jesusi Lewisovi.“ Zaklonil se a zklidnil roztřesené ruce i hlas. „Rozhodně nás negativní rozhodnutí nijak netěší. Odveďte svou ženu domů. Postarejte se o ni...“

„Já chci...“

Zvonek opět zazněl a muže umlčel.

Keel zvýšil hlas. „Zřízenec! Vyprovodte ty lidi ven. Dostane se jim obvyklých priorit. Ukončete subjekt, zachovejte všechen materiál, jak je uvedeno v Předpisech forem života, subparagraf B. Odchod!“

Keel povstal a prošel kolem ostatních členů Výboru, aniž by se na zbytek lidí v síni ještě podíval. Steny a zápolení rozlétostněného Mořana zvučely a rozléhaly se chodbami Keelovy utrápené mysli.

Jakmile osaměl ve své kanceláři, Keel odzátkoval malou plochou láhev bílé a nalil si pořádného panáka. Hodil ho do sebe, otrásl se a zatajil dech, jak mu teplá čirá tekutina pronikala do krevního oběhu. Usedl pak do speciálního křesla ke svému stolu, oči zavřené, a dlouhý hubený krk si opřel o tvarované opěrky, které přejímaly tíhu jeho mohutné hlavy.

Nedokázal učinit smrtící rozhodnutí, jaké udělal dnes ráno, aniž by si vybavil okamžik, kdy on sám jako nemluvně předstoupil před Výbor pro formy života. Lidé říkali, že si tu scénu nemohl zapamatovat, ale on si ji přesto zapamatoval – ne v útržcích a úryvcích, ale vcelku. Jeho paměť sahala až do dělohy, přes klidný porod do chmurného porodního sálu a k radostnému procitnutí u matčina prsu. A pamatoval si

rozsudek Výboru. Dělal jim starost velikost jeho hlavy a délka tenkého krčku. Vykompenzuje to protetika? Rozuměl i slovům. Měl v sobě jazyk z jakési genetické studny a ačkoliv neuměl mluvit, dokud růstem nedohnal to, s čím se narodil, přesto ta slova znal.

„Toto nemluvně je jedinečné,“ řekl ten starý Náčelník justice, který četl z lékařské zprávy. „Do jeho zažívacího ústrojí se musí pravidelně implantovat látka, která nahradí chybějící žluč a enzymové faktory.“

Potom Náčelník justice shlédl dolů, obr za tím ohromným a vzdáleným stolcem, a jeho pohled se upřel na nahé novorozeně v matčině náruči.

„Nohy silné a krátké. Chodidla deformovaná – jednokloubové prsty, šest prstů na nohou, šest na ruce. Trup příliš dlouhý, pas zúžený. Tvář dosti malá na tu...“ sudí si odkašlal, „obrovskou hlavu.“ Pak soudce pohlédl na Keelovu matku, všiml si nadmíru široké pánve. V mužově hlavě očividně ležely nevyřešené anatomické otázky.

„Navzdory těmto obtížím není subjekt smrtelná odchylka.“ Všechna slova, která vycházela ze soudcových úst, pocházela z lékařské zprávy. Jakmile Keel nastoupil jako člen Výboru, vyvolil vlastní zprávu a přečetl si ji s odtažitou zvědavostí.

„Tvář dosti malá...“ Přesně taková byla slova ve zprávě, zrovna jak si je pamatoval. „Oči: jedno hnědé a jedno modré.“ Keel se při té vzpomínce usmál. Jeho oči – „jedno hnědé a jedno modré“ – dokázaly vykukovat za téměř hranaté okraje spánků, což mu umožňovalo dívat se takřka úplně dozadu bez otáčení hlavou. Řasy měl dlouhé a sklopené. Když se uvolnil, zamžívaly mu výhled na svět. Čas přidal usměvavé vrásky ke koutkům jeho širokých úst s tlustými rty. A plochý nos, široký skoro jako dlaň, rostl, až se zastavil těsně u úst. Celá tvář, jak věděl z různých srovnání, byla podivně zmáčknutá dohromady, odshora dolů, jako by mu ji přidělali na hlavu dodatečně. Ale ty rohové oči, to byl dominantní rys – byly bystré a moudré.

Nechali mě žít, protože jsem vypadal bystře, říkal si.

Tuhle věc hledal sám u subjektů, které před něj přinesli. Mozek. Inteligenci. To lidstvo potřebuje, aby se dostalo z téhle kaše. Sílu a zručnost také, ale ty nejsou k užítku, pokud je nevede inteligence.

Keel zavřel oči a zabořil krk ještě hlouběji do vypolštářovaných oper. Bů mělo kýžené účinky. Nikdy tu věc nepil, aniž by si řekl, jak je divné, že pochází ze smrtelných nervoběžců, kteří děsili jeho předky za průkopnických časů Pandory, kdy ještě nad moře vyčnívala opravdová pevnina.

„Hejna červů,“ tak je nazývali první pozorovatelé. Hejna červů útočila na teplokrevné živočichy a vyžírala všechny nervové buňky, propracovávala se k chutnému mozku, kam zapouzdrila své shluky vajíček. I švihouni se jich báli. Přišlo však nekonečné moře a nervoběžci se uchýlili do podmořského vektoru, jehož fermentačním vedlejším produktem bylo bů – sedativum, narkotikum, „šťáva radosti“.

Pohládl skleničku a znovu si lokl.

Dveře za ním se otevřely a uslyšel známý krok – známé šustění roucha, známé vůně. Neotevřel oči, říkal si, jak jedinečná je to známka důvěry, dokonce i pro Ostrovana.

Nebo pozvání, říkal si.

Počátky sarkastického úsměvu se dotkly koutků jeho úst. Cítil šimrání bů na jazyku a ve špičkách prstů. Už i ve špičkách nohou.

Obnažit krk pro popravčí sekeru?

V negativním rozhodnutí byl vždycky pocit viny. Vždycky alespoň podvědomá touha po rozehřešení. Inu, všechno to bylo v rozkazech Výboru, ale Keel nebyl tak hloupý, aby se uchyloval k té omleté staré výmluvě: „Já jen poslouchal rozkazy.“

„Mohu vám něco přinést, sudí?“ Hlas patřil jeho pobočnici a někdejší milence Joy Marcoeové.

„Ne, děkuji,“ zamumlal.

Dotkla se jeho ramene. „Výbor by se rád znovu sešel v jedenáct nula nula. Mám jim říci, že jste příliš...?“

„Budu tam.“ Nechal oči zavřené a slyšel, jak se má k odchodu. „Joy,“ zavolal, „napadlo vás někdy jaká je to ironie, že zrovna vy pracujete pro tenhle Výbor? Vaše jméno přece znamená ‚Radost‘.“ Vrátila se k němu a Keel ucítil na levé paži její ruku. Bů v něm vyvolalo pocit, jako by její ruka splývala s jeho smysly – byl to víc než jen dotek, hladila životní jádro jeho bytosti.

„Dnešek je obzvlášť těžký,“ řekla. „Ale víte přece, jak už je to vzácné.“ Čekala, jak soudil, na jeho odpověď. Když se nedočkala, řekla: „Myslím, že Joy je pro tuhle práci ideální jméno. Připomíná mi to, jak moc chci, abyste byl šťastný.“

Zmohl se na chabý úsměv a uvelebil si hlavu v operách. Nedokázal se přimět, aby jí pověděl o svých vlastních lékařských zprávách – o konečném verdiktu. „Přinášíte mi radost, to je pravda,“ řekl. „Vzbudte mě v deset čtyřicet pět.“

Na odchodu ztlumila světlo.

Mobilní přístroj, který mu podepíral hlavu, mu začal dráždit šíji tam, kde se tiskla k operám křesla. Vsunul prst pod čalounění křesla a upravil jeden z pásků přístroje. Úleva na levé straně se přenesla k dráždění napravo. Vzdychl a nalil si další malou dávku bů.

Když zvedl štíhlou sklenku, tlumené stropní světlo vystřelilo do tekutiny modrošedé jiskry. Nápoj vypadal chladivě, osvěživě jako podpůrná lázeň za horkého dne, když dvojité slunce praží skrz mraky.

Kolik tepla ta maličká sklenka obsahovala! Žasl nad křivkou svých tenkých prstů kolem stopky. Jeden nehet se sloupł, když jím zachytil o své roucho. Joy ho zastřihne a obváže, až se vrátí, to věděl. Nepochyboval o tom, že si toho všimla. Docházelo však k tomu dost často, aby už věděla, že ho to nebolí.

Všiml si vlastního odrazu v křivce sklenky. Zakřivení přehánělo široký rozestup mezi očima. Dlouhé řasy, spadající skoro až k ohybu lící, se zmenšily na pouhé tečičky. Namáhal se zaostřit zrak na sklenku, kterou měl tak těsně před sebou.

Jeho nos byl něco obrovitého! Zvedl sklenku ke rtům a obraz se rozmazal, zmizel.

Není divu, že se Ostrované vyhýbají zrcadlům, pomyslel si.

Fascinoval ho však vlastní odraz a často se přistihl, jak si prohlíží svou tvář na lesklých plochách.

Že takhle znetvořenému stvoření vůbec dovolili žít! Dávný rozsudek dřívějšího Výboru ho plnil úžasem. Copak ti členové Výboru věděli, že bude myslet, trpět a milovat? Měl pocit, že ty často beztvaré hroudy, které se před Výborem objevují, by byly příbuzné všemu lidskému, jen pokud projevují známky myšlení, lásky a té strašlivé lidské schopnosti trpět.

Z jakési šeré chodby za jeho dveřmi nebo snad odkudsi z hlubin jeho mysli ho tiché tóny jemné sestavy vodních bubnů zahnízdily do podušek a ukolébaly do dřímoty.

Jeho vědomím probleskovaly polosny, z nichž se posléze stal obzvlášť konejšivý opravdový sen o Joy Marcoeové, jak se s ním povaluje na své posteli. Roucho se jí napjalo nad hladkou měkkostí vzrušeného těla a Keel pocítil ono nezaměnitelné vzrušení svého těla – těla v křesle i těla ve snu. Věděl, že je to snová vzpomínka na jejich první zkoumavé spojení. Vklouzl jí rukou pod roucho a přitáhl k sobě její měkkost, hladil jí záda. To byla chvíle, kdy odhalil tajemství Joyina plandavého šatstva, šatstva, které nedokázalo skrýt tu a tam pevnou štíhlou linii boků nebo stehy, drobných silných paží. Joy chovala v levém podpaždí třetí ňadro. Ve snové vzpomínce se nervózně zahihňala, když jeho zatoulaná ruka našla maličkou bradavku, tuhnoucí mezi prsty.

Pane soudce.

To byl hlas Joy, ale bylo to špatně.

Takhle to neřekla.

„Pane soudce!“

Něčí ruka mu zatřásla levým ramenem. Ucítil křeslo a protézu, bolest tam, kde se krk spojoval s masivní hlavou.

„Warde, vstávat! Výbor se sejde za patnáct minut.“

Zamžikal a probudil se. Joy stála nad ním, usmívala se, ruku stále na jeho rameni.

„Zdřímł jsem si,“ řekl. Zakrył dlaní zívnutí. „Zdalo se mi o tobě.“

Líce jí potemněly zřetelným ruměncem. „Něco hezkého, doufám.“

Usmál se. „Jak by mohl být sen o tobě jiný než hezký?“

Ruměnec potemněł a šedé oči se jí zaleskly.

„Lichotkami ničeho nedosáhnete, pane soudce.“ Poplácala ho po rameni. „Po Výboru musíte zavolat Kareen Aleové. V její kanceláři říkali, že přijde kolem třinácti třiceti. Řekla jsem jim, že máte program nabitý až do...“

„Zajdu k ní,“ řekl. Vstal a opřel se o roh své pracovní konzole. Bú způsobovalo, že byl po prvním procitnutí také trochu omámený. To pomýšlení, že mu zdravotníci sdělí rozsudek smrti a pak mu řeknou, aby do sebe kopnul bú! *Vyhýbejte se extrémům, vyhýbejte se úzkostem.*

„Kareen Aleová využívá svého postavení a vaší dobrosrdečnosti, a plýtvá vaším časem,“ řekla Joy.

Keelovi se nelíbilo, jak Joy přehnaně vyslovovala jméno mořanské velvyslankyně. Pravda, to jméno se špatně vyslovovalo na koktejlových večírcích diplomatického sboru, ale ta žena měla na diskusním fóru Keelovu plnou úctu.

Náhle si uvědomil, že Joy odchází.

„Joy!“ zavolal. „Dovol mi, abych ti dneska u tebe uvařil večeři.“

Záda se jí ve dveřích napřímila a když se obrátila čelem k němu, usmívala se. „To bych moc ráda. V kolik hodin?“

„*Devatenáct nula nula?*“

Rázně přikývla a odešla. Právě ta úspornost a půvab pohybu se mu na ní líbily. Byla víc než o polovinu mladší než on, ale nesla v sobě moudrost, která vzdorovala věku. Snažil se vzpomenout, jak je to dlouho, co měl milenku na plný úvazek.

Dvanáct let? Ne, třináct.

Joy mu tu prodlevu značně usnadňovala. Její tělo bylo pružné a úplně bez chloupku, což ho vzrušovalo způsobem, na nějž už – alespoň si to myslel – pomalu zapomínal.

Vzdychl a pokusil se vyladit mysl na nadcházející schůzku s Výborem.

Starí prd'olové, říkal si. Jeden koutek úst se mu proti jeho vůli zvedl v úsměvu. *Ale jsou to hodně zajímaví starí prd'olové!*

Pět členů Výboru patřilo k nejmocnějším lidem na Vashonu. Jen jedna osoba s Keelovou funkcí Náčelníka justice soupeřila – Simone Rocksacková, kaplan-psychiatr, která měla velikou podporu veřejnosti a kontrolovala moc Výboru. Simone dokázala ledačím s pohnout pomocí dedukcí a dvojsmyslných narážek; Keel mohl ledacos nařídít a bylo to vykonáno.

Keel si poněkud zvědavě uvědomil, že i když členy Výboru dobře zná, vždycky mu dělalo problém zapamatovat si jejich tváře. No... tváře nejsou vůbec důležité. Záleží na tom, co se skrývá za nimi. Dotkl se prstem nosu a rozšířeného čela, a jako by to bylo magické gesto, vyvolala mu ruka jasný obraz těch dalších tváří, těch čtyř starých sudích.

Alon z nich byl v sedmašedesáti nejmladší. Alon Matts, už třicet let hlavní bionženýr na Vashonu.

Theodore Carp byl cynikem skupiny. Ostatní Carpovi říkali „Rybomuž“, což vzniklo díky jeho vzezření i chování. Carp vypadal jako ryba. Chorobně bledá, téměř průsvitná pokožka pokrývala dlouhou úzkou tvář a ruce s tupými prsty. Manžety roucha mu sahaly skoro ke špičkám prstů a na první pohled se jeho ruce dost podobaly ploutvím. Rty měl plné a široké, a nikdy se neusmívaly. Nikdy se o něm vážně neuvažovalo jako o Náčelníkovi justice.

Není to dost politik, říkal si Keel. *Aťsi jsou věci sebehorší, někdy se člověk usmívat musí.* Potřásl hlavou a v duchu se uchechtl. Možná by to mělo být jedním z kritérií Výboru při posuzování pochybných subjektů – schopnost usmívat se, smát...

„Warde,“ řekl nějaký hlas, „přisámbůh, ty svůj život prosníš.“

Otočil se a uviděl další dvě sudí, krácející chodbou za ním. Minul je u příklopu a nevšiml si jich? Možná.

„Carolyn,“ kývl na pozdrav, „a Gwynn. Ano, při troše štěstí prosním život. Už jste si odpočaly po ranním zasedání?“

Carolyn Blueloveová pozvedla svou bezokou tvář k němu a vzdychla. „Těžké ráno,“ řekla. „Čistý řez, samozřejmě, ale těžký...“

„Nechápu, proč vůbec provádíš slyšení, Warde,“ řekla Gwynn Erdsteppeová. „Jen si způsobuješ nepříjemnosti, všem je nám to nepříjemné. Neměli bychom se něčím takovým vůbec zabývat. Nemůžeme přesunout drama mimo jednací síň?“

„Mají právo být slyšeni, a právo vyslechnout něco tak nezvratného jako naše rozhodnutí od těch, kteří je učinili,“ řekl. „Co by z nás jinak asi bylo? Moc nad životem a smrtí je omračující a měly by nad ní existovat všechny kontrolní mechanismy, které dokážeme vytvořit. To je jediné rozhodnutí, které by nikdy nemělo být snadné.“

„Tak co tedy jsme?“ nedala se odradit Gwynn.

„Bozi,“ odsekla Carolyn. Položila ruku Keelovi na rameno a řekla: „Doprovodíte laskavě tyhle dvě potřeštěné staré bohyně do jednací síně, pane sudí, budete tak laskav?“

„S potěšením,“ řekl. Šourali se chodbou, jejich bosé nohy sotva šelestily na měkké podlaze.

Před nimi parta bezvýrazných dělníků natírala stěny nutriem. Tahle parta používala široké štětce a nanášela výrazné šmouhy tmavě modré, žluté a zelené barvy. Za týden bude všechna barva vstřebána a stěnám se vrátí jejich hladový, šedohnědý odstín.

Gwynn se zařadila za Keela a Carolyn. Její nepravdivý krok je popoháněl. Keela rozptylovaly od Carolynina povídání ustavičné výpady Gwynnina trupu za jejich zády.

„Ví někdo z mých kolegů sudích, proč máme schůzi zrovna teď?“ zeptal se. „Musí to být něco znepokojivého, protože Joy mi to neprozradila, když mi o té schůzce povídala.“

„Ten Mořan dnes ráno se odvolal ke kaplanu-psychiatrovi,“ ušklíbla se Gwynn. „Proč to nenechají být?“

„Zvláštní,“ řekla Carolyn.

Keelovi to připadalo velmi zvláštní. Zasedal za svým stolcem už celých pět let, než se nějaký případ odvolal ke kaplanu-psychiatrovi. Ale letos...

„Kápěčko je jen figurka,“ řekla Gwynn. „Proč plýtvají svým i naším časem na...“

„A jejím,“ skočila jí do řeči Carolyn. „Je to spousta práce, být vyslancem bohů.“

Keel se tiše šoural mezi nimi, zatímco znovu rozvíjely letitou debatu. Přestal vnímat, jak se naučil už před lety. Lidé zaplňovali jeho život příliš, než aby zbyl čas na bohy. Zvlášť nyní – v tento den, kdy život v něm planoucí začal být dvojnásob drahý.

Osm případů se odvolalo ke Kápěčku jenom za tuhle sezónu, říkal si. A ve všech osmi figurovali Mořané.

To zjištění v něm vzbudilo nesmírný zájem o odpolední schůzku s Kareen Aleovou, jež měla následovat po tomto odvolacím slyšení.

Všichni tři sudí vstoupili příklopem do své menší síně. Byl to neformální prostor – malý, dobře osvětlený, stěny lemované knihami, přehrávači, hologramy a dalším komunikačním vybavením. Matts a Rybomuž už sledovali úvodní poznámky Simone Rocksackové na velké obrazovce. Ta bude samozřejmě používat vashonský interkom. Kápěčko jen zřídka opouštěla svůj příbytek u nádrže, v níž se udržovali Vata a Duque. Čtyři výčnělky, které tvořily většinu obličeje Kápěčka, se jí při řeči vlnily a ohýbaly. Dva oční výčnělky byly obzvlášť aktivní.

Keel a ostatní tiše usedli. Keel si zvýšil opěradlo křesla, aby ulevil své šíji a její opěře od námahy.

„...a dále, nebylo jim ani povoleno dítě vidět. Není to poněkud hrubé zacházení od Výboru, jemuž je svěřena citlivá péče o naše formy života?“

Carp hbitě odpověděl. „Byla to gastrula, Simone, čistě a prostě hrouda buněk s dírou. Tím, že by se ten tvor ukázal na veřejnosti, by se ničeho nedosáhlo...“

„Rodiče toho *tvora* stěží tvoří veřejnost, pane sudí. A nezapomínejte na souvislost mezi *Stvořitelem* a *tvorem*. Ani nezapomínejte, pane, že jsem kaplan-*psychiatr*. Můžete mít sice určité předsudky vůči mé náboženské úloze, ale ujišťuji vás, že mé psychiatrické vzdělání je nanejvýš důkladné. Když jste té mladé dvojici odepřel pohled na její ratolest, odepřel jste jim rozloučení, uzavření, konečnost, která by jim pomohla ožet a žít dál. Nyní je čeká poradna, slzy a noční můry daleko přesahující běžný rozsah oplakávání.“

Gwynn se chytila první pauzy, kterou Kápěčko udělala.

„Tohle nezní jako příměluva za řečenou formu života. Protože právě to je výraznou funkcí odvolání, musím se zde zeptat na vaše úmysly. Je možné, že se prostě dál snažíte změnit apelační proces v politickou otázku?“

Noduly na tváři Kápěčka se stáhly, jako by ji někdo udeřil, a pak se znovu zvolna vynořily na koncích dlouhých stopek.

Dobrý psychiatr má obličej, ve kterém se nedá číst, říkal si Keel. *Simone to rozhodně splňuje.*

Hlas Kápěčka znovu zazněl, vlhce a srkavě jako vždycky. „V této záležitosti ustupuji před rozhodnutím Náčelníka justice.“

Keel se v mžiku úplně probral. Tohle byl rozhodně nečekaný zvrat diskuse – pokud to diskuse vůbec byla. Odkášlal si a plně se soustředil na obrazovku. Ty čtyři noduly jako by se mu současně dívaly do očí i na ústa. Znovu si odkášlal.

„Vaše Eminence,“ řekl, „je jasné, že jsme v tomto případě nepostupovali právě nejcitlivěji. Mluvím za celý Výbor, když vyjádřím svou vděčnost za vaše upřímné zhodnocení této záležitosti. Někdy, sužováni naším úkolem, ztrácíme z dohledu těžkosti, jež způsobuje ostatním. Vaše pokárání, neboť nenalézám lepší výraz, je zaznamenáno a bude jej dbáno. Nicméně námitka sudí Erdsteppeové je na místě. Ředíte odvolací proces tím, že nám předkládáte záležitosti, které ve skutečnosti nejsou odvoláním ve prospěch odsouzené smrtící

odchylky. Přejete si v tomto případě s takovým odvoláním pokračovat?“

Obrazovka se krátce odmlčela a pak se ozval sotva slyšitelný povzdech. „Ne, pane sudí, nechci. Viděla jsem zprávy a v tomto případě se shodují s vašimi nálezy.“

Keel slyšel tlumené brumlání od Carpa a Gwynn vedle sebe.

„Snad bychom se mohli neoficiálně setkat a tyto záležitosti probrat,“ řekl. „Zamlouvalo by se vám to, Vaše Eminence?“

Hlava lehce přikývla a hlas zachraplal: „Ano. Ano, to by bylo nanejvýš prospěšné. Zařídím to prostřednictvím našich kanceláří. Děkuji Výboru za jeho čas.“

Obrazovka potemněla dřív, než Keel stačil odpovědět. Zatímco jeho kolegové mumlali, přistihl se, že se v duchu ptá: *Co má k čertu za lubem?* Věděl, že to musí nějak souviset s Mořany, a svrbění mezi lopatkami mu zvěstovalo, že je to vážnější, než rozhovor napovídal.

Brzy budeme vědět, jak je to vážné, říkal si. *Jestli je to špatné, domluví si schůzku jenom se mnou samotným.*

Ward Keel sám trochu studoval psychiatrii a nebyl z těch, kteří by tuto dovednost promarnili. Rozhodl se být obzvlášť pozorný k detailům, až se později setká s Kareen Aleovou. Intervence Kápéčka se časově až příliš shodovala se schůzkou s mořanskou velvyslankyní – a určitě ne pouze náhodou.

Po pravdě řečeno, asi tu schůzku zruším, pomyslel si, *a promluví s pár lidmi. Tohle setkání by se mělo konat, až já budu chtít, a na mém hřišti.*

Jak kruté od Lodi, nechat vše co potřebujeme kroužit mimo dosah nad námi, zatímco nás tahle strašná planeta zabíjí jednoho po druhém. Šest porodů za včerejší noc, sami mutanti. Dva přežili.

Hali Ekelová, Deníky

Iz Bushka cítil teplo sluncí skrz otevřený příklop. Promnul si zátylek a zachvěl se. Otrást se víc v přítomnosti Gallowa a ostatních mužů z posádky této mořanské ponorky nedokázal.

Pýcha mě přinutíla přijmout Gallowovo pozvání, usoudil Bushka. *Pýcha a zvědavost – strava pro ego*. Připadalo mu podivné, že někdo, byť někdo tak egocentrický jako Gallow, zatouží po „osobním historikovi“. Bushka cítil, že je nutné být obezřetný na všechny strany.

Mořanskou ponorku, v níž pluli, celkem dobře znal. Navštívil už dříve paluby mořanských ponorek, které kotvily ve Vashonu. Byla to podivná plavidla, veškeré jejich vybavení bylo tvrdé a nemilosrdné – číselníky a rukojeti, svítící přístroje. Jako historik Bushka věděl, že se toto mořanské plavidlo příliš neliší od těch, která zkonstruovali první pandorští kolonisté před neblaze proslulým Časem šílenství, který někteří nazývali „Noc Ohně“.

„Trošičku se to liší od vašich ostrovanských ponorek, co?“ zeptal se Gallow.

„Liší, ano,“ řekl Bushka, „ale je dost podobná, abych ji dokázal řídit.“

Gallow zvedl jedno obočí, jako by bral Bushkovi míru na oblek. „Jednou jsem byl na jedné vaší ostrovanské ponorce,“ řekl Gallow. „Smrdí to tam.“

Bushka musel uznat, že organika, která tvoří a pohání ostrovanská podmořská plavidla, vydává určitý odér připomínající kanalizaci. To bylo samozřejmě nutrientem.

Gallow usedl k ovládání ponorky stranou od Bushky a před ním; plavidlo udržoval v klidu na hladině. Prostor kolem nich byl tak velký, jak to Bushka nikdy v žádné ostrovanské ponorce neviděl. Musel si však dávat pozor, aby nenarážel do tvrdých hran. Bushka už nasbíral modřiny od okrajů průlezu, podpěrek sedadla a klik dveří mezi odděleními.

Moře dnes bylo zvlněné podle ostrovanských měřítek jen mírně. Jen to tak trochu šplouchalo a pleskalo o trup.

Nebyli ještě dlouho na této „malé exkurzi“, jak to nazval Gallow, a Bushka už začal tušit, že mu hrozí skutečné nebezpečí – smrtelné nebezpečí. Měl vytrvalý pocit, že ho tihle lidé zabijí, jestliže neobstojí. A bylo ponecháno na něm, aby zjistil, co takové „obstát“ znamená.

Gallow měl v plánu jakousi revoluci proti moranské vládě, to bylo z jeho ledabylého klábosení jasné. Říkal tomu „Hnutí“. Gallow, jeho „Zelení Švihouni“ a jeho Odpalovací základna 1. „Úplně moje,“ říkal. Bylo to tak explicitní a jednoznačné, až Bushka pocítil letitý strach, který se vkrádal po celé věky do těch, kteří se opovážili zaznamenávat historii, dokud se ještě odehrávala. Člověk se u toho i zapotil.

Gallow a jeho muži se odhalili jako spiklenci, kteří v přítomnosti bývalého Ostrovana příliš mnoho mluví.

Proč to dělají?

Ne proto, že by ho doopravdy považovali za jednoho ze svých řad – příliš mnoho náznaků tomu odporovalo. A neznali ho dost dobře, aby mu mohli důvěřovat, ani jako Gallowovu osobnímu historikovi. Tím si byl Bushka jistý. Odpověď se člověku s Bushkovým vzděláním nabízela zcela zřetelně – historických precedentů, z nichž se dalo čerpat, tu bylo habaděj.

Udělal to, aby mě nachytali.

To ostatní bylo neméně zřejmé. Jestliže bude zasvěcen do Gallowova plánu – ať už se z něj vyklube cokoli – pak bude Gallowovým člověkem navždy, protože jinak se uchýlit nemůže. Gallow skutečně potřeboval ve svých službách zručného historika, a možná nejen to. Chtěl vstoupit do dějin

podle vlastních pravidel. Chtěl být dějinami. Gallow dal jasně na srozuměnou, že si Bushku prověřil – „nejlepší ostrovanský historik.“

Gallow ho bral jako mladíčka s nedostatečnými zkušenostmi z praxe, to si Bushka uvědomoval. Tvármého. A byla tu strašlivá přitažlivost toho druhého lákadla.

„My jsme opravdoví lidé,“ říkal Gallow.

A bod za bodem porovnával Bushkův zevnějšek s *normou*, až dospěl k závěru: „Jste jeden z nás. Vy nejste Mut.“

Jeden z nás. V tom byla síla... obzvlášť pro Ostrovana, a obzvlášť pokud Gallowovo spiknutí uspěje.

Jenže já jsem spisovatel, připomínal si Bushka. *Nejsem žádná romantická postava z dobrodružného příběhu.* Dějiny ho poučily, jak nebezpečné je pro spisovatele plést se mezi své postavy – nebo pro historika plést se do svých témat.

Ponorka se zazmítala a Bushka poznal, že někdo zřejmě odjišťuje vnější příklop.

Gallow se zeptal: „Víte jistě, že dokážete řídit tuhle ponorku?“

„Samozřejmě. Ovládání je nasnadě.“

„Opravdu je?“

„Pozoroval jsem vás. Ostrovanské ponorky mají určité organikové ekvivalenty. A já mám mistrovské bodování, Gallowe.“

„GeLaar, prosím,“ řekl Gallow. Odepnul se z pilotního sedadla, vstal a ustoupil stranou. „Jsme kamarádi, Izi. Kamarádi si tykají.“

Bushka na Gallowův pokyn vklouzl na pilotní sedadlo a přelétl pohledem ovladače. Ukazoval na jeden po druhém a odříkával Gallowovi jejich funkce: „Rychlost, zátěž, zrychlení, dopředu-zpátečka a brzdící trysky, palivová směs, ovládání konverze vodíku, zvlhčovač a atmosférická kontrola – měřidla a ukazatele jsou popsány. Stačí?“

„Výborně, Izi,“ řekl Gallow. „Jsi ještě větší klenot, než jsem doufal. Připásej se. Teď jsi náš pilot.“

Bushka poslechl a současně si uvědomoval, že je zatahován ještě hlouběji do Gallowova spiknutí. Tetelení v žaludku znatelně zesílilo.

Ponorka se znovu zazmítala. Bushka cvakl spínačem a zaostřil senzor nad vnějším příklopem. Na obrazovce nad ním se objevil Tso Zent a za ním zjizvená tvář Gulfa Nakana. Ti dva byli živoucími ukázkami toho, jak zevnějšek klame. Zent mu byl představen jako Gallowův primární „stratég“ a samozřejmě můj vrchní „atentátník“.

Bushka zíral na vrchního atentátníka, zaražený tím titulem. Zent měl hladkou pleť a vzezření nevinného školáčka, dokud člověk nezahlédl ten tvrdý protiklad v malých hnědých očkách. Tělo bez vrásek mělo typickou jemnou klamavost člověka, mocně zesvalnatělého častým plaváním. Na šíji se mu špulila jizva po vzduchorybě. Zent patřil k těm Mořanům, kteří dávali přednost rybě před nádobami se stlačeným vzduchem – zajímavý poznatek.

Pak tu byl Nakano – obr s mohutnými rameny a pažemi tlustými jako trup některých lidí, s tváří pokřivenou a zjizvenou popáleninami od špatně odpálené mořanské rakety. Gallow už Bushkovi vyprávěl ten příběh dvakrát a Bushka nabyl dojmu, že to nebylo naposledy. Nakano si nechával na špičce zjizvené brady růst bradku z několika kudrnatých vousů, jinak žádné ochlupení neměl. Na pokožce hlavy, šíje a ramen mu zřetelně vystupovaly jizvy.

„Zachránil jsem mu život,“ řekl tehdy Gallow v Nakanově přítomnosti, jako by tam dotyčný nebyl. „Udělá pro mě všechno.“

Jenže Bushka našel v Nakanovi stopy lidské dobroty – ruku nataženou, aby ochránil nového *kamaráda* před upadnutím. Byl tu dokonce i smysl pro humor.

„Zkušenost se v ponorce poměřuje počtem modřin,“ řekl tehdy Nakano s ostýchavým úsměvem. Hlas měl chraplavý a kapánek nezřetelný.

V Zentovi se rozhodně žádná dobrota ani humor neskrývaly.

„Spisovatelé jsou nebezpeční,“ řekl, když Gallow vysvětloval Bushkovu funkci. „Mluví bez vyzvání.“

„Psát historii, dokud se ještě odehrává, že vždycky nebezpečné,“ souhlasil Gallow. „Ale nikdo jiný neuvidí, co Iz píše, dokud nebudeme hotoví – to je výhoda.“

Právě v tom okamžiku si Bushka plně uvědomil, jak nebezpečné je jeho postavení. Byli v ponorce, sedmdesát kliků od mořanské základny, kotvili na okraji obrovského pole řasy. Gallow i Zent měli protivný zvyk mluvit o člověku, jako by nebyl přítomen.

Bushka pohlédl na Gallowa, který stál zády k pilotnímu křeslu a vykukoval jedním z malých plazmaskleněných okének na cosi, co Zent a Nakano připravovali venku. Gallowův půvab a krása nabývaly pro Bushku nového rozměru, neboť zaznamenal Gallowovy hluboké obavy z nehod, které by ho mohly znetvořit. Nakano byl živoucí ukázkou toho, čeho se Gallow bál nejvíc.

Do Bushkovy „pravdivé historie“, té, kterou se rozhodl uchovávat jen v mysli podle věkovitého ostrovanského způsobu, vstoupil další jednotvárně prozpěvovaný záznam. Hodně z ostrovanských dějin se přenášelo v nazpaměť naučených říkankách, rytmech, které se promítaly samy od sebe, verš za veršem. Papír byl na Ostrovech zrádný, podléhal zkáze – a kde by se dal skladovat, aby ho samotná nádoba nepozřela? Trvalé záznamy byly uzavřeny v plazmaknihách a v pamětech přeříkávačů. Plazmaknihy byly jen pro byrokracii nebo velmi bohaté. Říkání se mohl naučit nazpaměť každý.

„GeLaar se bojí jizev Času,“ odříkával si Bushka v duchu. „Čas je Věk a Věk je Čas. Ne smrt, ale umírání.“

Kdyby tak věděli, říkal si Bushka. Vyndal z kapsy záznamník a načmáral do něj čtyři nevinné řádky do Gallowových oficiálních dějin – datum, čas, místo, lidé.

Zent a Nakano vstoupili do kabiny beze slov. Mořská voda šplouchala všude kolem nich, když zaujímali místa na sedadlech vedle Bushky. Zahájili kontrolu senzorového aparátu ponorky. Oba muži postupovali hladce a tiše, groteskní

postavy v zeleně pruhovaných potápěčských úborech, přiléhavých jako druhá kůže. „Maskování,“ zněla Gallowova odpověď na Bushkovu nepoloženou otázku, když je uviděl poprvé.

Gallow je pozoroval klidně a pochvalně, dokud neprošli celý kontrolní seznam. Pak řekl: „Vyrazíme, Izi! Kurz tři sta dvacet pět stupňů. Udržuj nás těsně pod turbulencí vln.“

„Kontrola.“

Bushka poslechl a cítil nevyužitou sílu plavidla, když je jemně nastavoval do příslušné pozice. Uchování energie bylo pro Ostrovana druhou přirozeností, takže vyladřoval instinktem stejně jako podle přístrojů.

„Kouzelné,“ poznamenal Gallow. Pohlédl na Zenta. „Neříkal jsem ti to?“

Zent nereagoval, ale Nakano se na Bushku usmál. „Budeš mě muset naučit, jak to děláš,“ řekl. „Tak hladce.“

„Jasně!“

Bushka se soustředil na ovládání, obeznamoval se s ním, vnímal nepatrné reakce přenášené z vody přes povrch řízení do jeho rukou. Latentní síla tohoto mořanského plavidla byla lákavá. Bushka cítil, jak by asi reagovalo na plný plyn. Ale polykalo by palivo, a vodíkové motory by se přehřívaly.

Bushka usoudil, že dává přednost ostrovanským ponorkám. Organiky byly pružné, teplé, živé. Byly menší, pravda, a zranitelné jako lidské tělo, ale na té vzájemné závislosti bylo cosi návykového, život závisející na životě. Ostrovanská ponorka se dala chápat jako pouhé velké chlopně a svalová tkáň – v podstatě oliheň bez mozku a střev. Ale pohyb v ní byl pulzující, konejšivý a nehluchý – žádné takovéhle hučení, cvakání a kovové bouchání, nic z těch tvrdých vibrací v zubech.

Gallow promluvil Bushkovi těsně u ucha: „Přidej vlhkost do vzduchu, Izi! Chceš nás všechny vysušit?“

„Tady.“ Nakano ukázal na ciferník a alfanumerický ukazatel nad Bushkovou hlavou na svažující se křivce trupu. Vlhkost

vzduchu tam označovala červená „21“. „Máme to rádi nad čtyřicet procent.“

Bushka zvýšil jemně a postupně vlhkost a říkal si, že tohle je další slabá stránka Mořanů. Pokud se neaklimatizovali na existenci nahoře – v diplomatických kruzích nebo při nějakém obchodním podnikání – trpěli Mořané suchým vzduchem, projevujícím se popraskanou pokožkou, poškozením plic či krvavými rýhami v odhalených měkkých tkáních.

Gallow se dotkl Zentova ramene. „Zaměř nás na ostrov Guemes!“

Zent přelétl pohledem navigační přístroje, zatímco si ho Bushka kradmo prohlížel. Copak to je? Proč chtějí lokalizovat Guemes? Byl to jeden z nejchudších Ostrovů – sotva se na něj vešlo deset tisíc duší, žijících těsně nad hranicí podvýživy. Proč se o něj Gallow zajímá?

„Mřížka a vektor pět,“ řekl Zent. „Dvě stě osmdesát stupňů, osm kilometrů.“ Stiskl knoflík. „Zaměřeno.“ Navigační obrazovka nad nimi se rozsvítila zelenými čarami: čtvercová mřížka a v jednom z těch čtverců měkká kaňka.

„Otoč to na dvě stě osmdesát stupňů, Izi,“ řekl Gallow. „Jedeme rybařit.“

Rybařit? podivil se v duchu Bushka. Ponorky se daly vybavit pro rybaření, ale na téhle nebylo nic z obvyklého vybavení. Nezamlouvalo se mu, jak se Zent při Gallowových slovech uchechtl.

„Hnutí se zapíše do dějin,“ prohlásil Gallow. „Pozoruj a zaznamenávej, Izi.“

Hnutí, pomyslel si Bushka. Gallow to vždycky vyslovoval s velkým počátečním písmenem a často i s gestem naznačenými uvozovkami, jako by to už viděl vytištěné v plazmaknize. Jestliže Gallow vyslovoval „Hnutí“, cítil za tím Bushka skryté zdroje s bezejmennými podporovateli a politickým vlivem na vysokých místech.

Bushka zareagoval na Gallowův rozkaz tím, že odjistil a vyklopil potápěcí plochy, zkontroloval na detektorech, zda v cestě nejsou překážky, přelétl pohledem displej zobrazující

trasu a přední obrazovku. Už to bylo skoro automatické. Ponorka klouzavě a lehce klesala a současně se stáčela na nový kurz.

„Hloubkový vektor stoupá,“ usmál se Zent na Bushku. Bushka si všiml úsměvu v odrazech obrazovky a v duchu si to zaznamenal. Zent asi ví, že pilotovi je protivné, pokud odečítá z přístrojů takhle nahlas bez důvodu. Nikdo nemá rád, když se mu říká, co už ví.

Vzduch v kabině začíná být lepkavý, všiml si Bushka. Pro jeho plíce, zvyklé na pobyt nahoře, byla vysoká vlhkost dusivá. Snížil obsah vlhkosti a v duchu se ptal, jestli budou mít námitky proti pětatřiceti procentům. Nastavil kurz.

„Kurz nastaven,“ řekl Zent a stále se usmíval.

„Zente, co kdyby sis šel někam hrát sám?“ zeptal se Bushka. Vyrovnal potápěcí plošky a nechal je nastavené.

„Nepřijímám rozkazy od spisovatelů,“ řekl Zent.

„No tak, hoši!“ přerušil je Gallow, ale jeho hlas zněl pobaveně.

„Knihy lžou,“ zamumlal Zent.

Nakano, který měl hydrofonní sluchátka, jedno z nich zvedl. „Spousta rozruchu,“ hlásil. „Počítám víc než třicet rybářských člunů.“

„Tlačence,“ řekl Gallow.

„Z Ostrova je taky slyšet vysílačky,“ hlásil Nakano. „A hudba. To je jediné, co mi bude chybět – ostrovanská hudba.“

„Je dobrá?“ zeptal se Zent.

„Žádná slova, ale dá se na ni tančit,“ řekl Nakano.

Bushka střelil po Gallowovi tázavým pohledem.

Co tím Nakano myslí, že mu bude chybět ostrovanská hudba?

„Zachovat kurz,“ řekl Gallow.

Zent převzal Nakanova sluchátka a řekl: „GeLaare, říkal jsi, že Ostrované z Guemesu mají sakra blízko k plujícím debilům. Já myslel, že moc vysílaček nemají.“

„Guemes ztratil skoro půl kilometru v průměru od té doby, co jsem ho loni naposledy pozoroval,“ řekl Gallow. „Jejich

bublina umírá hlady. Jsou tak chudí, že svůj Ostrov nemůžou uživit.“

„Proč tu jsme?“ zeptal se Bushka. „Jestliže mají jen špatné rádio a podvýživu, k čemu jsou Hnutí dobří?“ Bushka měl z toho všeho špatný pocit. *Velmi špatný pocit. Snaží se mě do něčeho zatáhnout? Udělat z Ostrovana poskoka pro nějakou špinavou práci?*

„Dokonalá první ukázka,“ řekl Gallow. „Jsou to tradicionalisté, zarputilí fanatici. Musím ale uznat, že v jedné věci mají rozum. Zatímco ostatní Ostrovy naznačují, že je možná na čase přestěhovat se dolů, Guemes vysílá delegace, aby se to zarazilo.“

Tohle je Gallowovo tajemství? uvažoval Bushka. Chce, aby Ostrované zůstali striktně jen nahoře?

„Tradicionalisté,“ opakoval Gallow. „To znamená že čekají, až jim postavíme pevninu. Myslí si, že je máme natolik rádi, že jim darujeme pár kontinentů. Tahejte skálu, patlejte bahno! Pěstujte řasu!“

Tři Mořané se zasmáli a Bushka se také usmál. Vůbec mu nebylo do smíchu, ale nic jiného mu nezbývalo.

„Ledacos půjde mnohem snáz, jestliže se Ostrované naučí žít jako my,“ řekl Nakano.

„Všichni?“ zeptal se Zent.

Bushka si všiml rostoucího napětí, když Nakano na Zentovu otázku neodpověděl.

Posléze Gallow řekl: „Jen ti správně, Gulfe.“

„Jen ti správně,“ souhlasil Nakano, ale v jeho hlase nebyl důraz.

„Zatracení náboženští otravové!“ vyhrkl Gallow. „Viděl jsi misionáře z Guemesu, Izi?“

„Když se naše Ostrovy přiblížily,“ řekl Bushka. „To je pak každá záminka k návštěvě dobrá. Návštěvy a společenský styk, to je radost.“

„A my pořád vytahujeme vaše lodičky z moře nebo vás někam odtahujeme,“ řekl Zent. „Proto chcete, abychom pořád kydali bahno!“

„Tso,“ poplácal Gallow Zenta po rameni, „Iz je ted' jedním z nás.“

„Pokud jde o mě, už se nemůžu dočkat, až tuhle bláznivinu dostaneme pod kontrolu,“ řekl Zent. „Není důvod, proč by někdo měl žít jinde než dole. Už jsme zařízení.“

Bushka tuto poznámku zaznamenal, ale vrtala mu hlavou. Cítil Gallowovu nenávist ke Guemesu, ovšem Mořané často říkali, že by všichni měli žít dole pod vodou.

Že by všichni žili v takovém bohatství jako Mořané? V tom pomýšlení bylo trochu smutku. Co bychom ztratili ze starého ostrovanství? Vzhlédl ke Gallowovi. „Guemes. Jsme...“

„Byla to chyba zvolit za Kápéčko Guemanku,“ řekl Gallow. „Guemané nikdy nechápou věci po našem.“

„Ostrov na obzoru,“ hlásil Zent.

„Poloviční rychlost,“ přikázal Gallow.

Bushka poslechl. Vnímal redukci rychlosti jako zmírnění vibrací ve své páteři.

„Jak jsme na tom vertikálně?“ zeptal se Gallow.

„Proplouváme asi třicet metrů pod jejich kýlem,“ řekl Zent. „Do prdele! Nemají ani hlídky. Podívej, vůbec žádné malé čluny neplují před nimi.“

„Je to div, že jsou ještě vcelku,“ řekl Nakano. Bushka vnímal sarkastický hrot tohoto konstatování, který zcela nechápal.

„Nastav nás přímo pod jejich kýl, Izi,“ řekl Gallow.

Co tady děláme? ptal se v duchu Bushka, ale rozkaz uposlechl. Přední displej ukazoval bachratou dolní plochu Guemesu – tlustý červenohnědý výběžek z bublin, od nějž se odlučovaly vyhladovělé části. Ano, Guemes je na tom špatně. Základní části ostrova umírají hladem. Bushka se rychle nadechoval, v hustém vlhkém vzduchu dýchal mělce. Mořanská ponorka byla příliš blízko, než aby šlo o pouhé pozorování. A takhle se člověk neblíží k Ostrovu při návštěvě.

„Klesneme o dalších padesát metrů,“ nařídil Gallow.

Bushka poslechl, použil sestupný hnací systém a automaticky přizpůsobil rovnováhu. Byl hrdý na to, že se

ponorka držela zpříma a v rovině. Horní displej, nastavený na široký záběr, ukazoval celý Ostrov jako temný stín na pozadí světla nad hladinou. Jeho okraje lemoval kruh malých loděk jako korálky v náhrdelníku. Bushka odhadoval, že Guemes nemá na hladině víc než šest kliků v průměru. Nastavil hloubku na tři sta metrů. Dlouhé pruhy organiky pluly snově v proudech kolem Ostrova. Okolní voda byla potměšlá celými velkými kusy bublin, smrtelně rudými. Díry byly záplatované kusy tenké membrány.

Patrně pavučiny vřetenovců.

Bushka viděl primitivní kanalizaci, pumpující z chlopně napravo od něj – jasný důkaz, že guemeská nutriční rostlina je na tom hodně zle.

„Umíš si představit, jak to tam smrdí?“ zeptal se Zent.

„V horku moc pěkně,“ řekl Gallow.

„Guemes potřebuje pomoc,“ nadhodil Bushka.

„A dostane ji,“ řekl Zent.

„Podívej se na všechny ty ryby kolem nich,“ řekl Nakano.

„Vsadím se, že rybolov jde zrovna teď moc dobře.“ Ukázal na horní displej, kde kolem vnějšího senzoru proplouvala obrovitá pračkoryba skoro dva metry dlouhá. Polovina rybích vousů byla ukousaná a jediný viditelný oční důlek byl prázdný a bílý.

„Je to tady kolem takový hnus, že i plevelné ryby umírají,“ řekl Zent.

„Jestli je Ostrov takhle nemocný, můžeš se vsadit, že lidé jsou v truchlivém stavu,“ dodal Nakano.

Bushka cítil, jak rudne ve tváři, a pevně stiskl rty.

„Ty lodě všude kolem možná nejsou rybářské,“ řekl Zent.

„Možná na těch člunech žijí.“

„Celý tenhle Ostrov je nebezpečný,“ prohlásil Gallow.

„Určitě jsou tam všechny možné choroby. Pravděpodobně celý systém organiky napadla nějaká epidemie.“

„Kdo by mohl žít ve sračkách a nebýt nemocný?“ zeptal se Zent.

Bushka v duchu přikývl. Měl dojem, že už uhádl, co tady Gallow dělá.

Připlul s ponorkou těsně k nim, aby potvrdil, že zoufale potřebují pomoc.

„Proč nevidí to, co je zřejmé?“ zeptal se Nakano. Poplácal trup ponorky vedle sebe. „Naše ponorky se nemusí pořád cpát nutriem. Nehnijí a neoxidují. Neonemocní a my z nich taky neonemocníme...“

Gallow, sledující horní displej, poklepal Bushku po rameni. „Ještě patnáct metrů dolů. Pořád máme pod sebou místa habaděj.“

Bushka poslechl a znovu následoval hladký pravidelný sestup, kterým si vysloužil Nakanův obdivný pohled.

„Nechápu, jak mohou Ostrované žít v takových podmínkách.“ Zent potřásl hlavou. „Počasí k padnutí, potrava, švihouni, nemoci – stovka chyb, z nichž každá je může poslat ke dnu.“

„Tu chybu už udělali, vid', Tso?“ zeptal se Gallow.

Nakano ukázal na roh horního displeje. „Tam, kde by měli mít kontrolu proudu, je všeho všudy jen nějaká membrána.“

Bushka se podíval a uviděl tmavou záplatu pavučiny vřetenovce tam, kde měla být velká pozorovací bublina, za níž by seděl bezpečně schovaný pozorovatel, sledující mělčiny a koordinující plavbu s předsunutými hlídkami. Žádná kontrola proudu – Guemes pravděpodobně přišel i o systém korekce kurzu. Jsou na tom strašně! Guemes by dal patrně cokoli za nabídnutou pomoc.

„Pozorovací bublina odumřela,“ sdělil jim Bushka. „Záplatovali ji pavučinou vřetenovce, aby zůstala vodotěsná.“

„Jak dlouho se chtějí nechat unášet naslepo, než někde škrábnou o dno?“ zamumlal Nakano. V jeho hlase zněl hněv.

„Pravděpodobně se tam nahoře modlí jako šílení k Lodi, aby jim přišla na pomoc,“ ušklíbl se Zent.

„Nebo se modlí, abychom my stabilizovali moře a vrátili jim jejich milované kontinenty,“ řekl Gallow. „A až se nám to povede, budou vykřikovat, že se chtějí usadit na pevnině,

kteřou jsme zbudovali. No, ať se modlí. Můžou se modlit k nám!“ Gallow se natáhl přes Zentovo rameno a cvakl nějakým spínačem.

Bushka přelétl pohledem displeje – nahoře, dole, vpředu, vzadu, všude se přídavné nástroje ponorky vymrštily ze svých krytů uvnitř trupu, třpytivé a ostré – smrtonosné.

Tak tohle dělali Zent a Nakano tam nahoře! uvědomil si Iz. Kontrolovali manipulátory a mechanické zbraně. Bushka je znovu přelétl pohledem: rypadla, vrtače, pěchovadla, řezače, kyvadlové kladivo a příďový heliobloukový svářecí oblouk na článkovaném rameni. Jasně se blýskaly v záplavě vnějších světél.

„Co to děláte?“ zeptal se Bushka. Pokusil se polknout, ale v hrdle měl navzdory vlhkosti vzduchu příliš sucho.

Zent se ušklíbl.

Bushku odpuzoval výraz v Zentově tváři – úsměv, který se dotýkal pouze koutků úst, žádný humor v těch bezedných očích neviděl.

Gallow popadl Bushku za rameno, byl to silný a bolestivý tlak. „Vynes nás nahoru, Izi!“

Bushka se rozhlédl doleva a doprava. Nakano si procvičoval své silné ruce a pozoroval senzorovou obrazovku. Zent držel malý jehlový hořák s hlavní ledabyle namířenou na Bushkovu hrud’.

„Nahoru!“ opakoval Gallow a zdůraznil rozkaz zvýšením tlaku na Bushkovo rameno.

„Ale nemůžeme prorazit přímo skrz ně,“ řekl Bushka. Cítil, jak mu dech pulzuje vzadu v hrdle. Vědomím skutku, který Gallow zamýšlí, se téměř dával. „Bez svého Ostrova nebudou mít šanci. Ti, kteří se hned neutopí, poplují ve svých člunech, dokud nezemřou hladu!“

„Bez filtračního systému Ostrova je pravděpodobné, že zemřou dřív žízní než hladem,“ řekl Gallow. „Zemřou stejně, podívej se na ně. Nahoru!“

Zent ledabyle mávl jehlovým hořákem a přitiskl si levé sluchátko těsněji k uchu.

Bushka ignoroval hrozbu jehlového hořáku. „Nebo je dostanou švihouni!“ protestoval. „Nebo bouřka!“

„Moment,“ řekl Zent, naklonil se k levému sluchátku a stiskl je ještě pevněji. „Dostávám nějaké volné zvuky... plynulý pulz z membrány, myslím...“ Zent zaječel a strhl si sluchátko z hlavy. Z chřípí mu prýštila krev.

„Nahoru, krucinál!“ vykřikl Gallow.

Nakano prudce uzavřel potápěcí plošky a natáhl se přes Bushku, aby otevřel přívod z nádrží. Nos ponorky se zvedl směrem k hladině.

Bushka zareagoval s instinktem pilota. Přidal energii do řízení a pokusil se vyrovnat, ale ponorka zčistajasna ožila, vystřelila vzhůru k temnému dnu ostrova Guemesu. Během mžiku prorazili membrány dna a ocitli se v kýlu Ostrova. Ponorka sebou škubala a otřásala se, jak vnější nástroje pod Nakanovým a Gallowovým vedením sekaly a řezaly. Zent pořád seděl předkloněný a držel si uši oběma rukama. Jehlový hořák mu ležel nečinně v klíně.

Bushka se pevně vtiskl do sedadla a přitom s hrůzou pozoroval spoustu strašlivých škod, vznikajících všude kolem. Cokoliv udělal s řízením, všechno jen zvětšovalo zkázu. Už byli ve středu Ostrova, kde žili vysoce postavení Ostrované, kde přechovávali svá nejcitlivější zařízení a organiku, své nejmnocnější lidí, svá chirurgická a další zdravotnická zařízení...

Chladnokrevné sekání čepelí a řezačů pokračovalo – viditelné na všech obrazovkách, vnímané v každém škubnutí ponorky. Bylo podivné, že tu může být tolik bolesti a ani jediný výkřik. Měkká živoucí tkáň nemohla konkurovat tvrdým ostrým čepelím, jimiž ponorka vstupovala do této scény, podobné zlému snu. Každý náraz a škubnutí ponorky způsobovaly další zkázu. Na displejích už byly vidět kousky lidí – paže, utátá hlava.

Bushka zasténal. „Jsou to lidé. Jsou to *lidé*...“

Všechno, čemu se naučil o posvátnosti života, ho nyní naplňovalo vzpourou. Mořané mají stejnou víru! Jak mohu

pozabíjet celý Ostrov? Bushka si uvědomil, že Gallow při první známce odporu zabije i jeho. Pohled na Zenta mu sdělil, že dosud vypadá omráčeně, ale krváčení už ustalo a znovu se chopil hořáku. Nakano pracoval jako automat, přidával plyn, kde bylo třeba, a řezače a hořáky dál tropily svou strašlivou spoušť v hroutícím se Ostrově. Ponorka se začala zmítat sama o sobě, točila se kolem své vlastní osy.

Gallow se zaklínil do rohu vedle Zenta, pohled upřený na displeje, kde bylo vidět, jak se tkáň Ostrova rozpouští žárem helioblouků.

„Žádná Lod' není!“ jásal Gallow. „Vidíte! Dovolila by Lod' pouhému smrtelníkovi udělat něco takového?“ Obrátil oči, skelně lesklé emocí, na Bushku u řízení. „Já ti to říkal! Lod' je artefakt, věc vyrobená lidmi jako jsme my. Bůh? Žádný bůh není!“

Bushka se pokusil promluvit, ale v hrdle měl příliš vyschlo.

„Spust' nás zpátky dolů, Izi,“ nařídil Gallow.

„Co to děláš?“ vypravil ze sebe Bushka.

„Vyzývám Lod',“ řekl Gallow. „Reagovala snad?“ Z hrdla mu vyšel divoký smích. Jenom Zent se přidal.

„Spust' nás dolů, řekl jsem!“ opakoval Gallow.

Poháněné strachem, Bushkovy svaly školeného pilota zareagovaly, přesunuly rovnovážnou zátěž, upravily lopatky. A říkal si: Jestli odtud rychle vypadneme, část tohohle Ostrova možná přežije. Jemně manévroval ponorkou dolů mezi troskami, které zbyly po tom strašlivém útoku. Plazmová okénka a obrazovky ukazovaly vodu kolem nich, zakalenou krví, matně šedou v ostré záři vnějších světel ponorky.

„Tady zůstaneme,“ nařídil Gallow.

Bushka rozkaz ignoroval, pohled soustředěný na ta jatka venku – bezvládná těla a kusy těl, zahlédnuté v šeru. Syrová hrůza všude kolem něj. Za okénkem propluly taneční šatičky nějaké dívenky s bílými krajkovými volánky podle prastarého vzoru. Za nimi bylo vidět rozhozené zbytky něčí špižirny, půl portrétu něčí milenky přilepeného na zbytku kamenné nádoby:

obrys úsměvu bez očí. Za planoucími světly ponorky se valila a prýštila krev, studená šedá mlha splývající v proudech.

„Řekl jsem – tady zastav!“ křikl Gallow.

Bushka dál jemně naváděl ponorku dolů. Pod víčka se mu hrnuly slzy.

Ar' nepláču! modlil se. *Krucinál! Nemůžu se zhroutit před těmihle... těmihle...* Žádné slovo v jeho paměti se nezdálo dost vhodné pro to, co se stalo z jeho společníků. Toto zjištění ho pálilo jako žhavé železo. Tihle tři Mořané jsou teď smrtelně nebezpeční devianti. Budou muset stanout před Výborem. Musí být vyneseny rozsudek.

Nakano se natáhl přes Bushku a upravil ovládání zátěže, aby se klesání ponorky zastavilo. V očích měl varovný výraz.

Bushka pohlédl na Nakana přes záplavu slz, nato přesunul pohled k Zentovi. Zent se stále držel za levé ucho, ale klidně Bushku pozoroval a na rtech měl ten svůj studený úsměv. Rty se mu nehlučně pohybovaly: „Počkej, až budeš nahoře!“

Gallow se natáhl přes Zentovu hlavu k ovladačům helioblouků.

„Směr přímo kupředu,“ rozkázal. Zaklapl na místo polarizovaný štít a sklopil dvojitý rypák předových helioblouků.

Bushka sáhl ke svému rameni a nasadil si hrudní popruh, zaklapl jej na boku. Pohyboval se cílevědomě, což mu vysloužilo Zentův tázavý pohled. Než Zent stačil zareagovat, Bushka prudce uvolnil ponořovací plochy, strhl řízení k pravoboku a vypustil zadní zátěžové nádrže, přičemž otevřel oba ventily. Ponorka udělala přemet stranou a vývrtkovitě se řítila ke dnu, nakonec se otáčela čím dál rychleji. Nakana hodila síla otáček doleva. Zent ztratil jehlový hořák, zatímco se snažil něčeho chytit. Mrštlo jím to na Gallowa. Oba muži leželi zaklínění mezi trupem a ovládacími panely. Jen Bushka, připoutaný uprostřed vývrtky, se mohl pohybovat relativně snadno.

„Ty zatracený blázne!“ křičel Gallow. „Ty nás zabiješ!“

Bushkova pravá ruka se metodicky pohybovala po spínačích. Zhasl světla v kabině a všechna vnější světla až na příďové. Záře venku byla jediným majákem, tma se kolem nich svírala a obklopovala je šedým šerem, v němž se vznášelo a klesalo jen pár cárů rozervaného lidství.

„Ty nejsi Lod’!“ řval Gallow. „Slyšíš mě, Bushko? Tohleto děláš jen ty!“

Bushka ho ignoroval.

„Z tohohle se nedostaneš, Bushko!“ křičel Gallow. „Jednou budeš muset vyjít nahoru, a tam budeme my.“

Ptá se, jestli nás hodlám, všechny zabít, pomyslel si Bushka.

„Ty ses zbláznil, Bushko!“ křičel Gallow.

Bushka zíral přímo před sebe, hledal pohledem první záblesk dna. Při této rychlosti se do něj ponorka zabodne a Gallowovo varování se uskuteční. Ani plastocel a plazma nemůže vydržet krouživý náraz do skalnatého dna, ne v této hloubce a při této rychlosti.

„Ty to chceš udělat, Bushko?“ To byl Nakano, silný ale klidný hlas, a v té otázce znělo nemálo obdivu.

Bushka místo odpovědi zmírnil úhel klesání, ale silné otáčky udržel, protože věděl, že jeho ostrovanská rovnováha dokáže lépe snášet prudký pohyb.

Nakano začal zvracet, dával se a zajíkal, jak se snažil pročistit si hrdlo v silném odstředivém tlaku. Kabina se naplnila odporným zápachem.

Bushka nastavil na konzoli displej změny složení plynů v ponorce. Údaje sdělovaly, že zátěž uvolnil oxid uhličitý. Pohledem sledoval propojené čáry. Ano... vyčerpaný vzduch z kabiny se vypustil do zátěžového systému... uchování energie.

Gallow už jen tlumeně, sténavě protestoval a současně se namáhavě snažil plazit navzdory síle vířivého pohybu. „Lodi, ne! Zase jen zatracený hovnožrout. Zabiju ho. Nikdy nevěř Ostrovanovi!“

Podle diagramu před sebou vytůkal Bushka na nouzových ovladačích ventilovou sekvenci. Okamžitě před něj ze stropní přihrádky spadla kyslíková maska. Všechny ostatní nouzové

kyslíkové masky zůstaly bezpečně na svých místech. Bushka si jednou rukou přitiskl masku k obličeji, zatímco tou druhou vypustil oxid uhličitý ze zátěže přímo do kabiny.

Zent začal lapat po vzduchu.

Gallow sténal: „Lodi, ne!“

Nakanův hlas bublal a sípal, ale slova zněla jasně: „Vzduch! On... nás... zadusí!“

Spravedlnost nevzniká náhodou; po pravdě řečeno něco subjektivního nemůže vůbec nikdy vzniknout náhodou.

Ward Keel, Deník

Námořní soud neprobíhal vůbec tak, jak Queets Twisp očekával. Zabít Mořana v síti na moři nikdy nebylo přijatelnou „nehodou“, i když všechny důkazy nasvědčovaly tomu, že to bylo nevyhnutelné. Důraz se vždy kladl na zesnulého a na potřeby pozůstalé mořanské rodiny. Mořané člověku vždycky připomínali všechny Ostrovany, které každoročně zachraňovaly jejich sběrné posádky a pátrací týmy.

Twisp kráčet dlouhou, nástěnnými freskami znetvořenou chodbou před námořními kanceláři a drbal se na hlavě. Brett vedle něj skoro poskakoval, na tváři úsměv od ucha k uchu.

„Vidíš?“ říkal Brett. „Já věděl, že si děláme starosti pro nic za nic. Říkali, že to v naší síti vůbec nebyl Mořan – žádní Mořané se neztratili, nikdo se nepohřešuje. Vůbec nikoho jsme neutopili!“

„Přestaň se tlemit!“ řekl Twisp.

„Ale, Queetsi...“

„Nepřerušuj mě!“ odsekl. „Já měl obličej až u té sítě – viděl jsem krev. Červenou. Švihouni mají krev zelenou. Nepřipadá ti náhodou, že nás od toho soudu vyšoupli nějak moc rychle?“

„Mají tam napilno a my jsme malé ryby. Sám jsi to říkal.“ Brett se odmlčel a pak se zeptal: „Opravdu jsi viděl krev?“

„Moc krve na pár pomlácených ryb.“

Chodba je vyvedla na širokou obvodovou promenádu ve třetí úrovni, kde byla místy vyhlídková okna na vzdouvající se moře a prolétající pěnu. Předpověď počasí zvěstovala na dnešek padesátiklikový vítr s možností deště. Šedá obloha visící nad nimi zakrývala jediné slunce, které klesalo k horizontu; druhé už zašlo.

Děšt'?

Twisp se domníval, že se meteorologové dopustili jednoho ze svých nemnoha omylů. Rybářský cit mu říkal, že vítr by musel zesílit, než by dnes začalo pršet. Očekával, že ještě před soumrakem začne svítit slunce.

„Námořní soud má na práci jiné věci, než se starat o kdejakého meloucháře...“ Brett se zarazil, když uviděl trpký výraz na Twispově tváři.

„Chci říct...“

„Já vím, co chceš říct! My jsme teď opravdu meloucháři. Ztráta toho úlovku mě stála všechno: hloubkoměr, síť, nové náboje do omračovacího štítu, potraviny, motor...“

Brett byl skoro bez dechu, jak se snažil udržet tempo s delšími, ráznějšími kroky staršího muže. „Ale můžeme začít znovu, jestli...“

„Jak?“ zeptal se Twisp a máchl jednou dlouhou paží. „Nemůžu si dovolit nás znovu vybavit. Víš, co mi poradí v Rybářské síni? Prodej člun a vrať se k ponorkám jako obyčejný člen posádky!“

Promenáda se rozšiřovala v širokou rampu. Scházeli dolů beze slova, až se ocitli na široké terase na druhé úrovni s hustě osázenými kontejnerovými zahradami. Bludiště přístupových uliček se klikatilo k vysokému zábradlí s vyhlídkou na širší první úroveň. Když vyšli ven, začala se zatažená obloha trhat a jedno z pandorských sluncí usvědčilo meteorology ze lži. Zaplavilo terasu příjemným žlutým světlem.

Brett zatahal Twispa za rukáv. „Queetsi, nemusel bys prodat člun, kdybys dostal půjčku a...“

„Já už mám půjček potud!“ dotkl se Twisp krku. „Zrovna jsem měl splaceno, když jsem tě přijal. Já to nechci zažít znovu! Člun prodám. To znamená, že musím prodat tvůj kontrakt.“

Twisp si sedl na hromadu bublin u zábradlí a zadíval se na moře. Rychlost větru kvapem klesala, přesně jak očekával. Příboj na okraji Ostrova byl stále vysoký, ale pěna teď vystřelovala přímo vzhůru.

„Takhle dobré rybářské počasí jsme už dlouho neměli,“ řekl Brett.

Twisp musel uznat, že je to pravda.

„Proč nás Námořní soud nechal jít jen tak?“ dumal Twisp. „Měli jsme v síti Mořana. To víš i ty, kluku. Děje se něco divného.“

„Ale pustili nás, to je důležité. Já myslel, že z toho budeš mít radost.“

„Už abys dostal rozum, kluku!“ Twisp zavřel oči a opřel se zády o zábradlí. Cítil na šíji chladný vánek od vody. Slunce mu pražilo na hlavu. *Až moc problémů*, říkal si.

Brett si stoupl přímo před Twispa. „Pořád mi říkáš, abych už dostal rozum. Mně teď připadá, že by trocha rozumu neuškodila ani tobě. Kdyby sis jen vzal půjčku a...“

„Jestli nechceš mluvit chytře, kluku, tak kušuj.“

„Nemohla být v té síti ryba trojnožka?“ naléhal Brett.

„Ani omylem! To je jiný pocit. Byl to Mořan a dostali ho švihouni.“ Twisp polkl. „Nebo ji. Navíc měl ten dotyčný něco za lubem, jak to tak vypadalo.“ Aniž by změnil pozici u zábradlí, Twisp naslouchal, jak kluk přešlapuje z nohy na nohu.

„Proto prodáváš člun?“ zeptal se Brett. „Protože jsme nešťastnou náhodou zabili Mořana, který byl tam, kde neměl být? Myslíš, že teď po tobě Mořani půjdou?“

„Nevím, co si mám myslet.“

Twisp otevřel oči a vzhlédl na Bretta. Kluk přimhouřil své nepřiměřeně velké oči do úzkých škvírek, upíral pohled na Twispa.

„Mořanští pozorovatelé u soudu proti rozhodnutí nic nenamítali,“ řekl Brett.

„Máš pravdu,“ souhlasil Twisp. Trhl palcem vzhůru směrem ke kancelářím Námořního soudu. „Obvykle jsou v takových případech jako tenhle nemilosrdní. To bych rád věděl, co jsme viděli... nebo skoro viděli.“

Brett ustoupil stranou a žuchl na bubliny vedle Twispa. Chvilí poslouchali *tlap-tlap-tlap* vln o okraj Ostrova.

„Čekal jsem, že mě pošlou dolů,“ řekl Twisp. „A tebe se mnou. Tak to obvykle chodí. Musíš pracovat pro rodinu mrtvého Mořana. A nevrátíš se vždycky zpátky nahoru.“

Brett zamručel: „Poslali by mě, ne tebe. Každý ví o mých očích, jak vidím, když je skoro tma. O to by Mořané stáli.“

„Nenafukuj se, kluku! Mořané jsou sakra opatrní na to, koho si pustí do svého genového řetězce. Říkají nám Muti, však víš. A nemyslí tím nic hezkého. Jsme mutanti, kluku, a když jdeme tam dolů, pak jen proto, abychom vyplnili potápěčský oblek toho mrtvého... Nic víc.“

„Možná na to místo nikoho nechtěli,“ řekl Brett.

Twisp klepl pěstí do odolné organiky zábradlí. „Nebo nechtěli, aby někdo shora věděl, jaké místo ten Mořan zastával.“

„To je šílenství!“

Twisp nereagoval. Seděli chvíli zticha a osamělé slunce klesalo níž. Twisp se ohlédl k obzoru. V dálce uhýbal k vrstvě černé oblohy a vody. Všude voda.

„Mohu nás vybavit,“ řekl Brett.

Twisp se polekal, ale zůstal zticha, hleděl na kluka. Také Brett zíral k obzoru. Twisp si všiml, že chlapcova pleť už po rybářsku potemněla, už to nebyla ta chorobně bledá barva, kterou měl, když se poprvé nalodil na korakl. Kluk se zdál také šlachovitější... a vyšší.

„Neslyšels mě?“ zeptal se Brett. „Říkal jsem...“

„Slyšel jsem tě. Na to, že jsi mě většinu času na rybách nasíral a kňoural, když jsme byli na moři, mluvíš, jako by ses ani nemohl dočkat, až tam budeš zpátky.“

„Já jsem nekňoural kvůli...“

„Jen si dělám legraci, kluku.“ Twisp zvedl ruku, aby zarazil další námitky. „Nebud' tak zatraceně háklivý.“

S uzardělou tváří sklopil Brett pohled ke svým botám.

Twisp se zeptal: „Jak bys tu půjčku dostal?“

„Rodiče by mi půjčili a já bych půjčil tobě.“

„Tvoji rodiče mají peníze?“ Twisp si kluka prohlížel a uvědomoval si, že ho toto odhalení nepřekvapuje. Za celou tu

dobu, kterou spolu strávili, však Brett nikdy nemluvil o svých rodičích a Twisp se diskrétně nikdy neptal. Ostrovanská etiketa.

„Jsou blízko od Centra,“ řekl Brett. „Další okruh hned za laboratoří a Výborem.“

Twisp hvízdal mezi zuby. „Co dělají tvoji rodiče, že je ubytovali v Centru?“

Brettovy koutky se zvedly v pokřiveném úsměvu. „Odpadní kal. Nadělali jmění ze sraček.“

Twisp se rozesmál, náhle se mu rozbřesklo. „Norton! Brett Norton! Vaši jsou *ti* Nortonovi!“

„Naši jsou Norton,“ opravil ho Brett. „Oni jsou tým a účtují si jako jeden umělec.“

„Sračkonátěr,“ řekl Twisp. Zachechtal se.

„Byli první,“ řekl Brett. „A je to nutrient, ne sračky. Je to zpracovaný kal.“

„Takže vaši dolujou hovna,“ škádlil ho Twisp.

„Ale jdi!“ namítal Brett. „Já myslel, že jsem se toho zbavil, když jsem odešel ze školy. Kdy už dostaneš rozum, Twispe?“

„No dobrá, kluku,“ zasmál se Twisp, „já vím, co je to odpadní kal.“ Poplácal bublinu vedle sebe. „To je to, čím krmíme Ostrov.“

„Tak jednoduché to zase není,“ řekl Brett. „Vyrůstal jsem s tím, takže to vím. Jsou to odpadky ze zpracování ryb, kompost z agrárií, odpad ze stolu a... prostě skoro všechno.“ Zazubil se. „Včetně sraček. Maminka byla první chemik, který přišel na to, jak obarvit nutrient tak, jak se to dělá teď, a neublížit tím bublinám.“

„Odpusť starému rybáři,“ řekl Twisp. „Žijeme se spoustou mrtvé organiky, jako je ta membrána na trupu mého koraklu. Na ostrově prostě sebereme pytel nutrientu, smícháme ho s trochou vody a natřeme na zdi, když trochu zešednou.“

„Ty se to nikdy nepokusíš obarvit a udělat si na stěny pár vlastních fresek?“ zeptal se Brett.

„To přenechávám umělcům jako jsou vaši,“ řekl Twisp. „Nevyrůstal jsem s tím jako ty. Když jsem byl malý, měli jsme

jen trošku graffiti, ne obrazy. Bylo to všechno hodně jednoduché: hnědé nebo šedé. Prý nemohli zavést jiné barvy, protože narušovaly absorpci na podlahách a stěnách, a vůbec. A jak víš, když naše organika umře...“ Pokrčil rameny. „Jak na to vaši natrefili?“

„Nenatrefili! Maminka byla chemička a tatínek měl nadání pro design. Jednou šli se stěnoživnou partou a udělali z nutrientu fresku na radarovou kopuli u okraje kalové jímky. To bylo ještě předtím, než jsem se narodil.“

„Dvě velké historické události,“ zažertoval Twisp. „První malba sračkou a narození Bretta Nortona.“ Potřásl hlavou s líčenou vážností. „A navíc trvalé zaměstnání, protože žádný obraz nevydrží déle než týden.“

Brett se vzpurně ozval: „Vedou si záznamy. Hologramy a tak. Někteří jejich přátelé vypracovali hudební doprovody pro galerie a divadelní představení.“

„Jak to, žeš to všechno opustil?“ zeptal se Twisp. „Velké peníze, významní přátelé.“

„Tebe nikdy žádný hlavoun nepohladil po hlavičce a neřekl: ‚Tady je náš nový malý malíř.‘“

„A ty jsi nechtěl?“

Brett se otočil k Twispovi zády tak rychle, až Twisp pochopil, že kluk něco skrývá. „Nepracoval jsem u tebe dost dobře?“ zeptal se Brett.

„Jsi hodně dobrý pracant, kluku. Trochu zelenáč, ale to u nového kontraktu patří k věci.“

Brett neodpověděl a Twisp věděl, že kluk civí na fresku Námořního soudu na vnitřní stěně druhé úrovně. Byla to velká a veselá freska, zářící v tvrdém světle zapadajícího slunce – všechno zaplavené krásným karmínem.

„Je to jedna z jejich fresek?“ zeptal se Twisp.

Brett přikývl, aniž by se otočil.

Twisp se znovu podíval na obraz a říkal si, jak je dneska snadné procházet vyzdobenými chodbami, palubami a místnostmi a ani si nevšimnout barvy. Některé fresky byly ostře geometrické, popírající zaoblenou měkkost

ostrovanského života. Proslulé fresky, takové, které Nortonovým udržovaly soustavnou, vysoce ceněnou poptávku, byly veliké historické kusy, sotva aplikované dřív, než zahájily svou soustavnou absorpci do nevýrazné šedi hladových zdí. Freska Námořního soudu byla v Nortonově zdi něčím novým – abstrakcí, studií v karmínové a plynulosti pohybu. Zářila vnitřní silou v tlumeném světle slunce, jako by vřela a kypěla podél okraje, podobná rozhněvanému tvorů nebo bouři krve.

Slunce už bylo skoro pod obzorem a zbarvovalo hladinu moře soumrakem. Krásná linie dvojitého světla dopadala na horní okraj obrazu, pak slunce kleslo pod obzor a zbyl po něm zvláštní dosvit západu slunce na Pandoře.

„Brette, proč tvoji rodiče nekoupí tvůj kontrakt?“ zeptal se Twisp. „Mně to připadá, že bys byl se svým zrakem skvělý malíř.“

Mlhavá silueta před Twispem se otočila, rozmazaný obrys na světlejším pozadí fresky.

„Nikdy jsem svůj kontrakt nenabídl k prodeji,“ řekl Brett.

Twisp od Bretta odvrátil pohled, podivně pohnutý klukovou odpovědí. Bylo to, jako by se z nich náhle stali mnohem lepší přátelé. Nevyřčená odhalení s sebou nesla jakési utužení, které zpečetilo všechny jejich společné prožitky na vodě... tam venku, kde přežití jednoho záviselo na tom druhém.

Nechce, abych prodal jeho kontrakt, říkal si Twisp. Nejraději by se nakopl, že byl tak tupý. Nejde jen o rybaření. Brett si může rybařit do aleluja, až se u Queetse Twispa vyučí. Kontrakt vzrostl v ceně prostě jen kvůli tomu učňovskému poměru. Twisp vzdychl. Ne... kluk se nechce odloučit od přítele.

„Pořád ještě mám úvěr U esa pohárů,“ řekl Twisp. „Dáme si kafe... a... něco...“

Twisp čekal. Slyšel pošoupávání Brettových nohou v houstnoucí tmě. Okrajová světla Ostrova zahajovala noční službu – naváděcí majáky pro čas mezi slunci. Světla začínala modrozeleně fosforeskovat na vrcholcích vln, jasně, protože noc byla teplá, a pak se rozjasňovala ještě víc, jak se organika

rozněcovala. Twisp koutkem oka zahlédl, jak si Brett rychle otřel tváře, když se světla rozsvítila.

„Sakra, přece nerozpustíme dobrý tým,“ řekl Twisp. „Jdeme na to kafe.“ Ještě nikdy nepozval kluka na společný večer U esa pohárů, ačkoliv to byl dobře známý rybářský podnik. Vstal a viděl, že Brett povzbudivě zvedl bradu.

„To bych rád,“ řekl Brett.

Kráčeli tiše po můstku a chodbami, kde jim na cestu svítilo jasně modré fosforeskování. Vstoupili do kavárny vlnou obloženým obloukovým průchodem a Twisp dopřál Brettovi chvilku, aby se porozhlédl, než poukázal na opravdu senzační věc, kterou bylo Eso pohárů proslavené po celých Ostrovech – okrajovou zeď. Od podlahy až ke stropu to byla bytelná vlna, jemně zkadeřený měňavě bílý karakul.

„Jak to krmí?“ zašeptal Brett.

„Za tím je chodbička, kterou používají ke skladování. Z té strany tam valí nutrient.“

Bylo tu jen několik málo lidí, kteří si takhle časně zašli něco vypít a sníst, a ti věnovali nově příchozím pramálo pozornosti. Brett mírně zasunul hlavu mezi lopatky, snažil se vidět všechno a přitom nebýt nápadný.

„Proč zvolili vlnu?“ zeptal se Brett. Spolu s Twispem se proplétali mezi stoly k okrajové stěně.

„Za bouří nepropouští hluk,“ řekl Twisp. „Jsme hodně blízko od okraje.“

Usedli ke stolu u zdi – stůl i židle byly zhotovené z téže vysušené a vypjaté membrány jako korakly. Brett se opatrně vsunul na židli a Twisp se rozpomněl na klukův první vstup do koraklu.

„Ty nemáš rád mrtvý nábytek,“ řekl Twisp.

Brett pokrčil rameny. „Jen na něj nejsem zvyklý.“

„Rybáři ho mají rádi. Zůstává na místě a nemusíš ho krmít. Co si dáš?“

Twisp mávl rukou na Gerarda, majitele, který zvedl hlavu a ramena z vyvýšeného prostoru za barem, s tázavým výrazem

na obrovském obličejí. Chumáče černých vlasů mu rámovaly usměvavou tvář.

„Prý mají opravdovou čokoládu,“ zašeptal Brett.

„Gerard do ní šoupne trochu bú, když si řekneš.“

„Ne... ne, díky.“

Twisp zvedl dva prsty překryté dlaní druhé ruky – místní signál pro čokoládu – pak jednou mrkl na znamení, že do té své chce kapku bú. Posléze Gerard vyslal zpětný signál, že objednávka je připravená. Všichni štamgasti znali Gerardův problém – nohy se mu spojovaly do jediného sloupu se dvěma bezprstými chodidly. Majitel Esa pohárů byl odkázán na motorový vozík mořanské výroby, jasnou známku zámožnosti. Twisp vstal a šel k baru pro pití.

„Kdo je ten kluk?“ zeptal se Gerard, když sunul přes bar dva poháry. „Bú je v tom modrém.“ Pro zdůraznění zatřukal na modrý pohár.

„Můj nový kontrakt,“ řekl Twisp. „Brett Norton.“

„Ale jdi, jo? Z Centra?“

Twisp přikývl.

„Jeho rodiče jsou sračkomalíři.“

„Jak to, že to věděl každý, jen já ne?“ zeptal se Twisp.

„Páč máš pořád hlavu v pytli s rybama,“ řekl Gerard. Hřebenovité čelo se mu stáhlo a zelené oči pobaveně zajiskřily.

„Je to záhada, co ho přitáhlo k rybám,“ řekl Twisp. „Kdybych věřil na štěstí, řekl bych, že měl smůlu. Ale je to zatraceně milý kluk.“

„Slyšel jsem, že jsi ztratil náčiní a úlovek,“ řekl Gerard. „Co budeš dělat?“ Kývl k Brettovi, který seděl a pozoroval je. „Jeho rodiče mají peníze.“

„To kluk říká taky,“ pravil Twisp. Vybalancoval poháry, aby se s nimi mohl vrátit ke stolu. „Tak zatím!“

„Dobrý lov!“ řekl Gerard. Byla to automatická odpověď a Gerard sraštil čelo, když si uvědomil, že to popřál rybáři bez sítě.

„Uvidíme,“ řekl Twisp a vrátil se ke stolu. Všiml si, že se aktivita podlahy pod jeho nohama mírně zvýšila. *Možná přijde bouře.*

Tiše usrkávali čokoládu a Twisp cítil, jak mu bú uklidňuje nervy. Odkudsi z prostor za pultem hrál někdo na flétnu a někdo jiný vyklepával rytmus na vodní bubny.

„O čem jste si povídali?“ zeptal se Brett.

„O tobě.“

Brettova tvář se v tlumených světlech kavárny viditelně zarděla. „Co... co jste říkali?“

„Vypadá to, že každý kromě mě věděl o tom, že jsi z Centra. Proto nemáš rád mrtvý nábytek.“

„Na korakl jsem si zvykl,“ řekl Brett.

„Ne každý si může dovolit... nebo chce organiku,“ řekl Twisp. „Uživit dobrý nábytek, to stojí hodně. A organika není na malé čluny nejlepší, protože může zdivočet, když narazí na hejno ryb. Ponorky jsou zvlášť projektované tak, aby se tomu zabránilo.“

Brettova ústa se začala vlnit úsměvem. „Víš, když jsem poprvé uviděl tvůj člun a slyšel, že mu říkáš korakl, tak jsem myslel, že ‚korakl‘ znamená ‚zdechlina‘.“

Oba se rozesmáli, Twisp po bú trochu nejistě.

Brett na něj zůstal civět. „Ty jsi opilý!“

Twisp napodobil Brettův tón: „Kluku, začínám být na šrot. Možná si dokonce dám ještě jedno bú.“

„Naši to dělají po výstavách,“ řekl Brett.

„A tobě se to nezamlouvalo,“ řekl Twisp. „No, kluku, já nejsem vaši – ani jeden z nich.“

Hned před vstupem k Esu pohárů se ozvalo zaskučení. Stěna zapulzovala přívalem zvuku.

„Vlnostěna!“ vykřikl Brett. „Můžeme zachránit tvou loď?“ Brett už byl na nohou a mířil z kavárny ven v návalu pobledlých rybářů.

Twisp se vymrštil a následoval ho, přičemž ukazoval Gerardovi, aby nezavíral příklop. Paluba venku už byla zaplavená několika nízkými vlnami. Průchod se zaplnil lidmi,

kteří se hnali a čvachtali směrem k příklopům. Twisp volal na Bretta, vzdalujícího se chodbou: „Kluku! Není čas! Zalez dovnitř!“

Brett se neotočil.

Twisp našel vyčnívající bezpečnostní lano a propracoval se podél něj na okraj. Světla tam žhnula a zdůrazňovala kontrasty na pelášících lidech a stažených tvářích. Všude kolem lidé křičeli, vyvolávali jména. Brett už byl na šikmé rampě u rybářských člunů, házel vybavení do kabiny koraklu a sunul jej dolů. Když k němu Twisp dorazil, Brett přivazoval dlouhé lano k předovému pacholetu koraklu. Vítr už skučel nad jejich hlavami a vlny se lámaly o vnější bublinu rampy, takže se za normálních okolností chráněná laguna plnila zpěněnou bílou vodou.

„Můžeme ho potopit a potom vytáhnout!“ křičel Brett.

Twisp se k němu přidal a říkal si, že se kluk poučil při poslouchání některých pamětníků. Někdy to fungovalo a rozhodně to byla jejich jediná šance, jak korakl zachránit. Podél celé rampy už byly potopené další čluny, jejich lana spadala ostře pod vodu. Twisp našel u rampy úložiště zátěžových kamenů a začal předávat těžký náklad Brettovi, který je házel do člunu. Pětimetrové plavidlo už bylo skoro pod vodou. Brett naskočil dovnitř a přivázel na zátěž kryt.

„Otevři ventily a skoč!“ zařval Twisp.

Brett sáhl pod náklad. Ze dna vystřelil silný proud vody. Twisp natáhl dlouhou paži k Brettovi a právě v tom okamžiku se lagunou přehnala vlnostěna a narazila do boku potápějícího se koraklu. Brettovy natažené prsty se dotkly Twispovy ruky, když korakl šel ke dnu. Lano k přídi, procházející přes Twispovu pravou paži, prosvitělo kolem s vlhkým zasyčením. Twisp je chytil, spálil si dlaně a řval: „Brette! Kluku!“

Ale laguna se změnila ve vír bílého běsnění. Další dva rybáři ho popadli a vecpali, promočeného a stále křičícího, do průchodu a pak příklopem do Esa pohárů. Gerard ve svém motorizovaném křesle zajistil příklop před nastupujícím mořem za nimi.

Twisp zatínal prsty do odolného vlnového materiálu. „Ne! Ještě je tam kluk!“

Někdo mu násilím lil mezi rty teplý nápoj, skoro čisté bí. Tekutina mu pronikla do úst a Twisp polkl. Lihovina ho zaplavila konejšivou prázdnotou. Nezahnala však šimravý pocit ze špiček Brettových prstů, které se otřely o jeho.

„Už jsem ho skoro měl!“ úpěl Twisp.

Vesmír je přirozeným prostředím člověka. Planeta je koneckonců vesmírný objekt. Jsem přesvědčen, že lidé mají přirozené puzení pohybovat se ve vesmíru, ve svém přirozeném prostředí.

Raja Thomas, Dějiny

Obraz zachycený na malém napjatém organickém plátně ukazoval stříbřitou trubici, letící oblohou. Trubice neměla křídla ani žádné jiné viditelné zdroje pohybu. Jen tu oranžovou záři na jednom konci, bledý oheň na pozadí stříbrného a modrého pandorského nebe. Proces, který zachytil obraz, byl prchavý a barvy už začaly blednout.

Ward Keel byl upoután stejně tak jeho krásou jako jedinečným dopadem. Obrazy zhotovené tímto způsobem byly mezi Ostrovany velmi oblíbenou uměleckou formou, spoléhaly na citlivost organismů na světlo, která způsobovala, že se obraz dal přimět, aby přilnul v tenké vrstvě na napjatou organiku. Obrazy zachycené na takto připravené pozadí pomocí čoček byly obdivovány jak pro svou pomíjivou existenci, tak pro svou vnitřní krásu. Toto vyobrazení však, navzdory úžasné hře barev a kompozice, bylo svým tvůrcem zamýšleno jako sdělení posvátného významu.

Není to Lod' nebo nějaký artefakt z Lodi?

Člověku se nechtělo loučit se svým výtvozem, ale Keel využil sílu svého postavení, aby diskusi umlčel. Udělal to vlídně a beze spěchu, spoléhal především na zdržování – dlouhé a košaté věty s mnoha odkazy na důvěru a blaho Ostrovů, časté pauzy a mlčenlivé pokyvování masivní hlavou. Oba si byli vědomi, že obraz bledne a zanedlouho z něj bude nevýrazně šedá plocha, připravená k novému zachycení jiného obrazu. Muž nakonec odešel, nešťastně ale rezignovaně – hubený chlapík s pavoučíma nohama a příliš krátkými pažemi. Ale umělec, to Keel musel uznat.

Bylo ráno teplého dne a Keel chvilku seděl ve svém rouchu a užíval si vánek, který si pohrával ve ventilačním systému jeho příbytku. Joy před odchodem trochu uklidila, uhladila mu přikrývky na gauči a urovnala jeho šatstvo na průsvitném plazmovém křesle. Před ním na desce stolu, zhotoveného ze stejného materiálu, ležely ještě zbytky snídaně, kterou mu připravila – kvakoší vejce a murí. Keel odstrčil talíř a jídelní hůlky stranou a položil na stůl napjaté plátno s tím podivným obrazem. Ještě chvilku na ně zíral a přemýšlel. Posléze sám pro sebe přikývl a zavolal náčelníka Vnitroostrovní bezpečnosti.

„Za dvě hodiny tam pošlu dva lidi,“ řekl náčelník. „Hned se do toho pustíme.“

„Dvě hodiny je moc,“ řekl Keel. „Do té doby už bude obraz skoro vybledlý.“

Hluboce vráscitá tvář na obrazovce se zamračila. Muž chtěl užuž něco říci, ale pak si to rozmyslel. Přetřel si masitý nos silným prstem a zvedl pohled. Náčelník zřejmě prozkoumal data z nějakého zdroje mimo Keelovo zorné pole.

„Pane sudí,“ řekl posléze, „za pár minut vás někdo vyhledá. Kde budete?“

„Ve svém příbytku. Předpokládám že víte, kde to je.“

Náčelník se zarděl. „Samozřejmě, pane.“

Keel vypnul spojení a litoval, že byl na Bezpečnost tak ostrý. Byli protivní, ale jeho reakce vycházela z myšlenek probuzených tím blednoucím obrazem. Bylo to rozčilující. Umělec, který zachytil podobu onoho předmětu na obloze, nezanesl své dílo Kápěčku. Důkaz návratu Lodi, říkal si, ale odnesl ho Náčelníku justice.

Co s tím mám dělat? ptal se v duchu Keel. *Ale já jsem taky nezavolal Kápěčko.*

Simone Rocksackové to bude vadit, to věděl. Bude jí muset brzy zavolat, ale nejprve... pár jiných věcí.

Vodní buben u jeho dveří zaduněl jednou, dvakrát.

Bezpečnost už je tady? podivil se.

Keel vzal blednoucí obraz té věci na obloze a prošel příklopem do hlavní místnosti, cestou přitom zavřel kuchyňský kout. Některým Ostrovanům vadili lidé, kteří jedli v soukromí, ti, které zámožnost oddělovala od hlučné tlačnice jídelen.

U vchodu do svého příbytku se dotkl smyslové membrány, reagující organika se rozevřela a odhalila Kareen Aleovou, stojící v klenutém otvoru. Nervózně sebou trhla, když ho uviděla, ale pak se usmála.

„Velvyslankyně Aleová,“ řekl, na okamžik překvapen vlastní formálností. Na debatním poli si už několik sezón tykali. Něco na jejím nervózním držení těla však prozrazovalo, že jde o formální návštěvu.

„Odpusť mi, že k tobě přicházím takhle bez ohlášení,“ řekla. „Ale musíme něco probrat, Warde.“

Pohlédla na obraz v jeho ruce a pokývla, jako by se tím něco potvrzovalo.

Keel ustoupil stranou, aby mohla vstoupit. Zajistil dveře, aby nikdo nemohl náhodně vejít, a sledoval, jak si Aleová vybírá místo a usedá bez vyzvání. Jako vždy si uvědomoval její krásu.

„Slyšela jsem o tom,“ řekla Aleová a ukázala na napjaté organikové plátno v jeho ruce.

Zvedl obraz a pohlédl na něj. „Kvůli tomu jsi přišla nahoru?“

Na okamžik zachovala nehybnou tvář, pak pokrčila rameny. „Monitorujeme četné aktivity nahoře,“ řekla.

„Často jsem uvažoval o vašem špionážním systému,“ řekl. „Začínám ti nedůvěřovat, Kareen.“

„Proč na mě útočíš, Warde?“

„Tohle je raketa, vid’?“ Zamával na ni obrazem. „*Mořanská raketa*?“

Aleová udělala obličeje, ale nezdálo se, že by byla překvapená tím, že to Keel uhodl.

„Warde, ráda bych tě vzala s sebou dolů. Říkejme tomu instruktážní návštěva.“

Neodpověděla na jeho otázku, ale její chování mu stačilo. Ať se děje cokoli, Mořané z toho chtějí masu Ostrovanů a náboženskou obec vynechat. Keel přikývl. „Vy jdete po hybernačních tancích! Proč nebyla Kápěčko požádána, aby tomuhle podniku požehnala?“

„Byli mezi námi takoví...“ Pokrčila rameny. „Čelní Mořané to chápou jako politickou záležitost.“

„Chcete další mořanský monopol,“ vyčetl jí.

Odvrátila od něj pohled a neodpověděla.

„Jak dlouho tahle instruktážní návštěva potrvá?“ zeptal se.

Vstala. „Asi týden. Možná déle.“

„Jakého tématu se tato instruktážní návštěva bude týkat?“

„To se dozvíš při samotné návštěvě.“

„Takže se mám připravit na návštěvu tam dole, neznámo jak dlouhou, jejíž účel mi neprozradíte, dokud tam nebudu?“

„Prosím, věř mi, Warde!“

„Věřím, že jsi loajální k mořanským zájmům,“ řekl, „stejně jako já jsem loajální vůči Ostrovanům.“

„Přísahám ti, že se ti nic nestane.“

Dopřál si zasmušilý úsměv. To by bylo pro Mořany tuze trapné, kdyby tam dole zemřel! Ale může se to stát. Lékaři si dali záležet, aby se nevyjádřili o termínu rozsudku smrti, který nad Náčelníkem justice Wardem Keelem vynesli.

„Dej mi pár minut, abych si sbalil a předal své nejnaléhavější povinnosti ostatním,“ řekl.

Uklidnila se. „Děkuju ti, Warde. Nebudeš toho litovat.“

„Politická tajemství mě odjakživa zajímají,“ řekl. Připomněl si, že si musí vzít novou psací tabulku na deník. Na této instruktážní návštěvě bude co zaznamenávat, tím si byl jistý. Slova na plazmě a zpěvavá říkání v paměti. Bude to akce, žádná filozofická spekulace.

Celoplanetární vědomí vymřelo s řasou a s tím se pojí počátky kolektivního lidského vědomí. Proto jsme zabili řasu?

Kerro Panille, Sebrané spisy

Za Stínem Panillem vlál tlustý cop černých vlasů, jak utíkal dlouhou chodbou směrem ke Kontrolě proudu. Ostatní Mořané mu uhýbali z cesty. Znali Panilleovu práci. Už se to rozkřiklo po celém centrálním komplexu – nespecifikovaný problém s jedním velkým Ostrovem. Velký problém.

U dvojitého příklopu Kontroly proudu se Panille ani nezastavil, aby nabral dech. Odjistil vnější příklop, proklouzl jím a zajistil vnější západku jednou rukou, přičemž už druhou odjišťoval vnitřní příklop. Rozhodně proti Procedurálnímu řádu.

A už byl v hřmotu Kontroly proudu, v tlumeném osvětlení. Dlouhé řady přístrojů a displejů zářily a blikaly podél dvou stěn. Ruch a displeje mu hned sdělily, že se jeho lidé zmítají v krizi. Osm obrazovek bylo naladěných na dálku a ukazovaly tmavé kusy mořského dna, na nichž byly roztroušené rozervané bubliny a další trosky Ostrova. Povrchové monitory sledovaly malé čluny na hladině, všechny přeplněné trosečníky.

Panille se chvilku snažil zhodnotit vše, co viděl. Malé plavidlo se pohupovalo na veliké olejové skvrně mezi troskami. Těch několik málo ostrovanských tváří, které viděl, vyjadřovalo tupý šok a beznaděj. Mezi trosečníky viděl mnoho raněných. Ti, kteří se mohli hýbat, se pokoušeli zastavit krvácení z potrháných těl. Někteří ranění se svíjeli a zmítali v důsledku silných popálenin. Všechna malá plavidla byla ponořená téměř po okraj. Na jednom byla navršená mrtvá těla a kusy těl. Starší žena s šedými vlasy a špalkovitými pažemi byla připoutaná v dlouhém koraklu, očividně aby se nevrhla do

moře. Přenos přicházel beze zvuku, ale Panille viděl, že trosečníci křičí.

„Co se stalo?“ otázal se Panille. „Exploze?“

„Mohla to být výrobní vadou, ale zatím to nevíme.“

To byl Lonson, Panilleova denní hlídka číslo dvě, u centrální konzole. Lonson mluvil, aniž by se obrátil.

Panille přistoupil blíž k centru dění. „Který Ostrov?“

„Guemes,“ řekl Lonson. „Jsou hodně daleko, ale upozornili jsme záchranné a sběrné týmy v jejich oblasti. A jak vidíš, zvedli jsme skenery ode dna.“

„Guemes,“ řekl Panille a vybavil si poslední hlášení hlídky. I pro ty nejrychlejší záchranné ponorky vzdálený několik hodin. „Na kolik hodin odhadujeme příchod prvních trosečníků?“

„Nejdříve zítra ráno,“ řekl Lonson.

„Krucinál! Potřebujeme fólie, ne záchranné ponorky!“ řekl Panille. „Žádal jsi o ně?“

„Hned. Dispečer řekl, že se bez nich neobejdou. Kontrola vesmíru má přednost.“ Lonson udělal obličej. „*Samozřejmě!*“

„Jen klid, Lonsone! Budou po nás žádat zprávu, to je jasné. Zjisti, jestli bude mít první záchranný tým na scéně dost lidí, aby vyslechli trosečníky.“

„Bojíš se, že Guemes narazil na mělčinu?“ zeptal se Lonson.

„Ne, musí to být něco jiného. Lodi! To je ale malér!“ Panilleova rovná ústa se stáhla do úzké čáry. Třel si rýhu v bradě. „Už máme nějaký odhad, kolik lidí přežilo?“

Mladá žena u centra počítačových záznamů řekla: „Vypadá to na necelou tisícovku.“

„Při posledním sčítání jich bylo něco přes deset tisíc,“ připomněl Lonson.

Devět tisíc mrtvých?

Panille zavrtěl hlavou a zvažoval monumentální úkol: posbírat a zlikvidovat tolik mrtvých. Těla se budou muset odstranit. Kontaminují mořanský prostor.

A jestliže plují, mohla by jen povzbudit švihouny a další predátory k novému návalu agresivity. Panille se otřásl. Jen

máloco rozčilovalo Mořany víc, než vyrazit si na kluzáku a narazit na nafouklého mrtvého Ostrovana.

Lonson si odkašlal. „Náš poslední průzkum říká, že Guemes byl chudý a ztrácel bubliny kolem okraje.“

„To nemohlo způsobit tohle,“ řekl Panille. Přelétl pohledem lokační monitor se souřadnicemi tragédie a přibližujícími se čarami záchranných plavidel. „Moc hluboko, než aby narazili na dno. Musela to být nějaká exploze.“

Panille se otočil doleva a zvolna kráčet podél řady displejů. Nakukoval přes ramena svým operátorům. Když se zastavil a požádal o speciální záběr, operátoři zoomem obraz přiblížili nebo vzdálili.

„Ten Ostrov se nemohl jen tak rozpadnout,“ řekl Panille.

„Vypadá to, že se roztrhl a shořel,“ řekl jeden operátor. „Co se to tam, u všech lodních zubů, přihodilo?“

„To nám povědí trosečníci,“ řekl Panille.

Hlavní vstup za Panillem zasyčel, otevřel se a proklouzla jím Kareen Aleová. Panille se zaškaredil na její odraz na temné obrazovce. Sprosták osud! Museli za ním pro první hlášení poslat Aleovou! Byla doba, kdy... No, to už byla minulost.

Zastavila se vedle Panillea a přelétla pohledem displej. Panille viděl šok, který jí zaplavil tvář, jakmile zaregistrovala důkazy na obrazovce.

Než stačila promluvit, řekl: „Podle prvních odhadů budeme muset posbírat nejméně devět tisíc mrtvých. A proud je žene do jedné z našich nejstarších a největších plantáží řasy. Bude to hotové peklo, dostat je odtamtud.“

„Máme hlášení sondy z Vesmírné kontroly,“ řekla.

Panilleovy rty se zformovaly do nehlasného *ááá-ha!* Dali jí vědět jako člence diplomatického sboru, nebo jako nové ředitelce Mořanského obchodu? A je v tom nějaký rozdíl?

„Nedokázali jsme naladit žádné zprávy ze sondy,“ řekl Lonson z druhého konce místnosti.

„Byly zadrženy,“ řekla Aleová.

„Co v nich je?“ zeptal se Panille.

„Guemes se sesul dovnitř a potopil.“

„Žádná exploze?“ To Panillea polekalo víc než odhalení, že hlášení sondy bylo zadrženo. Hlášení sondy se dala zadržet z mnoha důvodů. Ale ostrov veliký jako Guemes se jen tak zčistajasna nesesype a nepotopí!

„Exploze ne,“ řekla Aleová. „Jen nějaké narušení poblíž středu Ostrova. Guemes se rozlomil a většina z něj se potopila.“

„Patrně shnil,“ řekl operátor před Panillem.

„Ani omylem,“ řekl Panille. Ukázal na obrazovky, přenášející zmrzačené trosečníky.

„Nemohla to udělat ponorka?“ zeptala se Aleová.

Panille zůstal zticha, šokován významem její otázky.

„No?“ naléhala Aleová.

„Mohla,“ řekl Panille. „Ale jak by mohla taková nehoda...“

„Neřeš to!“ řekla Aleová. „Prozatím zapomeň, nač jsem se ptala.“

Nebylo mýlky, že šlo o rozkaz. Chmurný výraz na tváři Kareen Aleové přidával příkazu na trpkosti. Panillem projel hněv. Co bylo na tom zadržném pohledu ze sondy?

„Kdy sem dostaneme první trosečníky?“ zeptala se Aleová.

„Zítřka kolem svítání,“ řekl Panille. „Ale žádal jsem, aby do prvního záchranného týmu zařadili vyšetřovatele. Mohli bychom...“

„Nebudou podávat hlášení na otevřené frekvenci,“ řekla Aleová.

„Ale...“

„Vyšleme fólii,“ řekla. Přistoupila ke komunikační desce a vydala tlumeným hlasem příkaz. Potom se vrátila k Panilleovi. „Záchranné ponorky jsou moc pomalé. Tady musíme jednat urychleně.“

„Nevěděl jsem, že máme fólii nazbyt.“

„Měním priority,“ řekla Aleová. O krok ustoupila a oslovila celou místnost. „Poslouchejte všichni! K tomuhle došlo ve velmi špatné chvíli. Právě jsem odvezla dolů Náčelníka justice. Zabýváme se velmi delikátním jednáním. Klepy a

předčasné zprávy by mohly způsobit veliké nesnáze. To, co uvidíte a uslyšíte v téhle místnosti, se odtud nesmí dostat ven. Nic se odtud nesmí vynést.“

Panille uslyšel tu a tam tlumené bručení. Všichni si zde uvědomovali, jakou moc Aleová má, o naléhavosti situace však ledacos vypovídalo, že vydávala rozkazy na jeho hřišti. Aleová byla diplomatka, dovedla osladit hořké sousto.

„Řeči se už šíří,“ řekl Panille. „Cestou sem jsem v chodbách ledacos slyšel.“

„A lidé tě viděli utíkat,“ řekla Aleová.

„Bylo mi řečeno, že jde o stav nouze.“

„Ano... to je jedno. Ale nesmíme ty řeči přiživovat.“

„Nebylo by lepší oznámit, že došlo k tragédii jednoho Ostrova a že přivezeme trosečníky?“ zeptal se Panille.

Aleová přistoupila těsně k němu a promluvila tlumeným hlasem. „Připravujeme prohlášení, ale formulace je... delikátní. Tohle je politická noční můra... a zrovna v takovéhle době! Musí se to pojednat jaksepatří.“

Panille vdechl sladký odér voňavého mýdla, které Aleová používala; ta vůně se dotkla jeho vzpomínek. Zaplašil podobné myšlenky. Kareen má pravdu, samozřejmě.

„Kápěčko je z Guemesu,“ připomněla mu Aleová.

„Mohli to udělat Ostrované?“ zeptal se.

„Možná. Panuje rozšířená zášť ke guemeskému fanatismu. Ale stejně...“

„Jestli to udělala ponorka,“ řekl Panille, „mohla to být jen jedna z našich. Ostrovanské ponorky nemají vybavení, které by způsobilo takové škody. To jsou jen rybáři.“

„To je jedno, o čí ponorku jde,“ řekla. „Kdo by dal rozkaz k takovému zločinu? A kdo by ho vykonal?“ Aleová znovu pozorovala obrazovky, ve tváři výraz hlubokých obav.

Je přesvědčená, že to byla ponorka, říkal si Panille. To hlášení sondy asi obsahovalo nebezpečné odhalení. Určitě jedna z našich ponorek!

Začínal vnímat dalekosáhlý politický dopad. *Guemes! Právě Guemes! Ostrované a Mořané si udržovali v podstatě*

vzájemnou závislost, kterou by tragédie ostrova Guemesu mohla narušit. Ostrovanský vodík, organicky separovaný z mořské vody, byl bohatší a čistší... a poptávka po nejčistším vodíku stoupala.

Pohyb viditelný skrz plazmové okénko upoutal Panilleovu omámenou a roztěkanou pozornost. Kompletní eskadra Mořanů proplula kolem a táhla za sebou hydrostaticky vyvážený kluzák. Potápěčské obleky jim přiléhaly jako druhá kůže, ukazovaly mocné svaly při práci.

Potápěčské obleky, říkal si.

Dokonce i ty jsou potenciálním zdrojem nesnází. Ostrované vyrábějí nejlepší potápěčské obleky, ale trh ovládají Mořané. Stížnosti Ostrovanů na kontrolu cen nemají velkou váhu.

Aleová, protože viděla, kam se upírá jeho pozornost, a zřejmě uhádla jeho myšlenky, ukázala na nový výsev řasy, viditelný přes plazmové okénko. „To je jen část problému.“

„Co?“

„Řasa. Bez souhlasu Ostrovanů se ‚Projekt řasa‘ zpomalí a skoro zastaví.“

„Utajení byla chyba,“ konstatoval Panille. „Ostrované se do toho měli zapojit od začátku.“

„Jenomže se nezapojili,“ řekla Aleová. „A až odhalíme další masy pevniny nad hladinou...“ Pokrčila rameny.

„Nebezpečí, že Ostrovy ztroskotají, narůstá,“ řekl Panille. „Já vím. Tady je Kontrola proudu, nevzpomínáš si?“

„Jsem ráda, že chápeš politická nebezpečí,“ řekla. „Doufám, že to vštípíš svým lidem.“

„Udělám co mohu,“ ujistil ji, „ale myslím, že se to už vymklo z ruky.“

Aleová řekla něco tak tiše, že to Panille neslyšel. Naklonil se ještě blíže k ní. „To jsem neslyšel.“

„Říkala jsem: čím víc řasy, tím víc ryb. To Ostrovanům taky prospívá.“

No ano, pomyslel si Panille. K přesunům politické kontroly se stavěl čím dál cyničtěji. Už bylo pozdě zastavit „Projekt řasa“ úplně, ale mohl by se zpomalit a zdržet mořanský sen na

celé generace. To je moc špatná politika. Ne... prospěch musí být takový, aby ho všichni viděli. Všechno se soustředí na řasu a na hybernační tanky. Nejprve stáhnout hybernační tanky z oběžné dráhy, pak se vypořádat se snílky. Panille viděl praktické výhody, uznával, že se politika musí vypořádat s reálnými problémy a přitom mluvit hlavně o snech.

„Uděláme, co je praktické,“ řekl; téměř to zavrčel.

„Ráda věřím, že uděláte,“ přikývla Aleová.

„Kvůli tomu tu přece Kontrola proudu je,“ připomněl. „Chápu, proč mi zdůrazňuješ ‚Projekt řasa‘. Žádná řasa – žádná Kontrola proudu.“

„Nebud' zlý, Stíne!“

Bylo to poprvé od chvíle, kdy do Kontroly proudu vstoupila, co ho takhle oslovila, ale Panille odmítl důvěrnost, kterou to naznačovalo.

„Zemřelo tam víc než devět tisíc lidí,“ řekl tlumeným hlasem. „Pokud to udělala naše ponorka...“

„Obvinění se bude muset vznést přímo,“ řekla. „Nesmějí existovat žádné pochybnosti, žádné otázky.“

„Žádné pochybnosti, že to udělali *Ostrované*,“ řekl.

„Nehraj si se mnou, Stíne! Oba víme, že existuje mnoho Mořanů, kteří budou hledět na zkázu Guemesu jako na věc prospěšnou celé Pandoře.“

Panille se rozhlédl po Kontrole proudu a vnímal přitom ostrážitě postoje svých lidí a jejich okázalé soustředění na práci. Vypadalo to, jako by jejich napjatý rozhovor vůbec nevnímali. Věděl však, že jim neujde ani slovíčko. Rozladilo ho, že se i tady najdou takoví, kteří by souhlasili s výrokem Kareen Aleové. Co bylo až do nynějška jen pouhou fámou, kavárenskými tlachy a nepodloženými historkami, náhle nabývalo nového rozměru. Vnímal toto zjištění jako předčasné dozrání, způsobené smrtí rodičů. Krutá realita se už nedala ignorovat. Polekalo ho zjištění, že ještě před několika minutami choval snové fantazie o dobré vůli lidí, skrývající se pod naoko drsnějším povrchem. Procitnutí ho rozhněvalo.

„Osobně vyšetřím, kdo to udělal,“ řekl.

„Modleme se, aby to byla jen nějaká hrozná nehoda,“ odpověděla Kareen.

„Tomu sama nevěříš, a já také ne.“ Vyslal pohled k úděsnému svědectví na těch mžikajících obrazovkách. „Byla to velká ponorka – jedna z našich S-dvacítek nebo ještě větší. Ponořila se hluboko a unikla pod vrstvou rozptylu?“

„V hlášení sondy není nic určitého.“

„Takže to tak bylo.“

„Stíne, nedělej si problémy,“ řekla Aleová. „Mluvím jako přítelkyně. Nechej si svá podezření pro sebe... Žádné šíření dohadů mimo tuhle místnost!“

„Tohle bude pro kšeft moc špatné,“ řekl. „Chápu tvé obavy.“

Ztuhla a její hlas náhle zněl studeně a úsečně. „Musím se jít připravit na přijetí trosečníků. Proberu to s tebou později.“ Otočila se na patě a odešla.

Příklop za jeho zády se s tichým sykotem zavřel a Panilleovi zůstala v paměti představa jejích hněvem blýskajících očí a sladké vůně jejího těla.

Ovšemže musí jít, říkal si. Aleová je zdravotnice a všichni dostupní zdravotníci budou povoláni k tomuto stavu nouze. Ale Kareen není jen zdravotnice. Politika! Proč každá politická krize čpí tím, že se kolem ní potloukají obchodníci?

Vědomí je dar boha-druhu jedinci. Vědomí je dar boha-jedince celému druhu. Ve vědomí nalézáš strukturu, formu vnímání, krásu.

**Kerro Panille, „Překlady z Avaty,“
Dějiny**

„Zdá se jí o mně,“ řekl Duque. Jeho hlas zněl silně ze stínu na okraji velké organikové vany, kterou sdílel s Vatou.

Hlídač běžel pro Kápéčko.

Skutečně, Vata začala snít sen. Byly to konkrétní sny, zčásti její vlastní vzpomínky, zčásti jiné vzpomínky, které zdělila od řasy. Vzpomínky Avaty. Ty zahrnovaly lidské vzpomínky, nabyté během vektoru hyletounu řasy, a jiné lidské vzpomínky, získané kdoví odkud... Ale byla v nich smrt a bolest. Byly tu i vzpomínky Lodi, a ty byly ze všeho nejpodivnější. Žádná z nich nevstoupila tímhle způsobem do vědomí žádného člověka už po mnoho generací.

Lodi! říkal si Duque.

Lod' se pohybovala prázdnotou jako jehla zvrásněnou tkaninou – na jednom místě dovnitř, na druhém ven, a to vše během mžiku. Lod' jednou vytvořila rajskou planetu a vysadila na její povrch lidi s požadavkem:

„Musíte se rozhodnout, jak budete vyznávat NáLoděnství!“

Lod' přinesla lidi na Pandoru, která nebyla rájem, ale planetou takřka úplně pokrytou mořem, jejíž vodstvo se pohybovalo v neuspořádaných cyklech dvou sluncí. Fyzicky nemožné, kdyby to Lod' nedokázala. Tohle všechno viděl Duque v trhavých záblescích Vatiných snů.

„Proč ke mně Lod' přinesla své lidi?“ zeptal se tehdy Avata.

Ani lidé ani Lod' neodpověděli. A nyní Lod' zmizela, ale lidé zůstali. A nová řasa, to jest Vata, už neměla nic než záchytný bod v moři a její sny plnily Duqueovo vědomí.

Vata snila donekonečna.

Duque prožíval její sny jako vizuální hry, reprodukované ve svých smyslech. Znal jejich zdroj. To, co mu dělala Vata, mělo vlastní prazvláštní příchut', vždy identifikovatelnou, které se nikdy nedalo vzdorovat.

Zdalo se jí o ženě jménem Waela a o další, zvané Hali Ekelová. Sen o Hali Duquea rozčiloval. Cítil jeho reálnost, jako by jeho vlastní tělo kráčelo po těch pěšinách a dotýkalo se těch bolestí. To jeho přesouvala Lod' časem a jinými dimenzemi, aby pozoroval nahého muže přibitého k břevnu. Duque věděl, že tuhle věc viděla ve skutečnosti Hali Ekelová, ale nedokázal se od jejího prožitku odloučit. Proč na něj někteří diváci plivali a jiní plakali?

Nahý muž zvedl hlavu a zvolal: „Otče, odpusť jim!“

Duque to cítil jako kletbu. Odpustit něco takového bylo horší než žádat pomstu. Spáchat něco takového a získat odpuštění – to mohlo být jen strašnější než kletba.

Do místnosti Vaty vstoupila Kápéčko. Ani její plandavá roucha a dlouhý krok nedokázaly zakrýt jemné křivky jejích štíhlých boků a bujných řader. Její tělo bylo dvojnásob rozptylující, protože byla Kápéčkem a protože byla uvězněná za tou guemiánskou tváří. Poklekla nad Duquea a místnost okamžitě utichla až na bublání systémů udržujících život.

„Duque,“ řekla Kápéčko, „co se děje?“

„Je to skutečné,“ řekl Duque. Jeho hlas zněl napjatě a usouzeně. „Stalo se to.“

„Co se stalo, Duque?“ zeptala se.

Duque vnímal jakýsi hlas v dálce, mnohem dál než sen Hali Ekelové. Cítil Halino trápení, cítil to stařícké tělo, které měla při výpravě Lodi na ten kopec strašných křížů; cítil Halin zmatek.

Proč to dělali? Proč Lod' chtěla, abych to viděl?

Duque vnímal obě otázky jako své vlastní. Neznal odpovědi.

Kápéčko opakovala svou žádost: „Co se stalo, Duque?“

Vzdálený hlas mu bzučel v uchu jako hmyz. Měl sto chutí ho plácnout.

„Lod',“ řekl.

Od přihlížejících se ozvalo zajíknutí, ale Kápěčko se ani nepohnula.

„Lod' se vrací?“ zeptala se.

Tato otázka Duquea rozběsnila. Chtěl se soustředit na sen Hali Ekelové. Kdyby mu chtěli dát pokoj, snad by dokázal najít odpovědi na své otázky!

Kápěčko zvýšila hlas: „Vrací se Lod', Duque? Musíš odpovědět!“

„Lod' je všude!“ vykřikl Duque.

Jeho výkřik úplně zaplašil sen o Hali Ekelové.

Duque cítil úzkost. Byl tak blízko! Už jen pár sekund... a odpovědi mohly přijít.

Nyní se Vata zdálo o básníkovi jménem Kerro Panille a mladé ženě Waele z dřívějšího snu. Její tvář splývala s řasou unášenou proudem, ale její tělo na Panilleově těle bylo horké a jejich orgasmus Duquem otřásl, zahnal všechny ostatní pocity.

Kápěčko otočila své vystouplé oči směrem k přihlížejícím. Její výraz byl přísný.

„O tomhle nesmíte nikomu nic říct!“ přikázala.

Kývali na souhlas, ale někteří z nich už uvažovali, komu by mohli toto odhalení prozradit – jen jednomu důvěryhodnému příteli nebo milence. Byla to příliš velká věc, než aby si ji mohli nechat jen pro sebe.

Lod' je všude!

Je Lod' jakýmsi záhadným způsobem právě v této místnosti?

Tato myšlenka napadla i Kápěčko a zeptala se na to Duquea, který ležel v polospánku v postkoitální relaxaci.

„Všude je všude,“ zamumlal Duque.

Kápěčko nemohla takovou logiku zpochybňovat. Ustrašeně se rozhlédla kolem sebe, do stínu Vatiny místnosti. Pozorovatelé napodobili její tázavou prohlídku okolí. Kápěčko se rozpomněla na slova, která jí bývala opakována, když ji předvolali, a zeptala se: „Kdo sní tvé sny, Duque?“

„Vata!“

Vata se ospale zavrtěla a kolem nader se jí zčeřil kalný nutrient.

Kápěčko se naklonila těsně k jednomu z Duqueových bachratých uší a promluvila tak tlumeně, že to slyšeli jen nejbližší přihlížející, a někteří z nich to ani neslyšeli správně.

„Vata procítá?“

„Vata sní mé sny,“ zasténal Duque.

„Sní Vata o Lodi?“

„Anoooo.“ Pová jim cokoli, jen aby odešli a zanechali ho těm strašlivým a báječným snům.

„Posílá nám Lod' nějakou zprávu?“ zeptala se Kápěčko.

„Jděte pryč!“ zaječel Duque.

Kápěčko se zhoupla na patách. „Je to poselství Lodi?“

Duque zůstal zticha.

„Kam máme jít?“ zeptala se Kápěčko.

Ale Duque uvízl ve Vatině porodním snu a sténavém hlase Waely, Vatininy matky: „Mé dítě bude spát v moři.“

Duque to opakoval.

Kápěčko zasténala. Duque ještě nikdy nemluvil takhle konkrétně.

„Duque, nařizuje nám Lod' sestoupit dolů?“ otázala se.

Duque zůstal zticha. Díval se, jak stín Lodi zastiňuje zkrvavenou pláň, slyšel nepřeslechnutelný hlas Lodi: „Cestuji Bránou Ox!“

Kápěčko opakovala svou otázkou, téměř ji sténala.

Znamení však byla jasná. Duque odříkal své a dál už nebude reagovat. Zvolna, strnule se Kápěčko zvedla na nohy. Cítila se stará a unavená, mnohem starší než na svých pětatřicet let. Myšlenky jí plynuly ve zmatku. Jaký je význam tohoto poselství? Bude se to muset velmi pečlivě zvážít. Slova působila tak jasně... a přece, nemohlo by existovat jiné vysvětlení?

Jsme dítě Lodi?

To byla závažná otázka.

Zvolna vrhla pohled na užaslé přihlížející. „Nezapomeňte na mé rozkazy!“

Kývli, ale během několika hodin už toho byl plný Vashon: Lod' se vrátila. Vata se probouzí. Lod' jim všem rozkázala sestoupit dolů.

Než nastala noc, šestnáct dalších Ostrovanů už dostalo zprávu rádiem, někteří ve zkomolené podobě. Mořané, kteří zaslechli něco z rádiových vysílání, se vyptávali svých lidí z řad Vatiných pozorovatelů a vyslali Kápěčku ostře formulovaný dotaz.

„Je pravda, že Lod' přistála na Pandoře poblíž Vashonu? Co je pravdy na tom, že Lod' nařizuje Ostrovanům přesídlit se dolů?“

Mořané chtěli vědět ještě víc, ale Kápěčko Rocksacková, protože si uvědomila, že zabezpečení Vaty bylo porušeno, nasadila svou neoficiálnější důstojnost a odpověděla stejně ostře.

„Veškerá odhalení týkající se Vaty vyžadují nanejvýš pečlivé uvážení a obšírnou meditaci kaplana-psychiatra. Až bude třeba, abyste to věděli, bude vám to sděleno.“

Takhle strohou odpověď Mořanům ještě nikdy nedala, ale povaha Duqueových slov ji rozrušila a tón mořanského poselství byl téměř – ale ne úplně – takové povahy, která si říkala o její oficiální pokárání.

Připojená mořanská pozorování jí připadala obzvlášť urážlivá. Ovšemže si uvědomovala, že nemůže nastat okamžitá a úplná migrace Ostrovanů pod moře! To bylo fyzicky nemožné a psychologicky nežádoucí. Tohle jí ze všeho nejvíc sdělovalo, že Duqueova slova vyžadují jinou interpretaci. A znovu žasla nad moudrostí předků, kteří zkombinovali funkci kaplana s funkcí psychiatra.

*Ti kdo sestupují na moře v lodích
Kdo se činí ve velikých vodách;
Ti vidí dílo Páně,
A jeho zázraky v hlubinách.*

křesťanská *Kniha mrtvých*

Když padal z mola, uvazovací lano koraklu omotané kolem levého kotníku, Brett věděl, že jde ke dnu. Rychle nasál dech, než dopadl do vody. Rukama horečně šátral po něčem, co by ho udrželo nahoře, a ucítil, jak mu o prsty škrábla Twispova ruka, ale nebylo čeho se chytit. Korakl, kotva, zátěž, to vše ho táhlo dolů. Narazil na ponořenou římsu bublin a převrátil se vzhůru nohama, čímž ho voda odhodila ke středu laguny a Brett si na okamžik myslel, že je zachráněn. Vynořil se asi deset metrů od mola a přes vytí sirén slyšel, jak ho Twisp volá. Ostrov se rychle vzdaloval a Brett si uvědomil, že se poutací lano koraklu utrhl od přístavního kabelu. Nabral si do plic co možná nejvíc vzduchu a ucítil, jak ho lano na kotníku táhne směrem k Ostrovu. Pod vodou se ohnul a pokusil se uvolnit, ale lano se zauzlilo a jeho váha stačila, aby stáhla korakl z bublin pod molem. Ucítil, jak se lano švihem napnulo a vleklo ho dolů.

Výstražná raketa zbarvila vodu nad ním do krvavě oranžova. Hladina se zdála hladká, okamžik klidu před vlnostěnou. Valící se voda ho nabalila, lano na kotníku ho vytrvale táhlo a Brett cítil zvětšující se tlak v nose a na hrudníku.

Utopím se!

Otevřel oči dokořán a náhle užasl nad tím, jak jasně vidí pod vodou – ještě lépe než potmě. V okolí dominovaly odstíny tmavě modré a červené. Bolest v plicích se zvětšovala. Pevně zadržel dech, nechtěl pustit ten poslední dotek života, netoužil po prvním doušku vody a dusivé smrti, která bude následovat.

Vždycky jsem si myslel, že to bude švihoun.

Ze rtů mu unikl první pramínek bublinek. Začala jím otrásat panika. V rozkroku ho náhle zahřála moč. Otočil hlavu a uviděl její záři kolem sebe, zadržující chladný tlak moře.

Já nechci umřít!

Svým skvělým podvodním zrakem sledoval bublinky unikající vzhůru, táhly se ke vzdálené hladině, která už nebyla viditelnou plochou, nýbrž jen beznadějnou vzpomínkou.

V okamžiku, kdy už *věděl*, že je veškeré naději konec, zahlédl koutkem oka tmavý záblesk, mžiknutí stínu na pozadí stínu. Otočil k tomu hlavu a viděl, že pod ním plave nějaká žena, její tělo v potápěčském úboru vypadalo jako neoděné. Otočila se, něco držela v ruce. Zčistajasna sebou lano na jeho kotníku škublo a pak povolilo.

Mořanka!

Převalila se pod ním a Brett uviděl její oči, otevřené a bílé v tmavé tváři. Zasunula nůž do pochvy na noze a současně mířila k němu nahoru.

Z pramínku bublin od jeho úst se stal proud, hnal se mu z úst v horké úlevě. Žena ho popadla v podpaží a Brett jasně viděl, že je mladá a pružná, skvěle zformovaná plaváním. Převalila se přes něj. V hlavě se mu zrodil bílý záblesk kyslíkové nedostatečnosti. Žena přitiskla svá ústa na jeho a foukla mu do hrdla sladký dech života.

Vychutnal jej, vydechl, a Mořanka mu dala dýchnout znovu. Uviděl na její šíji vzduchorybu a pochopil, že mu předává napůl spotřebovaný nadbytek, který její krev vylučuje do plic. O této věci Ostrované slýchali, byla to mořanská záležitost a Brett jakživ nečekal, že něco takového zažije.

Couvla, vlekla ho za jednu paži. Zvolna vydechoval a žena mu znovu vdechla vzduch.

Jak viděl, nějaký mořanský tým pracoval na podmořském útesu. Vedle Bretta se do výšky vlnila řasa a na skalnatém vrcholku zářila světla – malé naváděcí značky.

Zatímco jeho panika ustupovala, všiml si, že jeho záchránkyně má kolem pasu spletené lano s připevněnou zátěží. Vzduchoryba, vlající vzadu za její šíjí, byla bledá a

tmavě žilkovaná, s hlubokými podélnými prohlubněmi vnějších zaber. Šeredně to kontrastovalo s hladkou tmavou pletí mladé ženy.

Plíce ho přestaly bolet, ale bolelo ho v uších. Potřásl hlavou a zatahal se volnou rukou za ucho. Žena ten pohyb uviděla a silně mu stiskla paži, aby upoutala jeho pozornost. Stiskla si prsty nos a mimicky předvedla silné fouknutí. Ukázala na jeho nos a kývla. Napodobil ji a v pravém uchu mu prasklo *lup!* Bolest vystřídala nepříjemná plnost. Zopakoval to a povolilo i levé ucho.

Zatímco mu dávala znovu dýchnout, přivinula se k němu o trochu déle, a když se odtrhla, široce se usmívala. Brett zaplavil pocit štěstí od hlavy až k patě.

Jsem naživu! Jsem naživu!

Podíval se přes vzduchorybu na to, jak žena vytrvale kope nohama, na silné plynutí jejích svalů pod těsně přiléhajícím oblekem. Světelná znamení na skalnatém útesu je mýjela.

Zčistajasna ho zatahala za paži a zastavila vedle lesklého kovového válce, asi tři metry dlouhého. Uviděl na něm úchytky, malé řídicí kormidlo a trysky. Znal to z hologramů – mořanský kůň. Navedla jeho ruku k jednomu ze zadních úchyťů a dala mu znovu dýchnout. Viděl, jak uvolňuje lano u špice zařízení, pak se na ně obkročmo vyšvihla. Ohlédla se a zamávala na něj, aby udělal totéž. Poslechl, zaklesl nohy kolem studeného kovu, obě ruce na madlech. Kývla a provedla něco u špice. Brett začal vnímat slabé bzučení pod nohama. Před ženou se rozzářilo nějaké světlo a z koně vylezlo cosi hadovitého. Otočila se a přiložila mu ke rtům dýchací náustek. Viděl, že žena ho má také, a uvědomil si, že tím vzduchorybu zbavuje dvojnásobné zátěže, kterou musela snášet. Ryba vlající z její šíje a přes jeho rameno jako by se zmenšila, už nebyla tak nafouknutá a její žaberní prohlubně se prohloubily.

Brett popadl náustek do zubů a silně si ho přitiskl k obličejí.

Ústy dovnitř, nosem ven.

Každý Ostrovan absolvoval ponorkové školení a paralelní výcvik s mořanskou záchrannou výstrojí.

Vyfouknout, nadechnout.

Plíce se mu plnily sytým chladivým vzduchem.

Pak ucítil šubnutí a něco ho bouchlo do levého kotníku. Poklepala mu na koleno a přitáhla ho těsněji ke svým zádům, přičemž zdvihala madla, až vytvořila operu u svého zadečku. Ještě nikdy neviděl nahou ženu a její potápěčský úbor neoponechával nic představitivosti. Jakkoli situace nebyla právě romantická, její tělo se mu velmi líbilo.

Kůň vyrazil vzhůru, pak klesal a její vlasy vlály dozadu, zakrývaly hlavu vzduchoryby a otíraly se o jeho tvář.

Brett zíral skrz opar jejích vlasů a přes její pravé rameno, cítil, jak se voda valí kolem nich. Daleko v tmavém tunelu moře viděl přes hladké rameno oslnivou hru světél – nesčetných světél – velkých, malých, širokých. Tvary se začínaly zviditelňovat: hradby a věže, rozlehlé pláně plošin, tmavé průchody a jeskyně. Světla se změnila v plazmová okna a Brett si uvědomil, že sestupuje do mořanské metropole, jednoho z velkých center. Muselo tomu tak být, při takové rozloze a tolikerych světlech. Tanec osvětlení ho uchvacoval, prostřednictvím zmutovaného zraku ho naplňoval bujnou radostí; sám vůbec netušil, že jí dokáže tolik pociťovat. Část vědomí mu připomínala, že jeho radost způsobuje fakt, že přežil nepřekonatelné, ale jiná část jásala nad vším novým, co jeho podivné oči mohly pozorovat.

Křížové proudy začaly koně stáčet a šukat jím. Brett měl problém udržet se na svém místě; jednou mu sjela noha. Jeho záchránkyně to ucítila, natáhla se dozadu a navedla si jednu jeho ruku kolem pasu. Zanožila a zaklesla své nohy do jeho. Skláněla se nad řízením a naváděla je směrem k rozlehlému seskupení kvádrů a kopulí.

Pod rukama cítil hladké teplo jejího břicha. Vlastní šatstvo mu náhle připadalo směšné a poprvé pochopil, proč Mořané dávají přednost potápěčským oblekům a podmořské nahotě. Na dlouhou práci v chladu nosili potápěčské obleky ostrovanské výroby, ale na kratší trasy nebo do teplejších

proudu jim stačila kůže. Brett dřely kalhoty do stehů a škrtily ho, třepaly se v proudu.

Už byli mnohem blíže ke komplexu budov a Brett začínal mít jasnější představu o velikosti konstrukcí. Nejbližší věž se nad nimi tyčila do ztracena. Pokusil se ji sledovat pohledem až nahoru a uvědomil si, že nahoře se už setmělo.

Nemůžeme být moc hluboko, říkal si. Ta věž možná sahá až nad hladinu!

Jenže nikdo seshora o existenci takové konstrukce nic nehlásil.

Loď nás ochraňuj, kdyby někdy nějaký Ostrov na něco takového narazil!

Světla z budovy mu poskytovala víc než dostatečné osvětlení, ale v duchu se ptal, jak se jeho záchránkyně může vyznat ve tmě; uvědomoval si, že je pro obyčejné lidské vidění příliš hluboká. Potom si všiml, že ji navádí pevná světla zakotvená u dna – červené a zelené řady.

Ani ta nejtemnější noc nad hladinou mu nikdy nebránila ve snadné orientaci, ale tady byla hladina jen modřinou kdesi v dálce. Brett se zhluboka nadechl z hadice a přitiskl se k mladé ženě pevněji. Poplácala jeho ruku na svém břiše, zatímco hnala stroj do bludiště kaňonů se strmými břehy. Zahnuli za roh a ocitli se v širokém, dobře osvětleném prostoru mezi vysokými budovami. Přímo před nimi se tyčila stavba s kopulí, z níž vyčnívaly přistávací výčnělky. Mnoho lidí plavalo v jasném osvětlení, které zářilo všude podél výčnělek. Brett viděl mrkání světelných znamení „zapnuto-vypnuto“ na řadě příklopů, které se rozevíraly a zavíraly, aby jimi mohli vstupovat plavci. Jeho záchránkyně jen s malým zadrhnutím zaparkovala na rampě. Někdy Mořan za nimi uchopil koně za zadní madlo. Mladá žena pokynula Brettovi, aby se zhluboka nadechl. Poslechl. Jemně mu odebrala náustek, odložila vzduchorybu a uložila ji k ostatním do klece vedle příklopů.

Za příklopem se ocitli v komoře, odkud se rychle vypouštěla voda a nahrazoval ji vzduch. Brett viděl, že stojí v kaluži

naproti mladé ženě, která setřásla vodu, jako by její kůže i průsvitný oblek byly naolejované.

„Jmenuji se Scudi Wangová,“ řekla. „A ty?“

„Brett Norton,“ odpověděl. Rozpačitě se zasmál. „Ty... zachránila jsi mi život.“ Toto konstatování znělo tak absurdně nedostatečně, že se znovu zasmál.

„Měla jsem pátrací a záchrannou hlídku,“ řekla. „Během vlnostěny jsme vždycky obzvlášť bdělí, když jsme někde poblíž Ostrova.“

Nikdy o ničem takovém neslyšel, ale znělo to rozumně. Život byl vzácný a Brettův světový názor říkal, že to všichni chápou stejně, dokonce i Mořané.

„Ty jsi *mokrý*,“ řekla a prohlédla si ho od hlavy k patě. „Existuje někdo, kdo by měl vědět, že jsi naživu?“

Naživu! Při tom pomyšlení se mu zrychlil dech. *Naživu!*

„Ano,“ řekl. „Je možné vzkázat to nahoru?“

„Postaráme se o to, až se zabydlíš. Jsou tu formality.“

Brett si všiml, že na něj zírá skoro stejně, jako se sám soustředil na ni. Odhadoval, že je asi stejně stará jako on – patnáct nebo šestnáct let. Byla malá, s malými ňadry, s pletí snědou, jako by byla opálená seshora. Zírala na něj klidnými zelenými očima se zlatými skvrnkami. S ohrnutým nosíkem vypadala uličnický – jako ti okatí sirotci z koridorů na Vashonu. Ramena se jí svažovala a byla svalnatá, svalnatá jako člověk, udržující se ve špičkové formě. Na krku jí žhnula jizva po vzduchorybě, ostře růžová na pozadí tmavé záplavy mokrých černých vlasů.

„Jsi první Ostrovan, kterého jsem kdy zachránila,“ řekla.

„Já...“ Zavrtěl hlavou, protože zjistil, že neví, jak jí za něco takového poděkovat. Chabě se zeptal: „Kde to jsme?“

„Doma,“ pokrčila rameny. „Tady žiju.“ Škubnutím za uzel spustila pás se zátěží a přehodila si jej přes rameno. „Pojď se mnou. Opatřím nám oběma něco suchého na sebe.“

Čvachtal za ní skrz příklop, z kalhot mu kapalo, zanechával za sebou mokrou cestičku. V dlouhé chodbě, která byla za příklopem, bylo chladno, ale Brettovi nebylo tak chladno, aby

přehlédl příjemné pohupování těla Scudi Wangové, když se od něj vzdalovala. Pospíšil si, aby ji dohnal. Chodba byla pro Ostrovana znepokojivě cizí – pevná půda pod nohama, bytelné stěny osvětlené dlouhými zářivkovými trubicemi. Stěny zářily stříbřitou šedí, přerušovanou neprodyšně uzavřenými příklopy s barevnými symboly – zelenými, žlutými a modrými.

Scudi Wangová se zastavila u příklopu s modrým kódem, odjistila jej a zavedla Bretta do velké místnosti, jejíž stěny lemovaly úložné skřínky. Střed zabíraly čtyři řady laviček. Další příklop vedl ven na opačné straně. Otevřela skříňku a hodila mu modrý ručník, pak se sklonila a prohledala další skříňku, kde našla košili a kalhoty, podržela je ve výšce a prohlédla si Bretta. „Tohle ti asi bude. Později to můžeme vyměnit.“ Hodila na lavičku před ním vybledlé zelené kalhoty a triko s dlouhými rukávy stejné barvy. Obojí bylo z lehkého materiálu, který Brett neznal.

Brett si osušil obličej a vlasy. Nerozhodně tam stál, z oděvu mu stále kapalo. Mořané prý nevěnují valnou pozornost nahotě, jak slýchal, ale Brett nebyl zvyklý chodit neoblečený... natožpak ve společnosti krásné ženy.

Bez rozpaků odložila potápěčský oblek, našla v jiné skřínce jasně modrou kombinézu a sedla si, aby si ji navlékla na tělo, přičemž se osušovala ručníkem. Vstal a shlížel na ni, neschopný odvrátit pohled.

Jak jí mám poděkovat? uvažoval. Bere to zřejmě jako by nic, že mi zachránila život. Po pravdě řečeno, zdálo se, že dívka bere jako by nic úplně všechno. Dál na ni civěl a zarděl se, když v mokrých studených kalhotách ucítil sílící erekci. Copak tu není nějaká přepážka nebo něco, kde by se mohl ztratit z dohledu a obléknout? Rozhlédl se po místnosti. Nic.

Uviděla, jak se rozhlíží, a kousla se do rtu.

„Promiň,“ řekla. „Já zapomněla. Ostrované jsou prý komicky cudní. Je to pravda?“

Brettův ruměnec zesílil. „Ano.“

Natáhla si kombinézu a rychle zapnula zip. „Já se otočím,“ řekla. „Až se oblékneš, půjdeme se najíst.“

Příbytek Scudi Wangové byl stejně stříbřitě šedý jako chodby, prostor asi čtyři na pět metrů, samé pravoúhlé rohy a ostré hrany, pro Ostrovana cizí. Ze stěn vyčnívaly dvě spací pohovky o velikosti kavalců, obě zakryté příkrývkami s propleteným červenožlutým geometrickým vzorem. Na jednom konci místnosti stála kuchyňská linka a na druhém skříň. Příklop vedle skříně byl otevřený a bylo za ním vidět koupelnu s malou zapuštěnou vanou a sprchou. Všechno bylo ze stejného materiálu jako stěny, podlaha a strop. Brett přešel rukou po jedné stěně a ucítil chladnou tvrdost.

Scudi našla pod jedním kavalcem zelený polštář a hodila ho na druhý kavalec. „Udělej si pohodlí,“ řekla. Stiskla spínač na stěně vedle kuchyňské linky a místnost naplnila zvláštní hudba.

Brett usedl na kavalec, čekal, že bude tvrdý, ale povolil pod ním překvapivě poddajně. Opřel se o podušku. „Co je to za hudbu?“

Otočila se od otevřené skřínky. „Velryby. Slyšel jsi o nich někdy?“

Podíval se ke stropu. „Jsou v rejstříku hybernačního tanku, jak jsem slyšel. Obří pozemský savec, který žije v moři.“

Pokynula k malé mřížce amplionu nad spínačem. „Jejich píseň je tuze příjemná. Budu je ráda poslouchat, až je přitáhneme z vesmíru.“

Brett naslouchal mručení, hvízdání a trylkům, cítil jejich konejšivý vliv jako dlouhé šumění vln v pozdním odpoledni. Nestihl se hned soustředit na to, co řekla. Navzdory písni velryb, nebo snad právě kvůli nim, panoval v místnosti hluboký klid, jaký ještě nikdy nezažil.

„Co děláš nahoře?“ zeptala se Scudi.

„Jsem rybář.“

„To je dobré,“ činila se pilně u linky. „Dostaneš se na vlny. Vlny a proudy, tak my generujeme svou energii.“

„To už jsem slyšel,“ řekl. „Co děláš ty – kromě zachraňování?“

„Matematiku vln,“ řekla. „To je moje opravdová práce.“

Matematika vln? Neměl představu, co to znamená. Přinutilo ho to uvědomit si, jak málo toho ví o mořanském životě. Brett se rozhlédl po místnosti. Stěny byly tvrdé, ale s tím chladem se mýlil. Byly teplé, na rozdíl od skříní šatny. Ani Scudi nepůsobila chladně. Když ho vedla bytelnými chodbami, mýjeli mnoho lidí. Většinou jí kývli na pozdrav, zatímco klábosili se svými přáteli nebo spolupracovníky. Všichni se pohybovali hbitě a jistě a chodby nebyly plné lidí, kteří se stále strkali v tlačenci. Kromě pracovních opasků byli mnozí nazí. Nic z toho venkovního ruchu však do této malé místnosti nepronikalo. Bylo to jiné než na povrchu, kde organika přenášela i ty nejslabší zvuky. Tady byly luxus hluku a luxus ticha jen pár metrů od sebe.

Scudi něco udělala nad svým pracovním prostorem a stěny místnosti se náhle jasně zbarvily plynulými tahy žluté a zelené barvy. V proudu se vlnily dlouhé šlahouny čehosi podobného řase – abstrakce. Brett fascinováno, jak pohyb barev na stěnách doprovázel velrybí píseň.

Co jí mám říct? uvažoval. Sám v místnosti s hezkou dívkou, a nic mě nenapadá. Geniální, Nortone! V konverzaci přímo záříš!

V duchu uvažoval, jak dlouho s ní je. Nahoře si udržoval dobrý přehled o čase podle světla sluncí a tmavých skvrn mezi nimi. Tady dole bylo všechno světlo podobné. Bylo to dezorientující.

Díval se na záda Scudi, která pracovala. Stiskla knoflík ve zdi a Brett uslyšel, jak něco polohlasem říká do mořanského transfonu. Pohled na transfon mu připomněl technologickou propast mezi Ostrovany a Mořany. Mořané mají tenhle přístroj, Ostrovanům se na trhu nenabízí. Nepochyboval, že si někteří Ostrované transfony opatřili na černém trhu, ale nechápal k čemu jim byly, ledaže by pořád jednali s Mořany. O některých Ostrovanech to platilo. Posádky ostrovanských ponorek nosily přenosné přístroje, které zachycovaly některé transfonní kanály, ale to bylo stejně tak kvůli Mořanům jako

kvůli Ostrovanům. Mořané se ke svému bohatství staví zatraceně snobsky!

Od pultu, kde Scudi pracovala, se ozvalo slabé pneumatické zasyčení. Posléze se obrátila, balancovala podnosem, na němž byly zakryté misky a příbory. Postavila ták na stůl mezi oba kavalce a přitáhla si polštář za záda.

„Sama moc nevařím,“ řekla. „Centrální kuchyně je rychlejší, ale já si přidávám vlastní koření. V centrální jsou moc fádní!“

„Ano?“ Díval se na ni, jak odkrývá misky; vůně se mu zamlouvaly.

„Lidi se už na tebe ptají,“ řekla. „Několik mi jich volalo. Řekla jsem jim, ať počkají. Jsem hladová a unavená. Ty taky?“

„Mám hlad,“ souhlasil. Rozhlédl se po pokoji. Jen tyhle dva kavalce. Očekává snad, že bude spát tady... sní?

Přitáhla si misku a lžíci do klína. „Otec mě naučil vařit,“ řekla.

Zvedl misku, ležící nejbližší od něj, a chopil se lžíce. Nepodobá se to ostrovanskému jídelnímu rituálu, povšiml si. Scudi si už vkládala do úst lžíce polévky. Ostrované nakrmili nejprve hosty, teprve pak snědli, co jim hosté nechali. Brett slyšel, že u Mořanů to takhle nechodí – často snědli všechno a hostiteli nenechali nic. Scudi si slízla pár kapek polévky ze hřbetu ruky.

Brett si na ochutnání usrkl ze lžíce.

Lahoda!

„Je ten vzduch pro tebe dost suchý?“ zeptala se Scudi.

Přikývl, ústa plná polévky.

„Můj pokoj je malý, ale tím pádem je snazší udržet vzduch takový, jak ho mám ráda. A líp se tu uklízí. Pracuju hodně často nahoře. Sucho je mi teď příjemné a vlhkost na chodbách a ve veřejných prostorách mi vadí.“ Přiložila si misku ke rtům a vyprázdnila ji.

Brett ji napodobil a pak se zeptal: „Co se mnou bude? Kdy půjdu zpátky nahoru?“

„O tom si promluvíme po jídle,“ řekla. Přinesla další dvě misky a odkryla je, ukázaly se malé kousky ryby v tmavé omáčce. S miskou mu podala pár vyřezávaných kostěných jídelních hůlek.

„Po jídle,“ souhlasil a vzal si sousto ryby v omáčce. Byla ostře pikantní a vehnala mu slzy do očí, ale pak to chutnalo příjemně.

„To je náš zvyk,“ řekla Scudi. „Jídlo uvolňuje tělo. Mohu říkat: ‚Brette Nortone, tady jsi v bezpečí a je ti tu dobře.‘ Ale vím, že je ti to tady dole cizí. A byl jsi v nebezpečí. Musíš mluvit ke svému tělu jazykem, kterému rozumí, než se ti vrátí rozum. Jídlo, odpočinek – tomu tvé tělo rozumí.“

Líbil se mu racionální smysl jejích slov a vrátil se k rybě, každé sousto mu chutnalo lépe. Scudi, jak viděl, jedla stejné množství jako on, ačkoliv byla mnohem menší. Líbilo se mu jemné kmitání jejích jídelních hůlek v misce a u okraje jejích rtů.

To jsou ale krásná ústa, říkal si. Rozpomněl se, jak mu poprvé vdechla život.

Přistihla ho, jak na ni civí, a Brett se rychle znovu soustředil na svou misku.

„Moře bere hodně energie, hodně tepla,“ řekla. „Nosím potápěčský úbor co nejméně. Horká sprcha, hodně horkého jídla, teplá postel – to je vždycky zapotřebí. Pracuješ nahoře na ostrovanských ponorkách, Brette?“

Její otázka ho zaskočila. Už si začínal myslet, že na něj vůbec není zvědavá.

Možná jsem pro ni jen svého druhu závazek, říkal si. *Když někoho zachráníš, asi ti zůstane na krku.*

„Nahoře jsem rybářem u kontraktora jménem Twisp,“ řekl. „Hlavně jemu chci vzkázat, že jsem přežil. Je to zvláštní člověk, ale na lodi jsem lepšího nikdy neviděl.“

„Nahoře,“ řekla. „Tam hrozí velké nebezpečí od švihounů, ne? Viděl jsi švihouny?“

Pokusil se polknout náhle vyschlým hrdlem. „Vozíme kvakoše. Ti nás varují, víš.“ Doufal, že si nevšimne toho úhybného manévru.

„Bojíme se vašich sítí,“ řekla. „Někdy je špatná viditelnost a není je vidět. Někteří Mořané v nich už zahynuli.“

Přikývl, rozpomněl se na zmítání a krev a Twispovo vyprávění o smrti dalších Mořanů v sítích. Neměl by se o tom Scudi zmínit? Neměl by se zeptat na podivnou reakci Námořního soudu? Ne... asi by to nepochopila. Tohle by mezi nimi vytvořilo bariéru.

Scudi to také vycítila. Poznal to, protože promluvila příliš rychle. „Nechtěl bys raději pracovat na vašich ponorkách? Já vím, že jsou měkkobřiché, vůbec ne jako naše, ale...“

„Myslím... asi bych raději zůstal u Twispa, pokud se nevrátí k ponorkám. Rád bych věděl, jestli je v pořádku.“

„Odpočineme si a až se probudíme, setkáš se s několika našimi lidmi, kteří ti mohou pomoci. Mořané cestují daleko. Proháníme se po světě. Dozvíš se o něm a on o tobě... pokud si to přeješ.“

„Přeju?“ Civěl na ni a vstřebával to slovo. „Chceš říct, že bych se mohl rozhodnout... zmizet?“

Nakrčila obočí, což zdůraznilo její uličnické vzezření. „Máš být tam, kde chceš být. Kým chceš být, to je to samé, ne?“

„Tak jednoduché to být nemůže.“

„Jestliže jsi neporušil zákon, pak jsou tady dole všelijaké možnosti. Mořanský svět je velký. Nechtěl bys tady zůstat?“ Zakašlala a Brett napadlo, zda nechtěla říci „zůstat se mnou“? Scudi náhle vypadala mnohem starší, mnohem dospělejší. Hovory mezi Ostrovany budily v Brettovi dojem, že Mořané mají jakousi vyšší rafinovanost, pocit, že náleží kamkoli, kam přijdou, že toho vědí víc než Ostrované. „Ty žiješ sama?“ zeptal se.

„Ano. Tohle patřilo mé matce. A blízko odtud žil můj otec.“

„Nežijí mořanské rodiny spolu?“

Zamračila se. „Moji rodiče... byli tvrdohlaví, oba. Nemohli spolu žít. Dlouho jsem žila u otce, ale... zemřel.“ Potřásla hlavou a Brett viděl, že ji vzpomínky bolí.

„Promiň,“ řekl. „Kde je maminka?“

„Je taky mrtvá.“ Scudi od něj odvrátila pohled. „Matka uvízla v síti ani ne před rokem.“ Scudiino hrdlo se pohnulo křečovitým polknutím, když se obrátila zpátky k němu. „Bylo to těžké... existuje jeden muž, GeLaar Gallow, který se stal matčiným... milencem. To bylo potom...“ Zarazila se a ostře potřásla hlavou.

„Promiň, Scudi,“ řekl. „Nechtěl jsem vracet bolestné...“

„Ale já o tom chci mluvit! Tady dole není nikdo, s kým bych mohla... totiž, moji nejbližší přátelé se tomu tématu vyhýbají a já...“ Přetřela si levou tvář. „Ty jsi nový přítel a posloucháš.“

„Samozřejmě, ale nechápu co...“

„Po otcově smrti matka přepsala... Chápeš, Brette, že můj otec byl Ryan Wang, že tu bylo velké bohatství?“

Wang! pomyslel si. Mořanský obchod. *Jeho záchránkyně je bohatá dědička!*

„Já... já jsem...“

„To nic. GeLaar měl být mým otčímem. Matka mu připsala kontrolu nad značnou částí toho, co zbylo po otci. Pak zemřela.“

„Takže ti nic nezbylo.“

„Cože? Aha, ty myslíš po tatínkovi. Ne, to není můj problém. Kromě toho, mou novou poručnicí je Kareen Aleová. Tatínek jí odkázal... mnoho věcí. Byli přátelé.“

„Co... říkala jsi, že je tu problém.“

„Všichni chtějí, aby si Kareen vzala GeLaara a GeLaar se o to snaží.“

Brett si všiml, že se dívčiny rty sevrou vždy, když vysloví Gallowovo jméno. „Copak je s tím Gallowem?“ zeptal se.

Scudi promluvila tlumeným hlasem. „Bojím se ho.“

„Proč? Co udělal?“

„Já nevím. Ale byl v posádce, když zemřel můj otec... a když zemřela matka.“

„Tvoje matka... říkala jsi sít'...“

„Ostrovanská sít'. To řekli oni.“

Sklopil oči, rozpomněl se na svůj nedávný zážitek s Mořanem v síti.

Když uviděla výraz v jeho tváři, Scudi řekla: „Nechovám k tobě žádnou zášť. Vidím, že toho lituješ. Maminka znala nebezpečí sítí.“

„Říkala jsi, že Gallow byl s tvými rodiči, když zemřeli. Ty...“

„Ještě nikdy jsem o tom s nikým nemluvila. Nevím, proč to říkám tobě, ale jsi mi sympatický. A... totiž...“

„Jsem tvým dlužníkem.“

„Ale ne! Nic takového. Jenže... líbí se mi tvůj obličej a to, jak posloucháš.“

Brett zvedl oči a setkal se s jejím upřeným pohledem. „Copak není nikdo, kdo by ti mohl pomoci?“ zeptal se. „Říkala jsi Kareen Aleová... každý ji zná. Nemohla by...“

„Tyhle věci bych Kareen nikdy neřekla!“

Brett Scudi chvíli pozoroval, viděl v její tváři zděšení a strach. Vycítil už jakousi zběsilost v mořanském životě z historek, které se vyprávěly mezi Ostrovany. Násilí tady dole nebylo ničím mimořádným, pokud se těm historkám dalo věřit. Ale to, co naznačila Scudi...

„Říkáš si, jestli Gallow neměl něco společného se smrtí tvých rodičů,“ řekl.

Beze slova přikývla.

„Proč ho podezíráš?“

„Chtěl po mně, abych podepsala mnoho papírů, ale já prohlásila, že tomu nerozumím a poradila jsem se s Kareen. Myslím, že ty papíry, které jí ukázal, byly jiné než ty, které přinesl mně. Zatím mi neřekla, co bych měla dělat.“

„On...“ Brett si odkašlal. „Chci říct... ty jsi... totiž, někteří Ostrované se žení a vdávají mladí.“

„Nic takového tu nebylo, ledaže mi řekl, abych si pospíšila a dospěla. To je jen vtip. Prý už ho unavuje na mě čekat.“

„Kolik je ti let?“

„Příští měsíc mi bude šestnáct. A tobě?“

„Mně bude za pět měsíců sedmnáct.“

Podívala se na jeho ruce, zmozolnatělé od sítě. „Tvoje ruce říkají, že těžce pracuješ – na Ostrovana.“ Okamžitě si připlácla ruku na ústa. Oči se jí rozšířily.

Brett už slyšel mořanské vtípky o líných Ostrovanech, kteří se sluní, zatímco Mořané budují svět pod mořem. Zamračil se.

„Jsem hubatá,“ řekla Scudi. „Konečně najdu někoho, kdo může být můj opravdový přítel, a urazím ho.“

„Ostrované nejsou líní,“ řekl Brett.

Scudi se impulzivně natáhla a uchopila jeho pravou ruku do svých. „Stačí se na tebe podívat a už vím, že ty řeči lžou.“

Brett odtáhl ruku. Pořád byl uražený a zmatený. Scudi sice může říkat něco, aby to napravila, ale pravda mimoděk vyšla najevo.

Pracuju těžce, na Ostrovana!

Scudi vstala a horlivě uklízela nádobí a zbytky jídla. Všechno přišlo do pneumatické štěrbin v kuchyňské stěně a zmizelo s cvaknutím a zasyčením.

Brett na štěrbinu zíral. Pracovníci, kteří se o to postarají, jsou pravděpodobně Ostrované, trvale skrytí z dohledu.

„Centrální kuchyně a všechny tyhle prostory,“ řekl. „Tihle Mořané, ti to mají snadné.“

Otočila se k němu, ve tváři soustředěný výraz. „To říkají Ostrované?“

Brett cítil, jak mu do tváře stoupá horkost.

„Nemám ráda vtipy, které lžou,“ řekla Scudi. „Myslím, že ty taky ne.“

Brett polkl, aby uvolnil knedlík, který se mu náhle vytvořil v hrdle. Scudi je tak přímá! Mezi Ostrovany to takhle vůbec nechodilo, ale uvědomoval si, že ho to přitahuje.

„Queets tyhle vtipy nikdy nepovídá, a já taky ne,“ řekl Brett.

„Ten Queets je tvůj otec?“

Brett si zčistajasna vzpomněl na otce a matku – motýlí život mezi intenzivními návaly malování. Vzpomněl si na jejich byt v Centru, na to množství věcí, které vlastní a mají rádi – nábytek, umělecká díla, dokonce také několik mořanských elektrospotřebičů. Queets vlastní jen to, co se mu vejde do člunu. Má to, co doopravdy potřebuje – jakási trosečnická selekce.

„Ty se stydíš za svého otce?“ zeptala se Scudi.

„Queets není můj otec. To je ten rybář, kterému patří můj kontrakt – Queets Twisp.“

„Aha. Ty toho moc nemáš, vid', Brette? Vidím, jak se rozhlížíš po mém bytě a...“ Pokrčila rameny.

„Ty šaty, co jsem měl na sobě, byly moje,“ řekl Brett. „Když jsem prodal svůj kontrakt Queetsovi, vzal mě do učení a dal mi, co jsem potřeboval. Na koraklu není místo pro zbytečnosti.“

„Ten Queets je šetrný? Je k tobě krutý?“

„Queets je hodný! A je silný. Nikdy jsem nepoznal nikoho silnějšího. Queets má ty nejdelší paže, jaké bys kdy viděla, ideální pro práci se sítěmi. Jsou skoro tak dlouhé, jak je vysoký.“

Scudiina ramena se sotva postřehnutelně otrásla. „Ty máš toho Queetse moc rád,“ řekla.

Brett od ní odvrátil pohled. To nestřežené zachvění mluvilo za vše. Mořanům běhá z Ostrovanů husí kůže po zádech. Hluboko v útrokách cítil bolest zrady. „Vy Mořané jste všichni stejní,“ řekl. „Mutanti nemůžou za to, jací jsou.“

„Já tě neberu jako mutanta, Brette,“ řekla. „Každý vidí, že jsi normalizovaný.“

„Tak!“ odsekl Brett a zaškaredil se na ni. „Co je normální? Ano, já jsem ty řeči slyšel: Ostrované mají poslední dobou víc ‚normálních‘ porodů... a vždycky je tu možnost operace. Twispovy dlouhé ruce ti vadí? No, ale on není žádná zrůda. Je to nejlepší rybář na Pandoře, protože se jeho ruce hodí k tomu, co dělá.“

„Vidím, že jsem se naučila hodně věcí špatně,“ řekla Scudi tlumeným hlasem. „Queets Twisp je určitě hodný člověk, protože ho Brett Norton obdivuje.“ Na rtech jí vytanul sarkastický úsměv a zase zmizel. „Ty ses nenaučil nic špatně, Brette?“

„Já... Po tom, co jsi pro mě udělala, bych s tebou neměl takhle mluvit.“

„Ty bys mě nezachránil, kdybych se chytila do tvé sítě? Ty bys...“

„Skočil bych tam za tebou a švihouny vem čert!“

Zazubila se. To bylo nakažlivé – Brett se přistihl, že ji napodobil.

„Já vím, Brette. Mám tě ráda. Učím se od tebe o Ostrovanech ledacos, co jsem nevěděla. Jsi jiný, ale...“

Brettův široký úsměv zmizel. „Moje oči jsou dobré!“ odsekl v domnění, že myslela tento rozdíl.

„Tvoje oči?“ Zadívala se na něj. „To jsou krásné oči! Ve vodě jsem viděla tvoje oči ze všeho nejdřív. Jsou velké a... těžko přehlédnutelné.“ Sklopila zrak. „Tvoje oči se mi líbí.“

„Já... já myslel...“

Znovu mu pohlédla do očí. „Nikdy jsem neviděla dva úplně stejné Ostrovany, ale Mořané taky nejsou nikdy úplně stejní.“

„Každý tady dole to takhle brát nebude,“ vyčetl jí.

„Někteří budou civět,“ souhlasila. „Není to normální, být zvědavý?“

„Budou mi říkat Mut,“ řekl.

„Většina nebude.“

„Queets říká, že slova jsou jen divné vlny ve vzduchu nebo vytištěné klikyháky.“

Scudi se zasmála. „Toho Queetse bych ráda poznala! Vypadá to, že je to moudrý člověk.“

„Nikdy mu nic moc nevadilo, ledaže ztratil loď.“

„Nebo že ztratil tebe? Bude mu to vadit?“

Brett se vzpamatoval. „Můžeme mu poslat zprávu?“

Scudi se dotkla knoflíku transfonu a vyslovila svůj požadavek do mřížky ve zdi. Odpověď byla tak tichá, že ji

Brett neslyšel. Udělala to jakoby nic. Tehdy ho napadlo, že tohle vyjadřuje rozdíl mezi nimi důkladněji, než jeho příliš velké oči se svým zázračným nočním viděním.

Posléze Scudi řekla: „Pokusí se vzkázat do Vashonu.“ Protáhla se a zívla.

I při tom zívání je krásná, pomyslel si. Rozhlédl se po místnosti, všiml si, jak blízko u sebe jsou oba kavalce. „Ty jsi tady bydlela jen s maminkou?“ zeptal se. Okamžitě zpozoroval smutný výraz, který se do její tváře vrátil, a proklínal se. „Promiň, Scudi! Neměl bych ti ji pořád připomínat.“

„To nic, Brette! My jsme tady a ona ne. Život jde dál... a já dělám maminčinu práci.“ Znovu jí zkřivil ústa ten uličnický úsměv. „A ty jsi můj první spolubydlící.“

Poškrábal se v rozpacích na hrdle, neznal morální pravidla mezi pohlavími tady dole. Co to znamená, být spolubydlící? Hrál o čas. Zeptal se: „Co je to za práci, kterou jsi převzala po mamince?“

„Už jsem ti říkala. Matematika vln.“

„Já nevím, co to znamená.“

„Jdu tam, kde jsou spatřeny nové vlny nebo struktura vln. Tak jak to dělala moje matka a před ní oba její rodiče. Je to něco, pro co má naše rodina přirozené nadání.“

„Ale co děláš?“

„Jak se vlny pohybují, to nám říká, jak se pohybují slunce a jak na ten pohyb reaguje Pandora.“

„Ale? Jenom z toho, že pozoruješ vlny... chci říct, vlny přece zmizí takhle!“ Luskol prsty.

„Simulujeme ty vlny v laboratoři,“ řekla. „Ve vlnostěnách se jistě vyznáš,“ dodala. „Některé úplně oběhnou Pandoru víckrát za sebou.“

„A ty pak poznáš, kdy přijdou?“

„Někdy.“

Zamyslel se nad tím. Rozsah mořanských znalostí ho zčistajasna omračoval.

„Víš přece, že upozorňujeme Ostrovy, když můžeme,“ řekla. Přikývl.

„Abych mohla vlny matematicky zpracovat, musím je překládat,“ řekla. Nepřítomně si zaklepala na hlavu, zatvářila se přehnaně uličnický. „Překlad je lepší slovo než matematika,“ řekla. „A taky učím to, co dělám, samozřejmě.“

Samozřejmě! pomyslel si. *Dědička! Záchranářka! A teď ještě specialistka na vlny!*

„Koho učíš?“ zeptal se a v duchu se zamýšlel, jestli by se dokázal naučit tuhle věc, kterou Scudi dělá. Jak by to bylo pro Ostrovy užitečné!

„Řasu,“ řekla. „Překládám vlny řase.“

Byl ořesený. Žertuje, dělá si legraci z ostrovanské nevědomosti?

Všimla si výrazu v jeho tváři, protože rychle pokračovala: „Řasa se učí... Může se naučit ovládat proudy a vlny... Až se jí vrátí dřívější hustota, bude se učit ještě víc. Učím ji některé věci, které musí vědět, aby na Pandoře přežila.“

„To je vtip, ne?“ zeptal se.

„Vtip?“ Zatvářila se nechápavě. „Copak neznáš příběhy o řase, jaká bývala? Sama se živila, přesouvala plyny do vody a z vody. Hyletouny! Ach, ty bych hrozně ráda viděla! Řasa znala tuze moc věcí a ovládala proudy, ovládala samotné moře. Tohle všechno řasa kdysi uměla.“

Brett na ni civěl s otevřenou pusou. Vybavil si školní historky o rozumné řase, jediném stvoření žijícím jako jediná identita ve všech svých součástech. Ale to byla prastará historie z časů, kdy lidé žili na pevné zemi nad Pandorským mořem.

„A bude to umět zase?“ zašeptal.

„Učí se. Učíme ji, jak dělat proudy a neutralizovat vlny.“

Brett uvažoval o tom, co by to mohlo znamenat pro ostrovní život – plout předvídatelným proudem v předvídatelné hloubce. Mohli by sledovat počasí, ryby... V jeho mysli to probouzelo prazvláštní pocity. Připadalo mu to skoro neslušné, ale kdo může s jistotou říci, co by mohla cizí inteligence udělat?

Scudi si všimla jeho výrazu a zeptala se: „Není ti nic?“

Promluvil takřka mechanicky. „Jestli můžeš naučit řasu ovládat vlny, pak musí vědět, jak vlny *vyrobit*. A proudy. Co jí zabrání, aby nás vyhladila?“

Zatvářila se opovržlivě. „Řasa je rozumná. Řase by nijak nepomohlo zničit nás nebo Ostrovy. Takže to neudělá.“

Znovu potlačila zívnutí a Brett si vybavil její poznámku, že se musí brzy vrátit do práce.

Myšlenky, které mu nasadila do hlavy, tam však vířily, zaměstnávaly jeho fantazii, odháněly veškeré pomyslení na spánek. Mořané toho tolik dělají! Tolik toho vědí!

„*Řasa bude myslet sama za sebe.*“ Vybavil si, že tohle už od někoho slyšel, nějaký rozhovor v příbytku jeho rodičů – významní lidé mluvili o důležitých věcech.

„*Ale s Vatou by k tomu nemohlo dojít,*“ odpovídal na to tehdy někdo. „*Vata je klíčem k řase.*“

Začalo to, jak si vzpomínal, jako rozverný rozhovor podnícený bú, který se jako obvykle vyvíjel od spekulací ke stihomamu a zase zpět.

„Zhasnu světlo, aby ses nestyděl,“ řekla Scudi. Zachichotala se a dotekem ztlumila světlo, až byla skoro tma. Sledoval ji, jak hledá cestu ke svému lůžku.

Pro ni je tma, pomyslel si. *Pro mě jen ztlumila oslnivou záři.* Posunul se na okraj své postele.

„Máš nahoře nějakou dívku?“ zeptala se Scudi.

„Ne... vlastně ne.“

„Nikdy jsi neměl se žádnou dívkou společný pokoj?“

„Na Ostrovech máš všechno společné se všemi. Ale mít pokoj jen sami dva pro sebe, to je pro páry, které spolu začínají žít. K páření. Je to hodně drahé.“

„Propána!“ řekla. Ve stínohře svého podivného zraku sledoval, jak její prsty nervózně tančí po povrchu kavalce.

„Tady dole jsme spolu kvůli páření, to ano, ale máme společné pokoje i z jiných důvodů. Pracovní partneři, spolužáci, dobří přátelé. Totiž jen aby ses mohl jednu noc vzpamatovat. Zítra budou jiní, otázky a obchůzky a hodně

hluku...“ Její ruce se stále pohybovaly v tom nervózním rytmu.

„Nevím jak ti kdy oplatím, že jsi ke mně tak hodná,“ řekl.

„Ale to je náš zvyk!“ bránila se. „Když tě Mořan zachrání, můžeš mít všechno, co ten Mořan má, dokud... nepůjdeš dál. Jestliže na tohle území přivedu život, jsem za něj zodpovědná.“

„Jako bych byl tvoje dítě?“

„Něco takového.“ Vzdechla a začala se odstrojovat.

Brett pocítil, že nechce vnikat do jejího soukromí, a odvrátil oči.

Možná bych jí to měl povědět, pomyslel si. Není vlastně fér, že takhle vidím a nepovím jí to.

„Raději bych se ti nemíchal do života,“ řekl.

Slyšel, jak Scudi vklouzla pod přikrývky. „Nemícháš se,“ konstatovala. „Tohle je jedna z nejzajímavějších věcí, které mě kdy potkaly. Jsi můj přítel, mám tě ráda. Stačí to?“

Brett odložil šatstvo a vklouzl pod přikrývky. Přitáhl si je až ke krku. Queets vždycky říkal, že se v Mořanovi člověk nevyzná. Přátelé?

„Jsme přátelé, ne snad?“ naléhala.

Natáhl ruku přes prostor mezi lůžky. Uvědomil si, že ji nevidí, proto sám uchopil její ruku. Stiskla mu silně prsty, její ruka ho hrála v dlani. Posléze vzdechla a jemně ruku odtáhla.

„Musím spát,“ řekla.

„Já taky.“

Její ruka se zvedla z lůžka a našla vypínač na zdi. Velrybí zvuky ustaly.

Brettovi se zdálo, že v místnosti panuje přepychový klid, ticho, jaké si nedovedl ani představit. Cítil, jak se mu uši uklidňují, ale potom pozor... zčistajasna naslouchají... čemu? Nevěděl. Spánek však byl nezbytný. Musí spát. Mozek mu říkal: „Něco se dělá pro to, aby byli informováni tvoji rodiče a Queets.“ Byl naživu a rodina a přátelé budou mít radost – po obavách a smutku. Alespoň v to doufal.

Po několika nervózních minutách usoudil, že spánku brání nedostatek pohybu. Tohle zjištění mu umožnilo uvolnit se víc, dýchat snadněji. Jeho tělo se rozpomínalo nájemný houpavý pohyb nahoře. Horlivě o tom přemýšlel, lstí se snažil přesvědčit vlastní mysl, že se pod ním ještě stále zvedají a klesají vlny.

„Brette?“ Scudiin hlas zněl o málo silněji než zašvelení.

„Ano?“

„Ze všech tvorů v hybernátoru bych nejradši měla ptáky, ty malé ptáčky, kteří zpívají.“

„Slyšel jsem nahrávky z Lodi,“ řekl ospalým hlasem.

„Ty písně jsou stejně krásné jako písně velryb. A ptáci létají.“

„My máme holuby a kvakoše,“ řekl.

„Kvakoši jsou kachny a nezpívají,“ řekla.

„Ale hvízdají, když letí, a je legrace se na ně dívat.“

Její příkrývky zašustily, jak se od něj odvracela.

„Dobrou noc, kamaráde,“ zašeptala. „Vyspi se do růžova!“

„Dobrou noc, kamarádko,“ odpověděl. A tam, na pokraji spánku, si představil její krásný úsměv.

Takhle začíná láska? napadlo ho. Hrud' měl sevřenou a nepovolovalo to, dokud neupadl do neklidného spánku.

Dítě Vata upadlo do katatonie, když řasa a hyletouny onemocněly. Je v komatu už víc než tři roky a protože je nositelem genů řasy i člověka, lze doufat, že může být nástrojem navrácení inteligence řase. Jen řasa dokáže zkrotit tohle strašlivé moře.

Hali Ekelová, Deníky

Ward nezaznamenal ani tak ticho, jako je začal cítit celou pokožkou. Události se spikly tak, že setrval po celý svůj dlouhý život nad hladinou – ne že by někdy cítil nějakou nepřekonatelnou touhu sestoupit dolů.

Přiznej si to, říkal si. Báł ses kvůli všem těm historkám – depriváční šok, tlakový syndrom.

Nyní poprvé v životě neměl pod bosýma nohama pohyb paluby, ani blízké zvuky lidské činnosti a hlasy, žádné šustění organikových stěn o organikové stropy – nic z všudypřítomného tření, na něž si Ostrované zvykali od narození. Byl tu takový klid, až ho bolely uši.

V místnosti vedle něj, kde ho Kareen Aleová nechala „aby si pár minut přivykal“ stála velká plazmaskleněná stěna, odhalující bohatou podmořskou rozlohu v různých odstínech červené, modré a zelené barvy. Jemnost neznámých odstínů ho na několik minut uchvátila.

Aleová předtím řekla: „Nebudu daleko. Zavolej, kdybys mě potřeboval.“

Mořané dobře znali slabosti těch, kdo sestoupili dolů. Vědomí vší té vody nad hlavou vytvářelo u některých návštěvníků i přistěhovalců tísnivou paniku. A to, že byli sami, třebaže dobrovolně, Ostrované nesnášeli dobře, dokud si na to nepřivykli... zvolna. Celoživotní vědomí, že další lidé jsou hned za tenkou organikovou stěnou, téměř na doslech šeptaného zavolání, vytvářelo slepá místa. Člověk určité věci neslyšel – zvuky milování, rodinné hádky a smutky.

Dokud nebyl vyzván, aby je poslouchal.

Zpracovává si ho Aleová tím, že ho tu nechává o samotě? uvažoval Keel. Je možné, že ho pozoruje nějakým tajným mořanským přístrojem? Byl si jistý, že Aleová se svým medicínským vzděláním a díky dlouhému spojení s Ostrovany zná problémy člověka, který je tu poprvé.

Poté, kdy v průběhu několika let sledoval, jak se Aleová zprošťuje svých diplomatických povinností, Keel věděl, že jen zřídkakdy udělá něco bez uvážení. Plánovala. Byl si jistý, že měla dobře promyšlený motiv, proč nechala Ostrovana v této situaci samotného.

Ticho na něj těžce dopadalo.

Hlavu mu naplnila vtíravá myšlenka: *Uvažuj, Warde! To ti má přece jít tuze dobře.* Připadalo mu znepokojivé, že tato myšlenka k němu přichází vyslovená hlasem jeho mrtvé matky, že se dotýká jeho aurálního systému tak ostře, až se ohlédl; skoro se lekl, že uvidí přízračný stín, který na něj káravě hrozí prstem.

Zhluboka se nadechl jednou, dvakrát, a ucítil, jak se stažená hrud' mírně uvolňuje. Další nadechnutí a vrátil se cípek rozumu. Ticho už tolik nebolelo, ani tak těžce nedoléhalo.

Během sestupu kurýrní ponorkou mu Aleová nekladla žádné otázky a na nic neodpovídala. Když o tom uvažoval, připadalo mu to divné. Byla vyhlášená tím, že si důraznými dotazy dláždila cestu pro vlastní argumenty.

Je možné, že prostě jen chtějí, aby byl tady dole a ne na svém místě ve Výboru? napadlo ho. Brát ho jako pozvaného hosta je koneckonců méně stresující a nebezpečné, než ho rovnou unést. Bylo podivné uvažovat o sobě jako o komoditě s jakousi přesně nestanovenou cenou. Ale bylo to uklidňující, znamenalo to, že proti němu pravděpodobně nepoužijí násilí.

Pročpak si to myslím? podivil se v duchu.

Protáhl si paže a nohy a přistoupil k pohovce obrácené k podmorské vyhlídce. Pohovka pod ním byla měkká i pevná navzdory tomu, že byla zhotovená z nějakého mrtvého materiálu. Stařecké ztuhlosti bylo měkké sezení obzvlášť

příjemné. Cítil, jak umírající remora v něm stále ještě bojuje o přežití. *Vyhýbejte se úzkostem*, řekli mu zdravotníci. To byl při jeho práci rozhodně vtip. Remora ještě stále produkovala životně důležité hormony, ale zapamatoval si varování: „Můžeme ji nahradit, ačkoliv náhrady dlouho nevydrží. A jejich životnost bude čím dál kratší, jak se budou zavádět nové náhrady. Vaše tělo je odmítá, víte.“ V žaludku mu zakručelo. Měl hlad, což považoval za dobré znamení. V místnosti nebylo nic, co by se podobalo prostoru pro přípravu jídla. Žádné reproduktory ani obrazovky. Strop se svažoval vzhůru od gauče k vyhlídce, která se zdála asi šest až sedm metrů vysoká.

Taková přemrštěnost! říkal si. Jen jeden člověk v takovémhle prostoru. Do takhle velké místnosti by se vešla velká ostrovanská rodina. Vzduch byl o trošičku chladnější, než se mu zamlouvalo, ale jeho tělo se už přizpůsobilo. Šero za vyhlídkovým oknem vrhalo na podlahu zelenavé světlo. V osvětlení převažovala jasná záře od stropu. Místnost nebyla hluboko pod hladinou moře. Poznal to podle síly venkovního světla. Ale spousta vody nad ním, miliony kilogramů. Při představě vši té tíhy, tlačící se na tento prostor, se mu horní ret orosil potem. Přejel vlhkou dlaní po stěně za gaučem – byla teplá a pevná. Vydechl lehčeji. Tohle je mořanský prostor. Ti nestaví nic křehkého. Zeď je plastocelová. Ještě nikdy neviděl tolik plastoceli pohromadě. Místnost mu náhle připadala jako pevnost. Stěny byly suché, důkaz rafinovaného ventilačního systému. Mořané nahoře měli sklon udržovat ve svých příbytcích takové vlhko, až ho tamní vzduch dusil. Kromě Aleové... Jenže ta se nepodobala žádnému jinému člověku, jehož kdy poznal, Ostrovanu ani Mořanu. Vzduch v této místnosti, uvědomil si, byl přizpůsoben pro pohodlí Ostrovana. To ho uklidňovalo.

Keel poklepal na gauč vedle sebe a vzpomněl si na Joy, jak by se jí tenhle měkký povrch líbil. Hédonistka, ta Joy! Pokusil se představit si ji, jak spočívá na tomto gauči. Touha po Joyině konejšivé přítomnosti ho naplnila náhlou osamělostí. Zčistajasna zauvažoval o sobě. Po celý život byl převážně

samotář, až na občasné vztahy. Vytváří v něm tu strašidelnou změnu blízkost smrti? To byla nechutná myšlenka. Proč by se měl věšet na Joy, obtěžkávat ji smutkem z rozloučení natrvalo?

Brzy zemřu.

Krátce zauvažoval, koho Výbor zvolí jako Náčelníka justice za něj. On sám by vybral Carolyn, ale politickým výběrem bude Matts. Nezáviděl tomu, koho vyberou. Byla to nevděčná práce. Ledacos se ale musí udělat, než odejde navěky. Vstal a opřel se o gauč. Krk měl rozbolavělý, jako obvykle. To byl nový příznak. Pod nohama měl podlahu z tvrdé plastoceli a byl rád, že byla stejně jako stěny vyhřívaná. Počkal až se mu vrátí síly, a pak se, opíraje o stěnu, vydal se ke dveřím po své levici. Vedle dveří byly dva knoflíky. Stiskl dolní a uslyšel, jak se za gaučem odsunul panel. Podíval se za zvukem a srdce se mu rozběhlo v tříčtvrtečním rytmu.

Panel skrýval fresku. Zadíval se na ni. Bylo to děsivě realistické, skoro jako fotografie. Bylo to vyobrazení povrchové stavby zničené nejméně z poloviny, všude plameny a muži svíjející se v chapadlech hyletounů, vznášejících se nad jejich hlavami.

Hyletouny vymřely s řasou, říkal si. Tohle je buď starý obraz, nebo něčí imaginární rekonstrukce dějin. Tušil, že to bude spíš první možnost. Sytý západ sluncí v pozadí, přesný detail hyletounů – všechno soustředěno na jednoho dělníka poblíž středu, který ukazoval prstem na pozorovatele. Byla to vyčítavá postava, tmavooká a zamračená.

To místo znám, říkal si Keel. *Jak je to možné?* Znalost byla silnější než záchvěvy dějů. Tohle bylo něco opravdu spatřeného, vzpomínka. Vzpomínka mu sdělovala, že někde v této místnosti nebo nablízku existuje červená mandala.

Jak to vím?

Pečlivě zkoumal pohledem místnost. Pohovka, plazmové okno, freska, holé zdi, oválný vstupní příklop. Žádná mandala. Přistoupil k vyhlídkovému oknu a dotkl se jej. Chladné, jediná chladná plocha v místnosti. Fixní instalace vyhlídkového okna

byla tuze zvláštní – vůbec se nepodobala ostrovním. Ani nemohla. Ohyb bubliny kolem pevné plazmy by odtrhával těsnící organiku a těžký bytelný materiál by se za bouře proměnil v nástroj zkázy. Proudosledy, zmutovaná rohovka, byly za drsného počasí bezpečnější, třebaže vyžadovaly péči a výživu.

Plazma byla neuvěřitelně čirá. Na omak nic nenapovídalo extrémní hustotě a tloušťce. Zvenčí se na ní popásala malá pračkoryba s ohromnými vousisky, která čistila povrch. Za rybou se objevila dvojice Mořanů, řídící těžký kluzák naložený balvany a bahnem. Zmizeli z dohledu za svahem na pravé straně.

Ze zvědavosti udeřil Keel do plazmy pěstí, *buch-buch!* Pračkoryba se nerušeně pásla dál. Sasanky a kapradiny, trávy a houby se vlnily v proudu pod rybou. Desítky dalších ryb, pestré barevné smíšené hejno, čistily povrch listů řasy za nejbližším porostem. Větší ryby šťouchaly do měkkého bahna na dně a vířily obláčky šedé usazeniny. Keel už takové věci viděl na hologramech, ale realita byla jiná. Některé z ryb poznával – tvory z laboratoří, kteří byli předloženi k posouzení Výboru, než byli vypuštěni do moře.

Pod pračkorybou se vynořila ryba harlekýnka a šťouchla do plazmy. Keel si pamatoval ten den, kdy Kápěčko požehnala první harlekýnce před jejím vypuštěním. Bylo to skoro jako vidět starou kamarádku.

Keel se znovu věnoval prohlídce místnosti a té prchavé vzpomínce. Proč mu to připadalo tak zatraceně známé? Vzpomínka říkala, že pohřešovaná mandala by měla být napravo od fresky. Přistoupil k té stěně a přejel po ní prstem, hledal další panelové tlačítko. Nic, ale stěna se lehce pohnula a Keel uslyšel cvaknutí. Zadíval se na ni. Nebyla plastocelová, ale z jakéhosi lehkého kompozitního materiálu. Středem stěny vedl svisle slabý spoj. Přiložil dlaň k povrchu napravo od spoje a zatlačil. Panel se odsunul, odhalil chodbu a jeho nos ucítil jídlo.

Rozevřel panel dokořán a prošel jím. Chodba zahýbala ostře doleva, uviděl světla. V prostoru, který byl kombinací jídelny a kuchyně, tam stála Kareen Aleová zády k němu. Sytá vůně silného čaje a rybího vývaru ho udeřila do chřípí. Nadechl se, aby promluvil, ale zarazil se, protože uviděl červenou mandalu. Při pohledu na ni nad Kareeniným pravým ramenem Keel vzdychl. Mandala vtáhla jeho vědomí do svých tvarů, proplétala ho skrz kruhy a klíny ke středu. Z tohoto středu hledělo jediné oko do vesmíru. Bylo bez víčka a spočívalo na vrcholu zlaté pyramidy.

Tohle nemohou být mé vzpomínky, pomyslel si. Byl to děsivý zážitek. Vzpomínky Lodi se mu třepaly myslí – někdo kráčí dlouhou klikatou chodbou, fialově osvětlené agrarium se vějířovitě rozprostírá po jeho levici. Před proudem vidin se cítil bezmocný. Řasa na něj mávala odkudsi zpod moře a hejna ryb, které jeho Výbor nikdy neschvaloval, mu plavala před očima.

Aleová se otočila a spatřila uchvácený výraz v jeho tváři, upřenou pozornost, s níž zíral na mandalu.

„Není ti nic?“ zeptala se.

Její hlas ho prudce probral z jinovzpomínek. Chvějivě vydechl, znovu nabral dech.

„Já... mám hlad,“ řekl. Nebylo ani pomyšlení, že by prozradil ty podivné vzpomínky, které se mu právě vybavily. Jak by mohla pochopit, když to nechápe ani on sám?

„Co kdyby sis tady sedl?“ zeptala se. Ukázala na stolek prostřený pro dva na konci kuchyňského prostoru, u menšího plazmového okna. Stůl byl nízký, podle mořanského stylu. Kolena ho zabořila už při pouhém pomyšlení, že by tam seděl.

„Uvařila jsem ti sama,“ řekla Aleová.

Když zaznamenala jeho stále ještě zmatený výraz, dodala: „Ten příklop v druhém pokoji vede ke sprše a bazénu. Za ním najdeš kancelářské zařízení, pokud bys je potřeboval. Vnější příklopy tam jsou taky.“

Vecpal nohy pod stůl a usedl s lokty na desce před sebou, rukama si podepíral hlavu.

Byl to sen? uvažoval.

Rudá mandala visela přímo před ním. Skoro se bál na ni zaostřit pohled.

„Obdivuješ mandalu,“ řekla Aleová. Znovu se pustila do práce v kuchyňském koutě.

Odrhl se od ní a sledoval pohledem prastaré čáry na jejich záhadných cestách. Tentokrát ho nic netáhlo dovnitř. Do mysli se mu zvolna vkrádaly útržky vlastních vzpomínek, záblesky obrazů za očima. Zajímaly se jako poškozený hrtan a pak se zasekly. Vědomí sáhlo zpět k jedné z jeho prvních lekcí historie: uprostřed třídy se přehrával hologram. Bylo to dokumentární drama pro malé děti. Ostrované milovali divadlo, a tohle byl fascinující kus. Na titul si nemohl vzpomenout, ale vybavoval si, že to mělo něco společného s posledními dny pandorských kontinentů – na hologramech se vůbec nezdály malé – a smrti řasy. Tehdy poprvé slyšel řasu oslovovat „Avata“. Za holografickými postavami, hrajícími v dramatu na velitelském můstku, tam byla zeď... a ta děsivá freska z předpokoje. Nablízku, když se ohnisko hologramu posunulo, byla ta rudá mandala, zrovna jak ji viděl teď. Keelovi se nechtělo přemýšlet, jak je to dávno, co toto drama viděl – rozhodně víc než sedmdesát let. Znovu obrátil pozornost k Aleové.

„To je originální mandala, nebo kopie?“ zeptal se.

„Prý je to originál. Je hodně stará, starší než veškeré osady na Pandoře. Zřejmě tě upoutala.“

„Už jsem ji viděl, a tu fresku vedle taky,“ řekl. „Tyhle stěny a kuchyně jsou novější, ne?“

„Prostor byl přebudován podle mých potřeb,“ řekla. „Tyhle místnosti mě odjakživa přitahovaly. Ta mandala a freska jsou tam, kde byly původně. A je o ně postaráno.“

„Pak vím, kde jsem,“ řekl. „Ostrovanské děti se učí dějepis prostřednictvím holodramat a...“

„To znám,“ řekla. „Ano, tohle je část staré Pevnůstky. Kdysi stála úplně nad mořem, a za ní krásné hory, pokud vím.“

Přinesla jídlo ke stolu na tácu a prostřela misky a jídelní hůlky.

„Nebyla většina Pevňůsky zničena?“ zeptal se. „Dokumentární hologramy měly být rekonstrukcí těch několika málo před...“

„Celé sekce přežily nepoškozené,“ řekla. „Automatické zámkové se zaklaply a většinu Pevňůsky neprodyšně uzavřely. Restaurovali jsme to velmi pečlivě.“

„Žasnu!“ Kývl a znovu přehodnocoval pravděpodobný význam Kareen Aleové. Mořané přestavěli část staré Pevňůsky podle jejích potřeb. Žila jako by v muzeu, očividně imunní vůči historické hodnotě předmětů a budovy, které ji obklopovaly. Ještě nikdy se nesetkal se žádným Mořanem v mořanském prostředí, a nyní uznával, že toto prázdné místo v jeho zkušenostech je slabinou. Keel se přiměl uvolnit. Pro umírajícího muže měl pobyt zde výhody. Nemusel rozhodovat u ničeho novorozeného o životě a smrti. Žádné prosící matky a běsnící otcové mu nebudou předkládat tvory, kteří nemohou Výborem projít. Tohle je svět na hony vzdálený Ostrovům.

Aleová upila čaje. Voněl mátou a náhle znovu roznítil Keelův hlad. Dal se do jídla, po ostrovansku, odložil stranou stejné porce pro svou hostitelku. První ochutnání rybí polévky ho přesvědčilo, že je to nejsytější a nejjemněji okořeněná polévka, jakou kdy jedl. Je to běžná mořanská strava? Proklínal svůj nedostatek podvodních zkušeností. Keel si všiml, že si Aleová pochutnává na vlastní porci polévky, z níž stoupala pára, a v první chvíli se cítil uražený.

Další kulturní záležitost, uvědomil si. Žasl nad tím, že prostý rozdíl ve stolování může potřebovat překlad, aby nedošlo k mezinárodní katastrofě. V hlavě mu stále bzučely nezodpovězené otázky. Snad to byl náznak důmyslnějšího přístupu – směs mořanské přímosti s ostrovanskou nevyzpytatelností.

„V tomhle příbytku je příjemně sucho,“ řekl, „ale ty nepotřebuješ houbu. Nemastíš si pokožku. Často jsem si říkal, jak to vydržíš nahoře?“

Uhnula pohledem od jeho tváře a přidržela si šálek s čajem oběma rukama u rtů.

Něco skrývá, pomyslel si.

„Warde, ty jsi moc zvláštní člověk,“ řekla, když postavila šálek. „Tuhle otázku jsem nečekala.“

„Jakou otázku jsi čekala?“

„Raději proberu to, proč nemusím používat houbu. Víš, my máme dole obytné prostory, které se udržují ve stavu podobném jako prostředí nahoře. Já v takovém obydlí vyrůstala. Jsem aklimatizovaná na ostrovanské podmínky. A adaptuji se velmi rychle na vlhkost tady dole – když musím.“

„Vybrali tě už jako nemluvně pro službu nahoře?“ V jeho hlase bylo zdráhání a zděšení.

„Tehdy mě vybrali kvůli postavení mých rodičů,“ řekla. „Celou řadu nás... vyčlenili pro tu možnost, že někteří z nás vyhoví duševním a fyzickým požadavkům.“

Keel na ni užasle civěl. Nikdy neslyšel o tom, že by někdo tak chladně pominul celý svůj život. Aleová si vlastní život nevybrala! A na rozdíl od většiny Ostrovanů měla tělo, které jí nikterak nebránilo vybrat si jakékoli řemeslo. Zčistajasna se rozpomněl, jak všechno plánuje – naplánovaná plánovačka. Aleová byla... znetvořená. Patrně v tom viděla výcvik, ale výcvik byl jen přijatelné znetvoření.

„Ale žiješ... po mořansku?“ zeptal se. „Dodržuješ jejich zvyky, plaveš a...“

„Koukej!“ Rozepnula si tuniku u krku a nahoře ji spustila, odvrátila od něj ňadra, aby odhalila ramena. Na zádech měla pleť čistou a bledou jako vybělená kost. Nad lopatkami byla pokožka stažená do krátkého zářezu vedle páteře. Tam měla jasnou svráštělou stopu od vzduchoryby, ale na podivném místě. Okamžitě mu to došlo.

„Kdybys měla tu stopu na krku, Ostrovany by to mohlo rozptylovat, když se s tebou setkají, že?“ Napadlo ho, že musela podstoupit velké přemístění arterie, aby se tohle dalo provést – složitou operaci.

„Máš krásnou plet’“, řekl, „škoda, že ti ji vůbec takhle poznamenali.“

„Udělal to, když jsem ještě byla hodně malá“, řekla. „Už na to skoro ani nemyslím. Prostě... se to hodí.“

Odolal nutkání pohladit jí rameno, hladká silná záda.

Opatrně, ty starý blázne! říkal si.

Znovu si upravila oblečení a když se setkala s jeho pohledem, uvědomil si, jak na ni civěl.

„Jsi moc krásná, Kareen“, řekl. „Na starých hologramech všichni lidé vypadali... tak nějak jako ty, ale ty jsi...“ Pokrčil rameny, ucítil nezvyklou přítomnost svého přístroje mezi šíjí a rameny. „Odpusť starému Mutovi“, řekl, „ale vždycky jsi mi připadala jako ideál.“

Nechápavě svraštila čelo. „Ještě nikdy jsem neslyšela, že by nějaký Ostrovan sám o sobě řekl... Mut. Takhle o sobě uvažuješ?“

„Vlastně ne, jenže spousta Ostrovanů ten pojem používá. Většinou žertem, ale někdy to nějaká matka použije, aby upoutala pozornost mládeže. Jako: ‚Mute, nesahej těma špinavýma packama do té polevy!‘ Nebo: ‚Jestli skočíš na ten obchod, muži, tak jsi jen tupý Mut.‘ Od někoho z našich to tak nějak nevádí. Když to řekne Mořan, zasáhne to hlouběji, než dokážu popsat. Neříkáte nám snad mezi sebou ‚Mutové‘?“

„Mořanští hulváti možná ano... v určité společnosti je to dost běžný slangový výraz. Já osobně to slovo nemám ráda. Když už se musí rozlišovat, pak mám raději ‚Klon‘ nebo ‚Lon‘, jak říkali naši předci. Možná ve mně můj byt vzbudil náklonnost ke starodávným slovům.“

„Takže ty sama jsi o nás nikdy neříkala ‚Mutové‘.“

Narůžovělý ruměnec jí vystoupil po šíji a zalil tvář. Připadalo mu to tuze hezké, ale tato reakce mu odpověděla za ni.

Položila hladkou opálenou ruku na jeho vrásčité prsty, pokryté jaterními skvrnami. „Warde, musíš chápat, že člověk vyškolený jako diplomat... totiž v určité společnosti...“

„Když jsi na Ostrovech, čiň jako Ostrované.“

Odtáhla ruku. Hřbet jeho ruky zklamaně chladl. „Tak nějak,“ řekla. Zvedla šálek a zavířila čajovými lístky. Keel v tom gestu viděl vzdor. Aleová byla jaksi vyvedená z rovnováhy. Ještě nikdy ji takhle neviděl, a nebyl tak marnivý, aby to přičítal jejich dialogu. Keel byl přesvědčený, že jediné, co by Aleové mohlo vadit, by bylo něco naprosto neplánovaného, něco co nikdo nezná, co nemá diplomatický precedens. Něco mimo její kontrolu.

„Warde,“ řekla, „myslím, že na jedné věci jsme se ty a já vždycky shodli.“ Stále se soustřeďovala na šálek s čajem.

„Ano?“ Zachoval neutrální tón, nijak jí nepomáhal.

„Lidskost souvisí méně s anatomií než se stavem mysli,“ řekla. „Intelligence, soucit... humor, potřeba sdílet...“

„A budovat hierarchii?“ zeptal se.

„To nejspíš taky.“ Pohlédla mu do očí. „Mořané jsou velmi ješitní na svá těla. Jsme hrdí, že jsme zůstali blízko původní normě.“

„Proto jsi mi ukázala tu jizvu na zádech?“

„Chtěla jsem, abys viděl, že nejsem dokonalá.“

„Že jsi deformovaná, jako já?“

„Moc mi to neusnadňuješ, Wardě.“

„Ty a vaši si můžete dovolit ten přepych, že si *vybíráte* svou mutaci. Genetika samozřejmě celé té věci dodává obzvlášť trpký přídech. Tvoje jizva není... ,jako já‘, ale jedna z tvých pih ano. Tvoje pihy jsou mnohem příjemnější než tohle.“ Poklepal na svou krční operu. „Ale já si nestěžuju,“ ujistil ji, „jenom jsem pedant. No, a copak ti to tedy neusnadňuju?“ Keel se opřel, pro jednou potěšený těmi úpornými lety za soudcovským stolcem a lecčím z toho, co se za ta léta naučil.

Upřeně mu hleděla do očí, viděl v jejím výrazu strach.

„Existují mořanští fanatici, kteří chtějí vyhladit všechny... Muty z tváře této planety.“

Nevýrazná prudkost jejího prohlášení, ten věcný tón, to vše ho zarazilo. Život byl stejně drahý Ostrovanům jako Mořanům, toho byl během svého dlouhého života sám nesčetněkrát očitým svědkem. Představa úmyslného zabíjení v

něm budila nevolnost, stejně jako ve většině Pandořanů. Vlastní soudy proti smrtelným odchylkám mu v životě přivodily značnou izolaci, ale zákon vyžadoval, aby *někdo* vynášel rozsudky nad lidmi, hroudami a... věcmi... Nikdy nedokázal vyhlásit terminaci, aniž by prožíval silné osobní utrpení.

Ale vyhladit stovky stovek tisíc... opětoval upřený pohled Aleové a zamyslel se nad jejím chováním v poslední době – nad jídlem uvařeným vlastníma rukama, sdílením tohoto pozoruhodného příbytku. A samozřejmě nad tou jizvou.

Jsem na tvé straně, snaží se mu sdělit. Cítil za jejím jednáním předchozí plánování, ale to není všechno, říkal si, nejen neomalená informace a zadaný úkol. Proč by jinak byla na rozpacích? Snaží se ho získat pro nějaké osobní stanovisko. *Jaké stanovisko?*

„Proč?“ zeptal se.

Zhluboka se nadechla. Prostota jeho reakce ji očividně překvapila.

„Nevědomost,“ řekla.

„A jak se tahle nevědomost projevuje?“

Její nervózní prsty brnkaly o růžek ubrousku. Očima vyhledala skvrnu na ubrusu a upřela je tam.

„Jsem proti tobě dítě,“ řekl Keel. „Vysvětli mi to. ‚Smést všechny Muty z tváře této planety.‘ Víš, jaký mám vztah k uchování lidského života.“

„Stejný jako já, Warde. Věř mi, prosím.“

„Pak to vysvětli tomuhle dítěti a můžeme proti tomu začít bojovat: proč by někdo přál smrt tolika z nás jenom proto, že jsme... extranormální?“ Nikdy si ještě nebyl tak dobře vědom své šmouhy místo nosu, očí zasazených tak daleko na spáncích, že jeho uši zachycovaly jemné vláčné *klik-klik* každého mrknutí.

„Jde o politiku,“ řekla. „V oslovování bazálních reakcí se skrývá moc a síla. A je tady problematická situace s řasou.“

„Jaká situace s řasou?“ Jeho hlas zněl vlastním uším nezvučně, vzdáleně a... ano, bojácně. *Smést všechny Muty z tváře této planety.*

„Máš náladu na obchůzku?“ zeptala se. Pohlédla na plazmu vedle nich.

Ward vyhlédl do podmořského světa. „Tam ven?“

„Ne,“ řekla, „ne tam ven. Nahoře je vlnostěna a všechny naše posádky zachraňují nějaký terén, který jsme ztratili.“

Namáhavě upíral oči na její ústa. Jaksi nevěřil, že by se něco ústa mohla tak ledabyly vyjadřovat o vlnostěně.

„Ostrovy?“ polkl. „Jak zlé bylo to poškození?“

„Minimální, Warde! Pokud víme, žádné oběti na životech. Vlnostěny jsou dost možná otázkou minulosti.“

„To nechápu.“

„Tahle vlnostěna byla menší než mnohé z těch zimních bouří, které prožíváte každý rok. Vybudovali jsme sérii sítí pevniny. Pevniny nad mořem. Jednoho krásného dne to budou Ostrovy... opravdové Ostrovy připoutané k planetě, ne plující nazdařbůh. A některé z nich, myslím, budou kontinenty.“

Pevnina, pomyslel si a žaludek mu poskočil. *Pevnina znamená mělčiny.* Ostrov mohl v mělké vodě uvíznout. Smrtelná katastrofa, podle líčení historiků, ale Kareen mluví o dobrovolném zvyšování rizika nejhorších obav Ostrovana.

„Kolik odhalené pevniny?“ zeptal se a snažil se zachovat klidný tón.

„Moc ne, ale je to teprve začátek.“

„Ovšem potrvá celou věčnost, než...“

„Dlouho, Warde, ale ne věčnost. Pracujeme na tom už několik generací. A poslední dobou jsme měli i pomoc. Bude to hotové ještě za našeho života, nevzrušuje tě to?“

„Co to má společného s řasou?“ Cítil potřebu bránit se jejím očividným pokusům ho zhypnotizovat.

„Řasa je klíč,“ řekla, „přesně jak to lidé – Ostrované i Mořané – říkají odjakživa. S řasou a několika dobře umístěnými umělými bariérami můžeme ovládat mořské proudy. Všechny.“

Ovládat, pomyslel si. *Takhle to Mořané dělají.* Pochyboval, že dokážou ovládnout moře, ale jestli dokážou manipulovat s proudy, dokážou manipulovat i s pohybem Ostrova.

Jak moc ovládat? ptal se v duchu.

„Jsme ve dvojsluneční soustavě,“ řekl. „Gravitační deformace zaručují vlnostěny, zemětřesení...“

„Ne, když řasa byla v plné síle, Warde. A teď je jí dost, aby to něco změnilo. Uvidíš. A proudy by už měly zahájit agadační činnost – nanášet sediment – místo degradace.“

Degradace, pomyslel si. Díval se na její krásu. Zná vůbec význam toho slova? Technické chápání, inženýrský přístup nestačí.

Kareen špatně pochopila důvod jeho mlčení a překotně pokračovala.

„Máme záznamy o všem. Od začátku. Můžeme sehrát celou rekonstrukci téhle planety od počátku – smrt řasy, všechno.“

Všechno ne, říkal si. Znovu pohlédl na úžasnou zahradu za plazmou. Porost tam byl tak bujný, že se dno dalo zahlédnout jen na několika málo místech. Neviděl žádnou skálu. Jako dítě přestal pozorovat směr plavby, protože neviděl nic než skálu... a naplaveninu. Když bylo dost jasno nebo dost mělko, aby bylo vidět všechno. Pokud člověk viděl z Ostrova dno, bylo to, jako by mu po zádech přejížděla ledová ruka.

„Jak blízko jsou tyhle ‚umělé bariéry‘ od hladiny?“ zeptal se.

Odkáslala si, vyhnula se jeho pohledu.

„V téhle sekci,“ řekla, „už začínají být vidět čáry příboje. Podle mého je už pozorovatelné na Vashonu viděli. Vlnostěna je zanesla hodně blízko od...“

„Vashon má v Centru ponor sto metrů,“ namítl. „Dvě třetiny populace žijí pod čarou ponoru – skoro půl milionu životů! Jak můžeš mluvit tak ledabyle o ohrožení tolika...“

„Warde!“ V hlase jí zazněl chlad. „Jsme si vědomí ohrožení vašich Ostrovů a brali jsme to do úvahy. Nejsme vrazi. Stojíme na prahu úplné obnovy řasy a rozvoje pevninských

masivů – dva monumentální projekty, o něž usilujeme už celé generace.“

„Projekty, jejichž rizika jste nesvěřili ani neprozradili Ostrovanům. Máme být obětováni vašim...“

„Nikdo nebude obětován!“

„Leda snad tvými přáteli, kteří chtějí vyhladit všechny Muty na Pandoře! Takhle to zamýšlejí provést? Nechat nás ztroskotat na vašich bariérových stěnách a na vašich kontinentech?“

„Věděli jsme, že to nepochopíte,“ řekla. „Ale musíš uznat, že Ostrovy dosáhly svých hranic, a lidé ne. Souhlasím, že jsme měli uvést Ostrovany do plánovacího obrazu mnohem dřív, ale“ – pokrčila rameny – „neudělali jsme to. A teď to děláme. Mým úkolem je sdělit ti, co musíme společně udělat, aby nedošlo k žádné katastrofě. Mým úkolem je získat tvou spolupráci při...“

„Při masovém vyhlazování Ostrovanů!“

„Ne, Warde, krucinál! Při masové *záchraně* Ostrovanů... i Mořanů. Musíme znovu vyjít nad hladinu, všichni.“

Slyšel z jejího tónu upřímnost, ale nevěřil jí. Byla diplomatka, cvičená v přesvědčivém lhaní. A nesmírnost toho, co navrhovala...

Aleová mávla rukou směrem k venkovní zahradě. „Řasa vzkvétá, jak vidíš. Ale je to jen rostlina, není inteligentní jako předtím, než ji naši předkové vyhubili. Řasa, kterou tam vidíš, byla samozřejmě rekonstruována z genů, přenášených určitými lidmi v...“

„Nesnaž se vysvětlovat genetiku Náčelníkovi justice,“ zabručel. „My o té vaší ‚blbořase‘ víme.“

Zarděla se a Ward se tomuto projevu emocí podivil. Něco takového u Aleové ještě nikdy nepozoroval. U diplomata bezpochyby slabost. Jak to dřív skrývala... Nebo je tahle situace prostě příliš náročná, než aby se dokázala normálně ovládat? Rozhodl se pozorovat emocionální signály a číst z nich, co Aleová doopravdy cítí.

„Říkat tomu ‚blbořasa‘ jako školáci není zrovna přesné,“ řekla.

„Snažíš se odvést řeč,“ vyčetl jí. „Jak blízko je Vashon právě teď od jedné z vašich linií příboje?“

„Za pár minut tě vezmu ven a ukážu ti to,“ řekla. „Ale musíš pochopit, co my...“

„Ne. Nemusím pochopit – čímž myslíš *akceptovat* – takové nebezpečí pro tolik mých lidí. Tolik lidí, tečka. Mluvíš o ovládní. Máš představu o energii pohybu Ostrova? O dlouhém, pomalém manévrování s něčím tak velkým? To tvé slovo, to ovládní, na které jsi zřejmě tak hrdá, neobsahuje kinetickou energii...“

„Ale ano, Warde! Nepřivedla jsem tě sem dolů na čajový dýchánek. Ani abychom se hádali.“ Vstala. „Doufám, že máš odpočaté nohy, protože nás čeká dlouhá procházka.“

Nato zvolna vstal a pokusil se rozhybat kolena. V levé noze mu mravenčilo, jak přicházela k životu. Je to možné, všechno, co říkala? Nedokázal uniknout zažitému strachu, který pociťovali všichni Ostrované při představě smrti po nárazu na pevné dno. Bílý horizont mohl znamenat jen smrt – vlnostěnu nebo skalnatý povrch hladiny, odhalený odlivem. Na tom se nic nemohlo změnit.

*Jak se Mořané milují?
Pokaždé stejně.*

ostrovanský vtíp

Dva korakly, jeden ve vleku za druhým, se pohupovaly na otevřeném moři. Horizont s nimi nesdílelo nic kromě šedých vln, dlouhých a šedých, tu a tam s bílými liniemi pěny na hřebenech. Vashon už dávno zmizel za obzorem po pravoboku a Twisp, udržující kurz podle stálého větru a rybářského instinktu pro změny světla, trpělivě a bděle čekal, přičemž jen zřídka pohlédl na svou vysílačku a RDF. Celou noc shromažďoval vybavení na lov Bretta – vyzvedával ze dna korakly, opravoval škody způsobené vlnostěnou, nakládal zásoby a výstroj.

Kolem něj teď bylo pandorské dopoledne. Na obloze bylo jen Malé Slunce, jasná skvrna na řídkém příkrovu mraků – ideální navigační počasí. Od hlídky dostal souřadnice pozice Vashonu v čase vlnostěny a věděl, že v polovině odpoledne by už měl být dost blízko, aby mohl zahájit pátrání v moři.

Jestli jsi vydržel až doted', kluku, tak tě najdu.

Marnost tohoto gesta Twispovi neunikala. Bylo tu téměř denní zdržení, ani nemluvě o věčně slídících smečkách švihounů. A v moři byl takový podivný proud, který vysílal dlouhou stříbřitou linii do směru vln. Plynul stejným směrem jako on, čemuž byl Twisp rád. Jeho rychlost mohl měřit podle vysílačky, kterou udržoval vyladěnou na nouzové pásmo Vashonu. Doufal, že uslyší zprávu o Brettově záchraně.

Bylo možné, že Bretta našli Mořané. Twisp pořád vyhlížel známky Mořanů – plující vlaječku, označující pracovní partu, někoho z jejich rychloplavců, olejovou skvrnu tvrdobřiché ponorky, vynořující se z hlubin.

Do malého okruhu jeho horizontu se však nic nevetřelo.

Odchod z Vashonu byl zázrakem tajného úprku, celou dobu čekal, že ho Bezpečnost zastaví. Jenže Ostrované si pomáhali navzájem, i když jeden z nich trval na tom, že udělá pitomost. Gerard mu zabalil bohatou zásobu potravin darovaných přáteli a ze špižírny Esa pohárů. Bezpečnost byla informována o Brettově pádu přes palubu. Gerardovy tajné zdroje říkaly, že klukovi rodiče spustili randál, aby „někdo něco dělal“. Ale za Twispem nepřišli. To bylo zvláštní. Jen oficiální cestou. Twisp tušil, že Bezpečnost ví vše o jeho přípravách k pátrání a naschvál od toho dává ruce pryč – zčásti proto, že jí vadí tlaky Nortonovy rodiny, zčásti... no, zčásti proto, že si Ostrované pomáhají navzájem. Lidé věděli, že to Twisp musí udělat.

V docích se opravovalo jako o život, když se Twisp zašel podívat, zda může vyzvednout svůj člun. Navzdory pilné práci, probíhající všude kolem, si rybáři udělali čas na to, aby mu pomohli. Brett byl jedinou obětí této vlnostěny a všichni věděli, oč se Twisp musí pokusit.

Po celou noc přicházeli lidé s výstrojí, sonarem, rezervním koraklem, novým motorem, úhořobuněčnými bateriemi, a každý dárek říkal: „My to víme. Soucítíme. Já bych na tvém místě udělal totéž.“

Nakonec, když byl připravený vyrazit, čekal Twisp netrpělivě už jen na to, až se objeví Gerard. Gerard mu prve řekl, aby na něj počkal. Velikán přijel ve svém motorizovaném křesle, jedinou srostlou nohu vytrčenou kupředu jako ztupený dřevec, který mu klestil cestu. Za ním běžely jeho dcery, dvojčata, a za nimi pět štamgastů od Esa pohárů, kteří strkali vozíky se zásobami potravin.

„Máš toho dost asi tak na pětadvacet až třicet dní,“ řekl Gerard, když zastavil u čekajících člunů. „Já tě znám, Twispe. Ty to nevzdáš.“

Mezi rybáři, kteří čekali v docích, aby mohli Twispa vyprovodit, zavládlo rozpačité ticho. Gerard vyřkl, co měli na mysli všichni. Jak dlouho tam mohl kluk přežít?

Zatímco přátelé nakládali vlečný korabl, Gerard řekl: „Vzkázali jsme Mořanům. Budou nás kontaktovat, jestli se něco dozvědí. Těžko říct, co tě to bude stát.“

Twisp upíral pohled na své korakly, na přátele, kteří mu dali drahocennou výstroj a ještě vzácnější fyzickou pomoc. Byl to veliký dluh. A jestli se vrátí... no, hodlal se vrátit – a s klukem. Ale ten dluh, to bude fuška. A ještě před pár hodinami uvažoval o tom, že opustí život nezávislého rybáře, že se vrátí k ponorkám. No... takhle to dopadlo.

Gerardova dvojčata pak přišla k Twispovi a žadonila, aby je pohoupal. Korakly už byly skoro připravené a na všechny padlo podivné zdráhání... včetně Twispa. Natáhl paže, aby se obě děvčata mohla pevně chytit jeho předloktí, a pak se roztočil, rychle, rychleji, roztácel děti doširoka, zatímco diváci couvali z dosahu jeho dlouhých paží. Holčičky vřískaly a jejich nožky mířily k horizontu. Klopýtavě zastavil, zpocený, hlava se mu točila. Obě děvčátka dosedla tvrdě na molo, jejich očím ještě úplně nedošlo, že víření už skončilo.

„Vrátíš se, slyšíš?“ řekl Gerard. „Holky by nám to neodpustily, kdyby ses nevrátil.“

Twisp vzpomínal na ten podivně tichý odjezd, zatímco udržoval kurz s větrem na lících, s očima upřenýma na světlo a s hbitým sykotem proudu pod svým plavidlem. V samotě ho přiživovalo staré heslo rybářských flotil: *Tvým nejlepším přítelem je naděje.*

Na hřebenech vln cítil, jak vlečný korabl trhá jeho člunem. Šum ve vysílačce tvořil slabé pozadí k *plesk-plesk* vln o trup lodi. Ohlédl se k vleku. Ze zakrytého nákladu vyčuhovala jen staticky nabitá anténa. Vlek měl hluboký ponor. Nový motor mu konejšivě bzučel u nohou. Úhořobuněčné baterie ještě nezačaly měnit barvu, ale pořád je sledoval. Pokud anténa nezachytí nějaký blesk, budou před soumrakem potřebovat nakrmit.

Před ním se shlukovaly šedé hradby mraků. Někdy brzy bude pršet. Rozvinul čirou membránu, kterou mu dal jiný rybář, a napjal ji přes otevřený kokpit svého koraklu, s

průvěsem, aby se do něj nachytala pitná voda. Zvukový signál kurzu umlkl, právě když práci dokončil. Zkorigoval odchylku z kurzu, něco přes pět stupňů, a pak se schoulil pod přístřešek, cítil hrozící déšť a proklínal jej, že mu sníží viditelnost. Ale musel se držet v suchu.

Nikdy na tom nejsem opravdu mizerně, když jsem suchý.

Ale cítil se mizerně. Existuje sebemenší naděje, že kluka dokáže najít? Nebo je to jedno z těch marných gest, která člověk musí udělat pro své duševní blaho?

Nebo je to tím, že jinak nemám pro co žít?

Tohle pustil z hlavy. Aby měl nějakou fyzickou aktivitu, něco, čím by zaplašil pochybnosti, spustil ze zádi na pravoboku lano s varovným zvoncec, na němž bylo připevněno několik pestrých fábůrů, třpytících se ve vodě. Pečlivě je narovnal a vyzkoušel varovný zvonec krátkým škubnutím za lano. Cinkání ho uklidnilo.

Víc nepotřebuju, říkal si. Táhnout za sebou mrtvou rybu a přivolat švihouny. I když švihouni dávali přednost teplokrevnému masu, pokud mají hlad, jdou po čemkoliv.

Hodně podobně jako lidi.

Uvelebil se s kormidlem pod pravou paží a pokusil se uvolnit. Na nouzovém pásmu vysílačky pořád nic. Sáhl dolů a přepnul na pravidelné vysílání, zrovna běžel nějaký hudební pořad.

Další dárek, navigační bzučák s hloubkovým sonarem a poziční paměť, mu spočíval mezi nohama. Zapnul jej kvůli kontrole pozice, nastavil číslo vzdálenosti podle vysílačky a pro sebe si kývl.

Dost blízko.

Vashon plul celkem pravidelnou rychlostí sedm kliků za hodinu. Jeho korakl dělal spolehlivých dvanáct. Hodně rychle.

Rádio přerušilo hudební program zprávou o Náčelníku justice Keelovi. Od Výboru pořád ještě ani slovo, ale pozorovatelé říkali, že jeho bezprecedentní cesta dolů za účelem shromažďování fakt by mohla mít hluboký význam pro Vashon a všechny ostatní Ostrovy.“

Jaký význam? ptal se v duchu Twisp.

Keel byl významný muž, ale Twispovi dělalo potíže rozšířit ten význam za hranice Vashonu. V ostrovních komunitách se občas brblalo nad nějakým rozhodnutím, ale za tu dobu, co byl Keel ve funkci, a to už bylo dost dávno, došlo jen k několika málo skutečným rozruchům. Jasná známka, že je to moudrý člověk.

Kápéčko však byla požádána o komentář ke Keelově misi, a to probudilo Twispovu zvědavost. Co má staré Lodní náboženství společného s cestou Náčelníka justice? Twisp už politice i náboženství věnoval jen zběžnou pozornost. Byly dobré k tomu, aby občas rozptýlily nudu U esa pohárů, ale Twisp odjakživa nebyl schopný pochopit, co žene lidi k vášnivým debatám o „skutečném účelu Lodi“.

Kdo sakra ví, jaký byl skutečný účel Lodi? Možná ani žádný účel nebyl!

Bylo však možné, že staré náboženství nabývá mezi Ostrovany znovu na síle. Rozhodně to byl nevyřešený problém mezi Mořany a Ostrovany. Nahoře i dole už bylo dost zpopularizováno – diplomaté diskutovali o „funkčních schopnostech“ vlastností rozdělené pandorské populace. Ostrované se honosili prvenstvím v zemědělství, textilní výrobě a meteorologii. Mořané se vždycky chvástali, že jejich těla jsou nejlépe přizpůsobena k návratu na pevninu.

Pitomý argument! Twisp si vždycky všímal, že každá skupina osob – ať už šlo o Ostrovany nebo Mořany – ztrácí s každým dalším členem na inteligenci. *Kdyby lidé dokázali zvládnout tohle, tak vyhráli,* říkal si.

Twisp vycítil, že se blíží něco velkého. Měl pocit, že na otevřeném moři je tomu hodně vzdálený. Tady nebyla žádná Loď. Ani Kápéčko. Ani náboženští fanatici – jen jeden ošlehaný agnostik.

Je Loď bůh? Komu teď na tom sakra sejde? Loď je dozajista opustila a na ničem jiném z Lodi vlastně nezáleží.

Dlouhá plynulá vlna zvedla korakl jako by nic takřka do dvojnásobné výše oproti okolnímu moři. Rozhlédl se z té

krátkodobé pozorovatelný a uviděl, jak se na vodě daleko před ním pohupuje něco velkého. Ať to bylo cokoli, leželo to na stříbřitém a podivném proudu, který to urychleně hnál kupředu. Soustředil se na to, dokud tu neznámou věc nezahlédl mnohem blíž a neuvědomil si, že je to několik věcí shluknutých k sobě. Několik minut nato už předměty v tom shluku rozeznával.

Švihouni!

Ale kvakoši zůstali v klidu. Pohlédl na ně, když položil ruku na spínač pole, připravený smečku odpudit, až zaútočí. Žádný ze švihounů se ani nepohnul.

To je zvláštní, říkal si. Ještě nikdy jsem neviděl švihouny nehybně ležet.

Zvedl hlavu, nadzdvihl lapač na krytu kokpitu a zadíval se před sebe. Když se korakl přiblížil ke shluku, napočítal Twisp sedm dospělých a těsněji sevřený hlouček mladých švihounů uprostřed skupiny. Společně se dávali unášet vlnami jako tmavý shluk bublin.

Mrtví, uvědomil si. Celá smečka švihounů, a všichni jsou mrtví. Co je zabilo?

Twisp ubral plyn, ale pořád držel ruku na spínači pole... pro každý případ. Ale opravdu byli mrtví, nepředstírali to, nebyl to trik, který by ho měl přilákat blíž. Švihouni se shlukli do ochranného kruhu. Každý dospělý zahákl zadní nohu za jiného dospělého, po obou stranách. Vytvořili kruh s předními tlapami a tesáky zamířenými kupředu, s mlád'aty uvnitř.

Twisp nastavil kurz kolem nich a upřeně si švihouny prohlížel. Jak dlouho jsou mrtví? Byl v pokušení zastavit a aspoň jednoho stáhnout. Švihouni kůže se vždycky dobře platily. Ale stálo by ho to vzácný čas a kožky by mu ubíraly prostor.

Taky by smrděly.

Zakroužil o trošku blíž. Zblízka už viděl, jak to, že se švihouni tak rychle přizpůsobili vodě. Dutá vlákna srsti – miliony uvězněných vzduchových buněk, které se staly účinným systémem plováků, když moře zaplavilo veškerou

pandorskou pevninu. Legenda říkala, že se švihouni kdysi báli vody, že je duté chlupy izolovaly před nočním chladem a příliš horkými dny mezi pouštními skalisky. Kvůli těm dutým vláknům byly ze švihouních kůží krásné pokrývky – lehké a teplé. Znovu byl v pokušení několik jich stáhnout. Všichni byli v dosud dobrém stavu. Musel by ale hodit přes palubu část svého nákladu pro přežití. Co by mohl postrádat?

Jeden ze švihounů měl velikou kápi, která se vznášela kolem jeho šeredné kožnaté hlavy jako černá pláštěnka. Odborníci říkali, že je to rys z minulosti, přežitek. Většina švihounů v moři kápě odložila, staly se z nich štíhlé zabijácké stroje s tesáky ostrými jako šavle a nožovitými spáry, u větších zvířat skoro patnáct centimetrů dlouhými.

Nadzvedl cíp krytu kokpitu a šťouchl do švihouna s kápí lodním hákem, nadzvedl ho dost na to, aby viděl, že spodní strana je popálená. Hluboká, ztvrdlá čára od hrudi k břichu. Ochablost šelmy mu sdělovala, že nemůže být mrtvá déle než několik málo hodin. Nanejvýš půl dne. Stáhl zpět lodní hák a znovu připevnil kryt kokpitu.

Spálenina? uvažoval. Co překvapilo a zabilo celou tuhle smečku – zezdola?

Otočil kormidlo a vrátil se na kurz po stříbřitém proudu. Zkontroloval si to podle kompasu a relativního signálu z Vashonu. Rádio pořád hrálo populární hudbu. Brzy už zůstal záhadný shluk švihounů za obzorem zádi.

Mraky se mírně rozptýlily a pořád nepršelo. Odhadoval kurz podle jasné skvrny v oblacích, nejistého kompasu a vytrvalého větru na průhledném krytu nad sebou. Vítr hnal poryvy spršky v rovnoběžných liniích, takže mohl dobře určovat relativní směr.

V myšlenkách se vrátil ke švihounům. Byl přesvědčen, že je zezdola zabili Mořané, ale jak? Možná posádka mořanské ponorky. Jestli tohle byla ukázka mořanské zbraně, pak jsou Ostrovy doslova bezbranné.

Pročpak si myslím, že by na nás Mořané zaútočili?

Mořané a Ostrované sice byli polarizovaní, ale válka patřila pradávné historii, znali ji jen prostřednictvím záznamů uchovaných z Válek klonů. A bylo známo, že Mořané nelitují úsilí při záchraně ostrovanských životů.

Jenže celá planeta byla úkrytem, pokud člověk žil dole. A Mořané chtěli Vatu, to byla pravda. Pořád přicházely nějaké petice, požadující, aby se přestěhovala do „bezpečnějšího a pohodlnějšího příbytku pod hladinou“.

„Vata je klíč k vědomí řasy,“ říkali Mořané. Říkali to tak často, až se z toho stala fráze, ale Kápěčko zřejmě souhlasila. Twisp nikdy nevěřil všemu, co Kápěčko říkala, ale nechával si to pro sebe.

Podle Twispova názoru to byl mocenský boj. Vata, která takhle žila dál a dál se svým druhem Duquem po boku, byla takřikajíc živoucí světící Pandory. Člověk si mohl vykládat, proč tam leží, takřka jakkoli a bez odezvy.

„Čeká na návrat Lodi,“ říkali někteří.

Ale Twisp měl kamaráda technika, jehož Kápěčko občas povolala, aby prozkoumal a udržoval nutriční nádrž, v níž Vata a Duque žili. Technik se téhle verzi smál.

„Nedělá nic, než že žije,“ říkal technik. „A vsadím se, že ani o tom nemá zdání!“

„Ale má geny řasy?“ ptal se Twisp.

„Jasně. Udělali jsme testy, když se ti náboženští brebtalové a mořanští pozorovatelé neřvali. Stačí jen pár buněk, jak víš. Kápěčko by vyváděla. Vata má geny řasy, to ti klidně odpřisáhnou.“

„Takže Mořané mají možná pravdu?“

„Kdoví, kurva?“ zazubil se technik. „Spousta z nás je má. Ale každý má jiné. Možná, že ona má tu správnou porci. Nebo co my vlastně víme, Jesus Lewis byl Satan, jak říká Kápěčko. A Pandora je Satanův nejmilejší projekt.“

Technikova odhalení pramálo změnila Twispův základní názor.

Je to všechno politika. A v politice jde jen o majetek.

Poslední dobou šlo hlavně o licenční poplatky, formality a podporu správné politické skupiny. Pokud člověku někdo nahoře pomáhal, šlo všechno dobře – majetek ho tolik nestál. Jinak na něj bylo lépe zapomenout. Závist, žárlivost, zášť... tyhle věci ve skutečnosti Pandoru řídily. A strach. Vídal hodně strachu ve tvářích Mořanů, kteří se střetli s výrazněji pozměněnými Ostrovany. S lidmi, které i Twisp někdy v duchu nazýval Muty. Strach hraničící s hrůzou, odporem, nenávistí. Všechno to byly emoce a Twisp věděl, že i ty v sobě mají politiku. „Drahá Lodi,“ říkali zděšení Mořané s odmaskovanými tvářemi, „dej, ať já ani nikdo z mých milovaných nemáme takovéhle tělo!“

Bzučák vytrhl Twispa z černých myšlenek. Sonar tu hlásil hloubku necelých sto metrů. Rozhlédl se po otevřeném moři. Ke stříbřitému proudu se z obou stran připojily odnože. Pocítil, jak proud pod jeho koraklem víří. Ve vodě kolem něj se objevily kousky odpadu – hlavně úponky řasy, několik krátkých kusů plovoucích kostí. To bude od kvakošů. Jinak by kosti neplavaly.

Sto metrů, pomyslel si. Hodně mělko. Asi takový ponor měl Vashon kolem Centra. Mořané většinou nejraději staví tam, kde zůstala mělčina, vybavil si. Je tohle mořanský prostor? Rozhlédl se kolem, zda neuvidí nějaké známky: potápěčské boje, bublající brázdu za ponorkou nebo fólie vystupující z hlubin. Bylo tu však jen moře a proud, který ho unášel ve svém klidném a vytrvalém objetí. Spousty cárů řasy v tom proudu. Mohla by to být oblast, kde Mořané řasu znovu vysazují. Twisp se v mnohé bouřlivé diskusi přistihl, že se staví na stranu Mořanů, pokud šlo o tenhle projekt. Víc řasy znamenalo víc úkrytů a potravy pro ryby. Školky. Víc ryb znamenalo víc potravy pro Ostrovy a pro Mořany. V předvídatelnějších lokalitách.

Jeho hloubkoměr sděloval, že dno se vytrvale drží na devadesáti metrech. Mořané měli své důvody, proč dávali přednost mělčinám. Řase to tam lépe svědčilo. Snadněji se cestovalo nahoru, pokud Ostrovy měly dostatek místa na

proplutí. A pak to, co se pořád povídalo – že se Mořané snaží obnovit pevninu. Možná je nablízku nějaká mořanská pozorovatelná nebo obchodní stanice, a mohl by se od nich dozvědět, jestli kluka nezachránili. Kromě toho to málo, co o Mořanech věděl, způsobovalo, že ho fascinovali mnohem víc, a vyhlídka na kontakt ho už sama o sobě vzrušovala.

Twisp začal rozvíjet svou fantazii – sen-pravdu, že Mořané Bretta zachránili. Nabral hrst řasy a přistihl se, že s otevřenýma očima sní o tom, že Bretta zachránila krásná mladá mořanská dívka a že se do sebe kdesi dole zamilovali.

Kruci! Musím toho nechat, pomyslel si. Sen se zhroutil. Kousky z něj se mu však vracely a Twisp je musel ostře potlačovat.

Naděje je jedna věc, říkal si. Fantazie, to je něco docela jiného... a nebezpečného.

Tato doba je možná pro Víru vhodnější, ale rozhodně to není věk Víry.

**Flannery O'Connorová, z její korespondence,
*Záznamy Lodi***

Ti, kdo onoho dne Vatu pozorovali, říkali, že její vlasy ožily, že se chytaly její hlavy a ramen. Jak Vatino rozrušení narůstalo, její otřásání se proměnilo ve vytrvale postupující křečovitě stahy. Hustá hříva vlasů ji ovinula a jemně ji svinula do zárodečného klubíčka.

Křeče se zmírnily a ustaly za dvě minuty dvanáct sekund. Čtyři minuty a dvacet čtyři sekundy poté se z chapadel jejích vlasů staly zase obyčejné vlasy. Jejich houština se jí opět rozprostřela za zády. Setrvala v té pozici, stažená a strnulá, po plné tři směny hlídek.

Kápěčko nebyla první, kdo spojil rozruch v nádrži s potopením Ostrova Guemes, a nebyla ani poslední. Byla však jediná, koho to nepřekvapilo.

Ted' ne! pomyslela si, jako by se vůbec dala nalézt příhodná chvíle pro smrt tisíců lidí. Právě proto potřebovala Gallowa. Dokázala se s takovou věcí vyrovnat, pokud byla vykonána, ale sama by to udělat nemohla. Nic z toho nezmenšovalo hrůzy, jež byla nucena si představovat, zatímco Vata ležela a svíjela se ve své nádrži.

A takhle sevřená svými vlasy! Při tomhle pomyslení vstávaly Kápěčku i ty nejtenčí chloupky na plecích a šíji.

Hned jak se Vata začala zčistajasna vrtět, Duque ztuhl, škul sebou a pak upadl do rychlého a hlubokého šoku. Jediné souvislé slovo, které pronesl, bylo pisklavé, rychle vyhrknuté: „Máma!“

Zdravotníci z řad přihlížejících, Ostrovan i Mořan, se nahnuli k okraji nádrže.

„Co je s ním?“ zeptala se jedna mladá úřednice. Byla bezbradá a se skobovitým nosem, ale vůbec ne ošklivá. Kápěčko si všimla jejích velkých zelených očí a bílých řas, které se při řeči míhaly.

Rocksacková ukázala na čísla nad monitorovacím centrem na druhé straně nádrže. „Rychlý silný tep, rozrušení, mělký dech, vytrvale klesající krevní tlak – šok. Nic se ho nedotklo a mrtvici nebo vnitřní krvácení vyloučili.“ Kápěčko si odkašlala. „Psychogenní šok,“ řekla. „Něco ho vyděsilo téměř k smrti.“

Násilné zavržení minulosti je způsobem, jímž se zbabělec zbavuje nepříjemných vědomostí.

Dějiny

Počasí kolem Twispa se změnilo – z trhaných přeháněk se stal vlahý vítr s jasnou oblohou přímo nad hlavou. Malé Slunce se sklánělo k obzoru. Twisp zkontroloval, kolik nachytal dešťové vody – skoro čtyři litry. Odstranil kryt z kokpitu, svinul ho dopředu a připevnil tak, aby se dal rychle rozvinout, pokud by se počasí opět změnilo.

Jen krátce zauvažoval o tom snu-nesnu, který měl o Brettovi a krásné Mořance. Takový nesmysl! Mořané chtějí *normální* děti. Brett by tam dole čekalo jen zklamání. Jeden pohled na jeho velké oči, a rodiče by od něj své dcery odháněli. Ostrovanské porody se sice stabilizují, rodí se víc takových jako jsou Gerardova děvčata, každým rokem je víc těch skoro-normálních jako je Brett, ale tím se na základních postojích nic nemění. Mořané jsou Mořané a Ostrované jsou Ostrované. Ostrované ale snižují náskok: čím dál míň smrtelných deformací a delší životnost.

Ozvalo se varovné pípnutí Twispova hloubkoměru, a pak znovu. Pohlédl na něj a nastavil nižší hranici. Moře tady bylo už nějakou dobu stále mělčí. Už jen pětasedmdesát metrů. Padesát metrů, a může se začít pokoušet zahlédnout dno. Jedním z dárků, které dostal v přístavu, byl malý proudosled, organikový a delikátně krásný. Na jednom konci měl rohovkový materiál, který se podle potřeby zaostřoval. Na druhém konci byl vytvarován do jakéhosi okuláru, který se přikládal k očím. Dokázalo to existovat jen po většinu času ponořené do nutrientu a nevyhnutelně to rostlo, až to nakonec bylo pro malý člun příliš velké. Zvyk velel, že se to pak má předat do většího člunu. Twisp nepřítomně přešel dlaní po hladké organikové trubici té věci a ucítil její automatickou

reakci. Vzdychl. Co by tak mohl na tom dně najít, i kdyby bylo dost blízko? Odtáhl ruku od malého proudohledu a soustředil se na své okolí. I Vzduch byl vlhý, téměř teplý a po dešti dost vlhký. Moře bylo klidnější. Jenom ten proměnlivý vířivý proud se rozprostíral před ním a víc než kilometr po obou stranách. Zvláštní! Ještě nikdy neviděl takovýhle proud, jenomže Pandora pořád předváděla něco nového. Jedinou stálící tu bylo počasí: měnilo se, a měnilo se rychle. Zadíval se k východu, na tamní hradbu mraků, a všiml si, jak daleko k obzoru se už Malé Slunce přiblížilo. Brzy vyjde Velké Slunce – víc světla, lepší viditelnost. Ohlédl se na pruh syté modři podél obzoru. Ano, jasní se. Tmavá hradba mraků východně od něj se vzdalovala rychleji, než se k ní díky motoru a proudu blížil. Sluneční svit se dotýkal jeho lící a paží. Uvelebil se vedle kormidla a vnímal teplo jako starého přítele. Bylo to, jako by se Pandora usmívala nad jeho výpravou. Věděl, že je velmi blízko místu, kde vlnostěna udeřila na Vashon, a viditelnost se nyní zlepšila. Přejel pohledem po obzoru a hledal černou skvrnku, která by nebyla moře.

Jsem tady, kluku!

Sjel pohledem doleva a zahlédl vzdálenou čáru pěny. Při pohledu na ni se mu zježily chloupky na šíji a po páteři mu přejel mráz. Seděl strnule vzpřímený a upřeně hleděl.

Bílá čára na moři!

Vlnostěna? Ne... nezvětšuje se to ani nevzdaluje. Hned nalevo od jeho kurzu a přímo před ním... bílá čára pěny byla čím dál zřetelnější, jak se k ní blížil. Sonar odečítal padesát metrů. Vytáhl malý proudohled z nádoby a připevnil jej k boku koraklu s rohovkovým koncem pod vodou. Přiložil čelo k okuláru a zadíval se dolů.

Když si oči zvykly, chvíli trvalo než se to, co viděl, začalo formovat do něčeho rozpoznatelného. Nebyl to vlnivý obrys hlubiny, který vídal z ponorek. Nebyla to zubatá surrealistická krajina nebezpečných oblastí. Tohle dno stoupalo vysoko, skoro k hladině. Twisp odtrhl pohled od proudohledu a podíval se na ukazatel sonaru: dvacet metrů!

Znovu se soustředil na dno. Bylo tam tak mělko, že viděl jemné pevné stupně – obloukovité terasy pokryté širokými listy řasy. Skalnaté pilíře a stěny střežily vnější okraje teras. Všechno to vypadalo uměle... dílo člověka.

Jádro mořanského projektu „řasa“! pomyslel si.

Viděl už mnoho segmentů projektu, ale tenhle byl úplně jiný, a jak tušil, mnohem větší. Mořanští technici experimentovali s řasou, to věděl. Dalo se očekávat, že některé výsadby budou žít a růst dokonce i na pevnině – pokud někdy bude něco takového existovat. Nyní Twisp zjistil, že už tomu skoro věří – pokud je tahle výsadba ukázkou. Mořané dokázali zatím všechno, co slibovali. Viděl jemné laťkové, rozprostírající se po celé kilometry pod mořem, konstrukci, po níž se řasa může pnout a jež ji zajistí. Podmořské hradby z kamene jsou přístřeším další plantáže. Ostrované si stěžovali na laťové opory, namítali, že to jsou sítě, do nichž se zaplétají rybářské ponorky. Twispovi se tento argument nezdál, pamatoval si všechny historky o Mořanech, uvězněných v sítích. Námitky Ostrovanů projekt nezastavily.

Přestal studovat dno a znovu pohlédl na linii pěny. Stříbřitý proud, který ho nesl, se stácel k pravoboku, těsně k té znepokojivé linii. Odhadoval, že ji bude křížovat ve vzdálenosti nějakých pěti kliků. Linii příboje doprovázelo vzdálené, pravidelně se opakující burácení.

Je možné, že se vlny lámou přes jednu z opěrných konstrukcí? uvažoval.

Oba korakly se silně zhouply bočním nárazem vlny, vlečené plavidlo napjalo lano a ztížilo mu práci s kormidlem.

Příboj! říkal si. Já opravdu vidím příboj.

Ostrované už měli o tomto jevu z dřívějších zpráv, z nichž jen málo bylo spolehlivých. Napadlo ho, že jsou nespolehlivé jenom proto, že k incidentům dochází tak zřídka. Veliký Ostrov Everett, skoro stejně velký jako Vashon, hlásil spatření příboje těsně předtím, než narazil na dno při střídavém příboji Pandorského moře, který jej zčistajasna vyplavil na záhadnou

mělčinu. Everett byl ztracen, nikdo nepřežil, ztroskotal před třiceti lety.

Ozval se zvukový signál kurzu.

Twisp uložil proudohled, vypnul spínač signalizace a přitáhl si kormidlo pevně k břichu. Nyní proplouval napříč velikou zátočinou proudu, který ho stále unášel k pěnivé bílé linii. Proud nabýval nového charakteru. Valil se a kroutil podél hladiny a přitom rozbíjel vlny. Bylo v tom odhodlání, jakási cílevědomost, jako by to bylo něco živého, jež nemilosrdně pustoší vše, co mu stojí v cestě. Twisp toužil po jediném – pryč od něj! Nikdy necítil takovou sílu. Přidal motoru další stovku otáček. V tomto okamžiku se zdálo, že vyhoření paliva za to riziko stojí – musel tento proud setřást.

Korakly se zmítaly na okraji příboje, takže musel bojovat s kormidlem. Pak byl zčistajasna za ním, na volných vlnách. Bílá čára příboje stále ležela příliš blízko, ale už měl pocit, že ji dokázal porazit. Ještě trochu přidal plyn, hnal motor naplno. Stříbrná linie proudu se ztenčovala a ztenčovala, jak ji nechával za sebou. Opsala veliký oblouk kolem linie příboje a zmizela.

Co jestli v tom kluk uvízl? ptal se v duchu Twisp. Brett může být kdekoli.

Dřepl si nad své přístroje, přečetl vzdálenost na okruhovém signálu Vashonu a připravoval se provést odečet podle slunce, aby ohlásil lokalizaci tohoto nebezpečí. Na vysílačce mu zablikala červená kontrolka – signál dalšího Ostrova. Vyladil se na něj, identifikoval ho jako malý Ostrov Eagle na severovýchodu. Byl téměř na okraji okruhu, příliš daleko, než aby bylo možné žádat ho o zaměření a provést křížovou kontrolu. Jeho hloubkoměr neměl v paměťových okruzích nic, co by odpovídalo ploše dna pod ním. Odhad podle slunce a vzdálenosti Vashonu mu však sdělily, že rychlý proud ho zanesl nejméně deset kliků na západ od zamýšleného kurzu. Proud ho hnal rychle, ale odchylka znamenala, že neušetřil žádný čas při dosažení souřadnic, na nichž Vashon zasáhla vlnostěna.

Twisp zakódoval směr a polohu, nastavil automatickou vysílačku a aktivoval ji. Signál byl určen každému, kdo naslouchal: „Nebezpečné mělčiny v této lokalitě!“

Posléze se rozhlédl po vodě kolem sebe, mžoural a stínil si oči. Ani stopa po Mořanech – ani bóje, ani praporek, nic. Z toho děsivého proudu už nezbylo nic než stříbrná nit, třpytící se na hladině. Odečetl kurz a připravil se na další hodinu či víc pečlivého určování kurzu. Za okamžik, jak věděl, bude zase ostražitě čekat na cokoli nezvyklého, co by ho přivedlo do stavu okamžité pohotovosti.

Zezadu se ozvalo hlučné bublavé syčení a rachot, erupce zvuků, která přehlušila tiché pulzování motoru a pleskání vln o trup.

Twisp se otočil právě včas, aby uviděl mořanskou ponorku, která se vymrštila střemhlav z vody a dopadla zpátky na bok. Tvrdý kov se třpytil zlatě a zeleně. Krátce zahlédl vnější nástroje na ponorce, všechny aktivované, vířící a svíjející se jako údy v křečích. Ponorka sebou šplouchla ani ne sto metrů od něj a vyslala velikou vlnu, která projela pod korakly a vynesla Twispa do výše. Bojoval s kormidlem a sledoval, jak se ponorka převalila a pak zaujala správnou pozici.

Aniž by o tom uvažoval, Twisp otočil kormidlo a obrátil se, aby mohl pomoci. Takovéhle kousky žádná ponorka nedělá. Posádka může být napůl utlučená – obzvlášť v jednom z těch celokovových mořanských zázraků. Tahle posádka je v maléru.

Když se otáčel, příklop ponorky se otevřel. Na trup vyšplhal muž, oděný jen v zelených montérkách. Velitelská věž už byla zaplavená, ponorka mířila nosem zpět pod hladinu. Vlna smetla muže z jeho hradu. Začal slepě plavat, velikými cákavými tempy, která ho nesla šikmo napříč přes Twispův kurz. Ponorka za ním zmizela a vypustila přitom velikou čvachtavou vzduchovou bublinu.

Twisp změnil kurz, aby plavci nadjel. Přiložil si veliké dlaně k ústům a křikl: „Tudy! Sem!“

Plavec kurz nezměnil.

Twisp širokým obloukem vyrazil souběžně s mužem, vypnul motor a natáhl ruku.

Nyní ve stínu koraklu plavec otočil hlavu vzhůru a obdařil Twispa vyděšeným pohledem, když uviděl jeho nastavenou ruku.

„Pojď na palubu,“ řekl Twisp. Byl to tradiční ostrovanský pozdrav, věcný. Ani náznak otázky jako třeba: „Co tady, ve jménu Lodi, vyvádíš?“

Plavec uchopil Twispovu ruku a Twisp ho vytáhl na palubu; málem převrhli korakl, jak se muž neobratně snažil chytit boku. Twisp ho odtáhl do středu a vrátil se ke kormidlu.

Muž tam chvíli stál, rozhlížel se dokola a kolem něj se tvořila loužička. Holou hrud' a obličej měl bledé, ale ne tak bledé jako většina Mořanů.

Je to Mořan, který žije hodně nahoře? uvažoval Twisp. *A co se mu sakra stalo?*

Plavec vypadal starší než Brett, ale mladší než Twisp. Zelené montérky měl potemnělé mořskou vodou.

Twisp pohlédl tam, kde prve byla ponorka. Jen mírné víření vody ukazovalo, kde šla ke dnu.

„Malér?“ zeptal se Twisp. Zase to bylo po ostrovansku – lakonická předehra, která říkala: „Jakou potřebuješ pomoc, kterou bych ti mohl poskytnout?“

Muž usedl a pak se natáhl naznak na kryt paluby koraklu. Několikrát se zhluboka chvějivě nadechl.

Vzpamatovává se z šoku, říkal si Twisp, když ho pozoroval. Muž byl malý a mohutný, s velkou hlavou.

Ostrovan? napadlo Twispa. Formuloval to jako otázku, doufal, že přímost přivede muže šokem do normálního stavu.

Muž zůstal zticha, ale zamračil se.

Aspoň to byla nějaká reakce. Twisp si tu podivnou postavu z moře beze spěchu prohlížel: mokré tmavé vlasy se lepily k širokému čelu. Hnědé oči opětovaly Twispův upřený pohled zpod hustého obočí. Muž měl široký nos, široká ústa a hranatou bradu. Ramena měl široká, s mocnými nadloktími, zužujícími se k dosti jemným předloktím a štíhlým rukám.

Dlaně se zdály měkké, ale špičky prstů byly zmozolnatělé a lesklé. Twisp vídal takové špičky prstů u lidí, kteří trávili hodně času u ovládacích klávesnic.

Twisp ukázal palcem dozadu, tam, kde šla ponorka ke dnu, a zeptal se: „Můžeš mi říct, o co tam šlo?“

„Byl jsem na útěku.“ Mužův hlas byl tenký tenor.

„Příklop ponorky byl ještě otevřený, když šla ke dnu,“ řekl Twisp. To byla jen poznámka, dalo se to tak brát, pokud by si to muž přál.

„Zbytek ponorky byl zajištěný,“ řekl muž. „Zaplaví se jen oddělení s motorem.“

„To byla mořanská ponorka,“ řekl Twisp. Další poznámka.

Muž se zvedl z krytu paluby. „Měli bychom odtud vypadnout,“ řekl.

„Zůstaneme tady, hledám přítele,“ řekl Twisp. „Spadl přes palubu při poslední vlnostěně.“ Odkášlal si. „Řekneš mi, jak se jmenuješ?“

„Iz Bushka.“

Twisp měl pocit, že už to jméno někdy slyšel, ale nedokázal si je dát do žádné souvislosti. A když se teď na Bushku díval, zdálo se mu, že i tuto tvář už někdy viděl – v nějaké chodbě na Vashonu, snad... někde.

„Znám tě?“ zeptal se Twisp.

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se Bushka.

„Twisp. Queets Twisp.“

„Nemyslím, že se známe,“ řekl Bushka. Vyslal další ustrašený pohled na vodu kolem korablů.

„Neřekl jsi mi, před čím jsi utíkal,“ řekl Twisp. Další poznámka.

„Před lidmi, kteří... Všem by nám bylo líp, kdyby byli mrtví. Kruci! Měl jsem je zabít, ale nedokázal jsem se k tomu přimět!“

Twisp nebyl zděšením schopen slova. Mluví všichni Mořané o zabíjení tak ledabyly? Vzpamatoval se, hlas se mu vrátil: „Ale poslal jsi je ke dnu se zaplavenou strojovnou!“

„A navíc v bezvědomí! Jenže tohle jsou Mořané. Dostanou se ven, až se proberou. Dělej! Vypadneme odtud.“

„Tys mě asi neslyšel, Izi. Hledám přítele, který spadl přes palubu z Vashonu.“

„Jestli je tvůj přítel naživu, je dole v bezpečí. V okruhu nejméně dvaceti kliků není na hladině nic jiného než ty. Věř mi, díval jsem se. Vyplul jsem nahoru, protože jsem tě uviděl.“

Twisp se ohlédl na vzdálenou bílou čáru příboje. „Tamto je taky na hladině.“

„Bariéra? Jo, ale nic jiného. Žádná mořanská základna, nic.“

Twisp chvíli uvažoval – nad tím, jak Bushka řekl „mořanská.“ *Strach? Opopvržení?*

„Vím, kde je Pátrací a záchranná základna,“ řekl Bushka.

„Můžeme tam být zítra za rozbřesku. Jestli je tvůj přítel naživu...“ Víc neřekl.

Mluví kapánek jako Ostrovan, ale jedná hodně jako Mořan, říkal si Twisp. Kruci! Kde jsem ho jenom viděl?

Twisp pohlédl na čáru příboje v dálce. „Říkal jsi bariéra?“

„Mořané budou mít pevninu nad hladinou. Tohle k ní patří.“

Twisp si to uložil do paměti; dosud se nerozhodl, jestli tomu bude nebo nebude věřit. Fascinující, pokud je to pravda, ale momentálně měl na pánvi jinou murí.

„Takže jsi potopil ponorku a prcháš před lidmi, kteří by měli být radši mrtví.“

Twisp nevěřil ani polovině z Bushkovy historiky. Pohostinnost moře velela, že člověk musí naslouchat. Nikde ovšem nestálo, že musí taky souhlasit.

Bushka vyslal poplašený pohled do okolí. Druhé slunce už vyšlo, ale v téhle roční době byl jeho přechod rychlý a brzy je čeká poloviční noc. Twisp byl hladový a podrážděný.

„Nemáš nějaký ručník a pokrývky?“ zeptal se Bushka. „Mrznu jak rampouch!“

Twispa zčistajasna posedla kajícnost, protože se nepostaral o mužovo pohodlí. Řekl: „Ručník a přikrývky jsou svinuté za tebou.“

Když se Bushka otočil a našel ranec, Twisp dodal: „Viděls mě, takže jsi vyplul nahoru, protože jsi doufal, že tě zachráním.“

Bushka vyhlédl zpod ručníku, kterým si sušil vlasy. „Kdybych je nechal pod CO₂ déle, tak by je to zabilo. Nedokázal bych to.“

„Nechceš mi povědět, co to bylo za lidi?“

„Lidi, kteří by nás zabili jen tak mezi jídlem, a nepřestalo by jim chutnat!“

Něco v tom, jak to Bushka řekl, rozechvělo Twispovi žaludek. Bushka věřil tomu, co říkal.

„Nejspíš nemáš RKS,“ řekl Bushka. Mluvil nemálo snobsky.

Twisp ovládl vztek a odkryl přístroj u svých nohou. Jeho relativní kompenzátor směru patřil k těm součástem vlastnictví, na něž byl nejvíc hrdý. Kompasová šipka na něm ukazovala nyní daleko od jejich kurzu.

Bushka k RKS přistoupil a shlédl na něj. „Mořanský kompas je přesnější,“ řekl, „ale tohle bude stačit.“

„Mezi Ostrovy není přesnější,“ opravil ho Twisp. „Ostrovy plují a neexistuje pevný orientační bod.“

Bushka poklekl vedle RKS a nastavil jej s jistotou, která Twispovi prozradila, že tohle není poprvé, kdy takový přístroj použil. Červená šipka na krytu se zhoupla k novému nastavení.

„Takhle bychom se tam měli dostat,“ řekl Bushka. Potřásl hlavou. „Někdy se divím, jak jsme vůbec něco našli bez mořanských přístrojů.“

My? podivil se v duchu Twisp.

„Myslím, že jsi Ostrovan,“ vyčetl mu Twisp, stěží zadržující hněv. „Jsme pěkně zaostalí, co?“

Bushka vstal a vrátil se do své pozice u otvoru přístřešku.

Twisp přidal plyn a stočil korakl na kurz, označený šipkou RKS. *Klidně můžeme vyrazit na tu Záchrannou základnu! Čert vem toho Bushku!* Je to jeden z těch podmořských Ostrovanů, ze kterých se stali větší Mořané než z Mořanů?

„Povíš mi, co se stalo na té ponorce?“ zeptal se Twisp. „Na hraní jsem už starý a chci vědět, v čem jsem namočený.“

Bushka se s nasupeným výrazem uvelebil do předchozí pozice na palubě. Posléze začal popisovat svůj výlet s Gallowem. Když se dostal k té části o Ostrovu Guenes, Twisp ho zarazil.

„Tys byl u řízení?“

„Přísahám ti že nevím, oč mu šlo.“

„Pokračuj! Co bylo dál?“

Bushka pokračoval o tom, co se stalo po potopení Ostrova. Twisp na něj zíral po celou dobu vyprávění s tvrdým výrazem. Jednou Twisp hmátl pod kryt kormidla za svými zády po laserovce, kterou tam měl uloženou – opravdovou mořanskou laserovku, která ho stála půl nákladu murí. Studený dotek zbraně mu poněkud uklidnil myšlenky. Nemohl si pomoci, aby se sám sebe neptal: *Co jestli Bushka lže?*

Když Bushka skončil, Twisp na okamžik uvažoval a pak řekl: „Připoutal jsi posádku k sedadlům, včetně toho Gallowa, a poslal je ke dnu. Jak víš, žes je nezabil?“

„Byli připoutáni dost volně, aby se mohli uvolnit jakmile přijdou k sobě.“

„Myslím, že bych...“ Twisp ostře zavrtěl hlavou. „Víš přece, že je to tvé slovo proti jejich, a že u řízení jsi byl ty?“

Bushka zabořil obličej do přikrývky na svých kolenou. Ramena se mu otřásala a trvalo několik vteřin, než Twisp pochopil, že ten člověk vzlyká.

Pro Twispa to byl vrchol důvěrnosti mezi dvěma muži. Neměl už pochybnosti o tom, že příběh je pravdivý.

Bushka zvedl uslzenou tvář k Twispovi u kormidla. „Nevíš všechno. Nevíš, jak jsem byl za dokonalého hlupáka. Hlupák a nástroj!“

Pak se to z něj všechno hrnulo – ostrovanský knihomol, který chtěl být Mořanem, jak ho Gallow navnadil na tenhle sen, jak zlákal nevinného Ostrovana do kompromitující situace.

„Proč jsi s tou ponorkou neodplul až k Záchranné základně?“ zeptal se Twisp.

„Je to moc daleko. Kromě toho jak bych mohl vědět, kdo je s nimi a kdo proti nim? Je to tajná organizace, i pro většinu Mořanů. Uviděl jsem tě a... prostě jsem musel pryč od nich, ven z té ponorky.“

Hysterický kluku! pomyslel si Twisp. Řekl: „Mořanům nebude moc vadit, že jsi jim potopil ponorku.“

Bushkou otřásl krátký trpký smích. „Mořani o nic neprijdou! Jsou to největší mrchožrouti všech dob. Co jde ke dnu, to je jejich.“

Twisp přikývl. „Zajímavá historka, Izi! Teď ti řeknu, co se stalo. Té části o Guemesu, té věřím a...“

„Je to pravda!“

„Rád bych ti nevěřil, ale nejde to. Taký myslím, že tě do toho zatáhl ten Gallow. Ale nemyslím že jsi tak nevinný, jak se stavíš.“

„Přisahám ti, nevěděl jsem, co má v úmyslu!“

„Tak fajn, Izi. Věřím ti. Věřím, žeš mě uviděl na skeneru ponorky. Vyplul jsi nahoru s úmyslem nechat se ode mě zachránit.“

Bushka se zamračil.

Twisp přikývl. „Plaval jsi šikmo ode mě, aby bylo jisté, že půjdu po tobě, místo abych to zkusil k ponorce. Chtěl ses vydávat za Mořana, abych tě odvezl na tu základnu, a chtěl jsi využít svých vědomostí o zničení Guemesu, aby sis pojistil, že Mořané opravdu dodrží slovo a nechají tě dole. Chtěl jsi to vykšeftovat za...“

„Nechtěl! Přisahám.“

„Nepřisahej,“ řekl Twisp. „Lod' poslouchá.“

Bushka chtěl něco říci, rozmyslel si to a zůstal zticha. Náboženské žvásty na Ostrovany obvykle zabíraly, i když o sobě tvrdili, že jsou nevěřící.

Twisp řekl: „Co jsi dělal nahoře? Který Ostrov?“

„Eagle. Byl jsem... historik a technik u ovládání pumpy.“

„Byl jsi na Vashonu?“

„Dvakrát.“

„Tam jsem tě patrně viděl. Jen zřídka kdy zapomenou nějaký obličej. Historik, hm? Málokdy na slunci. Tím se vysvětluje tvoje bledá pleť.“

„Máš představu,“ zeptal se Bushka, „o těch historických záznamech, které Mořané uchovali? Mořané sami ani nevědí, co všechno mají. Jakou to má hodnotu.“

„Takže pro toho Gallowa jsi měl cenu jako člověk, který zaznamená jeho činy?“

„Tak to říkal.“

„Dělat dějiny je trochu jiné, než je zapisovat. Na to jsi už nejspíš přišel.“

„Lod' ví, že ano!“

„Hm, hm! Bushko, prozatím jsme si zůstali na krku. Nehodím tě přes palubu. Ale z toho tvého vyprávění jsem nesvůj, chápeš? Pokud existuje základna tam, kde říkáš, že je... No, uvidíme.“

„Je tam základna,“ řekl Bushka. „Věž trčí z vody tak vysoko, že ji uvidíš na padesát kliků.“

„Jasně,“ řekl Twisp. „Zatím zůstaň tam u přístřešku a já zůstanu tady u kormidla. Nesnaž se opustit své místo. Rozuměls?“

*Co je nejtěžší při milování s Mutem?
Najít správný otvor.*

mořanský vtíp

Ward Keel následoval Aleovou tempem, které bylo pro jeho staré a slabé nohy vysilující. Prošel příklopem, označeným červeným kruhem. Ocítl se v místnosti plné ruchu, shonu a hluku. Bylo tu mnoho obrazovek, každou obsluhoval nějaký technik; dále tu bylo nejméně tucet konzolí s ovladači a grafikou v mořanském stylu. Alfanaumerické indikátory svítily všude, kam se podíval. Napočítal deset hodně velkých obrazovek, ukazujících různé výhledy nad i pod hladinou. Všechno to bylo vměstnáno do prostoru jen o trochu většího než obydlí Aleové.

Ale není to tu přeplněné, pomyslel si.

Podobně jako Ostrované se i tito Mořané naučili obratně využívat omezené prostory, ačkoliv Keel zaznamenal, že to, co je pro ně malé, by Ostrovan považoval za prostorné.

Aleová ho vodila kolem stolů a obrazovek, aby ho všem představila. Každý pracovník při představování vzhlédl, krátce pokývl a vrátil se ke své práci. Podle pohledů, které vrhali na Aleovou, Keel poznal, že jeho přítomnost v této místnosti je pro několik Mořanů obzvlášť tísnivá.

Zastavila se s ním u trochu většího stolu, postaveného na nízkém pódiu, odkud byl přehled po celé místnosti. Muže u tohoto stolu oslovila Aleová „Stíne“, ale představila ho jako Darka Panillea. Keel toto příjmení znal – bezpochyby to byl potomek průkopníka, básníka a historika. Panilleovy velké oči nad vysedlými lícními kostmi hleděly upřeně, soustředěně a pronikavě. Ústa, sevřená do rovné čáry, se jen minimálně pohnula, když reagoval na představení.

„Kde to jsme?“ zeptal se Keel.

„Kontrola proudu,“ řekla Aleová. „Podrobnosti se hned dozvíš. Momentálně mají nouzovou situaci. Nesmíme rušit. Vidiš ta oranžová světýlka, která tamhle blikají? Nouzové volání pátracích a záchranných týmů, které mají pohotovostní službu.“

„Pátrací a záchranné?“ zeptal se Keel. „Někdo z vašich lidí má problém?“

„Ne,“ odvětila s upjatým výrazem, „tvoji lidé.“

Keel sklapl. Pohledem přelétl místnost, soustředěně tváře pozorující všechny obrazovky, kakofonii ťukání, vyluzovanou rukama dvou desítek techniků u klávesnic. Všechno to bylo velmi matoucí. Je to začátek té hrozby, o níž se prve zmínila Aleová? Keelovi bylo zatěžko zůstat zticha... Ale ona předtím řekla „pátrací a záchranné.“ Teď bylo na čase se pozorně dívat a zaznamenávat.

Hned poté, co nad ním lékaři vyslovili rozsudek smrti, začal mít Keel pocit, že žije ve vakuu, které zoufale potřebuje zaplnit. Měl pocit, že se dokonce i jeho dlouhá služba ve Výboru pro formy života nějak vyprázdnila. Nestačilo být Náčelníkem justice. Určitě existuje něco víc... něco, co by dodalo jeho konci styl, co by prokázalo lásku, kterou cítí ke svým druhům. Toužil vyslat do dlouhých chodeb zprávu, která by řekla: „Takhle moc jsem vás měl rád.“ Možná leží klíč k jeho potřebě v této místnosti.

Aleová mu pošeptala do ucha. „Stín – tak mu říkají jeho přátelé – je náš nejschopnější koordinátor. Má velmi vysokou úspěšnost při zachraňování ztracených Ostrovanů.“

Doufá snad, že na něj udělá dojem blahosklonnou starostlivostí o ostrovanské životy? Keel promluvil tlumeným hlasem a suše: „Nevěděl jsem, že je to takhle formální.“

„Myslel jsi, že to necháváme náhodě?“ zeptala se. Keel zaznamenal její lehké znechucené ušklíbnutí. „Vždycky za bouře nebo při vlnostěnách dáváme pozor na Ostrovany.“

Keel při tomto odhalení pocítil emocionální bodnutí. Dotklo se jeho pýchy.

„Proč jste neoznámili, že to pro nás děláte?“ zeptal se.

„Myslíš, že by ostrovanská hrdost snesla tak bedlivé hlídání?“ zeptala se Aleová. „Zapomínáš, Warde, že hodně žiju nahoře. Už teď věříš, že proti vám kujeme pikle. Co by si tvoji lidé z tohoto uspořádání vyvodili?“ Ukázala na řady ovladačů, na obrazovky, tlumené cvakání tiskáren.

„Ty si myslíš, že Ostrované jsou paranoidní,“ řekl Keel. Byl nucen sám sobě přiznat, že účel této místnosti ho urazil. Vashonské Bezpečnosti by se představa takového pozorování ze strany Mořanů taky nezamlouvala. A jejich obavy by byly možná správné. Keel si připomněl, že vidí jen to, co mu ukážou.

Velká obrazovka napravo ukázala masivní část trupu Ostrova.

„To vypadá jako Vashon,“ řekl. „Poznávám rozmístění proudohledů.“

Aleová se dotkla Panilleova ramene a Keel se v duchu podivil, jak majetnicky ten pohyb působil. Panille vzhlédl od kláves.

„Mohu rušit?“ zeptala se.

„Ale krátce.“

„Mohl bys uklidnit obavy sudího Keela? Poznal tam svůj Ostrov.“ Ukázala na obrazovku napravo. „Dej mu relativní pozici k nejbližší bariérové stěně.“

Panille se otočil ke své konzoli a vytukal kód, otočil číselníkem a přečetl alfanumeriku na tenkém tmavém proužku v horní části klávesnice. Menší obrazovka nad ukazatelem přepnula z opakovaného pohledu na trup k okolnímu moři. Na čtverečku v dolním pravém rohu obrazovky zablikalo „V-200.“

„Viditelnost dvě stě metrů,“ řekla Aleová. „Docela dobré.“

„Vashon je asi čtyři kilometry od ponořené bariéry HA-9, pohybuje se paralelně s ní,“ řekl Panille. „Asi za hodinu ho začneme vzdalovat. Vlnostěna ho zahнала do dvoukilometrové vzdálenosti. Museli jsme s tím trochu šoupat, ale není se čeho obávat. Vůbec se to nevymklo z kontroly.“

Keel musel potlačit zajíknutí nad těmi čísly. Potlačil hněv nad mladíkovou povýšeností a vypravil ze sebe otázku: „Jak to myslíte, není se čeho obávat?“

Panille řekl: „Máme to pod kontrolou...“

„Mladíku, odchýlit takovou masu jako je Vashon...“ Keel potřásl hlavou. „Máme štěstí, když se nám povede upravit základní nastavení při kontaktu s jiným Ostrovem. Dostat se z cesty nebezpečí na pouhých dvou kilometrech není možné.“

Koutky Panilleových úst se zvedly v mírném pousmání – v takovém tom vševědoucím úsměvu, který Keel upřímně nenáviděl. Viděl ho u mnoha adolescentů, mladíčků sotva odrostlých škole, kteří si myslí, že staří lidé jsou prostě troubové.

„Pro vás Ostrovany nepracuje řasa,“ řekl Panille. „Pro nás ano. Proto jsme tady a nemáme čas na váš ostrovanský stihomam.“

„Stíne!“ V hlase Aleové zazněl varovný tón.

„Pardon.“ Panille se sklonil nad svými ovladači. „Ale řasa nám poskytuje možnost kontroly, která brání Vashon před reálným nebezpečím v téhle oblasti už čtyři roky. A taky jiné Ostrovy.“

Ohromující tvrzení! pomyslel si Keel. Koutkem oka zaznamenal, jak bedlivě Aleová sleduje každý Panilleův pohyb. Mladík ukázal na něco na ukazatelích.

„Koukejte na tohle,“ řekl. „Landro!“ Starší žena na druhém konci místnosti se ohlédla a přikývla. Panille na ni zavolal nějaká písmena a čísla. Vytukala je na své konzoli, udělala pauzu, dotkla se nějaké klávesy, zaváhala. Panille se sklonil nad vlastní klávesnicí a prsty se mu jen míhaly po klávesách.

„Sleduj Stínovu obrazovku,“ řekla Aleová.

Na obrazovce byl dlouhý úsek komíhající se řasy, hustý a hluboký. V rohu obrazovky neustále blikalo V-200. Dle svého odhadu měl Keel před očima řasu víc než sto metrů vysokou. Před očima se mu v řase rozevřel boční kanál, husté stvoly se ohýbaly do stran a zaklesávaly se do sousedních. Zdálo se, že kanál je nejméně třicet metrů široký.

„Řasa ovládá proudy tak, že otevírá příslušné vodní cesty,“ řekla Aleová. „Tady vidíš jedno z nejprimitivnějších stravovacích chování řasy. Takhle chytá studenější proudy, bohaté na živiny.“

Keel zašeptal: „Jak ji přimějete reagovat?“

„Nízkofrekvenční signály,“ řekla. „Ještě to není dokonalé, ale už jsme blízko. Je to dost nehotové, pokud věříme historickým záznamům. Očekáváme, že řasa v příštím stadiu vývoje přidá do svého slovníku nějaký vizuální projev.“

„Snažíš se mi sdělit, že s ní *mluvíte*?“

„Primitivním způsobem. Tak jako matka mluví s nemluvnětem, tak nějak. Nedá se to ještě nazvat inteligencí, nedělá to nezávislá rozhodnutí.“

Keel začínal chápat Panilleův vševědoucí výraz. Kolik generací Ostrovanů je už na moři, aniž by se jen přiblížili takovému rozvoji? Co ještě Mořané zdokonalili z věcí, které Ostrovanům chybějí?

„Protože to není hotové, necháváme hojně prostoru pro chybu,“ řekla Aleová.

„Čtyři kilometry... to je bezpečné?“ zeptal se Keel.

„Dva kilometry,“ řekl Panille. „To je teď přijatelná vzdálenost.“

„Řasa reaguje na sérii shluků signálů,“ řekla Aleová.

Proč ta náhlá upřímnost k nejvyššímu ostrovanskému činovníkovi Vashonu? ptal se v duchu Keel.

„Jak vidíš,“ pokračovala Aleová, „cvičíme řasu a zároveň ji používáme.“ Uchopila ho za paži a zadívala se na šířící se kanál skrz řasu.

Keel viděl, jak Panille pohlédl na důvěrný stisk Aleové, a postřehl, jak mladíkovi krátce ztvrdla ústa.

Žárlíš? napadlo Keela. Myšlenka zablikala jako svíčka v průvanu. Možná způsob, jak vyvést Panillea z rovnováhy. Keel poplácal Aleovou po ruce.

„Už chápeš, proč jsem tě sem přivedla?“ zeptala se Aleová.

Keel se pokusil odkašlat si a shledal, že má hrdlo bolestně stažené. O tomhle vývoji se samozřejmě budou muset

dozvědět Ostrované. Začínal chápat problém Aleové – problém Mořanů. Udělali chybu, když se s tímhle rozvojem nesvěřili dřív. Nebo neudělali?

„Čekají nás ještě jiné věci,“ řekla Aleová. „Myslím, že začneme tělocvičnou, protože je to nejbliž. Tam trénujeme naše astronauty.“

Keel se mírně otáčel, zatímco mluvila, přejížděl pohledem oblouk obrazovek na druhé straně místnosti. Myšlenkami se jen zčásti soustředil na slova Aleové a došla mu opožděně. Škubl sebou, klopýtl a narazil do ní, jen její silný stisk na paži ho podepřel.

„Vím, že jdete po hybernačních nádržích,“ řekl.

„Lod' by je nenechala na oběžné dráze, pokud by nebylo zamýšleno, abychom je získali, Warde.“

„Tak proto budete bariéry a obnovujete pevninu nad mořem.“

„Rakety můžeme vypouštět odtud zezdola, ale není to nejlepší způsob,“ řekla. „Potřebujeme solidní základnu nad mořem.“

„Co uděláte s obsahem těch nádrží?“

„Jestli jsou záznamy správné, a my nemáme důvod o nich pochybovat, pak nás bohatství života v těch nádržích odvede zpět na lidskou cestu – k lidskému životu.“

„Co je lidské?“ zeptal se.

„Přece... Warde, formy života v těch nádržích mohou...“

„Studoval jsem záznamy. Co očekáváš, že Pandora získá, řekněme, od opice rhesus? Nebo od krajty? Jak nám prospěje mangusta?“

„Warde... jsou tam krávy, prasata, slepice...“

„A velryby, jak ty nám mohou pomoci? Mohou žít tam, kde žije řasa? Zdůraznila jsi význam řasy...“

„To nebudeme vědět, dokud to nezkusíme, ne?“

„Jako Náčelník justice ve Výboru pro formy života – a jako takový tě teď oslovuji, Kareen Aleová – ti musím připomenout, že o takových otázkách jsem uvažoval už dříve.“

„Lod' a naši předci...“

„Proč najednou ty náboženské úvahy, Kareen? Lod' a naši předci vnesli na Pandoru chaos. Nezvažovali důsledky svého počínání. Podívej se na mě, Kareen! Já jsem jeden z těch důsledků. Klony... mutanti... Ptám se tě, nebylo cílem Lodi dát nám takovou tvrdou lekci?“

„Jakou lekci?“

„Že existují jisté změny, které nás mohou zničit. Mluvíš tak blaženě o lidském způsobu života! Už jsi definovala co to je, být člověkem?“

„Warde... my oba jsme lidé.“

„Jako já, Kareen. Takhle to posuzujeme. Člověk je ‚jako já‘. V hloubi duše si říkáme: je to lidské, jestliže je to ‚jako já‘.“

„Takhle to posuzujete ve Výboru?“ Její tón zněl opovržlivě, nebo možná ublíženě.

„Popravdě řečeno ano. Ale já maluju tu podobu hodně širokým štětcem. Jak široký štětec máš ty? Ostatně, ten pohrdavý mladík, který tu sedí, dokázal by se na mě podívat a říci ‚jako já‘?“

Panille nevzhlédl, ale šíje mu zrudla a soustředěně se sklonil nad konzolí.

„Stín a jeho lidé zachraňují Ostrovanům životy,“ podotkla.

„To vskutku ano,“ řekl Keel, „a já jsem jim za to vděčný. Nicméně bych rád věděl, zda věří, že zachraňuje lidi jako on, nebo nějakou zajímavou nižší formu života? My žijeme každý v jiném prostředí, Kareen. Ta různá prostředí vyžadují různé zvyky. To je všechno. Ale já už jsem si začal klást otázku, proč se my Ostrované necháváme manipulovat *vašimi* měřítky krásy. Dokázala bys například uvažovat o tom, že bychom spolu žili?“ Zvedl ruku, aby zarazil její odpověď, a všiml si, že se Panille ze všech sil snaží jejich rozhovor ignorovat. „Není to vážně míněný návrh,“ řekl Keel. „Přemýšlej o všem, co je v něm obsaženo. Přemýšlej o tom, jak je smutné, že jsem to vůbec musel vyslovit.“

Aleová pečlivě volila slova a oddělovala je výraznými pauzami, když řekla: „Ty jsi ten nejtvrdohlavější... člověk... jakého jsem kdy poznala.“

„Proto jsi mě sem přivedla? Jestli dokážeš přesvědčit mě, dá se přesvědčit každý?“

„Já neberu Ostrovany jako Muty,“ řekla. „Jste lidé, jejichž životy jsou důležité a jejichž hodnota by pro nás všechny měla být zřejmá.“

„Ale sama jsi říkala, že existují Mořané, kteří nesouhlasí,“ řekl.

„Většina Mořanů nezná konkrétní problémy, kterým čelí Ostrované. Musíš uznat, Warde, že značná část vašich pracovních sil je neefektivní... ačkoliv to není vaše vina, samozřejmě.“

Jak jemné, říkal si. Téměř eufemismus.

„Jaká je tedy naše ‚zřejmá hodnota‘?“

„Warde, každý z nás přistupoval ke společnému problému – přežití na téhle planetě – poněkud odlišně. Tady dole vyrábíme metan z kompostu a získáváme půdu na dobu, kdy budeme muset obdělávat pevninu.“

„Odebíráte energii z životního cyklu?“

„Zdržujeme ji,“ namítla. „Pevnina je daleko stabilnější, když ji drží rostliny. Budeme potřebovat úrodnou půdu.“

„Metan,“ zamumlal. Zapomněl co chtěl namítnout, ve světle toho nového, co začínal chápat. „Vy chcete naše výrobní vodíku!“

Vyvalila oči nad tím, jak hbitě uvažoval.

„Potřebujeme vodík, abychom se dostali do vesmíru,“ řekla.

„A my ho potřebujeme na vaření, topení a pohánění těch několika málo motorů, které máme,“ namítl.

„Máte taky metan.“

„Ne dost.“

„Separujeme vodík elektronicky a...“

„Ne moc účinně,“ řekl. Pokusil se, aby z jeho hlasu nezněla hrdost, ale příliš se mu to nepodařilo.

„Používáte ty krásné separační membrány a vysoký tlak hluboké vody,“ řekla.

„Jedna nula pro organiku.“

„Ale organika není nejlepší způsob k výstavbě celé technologie,“ řekla. „Jen se podívej, jak vás brzdí! Vaše technologie by vás měla podporovat a chránit, pomáhat vám k pokroku.“

„O tom se diskutovalo už před několika generacemi,“ řekl. „Ostrované vědí, co si myslíte o organice.“

„Tahle diskuse ještě neskončila,“ trvala na svém. „A s hybernačními nádržemi...“

„Teď jdete za námi,“ řekl, „protože to umíme s tkáněmi.“ Dopřál si pousmání. „A všimni si, že za námi také přicházejí kvůli nejsložitějším chirurgickým zásahům.“

„Chápeme, že organika kdysi představovala nejprůhodnější způsob, jak přežít nahoře,“ řekla. „Ale časy se mění a my...“

„Vy je měníte,“ zaútočil. Ucouvl před zoufalstvím, které postřehl ze způsobu, jímž zaťala zuby, povšiml si záblesku něčeho jasného v jejích modrých očích. „Časy se mění pořád,“ řekl jemnějším hlasem. „Otázka zůstává: jak se nejlépe přizpůsobit změně?“

„Potřebujete všechnu energii jen na to, abyste uživili sebe a svou organiku,“ odsekla, nijak nepolevujíc. „Ostrovy někdy hladovějí. Ale my nehladovíme. A během jedné generace budeme chodit pod volným nebem a po suché zemi!“

Keel pokrčil rameny. Tímto pohybem si bolestivě připomněl protetickou operu své velké hlavy. Cítil, jak má krční svalstvo čím dál unavenější, bolest se mu začínala plazit vzhůru po zátylku a věncit temeno.

„Co si myslíš o té staré diskusi ve světle této změny?“ zeptala se. Vyznělo to jako výzva.

„Vytváříte mořské bariéry, nové čáry příboje, které mohou potápět Ostrovy,“ řekl. „Děláte to, abyste prosadili mořanský způsob života. Ostrovan by byl hlupák, kdyby se nezeptal, jestli to neděláte proto, abyste potopili Ostrovy a nás Muty utopili.“

„Warde...“ Potřásla hlavou a teprve pak pokračovala. „Warde, konec ostrovního života, jak ho znáš, přijde ještě za našeho života. To nemusí být tak špatné.“

Za mého života už ne, pomyslel si.

„Copak to nechápeš?“ otázala se.

„Chceš, abych prosadil změnu podle vás,“ řekl. „Tím se ze mě stává obětní beránek, Jidáš. Slyšela jsi přece o Jidášovi, Kareen? A o obětních beráncích?“

Tváří jí přelétl stín nezaměnitelné nedůtklivosti. „Snažím se ti vštípit, jak rychle se Ostrované musí změnit. To je fakt a s tím je třeba se vypořádat, ať je ti to odporné nebo ne.“

„Taky se snažíš dostat naše výrobní vodíku,“ řekl.

„Snažím se tě udržet mimo naše mořanské politické hašteření,“ řekla.

„Kareen, já ti nějak nevěřím. Mám tušení, že to nemá schváleno od vlastních lidí.“

„Už toho mám dost!“ přerušil ho Panille. „Já tě upozorňoval, Kareen, že Ostrovan...“

„Nech to na mně,“ řekla a utišila ho gestem zdvižené ruky. „Jestli je to chyba, pak je to moje chyba.“ Keelovi řekla: „Dokážeš najít důvěru pro stažení hybernačních nádrží nebo osídlení pevniny? Dokážeš chápat hodnotu návratu řasy k vědomí?“

Je to divadlo, říkal si. Hraje to na mě. Nebo na Stína.

„Za jakým účelem a jakými prostředky?“ zeptal se. Bojoval o další čas.

„Za jakým účelem? Konečně budeme mít jakousi skutečnou stabilitu. My všichni. Všechny nás to spojí.“

Zdá se tak klidná, tak uhlazená, říkal si. Ale něco není úplně tak, jak má být.

„Jaké máte priority?“ zeptal se. „Řasu, pevninu nebo hybernační nádrže?“

„Moji lidé chtějí hybernační nádrže.“

„Kdo jsou tví lidé?“

Pohlédla na Panillea, který řekl: „Většina, to jsou její lidé. Takhle to chodí u nás dole.“

Keel na něj shlédl. „A jaké jsou vaše priority, Stíne?“

„Osobně?“ Neochotně odtrhl oči od obrazovky. „Řasa. Bez ní bude tahle planeta donekonečna bojovat o přežití.“ Ukázal

na obrazovky, na nichž, jak si Keel připomněl, jaksi balancovaly životy Ostrovanů. „Vidíte, co dokáže,“ řekl Panille. „Momentálně udržuje Vashon na hluboké vodě. To je šikovné. Je to přežití.“

„Myslíte, že je to jisté?“

„Myslím. Máme všechno, co jsme zachránili ze staré Pevnůstky po zaplavení. Máme jasnou představu, co je v těch hybernačních nádržích. Ty mohou počkat.“

Keel pohlédl na Aleovou. „Jistě, ledacos mi dělá starosti. Víím, co má být v těch nádržích. Co stojí ve vašich záznamech?“

„Máme veškeré důvody se domnívat, že hybernační tanky obsahují pozemské rostliny a živočichy, všechno co Loď považovala za nezbytné ke kolonizaci. A může tam být až třicet tisíc lidí – to vše uchováno na neurčitou dobu.“

Keel se ušklíbl frází „veškeré důvody se domnívat“. *Oni to nakonec nevědí*, říkal si. *Tohle je výstřel do tmy*. Vzhlédl ke stropu a myslel na ty kousky plastoceli a plazmy, na všechna ta těla, kroužící rok za rokem v široké smyčce kolem Pandory.

„Tam nahoře může být cokoli,“ řekl Keel. „Cokoli.“ Věděl, že z něj mluví strach. Vyčítavě pohlédl na Aleovou. „Tvrdíš, že zastupuješ většinu Mořanů, a přesto mám pocit, že jednáš potajmu.“

„Je tu ledacos politicky ožehavého...“ Zarazila se. „Warde, náš vesmírný projekt bude pokračovat, ať už u tebe uspěje nebo ne.“

„Uspěješ? U mě?“ Zdálo se, že její manipulativní plány neberou konce.

Aleová vydechla, spíše zasyčela: „Jestli neuspěju, Warde, vypadá to pro Ostrovany špatně. Chceme civilizaci, ne válku. Copak to nechápeš? Nabízíme Ostrovanům půdu ke kolonizaci.“

„Áááá, vnadidlo!“ řekl.

Keel uvažoval o tom, jaký dopad by mohla mít tato nabídka na Ostrovany. Mnozí na to skočí: chudí Ostrované, jako ti na Guemesu, malí plavci žijící z moře do úst. Vashon, to by asi

bylo něco jiného. Ale v téhle nabídce se odhaluje mořanské bohatství. Mnozí Ostrované chovají hlubokou závist k bohatým. Bude se to zhoršovat. Složitost toho, co Aleová navrhovala, se mu začala v duchu rozvíjet – problém k řešení.

„Potřebuju informace,“ řekl. „Jak blízko máte ke startu do vesmíru?“

„Stíne,“ řekla Aleová.

Panille stiskl několik kláves na své konzoli. Obrazovka před ním ukázala dvojici obrazů s dělicí svislou čarou uprostřed. Nalevo byl podvodní pohled na nějakou věž, jejíž rozměry nebyly Keelovi jasné, dokud nepochopil, že ty maličké obrysy kolem nejsou ryby, nýbrž mořanští dělníci. Pohled napravo ukazoval věž, vyčnívající z moře. Při proporcích jasných z levé obrazovky Keel pochopil, že ta věc musí sahat aspoň padesát metrů nad hladinu.

„Dnes nebo zítra dojde k jednomu startu do vesmíru, to záleží na počasí,“ řekla Aleová. „Zkouška, náš první start s lidskou posádkou. Nepotrvá dlouho a vyrazíme pro hybernační tanky.“

„Proč tuhle věc žádný Ostrov nehlásil?“ zeptal se Keel.

„Směřujeme vás od ní pryč,“ pokrčil Panille rameny.

Keel potřásl rozbolavělou hlavou.

„Tím se vysvětlují ta vidění, o nichž jsi slyšel: Ostrované, kteří tvrdí, že se Lod' vrací,“ řekla Aleová.

„To se musíte bavit!“ vyhrkl Keel. „Prost'áčci Ostrované s jejich primitivními pověrami...“ Zamračil se na ni. „Víš, že někteří z našich tvrdí, že vaše rakety jsou znamením konce světa. Stačilo by zasvětit do toho Kápéčko...“

„Bylo to špatné rozhodnutí,“ řekla. „To uznáváme. Právě proto jsi tady. Co s tím uděláme?“

Keel se podrbal na hlavě. Krk v protetickém postroji ho odporně bolel. Cítil tady ledacos mezi řádky... Panille odpovídal na daný pokyn. Aleová říkala hlavně to, co měla v plánu říci. Keel byl ovšem starý politický bojovník; věděl, že nesmí kývnout příliš brzy. Aleová chce, aby se ledacos

dozvěděl – věci, jež má v plánu mu sdělit. On však jde po tom utajeném.

„Jak smíříme Ostrovany s pravdou?“ opáčil.

„Nemáme čas na ostrovanské filozofování,“ řekla.

Keel se naježil. „To je jen jiný způsob jak říct, že jsme líní. Už jen to, abychom se udrželi naživu, nás zaměstnává na plný úvazek. Vy si myslíte, že nic neděláme, protože nestavíme rakety. My jsme ti, kteří nemají čas. Nemáme čas na pěkné fráze a plánování...“

„Nech toho!“ odsekla. „Jestli spolu nedokážeme vyjít my dva, jak můžeme čekat něco lepšího od našich národů?“

Keel otočil hlavu, pohlédl na ni jedním okem a pak druhým. Potlačil úsměv. Pobavily ho dvě věci. Měla pravdu a dokázala ztratit sebeovládání. Zvedl obě ruce a třel si šíji.

Aleová okamžitě projevila soucit, věděla o Keelově problému z jejich četných střetnutí na diskusním poli. „Jsi unavený,“ řekla. „Nechtěl by sis odpočinout a dát si šálek kávy nebo něco hutnějšího?“

„Pořádný šálek nejlepší vashonské by mi přišel vhod,“ řekl a zatahal se za protézu na pravé straně. „A na chvíli si sundat z krku tuhle zatracenou věc. Křeslopsa tu náhodou nemáte, co?“

„Organika je dole vzácná,“ řekla. „Bohužel nemůžeme nabídnout Ostrovanům veškeré pohodlí.“

„Chtěl jsem jen masáž,“ řekl. „Mořané o hodně přijdou, když nemají pár křeslopsů.“

„Masáž ti určitě můžeme poskytnout,“ řekla Kareen.

„Nemáme tak vysoký výskyt zdravotních problémů jako vy nahoře,“ přerušil ji Panille. Znovu upíral oči na obrazovku plnou čísel a mluvil takřka jako z jiného světa. Přesto Keel nedokázal nechat jeho poznámku bez povšimnutí.

„Mladý muži,“ řekl, „tuším, že jste ve své práci geniální. Nedovolte, aby vaše sebevědomí z takového úspěchu pronikalo i do jiných oblastí. Ještě se máte hodně co učit.“

Otočil se, aby se opřel o rámě Aleové, a nechal se vyprovodit do chodby, přičemž cítil v zádech upřené pohledy,

které ho sledovaly. Byl rád, že z té místnosti vypadne. Bylo tam něco, z čeho mu běhal mráz po zádech.

„Přesvědčila jsem tě?“ zeptala se Aleová. Šoural se vedle ní, nohy rozbolavělé, hlavu plnou útržků informací o věcech, které brzy postihnou jeho národ.

„Přesvědčila jsi mě, že Mořané tu věc udělají,“ řekl. „Máte bohatství, organizaci, odhodlání.“ Vyrazil vpřed a zarazil se. „Nejsem zvyklý na podlahy, které se nevlíní,“ vysvětloval. „Žít na pevnině je pro veterána těžké.“

„Všichni nemohou jít na pevninu hned,“ řekla. „Zprvu jen ti nejpotřebnější. Myslíme, že se další Ostrovy budou muset zakotvit mimo pevninu... Nebo by se mohly postavit prámy k takovému blízkému zakotvení. Budou to dočasná obydlí, dokud se zemědělský systém nerozběhne.“

Keel o tom chvilku uvažoval. „Tohle asi vymýšlíte už dlouho.“

„Ano.“

„Organizujete Ostrovanům jejich život a...“

„Snažíme se přijít na to, jak vás všechny zachránit!“

„Ale?“ Zasmál se. „Tím, že nás přestěhujete do nocleháren na prámech blízko břehu?“

„Bylo by to ideální,“ řekla. Viděl v jejích očích upřímné nadšení. „Jakmile přestanou být zapotřebí, mohli bychom je nechat odumřít a použít jako hnojivo.“

„Naše Ostrovy také, bezpochyby – hnojivo.“

„K ničemu lepšímu se celkem nehodí, až budeme mít dost volné pevniny.“

Keel nedokázal potlačit trpkost v hlase. „Ty to nechápeš, Kareen! To vidím. Ostrov není mrtvý kus... kus půdy. On je živý! Je to naše matka. Pomáhá nám, protože mu poskytujeme láskyplnou péči. Ty odsuzuješ naši matku do role pytle hnojiva.“

Chvilí na něj upřeně hleděla a pak řekla: „Zřejmě si myslíš, že Ostrované jsou jediní, kteří se vzdávají svého způsobu života. Ti z nás, kteří půjdou zpět na hladinu...“

„Budou mít stále ještě přístup do hlubin,“ řekl.
„Nepřeříznete svou pupeční šňůru. My budeme tím přechodem
trpět víc. To jste se zřejmě rozhodli nebrat na vědomí.“

„Já to nepřehlížím, krucinál! Právě proto jsi tady.“

*Čas ukončit cvičný zápas, pomyslel si. Čas ukázat, že jí ve
skutečnosti nedůvěřuji a nevěřím.*

„Ledacos přede mnou skrýváš,“ řekl. „Pozoruju tě už
dlouho, Kareen. Něco se v tobě děje, něco velkého a
důležitého. Snažíš se kontrolovat, co se dozvím, krmíš mě
vybranými informacemi, abys mě přiměla spolupracovat.
Ty...“

„Warde, já...“

„Nepřerušuj mě! Nejrychlejší způsob, jak mě přimět ke
spolupráci, je otevřenost; svěřit mi všechno. Pomohu, jestli to
tak má být. Nepomohu, budu se bránit, pokud budu mít pocit,
že přede mnou něco tajíš.“

Zastavila se s ním u zajištěného příklopu a nevidoucima
očima na něj zírala.

„Znáš mě, Kareen,“ pokračoval. „Co říkám, myslím vážně.
Budu s tebou bojovat. Odejdu... pokud mě nezadržíte... a
povedu tažení proti...“

„Tak dobrá!“ Zamračila se na něj. „Zadržet tě? O tom bych
se neodvážila ani uvažovat. Ostatní možná, ale já ne. Chceš,
abych se ti svěčila? Jak je libo. Už nastal ošklivý problém,
Warde. Ostrov Guemes je pod vodou.“

Zamžikal, jako by mžikání mohlo rozptýlit sílu jejího
sdělení.

Celý Ostrov, pod vodou?

„Tak,“ zavrčel, „ta vaše milovaná Kontrola proudu
nefunguje. Nahnali jste Ostrov na...“

„Ne.“ Důrazně zavrtěla hlavou. „Ne! Ne! Někdo to udělal
naschvál. Nemá to nic společného s Kontrolou proudu. Byl to
krutý, zločinný akt zkázy.“

„Kdo?“ pronesl to slovo tlumeným, zděšeným hlasem.

„Ještě nevíme. Ale jsou tisíce obětí a my stále ještě sbíráme trosečníky.“ Otočila se a odjistila příklop. Keel v jejích pomalých pohybech spatřil první známky stárnutí.

Pořád si ještě nechává něco pro sebe, říkal si, když ji následoval do jejího příbytku.

Lidé tráví svůj život v bludištích. Pokud uniknou a nedokážou nalézt jiné bludiště, vytvoří si je. Co znamená tahle vášně pro podstupování zkoušek?

„Otázky Avaty“, Dějiny

Duque začal nadávat, převalovat se ve výživné lázni a bušit pěstmi o organikové stěny, až se podél okraje objevily veliké modré skvrny.

Strážce přivolaly Kápěčko.

Už bylo pozdě a Simone Rocksacková se připravovala na lůžko. Po přivolání si navlékla přes hlavu své oblíbené roucho a nechala je splývat přes pevné křivky nader a boků. Roucho ve svém fialovém důstojenství smazávalo z její postavy takřka všechny stopy ženskosti, až na nepatrné náznaky. Spěchala chodbou od svého příbytku a popotahovala si roucho, aby mu vrátila něco z jeho denní svěžesti. Vstoupila do šerého prostoru, kde existovali Vata a Duque. Její úzkost byla zřejmá z každého pohybu. Poklekla nad Duquem a řekla: „Jsem tady, Duque. Je tu kaplan-psychiatr. Jak ti mohu pomoci?“

„Pomocť mi?“ zaječel Duque. „Ty bradavice na zadnici březí svině! Ty nedokážeš pomoci ani sama sobě!“

Šokovaná Kápěčko si přitiskla dlaň na chlopeň, která jí zakrývala ústa. Věděla, co je to svině, samozřejmě – jedno z těch stvoření z Lodi, samice vepře. Tohle si pamatovala dobře.

Březí svině?

Štíhlé prsty Simone Rocksackové se nedokázaly ubránit tomu, aby se nepřitiskly k hladké ploše jejího břicha.

„Jediní vepři jsou v hybernačních nádržích,“ řekla. Soustředila se na to, aby mluvila dost hlasitě a Duque ji slyšel.

„To si myslíš leda ty!“

„Proč nadáváš?“ zeptala se Kápěčko. Snažila se zachovat dostatečně uctivý tón.

„Vata mi zdá strašné věci,“ úpěl Duque. „Její vlasy... je jich plný oceán a rozlamuje mě na kousíčky.“

Kápěčko se zadívala na Duquea. Většina jeho postavy byla jen rozmazaná masa pod výživným roztokem. Jeho rty vyhledávaly hladinu, jako by byl nafouklý kapr. Zdálo se, že je celý.

„To nechápu,“ řekla. „Vypadáš jako nedotčený.“

„Neříkal jsem ti, že mi zdá sny?“ úpěl Duque. „Sny bolí, když z nich nemůžeš. Já se tam dole utopím. Každíčký kousíček ze mě se utopí.“

„Ty se netopíš, Duque,“ ujistila ho Kápěčko.

„Tady ne, ty paviáne. V moři!“

Pavián, pomyslela si. To byl další tvor z Lodi. Proč si Duque vybavuje tvory z Lodí? Sestoupí konečně z vesmíru? Ale jak by to mohl vědět? Zvedla pohled k ustrašeným pozorovatelům podél okraje organikové nádrže. Že by jeden z nich...? Ne, to není možné.

Jeho hlas byl náhle jasný a nadmíru zřetelný. Duque prohlásil: „Ona nechce poslouchat. Oni mluví a ona nechce poslouchat.“

„Kdo nechce poslouchat, Duque? Kdo to jsou ,oni‘?“

„Její vlasy! Neslyšela jsi, co jsem říkal?“ Udeřil slabě pěstí o stěnu nádrže pod Kápěčkem. Znovu si nepřítomně přejela dlaní po břiše.

„Mají být tvorové z Lodi sneseni dolů na Pandoru?“ zeptala se Rocksacková.

„Vezměte si je kam chcete,“ řekl Duque. „Jen ať se jí nezdám zpátky v moři.“

„Chce se Vata vrátit do moře?“

„Já se jí zdám, říkám ti. Ona mě zdá někam pryč.“

„Jsou Vatiný sny realita?“

Duque odmítl odpovědět. Jen sténal a svíjel se u okraje nádrže.

Rocksacková vzdychla. Zadívala se přes nádrž na vzedmutý trup Vaty, klidné... dýchající. Vatiný dlouhé vlasy se pohybovaly jako mořské rostliny v proudech zvířených

Duqueovým rozčilením. Jak by mohly být Vatiny vlasy v oceánu a současně tady na Vashonu? Snad ve snech. Je to další zázrak Lodi? Vatiny vlasy už byly skoro tak dlouhé, aby se daly znovu ostříhat, už je to přes rok. Jsou snad všechny ty vlasy, které se kdy Vatě ostříhaly... jsou všechny jakýmsi způsobem s Vatou dosud propojené? V říši zázraků nebylo nic nemožné.

Ale jak by mohly Vatiny vlasy mluvit?

Nebylo mýlky v tom, co Duque předtím řekl. Vatiny vlasy mluvily a Vata nebude poslouchat. Proč by Vata nenaslouchala? Je příliš brzy na návrat do moře? Je to varování, že je Vata zavede všechny zpátky do moře?

Rocksacková opět vzdychla. Práce kaplana-psychiatra bývá svízelná. Jsou na ni kladeny strašné nároky. Do rána se to rozkřikne. Neexistuje způsob, jak strážce umlčet. Klepy, zdeformované historky. Nějak se to bude muset interpretovat, nějak rázně a povzbudivě. Dost dobře, aby bylo možné umlčet nebezpečné spekulace.

Vstala a udělala grimasu, jak ji zbolelo v pravém koleně. Pohlédla na ohromené tváře kolem okrajů nádrže a řekla: „Příští úrodu Vatiných vlasů nedostanou věřící. Každé stříhání se musí hodit do moře jako oběť.“

Duque pod ní zasténal a pak zcela jasně vykřikl: „Čubko! Čubko! Čubko!“

Rocksacková tento odkaz ihned zařadila, protože ji na něj připravily Duqueovy předchozí výrazy. Čubka byla samice šelmy psovité. Pandoru čekají velké věci, uvědomila si Kápéčko. Vata ve snu podrobuje Duquea zázračným prožitkům a Duque přivolává tvory z Lodi.

Rocksacková znovu pohlédla na ohromené strážné a pečlivě jim to vysvětlila. Potěšilo ji, jak souhlasně pokyvovali hlavami.

Všichni Pandořané budou svobodní, až první hyletoun prorazí hladinu moře.

nápis nad mořanským projektem řasy

Pět tónů vodního bubnu znělo hudebním voláním, táhlo Brettta vzhůru... vzhůru... vyzvedávalo ho ze sna, v němž vztahoval ruku po Scudi Wangové, ale nikdy se jí úplně nedotkl. Vždycky spadl zpět do hlubin, tak jako klesal ke dnu, když ho vlnostěna smetla z Vashonu.

Brett otevřel oči a poznal pokoj Scudi. Nesvítilo se tu, ale jeho citlivý zrak rozeznal přes krátkou vzdálenost mezi lůžky její ruku. Ruka se zvedla z přikrývek a ospale šátrala po stěně vzhůru směrem k vypínači.

„Trochu výš a napravo,“ řekl.

„Ty vidíš?“ Její hlas zněl nechápavě. Ruka přestala šátrat a našla vypínač. Místnost zaplavila záře. Zhluboka se nadechl, zvolna vydechoval a mnul si oči. Světlo ho bolelo až do spánků.

Scudi se posadila na posteli vzpřímeně, přikrývky volně stažené kolem prsou. „Ty vidíš potmě?“ naléhala.

Přikývl. „Někdy se to hodí.“

„Pak to s tou tvou cudností není tak zlé, jak jsem si myslela.“ Vyklouzla zpod přikrývek a oblékla se do kombinézy se svislými žlutými a zelenými pruhy. Brett se snažil nedívat, když se oblékala, ale oči ho už neposlouchaly.

„Za půl hodiny zkontroluji přístroje,“ řekla. „Pak jedu na předsunutou hlídku.“

„Co bych měl dělat... však víš, s tím přihlášením?“

„Už jsem to ohlásila. Za pár hodin bych měla být hotová. Nikam se netoulej; mohl by ses ztratit.“

„Potřebuju průvodce?“

„Přítele,“ řekla. Znovu ten letmý úsměv. „Kdyby přišel hlad, jídlo je tam.“ Ukázala k přístěnku. „Až se vrátím, budeš se hlásit. Nebo pro tebe možná někoho pošlou.“

Rozhlédl se po místnosti s pocitem, že se scvrkne, když tu Scudi nebude a když nebude mít co dělat.

„Nespál jsi dobře?“ zeptala se Scudi.

„Zlé sny,“ řekl. „Nejsem zvyklý spát v tichu. Všechno je takové... mrtvé, takový klid.“

Její úsměv vypadal jako bílá šmouha ve snědé tváři. „Musím jít. Čím dřív vyrazím, tím dřív se vrátím.“

Jakmile za ní zacvakl příklop, ticho v místnůstce Brettovi dunělo v uších. Pohlédl na lůžko, kde prve spala Scudi.

Jsem sám.

Věděl, že spát nedokáže. Jeho pozornost si nedala ujít sebemenší otisk, který zanechalo na druhém lůžku tělo Scudi. Takový malý pokoj, proč se zdál větší, dokud v něm byla?

Srdce mu zčistajasna bilo rychle, a jak se zrychlovalo, pocítil, že se mu hrud' stahuje pokaždé, když se pokusí zhluboka nadechnout.

Spustil nohy z postele, navlékl si oblečení a začal přecházet sem a tam. Pohledem zmateně těkal po místnosti – výlevka a vodovodní kohoutky, skříňky s lasturovitými krouceninami v rozích, příklop do koupelny... všechno bylo z cenného kovu, ale prosté a strohé. Vodovodní kohoutky měly podobu lesklých stříbrných delfínů. Ohmatal je a dotkl se stěny za nimi. Oba kovy měly úplně odlišnou strukturu.

Na stěnách ani na stropě nebyla žádná okna, nic, co by ukazovalo vnější svět. Stěny s rasovitými vlnovkami byly přerušeny jen dvěma příklopy. Měl pocit, že má neomezené množství energie a nemá ji kde využít.

Složil lůžka zpět do podoby pohovek a dál přecházel po místnosti. Něco v něm vřelo. Hrud' se mu stáhla ještě víc a do zorného pole se mu vetřelo hejno svíjivých černých obrysů. Kolem něj není nic, říkal si, jen voda. V uších mu hlasitě zvonilo.

Zčistajasna Brett škubnutím otevřel vnější příklop a vrhl se do chodby. Věděl jen, že potřebuje vzduch. Padl na jedno koleno a dával se.

Vedle něj se zastavili dva Mořané. Jeden ho popadl za rameno.

Někdo řekl: „Ostrovan.“ Jeho hlas prozrazoval pouze zvědavost.

„Jen klid,“ řekl druhý muž. „Jsi v bezpečí.“

„Vzduch!“ zajíkal se Brett. Něco těžkého mu stálo na hrudi a srdce se mu pořád zmítalo v namáhané hrudi.

Muž, který ho držel za rameno, řekl: „Vzduchu je tu habaděj, synku. Zhluboka se nadechni. Opři se o mě a zhluboka se nadechni.“

Brett cítil, jak napětí, které mu drásalo břicho, uvolňuje jeden kostlivý prst, pak druhý. Další velitelský hlas za jeho zády se otázel: „Kdo tady nechal toho Muta samotného?“ Ozval se šoupavý zvuk a pak volání: „Zdravotník! Sem!“

Brett se snažil rychle, zhluboka nadechnout, ale nešlo to. Slyšel, jak mu ve staženém hrdle hvízdá.

„Uvolni se! Dýchej pomalu a zhluboka.“

„Doved'te ho k oknu,“ řekl velitelský hlas. „Vemte ho někam, odkud uvidí ven. To obvykle pomáhá.“

Čísi ruce Bretta narovnaly a zvedly ho, přidržující ho v podpaží. Špičky prstů a rty vnímaly bzukot a šimrání elektrošoku. Nějaká rozmazaná tvář se tázavě sklonila těsně k němu. „Byl jsi už někdy dole?“

Brettovy rty zformovaly nehlasné „ne.“ Nebyl si jistý, zda může jít.

„Neboj se,“ řekl rozmazaný. „Tohle se obvykle stává, když jsi poprvé sám. Bude to dobré.“

Brett si začínal uvědomovat, že ho lidé spěšně odvádějí bledě oranžovou chodbou. Něčí ruka ho poplácala po rameni. Mravenčení ustupovalo a černé obrysy, plující přes jeho zorné pole, začínaly mizet. Lidé, kteří ho nesli, zastavili a položili ho naznak na podlahu, potom ho podepřeli, aby seděl vzpřímeně. Hlava se mu už čistila a Brett vzhlédl vzhůru na řadu světél.

Na krytu svítidla přímo nad ním byly zevnitř chuchvalce prachu a hmyzu. Výhled mu zakryla čísi hlava a Brett měl dojem, že je to muž asi Twispova věku se svatozáří tmavých vlasů, prosvětlených zezadu.

„Už je ti líp?“ zeptal se muž.

Brett se pokusil promluvit vyschlými ústy, poté ze sebe vypravil zasípání: „Připadám si jako blbec.“

V náhlém smíchu všude kolem sebe Brett otočil hlavu a podíval se širokým oknem ven do moře. Byl to horizontální výhled na poléhavou řasu, v níž se popásalo mnoho ryb. Podmořský život z této perspektivy se dalece odlišoval od vyhlídky proudohledem shora.

Starší muž ho poplácal po rameni a řekl: „To nic, synku! Každý si dřív nebo později připadá jako blbec. Je to lepší než být blbec, ne?“

Takhle by to řekl Twisp, pomyslel si Brett. Zazubil se vzhůru na dlouhovlasého Mořana. „Díky!“

„Nejlepší, co můžeš udělat, mladíku,“ řekl Mořan, „je vrátit se do nějaké klidné místnosti. Zkusit být zase sám.“

Při té myšlence Brettovi znovu vyletěl pulz. Představil si, jak je znovu sám v té malé místnosti s těmi kovovými stěnami – *a tolik vody všude kolem...*

„Kdo tě sem přivedl?“ zeptal se muž.

Brett zaváhal. „Nechci nikomu dělat problémy.“

„Nebudeš,“ uklidňoval ho zdravotník. „Můžeme uvolnit toho člověka, který tě sebral, z pravidelné služby, aby ti trochu usnadnil vstup do zdejšího života.“

„Scudi... Scudi Wangová mě sebrala.“

„Aha! Už na tebe čekají. Scudi tě tam dovede. Lexi,“ promluvil zdravotník na někoho mimo Brettovo zorné pole, „zavolej Scudi z laboratoře!“ Zdravotník se znovu obrátil k Brettovi. „Není žádný spěch, ale musíš si zvyknout být sám.“

Hlas za Brettem řekl: „Už je na cestě.“

„Spousta Ostrovanů to má těžké, když přijde poprvé dolů. Řekl bych, že každý, tak či onak. Někteří se vzpamatují hned,

pár jich smutní celé týdny. Vypadá to, že ty už se z toho dostáváš.“

Někdo z druhé strany zvedl Brettovi bradu a přitiskl mu ke rtům nádobu s vodou. Voda byla studená a chutnala mírně slaně.

Brett viděl, jak se dlouhou chodbou žene Scudi, tvářičku zkřivenou obavami. Mořan pomohl Brettovi vstát a pak spěchal ke Scudi. „Tvůj kamarád má nával stresu.“ Muž spěchal dál a přes rameno ještě Scudi řekl: „Ale nasad’ mu sólové cvičení, než se mu ta panika zalíbí.“

Zamávala na znamení díků, pak pomohla Brettovi dojít zpět do svého pokoje.

„Měla jsem zůstat,“ řekla Scudi. „Byl jsi můj první a zdálo se, že ti to jde tak dobře.“

„Taky se mi zdálo,“ řekl, „takže si z toho nic nedělej. Kdo byl ten zdravotník?“

„Stín Panille. Pracuju v jeho oddělení v Pátrací a záchranné – Kontrola proudu.“

„Já myslel, že je zdravotník, říkali...“

„To on je. Tuhle kvalifikaci mají v P+Z všichni.“ Scudi ho vzala za paži. „Už je to dobré?“

Zarděl se. „Byla to ode mě blbost. Prostě jsem měl pocit, že musím na vzduch, a když jsem vyšel ven na chodbu...“

„Je to moje vina,“ trvala na svém. „Zapomněla jsem na nával stresu, a to nám o něm pořád povídají. Měla jsem pocit... no, jako bys tu byl *odjakživa*. Nepřipadal jsi mi jako nováček.“

„Vzduch na chodbě mi připadal moc hustý,“ řekl Brett. „Skoro jako voda.“

„Už je to dobré?“

„Ano.“ Zhluboka se nadechl. „Ale tak jako... vlhko.“

„Někdy tu vzduch ztěžkne tak, že by se v něm dalo prát. Někteří Ostrované musí nosit suché láhve, když si přivykají. Jestli je ti dobře, můžeme se ohlásit. Několik lidí už na tebe čeká.“ Pokrčila rameny na jeho tázavý pohled. „Musí tě zpracovat, samozřejmě.“

Zíral na ni, uklidněný její přítomností, ale stále ještě s pocitem nenadálé prázdnoty. Ostrované slýchali mnoho o tom, jak Mořané ve svém životě regulují kdeco – zprávy o tomhle, testy na tamto. Už se jí chtěl na to zpracování zeptat, ale přerušila ho velká skupina Mořanů, která je mýjela a přitom lomožila vybavením, jež nesla – nádrže, hadice, nosítka.

Scudi za nimi zavolala: „Copak je?“

„Vezou trosečníky z té nehody,“ zahulákal jeden z nich.

Najednou stropní ampliony ožily: „Situace Oranžová! Situace Oranžová! Všechn personál pohotovosti na svá stanoviště. Toto není cvičení. Toto není cvičení. Vyklid'te přistávací prostory. Vyklid'te chodby. Hlavní služební stanoviště jen pro regulérní personál. Pouze hlavní služební stanoviště. Všichni ostatní se hlásí na alternativních stanovištích. Naléhavé zdravotní případy jen na chodbách nebo v blízkosti traumatologického oddělení. Situace Oranžová. Toto není cvičení...“

Kolem nich proběhli další Mořané. Jeden za sebe křikl: „Vyklidit chodby!“

„Copak je?“ zavolala za ním Scudi.

„Ten Ostrov, který se potopil u Mistrálové bariéry. Vezou trosečníky.“

Brett zařval: „Byl to Vashon?“

Běželi dál, aniž by odpověděli.

Scudi ho zatahala za paži. „Honem!“ Směřovala ho do postranní chodby a zatáhla za velký příklop, který se na její dotek odsunul. „Budu tě tady muset nechat a hlásit se na stanovišti.“

Brett ji následoval dvojitým příklopem do kavárny. Stěny lemovaly boxy s nízkými stolky. Další nízké stolky byly roztroušené po celé místnosti. Plastocelové pilíře v řadách vymezovaly uličky. Každý pilíř byl vybaven jako servírovací stanoviště. V jednom rohovém boxu seděli dva lidé, naklonění přes stůl k sobě. Scudi hnala Bretta k tomuto boxu. Jakmile se přiblížili, ukázala se postava na pravé straně jasně. Brett

škobrtl. Tu tvář znali všichni Ostrované – tu hrbolatou hlavu s prodlouženým krkem a podpěrrou: *Ward Keel!*

Scudi se zastavila u boxu, svírajíc Brettovu ruku. Soustředila se na Keelovu společnici. Tu rudovlasou ženu Brett znal. Zahlédl ji na Vashonu. Dokud se nesetkal se Scudi, považoval Kareen Aleovou za nejkrásnější ženu, jaká kdy žila. Tlumené představování si Scudi mohla klidně ušetřit.

„Měl tu být personál k registraci a zpracování,“ řekla Aleová, „ale odešli na svá stanoviště.“

Brett těžce polkl a pohlédl na Keela. „Pane sudí, prý se potopil celý Ostrov.“

„Byl to Guemes,“ řekl Keel chladně. Aleová pohlédla na Keela. „Warde, doporučuji, abyste ty a mladý Norton šli do mého bytu. Nezůstávejte dlouho na chodbách a zůstaňte uvnitř, dokud se vám neozvu.“

„Musím jít, Brette,“ řekla Scudi. „Přijdu pro tebe, až to skončí.“

Aleová se dotkla paže Scudi a obě odspěchaly. Zvolna, pracně se Keel zvedal z boxu. Vstal, chvíli přizpůsoboval nohy nové pozici.

Brett naslouchal lidem, kteří se řítili chodbami za příklopem.

Keel se začal namáhavě šourat směrem k východu. „Pojď, Brette!“

Když vystoupili do uličky, vedoucí k východu, se sykotem se otevřel příklop za jejich zády a vyvanuly z něj syté vůně česneku, smaženého v olivovém oleji, a koření, které nedovedl pojmenovat. Nějaký mužský hlas zavolal: „Vy dva! Nikdo nesmí na chodbu!“

Brett se otočil na patě. Statný muž s tmavě šedými vlasy stál v otevřeném příklopu do kuchyně. Jeho obličej, dosti plochý, se mračil, což se proměnilo v nucený úsměv, jakmile přejel pohledem po Brettovi a poznal Keela.

„Pardon, pane sudí,“ řekl muž. „Hned jsem vás nepoznal. Ale stejně byste neměli být na chodbě.“

„Dostali jsme pokyn opustit toto místo a počkat na velvyslankyni v jejím příbytku,“ řekl Keel.

Muž ustoupil stranou a ukázal do kuchyně. „Tudy! Můžete zůstat ve starém bytě Ryana Wanga. Kareen Aleová bude informována.“

Keel se dotkl Brettova ramene. „Tohle je blíž,“ řekl.

Muž je vedl do velké místnosti s nízkým stropem, zaplavené měkkým světlem. Brett nedokázal objevit zdroj světla; jako by zaplavovalo místnost rovnoměrně, v jemných tónech. Hustý bleděmodrý koberec hladil Brettovy bosé nohy. Jediným zařízením byly zřejmě naducané měkké podušky v odstínech hnědé, červenohnědé a tmavě modré barvy, ale Brett – protože věděl, jak Mořané všechno vyklápějí ze zdí – měl tušení, že se za závěsy možná skrývá další nábytek.

„Tady budete mít pohodlí,“ řekl muž.

„Komu mám to potěšení poděkovat za tuto pohostinnost?“ zeptal se Keel.

„Jsem Finn Lonfinn,“ řekl muž. „Byl jsem jedním z Wangových sloužících a teď mám za úkol pečovat o jeho příbytek. A váš mladý přítel je...“

„Brett Norton,“ odpověděl Brett. „Byl jsem na cestě k registraci a zpracování, když se spustil poplach.“

Brett si prohlížel místnost. Něco takového ještě nikdy neviděl. V leckterém ohledu byla mlhavě ostrovanská – měkké podušky, všechen kov zakrytý tkanými závěsy, v mnohém se dala rozeznat výroba z Ostrovů. Ale podlaha se nehýbala. Jen slabý pohyb vzduchu pulzoval skrze ventilátory.

„Máte přátele na Guemesu?“ zeptal se Lonfinn.

„Kápéčko je z Guemesu,“ připomněl mu Keel.

Lonfinnovo obočí se zvedlo, nato se obrátil k Brettovi. Brett měl pocit, že se po něm žádá odpověď. „Myslím, že nikoho z Guemesu neznám. Proud nás k sobě nezanesl, co jsem na světě.“

Lonfinn znovu zaostřil pohled na Keela. „Ptal jsem se na přátele, ne na Kápéčko.“

Z mužova tónu Brett uslyšel prudké přibouchnutí příklopu mezi Mořanem a Ostrovanem. Slovo *mutant* viselo ve vzduchu mezi nimi. Simone Rocksacková je Mut, možná přítelkyně

Muta Warda Keela... Patrně ne. Kdo by se mohl přátelit s někým, kdo vypadá takhle? Kápěčko nemůže být normálním objektem přátelství. Brett si náhle připadal ohrožený.

Keel si s nenadálým zděšením uvědomil, že Lonfinnův postoj očividné mořanské nadřazenosti je pichlavý. Tento postoj byl mezi méně zcestovalými Mořany běžný, ale Keel cítil, jak ho naplňuje neklid z nenadálého vnitřního procitnutí.

Byl jsem ochoten přijmout jeho úsudek! Napůl jsem od začátku předpokládal, že Mořané jsou od přírody lepší.

Podvědomá záležitost, trvající celá léta, se v Keelovi rozvinula jako květ zla, ukázala mu tu část vlastní povahy, o níž nikdy neměl tušení. Tohle zjištění naplnilo Keela hněvem. Lonfinn se ptal: „Máte nějaké kamarádky na Guemesu? Jaká škoda, že někteří z vašich spoluhráčů měli smůlu a přišli o život nebo byli zmrzačení. Ale zmrzačení a smrt jsou běžnou součástí vašeho života.“

„Říkáte, že jste byl sluha,“ řekl Keel. „Chcete mi tvrdit, že tyto prostory už nejsou obývané?“

„Po právu náleží Scudi Wangové, pokud vím,“ řekl Lonfinn. „Prý v nich nechce bydlet. Předpokládám, že zanedlouho budou pronajaty a nájemné půjde na účet Scudi.“

Brett na muže polekaně pohlédl a znovu se rozhlédl po tom prostorném obydlí – všechno tu bylo tuze bohaté.

Stále v šoku nad svým vnitřním odhalením se Keel došoural k hromadě modrých podušek a složil se na ně. Rozbolavělé nohy si natáhl před sebe.

„Štěstí, že Guemes byl malý Ostrov,“ řekl Lonfinn.

„Štěstí?“ vyhrklo z Bretta.

Lonfinn pokrčil rameny. „Chci říct, o kolik strašnější by bylo, kdyby to byl některý z větších Ostrovů... nebo dokonce Vashon.“

„My víme, jak to myslíte,“ řekl Keel. Vzdychl. „Jsem si vědom, že Mořané nazývají Guemes ‚Ghetto‘.“

„To... opravdu nic neznamená,“ řekl Lonfinn. V jeho hlase zazněl hněvivý podtón, když si uvědomil, že byl zahrán do defenzivy.

„Znamená to, že větší Ostrovy byly čas od času vyzvány, aby Ostrovu Guemes pomohly – základními potravinami a zdravotnickým zásobováním,“ přitlačil Keel.

„S Guemesem nebyl obchod nic moc,“ připustil Lonfinn.

Brett se díval z jednoho na druhého, vypožoroval vření hádky pod povrchem. Za těmi slovy se ledacos tajilo, ale Brett měl tušení, že bude potřebovat víc zkušeností s Mořany, než pochopí, o co jde. Vnímal jen samotnou hádku, stěží skrývaný hněv. Někteří Ostrované, jak Brett věděl, posměšně nazývali Guemes „záchranným člunem Lodi“. Posměch v tom zněl často, ale Brett pochopil, že to znamená, že na Guemesu žije velmi mnoho vyznavačů NáLoděnství – velmi zbožných, fundamentalisticky založených lidí. Nebylo žádným překvapením, že Kápéčko byla rodačkou z Guemesu. Jaksi nevadilo, když o Guemesu žertovali Ostrované, ale pokud se do toho pletl Lonfinn, vadilo mu to.

Lonfinn přešel místnost a vyzkoušel ovládání příklopu. Otočil se. „Koupelna je za tímhle příklopem a ložnice pro hosty jsou tady přes chodbu, kdybyste si chtěli odpočinout.“ Obrátil se a shlédl na Keela. „Řekl bych, že ta věc kolem krku vás začíná otravovat.“

Keel si promnul šíji. „To tedy ano. Ale vím, že všichni v našem světě musíme snášet ledacos otravného.“

Lonfinn se zamračil. „To bych rád věděl, proč se Kápéčkem nikdy nestal žádný Mořan?“

Brett promluvil, vybavil si, co právě k této otázce říkal Twisp. Zopakoval to: „Možná mají Mořané moc jiných věcí na práci a nezajímají se o to.“

„Nezajímají?“ Lonfinn hleděl na Bretta, jako by ho viděl poprvé. „Mladý muži, myslím, že nejsi kvalifikovaný k tomu, abys diskutoval o politice.“

„Myslím, že ten chlapec vlastně kladl otázku,“ nadhodil Keel a usmál se na Bretta.

„Otázky by se měly klást přímo,“ zahučel Lonfinn.

„A přímo zodpovídat,“ naléhal Keel. Podíval se na Bretta. „Tahle záležitost se odjakživa diskutovala mezi ‚věrnými‘ a

jejich politickou lobby. Většina věrných stoupenců Lodi nahoře se domnívá, že by to byla katastrofa, předat moc Kápěčka nějakému Mořanovi. Mají tuze mnoho moci nad ostatními stránkami našeho jinak trudného života.“

Lonfinn se usmál, bez humoru. „Těžké politické téma, aby mu mladík porozuměl,“ řekl.

Brett zaskřípal zuby nad jeho blahosklonným postojem.

Lonfinn přistoupil ke stěně za Keelem, dotkl se tam nějaké prohlubně a panel se odsunul. Odhalil veliké okno, odkud byl výhled na podmořské nádvoří s průhledným stropem a zavodněným středem, kde se blýskaly a obracely drobné rybky mezi jemnými, sytě zbarvenými rostlinami.

„Už musím jít,“ řekl Lonfinn. „Buďte jako doma. Tohle“ – ukázal na prostor, který právě odkryl – „by vám mělo pomoci, abyste se necítili příliš uzavřeni. Samotného mě to uklidňuje.“ Obrátil se k Brettovi, odmlčel se a pak řekl: „Zařídím, aby ti poslali k podpisu nezbytné formuláře a dokumenty. Nemá smysl plýtvat časem.“

Nato Lonfinn odešel stejným příklopem, kudy vstoupili.

Brett pohlédl na Keela. „Vy jste ty papíry vyplňoval? Co jsou zač?“

„Ty papíry naplňují potřebu Mořanů cítit, že mají všechno pod palcem. Tvoje jméno, věk, okolnosti tvého příchodu dolů, pracovní zkušenosti, veškerá nadání, která bys mohl mít, zda toužíš zůstat...,“ Keel zaváhal a odkašlal si, „tvoji rodiče, jejich povolání a mutace. Stupeň závažnosti tvé vlastní mutace.“

Brett Náčelníka justice dál mlčky pozoroval. „A jako odpověď na tvou druhou otázku,“ pokračoval Keel, „ne, ode mě to nepožadovali. Určitě o mně mají dlouhý spis, kde se uvádějí všechny důležité detaily... a taky mnoho nedůležitých pamlsků.“

Brett se upnul na jednu věc v Keelově sdělení. „Mohou po mně žádat, abych zůstal dole?“

„Mohou požadovat, aby sis odpracoval náklady na svou záchranu. Spousta Ostrovanů se dole usadila, čímž se hodlám

trochu zabývat, než se vrátím nahoru. Život tady bývá velmi přitažlivý, já vím.“ Přejel prsty měkkou pohovku, jako by to chtěl zdůraznit.

Brett pohlédl na strop a v duchu se ptal, jaké by to bylo, prožít většinu života tady, bez sluncí. Samozřejmě, lidé dole vystupují často nahoru, ale stejně...

„Nejlepší katastroficko-záchranný tým se skládá převážně z bývalých Ostrovanů,“ řekl Keel. „To říká Kareen Aleová.“

„Slyšel jsem, že Mořané vždycky chtějí, aby si člověk na sebe vydělal,“ řekl Brett. „Ale nemělo by trvat dlouho, než odpracuju náklady svého...“ Zčistajasna si vzpomněl na Scudi. Jak by mohl někdy zaplatit Scudi? Na to neexistuje žádná měna.

„Mořané mají hodně způsobů, jak přilákat žádoucí a přijatelné Ostrovany,“ řekl Keel. „O tebe by zřejmě měli zájem. Nicméně to by momentálně neměla být tvoje hlavní starost. Nemáš náhodou zdravotnické vzdělání?“

„Jen první pomoc a resuscitace v rámci školy.“

Keel se zhluboka nadechl a rychle vydechl. „To nestačí, obávám se. Guemes šel ke dnu už dost dávno. Trosečníci, které právě přivážejí, budou určitě vyžadovat odbornější péči.“

Brett se pokusil polknout, ale hrdlo měl stažené.

Guemes, celý Ostrov se potopil.

„Mohl bych nosit nosítka,“ řekl.

Keel se smutně usmál. „To bys určitě mohl. Ale taky jsem si jistý, že bys nedokázal najít správné místo, kam je odnést. Oba bychom jen překáželi. Momentálně jsme přesně to, co si o nás myslí – dva zbloudilí Ostrované, kteří mohou natropit víc škody než užitku. Budeme prostě muset počkat.“

Jen vzácně se zbavíme zla pouhým pochopením jeho příčin.

C. G. Jung, Záznamy Lodi

„V Dějinách je kletba,“ říkal Bushka, „stará jako lidstvo. Říká: ‚Bodejt’ bys žil v zajímavé době.‘ Hádám, že zajímavá doba nastala.“

Už nějakou dobu, zatímco korakly křižovaly nocí po širém moři Pandory, vyprávěl Bushka Twispovi, co se dozvěděl od Gallowa a od členů Gallowovy posádky. Twisp na Bushku neviděl. V koraklu zářilo jen slabé červené světlo ze šipky radaru. Jinak byla úplná tma – ani hvězdy nesvítily. Krátce po setmění se nad nimi rozprostřel příkrov dešťových mraků.

„Pevniny bude víc, než si umíš představit,“ pokračoval Bushka. „Tolik pevniny, kolik teď kolem sebe vidíš vody. Tak to říkali.“

„To je pro Ostrovy moc zlé,“ řekl Twisp. „A ty rakety, co odpalují, jak jsi říkal...“

„Ach, oni jsou dobře připravení,“ řekl Bushka. Jeho hlas vycházel ze tmy s poťouchlostí, která se Twispovi nezamlouvala. „Všechno je připravené ke stažení hybernačních nádrží. Skladiště plná výzbroje.“

„Pro mě je těžké představit si pevninu,“ připustil Twisp. „Kde ji vyzvednou z moře nejdřív?“

„Na místě, kterému zdejší osadníci říkali ‚kolonie‘. Na mapách je to mírně zakřivený obdélník. Křivka se rozšiřuje a prodlužuje do oválu s lagunou uprostřed. Před Válkou klonů to bylo kompletní město, obklopené plastocelovými hradbami, takže je to pro začátek dobré místo. Někdy během letošního roku je vypumpují a první město se ocitne nad hladinou.“

„Spláchnou je vlny,“ řekl Twisp.

„Ne,“ opáčil Bushka. „Připravuje to už pět generací. Mysleli na všechno – politika, ekonomika, řasa...“ Zarazil se, protože jeden z kvakošů ospale zabečel.

Oba muži ztuhli, vyčkávavě se zaposlouchali. Nevyrazila někde nablízku smečka švihounů na noční lov? Kvakoši zůstali zticha.

„Něco se mu zdálo,“ zamumlal Bushka.

„Takže Ostrov Guemes se svými náboženskými fanatiky stál v cestě tomuhle projektu kolonizace pevniny, je to tak?“ zeptal se Twisp. „Oni a jejich postoj ‚držte-se-Ostrovů-kde-nás-Lod‘-zanechala‘?“

Bushka neodpovídal.

Twisp přemýšlel o věcech, které mu ten člověk prozradil. Představitost mu zamlžovala celoživotní rybářská izolace. Připadal si jako šosák, neschopný pochopit záležitosti celosvětové politiky a ekonomiky. Věděl co funguje, a připadalo mu to celkem jednoduché. Věděl jen, že nedůvěřuje tomuhle velkolepému plánu, do nějž byl Bushka zřejmě napůl zamilovaný navzdory zkušenosti s Gallowem.

„V tomhle plánu není místo pro Ostrovany,“ konstatoval Twisp.

„Ne, není v něm místo pro mutanty. Ti mají být vyloučeni,“ řekl Bushka. Řekl to tak tiše, že to skoro nebylo slyšet.

„A kdo má rozhodnout, co je to mutant?“ otázal se Twisp.

Bushka dlouho mlčel. Nakonec řekl: „Ostrováné jsou zastaralí, proti tomu nemohu nic namítat. V tomhle má Gallow pravdu, přes všechno ostatní.“

Twisp zíral do tmy tam, kde seděl Bushka. Hned nalevo bylo místočko, které mu připadalo o trochu temnější než okolí. Tam zamířil svou pozornost. Vetřel se mu obraz mořanského života – jejich životní prostředí, místa, která Bushka prve popisoval. Domov, říkal si. Co je to za člověka, který tomuhle říká domov? Všechno mu to znělo uspořádaně a téměř identicky, jako nějaký hmyzí roj. Naskakovala mu z toho husí kůže.

„To místo, kam nás vedeš,“ zeptal se Twisp, „co je zač? Proč je pro nás bezpečné tam plout?“

„Zelení švihouni jsou malá organizace,“ řekl Bushka. „Odpalovací základna 1 je obrovská – už jen díky počtům tam máme lepší šanci než kdekoli jinde v přiměřeném okruhu.“

Tohle je beznadějné, říkal si Twisp. Jestliže Mořané Bretta dosud nenašli, co jiného se dá dělat? Moře je příliš velké a byl to bláznivý podnik, snažit se najít místo, kde Vashon zasáhla vlnostěna.

„Brzy bude svítat,“ řekl Bushka. „Měli bychom tam být krátce po rozednění.“

Twisp uslyšel na nepromokavé plachtě déšť. Zkontroloval ruční svítilnou úhoří články a shledal, že znatelně šednou. Jako na zavolanou se za nimi prudce zablesklo za doprovodu takřka ohlušujícího hromu. V následném tichu uslyšel Bushku zahulákat: „Co bylo kurva *tohle*?“

Twisp tam posvítí baterkou. Bushka vjel po hlavě pod plachtu a nějak se mu podařilo otočit. Svíral okraje plachty, opíral se a ve světle baterky mu v sinalé tváři vynikaly vyvalené oči.

„Právě jsme dobili baterie,“ řekl Twisp. „Mohli bychom nabrat ještě jeden, kdyby se naskytl. Pak zatáhnu anténu.“

„Do prdele,“ vrčel Bushka, „rybáři jsou větší blázni, než jsem si myslel. Je to div, že se někdo z vás vůbec vrátí.“

„Zvládneme to,“ řekl Twisp. „Poslyš, jak se z tebe stal tak rychle expert přes Mořany?“

Bushka se vynořil zpod plachty. „Jako historik jsem o nich hodně věděl už předtím, než jsem přišel dolů. A pak... člověk se učí rychle, když je to nutné pro přežití.“ Bylo slyšet, jak se naparuje.

Přežití, pomyslel si Twisp. Zhasl ruční svítilnu a litoval, že Bushkovi nevidí do obličeje, aniž by na něj musel svítit baterkou. Ten člověk není úplný zbabělec, to bylo zřejmé. Býval v posádce ponorek jako mnoho jiných Ostrovanů, kteří si tam odkroutili službu. Očividně uměl navigovat. Jenomže tomu se většina Ostrovanů učila ve škole. Přes to všechno to Bushku hnalo k životu tam dole. Podle něj to bylo proto, že

Mořané mají lepší historické záznamy, z nichž některé ani sami nikdy neprozkoumali.

Bushka je jako někteří ti fanatici z Guemesu, uvědomil si Twisp. *Nutkání*. Hledač skrytého vědění. Bushka chce svá fakta z toho zdroje a je mu jedno, jak se k nim dostane. Nebezpečný člověk.

Twisp se znovu soustředil, vnímal každý přesun Bushkovy pozice. Korakl by takový pohyb přenášel... pokud by se o něj Bushka pokusil.

„Měl bys tomu věřit,“ řekl Bushka. „Pro Ostrovany už hodně brzy nebude místo.“

„V rádiu říkají, že Ward Keel sestoupil dolů na nějakou poznávací misi,“ řekl Twisp. „Podle tebe o tom po celou dobu věděl?“

Noha škrtila o palubu, jak Bushka přenesl váhu. „Podle Gallowa neproniklo nahoru ani slovo.“

Na nějakou dobu oba umlkli. Twisp se soustředil na naváděcí šipku, červeně svítící ukazatel. Jak uvěřit některým věcem, které říká Bushka? Bariéra nad mořem však byla reálná. A nebylo pochyb, že Bushka plaval o život – honilo ho něco opravdu velkého a šeredného.

Bushka ležel uvězněn ve vlastních myšlenkách. *Měl jsem sebrat kuráž a zabít je*. Jenže to, co Gallow představoval, bylo větší než Gallow. O tom nebylo pochyb. Pro historika to byl dobře známý vzorec. Dochované záznamy Lodi uváděly hojnost násilí, zmiňovaly řadu vůdců, kteří se snažili vyřešit problémy lidstva masovým zabíjením. Až do té šílenosti s Guemesem považoval Bushka takové věci za jasně nereálné. Teď to šílenství *poznal*; věc, která má zuby a stíny.

Vrcholky vln osvětlilo bledé rozednívání a odhalilo Twispa, pracujícího s malým vařičem na sedadle vedle sebe. Bushka se v duchu ptal, zda v sílícím denním světle Twisp nebude chtít zpátky klukovu košili a kalhoty, které mu půjčil.

Když uviděl, jak na něj Bushka hledí, Twisp se zeptal: „Kafe?“

„Díky.“ Potom: „Jak jsem mohl být tak slepý a tupý?“

Twisp na Bushku chvíli mlčky zíral a pak se prostě zeptal: „Že jsi šel s nimi, nebo žes je nechal jít?“

Bushka si odkašlal. Jen co spolkl horkou kávu, měl pocit, jako by měl ústa plná cupaniny.

Pořád ještě se bojím, říkal si. Vzhlédl k Twispovi, který si chladil kávu u kormidla. „Nikdy jsem se tolik nebál,“ řekl.

Twisp přikývl. Známký Bushkova strachu byly jasně čitelné. Strach a nevědomost jsou unášené stejnými proudy. Brzy přijde hněv, až strach ustoupí. Prozatím se však Bushkova mysl zabývala sama sebou.

„Pýcha, ta mě k tomu dohnala,“ řekl Bushka. „Chtěl jsem Gallowův příběh, dějiny v chodu, politický kvas – mocné hnutí mezi Mořany. Jeden z nejpřednějších ve mně našel zalíbení. Věděl, že budu pilně pracovat. Věděl, jak budu vděčný...“

„Co jestli jsou Gallow a jeho posádka mrtví?“ zeptal se Twisp. „Rozbil jsi jim ponorku a zbyl jsi jen ty, abys řekl, co se stalo s Guemesem.“

„Povídám ti, postaral jsem se, aby mohli uprchnout!“

Twisp potlačil chmurný úsměv. Už se začíná vynořovat hněv.

Bushka v šedém světle pozoroval Twispovu tvář. Rybář byl snědý jako mnoho Ostrovanů, kteří pracovali venku pod širým nebem. Poryvy větru smetaly Twispovi chundelaté hnědé vlasy do očí. Na bradě měl dvoudenní strnisko, do nějž se pramínek vlasů občas zachytil. Všechno v jeho vystupování – klidný pohyb očí, linie úst – vypovídalo o jeho síle a rozhodnosti. Bushka záviděl Twispovi ten bezstarostně jasný pohled. Byl si jistý, že ve vlastních očích už nikdy v žádném zrcadle takový jas neuvidí – po guemeském masakru už ne. Bushka viděl v té řezniččině vlastní smrt.

Jak by někdo mohl uvěřit, že jsem předem nevěděl, co se stane? Jak tomu mohu věřit já?

„Pěkně mě obelstili,“ řekl Bushka. „A já se dal, no jéje! Byl jsem vtělená ochota nechat se obelstít.“

„Většina lidí ví jaké to je, dát se obelstít,“ souhlasil Twisp. Hlas měl bezvýrazný a takřka prostý emocí. Bushku to nutilo mluvit dál.

„Už do smrti nebudu spát,“ mumlal.

Twisp odvrátil pohled k vzedmutému moři kolem. Nezamlouval se mu sebelítostný tón Bushkova hlasu.

„A co trosečníci z Guemesu?“ řekl bezvýrazně. „Co jejich sny?“

Bushka se v silícím světle zadíval na Twispa. Hodný člověk, který se snaží zachránit parťákovi život. Bushka pevně zavřel oči, ale obrazy z Guemesu měl vytištěné na vnitřní straně víček. Prudce oči otevřel.

Twisp soustředěně hleděl doprava, před ně.

„Kde je ta odpalovací základna, kterou jsme měli vidět za svítání?“

„Brzy se ukáže.“

Bushka zíral na oblohu před nimi. A až se ta odpalovací základna ukáže... co potom? Tato otázka mu stahovala neviditelný pás kolem hrudi. Uvěří Mořané? I kdyby uvěřili, budou na základě té víry jednat tak, aby Ostrovany ochránili?

Keel shlížel z pozorovací plošiny na přízračnou scénu organizovaného zmatku – záchranné kluzáky se valily do malé přístavní nádrže, procházely příklopy lemujícími protější stěnu nádvoří pod ním. Tohle není zlý sen, připomínal si Keel. Mezi obrysy lidí, kterých byla plná paluba, se pohybovaly týmy provádějící třídění a první ošetření raněných. Traumatýmy prováděly nejnaléhavější operace hned na místě, zatímco jiní trosečníci byli odnášeni nebo odváženi na vozících. Mrtví, a Keel si nikdy nedovedl ani představit tolik mrtvých najednou, se vršili u stěny nalevo jako obyčejné maso, kterým vlastně také byli. Dlouhé oválné okno nad příklopy umožňovalo vyhlídku do moře na připlouvající záchranné kluzáky, seřazené ve frontě a čekající u příklopů, až na ně přijde řada. Traumatýmy se činily i u nich, jak nejlépe dovedly.

Brett se za Keelem prudce zajíkl, když se z pytle na mrtvoly při přesunu k rostoucí hromadě podobných pytlů u zdi vykutálely cáry čísi dolní čelisti. Scudi, stojící vedle Bretta, se otřásala němými vzlyky.

Keel cítil otupělost. Začínal chápat, proč Kareen Aleová poslala Scudi pro Bretta a pro něj. Aleová prve skutečně nepochopila nesmírnost této tragédie. Jakmile se o ní dozvěděla, chtěla, aby se Ostrované stali svědky skutečnosti, že Mořané dělají pro trosečníky vše, co je fyzicky možné.

A sama se chopí špinavé práce s mrtvými, říkal si.

Keel zahlédl rudé vlasy Aleové mezi zdravotníky, pracujícími u těch několika málo žijících trosečníků, roztroušených po nádvoří. Z hromad mrtvých bylo zřejmé, že počet žijících neodpovídá ani čistě náhodné pravděpodobnosti. Byli v nepatrné menšině.

Scudi přistoupila k němu, pozornost upřenou na palubu pod nimi. „Tolik,“ zašeptala.

„Jak se to stalo?“ otázal se Brett po Keelově levici.

Keel přikývl. Ano, to je skutečně otázka. Nechtěl o této záležitosti sprádat žádné teorie, chtěl mít jistotu.

„Tolik,“ opakovala Scudi, tentokrát hlasitěji.

„Při posledním sčítání bylo na Guemesu deset tisíc duší,“ řekl Keel. Tohle konstatování ho samotného překvapilo, jen co je vypustil z úst. *Duší*. Učení Lodi *opravdu* vypluje v krizi na povrch.

Keel věděl, že by se měl prosadit, využít moci svého postavení a vyžadovat odpovědi. Je tím povinován ostatním, ne-li sám sobě. Kupříkladu Kápěčko se na něj vrhne, jen co se vrátí. Rocksacková má dosud na Guemesu příbuzné, tím si byl Keel jistý. Bude rozhněvaná, strašlivě rozhněvaná, navzdory svému vzdělání, a bude to síla, s níž je třeba počítat.

Pokud se vrátím.

Keel pocítil nevolnost při pohledu na palubu pod sebou. Všiml si, že si Scudi otírá slzy. Oči měla zarudlé a opuchlé. Ano, pomáhala tam dole, v samotném středu dění, během nejhoršího náporu.

„Nemusíš tady se mnou zůstat, Scudi,“ řekl Keel. „Jestli tě potřebují dole.“

„Uvolnili mě ze služby,“ řekla. Otřásla se, ale nespouštěla oči z přijímacího prostoru.

Ani Keel nedokázal odtrhnout pozornost od těch jatek. Přijímací prostor byl rozdělen barevně označenými lany do sektorů. Pohotovostní zdravotní týmy pracovaly ve všech, skláněly se nad bledými těly, přesouvaly pacienty na nosítka k převozu.

Zpod plošiny, na níž stál Keel s Brettem a Scudi, vstoupila jednotka Mořanů. Mořané začali probírat vaky s mrtvolami, otevírali je a pokoušeli se o identifikaci. Některé pytle obsahovaly jen cáry a kusy masa a kostí. Identifikační týmy postupovaly věcně, ale tam, kde bylo vidět čelisti, pozoroval Keel napjaté svaly. Všichni členové týmů byli bledí, dokonce i

na Mořany. Několik pracovníků pořizovalo snímky obličejů a zvláštních znamení. Jiní si dělali poznámky na přenosové tabulky. Ten přístroj Keel znal. Aleová se snažila vzbudit zájem o tento systém v jeho Výboru, ale on v tom spatřoval jen další způsob, jak udržet Ostrovy v ekonomické závislosti. „*Všechno, co napíšeš na přenosovou tabulku, se roztřídí a uloží v počítači,*“ říkala tehdy Aleová.

Některé věci je lépe nezaznamenávat, říkal si.

Jakýsi muž za Keelovými zády si odkášlal. Keel se otočil a spatřil, že tam stojí Lonfinn a nějaký další Mořan. Lonfinn nesl pod levou paží plazmovou krabici.

„Pane sudí,“ řekl Lonfinn. „Tohle je Miller Hastings z Registrace.“

Na rozdíl od snědého rozložitého Lonfinna byl Hastings vysoký tmavovlasý muž s mohutnou dolní čelistí a nehybnými modrými očima. Oba muži měli na sobě čisté a nažehlené mořanské obleky z prostého šedého sukna – takové hladce vyžehlené a dobře udržované oblečení, které si Keel navykl ztotožňovat s nejhorší mořanskou vlezlostí a snaživostí.

Hastings se obrátil k Brettovi, stojícímu několik kroků opodál. „Bylo nám řečeno, že tu nalezneme jistého Bretta Nortona,“ řekl. „Je tu několik málo formalit... Pro vás bohužel také, pane sudí.“

Scudi se přesunula za Keela a vzala Bretta za ruku. Keelovo širokouhlé periferní vidění zaznamenalo její počínání poněkud překvapeně. Očividně byla vyděšená.

Hastings zaostřil na Keelova ústa. „Naším úkolem, pane sudí, je pomoci vám sžít se s touto tragickou...“

„Hovno!“ řekl Keel.

Brett se v duchu ptal, zda slyšel správně. Výraz úžasu v Hastingsově tváři jasně vyjadřoval, že Náčelník justice a předseda Výboru pro formy života skutečně řekl „hovno“. Brett pohlédl do tváře Náčelníka justice. Keel si stoupl tak, že hleděl jedním okem na ty dva Mořany a druhým okem stále ještě na zkrvavenou palubu pod nimi. Takové rozdvojení pozornosti zřejmě oba Mořany znepokojovalo. Brettovi

připadalo přirozené; každý ví, že to někteří Ostrované dokážou.

Hastings to zkusil znovu: „Víme, že je to těžké, pane sudí, ale jsme na takové záležitosti připravení a vyvinuli jsme procedury, které...“

„Mějte tolik slušnosti a odejděte dřív, než ztratím nervy,“ řekl Keel. Hlas se mu ani nezachvěl.

Hastings pohlédl na plazmovou krabici pod Lonfinnovou paží a pak na Brett.

„Hostilní reakce se očekává,“ řekl Hastings. „Ale čím dřív tuto bariéru překonáme, tím dřív...“

„Řekl jsem to jasně,“ pravil Keel, „odejděte! Nemáme vám co říci.“

Mořané si vyměnili pohledy. Výraz v jejich tvářích Brettovi sděloval, že tato dvojice nemá v úmyslu odejít.

„Ten mladík by měl mluvit sám za sebe,“ řekl Hastings. Jeho tón byl vyrovnaný a srdečný. „Co říkáte, Brette Nortone? Jen pár formalit.“

Brett polkl. Ruka Scudi v jeho dlani byla kluzká potem. Prsty, které svíral, byly jako napjatá dřívka. Co to Keel dělá? A snad ještě důležitější: Projde mu to? Keel je Ostrovan, a mocný člověk hodný obdivu. Tohle však není Ostrov. Brett s náhlou rozhodností narovnal ramena. „Jděte se vycpat s vašimi formalitami,“ řekl. „Každý slušný člověk by přišel jindy.“

Hastings dlouze a zvolna vydechl, byl to téměř vzdech. Tvář mu potměněla a užuž chtěl něco pronést, ale Keel ho přerušil.

„Ten mladý muž chce říct,“ pravil Keel, „že je od vás velmi bezohledné přijít si sem se svými formalitami, zatímco vaši příbuzní vrší mrtvá těla našich příbuzných k té zdi dole.“

Ticho mezi oběma skupinami zhoustlo. Brett nedokázal nalézt žádný zvlášť vřelý cit k těm znetvořeným mrtvým, které vynášeli z hlubin, ale usoudil, že to Mořané nemusí vědět.

Oni a my.

Jenže ještě tu byla Scudiina ruka v jeho dlani. Brett měl pocit, že jediný Mořan, kterému se dá věřit, je asi Scudi... a

snad ten zdravotník na chodbě, Stín Panille. Panille měl jasné oči a... *nebyl lhostejný*.

„My jsme ty lidi nezabili,“ řekl Hastings. „Mějte prosím na paměti, pane sudí, že jsme se hned ujali špinavé práce s jejich svážením, identifikací, pomocí trosečníkům...“

„Jak ušlechtilé!“ řekl Keel. „Já jsem si říkal, jak dlouho asi potrvá, než se k tomu dostaneme. Nezmínil jste samozřejmě váš honorář.“

Oba Mořané se tvářili chmurně, ale nezdálo se, že by byli nějak zvlášť vyvedení z míry.

„Někdo to zaplatit musí,“ řekl Hastings. „Nikdo nahoře nemá zařízení, které by...“

„Takže sbíráte mrtvé,“ řekl Keel. „A jejich rodiny nahoře vám platí za námahu. S pěkným profitem pro jisté smluvní strany, nezapomínejme.“

„Od nikoho se nedá očekávat, že bude pracovat zadarmo,“ řekl Hastings.

Keel stočil jedno oko k Brettovi a pak zpátky. „A když zachráníte živého rybáře, najdete si způsob jak ho ubytovat a přirozeně pečlivě účtovat náklady.“

„Já osobně nic neočekávám,“ řekla Scudi. Očima hněvivě zablýskala po Keelovi i po Hastingsovi.

„Toho si vážím, Scudi,“ řekl Keel. „Tebe jsem nekritizoval. Ale tady tvoji blízcí, Mořané, mají odlišné stanovisko. Brett nemá rybářské náčiní, kterého by se mohli zmocnit, nemá síť ani sonar, ani vychytaný člun. Jak zaplatí za svůj život? Deset let bude škrábat brambory v nějaké mořanské kuchyni?“

Hastings řekl: „Skutečně, pane sudí, nechápu vaši neochotu celou záležitost usnadnit.“

„Byl jsem sem vylákán pod falešnou záminkou,“ řekl Keel. „Mojí... hostitelé... mě nepustili z dohledu ani co byste řekl švec.“ Ukázal k vyhlídkovému oknu naproti nim. „Podívejte!“ Spustil ukazováček dolů k palubě. „Ta těla jsou rozsekaná, popálená, rozřezaná na kusy. Guemes se stal obětí útoku! Myslím, že rekonstrukce prokáže, že šlo o útok zdola, útok skořepinové ponorky.“

Poprvé se zdálo, že Hastings možná ztratí sebeovládání. Oči mu zamžouraly a obočí se stáhlo k zobanovitému nosu. Zasyčel přes zaťaté zuby: „Tak koukejte! Dělán jen to, co ode mě požadují mořanské zákony. Podle mého soudu.“

„Ale prosím vás,“ přerušil ho Keel, „soud, to je moje práce, a jsem v ní zběhlý. Mně připadáte jako párek pijavic. Nemám rád pijavice. Prosím, odejděte!“

„Jelikož jste tím, kým jste,“ řekl Hastings, „pro tuto chvíli se s tím smírím. Tenhle chlapec však...“

„Má tady mě, abych dbal o jeho zájmy,“ řekl Keel. „Tato chvíle ani místo se pro vaše služby nehodí.“

Lonfinn ustoupil stranou, jako by náhodou zablokoval východ z pozorovací plošiny.

„Chlapec bude odpovídat sám za sebe,“ řekl Hastings.

„Sudí vás požádal, abyste odešli,“ řekl Brett.

Scudi stiskla Brettovi ruku a řekla: „Prosím, já za ně budu odpovědná. Velvyslankyně Aleová mě osobně poslala, abych je sem přivedla. Vaše přítomnost je nežádoucí.“

Hastings jí pohlédl do očí, jako by chtěl říci: „Velké řeči na tak malou holku,“ ale spolkl to. Pravým ukazováčkem namířil na plazmovou krabici pod Lonfinnovou paží a pak jej spustil. „Jak je libo,“ řekl. „Snažili jsme se uchláholit úředního šimla, ale situace je obtížná.“ Střelil letmým pohledem po tlačenicí na palubě pod nimi. „Nicméně mám za úkol doprovodit vás zpět do obydlí Ryana Wanga. Možná byla chyba přivést vás sem.“

„Odejdu rád,“ řekl Keel. „Už jsem viděl dost.“ Jeho hlas byl opět uhlazený a diplomatický.

Brett pochopil dvojí význam Keelova prohlášení a pomyslel si: V tom starém vřetenovci ještě zbylo pěkných pár pavučin!

Tato myšlenka přetrvávala Brettovi v hlavě, když se vraceli do prostorného Wangova příbytku. Bylo moudré následovat příkladu Náčelníka justice. Dokonce i Scudi držela s Keelem krok. Větší část cesty zpět do obydlí svého otce držela Brett a ruku, navzdory nesouhlasným pohledům Hastingse a

Lonfinna. Z její ruky do jeho proudil pocit blízkosti, který Bretta těšil.

Jakmile se ocitli v přepychové místnosti s barevnými poduškami, Keel řekl: „Děkuji vám, pánové. Určitě vás můžeme kontaktovat, pokud bychom vás potřebovali.“

„Ozvěme se vám,“ řekl Hastings, než za sebou neprodyšně uzavřel příklop.

Keel přistoupil k příklopu a stiskl spínač, ale nic se nestalo. Příklop zůstal zavřený. Pohlédl na Scudi.

„Ti muži pracovali u mého otce,“ řekla. „Nemám je ráda.“ Vysunula ruku z Brettovy a přistoupila k tmavě rudému polštáři, kam usedla, objímajíc sepjatýma rukama pokrčené nohy a s bradou na kolenou. Žlutozelené pruhy na její kombinéze se ohýbaly spolu s jejím tělem.

„Brette,“ řekl Keel, „budu mluvit otevřeně, protože jeden z nás se možná bude moci vrátit zpátky nahoru, aby varoval ostatní Ostrovy. Má podezření se na každém kroku potvrzuje. Jsem přesvědčen, že se náš ostrovanský způsob života brzy utopí v mělkém moři.“

Scudi zvedla bradu a zadívala se na něj s nelibostí. Brett nedokázal nalézt hlas.

Keel shlédl na Scudi a napadlo ho, že její póza připomíná mnohonohého měkkýše, který se stočí pevně do klubíčka, když ho něco vyruší.

„Obecně se učí,“ navázal Keel, „že život na Ostrovech je pouze dočasný, dokud se nevrátíme zpátky na pevninu.“

„Ale Guemes...,“ řekl Brett. Dál nemohl pokračovat.

„Ano, Guemes,“ řekl Keel.

„Ne!“ vyhrkla Scudi. „To *nemohli* udělat Mořané! My Ostrovy ochraňujeme!“

„Věřím ti, Scudi,“ řekl Keel. Krk ho bolel, ale zvedl svou velkou hlavu tak, jak to dělal, když vynášel rozsudek u svého soudního dvora. „Ale stávají se věci o nichž lidé nevědí..., lidé nahoře ani lidé dole pod mořem.“

Scudi se Keela zeptala: „Vy si vážně myslíte, že to udělali Mořané?“

„Musíme počkat s úsudkem, dokud nebudou nashromážděny všechny důkazy,“ odpověděl. „Nicméně se to zdá ze všech možností nejpravděpodobnější.“

Scudi zavrtěla hlavou. Brett viděl její smutek a odmítání.

„Mořané by nic takového neudělali,“ zašeptala. „Nejde o mořanskou vládu,“ řekl Keel. „Principy vlády se někdy ubírají jedním směrem, kdežto lidé jiným – politické dvojí měřítko. A snad vlastně ani nekontrolují události.“

Co to říká? žasl v duchu Brett. Keel pokračoval: „Mořané i Ostrované snášeli jen tu nejmírnější vládu. Jsem Náčelníkem justice nejmocnější zbraně této vlády – té, která říká, zda novorozenec z našich Ostrovů bude žít nebo zemře. Některým se zlíbí nazývat mě předsedou a jiní mi říkají Náčelník justice. Nemám pocit, že bych udílel spravedlnost.“

„Nemohu uvěřit, že by někdo jen tak ničil Ostrovy,“ řekla Scudi.

„Guemes rozhodně někdo zničil,“ řekl Keel. Jedním smutným okem se zatoulal k Brettovi, druhé se dál upíralo na Scudi. „Mělo by se to vyšetřit, nemyslíš?“

„Ano,“ přikývla s hlavou u kolen.

„Bylo by dobré mít pomoc uvnitř,“ řekl Keel. „Na druhé straně bych nechtěl ohrozit nikoho, kdo mi pomůže.“

„Co potřebujete?“ zeptala se Scudi.

„Informace,“ řekl. „Nahrávky nejnovějších zpráv pro mořanské obecnstvo. Pomohl by průzkum mořanských zaměstnání – ve kterých kategoriích je ještě volné místo, které jsou k prasknutí přeplněné. Potřebuju vědět, co se tady dole vlastně děje. A budeme potřebovat srovnávací statistiku ostrovanské populace, která Žije tady dole.“

„Nechápu,“ řekla Scudi.

„Slyšel jsem, že se zabýváš matematikou vln,“ pohlédl Keel na Brett. „Chci matematicky zpracovat mořanskou společnost. Nemohu předpokládat, že máme co do činění s tradiční mořanskou politikou. Mám podezření, že si ani Mořané neuvědomují, že už nejsou v rukou tradiční politiky. Zprávy jsou vodítkem k přesunům. Volná místa také. Mohla

by to být vodítka k trvalým změnám a úmyslu, který se za těmi změnami skrývá.“

„Můj otec měl v pracovně komkonzoli,“ řekla Scudi. „Určitě by se přes ni dalo něco získat... Ale nevím, jestli chápu, jak to... matematicky zpracujete.“

„Soudci mají naočkovanou asimilaci dat,“ řekl Keel. „Pyšním se tím, že jsem dobrý soudce. Sežeň mi ten materiál, jestli můžeš.“

Brett navrhl: „Možná bychom se měli sejít s ostatními Ostrovany, kteří žijí tady dole.“

Keel se usmál. „Už nevěříš papírům, co? Ty si prošetříme později. Momentálně by to mohlo být nebezpečné.“ *Dobrý instinkt*, konstatoval v duchu.

Scudi si přitiskla dlaně ke spánkům a zavřela oči. „Moji lidé nezabíjejí,“ řekla. „My takoví nejsme.“

Keel upřeně shlížel na dívku a zčistajasna ho napadlo, jak podobní si jsou v jádře Mořané s Ostrovany.

Moře...

Ještě nikdy neuvažoval o moři tímhle způsobem. Jak se mu jejich předci museli přizpůsobit? Moře tu bylo odjakživa – nezničitelné. Bylo to něco nekonečného, zdroj života a hrozba smrti. Pro Scudi a její národ představuje moře němý tlak, jehož zvuky jsou vždy tlumené hlubinami, jehož proudy se pohybují v mohutných obloucích podél dna a skrze stíny vzhůru ke světlu. Pro Mořana je svět tlumený a odlehlý, a přesto tísnivý. Pro Ostrovana je moře hlučné a bezprostřední ve svých nárocích. Vyžaduje přizpůsobování rovnováhy i vědomí.

Výsledkem byla hbitost Ostrovanů, která Mořanům připadala okouzlující. *Pestré!* Mořané byli naopak často přemýšliví a opatrní, zvažovali svá rozhodnutí jako by formovali vzácné drahokamy.

Keel se podíval ze Scudi na Bretta a zpět na Scudi. Brett je do ní blázen, to je jasné. Jsou to protivy, které se přitahují? Je pro ni nějaký exotický savec, nebo muž? Keel doufal, že se tu roznítlo něco hlubšího než adolescentní sexuální přitažlivost. Nebyl takový tupec, aby si myslel, že se ostrovansko-

mořanské rozdílnosti vyřeší při sexuálním dovádění v ložnici. Ale lidská rasa je v těch dvou dosud naživu, a Keel cítil, jak jimi pohybuje. Byla to uklidňující myšlenka.

„Tatínek měl rád Ostrovany i Mořany,“ řekla Scudi. „Jeho peníze vybudovaly ze Systému pátrání a záchrany opravdový systém.“

„Ukaž mi jeho pracovnu,“ požádal Keel. „Rád bych použil jeho komkonzoli.“

Vstala a přistoupila ke spojovacímu příklopu na druhé straně atria. „Tudy.“

Keel pokynul Brettovi, aby chvíli zůstal, zatímco sám následoval Scudi. Přestane-li tuto slečnu rozptylovat Brettova přítomnost, třeba dokáže uvažovat jasněji – méně vzpurně, objektivněji.

Jakmile Keel a Scudi zmizeli, obrátil se Brett k zamčenému příklopu. Spolu s Keelem a Scudi byli uzamčeni před tím, co by mohl prozradit mořanský svět venku. Aleová chtěla, aby ten svět viděli, ale jiní proti tomu měli námitky. Brett to považoval za jasnou odpověď na otázku své současné izolace.

Co by udělal Queets? zeptal se v duchu.

Brett nepovažoval za pravděpodobné, že by Queets stál a tupě civěl uprostřed cizí místnosti, hloupě zíral na zamčený příklop. Brett přistoupil k příklopu a přejel prstem po těžké kovové liště, která východ lemovala.

Měl jsem se zeptat Scudi na komunikační systémy a na to, jak přepravují náklady, pomyslel si. Nepamatoval si z chodeb nic kromě toho, jak řídce byly zalidněné – řídce podle přeplněných ostrovanských měřítek.

„Na co myslíš?“

Hlas Scudi těsně za zády ho vylekal. Brett neslyšel, jak se po měkkém koberci blíží.

„Nemáš plány tohohle místa?“ zeptal se.

„Někde,“ řekla. „Budu se muset podívat.“

„Díky.“

Brett dál upřeně hleděl na zamčený příklop. Jak ho zamkli? Přemýšlel o ostrovních příbytcích, kde by pouhé říznutí nožem

člověku umožnilo průchod měkkou organikou, oddělující od sebe většinu místností. Jen laboratoře, sídlo Bezpečnosti a Vatina komnata kladly podstatněji odpor vstupu nepovolaných – ale to bylo spíš díky strážím, než díky tloušťce zdí.

Scudi přišla s tenkou hromádkou pauzáků, na nichž tlusté a tenké čáry se zakódovanými symboly vyznačovaly půdorys tohoto mořanského komplexu. Vložila tu hromádku do Brettových rukou, jako by mu odevzdávala část sebe. Z důvodu, který nedokázal vysvětlit, připadalo Brettovi její gesto dojemné.

„Tady jsme,“ ukázala na shluk čtverečků a obdélníčků označený „RW“.

Zkoumal pauzáky. Tohle nebylo volně plynoucí, momentální akcí diktované prostředí Ostrova, kde idiosynkracie organického růstu dirigovala takové změny, které se honosily jedinečností. Ostrovy byly individuální, často upravované na zakázku, vyřezávané, pomalované a obarvené – formované podle synergických potřeb podpůrných systémů a těch, jež systémy podporovaly. Schéma v Brettových rukou čpělo uniformitou – identické řady kójí, dlouhé rovné chodby, potrubí a kanály, přístupové tunely, které byly rovné jako sluneční paprsky v mračnu prachu. Bylo mu zatěžko takovou jednodušnost sledovat, ale donutil se k tomu.

Scudi řekla: „Ptala jsem se sudího, jestli Guemes nemohla zničit nějaká sopka.“

Brett zvedl oči od schématu. „Co řekl?“

„Bylo tam příliš mnoho lidí roztrhaných a nepopálených.“ Přitiskla si dlaně k očním víčkům. „Kdo mohl udělat... tohle?“

„V jedné věci má Keel pravdu,“ řekl Brett, „musíme co nejdříve zjistit, kdo.“

Znovu se soustředil na stoh koloidů a záhadná bludiště. Zčistajasna mu došlo, jak je to jednoduché. Bylo mu jasné, že pro Mořany muselo být nemožné cestovat po kterémkoli Ostrově, kde se většina lidí řídila čistě jen pamětí. Rozhodl se, že se to schéma naučí nazpaměť, i s výtahovými šachtami a

přepavními rourami. Zavřel oči a sebestě četl plány, které se mu objevily za zavřenými víčky. Scudi přecházela sem a tam po místnosti za jeho zády. Brett otevřel oči.

„Mohli bychom odtud uprchnout?“ zeptal se a ukázal na zamčený příklop.

„Přes ten příklop se dostat dokážu,“ řekla. „Kam bys šel?“

„Nahoru.“

Pohlédla na příklop, zvolna zavrtěla hlavou na znamení nesouhlasu. „Až ten příklop otevřeme, dozvědí se o tom. Elektronický signál.“

„Co by ti muži udělali, kdybychom odtud odešli spolu?“

„Přivedli by nás zpět,“ řekla. „Nebo by se o to pokusili. Pravděpodobně by se jim to podařilo. Dole se nic nehne, aby o tom někdo nevěděl. Tatínek měl efektivní organizaci. Právě proto najímal takové lidi, jako tamti.“ Ukázala na příklop. „Tatínek řídil hodně velký podnik – potravinářství. Hodně obchodoval s Ostrovany...“

Uhnula očima, potom se k němu její pohled vrátil. Ukázala na stěny a strop. „Tohle byla jeho budova, to celé. Vysoká jako přístávací věž, celá.“ Označila prostor na plánu prstem. „Tohle.“

Brett se od ní mírně odtáhl. Označila prostor tak velký, jako některý z menších Ostrovů. Patřil jejímu otci. Věděl, že podle mořanských zákonů ho pravděpodobně zdědila ona. Nebyla jen tak nějakou dělnicí v moři, učněm lékařství, který matematicky zpracovává vlny.

Scudi uviděla v jeho očích výraz odstupů a dotkla se jeho paže. „Žiju si vlastní život,“ řekla, „jako ho žila maminka. S tatínkem jsme se skoro ani neznali.“

„Neznali jste se?“ Brett byl v šoku. Věděl, že se sám svým rodičům odcizil, ale rozhodně je znal.

„Až do doby krátce před svou smrtí žil v Hnízdě – to je město asi deset kilometrů odtud,“ řekla Scudi. „Za celou tu dobu jsem ho ani jednou neviděla.“ Zhluboka se nadechla. „Než zemřel, přišel tatínek jednou v noci do našeho pokoje a mluvil s maminkou. Nevím co říkali, ale když odešel, zuřila.“

Brett uvažoval o tom, co řekla. Její otec vlastnil a ovládal nesmírné bohatství – značnou část mořanské společnosti. Nahoře byly podobné záležitosti, jaké ovládal Ryan Wang, majetkem rodin nebo společností, nikdy pouze jednoho člověka. Společenství bylo zákonem.

„Ovládal značnou část produkce potravin z vašich Ostrovů,“ pokračovala. Po lících se jí rozlil ruměnec. „Hodně toho získal prostřednictvím... úplatků. Vím to, protože jsem poslouchala, a když byl pryč, někdy jsem používala jeho komkonzoli.“

„Co to je, to Hnízdo?“ zeptal se Brett.

„Je to město s početnou populací Ostrovanů. Bylo to místo první osady po Válce klonů. Víš o ní něco?“

„Ano,“ řekl. „Tak či onak odtamtud pocházíme všichni.“

Ward Keel, stojící ve stínu otevřeného průchodu z pracovny Ryana Wanga, tomuto dialogu už několik minut naslouchal. Otřásl se, napadlo ho, zda by je neměl přerušit a požadovat od té mladé ženy několik odpovědí. Úzkost v jejím hlase však Keela zarazila.

„Pracovali ti Ostrované v Hnízdě pro tvého otce?“ zeptal se Keel.

Neodvrátila se od Bretta, když odpovídala. „Někteří. Ale žádný Ostrovan neměl nějaké vysoké postavení nebo tak. Ovládá je vládní agentura. Myslím, že jí velí velvyslankyně Aleová.“

„Mně se zdá, že by v čele agentury, která má co do činění s Ostrovany, měl stát Ostrovan,“ řekl Brett.

„Ona a tatínek se měli brát,“ řekla Scudi. „Politická záležitost mezi oběma rodinami... Spousta mořanských dějin, které už nejsou důležité.“

„Tvůj otec a velvyslankyně – spojili by moc vlády a zásobování potravinami pod jednou peřinou,“ řekl Brett. Pochopil to tak rychle, až ho to vylekalo.

„To všechno je prastará historie,“ řekla Scudi. „Ona se teď pravděpodobně provdá za GeLaara Gallowa.“ Slova z ní vyšla s podtónem zoufalství, nad nímž Brett oněměl. Viděl temný

zmatek v jejích očích, zoufalství z toho, že je figurkou v nějaké hře bez pravidel.

Ve stínu chodby si Ward Keel pro sebe kývl. Přišoural se zpátky z Wangovy pracovny s pocitem bezmocného hněvu. Pro všímavé oko tu bylo vše – přesuny nadvlády, tiché a nemilosrdné hromadění moci v ruku několika málo osob, zvyšování lokálního významu. V paměti mu pořád rotoval termín z dějin: nacionalizace. Proč to v něm budilo takový pocit bezvýchodnosti?

Pevnina se obnovuje.

Přichází blahobyť.

Právě proto nám Lod' dala Pandoru.

Nám – Mořanám – ne Ostrovanům.

Keela zabolelo v hrdle, když se pokusil polknout. Na počátku toho všeho stál projekt s řasou, a ten zašel příliš daleko, než aby se dal opustit nebo zpomalit. Místo toho se ujímal vedení. Oprávněnost projektu se nedala popřít. Komkonzole nebožtíka Ryana Wanga byla plná takových zdůvodnění: bez řasy budou slunce dál vyčerpávat kůru Pandory, ustavičná zemětřesení a vulkány ji budou pustošit stejně jako ve všech minulých generacích.

Láva navršila podél linií zlomu podmořské plošiny. Mořané toho využívali pro svůj projekt. Poslední vlnostěna byla důsledkem výbuchu sopky, nikoli gravitačních přesunů, k nimž docházelo v pandorských mořích.

Ted' mluvil Brett: „Rád bych viděl Hnízdo a tamní Ostrovany. Možná bychom tam měli jít.“

Dětské žvatlání, pomyslel si Keel.

Scudi zavrtěla hlavou. „Tam by nás snadno našli. Bezpečnost tam není jako tady – jsou tam průkazy, papíry...“

„Pak bychom mohli utéct nahoru,“ řekl Brett. „Sudí má pravdu. Chce, abychom pověděli Ostrovanům, co se tady dole děje.“

„A co se děje?“ zeptala se.

Keel vystoupil ze stínu a přitom promluvil: „Pandora se mění – fyzicky, politicky, sociálně. To se děje. Starý život už

nebude možný, nahoře ani dole. Myslím, že Scudiin otec snil o velkých věcech, o transformaci Pandory, ale někdo jiný se toho chopil a dělá z toho noční můru.“

Keel se zastavil čelem k oběma mladým lidem. Zděšeně na něj zírali.

Cítí to? ptal se v duchu Keel.

Nadvlády nad touto novou Pandorou se snaží zmocnit splašená hrabivost.

Scudi píchla prstem do plánu, který dosud držel Brett. „Odpalovací základna a Předsunuté stanoviště 22,“ řekla. „Tady! Jsou blízko proudu, který unáší Vashon. Ostrov už bude nejméně celý den plavby za tímto bodem, ale...“

„Co navrhuješ?“ zeptal se Keel.

„Myslím, že nás dokážu dostat k Předsunutému stanovišti 22,“ řekla. „Pracovala jsem tam. Z Předsunutého stanoviště bych mohla počítačem určit přesnou pozici Vashonu.“

Keel pohlédl na plány v Brettových rukou. Sudím projel poryv stesku po domově. Být ve vlastním příbytku... Oč lépe je zemřít ve známém prostředí. Potlačil ten pocit stejně rychle, jako se dostavil. Únik? Neměl energii ani rychlost. Jen by ty mladé lidi zdržoval. Viděl však dychtivost Scudi a to, jak se jí Brett chytil. Mohli by to dokázat. Ostrovům se musí sdělit, co se tu děje.

„Uděláme to takhle,“ řekl Keel. „A ponesete tuhle zprávu.“

I Čing, Záznamy Lodi

Nad korakly proletělo hejno divokých kvakošů, jejich křídla svištěla v matně šedém světle jitra. Twisp otočil hlavu, aby sledoval směr jejich letu. Přistáli asi padesát metrů před ním.

Bushka se při nenadálém zvuku napřímil, v jeho tváři byl zřejmý strach.

„Jen kvakoši,“ řekl Twisp.

„Aha.“ Bushka se zase opřel o přístřešek.

„Jestli je nakrmíme, budou nás sledovat,“ řekl Twisp. „Ještě nikdy jsem je neviděl tak daleko od Ostrova.“

„Jsme blízko základny,“ řekl Bushka.

Když se přiblížili k plujícímu hejnu, Twisp vysypal přes palubu trochu odpadků. Ptáci se hnali pro krmení. Ti menší pádlovali nohama tak rychle, až to vypadalo, jako by běželi po hladině.

Právě oči těch ptáků ho zajímají, usoudil Twisp. V těch očích byl život, který člověk v očích mořských tvorů nikdy nevidal. Oči kvakošů opětovaly jeho pohled a bylo v nich cosi z lidského světa.

Bushka se přesunul nahoru a sedl si na přístřešek, aby pozoroval ptáky a obzor před nimi. *Kde je ta zatracená Odpalovací základna?* Pohyby ptáků ustavičně přitahovaly jeho pozornost. Twisp prve řekl, že kvakoši jednají na základě prastarého instinktu. Patrně měl pravdu. Instinkt! Jak dlouho trvá, než se vymaže instinkt? Nebo vypěstuje? Kterým směrem se ubírá lidstvo? Jak silné je puzení takových vnitřních sil? V hlavě se mu hemžily otázky historika.

„Ten nevýrazný kvakoš je samice,“ ukázal Bushka do divokého hejna. „To by mě zajímalo, proč jsou samci o tolik pestřejší?“

„Určitě jde o přežití,“ řekl Twisp. Hleděl na hejno, plující vedle koraklu a pozorně sledující, zda nepřijde další krmení. „Je to samice, pravda.“ Tvář se mu zachmuřila. „Jedno se musí kvakoší slepici přiznat: nikdy nepožádá nějakého chirurga, aby ji předělal na *normální*!“

Bushka slyšel z jeho hlasu trpkost a vycítil starou známou ostrovanskou historii. Poslední dobou to bylo čím dál běžnější. Milenka se nechala operovat, aby vypadala mořansko-normálně, a pak tlačila na partnera, aby udělal totéž. Důsledkem byla spousta hněvivých hádek.

„Vypadá to, že ses spálil,“ řekl Bushka.

„Na uhel,“ řekl Twisp. „Musím uznat, že to zpočátku byla zábava...“ Zaváhal a pak dodal: „...ale doufal jsem, že to bude víc než jen zábava; něco trvalejšího.“ Potřásl hlavou.

Bushka zívá a protáhl se. Divoké hejno přijalo jeho pohyb jako hrozbu a rozprchlo se ve změti cákání a hlasitých výkřiků.

Twisp upřeně hleděl směrem k divokým ptákům, ale nesoustředil se na ně. „Jmenuje se Rebeccah,“ řekl. „Opravdu měla ráda kolem sebe mé paže. Nikdy si nestěžovala na to, jak jsou dlouhé, dokud...“ Zarazil se v náhlých rozpacích.

„Rozhodla se pro chirurgickou korekci?“ doplnil Bushka.

„Jo.“ Twisp polkl. *Co mě nutí mluvit o Rebece s tímhle cizincem? Jsem snad tolik osamělý?* Ráda krmívala každý večer kvakoše na nábřeží. Ty večery mu byly milejší, než dokázal vypovědět, a detaily se mu hrnuly v záplavě, kterou zarazil, sotva začala.

Bushka upíral pohled na své ruce. „Po té operaci ti dala kopačky?“

„Kopačky? Kdepak!“ Twisp vzdychl. „To by bylo jednoduché. Víím, že jsem si s ní potom pořád připadal jako nějaká zrůda. Žádný Mut si nikdy nemůže dovolit, aby si takhle připadal. Právě proto se spousta z nás, týpků, na kterých je to víc vidět, straní Mořanů. Ty pohledy a to, co si pak sami o sobě myslíme – jako bychom viděli v zrcadle vlastní oči.“

„Kde je teď?“ zeptal se Bushka.

„Na Vashonu,“ řekl Twisp. „Někde blízko Centra, hádám. K tomu člověku na Vashonu pomůže pěkný vzhled. Vsadil bych velké peníze na to, že je tam, kde žijí bohatí a mocní. Její práce byla připravovat lidi psychologicky na chirurgickou korekci – byla něco jako živoucí model toho, jak se budou mít, jestli všechno dobře dopadne.“

„Vybrala si a vyšlo jí to.“

„Když o něčem takovém mluvíš dost dlouho, stane se z toho posedlost. Říkávala: ‚Změnit pár těl je snadné. Dobrý chirurg ví, jak na to. S myšlenkami je to o trochu horší.‘ Myslím, že vlastně sama sebe neposlouchala.“

Bushka hleděl na Twispovy dlouhé paže a zčistajasna mu mysl zaplavilo poznání.

Twisp viděl směr Bushkova pohledu a přikývl. „Přesně tak,“ řekl. „Chtěla, abych si nechal opravit paže. Nechápala to, ani při všech těch psychologických blábolech, které měla v hlavě. Nebál jsem se nože ani těch ostatních blbin. Šlo o to, že moje tělo by bylo lež, a já nesnáším lháře.“

Tohle není žádný obyčejný rybář, pomyslel si Bushka.

„Nakonec jsem ji prokoukl,“ řekl Twisp. „Stačilo trošku přebrat bú, a už začala s těmi řečmi o tom, že bychom všichni měli být ‚co nejnórmálnější‘. Jako ty, Bushko.“

„Já to tak neberu.“

„Protože nemusíš. Klidně se můžeš přidat k Mořanům na jejich pevnině, podle jejich podmínek.“

Bushka nenalézal slova k odpovědi. Odjakživa byl hrdý na svůj mořansko-nórmální zevnějšek. Prošel by i bez operace.

Twisp bouchl pěstí o okraj koraklu. To polekalo kvakoše, kteří se napřímili a rozčileně načepýřili peří.

„Chtěla děcka... se mnou,“ řekl Twisp. „Umíš si to představit? Představ si ta překvapení, co bys našel v dětském pokoji, až spolu začnou spát všichni ti zkorigovaní, prolhaní Mutové. A co až ta děcka dospějí a zjistí, že jsou Mutové, zatímco jejich rodiče vypadají nórmálně? Ne, díky!“ Hlas měl chraplavý. „Ani omylem.“

Twisp umkl, pohroužen do vlastních vzpomínek.

Bushka poslouchal *plesk-plesk* vln o boky koraklu, slabé šelestění kvakošů, kteří se naparovali a protahovali ve své kleci. V duchu se ptal, kolik asi milostných vztahů Twispovy zásady utopily.

„Čert vem toho Jesuse Lewise!“ zamumlal Twisp.

Bushka v duchu kývl. *Ano, tam ten problém začal. Nebo aspoň kulminoval.* Pro historiky zbývala otázka: Co stvořilo Jesuse Lewise? Bushka hleděl na Twispovy paže – svalnaté, dobře vyvinuté, opálené a dvakrát delší, než měly být. Ostrovní rozmnožování bylo pořád ještě sázkou do loterie, dík Jesusi Lewisovi a jeho bioinženýrským experimentům.

Twisp byl pořád ještě rozhněvaný. „Mořané nikdy nepochopí jaké to je, vyrůstat jako Ostrovan! Někdo kolem tebe je pořád neduživý nebo umírá... někdo blízký. Moje sestřička byla tak milé děcko...“ Twisp potřásl hlavou.

„Nepoužíváme často slovo ‚mutace‘, ledajako technický výraz,“ podotkl Bushka. „A deformace je sprosté slovo. Říkáme jim ‚chyby‘.“

„Ty to víš, Bushko? Naschvál se vyhýbám lidem s dlouhýma rukama. Je nás v téhle generaci jenom pár.“ Zvedl paži. „Je tohle chyba? Dělá to ze mě chybu?“

Bushka neodpověděl.

„Krucí!“ řekl Twisp. „Můj učeň Brett je citlivý na velikost svých očí. Do prdele, jen od pohledu bys na něm nic nepoznal, ale nesmíš mu to říct. *Lodi!* On vidí dokonce i potmě! Je to chyba?“

„Je to loterie,“ řekl Bushka.

Twisp udělal obličej. „Nezávidím práci Výboru. Máš představu o těch groteskních a nebezpečných formách, které musí posuzovat? Jak to dokážou? A jak mohou uhádnout duševní chyby? Ty se obvykle projeví teprve později.“

„Ale máme také dobré časy,“ namítl Bushka. „Mořané považují naše sukno za nejlepší. Dobře víš, kolik dostáváme za Ostrovana, který dole tká. A naše hudba, naše obrazy... Veškeré naše umění.“

„Jasně,“ zavrčel Twisp. „Slyšel jsem Mořany, když se prohrabují našimi věcmi. Jak veselé! Taková zábava. Ach! To je ale roztomilé! Ti Ostrované jsou samá legrace.“

„To taky jsme,“ zamumlal Bushka.

Twisp se na něj jen dlouze zadíval. Bushka se v duchu ptal, jestli se nedopustil nějaké neodpustitelné neomalenosti.

Zčistajasna se Twisp usmál. „Máš pravdu. Kruci! Žádný Mořan se nedovede bavit jako my. Je to buď žal a zoufalství, nebo tanec a zpěv až do rána, protože se někdo oženil nebo narodil, nebo sehnal nové bubny nebo vytáhl velký úlovek. Mořané prý moc neoslavují. Viděl jsi někdy Mořany oslavovat?“

„Nikdy,“ přiznal Bushka. A vzpomněl si, jak Nakano z Gallowovy posádky mluvil o mořanském životě.

„Pracuj, najdi si družku, mějte pár dětí, ještě trochu pracuj a umři,“ řekl tehdy Nakano. *„Zábava je přestávka na kafe nebo vlečení kluzáku k nějaké nové předsunuté výspě.“*

Proto se Nakano přidal ke Gallowovu hnutí? Vzácně málo zábavy či vzrušení tam dole. Zachránit Ostrovana. Pracovat na stavbě bariéry. Bushkovi nepřipadal život tam dole pro lidi jako Nakano tak zlý. Jen jednotvárný. Neměli před sebou lákadlo intelektuálního cíle, ba ani blízkost žalu je nenutila chytat se každé radosti. Ale nahoře člověk nalézal oslnění a barvy a hodně smíchu.

„Jestli se vrátíme na pevninu, bude to jiné,“ řekl Bushka.

„Jak to myslíš, „jestli“? Ještě před pár minutami jsi tvrdil, že je to nevyhnutelné.“

„Jsou Mořané, kteří chtějí jen podmořské impérium. Pokud...“

Bushka se zarazil, když Twisp zčistajasna ukázal před sebe a vyhrkl: „U všech Lodí! Co je *tohle*?“

Bushka se otočil a uviděl takřka přímo před nimi šedou věž s krajkovím bílého příboje u základů. Vypadalo to jako tlustý stvol velikého květu oblohy, modrého květu s růžovými okraji. Bouře, která je několik hodin zpovzdálí sledovala, zarámovala

scenérii svatozáří černých mraků. Věž, skoro stejně šedá jako mračna, vystupovala jako veliká pěst z hlubin.

Twisp na ni zíral v úžasu. Nebyla viditelná na padesát kliků, jak původně tvrdil Bushka, ale bylo to působivé. *Lodi!* Nečekal, že to bude tak velké.

Za šedou vrstvou moře a oblohy se mračna začala rozestupovat. Přerušovaný obzor se změnil ve dva zářivě jasné květy, jeden ani druhý nedokázal odtrhnout pohled od odpalovací věže. Byl to střed obrovité vířivé nádrže bouřkových mraků.

„To je Odpalovací základna,“ řekl Bushka. „To je srdce mořanského vesmírného programu. Budou tam zastoupeny všechny politické frakce, které mají.“

„Vůbec se to nedá splést s něčím, co pluje po hladině,“ řekl Twisp. „Vůbec se to nehýbe.“

„Přesahuje to hladinu o pětadvacet metrů,“ řekl Bushka. „Mořani se tím chvástají. Zatím vysílali nahoru jen střely bez posádky. Ale věci postupují rychle. Právě proto už Gallow a jeho lidé jednají. Mořané už brzy očekávají start střely s posádkou.“

„A kontrolují proudy pomocí řasy?“ zeptal se Twisp. „Jak?“

„To vlastně nevím. Viděl jsem to, ale nerozumím tomu.“

Twisp se podíval z věže na Bushku a zpátky na věž. Pěnivý límec příboje kolem jejích základů se rozšiřoval, jak se korakly blížily, a otevíral širší výhled. Twisp odhadoval, že jsou od základny vzdáleni víc než pět kilometrů, a i na tuto vzdálenost bylo vidět, že příboj sahá doleva i doprava od věže několik set metrů po obou stranách. Bylo tam vidět víc lidské činnosti. Jeden z velkých mořanských křídlových člunů stál v klidnější vodě za příbojem a menší plavidlo zajišťovalo kyvadlovou přepravu k věži a zpět. Opodál se vznášel Lehčí-Než-Vzduch, buď za účelem pozorování, nebo jako vzdušný jeřáb. Korakly už byly dost blízko, aby se dali rozeznat Mořané na vlnolamu, který se vějířovitě rozprostíral od základny věže.

Twispovu pozornost upoutal hydrokřídla s vodíkovými tryskami, vytrčenými ná přídi jako velké váčky s vajíčky u nějakého obřího hmyzu. Až dosud je vídal jen na dálku a na hologramech. Ta věc byla nejméně padesát metrů dlouhá a ujížděla jakoby nic na plovákovém trupu s plachtíci křídly skrytými pod hladinou. V jejím boku byl dokořán otevřený široký příklop, kolem otvoru se čile hemžili Mořané – na vyčnívajícím jeřábu se spouštěly bachraté předměty.

Bushka seděl s jednou paží opřenou o přístřešek, druhá mu visela volně podél boku. Hlavu měl odvrácenou od Twispa, soustředil se na Odpalovací základnu a její velitelskou věž. Dosud nebyly patrné žádné známky toho, že by si Mořané všimli blížících se korablů, ale Twisp věděl, že byli spatřeni a jejich kurz zaznamenán. Důvod, proč je Bushka zavedl právě sem, se zdál jasný, pokud člověk věřil tomu, co říkal o Gallowovi. Existovala jen malá pravděpodobnost, že na této základně budou pouze Gallowovi lidé. A Mořané budou věnovat pozornost všem detailům této operace. Všechny frakce vyslechnou Bushkovo vyprávění. Budou mu věřit?

„Napadlo tě, jak přijmou tebe a to, co jim řekneš?“ zeptal se Twisp.

„Myslím že nemám moc velkou šanci, ať se s tím ukázu kdekoli,“ odpověděl Bushka. „Ale lepší tady než kdekoli jinde.“ Opětoval Twispův tázavý pohled.

„Myslím, že jsem mrtvý muž, ať se na to díváš jak chceš. Ale lidé se to musí dozvědět.“

„Velmi chvályhodné,“ řekl Twisp. Vypnul motor a přitáhl si kormidlo k břichu, kde je podržel, až oba čluny zvolna kroužily kolem dokola. Je na čase seznámit Bushku s fakty, jak se na ně dívá Twisp po nočním uvažování.

„Co to děláš?“ otázal se Bushka.

Twisp natáhl obě paže přes kormidlo a zadíval se na Bushku. „Přišel jsem hledat svého učně. Byla to ode mě kapánek blbost, já vím. Abych ti řekl pravdu, nevěřil jsem, že existuje něco takového jako tahle základna, ale myslel jsem si,

že tu něco bude, a plul jsem s tebou, protože to, co jsi říkal o pomoci Mořanů, znělo rozumně.“

„Ovšemže ano! Někdo ho už pravděpodobně vylovil a...“

„Ale ty jsi v maléru, Bushko. V průseru. A já jsem v něm taky jen proto, že jsem s tebou. Nepřipadalo by mi správné jen tak tě vyhodit nebo předat jim.“ Ukázal na věž. „Zvlášť jestli to, co říkáš o tom Gallowovi, je čistou náhodou pravda.“

„Jestli?“

„Kde máš důkaz?“

Bushka se pokusil polknout. Mořané už budou svážet mrtvé a trosečníky z Guemesu. To věděl. Není cesta zpátky. Někdo na Odpalovací základně už má tyto korakly a lidi v nich na obrazovce. Někoho vyšlou, aby je prověřil nebo zahnal.

„Co mám dělat?“ zeptal se Bushka.

„Potopil jsi kurva celý Ostrov,“ zavrčel Twisp. „A takhle se ptáš zrovna teď?“

Bushka jen zvedl ramena a nechal je klesnout v gestu marnosti.

„Guemes musel mít na vodě malé čluny, některé na dohled od Ostrova,“ řekl Twisp. „Někdo to přežil a bude mít co vyprávět. Některí mohli vidět vaši ponorku. Máš představu, co budou hlásit?“

Bushka se přikrčil pod tíhou výčitky v Twispově hlase.

„Tys byl pilot,“ řekl Twisp. „To jim stačit nebude. Udělals to a oni z tebe dostanou všechno do nejmenších podrobností, než budeš mluvit s někým mimo Mořanskou Bezpečnost. Pokud se někdy mimo jejich Bezpečnost dostaneš.“

Bushka spustil bradu ke kolenům. Měl pocit, že asi bude zvracet. Se strašlivým pocitem úžasu uslyšel, jak z jeho vlastních úst vychází sténání, které pulzovalo stoupajícím a sílícím kvílením: *nnnnnh nnnnnh nnnnnh*.

Není kam utéct, říkal si Bushka. *Není kam, není kam.*

Twisp na něj stále ještě mluvil, ale Bushka, pohroužen ve vlastním zoufalství, už slovům nerozuměl. Slova nemohla dospět do míst, kde spočívalo jeho vědomí. Slova byla

přízraky, věci, které ho budou strašit. Měl pocit, že už by takové strašení nevydržel.

Bručení malého motoru koraklu, který Twisp zapnul, vytáhlo Bushkovu pozornost zpátky z úkrytu. Neodvažoval se vzhlednout a podívat se, kam je asi Twisp veze. Všechna *kam* byla špatná. Bylo jen otázkou času, kdy ho někdo někde zabije. Jeho mysl plula po moři, zatímco svaly ho stahovaly do čím dál těsnějšího klubíčka, aby se do toho moře vešel, aniž by se tam něčeho dotkl. Křičely na něj hlasy, pisklavé skřeky. Mysl mu odhalovala záblesky vesmíru pošpiněného jatkami – rozervaný Ostrov a rozbité cáry masa. Tělo se mu otrásalo suchými vzlyky. Vnímal pohyb koraklu, ale jen mlhavě. Něco z něj muselo ven. Jeho ramen se dotkly nějaké ruce a zvedly ho, položily ho na sedátko. Někaký hlas říkal: „Zvracej přes palubu. Udusíš se žlučí.“ Ruce se vzdálily, ale hlas po sobě zanechal ještě jednu poslední poznámku: „Blbče!“

Kyselost v Bushkových ústech byla trpce vtíravá, tahavá. Pokusil se promluvit, ale každý zvuk mu dřel hrtan jako smrkový papír. Zvracel přes palubu, v chřípí silný pach. Posléze spustil ruku do moře a opláchl si obličej studenou slanou vodou. Teprve pak se dokázal posadit a pohlédnout na Twispa. Bushka měl pocit, že ze sebe vyprázdnil všechno, veškeré emoce vyprchaly.

„Kam můžu jít?“ zeptal se. „Co jim můžu říct?“

„Povíš jim pravdu,“ řekl Twisp. „Krucinál! Nikdy jsem neslyšel o někom tak pitomém jako jsi ty, ale věřím že jsi blbec, a nemyslím, že jsi zabiják.“

„Díky,“ vypravil ze sebe Bushka.

„To, cos udělal,“ řekl Twisp, „tě poznamenalo. Na žádného Muta nebudou nikdy zírat tak jako na tebe. Víš ty co? Já ti ani za mák nezávidím.“

Twisp ukázal na věž před nimi. „Už pro nás jedou. Jeden z jejich malých nákladních člunů. *Lodi!* Jsem v háji! Já to vím.“

V kterýkoli okamžik dějin je funkcí spojení zapálených jedinců plnění úkolů, které jasně uvažující lidé vnímají jako nezbytné, které však nikdo jiný není ochoten vykonat.

**A. Huxley, Brána vnímání,
Záznamy Lodi**

Poté, co viděl, jak Scudi odkryla ovládací kontrolní panel v obydlí svého otce, našla ovladače příklopu a vyhledala obvody únikového příklopu, byl Brett ochoten věřit, že jeho nová přítelkyně je geniální. Když ji pochválil, hbitě to popřela.

„Většina z nás se to učí už v dětství.“ Zahihňala se. „Když se tě rodiče pokusí zamknout...“

„Proč by tě zamykali?“

„Za trest,“ řekla, „když...“ Zarazila se, zapnula přerušovač obvodu a zavřela krycí panel. „Honem, někdo jde!“ Naklonila se těsně k Brettovu uchu. „Nastavila jsem nouzový příklop na manuál a totéž jsem udělala s hlavním příklopem. Nouzový je ten malý příklop uprostřed velkého.“

„Kam půjdeme, až se odtud dostaneme?“

„Nezapomínej na náš plán. Musíme se odtud dostat dřív, než jim dojde, co jsme udělali.“ Scudi ho vzala za ruku a hnala Bretta z velína chodbou do vstupní haly.

Hastings a Lonfinn tu už byli a vedli rozpálený hovor s Keelem.

Náčelník justice zvýšil hlas, když Brett a Scudi vstoupili do místnosti: „A co víc, jestliže se pokusíte obvinít z masakru na Guemesu Ostrovany, budu požadovat okamžité zřízení vyšetřovacího výboru, výboru, který nebudete ovládat vy!“

Keel si mnul víčka oběma rukama. Oko, hledící přímo na Hastingse, se silně mračilo. Keel si uvědomil, že ho pobavilo, jak se muž trochu otřásl a nedokázal to skrýt.

„Pane sudí,“ říkal Hastings, „neprospíváte sobě ani těm mladým.“ Krátce pohlédl na Bretta a Scudi, kteří se zastavili hned po vstupu do místnosti.

Keel Hastingse chvíli pozoroval a říkal si, jak zčistajasna začala panovat ohavná nálada. Dva sekerníci! Podíval se přes Hastingse a Lonfinna a zaznamenal, že zablokovali cestu k únikovému příklopu.

„Vždycky jsem slýchal, že tady dole není žádný nebezpečný hmyz,“ řekl Keel.

Hastings se zaškaredil, ale jeho partner nezměnil výraz. „Tohle není žert!“ řekl Hastings. „Velvyslankyně Aleová nás požádala, abychom...“

„Ať mi to řekne osobně!“

Protože Hastings nereagoval, Keel řekl: „Vylákala mě sem dolů pod falešnou záminkou. Postarala se, abych s sebou nevzal nikoho z vlastního štábu. Důvody, které uvedla, jakkoli byly kusé, nesedí. Jsem nucen dospět k názoru, že jsem zajatec. Popíráte to?“ Znovu vyslal chladný pohled přes oba muže, stojící mezi ním a příklopem.

Hastings vzdychl. „Jste ochraňován pro vlastní dobro. Jste významný Ostrovan, došlo ke krizi...“

„Ochraňován před kým?“

Keel sledoval, jak se Hastings rozhoduje co říct, jak volí a zamítá různé alternativy. Několikrát chtěl Hastings užuž něco říci a rozmyslel si to.

Keel si třel zátylek, kde mu už po krátkém odpočinku začala protetická opora rozdírat krk do živého masa.

„Ochraňujete mě před tím, kdo zničil Guemes?“ naléhal.

Oba Mořané si vyměnili nevyzpytatelný pohled. Hastings se vrátil očima ke Keelovi. „Rád bych k vám byl upřímnější, ale nemohu.“

„Vím už zhruba, co se děje,“ řekl Keel. „Mezi Mořany dochází ke kolizi velmi mocných politických sil.“

„A nahoře?“ odsekl Hastings.

„No ano. Dvě divoké karty – můj Výbor a Víra. Vyhlazení Guemesu byla rána Víře. Ale likvidace mé osoby by Výbor

nepostihla; prostě by mě nahradili. Efektivnější je bránit mi v komunikaci. Anebo, pokud bych byl zlikvidován, byla by pozornost Ostrovanů při volbě nového Náčelníka justice dost rozptýlená na to, aby Mořané mohli zmatku využít. Myslím, že už tady dole nemohu setrvat. Vracím se nahoru.“

Hastings a jeho společník ztuhli.

„To je bohužel právě nyní nemožné,“ řekl Hastings.

Keel se usmál. „Příští Náčelníci justice bude Carolyn Blueloveová,“ řekl. „U té nebudete mít o nic větší štěstí než u mě.“

Slepá ulička, pomyslel si Keel.

V místnosti zavládlo těžké ticho. Hastings a Lonfinn ho pozorovali. Keel viděl, jak si Hastings skládá nové argumenty a zase od nich upouští. Potřebuje k něčemu spolupráci Náčelníka justice – slepou spolupráci. Potřebuje souhlas, aniž by prozradil, s čím má Keel souhlasit. Myslí si snad, že starý politický válečník tohle dilema neprokoukne?

Z místa, kde stáli, naslouchali Scudi a Brett této diskusi s velkým zaujetím. Scudi se nyní naklonila těsně k Brettovu uchu a zašeptala: „Koupelna pro hosty je ten příklop napravo. Teď tam běž a odkryj destičku spínače u příklopu. Chrstni do vypínače sklenici vody. To zkratuje všechna světla v téhle sekci. Já odemknu nouzový příklop. Dokážeš ho najít potmě?“

Brett přikývl.

„Budeme venku ještě než jim dojde, že utíkáme,“ zašeptala.

„Světla z chodby budou svítit skrz nouzový příklop, až ho otevřeš.“

„Musíme si pospíšet,“ řekla. „Pokusí se využít hlavní ovladače. Potrvá okamžik, než si uvědomí, že budou muset použít manuální systém.“

Znovu kývl.

„Utíkej za mnou, a rychle,“ řekla.

Hastings, stojící naproti Keelovi, se rozhodl odhalit část toho, co věděl.

„Sudí Keele, stran budoucí Náčelnice justice se mýlíte,“ řekl. „Bude to Simone Rocksacková.“

„Volba GeLaara Gallowa?“ zeptal se Keel, využívající znalostí, které získal u komkonzole nebožtíka Ryana Wanga.

Hastings překvapeně zamžikal.

„Pokud ano, čeká ho další překvapení,“ řekl Keel. „Kápéčko je notoricky nepodplatitelná.“

„Máte mezery v dějepisu,“ řekl Hastings. „Bez prvního pandorského Kápéčka Morgana Oakese by Jesus Levvis zůstal jen obyčejným laborantem.“

Na Keelově tváři se usadil vážný výraz. Prosebníci, kteří stanuli před jeho soudnou stolicí, se při spatření tohoto výrazu třásli, ale Hastings na něj jen zíral a čekal.

„Pracujete pro Gallowa,“ řekl Keel. „Ovšemže toužíte po úplné politické i ekonomické nadvládě nad Pandorou a budete pracovat prostřednictvím Víry. Věděla Kápéčko, že kvůli tomu zničíte její rodinu na Guemesu?“

„Mýlíte se! Tak to není!“

„Jak to tedy je?“ zeptal se Keel.

„Prosím, pane sudí! Vy...“

„Někdo se chytil základní pravdy,“ řekl Keel. „Kdo ovládá zásobování potravinami, ovládá lid.“

„Dochází nám čas na diskusi,“ varoval Hastings.

„Až nám dojde doopravdy, stanu se pak jednou z obětí z Guemesu?“ zeptal se Keel.

„Budoucnost Pandory je v sázce,“ řekl Hastings. „Myslíci lidé nastaví v těchto těžkých dobách správný a bezpečný kurz.“

„A kvůli tomu zabijete každého, kdo je proti vám,“ řekl Keel.

„My jsme Guemes nezničili!“ prohlásil Hastings zřetelně, tlumeným chladným hlasem.

„Jak tedy víte, že se ten, kdo to udělal, neobrátil proti vám?“ otázal se Keel.

„Jak vy si můžete dovolit mluvit o zabíjení?“ zeptal se Hastings. „Kolik tisíc životů jste zničil v rámci autority svého Výboru? Stovky tisíc? Už jste ve funkci dlouho, pane sudí.“

Keela jeho útok na okamžik omráčil. „Ale Výbor...“

„Dělá to, co mu řeknete! Všemohoucí Ward Keel ukáže prstem a následuje smrt. To ví každý! Co je život pro člověka, jako jste vy? Jak mohu očekávat, že by takhle cizí uvažování pochopilo naše mořanské dilema?“

Keel nevěděl, jak tomuto útoku čelit. Výčitka ho pálila. Všechna jeho rozhodnutí se řídila úctou k životu. Smrtelné úchytky se musí vymýtit z genů!

Zatímco Keel mlčky stál a uvažoval, co bude dál, Brett přistoupil k příklopu do koupelny. Lonfinn se postavil mezi příklop a východ. Brett ho ignoroval a vstoupil do koupelny, zavřel za sebou příklop.

Brett si chvilku místnůstku prohlížel. Spínačová destička měla zapuštěný kryt vedle příklopu. Byly na ní dva šrouby. Brett našel nástroj, o němž mu Scudi pověděla, v zásuvce pod umyvadlem: pilník na nehty. Odstranil kryt a odhalil dva spoje, leskle zelený a modrý vodivý plast. Obvody + a – teď měl před očima pod krytými prohlubněmi, které měnily polaritu a aktivovaly spínač.

Sklenici vody, řekla prve Scudi.

Vedle umyvadla byla sklenice. Naplnil ji, položil jednu ruku na západku a chrstl vodu na odhalený spínač. Po stěně vyšlehla modrozelená jiskra a všechna světla zhasla. V tomtéž okamžiku otevřel příklop a vyklouzl do tmy. Hastings křičel: „Chyt' Keela! Drž ho!“

Brett proklouzl podél stěny vpravo a u příklopu se srazil se Scudi. Dotkla se jeho tváře, potom si přitáhla jeho rameno těsně k sobě. Znenadání se otevřel malý příklop a dívka byla za ním, skulila se ke straně. Brett proklouzl za ní a Scudi zajistila západku malého příklopu. Vyskočila a vyrazila chodbou. Brett se zvedl a následoval ji.

Bylo to poprvé v životě, kdy Brett utíkal víc než sto metrů v jednom kuse. Scudi byla daleko vpředu, vběhla do postranní chodby. Brett zahrnul za ní právě včas, aby viděl její nohy mizet v maličkém kulatém příklopu dole u země. Prakticky ho vtáhla za sebou, když poklekl u otvoru. Příklop se zaklapl a

Scudi ho potmě zajistila. Brett funěl od té námahy. Pot ho pálil v očích.

„Kde to jsme?“ zašeptal.

„Obslužná chodba pneumatického systému. Drž se mého pásku a zůstaň těsně u mě. Na začátku se musíme plazit.“

Brett se chytil jejího pásku a shledal, že ho téměř vleče nízkou úzkou chodbou, kde se dřel rameny o stěny a často narážel hlavou do stropu. Bylo tu i na něj velmi šero a byl si jistý, že Scudi operuje úplně potmě. Chodba se zatáčela doleva, pak doprava, pak se chvíli svažovala nahoru. Scudi se zastavila a natáhla se dozadu. Chytla ho za ruku, natáhla ji dopředu a položila na žebřík, který mizel kdesi nad nimi.

„Žebřík,“ zašeptala. „Za mnou nahoru.“

Nepřipomínal jí, že vidí. „Kam jdeme?“ zeptal se.

„Až nahoru. Neuklouzni. Je to jedenadvacet podlaží a jen tři římsy na odpočinek.“

„Co je tam nahoře?“

„Přístaviště tatínkových nákladních křídlačů.“

„Scudi, víš jistě, že to chceš udělat?“

Její hlas k němu doléhal slabě a sevřeně. „Neuvěřím ničemu bez důkazu, ale oni zadržují sudího a zastavili by nás. To je chyba, a je to dílo Aleové. Ostrovy by měly vědět aspoň tohle.“

„Jasně.“

Odtáhla se od něj, jedinými zvuky byl šustot jejich oblečení a jejich dech.

Brett ji následoval, na příčlích se jeho ruce občas dotkly Scudiiných nohou. Výstup připadal Brettovi dlouhý, a věděl, že Scudi musí připadat nekonečný, protože se pohybovala v úplné tmě. Litoval, že nezačal počítat příčle, to by mu pomohlo odreagovat se od stále rostoucí vzdálenosti od paluby dole. Žaludek se mu svíral, když na to pomyslel, a ruce se mu přitom nechtěly pohybovat od příčle k příčli. Neviděl dno ani vrchol, jen štíhlou postavu Scudi, pohybující se nad ním. Jednou se zastavil a ohlédl. Viděl slabě několik rour. Jedna

byla na dotek horká. Jiná byla chladně orosená. Když po ní přešel prsty, byla kluzká.

Algae, pomyslel si. Byl vděčný za něco známého. Na Ostrově žádná taková konstrukce ani tvrdost nebyla. Organikové vodiče rostly tam, kam byly navedeny, ale navádění mělo své meze.

U první římsy ho Scudi objala kolem pasu a pomohla mu k dalšímu žebříku. Okamžik počkala než se vydýchal, a pak: „Musíme si pospíšet. Možná uhádnou, kam jsme šli.“

„Mohou vědět, kde jsme?“

„Nejsou tady senzory a nebudou vědět, že mám klíč k obslužným chodbám.“

„Kdes ho vzala?“

„Z tatínkova stolu. Našla jsem ho, když jsem sudímu ukazovala pracovnu.“

„Proč měl tvůj otec takový klíč?“

„Patrně z téhož důvodu, proč ho používáme my. Nouzový únik.“

Jemně ho poplácala po hrudníku a otočila se. S povzdechem vyrazila na další úsek stoupání.

Brett ji opět následoval.

Spěchal stále víc, ale dívka se vzdalovala, odstup mezi nimi se zvětšoval. Pak tu byla druhá římsa a Brett se na ni vytáhl celý zadýchaný. Scudi ho navedla k dalšímu žebříku. Když se vydýchal, zeptal se: „Jak to, že jsi tak rychlá?“

„Běhám chodbami a posiluju v tělocvičně,“ řekla. „Ti z nás, kteří se vrátí na pevninu, musí být připravení na nároky, které se tam budou klást na naše těla. Bude to jiné než v moři.“

Věděl, že to není dostatečná odpověď, ale zmohl se jen na: „Aha!“

„Už jsi dost odpočatý na poslední úsek?“ zeptala se.

„Jdeme!“

Tentokrát se udržel dost blízko ní, aby se čas od času dotkl rukou její nohy. Věděl, že kvůli němu nasadila pomalejší tempo, a to ho bolelo. Přesto byl vděčný za rezervy, které mu to může poskytnout. Stále tu byl ten zející prostor pod nimi,

místo ještě strašidelnější svou šerou prázdnotou. Když nahmatal poslední příčel a další římsu, ovinul paži kolem vertikálních vzpěr žebříku a zhluboka, zajímavě se nadechoval.

Scudiina ruka se dotkla jeho hlavy. „Není ti nic?“

„Jen... se vydýchávám.“

Uchopila ho pod pravou paží. „Pojď nahoru! Pomůžu ti. Tady nahoře je to bezpečnější. Je tu zábradlí.“

S pomocí Scudi přelezl Brett okraj římsy. Uviděl zábradlí a pořádně se jej chytil, přitáhl se posledních pár milimetrů a pak se natáhl na tvrdou kovovou mříž. Scudi mu položila ruku na záda a když ucítila, že dýchá pravidelně, odtáhla ji.

„Projdeme si znovu plán,“ řekla.

Seděla opřená zády o kovovou stěnu.

„Do toho,“ řekl. Posadil se vedle ní a cítil sladkou svěžest jejího dechu, o tvář se mu otřely její vlasy.

„Příklop je přímo za mnou. Je dvojitý. Přístaviště se udržuje pod dostatečným tlakem, aby se na vodě zachoval pracovní prostor. Vstoupíme do přístěnku u přístaviště. Pokud tam nikdo nebude, pak jen prostě vyjdeme ven a normálně půjdeme k jednomu z křídla. Jsi můj svěřenec a já tě tudy provádím.“

„Co jestli nás někdo uvidí vycházet z příklopu?“

„Budeme se smát a hihňat. Jsme mladí milenci a máme rande. Možná vyslechneme přednášku. Pokud ano, měli bychom se aspoň tvářit kající.“

Brett pohlédl na hladký profil Scudiiny tváře.

Chytré! Dost blízko pravdě, až by si přál, aby tomu tak opravdu bylo.

„Kde se v tom přístavišti můžeme schovat?“ zeptal se.

„Nebudeme se schovávat. Půjdeme k jednomu křídla, který nebude mít na palubě operační posádku. Uprchneme nahoru v křídla.“

„Ty opravdu umíš zacházet s křídlem?“

„Samozřejmě. Často vyplouvám nahoru v laboratorním křídla.“ Působila jako vtělená vážnost. „Chápeš, co uděláme?“

„Jdi první,“ řekl.

Scudi se od něj odsunula. Ozval se slaboučký zvuk kovu skřípějícího o kov. Malý příklop se odsunul dokořán a vpustil dovnitř slabé světlo. Bylo tu na Bretta dost jasno, aby byl nucen mžourat. Scudi vyklouzla ven a natáhla zpět ruku, aby mu pomohla. Brett ji následoval, prodíral se těsným otvorem. Ocítl se v nízkém obdélníkovém prostoru s šedými kovovými stěnami. Světlo pronikalo dovnitř oknem na druhém konci. Scudi zajistila příklop za nimi a pak otevřela protější. Jak slíbila, ocitli se v úzkém výklenku.

„Ted’,“ zašeptala a uchopila ho za ruku, „ti ukazuju přístaviště a křídla.“

Vedla Bretta ven na úzkou plošinu se zábradlím a schody dolů na palubu asi tři metry pod nimi. Brett se zastavil a bránil se pokusům Scudi vléci ho dál. Byli pod průhlednou kopulí, která se rozprostírala do vzdálenosti několika set metrů.

Plazma, říkal si. *Musí to tak být. Nic jiného by nevydrželo takový tlak.* Přístaviště byla umístěna uvnitř tohoto gigantického obráceného poháru, který zadržoval moře. Plazmový deštník! Vzhlédl k hladině, vzdálené ne víc než padesát metrů, mléčně stříbrné oblasti s dvojími kužely světla naznačujícími, že obě slunce stojí nad obzorem.

Scudi ho zatahala za paži.

Brett shlédl dolů na palubu – obrovitá kovová mříž s moly, vyčnívajícími na druhém konci směrem ke svažujícímu se ústí plazmového krytu zařízení. Před jeho očima připlul pod protější okraj ponorný křídla a zvedl se do přístaviště s kaskádou vody, stékající z jeho trupu. Křídla vklouzl do prázdného přístaviště; hukot motorů i při této nízké rychlosti bolet v uších. S nově dorazivším napočítal Brett šest obrovských člunů v řadě. Mořané kolem nich na molech pilně pracovali, zajišťovali poutači lana nově příchozího, vozili náklad na vozících sem a tam mezi plavidly a otevřenými příklopy.

„Ty jsou ale velké,“ řekl Brett a natahoval krk k přidi křídla přímo před nimi. Někdo tam nahoře pracoval,

zasněně oškraboval suchou kůží zelené řasy z vyčnívajících nárazníků.

„Dělej,“ řekla o trochu hlasitěji, než rozhovor vyžadoval. „Vezmu tě na palubu jednoho z nich. Kareen chce, abys to všechno viděl.“

Tohle, jak Brett pochopil, bylo kvůli Mořanovi, který se zastavil pod nimi a pozoroval je s tázavě nakloněnou hlavou. Když Scudi promluvila, usmál se a odkráčel.

Brett se od ní nechal vést po schodech dolů.

„Doprava potravin využívá jen sedmdesátimetrový nákladní model,“ řkala. „Navzdory svým rozměrům udělají nejméně osmdesát uzlů. Při rozbouřeném moři o trochu méně. S lehkým nákladem prý dokážou překonat i sto uzlů.“

Scudi vedla Bretta za ruku podél řady křídla, proplétala se s ním mezi kolemjdoucími dělníky a ustupovala před naloženými vozíky. Na konci narazili na šest dělníků v bílých uniformách, vezoucích směrem k nim po molu zakrytou káru.

„Opravit,“ vysvětlovala Scudi. Promluvila k prvnímu muži ve skupině: „Něco mu chybí?“

„Jen malý problém se zpátečkou, slečno Wangová.“ Všech šest mužů se zastavilo, zatímco vůdce mluvil se Scudi. Všichni si byli ve svých bílých kombinézách velmi podobní. Brett neviděl žádné jmenovky.

„Mohu vzít našeho hosta na palubu a provést ho? Tenhle dobře znám,“ řekla. Brett měl dojem, že v jejím hlasu postřehl tón falešné roztomilosti.

„To věřím,“ řekl muž z posádky. „Ale buďte opatrná. Zrovna doplnili palivo na zkušební plavbu. Budete muset asi tak do hodiny zmizet. Příští směna pak začne nakládat.“

„Ale to je dobře,“ řekla Scudi a táhla Bretta kolem opravářského vozíku. „Budeme ho mít jen pro sebe a já ti můžu všechno ukázat.“ Zavolala přes rameno: „Díky!“

Opravit zamával a pomohl svým mužům tlačit vozík po molu.

Scudi jako první vykročila na úzký můstek v polovičně trupu. Brett ji následoval do chodby osvětlené stropními

zářivkami. Pokynula mu, aby počkal, zatímco sama vykoukla zpátky ven otevřeným příkloupem. Posléze stiskla spínač vedle příkloupu. Ozvalo se tiché bzučení a můstek se zasunul. Příkloup se za ním s tichým zasyčením neprodyšně uzavřel.

„Rychle!“ řekla. Otočila se a už zase utíkali. Scudi ho vedla po řadě můstků a širokou chodbou, až se konečně ocitli vysoko nad přídí, v kontrolní místnosti s plazmovými okny.

„Sedni si do druhého křesla.“

Vklouzla do jednoho ze dvou velitelských křesel naproti řadě přístrojů. „Ukážu ti, jak se to řídí. Je to vážně snadné.“

Brett ji pozoroval a viděl, jak se z ní stává jiný člověk, sotva se dotkla řízení. Každý její pohyb byl hbitý a jistý. „Teď tohle,“ řekla a stiskla žlutý knoflík.

Tlumené jednotvárné hučení se přenášelo palubou pod jejich nohama. Několik Mořanů pracujících na molu pod nimi se otočilo a ohlédlo po křídlačku.

Scudi zvedla ruku k červenému knoflíku s označením „Nouzové uvolnění – poutací lana“. Dotkla se knoflíku a okamžitě přitáhla páku po své levici až k sobě. Křídlaček hladce vyklouzl z přístaviště. Mořané pod nimi se dali do běhu a mávali na křídlaček.

Ještě než opustili přístaviště, začala Scudi pumpovat na palubu zátěž. Křídlaček sklouzl pod vodu a ostře zatočil doleva. Scudi zvedla páku z podlahy vedle sebe. Brett viděl, že je zasunutá do paluby, a byl zvědavý, co asi ovládá. Levou rukou přesunula páku na druhé straně a zatlačila ji úplně dopředu. Křídlaček se potápěl směrem k okraji obráceného plazmového poháru. Brett vzhlédl, když pod ním proplouvali, sledoval osvětlený okraj, míjející je podél příde.

Jakmile byli na druhé straně, začala Scudi vypouštět zátěž a zvedat příd' k hladině. Brett se otočil a viděl, jak se přístaviště za nimi vzdaluje. Ještě je nikdo nepronásledoval.

Bretta omráčila velikost lodi. *Sedmdesát metrů. To je délka deseti koraků!*

„Sleduj, co dělám,“ nařizovala Scudi. „Možná budeš muset něco takového řídit.“

Brett se obrátil zpět k pákám, knoflíkům, měřičům a spínačům.

„Vodíkové příproudové motory pro pohyb pod vodou i na hladině,“ říkala. „Systém konzervace paliva redukuje naši rychlost pod vodou. Tady je ovladač.“ Ukázala na zajištěný spínač mezi nimi. „Je nebezpečné překročit ovládanou rychlost, ale v případě nouze to je možné.“

Pohnula pákou v pravé ruce, stočila ji k pravoboku a mírně za ni zatáhla. „Tohle nás kormidluje,“ řekla. „Přitáhnout – nahoru, stlačit – ponořit.“

Brett kývl.

„Tady...“ Ukázala na řadu přístrojů na horní části desky. „Přečti si nápisy: tok paliva na hladině, zátěž – pomaleji než na ponorce. Zapalování. Zásobování vzduchem pod hladinou. Nikdy to nezapomeň vypnout, když jsi nahoře. Když praskne kokpit, automaticky nás to vystřelí. Manuální katapultáž se provádí tou červenou pákou uprostřed.“

Brett reagoval sérií zamručení jako: „Jasný!“ Byl rád, že na všech těch spínačích a přístrojích je jasné označení.

Scudi ukázala nahoru, kde velkou mřížkovanou obrazovku rámovala černá kápě. „Tam se promítají mapy. Ostrované se to už dlouho snaží získat.“

„Proč to nemůžeme mít?“ Brett znal systém, o kterém mluvila. Rybáři nad tím často láteřili. *Směrák*, tak mu říkali Mořané. Navigační systém, který funguje podle odčítání z fixních mořanských podvodních přenosových stanic.

„Moc složité a moc nákladná údržba. Prostě nemáte podpůrná zařízení.“

Tohle už slyšel. Ostrované tomu nevěřili, ale Scudi očividně ano.

„Jsme nahoře,“ ohlásila.

Křídla prorazil hladinu dlouhou zvlněnou brázdou, která se vyklenula pod nimi. Voda prýštila po plazmě všude kolem.

Brett si přitiskl dlaně na oči. Bodavý výbuch světla způsobil, že mu oční bulvy v hlavě připadaly jako dva rozžhavené uhlíky. S hlasitým zasténáním schoval obličej do klína.

„Stalo se něco?“ zeptala se Scudi. Nedívala se na něj, ale pilně vysouvala křídla ze štěrbin v trupu a zvyšovala rychlost.

„Moje oči,“ řekl. Mžikavě je otevřel, zvolna si zvykal. Slzy mu prýštily po lících. „Už se to zlepšuje.“

„To je dobře,“ řekla. „Měl bys sledovat, co dělám. Nejlepší je nastavit křídla paralelně s vlnami a pak je našikmit, když nabíráš rychlost. Až budeme na plavební dráze, nastavím kurz v okamžiku. Ohlédni se, jestli nás nepronásledují.“

Brett se otočil a upřel pohled nazpět do brázdy za nimi. Náhle si uvědomil, jak rychle se už teď pohybují. Velká křídla pod nimi tepala a nadskakovala, pak zčistajasna pluli hladce a bylo slyšet jen vysoké kvílení vodíkových motorů a nadskakování, jak křídla překonávala vlny.

„Osmdesát pět uzlů,“ řekla Scudi. „Ještě po nás nejdou?“

„Nic nevidím.“ Brett si otřel oči. Bolest už skoro pominula.

„Na přístrojích taky nic,“ řekla. „Asi vědí, že je to beznadějně. Všechny ostatní křídlačky v přístavu mají na palubě aspoň nějaký náklad. My nemáme žádný a palivové nádrže plné.“

Brett se znovu zadíval dopředu a mžikáním zaháněl bolest, jak jeho oči reagovaly na sluneční světlo odrážené vlnami.

„RDF máš napravo, ten zelený panel,“ řekla. „Podívej se, jestli nezachytíš signál Vashonu.“

Brett se obrátil k rádiovému hledači směru. Hned poznal, že se jedná o vyspělejší model než ten, na němž ho trénoval Twisp, ale ciferníky byly označené a frekvenční oblouk okamžitě rozeznatelný. Signál měl v okamžiku. Známý hlas Vashonského vysílání pro rybářskou flotilu zapraskal ze stropních amplionů.

„Dneska je dobrý den na rybaření, lidičky, a čekají se velké úlovky. Marí se jen hemží v kvadrantu devatenáct.“ Brett ztlumil hlasitost.

„Co je kvadrant devatenáct?“ zeptala se Scudi.

„To je pozice na mřížce v relaci k Vashonu.“

„Ale Ostrov se pohybuje, jak ho unáší proud!“

„To marí taky, a na ničem jiném nezáleží.“

Brett otáčel ciferníky, zachytil signál a přečetl souřadnice. „Tady máš kurz,“ ukázal na ciferník nad RDF. „Je to v relaci ke slunci, nebo podle kompasu?“

„Podle kompasu.“

„Dopplerova vzdálenost dělá pět set devadesát kliků. To je daleko!“

„Něco přes sedm hodin,“ řekla. „Můžeme plout deset hodin, než se zastavíme doplnit palivo. Ve dne si můžeme regenerovat vlastní vodík z mořské vody, ale jestli po nás půjdou nebo se nás pokusí zablokovat z nějaké stanice před námi, zůstaneme na místě.“

„To by mohli?“

„Určitě to zkusí. Podél naší trasy jsou čtyři předsunuté výspy.“

„Budeme potřebovat víc paliva,“ řekl.

„A oni nás budou hledat zezdola.“

„A co některý z menších Ostrovů?“

„Včera jsem viděla nejnovější přehled na tabuli proudu. Vashon je nejbližší, další je víc než pět set kliků.“

„Proč nemůžu jít na nouzovou frekvenci a sdělit Vashonu, co víme? Stejně bychom to měli hlásit,“ řekl.

„Co víme?“ zeptala se a přizpůsobila plyn. Křídla sebou lehce škubl a naklonil se, přičemž stoupal na jednu z pravidelně se opakujících vysokých vln.

„Víme, že zadržují Náčelníka justice proti jeho vůli. Víme, že je tu spousta mrtvých Ostrovanů.“

„A co jeho podezření?“

„To je *jeho* podezření,“ řekl Brett, „ale ty si snad nemyslíš, že si zasluhuje slyšení?“

„Pokud máš pravdu, napadlo tě už, co by se mohlo stát, kdyby se Ostrovy pokusily vynutit si jeho návrat násilím?“

Brett ucítil v krku knedlík. „Zabili by ho?“

„Někde zřejmě jsou lidé, kteří zabíjejí,“ řekla. „Guemes je toho důkazem.“

„Velvyslankyně Aleová?“

„Napadá mě, Brette, že ji Hastings a Lonfinn možná sledují, aby věděli, jestli nedělá něco, co by jim bylo nebezpečné. Můj otec byl velice bohatý. Často mě varoval, že to vytváří nebezpečí pro všechny kolem něj.“

„Mohl bych prostě zavolat na Vashon, že jsem živý a vracím se,“ řekl. Zavrtěl hlavou. „Ne. Pro ty, kdo odposlouchávají...“

„A oni *odposlouchávají*,“ dodala.

„To by bylo stejné jako celou zprávu hned vysypat,“ řekl. „Co budeme dělat?“

„Poplujeme na Odpalovací základnu,“ řekla. „Ne na Předsunuté stanoviště 22.“

„Ale sudímu Keelovi jsi řekla...“

„A kdyby ho přinutili mluvit, budou nás hledat na špatném místě.“

„Proč Odpalovací základna?“ zeptal se.

„Tu nekontroluje jediná skupina,“ řekla. „To je součást všech našich snů – dostat hybernační nádrže dolů z místa, kde je na oběžné dráze zanechala Loď.“

„Pořád je to mořanský projekt.“

„Je to projekt *všech* Mořanů. Tam řekneme své. Všichni to uslyší. Pak budou všichni vědět, co dělá asi jen několik málo lidí.“

Brett zíral přímo před sebe. Věděl, že by měl cítit nadšení z útěku. Byl v největším plavidle, jaké kdy viděl, hnal se po vlnách rychlostí víc než osmdesáti uzlů, tak rychle, jak ještě nikdy neplul. Jenže se na něj valilo neznámo. Keel Mořanům nedůvěřuje. A Scudi je Mořanka. Je čestná? Uvedla opravdové důvody, proč nechce, aby použil vysílačku? Zadíval se na Scudi. Z jakého jiného důvodu by mu mohla pomáhat při útěku?

„Tak si říkám,“ pravila Scudi, „jestli se k nim nic nedoneslo, bude tvoje rodina bez sebe strachem o tebe. A tvůj přítel Twisp... Zavolej na Vashon. My to zvládneme. Moje podezření jsou možná pošetilá.“

Viděl, jak se jí pohnulo hrdlo, když polkla, a rozpomněl se na její slzy nad hromadami mrtvých Ostrovanů.

„Ne,“ řekl, „měli bychom jet na tu tvou Odpalovací základnu.“

Brett se znovu soustředil na moře před nimi. Obě slunce zvedala nad vodu tetelivý horký vzduch. Když byl o mnoho mladší, když poprvé uviděl břeh Ostrova, tetelení mu vytvářelo obrazy. Vousaté mořské draky svíjející se nad hladinou oceánu, obrovité marí a pračkoryby. Teď už nebyla tetelivá hra ničím jiným než žářem odraženým od hladiny. Cítil teplo na tváři a na rukou. Myslel na Twispa, jak se opírá o kormidlo koraklu, oči zavřené, a nasává chlupatou hrudí horko.

„Kde je ta základna?“ zeptal se.

Natáhla se a otočila malým ciferníkem pod horní obrazovkou. Vedle obrazovky svítila alfanumerická klávesnice s vlastním vnitřním osvitem. Vytukala HF-1, potom LB-1. Na obrazovce zablikalo 141,2 a pak ji překryla sprška čar se společným ohniskem. V širokém vnějším oblouku čar poskakovala jasně zelená tečka. Scudi na ni ukázala.

„To jsme my.“ Ukázala na úpatí spršky. „Míříme sem, v kurzu sto čtyřicet jedna celá, dva.“ Ukázala na ciferník s červenou šipkou na konzoli před sebou. Šipka ukazovala 141,2.

„Nic víc?“

„Nic?“ Scudi se usmála. „Všude kolem Pandory jsou stovky přenosových stanic, celý výrobní a obslužný komplex – jen aby se zajistilo, že se dostaneme odtud tam.“

Brett vzhlédl k obrazovce. Shluk čar se otáčel, až jasně zelená tečka ležela uprostřed kurzu. V dolním levém rohu obrazovky stále svítilo 141,2.

„Kdybychom požadovali změnu kurzu, ozve se klakson a ukážou se nová čísla,“ řekla. „Směrák míří na LB-jedna.“

Brett pohlédl přes vodu vedle nich a uviděl spršku, zvířenou křídly. Pomyslel si, jakou cenu by měl takový systém pro Vashonskou rybářskou flotilu. Slunce ho pátilo skrz plazmu, ale vzduch byl příjemný. Sytý vzduch nad hladinou, vháněný dovnitř ventilátory. Po boku měl Scudi Wangovou a

zčistajasna se mu zdálo, že Pandora není protivníkem, za nějž ji odjakživa považoval. Byť to bylo smrtonosné místo, mělo i své krásy.

Jeden podíl lidství spočívá ve snaze napravit špatnosti, namířené proti druhým. Poznání zla je prvním základním krokem.

Raja Thomas, *Deníky*

Stín Panille přikryl mrtvého Muta. Umyl si ruce v nádobě s alkoholem vedle nosítek. Místnost byla plná cinkotu ocelových nástrojů o podnosy. Tlumené jednoslovné povely a mručení se ozývaly od několika pilně pracujících skupin lékařů a zdravotníků. Panille se ohlédl přes rameno na dlouhou řadu nosítek, rozprostírající se středem místnosti – všechna byla obklopena zdravotníky. Krvavé cákance a šmouhy potřísnily šedé pláště a oči nad antiseptickými maskami hleděly hodinu od hodiny unaveněji a beznadějněji. Ze všech trosečníků, které přivezly sběrné týmy, jen dva unikli fyzické úhoně. Panille si připomínal, že tu byly i jiné druhy škod. Co ten prožitek asi udělal s jejich myslí... Zdráhal by se o nich říci, že přežili.

Mut za Panillem mu zemřel pod rukama kvůli nedostatku náhradní krve. Zdravotnické zařízení nebylo připravené na krvácení v tak obrovském měřítku. Slyšel lupnutí, jak si Kareen Aleová za jeho zády stáhla rukavice.

„Díky za asistenci,“ řekla. „Škoda, že to nezvládl. Tenhle to měl o vlasek.“

Panille sledoval, jak jeden z týmů zvedá nosítka a nese je na pooperační. Alespoň pár jich přežije. A jeden z jeho mužů prve řekl, že shánějí dohromady těch několik málo rybářských člunů, které byly na moři a unikly víru. Panille si promnul oči a hned toho litoval. Dotek alkoholu v nich pálil a začaly mu z nich prýštit slzy.

Aleová ho vzala za rameno a odvedla k výlevce vedle příkopu. Byl u ní vysoký zahnutý kohoutek, pod nějž mohl strčit hlavu.

„Nech si téct vodu přes oči,“ řekla. „Mrkáním pomůžeš vyplachování.“

„Díky.“

Podala mu ručník. „Jen klid,“ řekla, „to už jsou poslední.“

„Jak dlouho tu jsme?“

„Dvacet šest hodin.“

„Kolik jich to přežilo?“

„Když nepočítám ty, kteří jsou v šoku, máme na pooperačním devadesát těch, co ještě dýchají. Několik set jen s drobnými poraněními. Nevím. Rozhodně méně než tisíc, a šest jich je ještě tady na stolech. Věříš tomu, co říkal tenhle?“

„O té ponorce? Těžko to připisovat halucinacím nebo deliriu, když uvážíš okolnosti.“

„Měl jasnou hlavu, když ho přinesli. Viděl jsi, co dokázal s nohama? Škoda že to nezvládl, snažil se víc než většina ostatních.“

„Obě nohy utáť v podkolení a samotnému se mu podařilo zastavit krvácení,“ řekl Panille. „Já nevím, Kareen. Nejspíš se mi tomu nechce věřit. Ale věřím.“

„A co to s tou ponorkou, která se převalila vzhůru nohama, než se potopila?“ zeptala se Aleová. „Nemohlo to znamenat, že někdo prostě ztratil kontrolu nad strojem? Žádný Mořan by přece neudělal něco takového naschvál.“

„Ten pacient,“ Panille máchl rukou k nosítkům za svými zády, „tvrdil, že mořanská ponorka naschvál potopila jejich Ostrov. Říkal, že to celé viděl, že ponorka projela přímo vzhůru jejich středem a...“

„Byla to ostrovanská ponorka,“ trvala Kareen na svém. „Určitě.“

„Ale on říkal...“

Kareen se zhluboka nadechla a vzdychla. „Mýlil se, můj milý,“ řekla. „A abychom se vyhnuli vážným nesnázím, měli bychom to dokázat.“

Oba ustoupili stranou, když dva zřízenci vynášeli poklopem nosítka s mrtvým Mutem. Mířili do márnice. Kareen začala odříkávat věty, o nichž Panille věděl, že se stanou mořanským

stanoviskem: „Byl to Mut. Mutové nemají takové schopnosti, ani za těch nejlepších okolností.“

„Trávíš moc času s Gallowem,“ řekl Panille.

„Ale podívej se na to, s čím jsme tu museli pracovat,“ řekla. Její hlas hraničil s šepotem. Panilleovi se to nelíbilo, nelíbil se mu ani směr, kterým se rozhovor ubíral. Beznaděj a únava odhalily povahovou stránku Kareen Aleové, o níž ani nevěděl, že existuje. „Chybějící části těl, části těl navíc, části těl chybně umístěné.“ Rozmarně mávla rukou. „Co probírají jejich medicí v hodinách anatomie, to mi nejde na rozum. Ne, Stíne, *musela* to být ostrovanská ponorka. Vyřizovali si nějaké vnitřní účty. Co by kdo z nás získal takovým činem? Nic. Jářku, měli bychom si zajít na sklenku. Prostě se napít a zapomenout. Co ty na to?“

„To, co popisoval, nebyla ostrovanská ponorka,“ trval na svém Panille. „To, co popisoval, byla rasová ponorka s řezači a radlicemi.“

Kareen ho odtáhla stranou, jako když matka odtáhne stranou zlobivé dítě během NáLoděnského obřadu.

„Stíne! Nemluvíš rozumně. *Kdyby* ten Ostrov potopili Mořané, proč by se tolik namáhali vytvořit sběrné týmy? Proč by je prostě nenechali být? Ne, my jsme se tady dřeli, abychom zachránili, co se dá. Ne, že by to něco znamenalo.“

„Jak to myslíš: ‚Ne, že by to něco znamenalo‘?“

„Viděl jsi, v jakém byli stavu. Ti, co na tom byli nejlíp, umírali hlady. Kost a kůže. Vypadali jako nábytek.“

„Pak bychom je měli nakrmit,“ řekl Panille. „Ryan Wang nevyvinul největší distribuci potravin v dějinách jenom proto, aby nechal lidi umírat hlady.“

„Je mnohem snazší je nakrmit, než vytahovat mrtvé,“ řekla.

„Jsou to *lidé*!“ vyštěkl Panille.

Hbité oči Kareen Aleové uhnuly od Panillea a přelétly po místnosti k chirurgickým a úrazovým týmům a pak zase zpátky. Rty se jí chvěly a muž s překvapením pozoroval, že se jen stěží ovládá.

„Ten pacient byl sice Mut, ale nebyl hlupák,“ naléhal Panille. „Ohlásil to, co pozoroval, a udělal to jasně.“

„Já mu nechci věřit,“ řekla Aleová.

„Ale věříš.“ Panille ji objal kolem ramen.

Aleová se pod jeho dotykem zachvěla. „Musíme si promluvit,“ řekla. „Půjdeš se mnou do mého bytu?“

Jeli potrubím, Kareenina hlava mu spočívala na rameni. Trochu zachrápala, zarazila se a přitiskla se k němu těsněji. Líbil se mu pocit, jak do něj prosakuje její teplo. Jakmile jejich vůz vjel do zatačky, objal její ramena trochu pevněji, aby ji pohyb neprobudil, a sám tak získal čas k přemýšlení. Kareen si chce promluvit. Chce ho přesvědčovat? Jak asi bude argumentovat? Tělem?

Panille usoudil, že tato myšlenka není důstojná. Zapudil ji.

Dvacet šest hodin na operačním sále, říkal si. Brzy bude Aleová čelit obtížné politice, kterou operační sál na čas vystřídal. Všiml si temnějících kruhů po bezesných nocích, které se usazují pod jejíma krásnýma očima. Jedna stránka chirurgie Panillea potěšila – vyvolala z Aleové lékařku, tu část její osobnosti, která se během jejího krátkého vztahu s Ryanem Wangem stala spíš příznakem. Ačkoliv byla bdělá a při smyslech po celou tu zoufalou záležitost s Ostrovany z Guemesu, Aleová usnula takřka ještě dřív, než se za nimi zavřel transportní příklop. Zatímco Ostrované umírali na operačním stole jeden za druhým, sledoval, jak její modré oči nad maskou temní.

„Jsou tuze neduživí,“ říkala. „Tak ubozí!“

Náhradní krev došla za dvě hodiny. Plazma a kyslík za Šestnáct. Chirurgičtí supervizoři doporučovali sterilizovat mořskou vodu a použít ji místo plazmy, ale Aleová odmítla.

„Držme se toho, co známe,“ říkala. „Teď není vhodná doba na experimenty.“

Ve spánku vklouzla Kareenina ruka Panilleovi kolem pasu a přitáhla si ho blíž. Vlasy jí páchly dezinfekcí a potem, ale jemu ta směs byla příjemná, protože patřila k ní. Líbilo se mu, jak ho její vlasy šimrají na nahé šíji. Po těch hodinách dřiny

byl rád, že si sám nechal vlasy spletené. Toužil po sprše ještě víc než po lůžku. Panille se přistihl, že podřimuje, právě když se s trhnutím zastavili. Na panelu nad jejich hlavami svítilo oznámení: *Organizace a distribuce.*

„Kareen,“ řekl, „jsme tady.“

Vzdychla a pevněji stiskla jeho pas. Volnou rukou zmáčkl na panelu knoflík *čekat*.

„Kareen?“

Další vzdech. „Slyšela jsem tě, Stíne. Jsem tuze unavená.“

„Dojeli jsme,“ řekl. „Uvnitř to budeš mít pohodlnější.“

Vzhlédla k němu, ale neodtáhla se. Oči měla zarudlé a opuchlé nevyspáním, ale zmohla se na úsměv. „Právě jsem se s tebou seznámila,“ řekla. „Já věděla, že tě znám, ale teď už tě nespustím z očí.“

Položil jí prst na rty. „Jen tě odvedu do tvého bytu. Povídat si můžeme později.“

„Copak pohání toho záhadného Stíná Panillea?“ zeptala se šeptem. Pak ho políbila. Byl to krátký polibek, ale vlhý a silný. „Nevadí ti to, že ne?“ zeptala se.

„A co Gallow?“

„No,“ řekla, „čím dřív odtud vypadneme, tím dřív půjde život dál.“

Odtáhli se od sebe. Líbilo se mu, jak mu zahřátá místečka přetrvávala a mravenčila na kůži. Aleová vystoupila příklopem do přístaviště a vztáhla zpět štíhlou ruku, aby ho vytáhla ven.

„Jsi krásná,“ řekl a její silný stisk ho přitáhl až k ní. Pak ho pevně objala. Znovu odsunul své pochybnosti.

„Ty umíš najít správná slova,“ odpověděla.

„Máme to v rodině.“

„Mohl bys být chirurg,“ řekla. „Máš dobré ruce. Ráda bych trávila víc času studiem tvých rukou.“

„To by se mi líbilo,“ zamumlal jí do vlasů. „Vždycky jsem tě chtěl poznat líp. To přece víš.“

„Musím tě varovat. Chrápu.“

„Všiml jsem si,“ řekl. Objímali se a kolébali v přístavišti. „Taky slintáš,“ prohlásil.

„Nebud' hrubý!“ Štípla ho do žeber. „Dámy neslintají.“

„A co ten mokrý flek, který mám na rameni?“

„To je ale trapné,“ řekla. Pak ho vzala za ruku a vedla po chodníčku ke svému domu. Ohlédla se na něj a řekla: „Nikdo nežije tak dlouho, aby mohl chodit kolem horké kaše. Jdeme na to!“

Panille si v té chvíli uvědomil, že se tempo jeho života právě rozeběhlo naplno. Jakkoli byl unavený, jiskřil množstvím energie, kterou vypustila do vzduchu kolem něj. V jejím kroku byla nová bujnost, které si na operačním sále nevšiml. Její tělo se pohybovalo hladce, hbitě přes černě dlážděnou halu, a Panille s ní srovnal krok. Když vstoupili do velvyslaneckého bytu, ještě pořád se drželi za ruce.

*Systém patří tomu, kdo vidí za formu.
Život je toho, kdo vidí za slova.*

Lao Cu, Záznamy Lodi

Obě slunce stála vysoko na temné obloze a zvedala z vody tetelivý žár. Brettovy citlivé oči, cloněné tmavými brýlemi, které Scudi našla ve skřínkách křídla, přejížděly moře. Křídla protínala vlny s lehkostí, která ho vzrušovala. Žasl nad tím, jak rychle se jeho smysly přizpůsobily rychlosti. Konejšil ho pocit volnosti, úniku. Pronásledovatelé se nemohou pohybovat takhle rychle. Nebezpečí může číhat jen před nimi, kde obzor deformuje tetelení žárů. Nebo jak to nazýval Twisp: „budoucnost“.

Když byl Brett docela malý a poprvé s maminkou stanul na břehu Vashonu, obývaly horkem oslněný vzduch spirály vousatých draků. Dotek dnešního slunce na pažích a tváři mu připadal nový, odrážel se třpytivě od krytů na přístrojích. Slunce roznítlo v černých vlasech Scudi zlaté odlesky. Žádní draci.

Scudi se soustředěně skláněla nad řízením, pozorovala moře, ciferníky, naváděcí obrazovku nad svou hlavou. Ústa měla chmurně sevřená a znězněla, jen když pohlédla na Bretta.

Široká plocha řasy kreslila temný stín na vodě po jeho pravici. Scudi zakormidlovala do závětrí řasy, hledala tam hladkou vodu. Brett zíral ven na oválnou zelenou plochu uvnitř řasy. V samém středu oválu právě tato zeleň živě odrážela sluneční světlo. Zeleň od středu temněla, až byl porost řasy u okrajů žlutavý a hnědý.

Jakmile si všimla, nač se dívá, Scudi řekla: „Vnější okraje odumírají, svinou se a posílí zbytek porostu.“

Nějakou dobu pokračovali v cestě mlčky.

Zčistajasna ho Scudi vylekala tím, že vypnula motory křídla. Velké plavidlo ztratilo s prudkým škubnutím tempo.

Brett pohlédl zděšeně na Scudi, ale ta se zdála klidná.

„Nastartuj,“ řekla Scudi.

„Cože?“

„Nastartuj!“ Její hlas byl mírně naléhavý. „Co kdybych byla zraněná?“

Brett se zabořil do svého sedadla a shlédl na ovládací panel. Pod obrazovkou u středu kokpitu byly čtyři spínače a samolepka s nadpisem. „Postup startování“.

Přečetl si instrukce a stiskl vypínač označený „Zapalování“. Ze zadní části křídla se ozval horký sykot vodíkového motoru.

Scudi se usmála.

Jak mu pokyny velely, Brett vzhlédl k naváděcí obrazovce. Kolem zelené tečky se na obrazovce objevila miniaturní kresba obrysu křídla. Od zelené tečky vyrazila červená čára. Dotkl se knoflíku označeného *dopředu* a jemně zatlačil plyn, volnou rukou pevně svíral volant. Cítil, jak se mu potí dlaně. Plavidlo se začalo zvedat, naklánělo se na hřbetu vlny.

„Rovnou napříč,“ připomněla mu Scudi.

Lehce stočil volant a přitlačil páku plynu dál dopředu. Křídlo jemně klouzavým pohybem vyvstal z vody a Brett ještě přidal plyn. Ještě o stupeň se zvedli – viděl blikat měřič rychlosti a vzdálenosti, který se pak usadil na cifře „72“. Zelená tečka kopírovala červenou čáru.

„Výborně,“ řekla Scudi. „Už si to vezmu. Jen nezapomínej dodržovat instrukce.“

Scudi zvýšila rychlost. Vzduch v kabině byl chladnější, jak ventilátory měnily nadmořský vzduch z jasného a slunečného dne.

Brett takřka nevědomky přejížděl očima celý horizont, který byl z kabiny vidět; to se naučil od Twispa. Byla to jeho krajina, výhled, který znal od narození – širý oceán s dlouhými vlnami, tu a tam přerušnými porosty řasy, stříbřitými křížovatkami proudu a hřebeny zpěněnými větrem. Byl v tom rytmus, který ho uspokojoval. Všechna různorodost se v něm spojovala, jelikož na moři všechno tvořilo jednotu. Slunce

vycházela odděleně, ale setkala se, než klesla za obzor. Vlny se křížily a sdělovaly mu leďacos, co bylo za jeho zorným polem. Všechno to k sobě patřilo. Pokusil se něco z toho říci Scudi.

„Slunce to dělají kvůli svým elipsovitým drahám,“ řekla. „O těch vlnách to vím. Všechno, co se jich dotkne, o sobě něco vypovídá.“

„Elipsovitým?“ zeptal se.

„Maminka říkala, že když byla malá, setkávala se slunce v poledne.“

Brettovi to připadalo zajímavé, ale měl pocit, že Scudi uniklo, co měl na mysli. Anebo se o tom nechtěla bavit. „Ať ses od maminky hodně naučila.“

„Byla velmi chytrá, jenom na muže ne,“ řekla Scudi. „Aspoň to říkávala.“

„Když byla našťvaná na tvého otce?“

„Ano. Nebo na jiné muže na předsunutých výspách.“

„Co jsou ty předsunuté výspy?“

„Místa, kde je nás málo, kde těžce pracujeme a různě se číníme. Když přijdu do města nebo jen na odpalovací základnu, uvědomuji si, že jsem jiná. Mluvím jinak. Upozornili mě na to.“

„Upozornili?“ Brett vnímal podtóny jakési temné zášti mezi Mořany.

„Maminka říkala, že když budu ve městě mluvit jako na předsunuté výspě, nezapadnu. Lidé na mě budou hledět jako na vetřelce – nebezpečná vyhlídka.“

„Nebezpečná?“ zeptal se. „Vidět něco jinak?“

„Někdy.“ Scudi na něj pohlédla. „Musíš zapadnout. Mohl bys projít, ale podle řeči v tobě poznám Ostrovana.“

Scudi se ho snaží varovat, říkal si.

Nebo učit.

Všiml si, že její přízvuk je tady venku jiný, než v jejím příbytku. Nešlo ani tak o volená slova jako o to, jak je pronášela. Teď v ní byla jakási strohost. Byla dokonce i přímější.

Brett hleděl ven na oceán, uhánějící kolem. Přemýšlel o té mořanské jednotě, o té mořanské společnosti, která poměruje nebezpečí v přízvuku řeči. Stejně jako vlny, které se setkávají v nahodilých úhlech, i proudy v mořanské společnosti se o sebe lomí. „Interference,“ říkají tomu fyzici; to věděl.

Lehkost, s níž Scudi udržovala velký křídla v klouzavém pohybu po vrcholcích vln, sdělovala Brettovi něco z její minulosti. Stačil jí jen pohled na naváděcí obrazovku a ven na oceán, aby s tím vším splynula. Vyhýbala se hustým porostům divoké řasy a udržovala je bezpečně v kurzu směrem k té záhadné Odpalovací základně.

„Poslední dobou je víc divoké řasy,“ řekl. „Žádní Mořané ji neošetřují.“

„Pandora kdysi řase patřila,“ řekla. „Teď řasa roste a rozprostírá se na vrcholku exponenciální křivky. Víš, co to znamená?“

„Čím víc řasy je, tím rychleji se šíří a tím rychleji roste,“ řekl.

„V téhle chvíli je to spíš jako exploze,“ řekla, „nebo jako okamžik krystalizace v nasyceném roztoku. Přidáš jeden malinkatý krystalek a celé se to promění v jeden masivní krystal. To teď udělá řasa. Momentálně se učí starat sama o sebe.“

Brett potřásl hlavou. „Já vím, co píšou dějiny. Ale stejně... myslíš *rostliny*?“

Pokrčením ramen setřásla jeho nevěřícnost jako šál. „Jestli má Kápéčko pravdu – jestli měli všichni pravdu – klíčem k řase je Vata. Ona je ten krystal, který převáží své vědomí. Nebo svou duši.“

„Vata,“ zašeptal, v hlase dětinskou zbožnou úctu. Nepotrpěl si na NáLoděnství, ale vážil si každého člověka, který přežil tolik generací. Žádný Mořan to nikdy nedokázal. Věří Scudi těm řečem kaplana-psychiatra?

Zeptal se jí.

Scudi pokrčila rameny. „Já jen vím, co si dokážu uspořádat v hlavě. Viděla jsem, jak se řasa učí. Je myslící, ale na velmi

nízkém stupni. V té inteligenci není žádné kouzlo, jen život a čas. Vata má geny řasy, to je fakt.“

„Twisp říká, že posledně to řase trvalo čtvrt miliardy let, než se probudila. Jak se vůbec dozvíme...“

„Pomohli jsme jí. Zbytek už je na ní.“

„Co s tím má Vata společného?“

„To vážně nevím. Tuším, že je něco jako katalyzátor. Poslední přirozený spojovací článek s předkem řasy. Stín říká, že Vata je vlastně v komatu. Do toho komatu upadla, když řasa vymřela. Asi šok.“

„A co Duque? Nebo my všichni – včetně Mořanů – kteří máme geny řasy? Proč my nejsme těmi katalyzátory, o kterých mluvíš?“

„Žádný člověk nemá všechny geny řasy – taková bytost by byla řasa, ne člověk,“ řekla. „Jeden každý může mít úplně odlišnou kombinaci.“

„Duque říká, že Vata má za něj sny.“

„Někteří zbožnější říkají, že Vata má sny nás všech,“ řekla Scudi. Popotáhla. „Fakt, že ty a já jsme byli vězni a uprchli jsme, to žádný sen nebyl.“ Střelila po něm přívětivým pohledem. „Jsme dobrý tým.“

Brett se zarděl a přikývl.

„Jak blízko jsme od Odpalovací základny?“ zeptal se.

„Do tmy tam budeme,“ řekla.

Brett přemýšlel o nadcházejícím střetnutí. Odpalovací základna bude významné místo, plné lidí. Mezi těmi lidmi mohou být ti, kteří naschvál zničili Guemes. Jeho ostrovanský přízvuk by mohl znamenat nebezpečí. Obrátil se ke Scudi a pokusil se na to jako by nic zavést řeč. Nechtěl se s ní hádat ani ji děsit. Okamžitě však bylo zřejmé, že Scudi uvažovala stejně.

„V červené skřínce vedle hlavního příklopu,“ řekla. „Potápěčské obleky a výstroj. Na Odpalovací základně budeme ve studenější vodě.“

„Hypotermie zabíjí,“ řekl. Viděl už ta dvě slova zářivě žlutě vyvedená na červené skřínce; připomněla mu někdejší lekce

přežití. Ostrovní děti se učily o nebezpečí studené vody, sotva dovedly mluvit. Mořané zřejmě měli stejné osnovy, ačkoliv Twisp tvrdil, že Mořané snášejí chlad lépe.

„Podívej se, jestli najdeš obleky, které by nám padly,“ řekla. „Kdybychom museli jít přes palubu...“ Nechala větu nedokončenou, protože věděla, že pokračovat je zbytečné.

Pohled na hromadu šedých potápěčských obleků uvnitř skříňky vyloudil Brettovi úsměv na tváři. Organikové obleky, navržené a vyrobené Ostrovany, představovaly jednu z mála výhod, které oproti Mořanům měli. Vybral „malý“ a „střední“ a roztrhl obaly, aby je aktivoval. Přidal dva oranžové balíčky, ležící u obleků, a zastrčil vše pod velitelská křesla v kabině.

„Na co jsou ty balíčky?“ zeptal se.

„To jsou balíčky přežití,“ řekla. „Nafukovací člun, nůž, lana, pilulky proti bolesti. Jsou tam dokonce odpuzovací granáty proti švihounům.“

„Musela jsi někdy použít granáty?“

„Ne. Ale maminka jednou ano. Jeden člověk z jejího týmu neunikl.“

Brett se otrásl. Švihouni se už jen zřídka přibližovali k Ostrovům, ale rybáři už zahynuli a povídalo se o dětech, které švihouni uchvátili při bleskových útocích na břeh Ostrova. Zčistajasna ztratil širý oceán kolem jejich uhánějícího křídla něco ze své přívětivé něhy, ze své ochranné známosti. Brett zatřepal hlavou, aby si ji pročistil. On a Twisp žili na maličkém koraklu. Pro lásku Lodi! Křídla nemůže být tak zranitelná jako křehký korakl. Jenže na křídla nemají kvakoše, a kdyby museli do vody v potápěčských oblecích... dokázaly by je vlastní smysly varovat včas? Švihouni jsou rychlejší než blesk.

Obě slunce se k sobě znatelně přibližila, blížila se ke svému setkání při západu. Brett zíral před sebe, hledal první stopy jejich cíle. Věděl, že tenhle strach ze švihounů je pošetilost, něco, čemu se jednoho krásného dne zasmějí...

Něco, co se pohupovalo na vodě před nimi, upoutalo jeho pozornost naplno.

„Co to je?“ ukázal na skvrnku daleko před nimi, mírně na pravoboku.

„Myslím, že je to nějaký člun,“ řekla Scudi.

„Ne,“ uvažoval, „ať je to co chce, jsou to dvě věci.“

„Dva čluny?“

Rychlost křídlačky přibližovala oba předměty ohromujícím tempem. Jeho hlas byl stěží slyšitelný: „Dva korakly.“

„Jeden vleče druhý,“ řekla Scudi. Stočila křídlaček směrem k nim.

Brett vstal a opřel se o řídicí konzoli, mžoural na korakly. Mávl na Scudi rukou, dlaní dolů: „Zpomal!“ Přitáhla páku plynu a Brett se chytil konzole, aby udržel rovnováhu, když trup klesl do vody a zvedl přitom přídíl vlnu.

„To je Queets!“ vykřikl Brett a ukázal na muže u kormidla. „Lodizuby, to je Queets!“

Scudi vypnula jeden motor a manévrovala křídlačkem na návětrnou stranu koraklů. Brett zápolil s uzávěry přístřešku, odklopil jej, vyklonil se a křičel na čluny vzdálené jen padesát metrů po větru: „Twispe! Queetsi!“

Twisp vstal a zaclonil si oči rukou, dlouhá paže mu nemotorně visela podél boku.

„Kluku!“

Brett po něm hodil tradiční pozdrav rybářů na moři: „Jsi plně naložený?“

Twisp si stoupl ke kormidlu, zahoupal koraklem ze strany na stranu a zatleskal rukama nad hlavou. „Tys to zvládl!“ hulákal. „Tys to zvládl.“

Brett se stáhl zpátky do kokpitu. „Scudi, zajed’ k němu.“

„Tak to je Queets Twisp,“ řekla. Znovu nastartovala motor a jemně sunula loď kupředu. Obkroužila korakly širokým obloukem a připlula k prvnímu člunu. Otevřela přístupový příklop, když se korakly přiblížily.

Twisp popadl madlo křídlačky a ani ne za minutu už byl v kokpitu, dlouhé paže ovinuté kolem Brettova. Obrovským rukama bušil Brettovi do zad.

„Já věděl, že tě najdu!“ Twisp si podržel Bretta na délku paže a širokým gestem obsáhl křídla, Scudi, jeho oblečení a tmavé brýle. „Co je tohle všechno?“

„Hodně dlouhé vyprávění,“ řekl Brett. „Míříme na mořanskou Odpalovací základnu. Neslyšels...?“

Twisp spustil paže a vystřízlivěl. „Byli jsme tam,“ řekl. „Aspoň tak blízko, že už je to jedno.“ Otočil se a ukázal na druhého muže v koraklu. „Tahle naplavenina je Iz Bushka. Pokusil jsem se ho odvézt na Odpalovací základnu kvůli moc závažné věci.“

„Pokusil?“ zeptala se Scudi. „Co se stalo?“

„Kdopak je tahle perlička?“ zeptal se Twisp a podal jí ruku. „Já jsem Queets Twisp.“

„Scudi Wangová,“ řekli dívka a Brett jednohlasně. Rozesmáli se.

Twisp na ni polekaně civěl. Je tohle ta krásná mladá mořanská záchránkyně, kterou předtím viděl, když se zasn timer bílého dne? Ne! To je hloupost.

„No, Scudi Wangová,“ řekl Twisp, „na Odpalovací základně nás nevyslechli – vůbec nás na základnu nepustili.“ Twisp sevřel rty. „Odtáhli nás pryč křídla většími než tenhle. Řekli nám, at' se nepřibližujeme. Dali jsme na jejich radu.“ Rozhlédl se kolem sebe. „A co tady vůbec děláte? Kde je posádka?“

„Posádka jsme my,“ řekl Brett.

Brett vysvětlil proč mířili na základnu, co je potkalo, řekl mu o Náčelníkovi justice a politické scéně dole pod vodou. Bushka vstoupil do kabiny, právě když Brett končil. Brettův přednes na Bushku znatelně zapůsobil, zbledl a zajímavě, mělce dýchal.

„Předběhli nás,“ mumlal Bushka. „Já to vím.“

Zadíval se na Scudi. „Wangová,“ řekl. „Vy jste dcera Ryana Wanga.“

Brett se na pokraji výbuchu vzteku zeptal Twispa: „Co je s ním?“

„Má něco na svědomí,“ řekl Twisp. I on pohlédl na Scudi.
„Je to pravda? Jste dcera Ryana Wanga?“

„Ano.“

„Já ti to říkal!“ zakvílel Bushka.

„Ale kuš!“ odsekl Twisp. „Ryan Wang je mrtvý a mě už ty tvoje kecy otravujou.“ Obrátil se k Brettovi a Scudi. „Kluk říká, že jste mu zachránila život. Je to tak?“

„Ano.“ Lehce pokrčila rameny. Oči upírala na přístroje konzole.

„Ještě něco bychom měli vědět?“

„Asi... ne,“ řekla.

Twisp zachytil Brettův pohled a rozhodl se dostat z něj všechny špatné zprávy najednou. Ukázal palcem na Bushku. „Tahleta návnada na švihouny,“ řekl, „pilotovala ponorku, co potopila Guemes. Tvrdí, že nevěděl, co mají za lubem, dokud ponorka neprokousla dno Ostrova. Prý ho obelstil mořanský velitel, chlap jménem Gallow.“

„Gallow,“ zašeptala Scudi.

„Znáš ho?“ zeptal se Brett.

„Viděla jsem ho mnohokrát. S tatínkem a Kareen Aleovou, často...“

„Já ti to říkal!“ přerušil ji Bushka. Dloubl Twispa do žeber. Twisp popadl Bushku za zápěstí, prudce je zkroutil dozadu a pak ho odhodil stranou.

„A já ti říkal, abys toho nechal,“ řekl Twisp. Brett i Scudi se obrátili k Bushkovi.

Instinktivně ucouvl.

„Proč se na mě takhle díváte?“ zeptal se Bushka. „Twisp vám to celé může vyprávět – nemohl jsem jim zabránit...“ Zarazil se, když na něj dál mlčky zírali.

„Oni ti nevěří,“ řekl Twisp, „a já taky ne. Ale kdyby tě Scudi dopravila pěkně zabaleného a živého na Odpalovací základnu, možná by to tomu Gallowovi právě tak vyhovovalo. Jestli je to manipulátor, bude mít své lidi všude na politické scéně. Mohl bys prostě zmizet, Bushko.“ Twisp si mnul šíji a mluvil tlumeně. „Nejdříve musíme napravit tohle. Nebudeme

mít čas něco měnit. Brett a já bychom mohli vzít korakly a vrátit se na Vashon.“

„Ne,“ prohlásil Brett. „Scudi a já zůstaneme spolu.“

„Mohla bych jet na základnu sama,“ řekla Scudi. „Až mě uvidí samotnou, budou vědět, že jsme se odloučili a ostatní naše vyprávění vyslechnou.“

„Ne!“ opakoval Brett. Pevněji stiskl dívčina ramena. „Jsme tým. Držíme při sobě.“

Twisp se zamračil na Brett, ale pak jeho výraz i chování změkly. „Tak takhle je to?“

„Takhle je to,“ řekl Brett. Pevně držel Scudi kolem ramen. „Vím, že bys mi mohl rozkázat, abych šel s tebou. Pořád jsem tvůj učeň. Ale neposlechnu.“

Twisp promluvil mírným hlasem. „Pak bych raději neměl vydávat žádné rozkazy.“ Zazubil se, aby svým slovům ubral na pichlavosti.

„Tak co uděláme?“ zeptal se Brett.

Bushka je polekal, když promluvil. „Nechte mi křídla a pusťte mě na Odpalovací základnu samotného. Mohl bych...“

„Mohl bys ledacos povědět svým přátelům a sdělit jim, kde sebrat dva pomalé korakly,“ řekl Twisp.

Bushka zbledl ještě víc. „Povídám ti, že *nejsem*...“

„Momentálně jsi neznámý,“ řekl Twisp. „To jsi. Pokud je to, co říkáš, pravda, jsi blbější než vypadáš. Na žádný pád si nemůžeme dovolit ti věřit – ne tak, abychom ti svěřili své životy.“

„Potom mě pusťte zpátky v koraklech,“ řekl Bushka.

„Prostě by tě zase odvěkli. Tentokrát dál.“ Twisp se obrátil k Brettovi a Scudi. „Vy dva jste rozhodnutí zůstat spolu?“

Brett přikývl, a Scudi rovněž.

„Potom my s Bushkou poplujeme v koraklech,“ řekl Twisp. „Bude lepší, když se rozdělíme, tím jsem si jistý, ale neměli bychom zase ztratit kontakt. Zapneme lokační vysílačku. Znáš frekvenci, kluku?“

„Ano, ale...“

„Na téhle příšeře musí být přenosný RDF,“ řekl Twisp. Rozhlédl se po kokpitu.

„Malé přenosné hledače směru jsou ve všech nouzových balíčcích,“ řekla Scudi. Šťouchla špičkou nohy do balíčku pod sedadlem.

Twisp se sklonil a pohlédl na malý oranžový balíček. Napřímil se. „Máte je po ruce, co?“

„Pokud to považujeme za nutné,“ řekla.

„Pak navrhuju, abychom pluli v koraklech za vámi,“ řekl Twisp. „Kdybyste museli do vody, najdete nás. Nebo naopak.“

„Jestli budou naživu,“ zamumlal Bushka.

Twisp Bretta chvíli pozoroval. Je ten kluk dost mužem na to, aby rozhodoval? Nemůže ho před tou slečnou zahanbit. Scudi a Brett jsou skutečně tým. Spojený poutem, jemuž nemůže konkurovat. Je to klukovo rozhodnutí, a podle Twispova názoru to z Bretta dělalo muže.

Brettova paže pohládila Scudiina ramena. „Už jsme prokázali, že spolu fungujeme dobře. Dostali jsme se až sem. Co chceme udělat, je sice nebezpečné, ale ty jsi vždycky říkal, Twispe, že život nedává žádné záruky.“

Twisp se zazubil. *Co chceme udělat...* Kluk se rozhodl a slečna souhlasila. A je to.

„No dobrá, partáku,“ řekl Twisp. „Žádné kolísání a žádná lítost.“ Obrátil se k Bushkovi. „Jasný, Bushko? Máme posilu.“

„Jak dlouho vydržíte?“ zeptal se Brett.

„Počítám nejmín dvacet dní, jestli tolik potřebujete.“

„Za dvacet dní už možná nezbude žádný Ostrov k zachraňování,“ řekl Brett. „Měli bychom postupovat rychleji.“

Twisp vzal dva nouzové balíčky do koraklů a naložil brblajícího Bushku zpátky na palubu.

Scudi vsunula paži Brettovi kolem pasu a přitiskla ho k sobě. „Už bychom se měli obléct do těch potápěčských obleků,“ řekla. „Později možná nebude čas.“

Vytáhla svůj zpod křesla a přehodila jej přes opěradlo sedadla. Brett učinil totéž. Odstrojování pro něj bylo tentokrát stejné a říkal si, že to možná bylo tím, jak viděl všechny ty

Mořany plavat kolem základny, většinou oděné jen opaskem plným náradí kolem pasu. Možná to bylo tím, že vyjel z přístaviště křídla s rozhalenou košilí. Brett získal pocit jistoty v soužití s vlastní kůží. Kromě toho Scudi nereagovala tak ani onak. To se mu líbilo. A líbilo se mu, že se tentokrát nezmiňovala o jeho cudnosti. Začínal si osvojovat věčnou mořanskou nahotu. Ale byl teprve začátečník. Když Scudi vyklouzla z trička a stáhla si je přes hlavu, sledoval každický pohyb jejích pevných ňader a věděl, že bude hodně těžké necivět. Toužil se na ni dívat věčně. Odkopla palubní střevíce dvěma lehkými kmity nohou a za křeslem spustila kalhoty. Měla velmi malý porost černých chloupků – kučeravých, hedvábných a lákavých.

Zčistajasna si všiml, že Scudi stojí s hlavou nakloněnou ke straně. Počínala si jemně, neřekla mu, aby přestal civět, ale dávala mu na srozuměnou, že ví, co Brett dělá.

„Máš moc krásné tělo,“ řekl. „Já na tebe necivím naschvál.“

„Tvoje je taky hezké,“ řekla. Položila mu dlaň doprostřed hrudi a přitlačila. „Jen se tě chci dotknout,“ řekla.

„Ano,“ hlesl, protože ho nic jiného nenapadlo. Položil jí levou ruku na rameno, cítil její sílu a teplo, příjemnou hebkost její pleti. Druhá ruka se mu zvedla ke Scudiiným ramenům a dívka ho políbila. Doufal, že se jí to líbí tolik jako jemu. Byl to měkký, vlhký a zadýchaný polibek. Když se o něj opřela, její ňadra se mu zploštila na hrudi a Brett cítil, jak ho tam rozpalují tvrdé uzlíky bradavek. Cítil jak tvrdne proti jejímu stehnu, stehnu tak silnému a půvabnému. Hladila mu ramena, pak mu sevřela obě paže kolem krku a políbila ho silně, její jazýček zaťukal na špičku jeho jazyka. Loď znenadání poskočila a oba se se smíchem svalili na palubu.

„Jak půvabné,“ řekl.

„A studené.“

Měla pravdu. Slunce po odchodu Twispa a Bushky zapadla. Ve vzduchu už byl strnulý chlad. Nevadila mu tvrdost paluby, ale nenadálý šok studeného kovu na zpocené pokožce. Když se posadili, uslyšel podivně loupavý zvuk vlhké kůže. Tenhle

zvuk vydávaly vrstvičky pokožky, když byl ještě kluk a kamarád mu sloupával sluncem spálená záda.

Brettovi by se chtělo polehávat se Scudi navěky, ale Scudi se už snažila za neklidného kymácení křídláku vstát. Vzal ji za ruku a pomohl jí na nohy. Nepustil.

„Už je skoro tma,“ řekl. „Nebude problém najít základnu? Chci říct, pod vodou je vždycky mnohem temněji.“

„Znám cestu,“ řekla. „A ty máš noční vidění, které poslouží nám oběma. Už bychom měli jít.“

Tentokrát ji políbil on. Na okamžik se o něj opřela, měkká a příjemná, potom se odtáhla. Pořád ho držela za ruku, ale v očích měla neklid, který si Brett vyložil jako strach.

„Copak?“ zeptal se.

„Jestli zůstaneme tady, uděláme, víš... uděláme, co chceme udělat.“

Brett měl v hrdle sucho a věděl, že nemůže promluvit, aniž by mu selhal hlas. Zůstal zticha, chtěl ji vyslechnout. Nevěděl mnoho o tom, co chtěli udělat, a pokud by mu mohla sdělit několik náznaků, byl připraven. Nechtěl, aby byla zklamaná, a nevěděl, co od něj očekává. Nejdůležitější bylo, že nevěděl, jaké má Scudi v těchto záležitostech zkušenosti, a nyní pro něj bylo důležité to zjistit.

Stiskla mu ruku. „Mám tě ráda,“ řekla. „Mám tě moc ráda. Pokud existuje někdo, s kým bych se ráda... *tolik* sblížila, pak jsi to ty. Jenže je tu otázka dítěte.“

Zarděl se. Ale nebylo to rozpaky. Bylo to hněvem na s sebe, že nepomyslel na to, co bylo nasnadě, že neuvážil, že krok od dítěte k rodiči může nastat docela klidně a znenadání, a ani on na něj nebyl připraven.

„Mamince bylo taky šestnáct,“ pokračovala. „Starala se o mě, takže nikdy nebyla volná. Nikdy nepoznala tu volnost pohybu jako ostatní. Snažila se a já jejím prostřednictvím hodně poznala. Ale nevidala jsem jiné děti, jen tu a tam.“

„Takže ona ztratila dospělost a ty jsi ztratila dětství?“

„Ano. Není čeho litovat. Je to jediný život, jaký jsem poznala, a je dobrý. Teď je dvojnásob dobrý, když jsem

poznala tebe. Ale není to život, který by se měl opakovat. Ne pro mě.“

Kývl, vzal ji za ramena a znovu ji políbil. Tentokrát se nedotkli hruděmi, ale pevně se drželi za ruce a Brett alespoň pocítil úlevu.

„Nezlobíš se?“ zeptala se.

„Myslím že není možné, abych se na tebe našťval,“ řekl.
„Kromě toho se budeme znát hodně dlouho. Chci být s tebou, až odpovíš ,ano‘.“

...já má poněkud povahu výsledku, dosaženého cíle, čehosi, co přichází velmi postupně a je prožíváno se značnou trýzní.

C. G. Jung, Záznamy Lodi

Vatě se zdálo, že jí něco zašmodrchává vlasy. Něco se jí plazilo po šíji, šimralo ji to, jako by to nemělo nohy, a uvelebilo se to za pravým uchem. Ta věc byla černá, kluzká a měla skořápku jako nějaký hmyz.

Slyšela ve snu zvuky bolesti, jako už v tolika minulých snech, a všechno to promítala do Duquea, kde to nabývalo povahy vědomí. Nyní v některých hlasech poznávala pozůstatky z jiných snů. Absolvovala mnoho výprav do tohoto prázdna. Byl tam někdo jménem Scudi Wangová a ta věc, která se plazila Vatinými vlasy, chňapala krutými čelistmi po jejím hlase.

Duque poznal, že Vatě se ta věc nezamlouvá. Svíjela se a házela hlavou, aby se jí zbavila. Ta věc se zavrtávala, zatínala čelisti do jejích vlasů a vyškubávala chumáče vlasů i s kořínky. Vata zasténala hrdelním stenem, napůl zakašlala. Vyškubla si mokrého broučka z vlasů a rozmáčkla ho v dlani.

Kousky jí vyklouzly z prstů a několik tlumených výkřiků zaniklo ve tmě. Duque prožil náhlé vědomí, že ta snová věc je možná skutečná. Vycítil z ní na pouhý okamžik jiné myšlenky – myšlenky vyděšeného člověka. Vata se uvelebila v pohodlné pozici a soustředila se na to, aby ten sen změnila v něco příjemného. Jako vždy odplynula k oněm prvním dnům v údolí, jemuž její lidé říkali „Hnízdo“. Během několika okamžiků se pohroužila do bujné vegetace toho posvátného místa, kde se narodila.

Bylo tam jen to nejlepší, co mohla pandorská pevnina nabídnout, a nyní nad ní bylo mnoho studených metrů neklidného moře. Ale ve snech mohlo být ledacos jinak, a sny

byly veškerou geografií, kterou si Vata uchovala. Říkala si, jak je příjemné zase chodit, aniž by vnímala, že je to jen ve snu. Ale Duque věděl – *slyšel* ty vyděšené myšlenky v okamžiku smrti a Vatino snění už pro něj nebylo jako dřív.

Strážně volby jsou naší možností dosáhnout požehnání.

W. H. Auden, Záznamy Lodi

V tom blednoucím okamžiku předtím, než se poslední světlo soumraku usadilo pod horizontem jako vyhaslá pochoděň uhašená ve studeném moři, uviděl Brett odpalovací věž. Její šedý trup tvořil most mezi nízkou vrstvou mraků a mořem. Ukázal.

„To je ono?“

Scudi se předklonila, aby viděla skrz slábnoucí světlo.

„Nevidím to,“ řekla, „ale podle přístrojů je to asi dvacet kliků daleko.“

„Ztratili jsme trochu času s Twispem a tím Bushkou. Co mu říkáš?“

„Tomu tvému Twispovi?“

„Ne, tomu druhému.“

„Takové Mořany máme taky,“ vyhnula se přímé odpovědi.

„Taky se ti nelíbí.“

„Je to kňoural, možná i vrah,“ řekla. „Není snadné mít rád někoho takového.“

„Co si myslíš o tom jeho příběhu?“ zeptal se Brett.

„Nevím,“ řekla. „Co když to všechno udělal na vlastní pěst a posádka ho hodila přes palubu? Nemůžeme mu věřit ani nevěřit na základě toho mála, co jsme slyšeli – a to všechno jen od něj.“

Křídla se smekl přes okraj pole řasy, zpomalil a nato se vzpamatoval, jakmile se jeho ostré opery prořízly spletením porostu.

„Tu řasu jsem neviděla,“ řekla Scudi. „Je tak špatně vidět... To bylo ode mě nešikovné!“

„Ublíží to křídla?“ zeptal se Brett.

Zavrtěla hlavu. „Ne, ublížila jsem řase. Budeme muset vystoupit z křídla.“

„Ublížit řase?“ To Brett nechápal. „Jak můžeš ublížit rostlině?“

„Řasa není jenom rostlina,“ řekla. „Je to inteligentní stadium vývoje... těžko se to vysvětluje. Budeš mě mít za blázna jako Bushku, když ti řeknu všechno, co o řase vím.“

Scudi snížila rychlost. Syčivé burácení ustalo a člun kolébavě sklouzl a usadil se trupem na vodě, jemně se zvedal s pohybem vln. Příproudové motory za jejich zády už jen tlumeně ševalily.

„Přijít v noci je pro nás nebezpečnější,“ řekla. Červená světla přístrojů se automaticky rozsvítila, jak se venku zešeřilo, a dívka pohlédla na Bretta, jehož tvář byla zespodu ozářena rudým osvětlením.

„Neměli bychom tady počkat, až se rozední?“ zeptal se.

„Mohli bychom se ponořit a sednout na dno,“ řekla. „Je to jen asi šedesát sáhů.“

Když Brett nereagoval, řekla: „Ty nejsi radši dole, vid’?“

Brett pokrčil rameny.

„Na zakotvení je to moc hluboko,“ řekla, „ale klidně můžeme zůstat na hladině, pokud budeme hlídkovat. Nic nám tady nemůže ublížit.“

„Švihouni?“

„Do křídla se nedostanou.“

„Pak zůstaneme na hladině. Řasa by nás mohla udržet na místě. Souhlasím s tebou, myslím, že bychom tam neměli přijít v noci. Potřebujeme, aby nás všichni viděli a věděli, kdo jsme a proč tam jsme.“

Scudi vypnula ševalící motory a v nenadálém tichu začali vnímat pleskání vln o trup, slabé vrzání plavidla kolem nich.

„Jak daleko je to teď k základně?“ zeptal se Brett. Zamžoural šerem soumraku směrem k věži.

„Přinejmenším dvacet kliků.“

Brett, zvyklý posuzovat vzdálenost podle výšky Vashonu nad obzorem, tlumeně hvízdal. „Ta věc musí být pěkně vysoká. Je to div, že ji Ostrované ještě nezahlédli.“

„Myslím, že řídíme proudy tak, aby se Ostrovy do oblasti nedostaly.“

„Řídíte proudy,“ zamumlal. „Jo, samozřejmě.“ Pak se zeptal: „Myslíš, že nás viděli?“

Scudi stiskla knoflík na konzoli a ze stropního amplionu zazněla série známého cvakání a pípání. Tyhle zvuky čas od času zaslechl, když klouzali po vlnách.

„Nic nás nesleduje,“ řekla. „Kdyby nás zacílili, tak by to houkalo. Možná ale vědí, kde jsme. Tohle jen znamená, že nejsme sledováni.“ Brett se sklonil nad knoflíkem, který Scudi prve stiskla, a přečetl si označení: „S-P TEST.“

„Automatika,“ řekla. „Sděluje nám, jestli jsme zaměřeni sledovacím paprskem.“

Křídla znenadání nadskočil na vlně. Brett, zvyklý na nejistou půdu Ostrovů a koraklů, našel rovnováhu jako první. Scudi se chytla jeho paže, aby vyrovнала.

„Řasa,“ řekl Brett.

„Asi ano. Měli bychom...“ Zarazila se s polekaným zajíknutím a zadívala se přes Bretta k zadnímu příklopu.

Brett se otočil na patě a viděl, že tam stojí Mořan, z nějž stéká mořská voda a obličej i potápěčský oblek má pomalovaný groteskním vzorem zelenou barvou. Muž držel namířenou laserovku. Další Mořan stál v tmavé chodbě za ním.

Scudiin hlas zněl v Brettově uchu jako suchý šepot: „Gallow. Za ním je Nakano.“

Překvapením z toho, že se Mořané mohli dostat takhle blízko, aniž by byli zpozorováni, Brett oněměl. Pokusil se vstřebat závažnost chraplavého šepotu Scudi. Tak tohle je ten Mořan, kterého Bushka obviňuje z potopení Ostrova Guemesu! Muž byl vysoký a hladce svalnatý, a potápěčský oblek ho obepínal jako druhá kůže. *Proč ten zelený vzor?* ptal se v duchu Brett. Nedokázal se ubránit tomu, aby mu pohled sjel k funkčnímu konci laserovky.

Mořan se zachechtal. „Malá Scudi Wangová! No *tomuhle* říkám štěstí! Poslední dobou vůbec máme štěstí, co, Nakano?“

„To, co nás zachránilo, když nás ten pitomý Ostrovan potopil, nebylo štěstí,“ zabručel Nakano.

„No ááááno,“ souhlasil Gallow. „Tvá nadlidská síla přetrhala pouta, která tě držela. Ovšemže.“ Mžikl pohledem po kokpitu. „Kde je posádka? Potřebujeme doktora.“

Brett, jemuž Gallow otázku adresoval, čelil Gallowovu tázavému pohledu mlčky a říkal si, že dialog mezi těmito dvěma Mořany odpovídá té podivné Bushkově historce.

„Vašeho doktora!“ naléhal Gallow.

„Žádného nemáme,“ řekl Brett, sám překvapen silou svého hlasu.

Gallow zaznamenal jeho přízvuk a mžikl opovržlivým pohledem po Scudi. „Kdo je ten Mut?“

„Přítel,“ řekla Scudi. „Brett Norton.“

Gallow si prohlédl Bretta v červeném šeru, a pak se obrátil zpět ke Scudi. „Vypadá skoro normálně, ale stejně je to Mut. Tatínek tě přijde strašit!“ Promluvil přes rameno. „Podívej se, Nakano!“

Ťap-ťap mokrých kroků zaznělo za Gallowem, jak se Nakano vracel chodbou. Posléze se znovu objevil a pronesl jediné slovo: „Nic.“

„Jen ti dva,“ řekl Gallow. „Vyrazili si na malou plavbu v jedné z těch velkých lodí. Jak sladké.“

„Nač potřebujete doktora?“ zeptala se Scudi.

„To jsme ale zvědaví!“ řekl Gallow.

„Aspoň máme křídla,“ konstatoval druhý muž.

„To máme, Nakano,“ připustil Gallow.

Nakano se protlačil kolem Gallowa do kokpitu a Brett ho konečně uviděl celého. Byla to mohutná postava, nadloktí měl silná jako leckterý člověk trup. Zjizvená tvář plnila Bretta neblahou předtuchou.

Gallow vykročil kupředu k jednomu z velitelských křesel. Sklonil se a odečítal z přístrojů. „Sledovali jsme vás, jak se blížíte,“ řekl. Otočil se a vyslal zlobný pohled ke Scudi. „Měli jste náramně naspěch a pak jste zastavili. To je u člověka v prázdném křídla moc zajímavé. Copak to děláte?“

Scudi pohlédla na Bretta, který se zarděl.

Nakano se zachechtal.

„I propána,“ škádlil je Gallow, „hnízdečka lásky jsou rok od roku rafinovanější. Ano, ano!“

„Nechutné,“ zasmál se Nakano a mlaskl jazykem.

„Na tomhle křídlačku je vypnuté poplašné zařízení, Scudi Wangová,“ řekl Gallow. Zvážněl příliš rychle, než aby to Brettovi bylo příjemné. „Vy jste ho ukradli. Co říkáš, Nakano? Vypadá to, že Zelení Švihouni zajali párek desperátů.“

Brett hleděl na groteskní zelené potápěčské obleky obou Mořanů. Skvrny, šmouhy a čáry zeleně z obleků splývaly se vzory, které měli namalované na obličejích.

„Zelení Švihouni?“ zeptala se Scudi.

„My jsme Zelení Švihouni,“ řekl Gallow. „Tyhle obleky jsou pod vodou dokonalá kamufláž, obzvlášť v okolí řasy. A my v řase trávíme spoustu času, vid', Nakano?“

Nakano zamručel a pak řekl: „Měli jsme se nechat od řasy dorazit. My...“

Gallow ho umlčel letmým gestem. „Zajistili jsme si předsunutou výspu jednou ponorkou a hrstkou mužů. Byla by škoda promarnit takové nadání u řasy.“

Brett poznal, že Gallow je jedním z těch týpků, kteří se hrozně rádi poslouchají – a co víc, patřil k lidem, co se hrozně rádi vytahují.

„S jednou malou ponorkou a tímhle křídlačkem,“ rozmáchl se Gallow rukou, „dokážeme zajistit, že nikdy nebude víc pevniny, než kolik dokážeme ovládnout. Člověk nemusí velet, aby řídil představení. Stačí aby to zkazil těm, kteří velí. Lidem brzy nezbude, než ke mně připlavat.“

Scudi se zhluboka nadechla pro uklidnění. „Patří k vám Kareen?“

Gallowovy oči zatěkaly a téměř se setkaly se Scudiiným pohledem. „Ona je... pojistka...“

„Bezpečnostní schránka,“ vyhrkl Nakano a oba muži se rozesmáli tím hlasitým smíchem, jakým chlapi reagují na hrubý nebo krutý vtip.

Brett podle Scudiina hlubokého vzdechu poznal, že se jí při Gallowově chvástání ulevilo. Zbavila se snad konečně pochybností o otcově spojení s Gallowem?

„A co ten doktor?“ zeptal se Nakano.

Nad oceánem zavládla tma a kokpit byl osvětlen jen červenými kontrolkami a světly přístrojů na konzoli. Makabrozní červená záře plnila prostor kolem obou Mořanů. Stoupli si k řídicím sedadlům, dali hlavy dohromady a šeptali si, zatímco se Scudi a Brett ošívali. Brett stále pozoroval příklop, kudy Mořané vstoupili. Je tu možnost uniknout tudy dolů k hlavnímu příklopu? Jenže Guemes zničila ponorka. Tihle Mořané sem nepřišli od Odpalovací základny. Jejich ponorka leží nedaleko, patrně přímo pod trupem křídla. A potřebují doktora.

„Myslím, že nás potřebujete,“ řekl Brett.

„Myslíš?“ zeptal se Gallow s blahosklonně zvednutým obočím. „Mutové nemyslí.“

„Máte raněného, někdo potřebuje doktora,“ řekl Brett. „Jak si hodláte opatřit pomoc?“

„Na Muta je bystrý,“ konstatoval Gallow.

„A nejste dost silní, abyste si dojeli pro doktora z Odpalovací základny,“ řekl Brett. „Ale můžete nás za doktora vyměnit.“

„Dcera Ryana Wanga se vyměnit dá,“ řekl Gallow. „Ty jsi krmení pro ryby.“

„Jestli ublížíte Brettovi, nebudu spolupracovat,“ řekla Scudi.

„Spolupracovat?“ ušklíbl se Gallow. „Kdo potřebuje spolupráci?“

„Vy,“ řekl Brett.

„Nakano vás oba rozseká na kousíčky, jestli vydám rozkaz,“ řekl Gallow. „To je spolupráce.“

Brett umkl a pozoroval oba muže v tom krvavě rudém světle. Proč otálejí? Řekli, že potřebují doktora. Twisp vždycky říkal, že člověk musí umět číst mezi řádky, pokud jedná s lidmi, kteří se naparují a chlubí. Na Gallowa takový popis rozhodně seděl. Nakano byl zřejmě něco jiného –

nebezpečná neznámá. Twisp s oblibou sondoval u takových lidí pomocí nepřístupných otázek nebo konstatování.

„Vy nepotřebujete jen tak nějakého doktora,“ řekl Brett. „Vy potřebujete konkrétního doktora.“

Oba Mořané zaměřili na Bretta polekané pohledy.

„Copak to tu máme?“ zamumlal Gallow. Úsměv, kterým blýskl přes temnou kabinu, Bretta ani v nejmenším neodzbrazil.

Nervózní, říkal si Brett. *Pořád kouká*. Znal obavu Mořanů, že Ostrované zmutovali do telepatie, a hrál na ni.

Nakano řekl: „Myslíš...“

„Ne!“ varoval ho Gallow.

Brett zachytil v Gallowově tváři pouhý záblesk zaváhání, který se v jeho hlase neprojevil. Ten člověk skvěle ovládal svůj hlas. Byl to jeho nástroj k manipulaci, spolu s pohotovým úsměvem.

„Ten druhý křídla by tu měl brzy být,“ řekl Nakano.

Konkrétní křídla s konkrétním doktorem a konkrétním nákladem, říkal si Brett. Pohlédl na Scudi. V šeru kokpitu jasně viděl její unavenou tvář.

„Vy nás nepotřebujete na výměnu, potřebujete nás k odpoutání pozornosti,“ řekl Brett. Přitiskl si špičky prstů ke spánkům a potlačil nadšený úsměv.

Jedno Gallowovo obočí se zvedlo, tmavá vlnka ve šmouhovatém zelení maskování.

„Tohle se mi nelíbí,“ řekl Nakano. Z obrova hlasu zněl strach.

„Něco si vymyslel,“ řekl Gallow. „To je všechno. Podívej se na něj! Skoro normální. Možná má přece jenom mozek.“

„Ale trefil...“

„Nech toho, Nakano!“ Gallow se dál soustředil na Bretta. „Proč bychom vás měli potřebovat k odpoutání pozornosti?“

Brett spustil ruce a dopřál si úsměv. „To je velmi jednoduché. Nevěděli jste, že na tomhle člunu jsme my. Venku je tma a vy jste viděli jen křídla. Tečka.“

„Na Muta hodně dobré,“ řekl Gallow. „Možná máš ještě naději.“

„Museli jste se jít podívat na identifikační destičku na řídicí konzoli, než vám došlo, že tenhle křídlaček je hledaný.“

Gallow přikývl. „Pokračuj!“

„Doufali jste, že je to jiný křídlaček, nějaký konkrétní,“ řekl Brett. „Na tom druhém bude jednotka Bezpečnosti. Vstoupili jste ozbrojení, připravení na ni.“

Nakano se uklidnil, viditelně se mu ulevilo. Tohle zdůvodnění očividně zaplašilo jeho strach z telepatie.

„Zajímavé,“ řekl Gallow. „To je všechno?“

„Takže teď čekáme na ten druhý křídlaček,“ řekl Brett. „Proč byste s námi jinak marnili čas? Jestli na palubu naskáče jednotka Bezpečnosti, aby zajala Scudi a mě, máte příležitost.“

„Příležitost k čemu?“ Gallowův tón sděloval, že ho to baví. Nakano se začal znovu ošívat.

„Chcete něco konkrétního z toho druhého křídlačku,“ řekl Brett. „Doktora. A chcete náklad. Teď vidíte příležitost získat nejen ten jeden, ale dva nepoškozené křídlačky. A ten druhý křídlaček byste museli zničit, abyste ho zastavili, protože nemáte nic než ponorku.“

„Víš, možná by ses mi hodil,“ řekl Gallow. „Nechceš se k nám přidat?“

Brett řekl bez rozmyšlení: „To bych radši plaval ve sračkách.“

Gallowova tvář se stáhla, tělo ztuhlo. Nakano se uchechtl. Gallowovi se znovu rozprostřel v obličeji vypočítavý úsměv. V očích měl ale šílené světlo, červený odlesk, jenž Bretta přiměl litovat, že vůbec promluvil.

Scudi se sunula od Bretta k velitelskému sedadlu, pohybovala se, jako by se obávala důsledků jeho poznámky.

Nakano přistoupil blíž ke Gallowovi, sklonil se a pošeptal mu něco do ucha. Zatímco šeptal, vyslal Nakano kopanec k ruce Scudi, která se blížila ke katapultovací páce mezi řídicími sedadly.

Scudi uskočila s výkřikem bolesti, tiskla si zápěstí těsně k hrudi.

Brett vykročil směrem k Nakanovi, ale velký Mořan varovně zvedl ruku. „Jen klid, kluku,“ řekl. „Jen jsem ji plácnul. Nic nemá zlomeného.“

„Šla po katapultovací páce,“ řekl Gallow. V jeho hlase bylo upřímné překvapení. Zaškaredil se na Scudi. Oba muži stáli na světelném spoji, který odděloval přední část kabiny od zadní.

„Rozřezalo by nás to na kusy, kdyby to vyletělo,“ řekl Nakano. „Nic hezkého.“

„Je to dcera Ryana Wanga, bodejt,“ řekl Gallow.

„Teď vidíte, proč potřebujete naši spolupráci,“ řekl Brett.

„Potřebujeme vás svázat a dát vám roubíky,“ zavrčel Gallow.

„A co se stane, až přirazí ten druhý křídílák, aby se podíval, co se tu děje?“ zeptal se Brett. „Budou hodně opatrní, jestli nás tu neuvidí. Někdo z jejich Bezpečnosti vstoupí na palubu, zatímco ostatní budou čekat ve vlastním člunu.“

„Navrhuješ dohodu, Mute?“ zeptal se Gallow.

„Ano.“

„Poslechneme si to.“

„Scudi a já zůstaneme uvnitř tak, abychom byli dobře vidět. Budeme dělat, jako by byl křídílák porouchaný. Tak nebudou nic tušit.“

„A potom?“

„Dopravíte nás na předsunutou výspu, odkud se dostaneme zpátky k našim.“

„Zní to rozumně, Nakano?“ zeptal se Gallow.

Nakano zamručel.

„Platí, Mute,“ řekl Gallow. „Bavíš mě.“

Brett uvažoval nad neupřímností v hlase toho člověka. Copak si neuvědomuje, jak průhledné jsou jeho úmysly? Není možné skrývat lež za umaštěným úsměvem navždy.

Gallow se obrátil k Nakanovi. „Jdi se kouknout ven. Zjisti, jestli je všechno zajištěné.“

Nakano prošel zadním příklopem a několik minut byl pryč, zatímco Gallow si pro sebe pobzukoval a pokyvoval. Jeho výraz byl naplněn sebeuspokojením. Scudi přistoupila těsně k Brettovi, stále si držela zápěstí.

„Není ti nic?“ zeptal se Brett.

„Jen pohmožděnina.“

„Nakano měkne,“ řekl Gallow. „Ztlumil ten kop. Dokáže ti rozmáčknout krk, prostě jen tak!“ Gallow pro ilustraci luskl prsty.

Nakano se vrátil, zase z něj stékala voda. „Jsme v řase a pěkně nás drží. Ponorka je stabilizovaná přímo pod námi a stín křídla by ji měl skrývat, dokud nebude pozdě, aby s tím něco udělali.“

„To je dobře,“ přikývl Gallow. „Kdepak necháme tyhle dva, dokud nebude čas na jejich výstup?“ Okamžik uvažoval a pak řekl: „Rozsvítíme světla v kabině a dáme je do otevřeného příklopu. Budou hned vidět.“

„A my počkáme vedle příklopu,“ řekl Nakano. „Rozumíte, děcka?“

Protože Brett nereagoval, Scudi řekla: „Rozumíme.“

„Poběžíme dopředu a zhasneme světla,“ řekl Brett. „Tím se zajistí, že lidé z Bezpečnosti budou muset přijít na palubu.“

„Dobré!“ řekl Gallow. „Moc dobré.“

Ten se tedy moc rád poslouchá, říkal si Brett. Vzal Scudi za paži, opatrně, aby se nedotkl jejího zápěstí. „Pojďme ta světla rozsvítit a vrátíme se k hlavnímu příklopu.“

„Nakano, doprovod naše hosty zpátky a postarej se, aby byli dobře vidět,“ řekl Gallow. Přistoupil k řídicí konzoli a stiskl několik spínačů. V celém křídla zaplála světla.

Brett náhle zaváhal. *Otevřený příklop?* „Švihouni,“ řekl.

Scudi ho táhla ke koridoru v zadní části křídla. „Naše šance s černou odrůdou jsou úplně stejné,“ zamumlala.

Přežívat se musí vteřinu od vteřiny, říkal si Brett. To bylo další Twispovo rčení. A také si říkal, že jestli on a Scudi tohle přežijí, bude se Twisp muset dozvědět, jak jim jeho učení

pomohlo. Šlo o to, jak věci pozorovat a správně reagovat – něco, co se nedá naučit z paměti, ale dá se to pochopit.

„Dělejte, vy dva!“ nařizoval Nakano.

Sledovali ho dlouhou chodbou dolů k otevřenému příklopu, jehož okraj byl zaplavený světlem. Brett se zadíval ven na tmavé plynutí vln posetých řasou a pleskajících o trup člunu.

Nakano řekl: „Vy dva počkáte tady. A koukejte stát tak, aby vás bylo dobře vidět, až se vrátím.“ Odspěchal chodbou.

„Co dělá ten chlap v kokpitu?“ zeptal se Brett.

„Patrně vyřazuje z provozu startovací systém,“ řekla Scudi. „Nemají v úmyslu nás pustit.“

„Ovšemže ne.“

Ohlédla se na úložnou skříňku, kde Brett našel nouzové balíčky. „Nebýt té ponorky pod námi, vyrazila bych hned.“

„V té ponorce nikdo není,“ řekl Brett. „Jsou jen dva... a možná jeden, co potřebuje doktora. Ten nám nic neudělá.“

„Jak to víš?“

„To bylo zřejmé z toho, co říkali a jak jednali. A pamatuješ, co říkal Bushka? Jsou tři.“

„Na co tedy čekáme?“

„Až vyřadí startovací mechanismus,“ řekl. „To nejde, aby se tady proháněli v téhle věci a hledali nás.“

Přistoupil k úložné skříňce a vyndal další dva balíčky, jeden hodil Scudi. „Měli dost času?“

„Já... myslím, že ano.“

„Já taky.“

Scudi vytáhla z vnější kapsy svého balíčku kus lana, jeden konec připevnila k Brettovu opasku a druhý k vlastnímu pasu. „Zůstaneme spolu,“ řekla. „Jdeme.“

Daleko v chodbě zčistajasna zařval Gallowův hlas: „Hej! Vy dva! Co to děláte?“

„Jdeme si zaplavat,“ křikl Brett. Chytili se za ruce a vyskočili do oceánu.

Bez vědomého uznání a akceptování našeho příbuzenství s těmi, kdo jsou kolem nás, nemůže nastat syntéza osobnosti.

C. G. Jung, Záznamy Lodi

Přerostlá řasa škrábala o příď koraklu v rytmu s vlnami. *Dotek reality*, říkal si Twisp. Jinak tichá černota zela před prvním náznakem úsvitu. Twisp slyšel, jak se u přístřešku neklidně vrtí Bushka. V té dlouhé noci od rozloučení s Brettem a Scudi Bushka nespál dobře.

Voda je dneska v noci hodně klidná, říkal si Twisp. Jen slaboulinký vánek mu chladil levou tvář, zatímco korakly zvolna pluly v objetí řasy.

Twisp naklonil hlavu a vzhlédl ke spršce hvězd, zarámovaných oblaky. Postřehl známý šipkovitý tvar dvou zadních hvězd Velkého vozu, než se rámeček přesunul k novému úseku oblohy.

Pořád v kurzu, proud příznivý.

Vždycky bylo dobré porovnávat kompas s hvězdami. Kurz se stáčil k neoznačenému místu na moři, kde by se mohli otočit a hbitě uhánět k Vashonu. Pípání RDF-RDC, ohlašující dálkový lokátor Ostrova, bylo na noc umlčeno, ale u kolena mu blikalo červené světélko v rytmu vashonského signálu. Jeho přijímač fungoval.

Úsvit je najde ještě stále mimo dohled odpalovací věže, ale ne mimo dosah kluka a té dívky.

Neudělal jsem chybu? ptal se Twisp sám sebe.

Byla to otázka, kterou opakoval mnohokrát, nahlas Bushkovi a v duchu sám sobě. V okamžiku rozhodnutí mu to připadalo správné. Ale tady v noci...

Nad jejich světem nabývaly moci obrovské změny. A kdo jsou oni, semknutí proti zlu, které Twisp v této změně dokázal vycítit? Jeden přestálý rybář s rukama příliš dlouhýma, než aby mohl dělat něco jiného než vytahovat síť. Jeden

ukňouraný intelektuál, který se stydí za svůj ostrovanský původ, možná schopný vraždit ve velkém. Jeden kluk, jenž se chce stát mužem, kluk, který vidí potmě. A mořanská dívka, která je dědičkou celého potravinářského monopolu Pandory. Důsledky smrti Ryana Wanga budily špatný pocit.

Kvakoši se začali vrtět v kleci u Twispových nohou. Zprvu slabě a pak hlasitěji uslyšel Twisp kdesi napravo v hustší řase příst švihouna. Položil prst na spínač omračovacího štítu a čekal, napínal oči, zda něco neuvidí, cokoli, tam v černi, kde do nehybného vzduchu udeřilo to zlověstné předení.

Předoucí švihoun mohl znamenat ledacos: možná spí, nebo je dobře nakrmený, nebo reaguje na pach syté potravy... Nebo je jen tak celkově spokojený se životem.

Twisp přehodil nohu přes kormidlo, připravoval se nastartovat motor a stočit loď pryč od toho zlověstného zvuku. Volnou rukou zašátral po laserovce a našel ji v úkrytu za sedadlem.

Bushka začal chrápat.

Předení švihouna ustalo a nato znovu začalo, tlumeněji. Slyšel?

Bushka zafuněl, převalil se a pokračoval v chrápání. Švihoun dál předl, ale zvuk začal slábnout, vzdaloval se doprava a za plující korakly.

Spí, zadoufal Twisp. *Věř svým kvakošům.* Ptáci se už nepohnuli.

Vrnění švihouna umlkalo v dálce. Twisp poslouchal, zda nezaznamená nějaký pohyb, napínal uši přes zvuky Bushkovy únavy. Twisp se zvolna donutil uklidnit, uvědomil si, že zadržoval dech. Vydechl, pak se zhluboka nadechl voňavého nočního vzduchu. Polknutí nasucho ho zaškrábalo v hrdle.

Ačkoliv švihouna neslyšel, napětí ho neopouštělo. Zjistajasna se kvakoši probudili naplno a začali dělat čest svému jménu. Twisp stiskl spínač ochranného štítu. Ozvalo se nezaměnitelné šplouchnutí něčeho tuhnoucího ve vodě těsně za nimi, pak zběsilé kňučení a chlemstání krmících se švihounů.

Hnusní kanibalové, pomyslel si.

„Co je?“ otázal se Bushka.

Korakl se zhoupl, jak se Bushka posadil.

„Švihouni,“ řekl Twisp. Namířil laserovku ke zvukům krmení a vypálil šest rychlých výstřelů. Bzučivá vibrace zbraně ve zpoceně ruce byla silná. Řídké fialové paprsky proťaly noc. Po druhém výstřelu spustili švihouni zběsilou kakofonii kňučení a skřeků. Zvuky se rychle vzdalovaly. Švihouni se už naučili brát do zaječích, když uviděli bzučivý, fialový paprsek z laserovky.

Twisp vypnul štít a sáhl po ruční svítilně, když jeho pozornost upoutal jiný zvuk v dálce nalevo: ššš-ššš-ššš pádel, protínajících mokrou řasu. Zaměřil ke zvuku svítilnu, ale noc její světlo vsákla, aniž by vrátila něco jiného než pulzování moře v temných úponcích řasy.

Z dálky zavolal nějaký hlas: „Korakl! Máte naloženo?“

Twisp ucítil, jak se mu srdce v hrudním koši rozbušilo trojnásobně rychleji. To byl Brettův hlas!

„Moc malý ponor!“ křikl a mával baterkou jako lokátorem. „Pozor, kolem jsou švihouni!“

„Viděli jsme tvou laserovku.“

Twisp už je rozeznal, amébovitou kaňku vlnící se na nízkých vlnách směrem k nim. Dvě pádla odrážela záblesky světla z jeho svítilny.

Bushka se opřel o bok a naklonil loď nebezpečně blízko k vodě.

„Vyrovnat člun!“ zvolal Twisp. „Ty, Bushko!“

Bushka ustoupil, ale nespouštěl z očí blížící se obrys. Pádla dopadala do vody se šploucháním, jež tryskalo jako květy ohňostroje na pozadí černého trupu nafukovacího člunu.

„To jsou oni,“ řekl Bushka. „Zvorali to, přesně jak jsem říkal.“

„Drž hubu!“ zavrčel Twisp. „Aspoň že jsou naživu.“ Zhluboka se nadechl a byl rád. Kluk se stal jeho rodinou, a rodina byla zase spolu.

„Mami, jsem doma!“ zavolal kluk, jako by mu četl myšlenky.

Takže Brett je naladěný na to, aby žertoval. Nemůže to tedy být tak zlé. Twisp napínal uši, zda neuslyší švihouny.

Bushka se zasmál vtípku, smíchem se suchou popraskanou hranou, který zvedl Twispův hněv téměř k bodu varu. Člun už byl na doslech, aniž by se muselo křičet. Twisp mířil svítilnou k blížícím se postavám a ne na svou tvář, neboť líce mu smáčely slzy únavy a úlevy. Brett něco tlumeně řekl a oba přestali pádlovat. Brett hodil do koraklu lano. Twisp je chytil a přitáhl člun jako síť marí, připoutal ho těsně ke koraklu. Natáhl jednu dlouhou paži a popadl Brettů. Klukův potápěčský oblek byl nasáklý vodou a nafouknutý.

Kvakoši si vybrali tuto chvíli, aby spustili varovný povyk, ale hned zase umlkli. Švihouni hlídkovali těsně mimo zorné pole, dávali si pozor na laserovku. *Velká smečka*, pomyslel si Twisp. Hlad je žene blíž a strach je drží opodál.

Scudi řekla: „Máme jít na palubu?“

„Ano,“ řekl Twisp a zvedl Brettů do lodi, nato jemně pomohl Scudi přes bok na sedátko před sebou. Zajistil lano, aby přidržovalo člun těsně u koraklu, pak uložil svítilnu pod své sedadlo. Twisp položil ruku na Brettovo rameno a nechal ji tam, nechtělo se mu přerušit ten konejšivý dotek.

„Nevyslechli vás, co?“ vyptával se Bushka. „Zase jste museli utéct. Co se stalo s vaším křídélkem?“

„Utíkáme do Vashonu?“ zeptal se Twisp.

Brett zvedl obě ruce, aby zpomalili. „Myslím, že bychom to měli probrat,“ řekl. Vylíčil co nejstručněji událost s Gallowem a Nakanem. Bylo to jen kusé líčení, které Twisp vyslechl s rostoucím obdivem vůči Brettovi.

Tomu říkám hlava, myslel si.

Když Brett skončil, Bushka řekl: „Pryč odtud! To nejsou lidi, ale ďáblové. Patrně vás sledovali a až přijdou...“

„Ale kuš!“ odsekl Twisp. „Jinak tě umlčím já.“ Obrátil se k Brettovi a klidnějším hlasem se zeptal: „Co říkáš? Mají už dva křídélky a mohli by nás uštvat.“

„Nebudou se za námi štvát, zatím ne,“ řekl Brett. „Mají na mušce jinou kořist.“

„Jsi pitomec!“ vyhrkl Bushka.

„Vyslechněte ho,“ řekla Scudi. Hlas měla bezvýrazný a pevný jako plastocel.

„Říkali, že čekají, až se jim podaří zajmout nějakého doktora,“ pokračoval Brett, „což je patrně pravda, podle toho, jak si počínali. Vypadalo to, že něco zkusili a nepovedlo se jim to. Byli otřesení a snažili se to před námi skrývat. Hodně se chvástali.“

„To je celý Gallow,“ zamumlal Bushka.

„Takže co dělali kromě toho, že čekali na doktora?“ zeptal se Twisp.

„Byli u odpalovací základny,“ řekl Brett. „U Gallowa tuším nic není náhoda. Hádám, že chtějí ty hybernační nádrže.“

„Ovšemže chtějí,“ řekl Bushka. „Já vám to povídal.“

„Chce je opravdu moc,“ řekl Brett. Pokýval hlavou. Hybernační nádrže, kroužící nahoře ve vesmíru, byly nejspekulativnějším předmětem na Pandoře. Hádání, co se z hybernačních nádrží vyloupne, patřilo ke konverzačním stálícím stejně jako počasí.

„Ale co ta hrozba, že zabrání Mořanům získat znovu další pevninu?“ zeptal se Twisp. „Dokázal by to s jednou ponorkou a dvěma křídlačky?“

„Myslím, že Vashon je v nebezpečí,“ řekl Brett. „Guemes byl mnohem menší, ale stejně... potápět Ostrovy je prostě příliš snadné rozptýlení, než aby mu někdo jako Gallow odolal. Zhruba v době, kdy se ty nádrže dostanou z kosmu, se pokusí Vashon potopit. Tím jsem si jistý.“

„Říkal něco konkrétního?“ zeptal se Twisp. „Dokázal by opravdu najít hybernační tank?“

Brett zavrtěl hlavou. „Nevím. Něco tak velkého... určitě by se tím pochlubil. Bushko, říkal ti někdy něco o tom, co je tam nahoře?“

„Gallow má... sny o velkoleposti,“ řekl Bushka. „Všechno, co ty sny přiživí, je pro něj skutečné. Nikdy netvrdil, že ví, co

je v těch nádržích; znal prostě politickou hodnotu, kterou představují pro toho, kdo je má.“

„Brett má pravdu v tom, co o Gallowovi říká,“ ozvala se Scudi.

Twisp v silícím světle postřehl temný záblesk jejích očí. „Gallow je jako spousta Mořanů – věří, že hybernační nádrže spasí svět, zničí svět, přinesou člověku bohatství nebo věčné prokletí.“

„U Ostrovanů je to stejné,“ řekl Brett.

„Dohady, ale žádná fakta,“ podotkl Twisp.

Scudi se podívala z Bretta na Twispa a zpět na Bretta. Jak se Brettova řeč podobá tomu, co říká Twisp! Lakonická, praktická – vše založeno na skálopevné cti. Prohlížela si pak Bretta bedlivěji, viděla pružnou sílu jeho mladého těla. Vycítila moc dospělého, jímž se stane. Brett už je muž. Mladý, ale uvnitř pevný. Padlo to na ni jako omámení z příliš rychlého ponoru – že ho chce na doživotí.

Twisp se obrátil k řízení, nastartoval motor a nastavil kurz k Vashonu. Korabl se vyřítil přes řasu na širé moře.

Scudi se rozhlédla po jasnícím dni. Podrbala se pod potápěčským oblekem tam, kde jí neprodyšně přiléhal k šíji, a netrpělivým gestem ze sebe oblek stáhla a rozprostřela jej na sedačky uschnout. Předtím vrhla usměvavý pohled na Bretta, který úsměv opětoval.

Twisp na ni pohlédl a zaznamenal plovací blány mezi prsty u nohou, ale jinak ideální, mořansko-normální tělo. Těch moc zblízka neviděl. Přiměl se odvrátit pohled, ale všiml si, že se ani Bushka nedokáže ubránit, aby na Scudi necivěl. Pracovala těsně vedle Bushky, obracela potápěčský oblek a natřásala ho, jak ho vítr vysoušel. Twisp sledoval, jak Bushkovi mžikají oči od vodní hladiny přes Twispa na zádi sem a tam po těle Scudi a pak zase zpátky k vodě.

Twisp dlouho věřil, že Mořané nemají stejná puzení jako Ostrované, a přičítal to volnému předvádění jejich dokonalých těl. Scudino předvádění v něm tyto myšlenky znovu probudilo. Mořané tráví tak značnou část života buď bez šatů, nebo v

těsně přiléhavých potápěčských oblecích, že si museli vyvinout jiné pocity vůči svým tělům než nabalení Ostrované.

Mezi nahotou a potápěčským oblekem není valný rozdíl, říkal si Twisp. Viděl, že Bushkovi vadí blízkost Scudi i její nahota. Brett dělal to, co by dělal každý normální Ostrovan – dopřával Scudi soukromí a nedíval se na ni. Scudi však nedokázala odtrhnout oči od Bretta.

Něco se tu děje, usoudil Twisp. *Něco silného.* Připomněl si, že Mořané někdy uzavírají manželství s Ostrovany, a někdy to i funguje.

Bushka přesunul svou pozornost od Scudi k Brettovi a výraz v jeho tváři na Twispa přímo křičel. Šlo o klukovy oči.

Není tak normální jako já! To říkal výraz v Bushkově tváři.

Twisp si vzpomněl, jak jednou viděl dlouhorukého Ostrovana držet se za ruku s nějakou dlouhorukou ženou – poprvé viděl ty dva společně. Twispovi trvalo dlouho, než se zbavil osobního odporu k té scéně, a s tím zbavením přišel cenný poznatek.

Jako já. Takhle definujeme člověka.

Vysledoval tu myšlenku po temné stopě a dospěl k vlastnímu důvodu, proč tu dvojici odsoudil.

Žárlivost.

Sám si vybíral jen ženy, které byly jiné než on. Šance na předání konkrétní vlastnosti dětem se příliš zvyšovala, když se párovali stejní mutanti. Někdy to byla genetická časovaná bomba, která se po jednu či dvě generace neprojevila.

Většina z nás nechce předávat nic kromě naděje.

Něco podobného probíhalo v Bushkovi.

Nemá rád Bretta, říkal si Twisp. *Ještě to neví. Až na to přijde, nebude vědět proč. Nebude chtít přiznat, že je to žárlivost, a nijak by neprospělo, kdyby mu to někdo pověděl.*

Každému, kdo se na ni díval, když pozorovala Bretta, bylo zřejmé, že Scudi má oči jen pro kluka.

Brett našel špižírnu a narychlo ohřál trochu rybího guláše. Aniž by na Scudi pohlédl, řekl: „Scudi, dáš si něco k jídlu?“

Scudi si znovu natáhla potápěčský oblek, dostatečně vyvětraný, na své pružné mladé tělo. Dopínala uzávěry. „Ano, prosím, Brette,“ řekla. „Mám velký hlad.“

Brett jí podal plnou misku a tázavě pohlédl na Twispa, který zavrtěl hlavou. Bushka přijal od Bretta misku po krátkém zaváhání, které Twispovi mnoho vypovědělo.

Nechce klukovi nic dlužit!

Brett byl vychován podle zásad ostrovanské zdvořilosti, pokud šlo o jídlo, a Bushka také. Raná výchova převládala. Brett dokončil obvyklý rituál, než si naplnil vlastní misku. Švihoun by ji nedokázal zhltnout rychleji. Posléze podržel misku přes palubu, očistil ji a uklidil. Vzhlédl ke Twispovi.

„Díky,“ řekl.

„Za co?“ zeptal se Twisp překvapeně. Jídlo náleželo všem.

„Žes mě naučil dávat pozor a myslet.“

„To že jsem udělal?“ zeptal se Twisp. „Já myslel, že lidé umějí myslet od narození.“

Bushka naslouchal jejich dialogu se špatně skrývaným úšklebkem. Seděl a dumal. Zpráva o Gallowovi a jeho posádce – *Zelení Švihouni! V omračujícím rozsahu!* Blízkost trojice Gallow-Nakano-Zent plnila Bushku hrůzou. Určitě půjdou hledat uprchlíky. Proč taky ne? Je tu dcera Ryana Wanga, pro spásu Lodi! Takové rukojmí! Pak si vzpomněl na Zenta, na ty lesklé necitelné oči s hluboko skrytou potěchou z bolesti. Bushka uvažoval, jak tihle dva mladí lidé přechytračili někoho takového, ačkoliv Gallow měl sklon podceňovat protivníka. Bushka hleděl přímo na Scudi. *Lodi! Takové tělo!* Ten, kdo ji má, tomu patří celý svět, dobře věděl, že nepřehání. Sotva se dalo pochybovat, že její otec ovládal značnou část Pandory prostřednictvím svých potravinářských operací, a když je teď mrtvý, určitě to přejde na Scudi. Bushka přivřel oči a pozoroval mladou dvojici po svém boku.

Gallow je asi měl za párek vyděšených dětí.

Bushka se poučil o tom, jak nebezpečné jsou ukvapené závěry, když byl s Twispem zavřený ve člunu. Scudi se do kluka očividně pobláznila, první láska... ale to přejde. Jako

vždycky. Nohsledi jejího otce jsou ještě naživu. Ti to zarazí, jen co na to přijdou. Jakmile se pořádně podívají na klukovy zmutované oči.

Twisp vstal u kormidla a zadíval se dopředu, stínil si oči proti stoupající kouli slunce. „Křídla,“ řekl. „Míří k Vashonu.“

„Já ti to říkal!“ vykřikl Bushka.

„Vypadá to, že má přes kabinu oranžový pruh,“ řekl Twisp. „Úřední.“

„Hledají nás,“ hlesl Bushka. Začaly mu drkotat zuby.

„Nemění kurz,“ konstatoval Twisp. „Mají opravdu naspěch.“ Sáhl dolů a stiskl spínač nouzového pásma rádiového přijímače.

Vashonský hlasatel se ozval v půli věty: „...která nepředstavovala žádnou další bezprostřední hrozbu pro vashonskou substrukturu. Visíme dnem na ložisku řasy obrovských rozměrů. Hned na východ od nás je odhalená pevnina a příboj. Rybářům se doporučuje, aby se k nám přibližovali přes čistou vodu od jihozápadu. Opakujeme: Všechny dolní centrální prostory se evakuují z důvodu uvíznutí. Vashon sám není v bezprostředním ohrožení, pokud trvá klidné počasí. Opravy probíhají a byla zajištěna pomoc Mořanů. Každou hodinu budou vydávány bulletiny a posluchačům doporučujeme ponechat si naladěné nouzové pásmo.“

Scudi potřásla hlavou a zašeptala: „Kontrola proudu neměla dopustit, aby k něčemu takovému došlo.“

„Sabotáž,“ řekl Bushka. „To je Gallowovo dílo. Já to vím.“

„Odhalená pevnina,“ zamumlal Twisp. Dochází k velké změně. Cítil to.

*V průběhu dějin jsou lidé hlavní příčinou lidské smrti.
Tento kurz je zde na Pandoře možné změnit.*

Kerro Panille, Dějiny

Wardu Keelovi dunělo v hlavě v rytmu s tepem srdce. Pootevřel na štěrbinku oči, ale rychle je zavřel před bolestivým bodnutím bílého světla. Uši mu zaléhaly dotěrným vnitřním kvílením, které smazávalo okolní svět. Pokusil se zvednout hlavu, ale nešlo to. Krční opera byla odstraněna. Pokusil se rozpomenout, jestli si ji sundával. Nic se mu nevybavovalo. Věděl, že by si měl ledacos pamatovat, ale to dunění v hlavě mu odebíralo většinu pozornosti. Znovu se pokusil zvednout hlavu a podařilo se mu to jen o pár milimetrů. Zátylkem bouchl o tvrdý plochý povrch. Hrdlo mu sevřela nevolnost. Keel si rychle nabral plné plíce vzduchu, aby nezvracel. Vzduch chutnal hustou vlhkostí a příliš mu to nepomohlo.

Kde to ve jménu Lodi jsem?

Kousky vzpomínek mu zablikaly v mysli. Aleová. A někdo... ten Stín Panille. Už si vzpomínal. Pak přišla hádka mezi Aleovou a někým z Mořanské obchodní – operace nebožtíka Ryana Wanga. Skončila tím, že Keela odvedli do... do... Nemohl si vzpomenout. Ale opustili komplex Aleové. To si vybavoval.

Hustý vzduch teď všude kolem něj... vzduch pod hladinou. Zvolna se pokusil otevřít levé oko. Tyčil se nad ním temný obrys, zezadu osvětlený dvojicí stropních světel.

„Přichází k sobě.“

Hladký, nespěchající, konverzační hlas. Pronikavé kvílení v Keelových uších začínalo utichat. Zkusil víc otevřít obě oči. Zvolna se nad ním zaostřila tvář: křížem krážem jizvy na lících a čele, zkřivená ústa. Tvář se odvrátila jako ustupující noční můra a Keel uviděl zelené šmouhy na šíji pod těmi strašnými jizvami.

„Nedělej s ním žádné cavyky, Nakano. Ten vydrží.“

To byl hlas s ledovým břítem.

Zjizvená tvář si znovu Keela prohlížela – dvě hluboko zasazené oči s čímsi daleko vzadu, co se odmítalo vynořit. *Nakano?* Keel měl pocit, že to jméno a zjizvená tvář by měly vyvolat nějakou důležitou vzpomínku. *Prázdnó.*

„Mrtvý nám k ničemu není,“ řekl Nakano. „A praštils ho tou věcí hodně silně. Podej mi trochu vody.“

„Dones si ji sám. Já Mutům neposluhuju.“

Nakano se vzdálil z Keelova zorného pole a za okamžik se vrátil, aby se naklonil blíž s kelímkem a stéblem. Ruka pruhovaná zelenou barvou vložila stéblo mezi Keelovy rty.

„Vypijte to,“ řekl Nakano. „Myslím, že to pomůže.“

Praštil ho hodně silně?

Keel si vzpomněl, jak někdo křičel... Kareen Aleová řvala na... na...

„Je to jen čistá voda,“ řekl Nakano. Pohnul stéblem u Keelových rtů.

Keel nasál studenou vodu a ucítil, jak mu chlácholivě šplouchá do křečovitě staženého žaludku. Říkal si, že by měl sáhnout po kelímku, ale jeho ruce odmítaly spolupracovat.

Pouta!

Keel je cítil na hrudníku a pažích. Je tedy připoután. *Proč?* Znovu se zhluboka napil vody a vystrčil stéblo jazykem z úst.

Nakano odtáhl kelímek a uvolnil pouta.

Keel ohnul prsty a pokusil se říci „díky“, ale slovo mu jen suše zahvízdalo v hrdle.

Nakano něco položil na Keelovu hrud' a Keel ucítil známé obrysy svého krčního přístroje.

„Sundali jsme to, když jste zvracel a moc nechybělo, abyste se udusil,“ řekl Nakano. „Nemohl jsem přijít na to, jak vám to zase nasadit.“

Keelovi bylo mdlo, ale jeho prsty tuhle známou věc poznávaly. Hmoždil se s přezkami a úchyty, když si operu přikládal kolem krku, kam patřila. Dvě rozedřená místa ho

zabolela tam, kde se opera dotýkala ramen. Někdo se ji pokusil stáhnout, aniž by ji rozepnul.

Štěstí, že mi nezlomili vaz.

S operou na místě udržely Keelovy silné ramenní svaly břímě, které mu napřimovalo hlavu. Opera sklouzla do obvyklé pozice a Keel sebou škubl bolestí. Viděl, že je v malé obdélníkové místnosti s šedými kovovými stěnami.

„Nemáte buňkoplast?“ zeptal se. Vlastní hlas mu zvučel v uších a zněl mnohem hlouběji, než si pamatoval. Keel si opřel čelo do dlaní a naslouchal, zatímco někdo štrachal v nějakém kufříku. Stůl, na němž Keel seděl, byl mnohem nižší, než si představoval. Nebyl to nemocniční vozík, nýbrž nízký jídelní stůl v mořanském stylu, obklopený shlukem nízkých čalouněných křesel a pohovkou. Všechno jako by bylo sestrojeno ze starých, mrtvých materiálů.

Nakano mu podal roličku buňkoplasti a jako v odpověď na nevyřčenou otázku řekl: „Položili jsme vás na stůl, protože jste nedýchal dobře. Gauč je moc měkký.“

„Díky.“

Nakano zamručel a usedl do křesla za Keelem.

Keel si všiml, že místnost je plná knih a nahrávek. Některé regály byly napěchované dvěma řadami ohmataných textů různých velikostí. Keel otočil hlavu a uviděl za Nakanem složitou komkonzoli se třemi obrazovkami a stojany nahrávek. Místnost působila, jako by se pohybovala – sem a tam, nahoru a dolů. Byl to znepokojivý pocit i pro člověka zvyklého pohybovat se s Ostrovem po vlnách.

Keel uslyšel z dálky sykot. Ted' si Nakano stoupl vedle něj a jiný muž, v potápěčském obleku se šmouhami zelené barvy, usedl opodál zády k nim. Ten druhý muž, jak se zdálo, jedl.

Keel pomyslel na jídlo. Žaludek mu řekl: „Nech toho!“

Můj lék! pomyslel si. *Kde mám pouzdro?* Sáhl do náprsní kapsy. Pouzderko bylo pryč. Tehdy ho napadlo, že tenhle obdélníkový prostor kolem něj se skutečně pohybuje – stoupá a klesá na širém moři.

Jsme ještě pořád na křídlačku, pomyslel si. Ten hustý vzduch Mořanům vyhovuje. Tihle dva Mořané pouze něco provedli s vlhkostí vzduchu.

Pořád na křídlačku!

Už se rozpomínal. Kareen Aleová ho vzala na palubu křídlačku a... vyrazili k odpalovací základně. Pak si vzpomněl na ten druhý křídlaček. Vzpomínky se na něj jen hrnuly. Bylo po setmění. Teď viděl denní světlo skrz dírkované ventilátory vysoko ve stěnách této místnosti: dvojitá žlutooranžová barva obou slunců nízko na obloze. *Ráno nebo večer?* Tělo ho nedokázalo informovat. Cítil hraniční nevolnost z pohybu, ustavičnou vnitřní bolest svého smrtelného onemocnění a bolest hlavy, nyní lokalizovanou v pravém spánku, kam byl, jak věděl, udeřen.

Navíc mě zdrogovali, pomyslel si.

K útoku došlo poté, kdy křídlaček, kterým ho Aleová vezla na odpalovací základnu, znenadání zpomalil. Nějaký hlas zavolal: „Koukejte!“

Na vodě se nehybně kolébal další křídlaček, tmou svítila jen jeho kotevní světla. Reflektor z křídlačku Aleové ozářil identifikační čísla na přídi plavidla.

„Jsou to oni, bodejt“,“ řekla.

„Myslíte, že jsou v nesnázích?“

„To si pište, že jsou v nesnázích!“

„Myslím jestli se něco nestalo s...“

„Přenocují na řase. Ta je skrývá před pátráním ze dna a nezanese je to v ní daleko.“

„Ale proč předpokládáte, že jsou tady... Chci říct tak blízko odpalovací základny?“

„To zjistíme.“

Zvolna, se ztlumenými tryskami, se křídlaček Aleové přiblížil k druhé lodi, zatímco se čtyři příslušníci Bezpečnosti připravovali k nalodění z vody.

Keel a Aleová na přední pilotní palubě měli dokonalý výhled na vše, co se dělo potom. Když obě plavidla oddělovalo pouze několik metrů, čtyři muži v potápěčských

oblecích vklouzli do vody, přeplavali tu krátkou vzdálenost a otevřeli hlavní příklop druhého křídla. Jeden za druhým se vkradli dovnitř a pak... nic.

Ticho trvalo, jak se Keelovi zdálo, nekonečně. Skončilo škubavým zhoupnutím křídla Aleové, po němž následoval křik na zádi. Zčistajasna vtrhly do pilotní kabiny dva zeleně pruhované přízraky. Jedním z vetřelců byl monstrózní Mořan se strašlivými jizvami v obličeji. Keel nikdy neviděl svalnatější paže. Oba muži byli ozbrojení. Slyšel jen výkřik Aleové: „GeLaare!“ Pak oslepující bolest v hlavě.

GeLaar? Keel protahoval vzpomínání z úderu a předstíral, že je dosud omámený. Jeho encyklopedická paměť se pachtěla se jmény a fyzickou identifikací. *GeLaar Gallow, idealizovaný Mořan. Dříve podřízený Ryana Wanga. Nápadník Kareen Aleové.* Muž u stolu odstrčil misku, otřel si ústa a obrátil se.

Keel na něj pohlédl a otrásl se před chladně hodnotícím pohledem těch tmavě modrých očí.

Ano, tohle je ten člověk osobně. Keelovi připadal Gallow, pokrytý zelenou barvou, groteskní.

Příklop napravo od Keela se otevřel a vstoupil další zeleně pruhovaný Mořan. „Špatné zprávy,“ řekl příchozí. „Zent právě zemřel.“

„Krucí!“ To byl Gallow. „Ona se ho ve skutečnosti vůbec nesnažila zachránit, co?“

„Byl zle potlučený,“ řekl příchozí. „A ona je vyčerpaná.“

„Kéž bychom věděli, co to způsobilo,“ zamumlal Gallow.

„Ať to bylo co chtělo,“ řekl Nakano, „bylo to totéž, co poškodilo ponorku. Je div, že se k nám vůbec dostal zpátky.“

„Nebud' blbec!“ odsekl Gallow. „Nazpět ho přivedl naváděcí systém ponorky. On s tím neměl nic společného.“

„Až na to, že ten systém aktivoval,“ řekl Nakano.

Gallow ho ignoroval a obrátil se k příchozímu. „No, jak pokračují opravy?“

„Výborně,“ řekl muž. „Náhradní díly a nářadí máme na palubě křídla z odpalovací základny, označené jako

raketové dodávky. Pozitíří touhle dobou bychom měli být plně operabilní.“

„Škoda, že se tak snadno nedá nahradit Tso,“ řekl Nakano. „V boji je dobrý. Byl.“

„Ano.“ Gallow promluvil, aniž by se na Nakana podíval. Místo toho nově příchozímu pokynul. „No, vrať se na svou stanici.“

Muž zaváhal. „A co Zent?“ zeptal se.

„Co?“

„Jeho tělo.“

„Zelení Švihouni se po smrti stávají potravou řasy,“ řekl Gallow. „To přece víš. Je to nezbytné, pokud máme vědět, co se děje venku.“

„Ano, pane.“ Muž odešel a tiše za sebou zavřel příklop.

Keel si přetřel límec a přední část saka. Ucítil odtud nakyslý pach zvratků, což potvrzovalo Nakanovo líčení toho, co se stalo.

Takže mě chtějí živého. Ne... oni mě potřebují živého.

Pokud je naživu, může Keel hledat slabá místa. Pověřivost je slabé místo. Zapřísahal se, že bude sledovat ten podivný pohřební rituál, který Gallow zavedl. Už jen při zmínce o něm zavládlo v kabině ticho. Jsou to fanatici. Keel to poznal z Gallowova výrazu. Posvátná povaha jejich cíle ospravedlňuje cokoliv. Další záležitost k prozkoumání. Velmi nebezpečná. *Ale... vždyť já stejně umírám. Uvidíme, jak moc mě ve skutečnosti potřebují.*

„V kapse jsem měl malé pouzdro,“ řekl. „Obsahuje můj lék.“

„Tak Mut potřebuje medicínu!“ dráždil ho Gallow. „Uvidíme, jak mu to půjde bez ní.“

„To uvidíte dost brzy,“ řekl Keel. „Budete mít další mrtvolu ke krmení řasy.“

Keel opatrně spustil nohy přes okraj stolu a nahmatal podlahu. Nakano a Gallow si vyměnili polekaný pohled. Keel se tomu podívil. V tom pohledu byl šok. Udeřil na nějaký nerv.

„Vy víte o té řase?“ zeptal se Nakano.

Keel řekl: „Samozřejmě. Člověk v mém postavení...“ Mávl rukou, aby dal najevo, že je zbytečné pokračovat.

„Potřebujeme ho zatím živého,“ řekl Gallow. „Dej tomu Mutovi jeho lék.“

Nakano přistoupil k malé úložné skříňce v zadní stěně a vyňal kapesní pouzdro z uzené organiky – tmavohnědé a se zavazovacím uzávěrem.

Keel pouzdro vděčně přijal, našel v něm hořkou zelenou pilulku a spolkl ji nasucho. Útroby měl stažené a potrvá dlouhé minuty, než pilulka přinese úlevu, ale už jen vědomí, že si ji vzal, ho zbavilo části nepříjemností. Další remora, to potřebuje. Ale k čemu by mu byla? Jeho vzpurné tělo by i s další remorou udělalo krátký proces. Kratší než posledně a předposledně. Ta první mu vydržela třicet šest let. Poslední měsíc.

„Vždycky se to pozná,“ řekl Nakano. „Někdo, komu nevadí umírání, ten ví o řase.“

Keel s obtížemi zachoval lhostejnou tvář. *Co to ten člověk povídá?*

„Nedalo se to udržet v tajnosti věčně,“ řekl Gallow. „Oni taky kontaktují řasu.“

Nakano pohlédl pronikavě na Keela. Byl to jeden z těch pohledů, při nichž se velcí muži jako Nakano ještě zvětší. „Kolik toho víte?“ zeptal se.

Keel se zmohl na neutrální pokrčení ramen, které podráždilo usazení jeho vzpěry.

„Už by se to k nám doneslo, kdyby to bylo venku,“ řekl Gallow. „Něco patrně ví jen pár špičkových Mutů, jako je tenhle.“

Keel přemýšlivě zíral z jednoho Mořana na druhého. Nějaká důležitá vědomost o řase. Co by to mohlo být? Souvisí to s umíráním. S kontaktem s řasou. Krmí řasu svými mrtvými?

„Za chvíli vyjdeme ven a pokusíme se vyslechnout Zentovu paměť,“ řekl Gallow. V hlase měl nový, hluboce zadumaný tón. „Potom se možná dozvíme, co ho potkalo.“

Nakano se zeptal Keela věcnějším tónem: „Jak kontaktujete řasu? Odpovídá řasa pokaždé?“

Keel sevřel rty, odkládal odpověď a získával čas. *Mluvit s řasou?* Vybavil si, co říkali Aleová a Panille o tom mořanském projektu s řasou – učit času, pomáhat jejímu šíření pod celoplanetárním mořem Pandory.

„Musíme se řasy doopravdy dotknout,“ podotkl Nakano.

„Samozejmě,“ ušklíbl se Keel. A pomyslel si: *vyslechnout Zentovu paměť?* Co se to tady děje? Tihle násilníci zčistajasna projevují mystické sklony, jež pragmatického Keela ohromují.

Gallow se znenadání zasmál. „Nevíte o nic víc než my, Mute! Řasa vám bere paměť i po smrti. Nic víc nikdo z nás neví, ale vás Muty nenapadlo, co by to mohlo znamenat.“

Zelení Švihouni jsou po smrti potravou řasy, říkal si Keel. *A živí mohou nějak číst jejich paměť – prostřednictvím řasy.* Vybavil si podivné příběhy z lidských dějin Pandory – švihouni mluvící lidskými hlasy, plně inteligentní řasa mluvící s mozky těch, kteří se jí dotýkali. Takže je to pravda! A řasa, geneticky znovu vybudovaná z genů přenášených několika málo lidmi, si tu starou dovednost opět vybavuje. Ví to Aleová? A kde je?

Gallow se rozhlédl po místnosti a znovu věnoval pozornost Keelovi. „Velmi příjemná, tahle kabina,“ řekl. „Dárek Ryana Wanga Kareen Aleové – jeho osobní křídla. Asi si ho nechám pro své velitelské centrum.“

„Kde je Kareen?“ zeptal se Keel.

„Má plno doktorské práce,“ řekl Gallow. „Toho by se měla držet. Politika jí nesluší. Možná ani medicína ne. Pro Zenta toho moc neudělala.“

„Tsoa nemohl zachránit nikdo,“ řekl Nakano. „Chci vědět, co ho dostalo. Má Vashon novou obrannou zbraň?“ Nakano se zamračil na Keela. „Co vy na to, pane sudí?“

„O čem to mluvíte? Obrana proti čemu?“

Gallow přistoupil blíž. „Tso a dva naši noví rekruti dostali jednoduchý úkol potopit Vashon,“ řekl Gallow. „Tso se vrátil umírající a v poškozené ponorce. Ti dva rekruti s ním nebyli.“

Keel chvíli hledal hlas, než řekl: „Vy jste obludy! Zničili byste tisíce životů.“

„Co se stalo s naší ponorkou?“ otázal se Gallow. „Celá přední sekce vypadala, jako by ji rozdrtila nějaká pěst.“

„Vashon?“ zašeptal Keel.

„Ale pořád tam je,“ řekl Gallow. „Musím říct Nakanovi, aby si počínal přesvědčivěji? Odpovězte na otázku!“

Keel se zhluboka, chvějivě nadechl a zvolna vydechoval. Tak proto ho nechali naživu! Ať se stalo s ponorkou cokoli, neznal odpověď, ale něco se dá dělat. *Přední sekce rozdrčená?*

„Takže to funguje,“ řekl Keel.

Oba muži se na něj zamračili. „Co funguje?“ štěkl Gallow.

„Naše kabelová past,“ blušoval Keel.

„Já si to myslel!“ řekl Nakano.

„Povězte nám něco o tom vynálezu,“ nařídil Gallow.

„Nejsem technik ani inženýr,“ namítal Keel. Zvedl ruku. „Nevím, jak se to vyrábí.“

„Ale můžete nám říct, co víte,“ pravil Gallow. „Nebo nařídím Nakanovi, aby vám způsobil velikou bolest.“

Keel pohlédl na Nakanovy masivní paže, na ty vyboulené svaly, býčí šíji. Nic z toho ho neděsilo, a věděl, že to ví i Nakano. Ta zmínka o smrti předtím, to bylo pouto mezi nimi.

„Já jen vím, že je to organikové a že to funguje kompresí,“ řekl Keel.

„Organika? Naše ponorka má řezače a hořáky!“ Gallow mu očividně nevěřil.

„Je to jako síť,“ Keela zaujala vlastní fikce. „Každá přežívající část se dokáže chovat jako celek. A jakmile se to dostane za vaši ochranu, kde na to řezače a hořáky nedosáhnou...“ Keel pokrčil rameny.

„Proč byste něco takového vyráběli?“ zeptal se Gallow.

„Naše Bezpečnost usoudila, že jsme beznadějně bezbranní vůči útoku zdola. Něco se s tím muselo udělat. A měli jsme pravdu. Jen se podívejte, co postihlo Guemes. Co skoro postihlo Vashon.“

„Ano, jen se podívejte, co postihlo Guemes,“ usmál se Gallow.

Obludy, pomyslel si Keel.

„Tso musel způsobit nějaké poškození,“ řekl Nakano. „Proto Vashon uvízl.“

Keel se pokusil promluvit přes bolest v hrdle. „Uvízl?“ zasípal.

„Na dně, a evakuuje dolní centrum,“ řekl Gallow, viditelně se kochaje svými slovy. Natáhl se a poklepal Nakanovi na rameno. „Dělej našemu hostovi společnost. Půjdu se připravit na komunikaci s Tsovým řasoduchem. Uvidíme, jestli nám tady Mut neporadí nějaký způsob, jak zlepšit náš kontakt s řasou.“

Keel se zhluboka nadechl. Jeho improvizace o vashonské obranné zbrani působila věrohodně. Tyhle obludy teď budou opatrnější. Vashon bude mít prostor k dýchání – pokud Ostrov přežije uvíznutí. Posilovala ho skutečnost, že Vashon už ve vzdálené minulosti uvízl a přežil. Budou však škody a ekonomické ztráty. Zátěžové pumpy budou horečně pracovat, aby zvedly a stlačily dolní sekce Ostrova. Těžká zařízení se odpojí na vlastních plovácích. Na pomoc budou přivoláni Mořané.

Mořané! Budou mezi těmi přivolanými také přátelé těchto štěnic? Mohlo by trvat celé dny, než Vashon zvedne svůj obrovský trup a znovu vypluje. Pokud nepřijde bouře nebo vlnostěna...

Musím uprchnout, napadlo Keela. Moji lidé musí vědět, co jsem zjistil. Potřebují mě.

Gallow přistoupil k příklopu a zamyšleně se ohlédl na Nakana a zajatce. Otevřel příklop, na chvíli u něj zůstal stát, a pak: „Nakano, neřekl nám všechny detaily o té jejich zbrani. Neřekl nám, jak komunikuje s řasou. V hlavě má ledacos cenného. Jestli to neprozradí dobrovolně, budeme jím muset nakrmit řasu a doufat, že ty informace získáme takhle.“

Nakano přikývl, ale na Gallowa se ani nepodíval.

Gallow vyšel ven a uzavřel za sebou příklop.

„Nemohu vás před ním ochránit, jestli se rozzlobí, pane sudí,“ řekl Nakano. Mluvil jako by nic, snad i přátelsky. „Měl byste si sednout a povědět mi, co víte. Nechtěl byste ještě trochu vody? Mrzí mě, že nemáme bú, tím by se ledacos usnadnilo – bylo by to civilizovanější.“

Keel se namáhavě přesunul ke stolu, kde prve seděl Gallow, a klesl do křesla. Bylo ještě teplé.

To je ale divný párek, říkal si.

Nakano mu přinesl pohárek vody. Keel zvolna usrkával a vychutnával chladnou tekutinu.

Málem to vypadalo, jako by si ti dva vyměňovali osobní informace. V té chvíli si Keel uvědomil, že s ním Nakano a Gallow hrají starou hru Bezpečnosti – jeden příslušník vězně vždycky vystraší, kdežto druhý vystupuje jako kamarád, a někdy předstírá, že vězně ochraňuje před útočníkem.

„Povězte mi o té zbrani,“ řekl Nakano.

„Lana jsou tlustší než dospělá řasa,“ řekl Keel. A vybavil si podvodní pohled na řasu – stvolý tlustší než lidský trup, pohupující se v proudu.

„Hořák by je stejně přerízl,“ řekl Nakano.

„Ano, ale vlákna se nějak dokážou znovu spojovat, když se dotknou. Rozříznete je, přiložíte řezné plochy k sobě a je to, jako by k žádnému řezu nedošlo.“

Nakano udělal grimasu. „Jak? Jak se to dělá?“

„To nevím. Mluví se o fibrózních háčcích.“

„Ted’ chápete,“ řekl Nakano, „proč Muti musejí jít.“

„Co jsme udělali kromě toho, že jsme chránili sami sebe?“ otázal se Keel. „Kdyby ta ponorka nevyrazila potopit Ostrov, nic by se jí nestalo.“ Při těch slovech znovu uvažoval nad poškozenou ponorkou a litoval, že ji nemůže vidět a prozkoumat. Co to vlastně udělalo? Rozdrtilo? Opravdu rozdrtilo, nebo je poškozená o dno?

„Povězte mi, jak komunikujete s řasou,“ řekl Nakano.

„My... se jí jen dotkneme.“

„A?“

Keel polkl. Rozpomněl se na staré příběhy, na zbytkové dějiny, zvláště na líčení předka Stína Panillea.

„Je to jako snění za bílého dne... skoro,“ řekl Keel. „Slyšíte hlasy.“

Tak to stálo ve starých líčeních.

„Konkrétní hlasy?“ otázal se Nakano.

„Někdy,“ lhal Keel.

„Jak kontaktujete konkrétní mrtvé a získáváte přístup k tomu, co znali zaživa?“

Keel pokrčil rameny, usilovně přemýšlel. Mozek mu nikdy nepracoval tak rychle, absorboval, koreloval. *Lodi! Takový objev!* Myslel na nesčetné ostrovanské mrtvé, které truchlící příbuzní odevzdali moři. Kolik z nich absorbovala řasa?

„Takže řasa na vás nereaguje o nic líp než na nás,“ řekl Nakano.

„Obávám se, že ne,“ souhlasil Keel.

„Řasa má svůj rozum,“ přikývl Nakano. „Já to tvrdím od začátku.“

Keel si tehdy vzpomněl na obrovské podmořské zahrady řasy, lesy gigantických provazovitých stvolů, vztahujících se vzhůru ke sluncím. Viděl hologramy Mořanů, plovoucích těmi zelenými pralesy, míhání stříbřitých postav mezi rybami a vějířovitými listy. Ale žádný Mořan ještě nikdy nehlásil, že by řasa reagovala tak jako na první lidi na Pandoře. Tohle musí znamenat, že se jí vrací plná inteligence. Musí to být obrovská lavina vědomí, která se valí mořem! Mořané si mysleli, že ovládnou řasu a jejím prostřednictvím i proudy.

Co jestli...

Keel pocítil, jak mu zaškobrtal tep.

Mořanská ponorka byla rozdrčena. Představoval si ty gigantické úponky řasy, ovinuté kolem tvrdého povrchu ponorky. V jeho představách se míhaly řezače a hořáky. A řasa se svíjela, vysílala poselství sebeobrany. Co jestli se řasa naučila zabíjet?

„Kde jsme teď?“ zeptal se Keel.

„Blízko odpalovací základny. Neuškodí, když se to dozvíte; uprchnout nemůžete.“

Keel nechal své tělo vnímat stoupání a klesání plavidla kolem sebe. Světlo za žaluziovými větráky začalo slábnout. *Soumrak?* Křídla plul po extrémně klidném moři, tomu byl rád. Vashon momentálně klidné moře potřebuje.

Blízko odpalovací základny, říká Nakano. Jak blízko? Ale s tímhle starým tělem a hlavou podepřenou protetickou vzpěrou nepřipadalo v úvahu ani krátké plavání. V tomhle prostředí byl mrzák. Mut. Není divu, že se mu ty obludy pošklebují.

Pohyb křídla se ještě více zklidnil a světlo zesláblo. Nakano cvakl vypínačem a místnost se zalila měkkým žlutým osvětlením z lamp u stropu.

„Sestupujeme dolů, komunikovat s řasou,“ řekl Nakano. „Tady jsme ve staré řase, to je ten druh, který na nás dokáže nejlíp reagovat.“

Keel přemýšlel o tomto plavidle, klesajícím do pralesa řasy.

At' Tsoa potkalo cokoli, řasa už o tom ví. Jak řasa tohoto vědění využije?

Já vím, co bych udělal s takovými lidmi, kdybych je měl ve své moci, říkal si Keel. *Zamáčkl bych je. Jsou to smrtící devianti.*

Kdyby se dveře vnímání očistily, všechno by člověku připadalo takové, jaké to je – nekonečné. Neboť člověk se uzavřel tak, že vidí všechny věci úzkými štěrbinami ze své jeskyně.

William Blake, Záznamy Lodi

Twisp zvažoval, zda nemá opustit vlečný korákl se zásobami. Druhý křídlačk proplul opodál bez zpomalení a jemu to dělalo starosti.

Mohli bychom tak nabrat o pár uzlů vyšší rychlost, říkal si. Štvalo ho, že křídlačky, už ztracené pod horizontem, budou u Vashonu před setměním. Ten první patrně právě připlouvá. A on se musí lopotit v tomhle zatraceném pomalém koraklu!

Zasmál se vlastnímu zoufalství. Smích ho uklidňoval, i když to bylo jen jeho obvyklé krátké zašteknutí. Vashon sice uvízl, ale tento Ostrov se nedotkl dna poprvé, a dřív to bylo za mnohem nebezpečnějšího počasí. Pandora vstoupila do klidnější fáze; jeho rybářský instinkt to cítil. Souviselo to s opakovaným mezivztahem obou sluncí, vzdáleností od hlavních hvězd a možná i s řasou. Třeba řasa konečně dosáhla vlivné hustoty osídlení. Rozhodně byly vějířovité listy řasy na hladině viditelnější a působení pěstíren řasy se projevovalo v nedávném boomu rybí populace.

Zimy na širém moři byly rok od roku snazší. Známý rachot motůrku, vlahé teplo pod roztroušenými oblaky a rytmičké pohupování koraklu směrem k Vashonu Twispovi připomněly, že by se tam měl dostat včas.

A až to udělám, vyřeším, jak je to s tímhle Bushkou.

Vashon nebyl komunitou, která by se dala brát na lehkou váhu. Byl tam vliv, moc a peníze.

A Vata, pomyslel si. *Ano, my máme Vatu.* Twisp začínal spatřovat přítomnost Vaty na svém rodném Ostrově v novém světle. Nebyla jen spojovacím článkem s minulostí

pandorského lidstva. Živoucí důkaz, že mýtus má své opodstatnění – právě to představovali Vata a její satelit Duque.

„Ten poslední křídla nás musel vidět,“ řekl Bushka. „Znají naši pozici.“

„Ty si vážně myslíš, že upozorní ty tvoje Zelené Švihouny?“ zeptal se Twisp.

„Gallow má přátele na vysokých místech,“ zabručel Bushka. Významně pohlédl na Scudi, která seděla zády u boku a dívala se na Bretta se zvědavým výrazem. Brett ležel stočený do klubíčka a spal.

„Nevíme, co říkají v rádiu,“ řekl Bushka. Pohlédl na přístroj u Twispova kolena. Když Twisp neodpověděl, Bushka zavřel oči.

Scudi během dialogu přesouvala pozornost od jednoho Ostrovana k druhému a sledovala, jak na Bushku padá hluboká apatie. Ten člověk se tak snadno vzdává! Jaký rozdíl oproti Brettovi.

Scudi pilně uvažovala o jejich útěku od Gallowa, pádlování a plachtění, o zacílení na lokátorový paprsek z vysílačky koraklu. Nafoukli jen jeden malý člun ze svých trosečnických balíčků, druhý si nechali v rezervě. I s tím ostatně počkali, až byli víc než kilometr od křídla.

Zprvu to šlo v hustém porostu řasy ztěžka. Oba, spojení jediným lanem u opasků, se zaplétali do listů na hladině. Scudi vedla první stadium útěku, držela je hydrostaticky vyvážené pomocí ovládání potápěčských obleků těsně pod hladinou. Když se vypluli nadechnout, vždycky tak učinili pod krytem řasy a pokaždé napůl očekávali, že uslyší zvuky pátrání a pronásledování.

Jednou uslyšeli křídla startovat, ale hned umkl. Pod ochranným krytem vějířovitého listu řasy pošeptal Brett Scudi: „Právě teď se nás neodvážím honit. Je pro mě moc důležité zajmout ten druhý křídla.“

„Doktora?“

„Něco ještě důležitějšího, myslím.“

„Co?“

„Nevím,“ zašeptal Brett. „Nezastavujme se. Do rozednění musíme být z dohledu.“

„Pořád se bojím, že narazíme na švihouny.“

„Mám po ruce granát. Rádi spávají v řase. Kdybychom nějakého překvapili, budeme se muset potopit.“

„Škoda, že nevidím lépe.“

Brett ji vzal za ruku a pohybovali se vodou tak tiše, jak jen to bylo možné.

Když se prodírali hustými listy k zešílení pomalým tempem, zmocnil se obou podivný pocit klidu. Začali se cítit takřka bezbranní vůči švihounům – proti všem odrůdám, zeleným i černým. Pod vodou, dotýkající se řasy, doprovázela jejich pohyb hluboká a majestátní hudba, cosi ne zcela slyšeného, avšak rozpoznatého. Když se vynořili na vzduch, svět se změnil, realita byla jiná. Vzduch působil čistě a příjemně.

Překonali silný ostych a pověděli si navzájem, co cítí. Oba si představovali, že mluví k tomu druhému, a ta mluva vyšla právě tak, jak si představovali. Připadalo jim, že by to takhle vydrželi věčně, že jim nic nemůže ublížit.

Při jednom nadechnutí si už Brett nevydržel nechávat ten pocit nezemského zážitku jenom pro sebe. Přiblížil rty těsně k uchu Scudi. „Tam dole se něco děje.“

Oba vyrůstali s příběhy o starých časech řasy, mystickém úsvitu jejich dějin, a oba tušili, co si teď myslí ten druhý. Jednomu ani druhému nepřišlo snadné vyjádřit to slovy.

Scudi se ohlédla na křídla, který ležel jako nízký obrys s kotevními světly. Stále jim připadal příliš nablízku. Křídla sám působil tuze nevinně, jeho příklop jako by mrkal do noci.

„Slyšíš mě, Scudi?“ šeptal Brett. „Něco se s námi děje, když jsme pod vodou.“ Protože zůstala zticha, dodal: „Pokud jsi pod vodou, je to prý někdy jako narkotikum.“

Scudi věděla, jak to myslí. Chlad a hlubina dokážou udělat s tělem člověka věci, kterých si nevšimne, dokud se mu mysl nezačne rozpadat ve snech. Jenže tohle nebyla hlubinná narkóza. A potápěčské obleky je udržují v teple. Tohle bylo

něco jiného, a tady na hladině, protože věděla, že by se neměli zdržovat dlouho, náhle cítila hrůzu.

„Bojím se,“ zašeptala, upírajíc pohled na křídlový člun.

„Utečeme jím,“ řekl Brett, když viděl směr jejího pohledu.

„Vidíš? Nehoní nás.“

„Mají ponorku.“

„Ponorka nemůže plout v řase rychle. Museli by si prosekat cestu.“ Přitáhl se k ní blíž po lanu mezi opasky. „Ale to není to, co tě děsí.“

Scudi neříkala nic, plula nznak pod trsem řasy a vnímala silný pach jodu z listů. Tíha listu řasy na její hlavě působila jako nějaká stará, vlídná ruka. Věděla, že by měli pokračovat v cestě. Denní světlo je nesmí zastihnout na dohled od křídla. S rukou na kryjící řase se otočila a kousek řasy se ocitl v jejím sevření. Okamžitě se ocitla v euforii, kterou předtím cítila pod vodou. Všude kolem byl vítr. Kdesi skřehotal nějaký mořský pták, jakého nikdy neviděla, v dokonalém souzvuku s vlnami. Hypnotický efekt jí rozostřil zrak a pak ho soustředil na nějakou lidskou bytost – schýlenou a velmi starou. Stařenu. Stará žena existovala v zářícím prostoru bez jakéhokoli zdání světa kolem sebe. Vidina se přiblížila a Scudi se pokusila uvolnit silný tlak v břiše. Jednotvárnost vln a skřehotající pták pomáhali, ale vidina nebledla.

Stará, prastará žena ležela nznak ve šmouze světla. Sama... dýchala. Scudi si všimla shluku bílých chlupů, trčících z mateřského znamínka u stařenina levého ucha. Oči měla zavřené. Nezdálo se, že by stařena byla mutant. Plet' měla snědou a silně vrásčitou. Měla zelenavý nádech jako začínající patinu na kusu staré mosazi.

Zčistajasna se žena posadila. Její oči zůstaly zavřené, ale otevřela ústa, aby něco řekla. Staré rty se pohybovaly zvolna jako studený olej. Scudi sledovala oživení vrásek, přelévaly se stařeniným obličejem s každým pootevřením úst. Žena mluvila, ale neozýval se žádný zvuk. Scudi napínala uši, tiskla se těsně k vrásčitým rtům.

Vidina se rozplynula a Scudi zjistila, že kašle a dává se, silné ruce ji držely na plováku nouzového balíčku.

„Scudi!“ Byl to Brettův hlas, hlasitý šepot těsně u jejího ucha. „Scudi! Co se děje? Začala ses topit. Prostě jsi klesla pod vodu a...“

Vykašlala teplou vodu a kuckavě se nadechla.

„Prostě jsi začala klesat,“ říkal Brett. Pracně se snažil vybalancovat ji na plováku. Odstrčila se po jeho drsném povrchu a sklouzla zpátky do vody, jednou rukou držela balíček. Okamžitě viděla, co Brett udělal – nastavil hydrostatickou kontrolu balíčku na hladinu a použil ho jako plošinu, která ji podepírala.

„Vypadalo to, jako bys prostě usnula,“ řekl Brett. Obava v jeho hlase jí připadala zábavná, ale potlačila smích. Copak on to ještě neví?

Brett se ohlédl k asi kilometr vzdálenému křídlačku. Neslyšeli je?

„Řasa,“ kuckala Scudi. Hrdlo ji bolelo, když promluvila.

„Co je s ní? Zapletla ses?“

„Řasa... v mé hlavě,“ řekla. A rozpomněla se na starou tvář, na otevřená ústa jako černý tunel do cizí mysli.

Zvolna, zdráhavě popisovala svůj prožitek.

„Musíme odtud,“ řekl Brett. „Mohlo by se to zmocnit tvého myšlení.“

„Nesnažilo se mi to ublížit,“ řekla. „Snažilo se mi to něco povědět.“

„Co?“

„To nevím. Možná to nenašlo správná slova.“

„Jak víš, že se ti to nesnažilo ublížit? Skoro ses utopila.“

„Zpanikařil jsi,“ řekla.

„Bál jsem se, že se topíš!“

„Pustilo mě to, když jsi zpanikařil.“

„Jak to víš?“

„Já... to... prostě vím.“ Aniž by čekala na další diskusi, resetovala řízení svého nouzového balíčku, stáhla ho pod vodu a začala plavat pryč od křídlačku.

Brett, připoután ke Scudi lanem za opasek, byl nucen ji následovat, táhl svůj vlastní balíček a prskal.

Mnohem později, na koraklu s Twispem a Bushkou, Scudi uvažovala, zda nemá popsat prožitek s řasou. Bylo už pozdní dopoledne. Na obzoru pořád ani stopy po Vashonu. Brett a Bushka usnuli. Než dorazili ke koraklu, Brett ji varoval, aby Twispovi neříkala nic o zážitku s řasou, ale dívka měla pocít, že tentokrát by se Brett mohl mýlit.

„Twisp si bude myslet, že jsme se zbláznili!“ trval na svém Brett. „Řasa se s tebou pokoušela mluvit!“

Opravdu se to stalo, říkala si Scudi. Přelétla pohledem od spící postavy Bretta k Twispovi u kormidla koraklu. Řasa se se mnou pokoušela mluvit... a taky mluvila!

Brett se znenadání probudil, když se Scudi zavrtěla. Opírala se nyní dozadu s lokty na sedátku. Vzhlédl, setkal se s jejím pohledem a okamžitě pochopil, o čem přemýšlela.

O řase!

Posadil se a rozhlédl se po prázdném horizontu. Zvedl se vítr a vzduch ochladila sprška, smetená z vrcholků vln. Twisp se kolébal v rytmu, který odpovídal pohybu vln i pulzování motoru. Dlouhoruký rybář upřeně hleděl na vodu před sebou jako vždycky, když vyráželi za rybami. Bushka dál spal u přístřešku na přídi.

Scudi pohlédla Brettovi do očí.

„Jestlipak dostali toho svého doktora,“ řekl Brett.

Scudi přikývla. „Proč ho asi potřebovali? Skoro každý dole má zdravotnické vzdělání.“

„Bylo to něco hodně zlého,“ řekl Brett. „Určitě.“

Twisp poposedl. Aniž by se na někoho z nich podíval, řekl: „Máte dole doktorů na rozdávání.“

Brett věděl, jak to starší muž myslí. Twisp o tom mluvil trpce a mnohokrát, stejně jako mnozí Ostrované. Ostrovní technologie, převážně organická, znamenala, že většina ostrovních biologů, kteří by se jinak mohli věnovat medicíně, bylo zlákáno vyšším statutem a vyššími příjmy Ostrovních bioinženýrských laboratoří. Byla to ironie, že udržovali Ostrov

v dobrém zdravotním stavu, zatímco Ostrované museli vystačit s hrstkou zdravotníků a rodinným šamanem.

Bushka se posadil, probuzen jejich hlasy, a okamžitě se vrátil ke své přetrvávající obavě. „Gallow za námi pošle tu ponorku!“

„Do zítřka jsme na Vashonu,“ řekl Twisp.

„Myslíš, že dokážeš utéct Gallowovi?“ ušklíbl se Bushka.

„Mluvíš, jako bys chtěl, aby nás chytil,“ řekl Twisp. Ukázal před sebe. „Hodně brzy budeme v řase. Ponorka si to rozmyslí, než tam vjede.“

„To nejsou ostrovanské ponorky,“ připomněl mu Bushka. „Tyhle mají hořáky a řezače.“ Opřel se dozadu s nasupeným výrazem.

Brett vstal, jednou rukou se podepíral o sedátko. Upřeně hleděl dopředu, kam ukazoval Twisp. Pořád ani stopy po Vashonu, ale voda asi kilometr před nimi byla temně, olejově hladká silným porostem řasy. Sedl si na paty, stále se přidržoval, protože loď se kymácela.

Řasa...

On a Scudi nafoukli jeden z člunů ještě v porostu řasy a nebezpečně blízko od křídla. Bretta překvapilo, jak snadno člun klouzal po velkých listech. Řasa nechytala člun tak, jako trup koraklu. Člun klouzal po listech jen s nepatrným syčivým šelestem. Ale krátká pádla, připevněná v kapsách na rukávech jejich potápěčských obleků, nacákala do člunu vodu. A pádla měla sklon nabírat utržené kousky řasy.

Při té vzpomínce si Brett říkal: *Stalo se to. Nikdo nám nebude věřit, ale stalo se to.*

I ve vzpomínce zůstával ten zážitek děsivý. Dotkl se kusu utržené řasy. Okamžitě uslyšel mluvit lidi. Hlasy různých tónů a dialektů splývaly se sykotem plujícího člunu. Hned věděl, že tohle není sen ani halucinace. Slyšel útržky skutečného hovoru.

Jak se v noci dotýkal utržených kousků řasy, Brett cítil, jak se k němu snaží vztahovat, jak hledá jeho ruce na pádlech.

Scudi Scudi Scudi Brett Brett Brett

Jména mu zvučela v mysli ozvěnou jako hudba, podivně vtíravé, ale nejjasnější tóny, jaké kdy slyšel – nezdeformované vzduchem ani větrem, ani hudbu pohlcujícími tlumiči ostrovních organikových stěn.

Tehdy se zvedl vítr, takže vztyčili primitivní plachtu člunu. Pohánění po povrchu řasy, schoulení těsně na zádi, drželi spojenými silami pádlo místo kormidla.

Scudi sledovala malý přijímač, který je směřoval k Twispově vysílače.

Jednou Scudi vzhlédla k jasné hvězdě nízko nad obzorem. Ukázala na ni. „Vidíš?“

Brett vzhlédl ke hvězdě, kterou znal od chvíle, kdy začal vnímat – pamatoval si, jak ji zaznamenal poprvé, venku na vashonské terase s rodiči, za jasné teplé noci. V duchu jí říkal „tlustá hvězda“.

„Malá Dvojitá,“ řekla Scudi. „Je hodně blízko bodu, kde vychází naše slunce.“

„Když je tak nízko nad obzorem, vidíš, jak *tam* procházejí hybernační nádrže.“ Ukázal na obzor přímo naproti pozici tlusté hvězdy. „To mě naučil Twisp.“

Scudi se uchechtla, přitulila se pro zahřátí těsně k němu. „Maminka říkala, že Malá Dvojitá byla daleko za severním obzorem, když byla malá. Je to jiný binární systém, víš. Z Malé Dvojité bychom viděli jasné obě naše slunce.“

„Pro ně jsme patrně tlustá hvězda my,“ řekl.

Scudi zůstala nějakou dobu zticha, a pak: „Proč nechceš mluvit o řase?“

„O čem se tu dá mluvit?“ Brett slyšel vlastní hlas, břitký a nepřírozený.

„Volala nás jmény,“ řekla Scudi. Jemně si stáhla kousek listu z hřbetu levé ruky.

Brett těžce polkl. Jazyk měl suchý a těžký.

„Ano,“ řekla. „Mnohokrát jsem v ní táhla ruku. Viděla jsem obrazy – obrazy jako hologramy nebo sny. Jsou to symboly, a když o nich přemýšlím, něco se dozvím.“

„Chceš říct, že se jí pořád chceš dotýkat, i když tě skoro utopila?“

„Ty se v řase pleteš,“ řekla Scudi. „Mluvím o dřívější, když jsem pracovala v moři. Naučila jsem se od řasy...“

„Já měl dojem, že jsi říkala, že ty učíš řasu.“

„Ale řasa mi taky pomáhá. Právě proto mám takové štěstí při matematice vln. Ale teď se řasa učí slova.“

„Co ti říká?“

„Moje jméno a tvoje jméno.“ Spustila ruku přes okraj člunu a táhla ji po velkém šlahounu. „Prý mě miluješ, Brette.“

„To je šílenství.“

„Že mě miluješ?“

„Ne... že to ví. Ty víš, jak to myslím.“

„Pak je to pravda.“

„Scudi...“ Brett polkl. „Je to vidět, co?“

Přikývla. „Neboj! Já tě taky miluju.“

Pocítil, jak mu na lících vyrazil horký ruměnec rozjaření.

„A to ví řasa taky,“ řekla.

Později, když Brett dřepěl v koraklu a pozoroval, jak se vzdálenost k dalšímu ložisku řasy stále zkracuje, slyšel Scudiina slova ve vzpomínce znovu a znovu: „Řasa ví... řasa ví...“ Vzpomínka působila jako jemné stoupání a klesání moře pod houpajícím se člunem.

Volala nás jmény, říkal si. Připustit to nebylo k ničemu. Mohla nás volat, abychom se stali její večerí.

Stočil myšlenky k něčemu jinému, co Scudi také říkala ve člunu: „Líbí se mi, jak si jsou naše těla navzájem pohodlná.“

Velmi praktická žena. Bez ochoty přistoupit na sex, protože to by jim mohlo zkomplikovat život. Bez zaváhání však přiznala, že ho chce, a nedočkavost se taky počítá. Brett v ní cítil sílu, když hleděl přes korakl tam, kde spočívala s oběma lokty zaháknutými o příčné sedátko.

„Jsme v řase,“ řekla. Spustila levou ruku přes palubu. Brett litoval, že nemohou vysvětlit co dělá, ale byl si jistý, že by ostatní považovali takové vysvětlení za důkaz nepřítomnosti.

„Jen se na to podívej!“ řekl Twisp. Ukázal na něco před nimi.

Brett vstal a podíval se. V řase se rozevřela široká cesta, listy se rozprostíraly doširoka, potom úplně uhýbaly a stále se rozprostíraly dál kupředu. Cítil, jak voda pod nimi kypí a oba korakly vyrazily kupředu.

„To je proud, který plyne naším směrem,“ řekl Twisp s úžasem v hlase.

„Mořanské řízení proudu,“ vysvětloval Bushka. „Vidíš! Vědí, kde jsme. Někam nás dopravují.“

„Přesně tak,“ řekl Twisp. „Rovnou na Vashon.“

Scudi se napřímila a vytáhla mokrou ruku z vody. Předklonila se a přesunula se přes člun, až ho naklonila.

„Vyrovnat loď!“ vyštěkl Twisp.

Zaváhala. „Řasa,“ řekla. „Pomáhá nám. Tohle vůbec není Řízení proudu.“

„Jak to víš?“ zeptal se Twisp.

„Ona... řasa se mnou mluví.“

Už to udělala, pomyslel si Brett.

Bushka se hlasitě rozchechtal.

Twisp však na ni chvíli mlčky upřeně hleděl. Pak řekl: „Pokračuj!“

„Mám už dlouho společné představy s řasou,“ řekla. „Poprvé jsem si toho všimla nejméně před třemi roky. Ted' už se mi v hlavě tvoří slova. Brettovi taky. Řasa ho volala jménem.“

Twisp pohlédl na Brett, který si odkašlal a řekl: „No, vypadalo to tak.“

„Naši předci tvrdili, že řasa je inteligentní,“ řekl Twisp. „Dokonce i Jesus Lewis to říkal. „Řasa je mozek společenství.“ Ty jsi historik, Bushko, měl bys to všechno vědět.“

„Naši předkové říkali plno bláznivých věcí!“

„Vždycky existuje nějaký důvod,“ řekl Twisp. Ukázal na cestu v řase. „Vysvětli tohle!“

„Řízení proudu. Ta holka se plete.“

„Spust' ruku přes bok,“ řekla Scudi. „Dotkni se řasy, jak ji mýjíme.“

„Jasně,“ řekl Bushka. „Použij ruku místo návnady. Kdo ví, co bys mohl chytit?“

Twisp jen namířil na Bushku chladný pohled, pak zakormidloval korakl těsně k pravé straně otevřené cesty a spustil svou dlouhou pravici přes palubu. Posléze se mu ve tváři rozhostil výraz úžasu. Pohled mu ztvrdl.

„Lod' nás ochraňuj,“ zamumlal, ale ruku nevytáhl.

„Copak je?“ zeptal se Brett. Polkl a přemýšlel o pocitu z kontaktu s řasou. Mohl by spustit ruku přes palubu a obnovit to spojení? Tato představa ho současně přitahovala i odpuzovala. V zásadě už nepochyboval o realitě nočního prožitku, ale úmysl řasy se nedal akceptovat bez otázek.

Scudi se málem utopila. To je fakt.

„Pronásleduje nás ponorka,“ řekl Twisp.

Všichni se ohlédlí, ale hladina nejevila žádné známky toho, co by mohlo být pod ní.

„Mají nás na lokátoru,“ řekl Twisp, „a chtějí nás potopit.“

Scudi se otočila a spustila obě ruce do míjející řasy.

„Pomoz nám,“ šeptala. „Jestli víš, co je to pomoc.“

Bushka seděl mlčky, bledý ve tváři a roztřesený ve vchodu do maličkého přístřešku na přídi. „To je Gallow,“ pravil. „Já vám to říkal.“

S pomalou majestátností se průplav před nimi začal uzavírat. Nalevo se rozevřel průchod. Proud zamířil do něj, zhoupł korakly širokým obloukem. Vlečený zásobovací člun zatahl daleko doprava. Twisp bojoval s kormidlem, aby zavedl plavidlo do nového průplavu.

„Kanál se za námi zavírá,“ řekl Brett.

„Řasa nám pomáhá,“ řekla Scudi. „Pomáhá.“

Bushka otevřel ústa a zase je zavřel, aniž by promluvil. Všichni se otočili a zahleděli se, kam ukazoval. Hladinu prorazila černá kónická věž, naklonila se, ponořila a zmizela z dohledu. Nad výjevem se shlukla řasa. Hladinu začaly prorážet olbřímí bubliny, husté duhy vzduchu a nafty. Pod čluny se

vzdouvaly malé vlny, které donutily čtyři lidi v koraklu chytit se okrajů.

Stejně rychle, jako začaly, se turbulence zase utišily. Korakly pokračovaly v rozčileném pohupování. Voda šplouchala přes boky. I to se uklidnilo.

„To byla řasa,“ řekla Scudi. „Ponorka řezala do řasy, jak se nás snažila pronásledovat.“

Twisp ukázal do míst, kde se dosud kadeřila řasa mezi několika malými bublinami. Popadl kormidlo oběma rukama a naváděl je průplavem, který se před nimi klikatě rozevíral a znovu mířil k Vashonu. „To udělala řasa?“

„Ucpala ponorce přívody,“ řekla Scudi. „Jakmile se posádka pokusila vypustit zátěž a vyplout na hladinu, řasa vecpala do zátěžových otvorů úponky. Když se posádka pokusila dostat ven, řasa ji roztrhala a ponorku rozdrtila.“ Vyškubla ruce z vody, přerušila kontakt s řasou.

„Já tě varoval, že je to nebezpečné,“ řekl Brett.

Scudi přikývla, ve tváři zaražený výraz. „Konečně se naučila zabíjet.“

Nerozpustila voda spánku naše bytí?

**Gaston Bachelard, „Poezie zadumaná“,
z Příručky kaplana-psychiatra**

Duquea probudilo dloubnutí, úmyslné strkání, jehož cílem bylo procitnutí. Zažil už šťouchání, utlačování, tření, nárazy, krvácení a houpání ve své tekuté kolébce s velikou Vatou, ale tohle bylo od dětství poprvé, co do něj někdo dloubl. Překvapilo ho, že ten, kdo do něj dloubl, byla Vata.

Jsi vzhůru! pomyslel si, ale odpovědi se nedočkal. Cítil ohnisko, propojování s její přítomností, jak je ještě nikdy nepoznal. Kvůli tomu se probral, zkroutil paži nahoru k obličejí a pěstí si otevřel zdravé oko.

To přivedlo pozorovatele k Jezírku Vaty dvojnásob. To, co viděl svým jedním okem, stálo za to, aby zavolal na ty hlupáky u břehu nádrže. Jedno z obrovských Vatiných hnědých očí, levé, bylo přitisknuté skoro až k jeho. Bylo otevřené. Duque těžce polkl. Byl si jistý, že ho Vata vidí.

Vato? Zkusil to nahlas: „Vato?“

Rostoucí dav se zajíkl a Duque věděl, že se k nim brzy protlačí Kápěčko.

Cítil, jak cosi vane skrz jeho vědomí jako těžký vzdech. Byl to vítr, přinášející skryté myšlenky. Ale on je cítil. Něco velkého, čekajícího.

Duque byl v šoku. Už dávno si zvykl na skálopevnou sílu, kterou mu Vata dokázala metat mezi oči. Takhle vypadaly její záchvaty vzteku, tak, že mu pěchovala do hlavy všechno, co ji frustrovalo. Nyní mu vysílala vidinu Kápěčka – nahé, tančící před zrcadlem. Už nějakou dobu mu Vata nepouštěla do hlavy myšlenky na nahou ženskou. Hněv! Vata zadržuje hněv. Odblokoval hněv a upřel své vnitřní oko na štíhlou postavu kaplana-psychiatra s pevnými řadry, vystrkující své bledé

boky znovu a znovu na zrcadlo. V nádrži bylo nesnesitelně teplo.

Nejmilejší roucho Simone Rocksackové jí leželo u nohou v podobě podupané modré hromádky. Všechno v Duqueovi se snažilo dotknout jeho vize, toho syrově krásného těla, které Kápěčko zamykala před světem.

Tehdy uviděl ty ruce. Pár velkých bledých rukou se kolem ní proplazil zezadu a Duque pozoroval v zrcadle, jak uchopily do dlaní její rozhoupaná nadra, zatímco žena se pohybovala rytmickým krok-sun, krok-sun. Byl to nějaký muž, velký muž, a dál intenzivně laskal její tělo, až zpomalila tanec a rozechvěle se zastavila, zatímco jeho rty jí přejížděly po ramenech a nadrech, po břiše, po těch lesklých stehnech. Mužova kštice plavých vlasů působila na její prsty jako magnet. Její ruce si ho přitahovaly blíž, ještě blíž, a pak se začali milovat, muž stál za ní, čelem k zrcadlu.

Vidina skončila hněvivým bílým zábleskem a jménem *Gallow*, které zaburácelo jeho vědomím. To, co viděl, když znovu zaostřil na Vatino oko, bylo nebezpečí.

„Nebezpečí,“ mumlal. „Gallow, nebezpečí. Simone, Simone.“

Vatino veliké hnědé oko se zavřelo a Duque pocítil úlevu od masivního stisku spárů, které pevně svíraly jeho útroby. Lehl si naznak, zhluboka dýchal a naslouchal, jak se shluk pozorovatelů rozrůstá. Brebentění jejich dohadů ho ukolébalo zpět do spánku.

Když k nádrži přišla Kápěčko, nebylo vidět nic z toho divného, o čem podávali hlášení pozorovatelé.

Abychom přežili šílenství Pandory, byli jsme nuceni zešílet.

Iz Bushka, Fyzika politického výrazu

Brett procitl za svítání s pocitem, že korakl pod ním jemně ujíždí. Scudi ležela stočená do klubíčka po jeho boku. Twisp seděl na svém obvyklém místě u kormidla, ale člun se kodrcal na autopilota. Brett viděl červená světélka blikající přes jeho tvář z přijímače, který je udržoval v kurzu na Vashon.

Scudi ze spánku popotáhla. Lehká nepromokavá plachta je oba chránila před vlhkým nočním vzduchem. Brett se zhluboka nadechl nosem a musel čelit faktu, že už nikdy nebude akceptovat puch, který obklopoval všechna místa, kde Ostrované žili. Zažil mořanský filtrovaný vzduch. Teď rybí odéry, hutný pach Twispova těla, to vše nutilo Bretta přemýšlet ještě hlouběji o tom, jak se jeho život změnil.

Takhle jsem páchl, říkal si. Dobře, že mě Scudi poznala ve vodě.

Mořané žertovali o tom, jak Ostrované smrdí, to věděl. A Ostrované, vracející se nahoru, mluvili toužebně o voňavém vzduchu tam dole.

Scudi po setkání s Twispem nic neříkala, ani po nalodění na korakl. Ale nechut' v její tváři byla zřejmá. Snažila se ji skrývat kvůli němu, to věděl, ale její reakce byla nepřehlédnutelná.

Brett se cítil provinile kvůli svým náhlým rozpakům.

Neměl bys být na rozpacích kvůli přátelům.

První dlouhý paprsek úsvitu zaplavil korakl lenivě růžovou barvou.

Brett se posadil.

Twisp na zádi řekl tlumeným a nezřetelným hlasem: „Vezmi hlídku, kluku! Potřebuju si schrupnout.“

„Jasně.“

Brett mluvil šepem, aby neprobudil Scudi. Ležela svinutá do klubička těsně u něj, záda a boky jí zapadaly do prohlubně jeho těla, jako by byli do sebe zabudováni. Jednu ruku přehodila dozadu, kolem Brettova pasu. Jemně se vymanil z jejího těsného sevření.

Brett vzhlédl k jasné obloze a pomyslel si: *Bude horko*. Vyklouzl zpod nepromokavé plachty a ucítil, jak mu vlhká sprška od přídě smáčí vlasy a obličej.

Brett si shrnul hustou kštici vlasů z očí a plížil se na zád' převzít kormidlo.

„Bude horko,“ řekl Twisp. Brett se usmál té shodě. Už uvažují stejně, o tom není pochyb. Přelétl pohledem horizont. Čluny stále klouzaly úzkou dráhou proudu mezi břehy řasy.

„Neplujeme kapku pomalu?“ zeptal se Brett.

„Úhoří články docházejí,“ řekl Twisp. Ukázal nohou na růžový ukazatel vybití na baterii, zasazené do paluby. „Budeme muset zastavit a nabít je, nebo vztyčit plachtu.“

Brett si naslinil prst a zvedl ho do vzduchu. Chlad způsoboval jen jejich pohyb – nehybný klid všude, kam se podíval, a jemně zvlněné listy řasy, kam oko dohlédlo.

„Vashon by měl být hodně brzy vyzdvižený,“ řekl Twisp. „Zatímco jsi spal, chytil jsem program Mořský pták. Všechno prý jde dobře.“

„Já myslel, že si chceš dát dvacet,“ řekl Brett.

„Rozmyslel jsem si to. Nejdřív chci vidět Vashon. Kromě toho se mi stýská po všech těch časech, kdy jsme jen tak seděli a kecali blbosti. Klimbám tady a přemýšlím od té doby, co jsem tě o půlnoci vystřídal.“

„A posloucháš rádio,“ řekl Brett. Ukázal na sluchátko, zastrčené do přijímače.

„Fakt zajímavé, co tam říkají,“ řekl Twisp. Mluvil tlumeně, pozornost upřenou na hromádku, kterou tvořila spící postava Bushky.

„Všechno jde dobře,“ nadhodil Brett.

„Na Mořském ptáku říkali, že Vashon je na dohled od pevniny, která je kus nad vodou. Popisují černé útesy. *Vysoké*

útesy a vlny, které tvoří bílou pěnu u úpatí. Prý tam můžou žít lidi.“

Brett se pokusil představit si to.

Útes bylo slovo, jež Brett slýchal jen vzácně. „Jak se můžou dostat lidi a zásoby nahoru na útes?“ zeptal se Brett. „A co se stane, jestli moře zase stoupne?“

„Jak já to vidím, musel bys být napůl pták, abys tam mohl žít,“ souhlasil Twisp. „Pokud potřebuješ moře. A mohl by tam být nedostatek pitné vody.“

„LNV by mohly pomoci.“

„Možná zachytné nádrže na dešťovou vodu,“ dumal Twisp. „Ale velký problém, který jim dělá starosti, jsou nervoběžci.“

Bushka se na přídi zvedl z nepromokavé plachty a zadíval se směrem k zádi, na Bretta a Twispa.

Brett ho ignoroval. *Nervoběžci!* Znal je jen z několika starých hologramů a z dějin před temnou dobou vzedmutého moře a vymírání řasy.

„Jakmile bude pevnina, budou nervoběžci,“ řekl Twisp. „Tak to říkají experti.“

„Za všechno se platí,“ řekl Bushka. Zakryl si hřbetem dlaně ústa a široce zívá.

Bushka se nějak změnil, uvědomil si Brett. Jakmile se smířil s tím, že jeho vyprávění o Guemesu uvěřili, stal se Bushka ze zloducha tragikomickou postavou.

Změnil se, nebo ho jen vidíme jinak? ptal se v duchu Brett.

Scudi se zvedla zpod plachty a řekla: „Slyšela jsem někoho mluvit o nervoběžcích?“

Brett jí to vysvětlil.

„Ale z Vashonu je vidět pevnina?“ zeptala se Scudi. „Opravdová pevnina?“

Twisp přikývl. „Říkají to.“ Sáhl dolů a zatahal za dvě lana, spuštěná přes bok koraklu.

Jejich kvakoši okamžitě spustili třepetavý zmatek vedle člunu a stříkali všude kolem studenou vodu. Většina cákanců dopadla na Bushku.

„Lodizuby!“ zajíkal se. „Ta je studená!“

Twisp se uchechtl. „To tě pěkně probudí,“ řekl. „Jen si představ, co...“ Zarazil se, sklonil hlavu a zaposlouchal se.

Ostatní to uslyšeli také. Všichni se obrátili k obzoru na levoboku, odkud bylo slyšet vzdálený hukot vodíkového příproudového motoru. Pak to uviděli – bílou čáru daleko za řasou.

„Křídílák,“ řekl Brett. „Otočili směrem k nám.“

„Jejich přístroje nás zaměřily,“ řekl Twisp.

„Neplují na Vashon... plují na nás!“ řekl Bushka.

„Možná má pravdu,“ řekl Brett.

Twisp škubl bradou nahoru a dolů. „Brette, ty a Scudi si vezměte potápěčské obleky a ty balíčky. Hupněte do vody. Schovejte se v řase. Bushko, vpředu pod palubou je starý zelený duflový pytel. Vytáhni ho.“

Brett, soukající se do obleku, si vzpomněl, co v tom pytli je. „Co uděláš s rezervní sítí?“ zeptal se.

„Položíme ji tady.“

„Já nemám potápěčský oblek,“ kvílel Bushka.

„Schováš se pod plachtu tady v přístřešku,“ řekl Twisp. „Přes palubu, vy dva. Honem, Scudi! Natáhněte tu síť podle řasy.“

Posléze, po kvapných přípravách, se Bushka zahrabal pod plachtu a zalezl pod přední palubu. Brett a Scudi se skulili pozadu přes okraj člunu a stáhli s sebou síť. Zvuk blížícího se křídíláku sílil.

Twisp zíral směrem, odkud přicházel zvuk. Křídílák byl ještě osm až deset kilometrů po levoboku, ale blížil se rychleji, než považoval za možné. Vytáhl kvakoše a zavřel je do klece, pak našel dvě udice. Připevnil na ně návnadu, sušenou mari, a hodil je přes palubu.

Nafukovací člun!

Pohupoval se u boku zásobovacího koraklu jako maják. Twisp vymrštil jednu dlouhou paži, popadl lano a přitáhl ho k sobě. Rozřízl ho, vymačkal z něj co nejrychleji vzduch a schoval ho pod své sedadlo. Brett a Scudi, jak viděl, vyndávali

něco ze zásobovacího koraklu. Harpunu? Kruci! Měli by si pospíšet.

Pak se rozhlédl po svém koraklu. Bushka ležel schovaný pod předovým přístřeškem. Sít se vlekla za lodí. Scudi a Brett zmizeli pod vodou v řase. Proč chtěl Brett harpunu? ptal se v duchu Twisp. Ale pod řasou jsou v bezpečí, dýchají povrchový vzduch zpod obrovských listů.

Twisp vypnul motor a vysunul laserovku z úkrytu za svými zády. Uložil ji pod ručník na sedátko vedle sebe a držel na ní ruku.

„Bushko,“ řekl. „Zůstaň zticha jako leklá ryba. Jestli jsou to oni... no, nevíme. Jestli ne, dám ti znamení, že vzduch je čistý.“ Otřel si hřbetem volné ruky ústa. „Už jsou tady.“

Zvedl ruku na pozdrav, když se křídla obloukem přiblížil po řase. V brázdě za sebou vyhazoval roztrhané zelené listy. Vyhnul se síti a té straně průplavu, kde zmizeli pod vodou Brett a Scudi.

Na jeho pozdrav nepřišla žádná odpověď, jen soustředěné pohledy dvou temných postav ve vysokém kokpitu. Twisp uviděl na těch postavách nahoře šmouhy zeleně. Zhluboka dýchal, aby zpomalil tep a zklidnil třas nohou.

Bud' připravený, varoval sám sebe, ale neukvapuj se.

Křídla ho obeplul obloukem a skrz řasu se pohroužil do průlivu. Trysky už jen slabě syčely. Od přídě křídla se vyvalila těžká vlna a rozhoupala korakly. Kvakoši spustili hlasité námitky.

Twisp znovu zvedl ruku na pozdrav a zamával blížícímu se křídla nalevo, přičemž ukazoval na dlouhé lano své sítě s poskakujícími plováky. Když už plavidla neoddělovalo víc než dvacet metrů, Twisp křikl: „Dobré počasí a dobrý úlovek!“

Pevněji sevřel laserovku. Zpěněné křížové vlny, zvířené křídla, vyšpláchly přes boky koraklu a promáčely ho.

Stále žádná reakce z křídlového člunu, který se nyní tyčil vysoko nad ním ne víc než deset metrů vzdálený. Boční příklop se odsunul a objevil se v něm Mořan v maskovacím

potápěčském obleku – zelené kaňky a pruhy. Křídla připlul vedle koraklu a zastavil.

Mořan stojící nad Twispem řekl: „Já myslel, že Mutové nikdy nerybaří sami.“

„To ses mýlil.“

„Já myslel, že žádný Mut nerybaří mimo dohled od svého Ostrova.“

„Tenhle ano.“

Mořanovy hbité oči přelétly oba korakly, sledovaly radu plováků za zády a pak se upřely na Twispa.

„Síť máš rozprostřenou podle porostu řasy,“ řekl. „Takhle bys o ni mohl přijít.“

„Řasa znamená ryby,“ řekl Twisp. Zachovával hlas vyrovnaný, klidný. Dokonce se i usmál. „Rybáři plují tam, kde je úlovek.“

Pod přídí křídla, příliš nízko, než aby tam Mořan dohlédl, uviděl Twisp Scudi, jak se vynořila, nadechla a zase potopila.

„Kde máš úlovek?“

„Co je ti do toho?“

Mořan si dřepnul na palubu nad Twispem a hleděl na něj shora. „Poslouchej, srágoro, tady můžeš zmizet beze stopy. Teď ti položím pár otázek a chci slyšet odpovědi. Jestli se mi ty odpovědi budou zamlouvat, zůstane ti tvá síť, tvůj člun, tvůj úlovek, a možná taky zůstaneš naživu. Rozumíš?“

Twisp zůstal zticha. Koutkem jednoho oka zahlédl Brettovu hlavu, která se vynořila pod druhou stranou přídě křídlového člunu. Brettova ruka se zvedla a třímala harpunu ze zásobovacího koraklu.

Co s tou věcí dělá? ptal se v duchu Twisp. *A je moc blízko, než abych mohl použít omračovací štít, pokud by se naskytla příležitost.*

„Bodejt,“ řekl Twisp. „Zatím jsem nic nechytíl. Zrovna jsem spustil síť.“ Brett a Scudi mu zmizeli z dohledu na druhé straně křídla.

„Neviděls na vodě ještě někoho jiného?“ zeptal se Mořan.

„Od vlnostěny ne.“

Mořan pohlédl na Twispovu prošedivělou hlavu a ošlehanou tvář a řekl: „Ty jsi na vodě od vlnostěny?“ Z jeho hlasu zněla zbožná úcta.

„Jo.“

Úcta zmizela. „A žádný úlovek?“ vyštěkl. „To jako rybář za moc nestojíš. Jako lhář taky ne. Sed', ani se nehni, jdu na palubu.“ Dal signál o svých úmyslech někomu mimo zorné pole v křídlačku a pak hodil přes palubu primitivní žebřík.

Mořanovy pohyby byly obratné a mrštné. Na každý počin vystačil s minimem potřebné energie. Twisp si toho všiml a pocítil hlubokou ostražitost.

Tenhle člověk zná své tělo, pomyslel si Twisp. *A to je zbraň*. Bude těžké tohohle muže zaskočit. Ale Twisp znal své síly. Měl rozvahu a sílu tahače sítí. Také měl pod ručníkem laserovku.

Mořan se začal spouštět do koraklu. Jedna noha šátrala pozadu po příčném sedátku a když Mořan na tuto nohu přenesl váhu, Twisp se pohnul dozadu, jako by vyvažoval přesun těžiště. Mořan se usmál a pustil obě ruce ze žebříku. Otočil se, aby udělal poslední krok dolů do koraklu. Twisp natáhl dlouhou levou paži, aby muže podepřel, a při tom pohybu přenesl váhu. Twisp nechal muže pocítit pevný stisk své ruky a podepíral ho, aby až do posledního možného okamžiku vyrovnal houpání člunu. Pak se jediným hladkým pohybem přesunul blíž k Mořanovi, pokrčil svou dlouhou paži, takže ho nesvíral z takové dálky, a naklonil tuto stranu člunu úplně pod vodu. Mořan klopýtl dopředu. Twisp ohnul paži a škulbl mužem směrem k sobě. Dlouhá levá paže uvolnila stisk a ovinula se Mořanovi kolem krku, zatímco druhá ruka se zvedla s laserovkou přitisknutou k jeho zátylku.

„Nehýbej se, jinak bys tu mohl zmizet beze stopy,“ řekl Twisp.

„Jen do toho, zabij mě, Mute!“ zmítal se Mořan v Twispově objetí.

Twisp stiskl silněji. Svaly, které bez cizí pomoci vytahovaly naložené síť přes okraj koraklu, vyvstaly ve šlachovitých provázcích.

„Řekni kamarádům, ať vyjdou na palubu!“ zavrčel Twisp.

„Nevyjde ven a zabije tě,“ kuckal Mořan. Znovu se svíjel v mocném stisku. Jednu nohu zapřel o příčné sedátko a pokusil se odstrčit Twispa dozadu.

Twisp zvedl laserovku a ostře s ní udeřil muže do hlavy. Mořan zasténal a ochabl. Twisp zvedl hlaveň laserovky směrem k otevřenému příklopu a začal vstávat. Nezamlouvala se mu představa, že vstoupí na žebřík úplně nekrytý.

V příklopu se objevil Brett, uviděl laserovku, namířenou na sebe, a křikl: „Máme křídla! Nestřílej!“

Najednou si Twisp všiml krve na Brettově levém boku a pocítil, jak se mu stáhl žaludek. „Jsi raněný?“

„Ne. Já ne. Ale myslím, že jsme zabili toho chlapa tady. Scudi se mu snaží pomoci.“ Brett se otrásl. „Nechtěl toho nechat. Šel rovnou před harpunu!“

„Byl tam jen jeden?“

„Jasně. Jen ti dva. Tohle je ten křídla, který jsme se Scudi ukradli.“

„Bushko,“ zavolal Twisp, „natrénuj si na tomhle uzly!“ Hodil Mořana v bezvědomí přes kryt motoru.

Bushka se plazil na záď a táhl za sebou od příde lano. Vypadal ustrašeně a k Mořanovi se nepřibližoval.

„Znáš ho?“ zeptal se Twisp.

„Cypher. Pracuje pro Gallowa.“

Scudi se objevila v příklopu za Brettem. Byla bledá, tmavé oči měla vytřeštěné.

„Je mrtvý,“ řekla. „Pořád mi říkal, že mám jeho tělem nakrmit řasu.“ Její ruce si nevěděly rady se šmouhami od krve.

„Tenhle to taky nevzdá.“ Twisp pohlédl na Bushku, který svazoval bezvládnému Mořanovi nejprve ruce za zády a pak i nohy. „Jsou to blázni.“ Twisp znovu obrátil svou pozornost ke Scudi. Zasunula nůž s černou rukojetí zpět do pochvy na stehně.

„Jak jste se dostali dovnitř?“ zeptal se Twisp.

„Na druhé straně je potápěčský příklop,“ řekl Brett. „Scudi ví, jak se obsluhuje. Počkali jsme, až ten první sestoupí z paluby do koraklu. Pilot netušil vůbec nic, až když jsme byli těsně za ním.“ Brett mluvil rychle, skoro zadýchaně. „Proč po mně pořád šel, Queetsi? Mohl vidět, že mám harpunu.“

„Byl to blbec,“ řekl Twisp. „Ty ne.“ Pohlédl na Scudi nad sebou, potom na její nůž. Sledovala směr jeho pohledu a řekla: „Nevěděla jsem, jestli to jen nehraje.“

Ta se o sebe dovede postarat, pomyslel si Twisp.

Bushka vstal od svázaného Mořana. Pochvalně si prohlédl křídla. „Máme stroj.“

Mořan na palubě pod nimi se zavrtil a něco zamumlal.

„Kluku!“ Twisp použil velitelský tón, který si Brett tuze dobře pamatoval ze společných dnů na moři. Zareagoval bez přemýšlení: „Pane?“

„Myslíš, že bychom se měli přestěhovat na křídla?“

Brett se široce usmál. „Ano, pane. Je větší, rychlejší, mobilnější a plavbyschopnější. Rozhodně myslím, že bychom se na něj měli nalodit, pane.“

„Scudi, můžeme na něj naložit moje korakly?“

„Nákladní příklop je široký ažaž,“ řekla, „a je tam naviják.“

„Brette,“ řekl Twisp, „ty a Scudi začněte stěhovat naše nádobíčko na palubu. Iz a já položíme tomuhle smradovi pár otázek.“

„Jestli chceš pomoci dětem,“ řekl Bushka, „já si s tímhle poradím sám.“ Šťouchl špičkou nohy do Mořana.

Twisp Bushku několik vteřin pozoroval a zaznamenal v mužově hlasu nový, sebejistý tón. Po Bushkově tváři se nyní rozléval hněv, a směřoval k zajatci.

„Zjisti, co hledal,“ řekl Twisp. „Co tady dělal?“

Bushka kývl.

Twisp vzal příďové lano člunu a přivázal ho k pacholeti křídla pod nalodovací žebříkem. Začali přesouvat náčiní, posléze se přestěhovali do vlečného koraklu.

Když byly oba korakly vyprázdněné, Twisp si udělal přestávku. Slyšel, jak Brett a Scudi přesouvají náčiní a přístroje na palubu křídla. Během těch desítek cest při stěhování zásob se ti dva mladí dotýkali, vráželi do sebe nebo se o sebe otírali tak často, jak slušnost dovolovala. Twispovi bylo příjemné jen se na ně dívat. Nic na světě nebylo nikdy tak příjemné jako láska, říkal si Twisp.

Pod Twispem seděl Bushka na patách a škaredil se na zajatého Mořana.

„Dostal jsi z něj něco?“ zeptal se Twisp.

„Zajali Náčelníka justice.“

„Do prdele!“ vyštěkl Twisp. „Vytáhneme ten vlečný korakl na palubu. Zůstaň u něj.“

I s navijákem to byla úmorná lopota, dostat první korakl na palubu. Scudi otevřela nákladní komoru za nakládacím příklopem a všichni tři zápolili s člunem, až ho přestěhovali dovnitř. Připevnili ho k úchytkům ve stěnách.

Scudi vystoupila ven na nákladní palubu, ohlédla se a ztuhla. „Pojďte se podívat!“ řekla. Byla bledá jako mrak zalitý sluncem.

Twisp spěchal ven s Brettem v patách.

Bushka stál nad svázaným Mořanem. Muž už nebyl připoután k přídi koraklu. Nahý Mořan visel za zápěstí, svázaná za lopatkami. Jeho potápěčský oblek ležel v cárech na palubě a koleno se sotva dotýkal paluby. Bushka držel v pravé ruce rybářský nůž, jehož štíhlá čepel mířila na Mořanovo břicho.

Svaly na zajatcových pažích rudě vyvstávaly, ale sevřené rty měl bílé. Ramena se mu napínala v kloubech. Jeho penis byl scvrklým pahýlkem strachu, zasunutým v pánvi.

„No tak,“ otázal se Twisp, „co se to děje?“

„Chtěl jsi informace,“ řekl Bushka. „Získávám informace. Zkouším pár triků, kterými se vychloubal Zent.“

Twisp si dřepel do otvoru a potlačil pocit odporu. „Že by?“ Jeho hlas zůstal klidný.

Když se Bushka otočil, Twisp si uvědomil, že tohle už není ten ukňouraný zmetek, kterého vytáhl z moře. Tenhle mluvil zvolna a klidně. Nespouštěl oči z terče.

„Tvrdí, že řasa je dělá nesmrtelnými,“ řekl Bushka. „Řasa se jimi musí nakrmit, když zemřou. Řekl jsem mu, že ho spálíme a popel si necháme.“

„Sundej ho z toho háku, Izi,“ řekl Twisp. „Takhle bys neměl s člověkem zacházet. Vytáhni ho sem na palubu.“

Bushkovu tvář přelétl nasupený výraz a zase zmizel. Otočil se a odřízl zajatce. Mořan si protáhl paže za zády, obnovoval krevní oběh.

„Řasa si prý ponechá tvou identitu, všechny tvé vzpomínky, všecko,“ říkal Bushka.

Scudi si přitáhla Bretta k sobě a zašeptala: „To je možné.“

Brett pouze kývl a shlížel na místo, kde předtím Bushka mučil zajatce. Myšlenka na to, co udělal, mu byla odporná.

Scudi vycítila Brettovu reakci a řekla: „Myslíš, že by ho Iz opravdu zabil a spálil?“

Brett nasucho polkl. Čest ho donutila říci: „Já jsem harpunoval toho chlapa v křídlačku.“

„To bylo něco jiného! Ten by tě zabil. Tenhle byl svázaný a bezmocný.“

„Já nevím,“ řekl Brett.

„Děsí mě,“ řekla Scudi.

Křídlaček se lehce zhoup, a znovu. Něco se rozvinulo v moři za nimi.

„Sít,“ zašeptal Brett. „Twisp ji odřízl.“ *A to mu zlomilo srdce, pomyslel si. Ryby umírající pro nic za nic mu vždycky lámou srdce.*

Zavanul k nim chladný vítr a oba vzhledli. Od severu začala, připlouvat řídká mračna a voda se lehce čeřila tam, kde řasa otevřela tu podivnou cestu. Cesta jim stále ukazovala přímo k Vashonu.

„Já myslel, že zůstane horko,“ řekl Brett.

„Vítr se změnil,“ řekl Twisp. „Dostaneme ten člun na palubu. Na Vashonu to možná bude přece jen špatné.“

Zajistili člun, neprodyšně uzavřeli příklop a šli za Scudi a Bushkou do pilotní kabiny. Scudi zaujala místo ve velitelském křesle, Bushka stál stranou a ohýbal si prsty. V Bushkových očích stále ještě kypěl vztek.

„Izi,“ řekl Twisp tlumeným hlasem. „Opravdu bys usmažil toho Mořana zaživa?“

„Pokaždé, když zavřu oči, vidím Guemes a Gallowa.“ Bushka pohlédl k zádi, kde nechali zajištěného Mořana. „Strašně bych toho litoval, já vím, ale...“ Pokrčil rameny.

„To není valná odpověď.“

„Asi bych ho upálil,“ řekl Bushka.

„To by se ti pak nespalo o nic líp,“ řekl Twisp. Kývl na Scudi. „Vyrazíme s tím k Vashonu.“

Scudi spustila motory naplno a jemně zvedla loď na křídlo. V okamžiku už uháněli průlivem v řase s lehce kodrcavým pohybem proti vlnkám.

Twisp nasměroval Bushku ke křeslu v zadní části pilotní kabiny. Usedl vedle něj a zeptal se: „Říkal, jak zajali Keela?“

„Z jiného křídla. Měli pak dva křídla.“

„Kde je Gallow?“

„Odjel s tím druhým křídlem k Předsunutému stanovišti 22,“ řekl Bushka.

„To je raketová sběrná stanice. Oni si myslí, že v těch hybernačních nádržích je nějaká armáda. Ten, kdo je otevře, tomu bude patřit. Chce ovládnout start i vyzvednutí nádrží a zřejmě si myslí, že toho může dosáhnout.“

„Je to možné?“

„Armáda v hybernačních nádržích?“ Bushka se ušklíbl. „Možné je všechno. Mohli by vyjít a střílet, co my víme.“

„Co chce udělat s Keelem?“

„Vyměnit. Za Vatu. Chce Vatu.“

„Gallow se zbláznil!“ vyhrkl Brett. „Byl jsem dole v centru a viděl Vatin podpůrný systém. Je velký. Nemohli by přece...“

„Odříznout celý podpůrný komplex ponorkou,“ řekl Bushka. „Oddělit ho, odtáhnout. To by dokázali.“

„Potřebovali by doktory.“

„Mají své doktory,“ řekl Bushka. „Když unesli Keela, sebrali Kareen Aleovou. Gallow nic nenechává náhodě.“

V pilotní kabině zavládlo ticho, zatímco kolem nich pulzovaly tryskové motory. Křídla pleskala do moře v sehraném rytmu.

Twisp pohlédl dopředu na Scudi v pilotním křesle. „Scudi, můžeme s Vashonem navázat kontakt rádiem?“

„Každý to uslyší,“ promluvila, aniž by se ohlédla.

Twisp zavrtěl hlavou v zoufalém rozhodnutí.

Bushka bez varování vyškubl laserovku z Twispovy kapsy a vrazil mu ji do žeber.

„Vstát!“ vyštěkl Bushka.

Twisp jako omráčený uposlechl.

„Pohybu se hodně opatrně,“ řekl Bushka. „Vím, jak jsi silný.“

Brett uviděl laserovku v Bushkově ruce.

„Co to...“

„Sednout!“ nařídil Bushka.

Brett klesl zpět na sedadlo vedle Scudi. Ohlédla se, spatřila výjev a trhaně vrátila svou pozornost zpět ke kurzu lodi.

„Jestli tu zprávu vyšleme rádiem nebo ji doručíme na Vashon osobně, vyjde to nastejno,“ řekl Bushka. „Gallow se dozví, že jeho tajemství je venku. Ale teď zrovna máme výhodu, a tou je překvapení. On si myslí, že tenhle křídlaček je jeho.“

„Jak to myslíš?“ zeptal se Twisp.

„Otoč ten křídlaček, Scudi!“ přikázal jí Bushka. „Jedeme za Gallowem. Měl jsem ho zabít, dokud jsem měl příležitost.“

Nenazývejte mě jejím otcem. Nebyl jsem nic víc než nástroj Vatinu početí. „Otec“ a „dcera“ nejsou na místě. Vata se zrodila jako víc než jen souhrn našich vlastností. Varuji syny a dcery po nás: Nezapomínejte, že Vata je víc naší matkou než vaší sestrou.

Kero Panille, *Rodinné dokumenty*

Stín Panille stál v šeru Řízení proudu a myslel na to, že konečně našel ženu svého života. Věřil, že by s Kareen Aleovou mohl zplodit pouze mořansko-normálního potomka.

Řízení proudu se hemžilo prací, obvyklou rutinu potlačil blížící se start rakety a žlutý kód uvíznutí Vashonu.

„Příliš mnoho lidí pracuje příliš tvrdě a příliš dlouho,“ mumlal si pro sebe. Předávání impulzů z Řízení proudu řase, signály senzorů proudění, blikající kobaltově modrými čísly. Na obrazovce číslo šest projížděla hlášení LNV.

Já bych do toho nevlezl, říkal si. Letoun Lehčí-Než-Vzduch zápasil s živly všude tam, kde nepravidelné proudění a nepředvídanosti patřily ke standardním záležitostem. Vzduch byl mnohem nebezpečnější než voda.

Nejbezpečněji je dole, říkal si. Bezpečí pro něj nyní získávalo na přitažlivosti. Chtěl žít, aby mohl trávit víc času s touto ženou.

Kdepak je Kareen zrovna ted’? Přistihl se, že od chvíle, kdy se odloučili, mu tato otázka tane na mysli ustavičně. Touhle dobou už bude na odpalovací základně. Panilleovi se nezamlouvalo pomyšlení na vzdálenost, která je odděluje. Vzdálenost znamená čas, a po dnešní noci už nechtěl být bez ní.

Hlavu měl rozbolavělou a točila se mu únavou, ale spánek nepřišel. Pokaždé, když mu klesla víčka, měl hlavu plnou vidin podlahy prostoru pro třídění pacientů, poseté trosečníky

z Guemesu – rozervaná těla, krev, steny a nářek, to vše ho strašilo ještě i v šeru a shonu Řízení proudu.

Kareen byla také bez energie. Odjeli do jejího bytu bez velkých řečí, oba si byli vědomí jen potřeby být spolu a naživu poté, co se brodili tolikerou smrtí. Od stanice potrubní přepravy šli pěšky a drželi se za ruce. Panille se vši silou ovládal, byl si jistý, že by mohl vybuchnout doběla rozžhaveným vztekem, jakmile by se uvolnil. Útroby mu svíralo něco horkého a svíjivého.

Tam, kde byly chodby obložené plazmou, se vlnivý efekt světla z hladiny spojoval s kadencí jejich kroků a hypnotizoval Panillea do snové odtazitosti. Měl pocit, že pluje nad svým tělem a pozoruje jejich houpavý krok. V pažích, na smrt vyčerpaných pažích, a v Kareenině líci, která se mu otírala o rameno, byla něha. Její svaly pracovaly se svým plynulým kouzlem a Panille ji přestal podezírat, že by ho mohla ovládat tělem.

V jejím bytě se Panille zadíval na jinou podmořskou krajinu, bujnou zahradu s vlajícími kapradinami a s motýlími rybami, obhospodařujícími listy. Hustý sloup řasy se spirálovitě vinul vzhůru, houpal se a proplétal s jakýmsi vzdáleným příbojem.

Žádná smrt. Ani stopy po katastrofě Guemesu.

Těsně na okraji viditelnosti ležel Modrý rif, útes těsně pod hladinou s koridory bleděmodrých popínavých tulipánů, které se za plazmou otevíraly a zavíraly jako malá chřípí. Míhaly se tu jasně oranžové záblesky miniaturních krevet, krmících se z pestíků popínavých tulipánů. Kareen ho vedla do ložnice.

Neváhali. Kareen si stoupla na špičky a přitiskla svá ústa na jeho. Díval se jí do otevřených očí a viděl svůj odraz v jejích černých zorníčkách. Ruce mu přitiskla nejprve k hrudi, pak se mu svezly kolem krku a rozpustily mu cop. Její prsty byly silné a jisté. *Prsty chirurga*, říkal si. Černé vlasy se mu rozprostřely po ramenou. Panille spustil ruce z jejích ramen k blůze a rozepínal jednu sponku za druhou.

Odstrojovali se navzájem, zvolna, beze slova. Když vystoupila ze spodního prádla, světlo se zachytilo a zatančilo v

ohnivě rudém trojúhelníčku chloupků. Její bradavky se mu tiskly k žebřím jako dětské nosíky.

Rozhodli jsme se žít, pomyslel si.

Vidina Kareen Aleové byla mantra, která zastírala všechny pochybnosti o jeho světě. V paměti neexistovalo nic než oni dva a jejich těla, která se tak dokonale doplňovala.

Sotva začali usínat, Kareen oba probudila nenadálým výkřikem. Přivinula se k němu jako dítě.

„Ošklivé sny,“ zašeptala.

„Horší je ošklivá realita.“

„Sny jsou reálné, když v nich vystupuješ,“ řekla. „Víš, pokaždé když myslím na nás, to špatné odejde. Léčíme se navzájem.“

Její slova a tlak jejího těla probudily Panillea naplno. Kareen vzdychla, jediným plynutím pohybem se převalila obkročmo nad něj a sevřela ho hluboko v sobě. Její ňadra se mu otírala o hrud', jak se houpala dopředu a dozadu. Tehdy mu patřil i její dech a Kareen vykřikla jeho jméno, když se na něj zadýchaně zhroutila.

Panille ji jemně objímal, hladil ji po zádech.

„Kareen,“ řekl.

„Hm?“

„Rád říkám tvé jméno.“

Na tohle vzpomínal, když stál a pozoroval Řízení proudu a mumlal si její jméno pod vousy. Pomáhalo to.

Hlavní vstupní příklop do Řízení proudu za Panillem se otevřel s ostrým sykotem, svědčícím o rychlém vstupu bez čekání, až se uzavře vnější zámek. Panille se užuž překvapeně otočil, když ucítil, jak se mu do zad tiskne tvrdý kov. Pohlédl dolů a uviděl, že má v zádech laserovku. Panille poznával muže, který ji držel – Gulf Nakano, Gallowův člověk. Nakanova bachratá postava vystoupila ze vstupního prostoru. Panillea strkal před sebou. Za Nakanem následovali další tři Mořané, všichni v potápěčských oblecích, všichni ozbrojení a všichni smrtelně vážní.

„Co to má být?“ otázal se Panille.

„Pssst!“ zasyčel Nakano. Ukázal na ostatní kolem sebe. Pak řekl: „Tak jo! Všichni vstát!“

Panille sledoval, jak ostatní vetřelci hbitě a metodicky zaujímají rovnoměrně vzdálené pozice poblíž středu místnosti. Jeden operátor něco namítal a byl sražen na podlahu. Panille chtěl něco říct, ale Nakano mu přitiskl obrovskou dlaň na ústa a řekl: „Zůstaň naživu, Panille! Je to tak lepší.“

Tři útočníci nastavili své laserovky na krátký plamen a začali demolovat Řízení proudu. Plazma se rozpouštěla a prskala, řídící desky se škvířily. Černí hádci vinylu viseli ve vzduchu. Všechno probíhalo s mrazivou pečlivostí. Ani ne za minutu bylo po všem a Panille pochopil, že potrvá nejméně rok, než nahradí tenhle... mozek.

Byl rozhořčen, ale zkáza ho omráčila. Jeho asistenti se opírali o jednu stěnu, v očích zděšení a strach.

Jedna žena klečela u sraženého operátora, otírala mu tvář cípem své blůzy.

„Máme Kareen Aleovou,“ řekl Nakano. „Prý tě to bude zajímat.“

Panille cítil, jak se mu stáhla hrud’.

„Tvá spolupráce zajistí, že se jí nic nestane,“ řekl Nakano. „Máš jít s námi, na nosítkách jako oběť, kterou převážíme ke zdravotníkům.“

„Kam jdeme?“

„Do toho ti nic není. Jen mi řekni, jestli půjdeš po dobrém.“

Panille polkl a pak kývl.

„Na odchodu zatavíme vnitřní příklop,“ řekl Nakano. „Nikomu tady se nic nestane. Až se příští směna pokusí dostat dovnitř, dostanou se ven.“

Jeden z Mořanů vystoupil kupředu. „Nakano,“ zašeptal přes Panillea, „Gallow říkal, že máme...“

„Drž hubu!“ řekl Nakano. „Já jsem tady a on ne. Příští směna přijde nejdřív za čtyři hodiny.“

Na Nakanův pokyn přinesli dva z jeho mužů z prostoru mezi příklopy pohotovostní nosítka. Panille na nosítka ulehl a byl k nim připoután. Pečlivě ho přikryli dekou.

„Tohle je naléhavý případ,“ řekl Nakano. „Spěcháme, ale neběžíme. Neste ho všemi příklopy hlavou napřed. Panille, ty zavři oči. Jsi v bezvědomí a já chci, aby to tak zůstalo, nebo se postarám, abys v něm byl doopravdy.“

„Rozumím.“

„Nechceme přece, aby se nám stalo něco ošklivého.“

Tato myšlenka Panillea pronásledovala, když manévrovali skrz příklopy a koridor.

Proč já? Panille si neuměl představit, čím je pro Gallowa tak důležitý.

Zastavili se u přepravního potrubí a Nakano vyťukal nouzový kód. Příští vůz zastavil a na Panilleovu postavu na nosítkách vykouklo půl tuctu zvědavých tváří.

„Karanténa!“ řekl Nakano stroze. „Všichni ven. Nechoďte k němu moc blízko.“

„Co mu je?“ zeptala se jedna žena. Vyhnula se nosítkům širokým obloukem.

„Něco nového, co chytil od Mutů,“ řekl Nakano. „Vezeme ho z Jádra. Tenhle vůz se bude sterilizovat.“

Vůz se rychle vyprázdnil a nosiči šoupli Panillea dovnitř. Dveře se zaklaply a Nakano se rozchechtal. „Jak někdo kýchne nebo ho někde zabolí, bude na marodce kolik dní nabito.“

„Proč ten spěch?“ zeptal se Panille. „A proč uškvařit Řízení proudu?“

„Znovu se začal odpočítávat start, když je teď ta záležitost s Guemesem uzavřená. Naléhavý případ pro zdravotníky nám zaručí rychlou cestu bez zastávek. Zbytek... obchodní tajemství.“

„Co má s námi společného start?“

„Všechno,“ řekl Nakano. „Máme namířeno k Předsunutému stanovišti 22, k záchranné stanici pro hybernační nádrže.“

Panille pocítil horký příval adrenalinu. *Hybernační nádrže!*

„Proč mě tam vezete?“ zeptal se.

„Nastavili jsme nové řízení proudu. Budeš to dirigovat.“

„Já myslel, že jsi moc chytrý, než aby ses chytil Gallowa,“ řekl Panille.

Nakanovy mohutné tváře se dotklo pousmání. „Osvobodíme stovky, možná tisíce lidí z hybernátoru. Osvobodíme vězně, kteří trpěli tisíce let.“

Panille, připoutaný na nosítka, dokázal jen sjet pohledem z Nakana na tři nohsledy. Všichni tři měli stejně blaženě tupé, široké úsměvy.

„Lidi z hybernačních nádrží?“ zeptal se Panille tlumeným hlasem.

Nakano kývl. „Geneticky čistí – ryzí lidé.“

„Nevíš, co je tam nahoře,“ namítl Panille. „To neví nikdo.“

„Gallow to ví,“ prohlásil Nakano. V jeho hlasu byla pevná víra, tón, který zvěstuje nezbytnost uvěřit.

Stropní panel přepravní kabiny ožil a mužský hlas z nahrávky zadrmolil: „Lehčí-Než-Vzduch, základna Bravo, nákladový prostor.“

Příklopy se syčivě otevřely. Panillea na nosítkách zvedli a vynesli na nákladovou plošinu, kam silnými plazmovými stropními panely proudilo světlo, zvěstující blízkost hladiny.

Panille sledoval okolí, jak se jen přes přivřená víčka dalo.

Výrobna LNV? žasl v duchu. *Ale vždyť říkali...* Svitla mu pravda – přepraví ho na předsunutou výspu letecky!

Téměř otevřel oči, ale ovládl se. Kdyby to teď zkazil, blíž ke Kareen by se už nedostal.

Nosítka se pohybovala rychle a trhaně a Panille za sebou uslyšel Nakanův hlas: „Naléhavý případ, uvolněte cestu!“

Panille přimhouřenýma očima uviděl vnitřek gondoly LNV – zploštělou kouli o průměru asi deseti metrů. Byla skoro celá z plazmy, s šedou střechou nad oranžovým vodíkovým vakem. Zjistil, že je vzrušený a současně se bojí, je plný zmatku nad tím rozruchem. Slyšel, jak se za ním příklop uzavřel, a Nakanův poklidný hlas.

„Zvládli jsme to. Můžeš se uklidnit, Panille. Tady se nikomu nic nestane.“

Pásy, jimiž byl Panille připoután, se uvolnily a Stín se posadil.

„Dvě minuty do uvolnění poutacích lan,“ hlásil pilot.

Panille vzhlédl k oranžovému příkrovu – vak byl poskládaný do dlouhých záhybů, které visely na plazmu kabiny. Jakmile budou nahoře a mimo trubici, naplní se vak dalším vodíkem, který jej zvedne. Rozhlédl se doleva a doprava a uviděl dvě vodíkové trysky, ty je budou pohánět, jakmile budou nahoře.

Nato gondolu naplnilo svištění kabelu. Pilot řekl: „Připoutejte se. Dneska to nahoře trošku drncá.“

Panille zaznamenal, že ho táhnou pozadu na sedadlo vedle Nakana. Kolem břicha mu zapnuli pás. Soustředil se na pilota. Nikdo nemluvil. Spínače cvakaly jako ulity měkkýšů.

„Horní příklop otevřít,“ řekl pilot do mikrofonu, který měl připevněný na hrdle.

Kolem vaku nad nimi pronikla svatozář bílého světla.

Kabina sebou škubla a Panille se ohlédl nalevo, na okamžik se mu hlava zatočila pocitem, že gondola zůstala stát a odpalovací potrubí se pohybuje kolem něj rostoucí rychlostí směrem dolů.

Zvuk navijáku znenadání ustal a uslyšel sykot vaku o stěny potrubí. Potom vak vypustil trubici a kabinu zaplavilo světlo. Panille uslyšel za zády zajíknutí a pak už byli nad vodou, v oblačně šedém dni, a kolébali se pod rozpínajícím se vodíkovým vakem. Trysky se s tlumeným kvílením vysunuly a zapálily. Kolébavý pohyb gondoly se ustálil. Takřka ihned se ocitli v dešti.

„Pardon, kvůli tomuhle počasí neuvidíme start rakety,“ řekl pilot. Stiskl spínač vedle sebe a na panelu před ním se rozsvítila malá obrazovka. „Ale můžeme sledovat oficiální přenos.“

Z místa, kde seděl, Panille nic neviděl, a pilot ztlumil zvuk. Gondola se vynořila z lijáku, z vaku nad ní dosud stékaly krůpěje vody. Začali se divoce houpat a pilot se snažil pohyb řídit. Jeho bleskurychlé počínání mělo pramalý účinek. Panille si s trochou zadostiučinění povšiml, že mořanské strážce mají v obličejích zelenavou barvu, která neměla nic společného s jejich maskováním.

„Co se to děje?“ Za Panillem se ozval ženský hlas. Hlas, který by poznal mezi všemi. Ztuhl, potom se zvolna otočil a zadíval se přes své věznitele. *Kareen*. Seděla vedle vstupního příklopu, když vstupoval, zůstala za ním skrytá. Ve tváři byla velmi bledá, její oči vypadaly jako temné stíny nad lícními kostmi a nepodívala se mu do očí.

Panille pocítil v břiše tvrdou prázdnotu.

„Kareen,“ řekl.

Neodpověděla.

Gondola se dál šubala a houpala.

Nakano se zatvářil ustaraně. „Co se to děje, pilote?“

Pilot ukázal na displej na desce po své pravici. Panille odtrhl pohled od popelavé tváře Kareen Aleové. Neviděl všechno, co se ukazovalo na kontrolním panelu, jen poslední dvě čísla na digitálním displeji, a ta se měnila tak rychle, až splývala v rozmazanou šmouhu.

„Naše naváděcí frekvence,“ vysvětloval pilot. „Neudrží cíl.“

„Nemůžeme najít předsunutou výspu, když se nenapojíme na správnou frekvenci,“ řekl Nakano. V jeho hlase zazníval strach.

Pilot odtáhl ruku a tím znovu odhalil displej s vysíláním startu. Obraz zmizel, nahradily jej vlnité čáry a pulzující barevné pruhy.

„Zkus rádio,“ nařídil Nakano. „Snad by nás mohli navádět hlasem.“

„Já to *zkouším!*“ řekl pilot. Cvakl spínačem a zesílil hlasitost. Gondolu naplnil naříkavý, rytmický zvuk.

„Nic jiného nechytnu!“ řekl pilot. „Nějaké rušení. Divná muzika.“

„Tóny,“ zamumlal Panille. „Zní to jako počítačová hudba.“

„Copak to?“

Panille to opakoval. Ohlédl se na Kareen. Proč se mu nepodívá do očí? Byla velmi bledá. Je snad pod drogami?

„Právě nám odešel výškoměr!“ zvolal pilot. „Plachtíme. Vystoupám nad tohleto počasí.“

Tiskl knoflíky a pohyboval ovladači. LNV nijak viditelně nereagoval.

„Krucí!“ zaklel pilot.

Panille se znovu zadíval na obrazovku na pilotní desce. Ten vzorec znal, třebaže to Nakanovi neřekl. Byl to vzorec, který už viděl na vlastních obrazovkách v Řízení proudu – reakce řasy. Tohle viděli, když řasa uposlechla pokynu k přesměrování velikých proudů v pandorském moři.

Utlačovaní mají stejné psychózy a neurózy jako uvěznění. Zatímco uvěznění utečou, když jsou propuštěni, utlačovaní vybuchnou, jsou-li konfrontováni se svou situací.

Raja Thomas, Deníky

17. Alki 468. V zajetí na Předsunutém stanovišti 22.

Závist je veliký učitel, když to dopustíte. Dokonce i Náčelník justice se může hodně naučit ze své závisti vůči Mořanům. V porovnání s Mořany žijeme my Ostrované nuzně. Jsme chudí. Mezi chudými nejsou tajemství. Nouze a lopota našeho života plodí informace a dohady. I to nejtajnější se brzy zveřejní. Ale Mořané si dopřávají tajnůstkářství. Je to jeden z jejich hlavních přepychů.

Tajnůstkářství začíná soukromím.

Jako Náčelník justice Výboru pro životní formy se těším soukromému příbytku. Už žádné přecpané kóje, namačkané hlava na hlavě podél nějaké přepážky u břehu. Už žádné noční šlapání po rukou ani sténající milenci, kteří člověka bouchají do zad.

Privilegia a privatismus, dvě slova se společným základem. Ale tam dole je privatismus normou.

Mé uvěznění představuje zvláštní druh soukromí. Tomu tihle Zelení Švihouni nerozumějí. Moji vězňové působí vyčerpaně a trochu otráveně. Nuda otevírá cestičky do utajení, tudíž očekávám, že se dozvím něco o jejich životě, protože jejich život je nyní i můj život. Jak málo se vyznají v opravdovém utajení! Nemají tušení o rytmičtém zpěvu v mé hlavě, který zaznamenává tyto věci, jež mohu světit ostatním, pokud budu chtít... a pokud se toho dožiju. Tihle fanatici nikoho nešetří. Guemes je důkazem, že dokážou páchat vraždy obratně a snadno... snad i zvesela. Mám jen málo iluzí o svých šancích zde.

Jen máloco mě může přežít, leda snad můj záznam pro Výbor. Připouštím, že jsem na ten záznam trochu pyšný. A někteří litují mých dalších rozhodnutí. To dítě, které jsme měli mít s Carolyn... byla by to dcera, myslím. Už bychom měli vnoučata. Měl jsem právo zabránit tomu početí ze strachu? Byly by to krásné děti! A moudré, ano, jako Carolyn.

Gallow by rád věděl, proč tu sedím s očima přivřenýma do pouhých štěrbin. Někdy se směje tomu, co vidí. Gallow sní o tom, že ovládne náš svět. V tom se nijak neliší od Scudiina otce. Ryan Wang lidi krmil, aby je ovládl. GeLaar Gallow je zabíjí. I v jiných věcech se zřetelně liší. Smrt je nejspíš forma absolutního ovládnutí. Existuje mnoho druhů smrti. Vidím to, protože nemám vnoučata. Mám jen ty, jejichž životy prošly máma rukama, ty, kteří přežili díky mému slovu.

Kam to Gallow poslal toho svého velkého pomocníka Nakana? Taková příšera... navenek. Ztělesněná vidina teroristy. Ale Nakanovy cíle nejsou na povrchu. Nikdo o něm nemůže říct, že je průhledný. Ruce má jemné, pokud není zapotřebí jeho veliké síly.

Ustálili tenhle křídlový člun pod hladinou. Další utajení. Další soukromí. Taková nehybnost a ticho bývají strašidelné. Mě to začíná upoutávat – vidím, že má mysl se mnou při volbě slov žertuje. I soukromí je poutavé. Ostrované neznají tuto realitu života dole. Představují si jen soukromí. Závidí soukromí. Nepředstavují si ticho. Natrefí někdy moji lidé na tento nesmírný klid? Je mi zatěžko uvěřit, že Kápéčko rozkáže, aby se všichni Ostrované přestěhovali dolů. Jak by mohla? Kam by nás Mořané dali, aniž by ztratili své drahocenné soukromí? Ale ještě víc než strach z Lodi by nás přiměla poslechnout naše závist. Nemohu uvěřit, že Lod' vstoupí do takového plánu, leda snad okrajově. A okrajový vstup Lodi bude lidskou interpretací nebetyčně změněn. Okamžitý pohled nazpět do dějin, zvláště do spisů toho samotáře, Kápéčka Ráji Thomase, stačí, aby to bylo jasnější než plazma. Ach, Thomasi, jaký jsi byl geniální trosečník! Děkuji Lodi, že do mě tvé myšlenky sestoupily. Neboť i já

vím jaké to je, žít v kleci. Vím jaké to je, být utlačovaný. A díky Thomasovi znám lépe sám sebe. Stejně jako on mohu vyhledat společnost v podobě vlastní paměti, a on je tam také. Nyní, když nás řasa zaznamenává, už příklop paměti neuzamkne žádný zámek... nikdy.

Pokud se nevyznáš v číslech, nemůžeš docenit náhodu.

Scudi Wangová

Brett žasl nad Scudiiným sebeovládáním. Během celé té zkoušky ohněm v řídicí kabině se neustále zaměřovala na fungování křídla. Pod jejím vedením klouzali podél okraje řasy v zářivém ranním světle, vyhýbali se zatoulaným spletcům listů, které by se mohly zachytit do vzpěr. Byly chvíle, kdy si Brett říkal, že řasa křídla otevírá zvláštní průplavy. *Směřuje je?* Proč by to dělala? Čas od času vykulila Scudi oči. Co viděla v průplavech řasy, že to způsobilo takovouhle reakci? Její opálená tvář zbledla při tom, co slyšela za svými zády, kde se hádali Twisp a Bushka, ale křídlo pod jejím vedením hladce křížoval směrem ke schůzce s Gallowem.

Její reakce není přirozená, říkal si Brett. Bushka je blázen, jestli si myslí, že mohou Gallowa překvapit a zajmout – jen oni čtyři tady. Vashon se musí dozvědět, co se děje. Scudi si to určitě uvědomuje!

Během hodiny opustili nejhustší porost řasy a ocitli se na volné vodě, kde bylo moře divočejší a pohyb křídla prudší.

Bushka seděl sám na velitelském křesle v zadní části kabiny, Twispa donutil usednout na podlahu pěkný kus od sebe. Mezi nimi, svázaný jako švihoun zapletený v řase, nehybně ležel jejich zajatý Mořan. Občas otevřel oči, aby si prohlédl okolí.

Twisp hrál o čas. Brett chápal mlčenlivé čekání statného rybáře. Diskutovat s mužem, třímajícím laserovku, nemá valnou budoucnost.

Brett si prohlížel profil Scudi, to, jak se soustřeďuje na vodu před nimi, jak se napne, když koriguje kurz. Zachvěl se jí lícni sval.

„Není ti nic?“ zeptal se Brett.

Kotníky na volantu jí zbělely a třas zmizel. Vypadala jako dítě na tom velkém sedadle, s řadou přístrojů před sebou. Scudi byla stále ještě v potápěčském obleku a Brett viděl červenou podrážděnou pokožku v místech, kde ji okraj dřel do šíje. To mu živě připomnělo, jak oblek škrtí i jeho.

„Scudi?“

Sotva zašeptala: „Nic mi není.“

Zhluboka se nadechla a uvolnila se v čalouněném sedadle. Viděl, jak bělost z kotníků ustupuje. Křídla poskakoval a otřásal se na vlnách a Brett se v duchu ptal, jak dlouho budou takhle trpět. Twisp a Bushka se dali do hovoru příliš tlumeného, než aby Brett pochytil víc než sem tam nějaké slovo. Ohlédl se na ně a zaostřil na laserovku, kterou Bushka dosud pevně držel v rukou. Její hlaveň mířila na Twispa a Mořana.

Co to vlastně Bushka dělá? Je to jen vztek? Bushka přece nikdy nedokáže uniknout vzpomínkám na svou roli v guemeském masakru. Zabitím Gallowa tyto vzpomínky nevymaže, přidají se jen další.

Tehdy se Scudi naklonila k Brettovi a zašeptala: „Přijde zlá bouře.“

Brett se rychle vzpamatoval a vyhlédl přes širokou plazmu ven; poprvé si uvědomil, že se počasí dramaticky mění. Poryvy větru z levoboku začaly rozbíjet vrcholky vln a hnaly po hladině chumáče pěny. Šedá clona deště šikmo dopadala do moře před nimi a uzavírala nejistou mezeru mezi černými mraky a šedou vodou. Den zčistajasna působil jako chladný kov. Vzhlédl k pozičnímu vektoru na horní obrazovce a pokusil se odhadnout, jak daleko mají ke Gallowovi a k jeho smečce Zelených Švihounů.

„Dvě hodiny?“ zeptal se.

„Tohle nás zpomalí.“ Scudi ukázala k bouřkové linii před nimi. „Zapni si bezpečnostní postroj.“

Brett si přehodil ramenní popruh přes hrud' a zacvakl uzávěr.

A pak už byli v dešti. Viditelnost se snížila na méně než sto metrů. Veliké krupěje bušily do kovového materiálu křídla a stěrače na plazmě kabiny jim nestačily. Scudi ubrala plyn a křídlo se začal kymáčet ještě víc, jak byly vlny čím dál strmější.

„Co se děje?“ otázal se Bushka.

„Bouře,“ řekla Scudi. „Podívej se.“

„Jak rychle tam budeme?“ zeptal se Bushka.

V jeho hlase zazněla nová nota, uvědomil si Brett. Ne přesně strach... Úzkost? Nejistota? Bushka choval snový obdiv Ostrovana ke křídla, ale ve skutečnosti se v nich nevyznal. Jak křídlo přežije bouři? Budou muset zastavit a ponořit se?

„Nevím jak rychle,“ řekla Scudi. „Já jen vím, že budeme muset ještě víc zpomalit, a to co nejdříve.“

„Neplýtvěj časem!“ přikazoval Bushka.

V kabině se setmělo a vlny venku vypadaly zle – dlouhé valivé vlny, které se na špičkách bíle kadeřily. Byli však dosud v řase, rozdělené průlivem.

Scudi rozsvítila světla v kabině a začala věnovat větší pozornost obrazovkám nad svou hlavou a před sebou.

Brett uviděl v plazmě vlastní odraz a polekal se jej. Husté plavé vlasy se mu ježily kolem hlavy v divoké svatozáři. Vlastní oči na něj zíraly jako dvě tmavé díry. Šed' bouře se změnila v šed' jeho očí, téměř ve švihounskou čern. Poprvé si uvědomil, jak dalece se podobá mořanskému normálu.

Prošel bych, říkal si.

Tehdy ho napadlo, nakolik asi tato skutečnost figuruje v otázce jeho přitažlivosti pro Scudi. Byla to nenadálá a znepokojivá myšlenka, díky níž mu Scudi připadala bližší i vzdálenější. Jsou Ostrovan a Mořanka, a vždycky budou. Je nebezpečné myslet si, že by se mohli spárovat?

Scudi viděla, jak civí na plazmu před nimi.

„Vidíš něco?“ zeptala se.

Okamžitě pochopil, že se ptá, zda jim teď nemůže pomoci jeho zmutovaný zrak.

„Děšť je stejně špatný pro moje oči jako pro tvoje,“ prohlásil. „Věř svým přístrojům.“

„Musíme zpomalit,“ řekla. „A jestli se to hodně zhorší, budeme se muset ponořit. Nikdy jsem...“

Umlkla, když se křídla prudce, skřípavě otřásl s takovým rachotem, až se Brett polekal, že se snad rozpadne. Scudi okamžitě přitáhla páku plynu k sobě. Křídla klesl na hladinu tak prudce, až sklouzl po vlně a vymrštil se na hřeben další. Brettem to hodilo do bezpečnostních pásů tak silně, že mu to vyrazilo dech.

Za nimi bylo slyšet kletby a lomozy. Brett se otočil a uviděl, jak se Bushka zvedá z paluby a chytá se křesla, kde předtím seděl. Pravou rukou dosud svíral laserovku. Twispa to hodilo do rohu a zajatého Mořana na něj. Ze spletence čněla jedna dlouhá paže, která zajatce odstrkovala, hledala nějaký úchyt a zvedala Twispa do pozice vstaje u stěny kabiny.

„Co se děje?“ křičel Bushka. Přehmátl k madlu za svým křeslem a vytáhl se do podušek.

„Jsme v řase,“ řekla Scudi. „Poškodila vzpěry. Musela jsem je zatahnout, ale nejde to úplně.“

Brett nespouštěl oči z Bushky. Křídla se pohybovala snáze, trysky na zádi jen tlumeně šuměly. Nyní byl v rukou Scudi a napůl tušil, že Scudi povahu problému přehnala. Také Bushka se tvářil nerozhodně. Velká hlava mu poskakovala při ustavičném pohybu křídla, jak se snažil vyhlédnout přes Scudi do bouře venku. Bretta náhle napadlo, jak mořansky Bushka vypadá – mocná ramena zužující se ke šlachovitým, takřka jemným rukám.

Nápor větru a vln do trupu lodi zesílil.

„Máme v cestě hustý porost řasy,“ řekla Scudi. „Neměl by tu být. Myslím, že se asi uvolnila v bouři. Netroufám si znovu vysunout křídlo.“

„Co můžeme dělat?“ otázal se Bushka.

„V první řadě budeme muset vyčistit vzpěry, abych je mohla vtáhnout,“ řekla. „Hladký trup je pro ovládání zásadní. Zvláště pokud se musíme ponořit.“

„Proč nemůžeme prostě uvolnit vzpěry a znovu vyplout na křídle?“ zeptal se Bushka. „Musíme se dostat na předsunutou výspu dřív, než Gallow začne něco tušit!“

„Ztratit vzpěru ve vysoké rychlosti je moc zlé,“ řekla Scudi. Ukázala na zajatého Mořana. „Zeptej se jeho.“

Bushka pohlédl na muže na palubě.

„Co na tom sejde?“ pokrčil Mořan rameny. „Jestli zemřeme v řase, budeme nesmrtelní.“

„Myslím, že s tebou právě souhlasil,“ řekl Twisp. „Tak jak uvolníme vzpěry?“

„Musíme jít ven a udělat to ručně,“ řekla Scudi.

„V tomhle?“ Twisp vyhlédl na dlouhé vlny s čepicemi bílé pěny, na šedou zlověstnost bouře. Křídla jel po vlnách jako žabka z oblázku, narážel do nich a zmítal se na každém hřebenu, kde jej vítr zasáhl plnou silou.

„Použijeme bezpečnostní lana,“ řekla Scudi. „Už jsem to dělala.“ Stiskla přepínač, aby aktivovala Brettovo řízení. „Vem to ty, Brette! Pozor na hřebeny. Vítr se do nás opírá a když jsou vzpěry takhle napůl venku, těžko se to ovládá.“

Brett sevřel volant a cítil, jak má dlaně kluzké potem.

Scudi si uvolnila bezpečnostní postroj a vstala, pevně se přidržujíc opěradla svého sedadla, aby překonala kymácení a nadskakování křídla. „Kdo mi půjde pomoci?“

„Já,“ řekl Twisp. „Budeš mi muset říct, co mám dělat.“

„Moment!“ vyštěkl Bushka. Dlouhou chvíli pozoroval Twispa a Scudi. „Víte co se stane tomu klukovi, jestli mi způsobíte nějaký problém?“

„Vyučil ses u Gallowa pěkně rychle,“ řekl Twisp. „Víš jistě, že je to tvůj nepřítel?“

Bushka zbledl hněvem, ale zůstal zticha.

Twisp pokrčil rameny a vydal se podél stropních úchytků k zadnímu příklopu. „Scudi?“

„No dobrá.“ Obrátila se k Brettovi. „Drž loď v klidu, jak to jen půjde. Venku to bude drsné.“

„Možná bych měl jít s tebou já.“

„Ne... Twisp nemá žádnou zkušenost s řízením křídla.“

„Pak bych mohl s ním...“

„Ty taky nevíš, jak uvolnit vzpěry. Tohle je jediná možnost. Budeme opatrní.“ Zčistajasna se sklonila, políbila ho na tvář a pošeptala: „To nic!“

Brett zůstal s příjemným pocitem vlastního významu. Říkal si, že přesně ví, co dělat s řízením křídla.

Bushka zkontroloval Mořanovi pouta, pak přišel za Brettem k řízení. Usedl na sedadlo Scudi. Brett mu věnoval jen letmý pohled; všiml si, že laserovka je stále v pohotovosti. Neklidné moře je vytrvale zanášelo bokem na hřeben každé vlny a křídla se sotva stačila vzpamatovávat. Brett naslouchal hlasům venku pod strojem. Scudi křičela na Twispa. Přes kabinu se převalila prudká vlna, potom další. Projely pod nimi dvě dlouhé vlny, nato se přes plazmu zlomil hřeben další. Křídla stála téměř vertikálně na zádi, pak pleskl zpátky do brázdy mezi vlnami a o střechu kabiny udeřila vlna. Člun se otřásl a kymácel, unášen bočním proudem, zatímco Brett s ním bojoval a snažil se obrátit jej zase nosem proti větru.

Twisp něco křičel. Zčistajasna se ozval jeho křik z chodby: „Brette! Toč na levobok! Scudi ztratila bezpečnostní lano!“

Bez rozmyšlení, zda to křídla vydrží, stočil Brett volant prudce doleva a držel ho. Člun se stočil na hřebeni vlny, sklouzl po ní bokem, zvedl se na zádi a voda vchrstla dlouhou chodbou do kabiny. Vířila jím kolem nohou, zvedla zajatce a mrštila jím o Bushkovo stehno. Příští vlna křídla téměř převrátila. Ocitl se bokem proti větru, jak pokračoval ve svém šíleném kroužení. Brett cítil, jak moře vniká do kabiny, a uvědomil si, že Twisp předtím otevřel zadní příklop, aby byl slyšet.

Zachraň ji, modlil se Brett. Chtělo se mu opustit volant a utíkat dozadu, aby dívce pomohl, ale věděl, že musí pevně držet křídla, stejně jako doteď. Twisp je zkušený – bude vědět co a jak.

Vlna v kabině mu chrstla skoro až k pasu a Bushka zaklel. Brett viděl, že se Bushka pracně snaží udržet Mořana na místě.

Brett si v duchu stále opakoval: *Scudi, Scudi, Scudi...*

Buráčení bouře v kabině mírně zesláblo a Bushka křikl: „Zavřel příklop!“

„Pomoz jim, Bushko!“ hulákal Brett. „Aspoň jednou něco *dělej!*“

Křídla se znovu zvedl na hřeben vlny, těžce se převálil vahou vody, kterou prve nabral.

„Není třeba!“ křičel Bushka. „Má ji.“

„Vrať se na kurz.“ To byl Twispův hlas za Brettovými zády, ale Brett se neodvažoval otočit. „Mám ji a nic jí není.“

Brett stočil příď křídla zpět proti moři a prorazil další vlnu, která se přes ně převálila. Voda v kabině čvachtala, když se křídla propadla do další prohlubně. K Brettovým uším jasně doléhal zvuk pump, chrčících pod palubou. Odvážil se ohlédnout a viděl, jak Twisp couvá do kabiny, bezvládnou postavu Scudi přes rameno. Zajistil za sebou příklop a shodil Scudi na křeslo, kde předtím seděl Bushka.

„Dýchá,“ řekl Twisp. Sklonil se nad Scudi, ruku na jejím krku. „Pulz je silný. Praštila se hlavou o trup, jak jsme se naklonili.“

„Vyčistili jste ty vzpěry?“ otázal se Bushka.

„Prdlajs!“ odsekl Twisp.

„Tak vyčistili?“

„Ano, ty zatracené vzpěry jsme vyčistili!“

Brett pohlédl na horní obrazovku a stočil křídla o deset stupňů, přičemž potlačoval příval hněvu na Bushku. Bushka se však zčistajasna pilně zabýval klávesnicí u svého místa.

„Zjišťuju, jak zatáhnout ta křídla. O to šlo, ne?“

Bushkovy prsty se míhaly na klávesách a na obrazovce před ním se objevilo schéma. Na okamžik je studoval a manipuloval ovladači na své straně desky. Během několika vteřin Brett uslyšel sykot a cvakání zatahovaných vzpěr.

„Nejsi na kurzu,“ řekl Bushka.

„Tak blízko, jak to jen jde,“ řekl Brett. „Musíme křížit ty vlny, jinak nás to rozmlátí na cucky.“

„Jestli lžeš, jsi mrtvý,“ řekl Bushka.

„Vem to za mě, jestli se v tom vyznáš líp než já,“ odsekl Brett. Zvedl ruce od volantu.

Bushka zvedl laserovku a namířil ji na Brettovu hlavu. „Kormidluj jako prve, ale nesar mě!“

Brett spustil ruce na volant právě včas, aby zachytil další hřeb. Pluli nyní klidněji. V rámečku „Křídla zatažena“ se objevilo zelené světlo.

Bushka otočil své sedadlo a nahnul se, zaujal takovou pozici, aby mohl sledovat Bretta i Twispa současně. Zajatý Mořan ležel vedle Bushky, bledý ve tváři, ale dýchal.

„Pořád plujeme za Gallowem,“ řekl Bushka. V jeho hlasu zněl hysterický tón.

Twisp připoutal Scudi do křesla a sedl si vedle ní. Pro zachování rovnováhy se držel madla u její hlavy. Twisp pohlédl přes Bushku dopředu, pak nahoru na horní displej. „Co to je?“ ukázal na obrazovku.

Bushka se neotočil.

Brett vzhlédl k obrazovce. U čáry kurzu a kousek napravo blikala zelená značka osmiúhelníkového tvaru.

„Co to je?“ opakoval Twisp.

Brett se předklonil a stiskl identifikační knoflík pod obrazovkou.

„Předsunuté stanoviště 22“ začalo blikat na obrazovce vedle osmiúhelníku.

„To je sběrná stanice pro hybernační nádrže,“ řekl Brett. „Tam má být Gallow. Scudi nás vedla ke správnému cíli.“

„Zavez nás tam!“ nařídil Bushka.

Brett obrátil do nového směru a přitom se snažil vybavit si všechno, co mu Scudi vyprávěla o projektu stažení hybernačních nádrží z oběžné dráhy. Moc toho nebylo.

„Proč to bliká?“ zeptal se Twisp.

„Myslím, že to bliká, když jsi v jejich okruhu,“ řekl Brett. „Myslím, že je to varování, že se blížíme k mělčinám kolem výspy.“

„Ty myslíš?“ zavrčel Bushka.

„Neznám tohle zařízení o nic líp než ty,“ opáčil Brett.
„Můžeš to vzít, jestli je ti libo.“

„Polejte tu ženskou vodou, proberte ji!“ nařizoval Bushka. Znovu ten tón hysterie v jeho hlasu. Otočil laserovku, až mířila na Bretta. „Ty zůstaň kde jsi, Twisp!“ nařizoval Bushka. „Jinak bude kluk spálený.“

Volnou rukou začal Bushka pracovat s klávesnicí před sebou. „Neschopní,“ mumlal. „Všechno tu je, stačí jen říct.“ Na obrazovce se ukázaly pokyny ke čtení mapy. Bushka se sklonil, aby je přečetl.

„Lodní koule!“ zařval Twisp. „Co je *tohle*?“

Přes zacákanou plazmu vlevo před nimi uviděl Brett velikou, jasně oranžovou skvrnu; něco tam plulo na vlnách. Předklonil se, aby viděl skrz zasolenou plazmu. Bylo to dlouhé oranžové cosi, co se rozprostíralo v anonymní šedi bouře. Všude kolem toho ležela propletená řasa.

Křídílák se k té oranžové věci rychle blížil, až byla těsně u levoboku.

„To je vak LNV,“ řekl Bushka. „Někdo spadl.“

„Nevidíš gondolu?“ zeptal se Twisp. „Brette! Drž se od něj po větru. Ten vak bude fungovat jako mořská kotva. Nepoškod' ho.“

Brett stočil křídílák doleva a ten se zhoupł do prohlubně mezi vlnami, nebezpečně se zakymácel na hřebeni a pak do další prohlubně. Na následujícím hřebeni vlny uviděl gondolu, temný obrys unášený vlnami. Oranžový vak se vlekl za ní, ověšený řasou. Gondola se blížila po jejich pravici. Moře tam bylo hladší, zploštěné velikou plochou vaku. Další vlna a Brett uviděl tváře, přitisknuté k plazmě gondoly.

„Jsou tam lidé!“ křikl Twisp. „Vidím obličej!“

„Krucí!“ řekl Bushka. „Krucí, kruci, kruci!“

„Musíme je sebrat,“ řekl Brett. „Nemůžeme je tam nechat.“

„To já vím!“ zavrčel Bushka.

Scudi využila této chvíle, aby si začala mumlat... slova, kterým Brett nerozuměl.

„Nic jí není,“ řekl Twisp. „Už se probírá. Bushko, pojd' sem dozadu a chvíli ji hlídej, než na tu gondolu dostanu lano.“

„Jak to chceš udělat?“ zeptal se Bushka.

„Doplavu tam! Jak jinak? Brette, drž křídílák tady, jak jen to půjde.“

„Jsou to Mořané,“ řekl Bushka. „Proč nemůžou oni přinést lano k nám?“

„V té chvíli, kdy otevrou příklop, půjde gondola ke dnu,“ řekl Twisp. „Naplní se jako propíchnutý plovák.“

V tom okamžiku se jasně ozval hlas Scudi: „Co... co se děje?“

Bushka si uvolnil bezpečnostní postroj a vydal se dozadu k ní. Brett uslyšel, jak se otevírá a zavírá příklop. Bushkův hlas, dosti tlumený, odpovídal Scudi.

„LNV?“ ptala se. „Kde to jsme?“

„Blízko Předsunutého stanoviště 22.“ Ozval se šoupavý zvuk a Bushkův hlas: „Zůstaň, kde jsi!“

„Musím k řízení! Tady je mělko. Hodně mělko. V tomhle moři...“

„No dobrá!“ řekl Bushka. „Dělej, co musíš.“

Šouravé kroky na palubě, pak čvachtání vody z mokrého potápěčského obleku. Brettovo rameno sevřela Scudiina ruka. „Krucinál, to mě ale bolí hlava,“ řekla. Její ruka se dotkla jeho šíje a Brett pocítil zášleh bolesti ve spánku. Byla to tepavá bolest, jako by ho tam něco udeřilo.

Scudi se naklonila přes něj, s rukou na jeho rameni, aby udržela rovnováhu. Dotkli se tvářemi.

Brett ucítil, jak mezi nimi něco plyne a vytváří okamžik paniky, po němž následoval náhlý příval vědění. Chloupky na šíji se mu zježily, když si uvědomil, k čemu došlo. Měl pocit, že je dvěma osobami, z nichž se stala jedna, ale uvědomoval si odloučení – jedna ta osoba stála vedle druhé.

Vidím očima Scudi!

Brettovy ruce na volantu se pohybovaly automaticky, s novou zručností, o níž dosud neměl tušení. Křídílák se jemně

přiblížil ke gondole a zastavil se tam; Brett přidával právě jen tolik plynu, aby vyrovnal sílu větru.

Co se to s námi děje?

Slova se jim mlčky utvářela v myšlenkách, simultánní otázka, sdílená v okamžiku a v okamžiku zodpovězená.

Řasa nás změnila! Když se dotkneme, máme společné smysly!

Tímto prapodivným dvojím viděním teď Brett sledoval, jak Twisp plave, jak se pohybuje průlivem v řase až velmi blízko ke gondole. Skrze plazmu vyhlížely obličej. Brett měl dojem, že jeden z těch obličejů poznává, a s tímto poznáním jako by za bílého dne přicházel sen – vnímání lidí, mluvících uvnitř gondoly. Ten pocit zmizel a Brett zíral na doběla bičované vlny, rozbíjející se o LNV, na Twispa, který se ke gondole tiskl a připevňoval lano k úchytu vedle zámku plazmy.

Scudi pošeptala Brettovi: „Slyšel jsi je mluvit?“

„Nerozuměl jsem slovům.“

„Já ano. Jsou tam Gallowovi lidé a mají vězně. Ty vězně vezou Gallowovi.“

„Kde je Gallow? Tady?“

„Myslím že ano, ale poznala jsem jednoho vězně – je to Dark Panille, Stín. Pracovala jsem u něj.“

„Ten muž, co mě ošetřoval na chodbě!“

„Ano, a jeden z vězňů je Gulf Nakano. Chci varovat Bushku. Má zbraň. Budeme je muset zamknout na jedné nákladní rampě.“

Scudi se odvrátila a vydala se k Bushkovi, přičemž se přidržovala stropních úchytů. Brett slyšel, jak Bushkovi vysvětluje situaci, jak říká, že skrz plazmu gondoly poznala Nakana.

„Otevřeli příklop,“ řekl Brett. „Ven vycházejí lidé. Vidím Stína... a tady je Nakano. Vlny šplíchají do příklopu. Všichni vystupují ven.“

Scudi vklouzla na velitelské sedadlo vedle Bretta. „Vezmu to. Ty pomoz Bushkovi u vstupního příklopu.“

„Nic na mě nezkoušej!“ ječel Bushka, když následoval Brett chodbou.

„Musíme odtamtud dostat Twispa!“ řekl Brett.

„Zůstává v gondole, aby odjistil lano, až půjde ke dnu.“

To už byli v příklopu, vítr svištěl kolem nich a stříkal jim do očí. Brett byl rád, že má potápěčský oblek. Navzdory chladu mu po těle stékal pot. Svaly na pažích a nohou měl napružené. O trup lodi pod nimi se roztříštila vlna. Brett se podíval na lano – dlouhá řada poskakujících hlav se ubírala směrem ke křídlačku. V čele poznával Nakana, který se držel těsně u Panillea. Lano se klikatilo ve vlnách sem a tam.

„Budeme je brát na palubu po jednom, rovnou do toho nákladního prostoru za mnou,“ řekl Bushka.

„Budeme je muset odzbrojit.“

Nakano prošel příklopem první. Ve tváři měl umanitou býčí agresivitu. Bushka namířil laserovku z druhé strany příklopu, vytáhl podobnou zbraň ze stehenní kapsy Nakanova potápěčského obleku, vytrhl Nakanovi nůž z pochvy u pasu a ukázal Mořanovi hlavou, aby prošel otevřeným příklopem do nákladního prostoru.

Na okamžik měl Brett pocit, že Nakano na Bushku zaútočí navzdory laserovce, muž ale pouze pokrčil rameny a shýbl se, aby prošel do komory.

Panille zůstal dole, aby pomáhal ostatním. Další na řadě byla žena, rudovlasá, krásná.

„Kareen Aleová,“ řekl Bushka. „Ale ale!“ Mlsným pohledem přejel její tělo, neviděl žádnou zbraň a ukázal do nákladní komory. „Tudy, prosím.“

Zadívala se na laserovku v Bushkově ruce.

„Dělej!“

Výkřik zezdola, zpod příklopu, přiměl Brettů otočit se na patě čelem k moři.

„Co je?“ otázal se Bushka. Snažil se dělit svou pozornost mezi otevřený nákladní příklop a vnější příklop, kde trosečníci dosud čekali, až budou přijati na palubu.

Brett se podíval za Panillea, který visel pod příklopem s paží protaženou smyčkou na svém bezpečnostním lanu. Gondola za nimi se začala potápět, zvolna stahovala oranžový vak LNV pod vlny. Bezpečnostní lano leželo na vlnách a Twisp po něm ručkoval. Asi v polovině lana se však něco dělo a Brett se snažil rozeznat, co způsobilo ten výkřik.

„Co se děje?“ zeptal se Bushka.

„Nevím. Napříč přes lano je kus řasy. Twisp uvolnil lano od gondoly a ta se potopila. Ale něco...“

Z vody blízko řasy se vynořila lidská ruka, jeden dva šlahouny řasy tu ruku švihly a ruka zmizela. Twisp dorazil k bariéře z řasy a zaváhal. Zvědavý úponek řasy se dotkl jeho hlavy, zarazil se a odtáhl. Twisp pokračoval podél lana, až se nakonec vyčerpaně zastavil vedle Panillea. Panille vsunul paži pod Twispovo rameno a podepřel ho. Vlny oba muže zvedaly a spouštěly vedle křídla.

„Mám mu pomoci nahoru?“ zavolal Brett.

Twisp mávl rukou, aby ho zarazil. „To bude dobré.“ Jedna z jeho dlouhých paží se vyšplhala po laně nahoru a pevně se chytla.

„Dva lidé,“ řekl Twisp. „Řasa je vzala. Prostě si je vzala, ovinula se kolem nich a vzala si je.“

Vytáhl se po laně nahoru s třesavkou ve všech svalech. Sesul se skrz příklop, kde se obrátil, aby pomohl Panilleovi. Bushka ukazoval Panilleovi směrem k nákladnímu prostoru.

„Ne,“ řekl Brett. Stoupl si mezi Bushku a Panillea. „Stín byl zajatec. Pomohl mi. Není jedním z nich.“

„To říká kdo?“

„Říká řasa,“ opáčil Twisp.

Vatin rostoucí neklid vyšplíchával nutrient přes okraj nádrže. Občas vyklenula záda jako by bolestí a růžové uzlíky jejích bradavek prorazily hladinu jako zářivé vrcholky dvou modrozelených hor. Jeden záložní zřízenec, Ostrovan, který požil větší množství bú, vztáhl ruku, aby si štípl do jedné té hrbolaté, žilnatě naběhlé věci, a byl nalezen v katatonii s rouhavým palcem a ukazováčkem dosud nastavenými nad nádrží.

Tato událost zdvojnásobila úsilí Kápěčka Simone Rocksackové o přestěhování Ostrovana dolů. Vyprávění o „Hněvu Vaty“ kolovalo habaděj a nikdo ze štábu Kápěčka se nikterak nesnažil oddělit fakta od fantazie. Rocksacková umlčela jednoho podřízeného, který měl proti těm dohadům námitky, slovy: „Lež není lež, pokud poslouží vyššímu morálnímu účelu. Pak je to dar.“

Vata sama, zavřená ve své nádrži a ve své lebce, zatímco se kolem ní vyvíjely další a další generace jejího lidu, prozkoumávala svět něžnými čerstvými výhonky řasy.

Řasa pro ni představovala špičky prstů a uši, nos, oči a jazyk. Tam, kde mohutné stvolý lenošily na jasné hladině moře, byla svědkem pastelových východů sluncí, plynutí lodí a Ostrovů, a občasného běsnění smečky švihounů. Pračkoryby, které čistily nejširší listy řasy, šimraly svými vousky hluboké rýhy jejího mohutného těla.

Jako ona sama i řasa byla jediná, neúplná, neschopná reprodukce. Mořané odebírali řízky, zakořeňovali je ve skále a bahně. Bouře rvaly celé liány od mateřských rostlin a někteří ranění zatoulanci se bezpečně zaklínili do skály a rostli tam. Nejméně dvě a půl století řasa nevykvetla. Žádný hyletoun

neprorazil hladinu moře, aby stoupal na svém vodíkovém vaku a troustil své čerstvé spory do větru.

Někdy ve spánku pulzovalo Vatino lůno prastarým rytmem a v břiše ji bolela sladká prázdnota. To byly chvíle, kdy se stočila do klubíčka těsně k Duqueovi a její mocné tělo ho obklopilo v zoufalé napodobenině objetí.

Nyní se její beznaděj soustředila na GeLaara Gallowa. Džungle řasy napínala každický úponěk, aby dosáhla k stěnám a příklopům Předsunutého stanoviště 22, ale neúspěšně. Obvod byl příliš široký, stonky příliš krátké.

K řase se přidaly nové páry očí, aby odhalily Gallowovu zradu. Nejčistší z těch očí náležely Scudi Wangové. Vatě byla společnost Scudi Wangové příjemná a po každém setkání pro ni bylo těžší a těžší ji propustit.

Vata se se Scudi poznala v řase. Několik jasných záblesků svěží mladé mysli, a už pátrala po Scudi den co den. Jestliže se Vatě zdály hrůzy řasy, rvané bouří od zátěžových balvanů a umírající, pak dotek Scudiny pokožky na liáně či listu tyto neklidné sny uchlácholil do příjemného klidu. V těch chvílích zase naopak mívala Scudi Vatiny sny. Zdály se jí historky, obrazy a vidiny, které bránily strachu z šílenství řasy ve vstupu do Scudiny hlavy.

Vata zprostředkovala sny i ostatním, kteří ze snů nikdy nevyšli. Už věděla, že Scudiina matka byla jedním z těch ztracených snů. Omráčená horkým snem, který do ní přeskočil z řasy, plula ta žena s vytřeštěnými očima bezmocně do sítě, kterou mýjela. Něžnou vzduchorybu na její šíji to rozmačkalo a žena se utopila. A mořanská posádka, která jí pomáhala, neudělala nic pro její záchranu. Naschvál!

Vata pozorovala podivnou odyseu, která se propracovávala zpět k Předsunutému stanovišti 22. Napínala řasu, když šla gondola ke dnu, a seznámila se s Bushkou a Stínem Panillem. Tenhle Panille, to byla její krev.

Bratr, říkala si a žasla nad tím slovem. Svěřila Scudi Brettovi a Panilleovi. Poselství, které vyslala Scudi, bylo prosté a jasné: *Najdi Gallowa, vyžeň ho. Zbytek udělá řasa.*

Život není možnost, je to dar. Smrt je možnost.

Ward Keel, Deník

Byl pozdní večer, ale Ward Keel ztratil veškerou chuť ke spánku. Přijímal šum únavy jako logický důsledek zajetí. Jeho oči odmítaly zůstat zavřené. Zvolna mžikaly a v plazmě vedle sebe postřehl mávnutí svých dlouhých řas. V plazmě se zrcadlilo jeho hnědé oko. Bylo jako malá tmavá šmouha. Za ním spočíval obvod řasy, v této hlubině téměř šedé. V jeho věžeňské kóji bylo teplo, ještě tepleji než v jeho příbytku na Vashonu, ale šed' pod hladinou zaplavovala jeho psychiku chladem.

Keel pozoroval řasu už celé hodiny, zatímco Gallowovi muži proudili do předsunutého stanoviště. Zprvu řasa pulzovala s proudem jako obvykle. Široké listy vlály v proudu jako dlouhé vlasy žen v podvečerním vánku. Ted' se objevil jiný rytmus. A větší listy řasy v proudu od předsunutého stanoviště se vztahovaly přímo ke Keelovi. Proudů už nebyly konzistentní. Předsunuté stanoviště bičovaly náhlé změny proudu, které rozmžikaly řasu venku do jakéhosi tance světlušek.

Gallowova ranní posádka vůbec nedorazila. Jeho zdravotnický tým byl ztracen. Keel slyšel z vedlejší místnosti, jak Gallow láteří. Medový hlas se lámal.

Na té řase je něco zvláštního, říkal si Keel. Zvláštnějšího než pohyb proti proudu.

Keela nikdy ani nenapadlo, že by Brett a Scudi mohli být mrtví. V zadumání vyvolaném všeobecným vlněním řasy Keel často myslel na své mladé přátele.

Dostali se na Vashon? To mu dělalo starosti. Neslyšel však v Gallowových hněvivých slovech žádné ozvěny této události. Gallow by přece určitě reagoval, pokud by se taková zpráva na Vashon dostala.

GeLaar Gallow se pokouší převzít Mořanskou obchodní a stáhnout z oběžné dráhy hybernační nádrže. Mořanské rakety jsou vysílány do vesmíru pro nádrže. Mořané mění naši planetu způsobem, který Ostrovy nemohou přežít. Pokud Gallow uspěje, Ostrované jsou odsouzeni k smrti.

Jak bude reagovat Kápěčko? ptal se v duchu Keel. Možná se to nikdy nedozví.

Keel sám si nedělal valné naděje. V útrokách ho začalo znovu pálit, přesně jako před čtyřmi roky. Věděl, že všechny stopy remory zmizely. Bez ní projde potrava, kterou sní, nestrávená, a jeho střeva se budou přežvykovat sama, dokud buď nevykrvácí, nebo nezemře hladem. Neexistoval důvod pochybovat o slovech svého osobního lékaře, a důkazy bylo možné pozorovat až příliš bolestně bezprostředně, dokonce i pro něj samotného.

Kdysi jsem z toho byl pořád unavený, říkal si. Proč mě to teď nenechá spát? Protože posledně téměř vykrvácel ve spánku, a nyní se spát nedalo.

Nebylo to však ustavičné pálení, které mu bránilo usnout. Za ta léta, kdy musel nosit špatně padnoucí podpůrné pomůcky pro svůj dlouhý krk, se naučil bolest snášet. Tohle bylo svěží bdění na smrt odsouzeného.

Bdělost upoutala Keelovu pozornost k řase. Někdy dopoledne začaly stvolý řasy vzdorovat proudům a vztahovat se k předsunutému stanovišti. Obvod porostu začínal asi dvě stě metrů od stěn zařízení. Předsunuté stanoviště samo leželo uprostřed tohoto masivního projektu jako drahokam v tlustém prstenu. Ryby taky zmizely. Těch několik málo pohledů, které Keel předtím vrhl na okolí, mu ukázalo takové bohatství ryb, jež by dokázalo konkurovat zahradám v Jádru – vějířovité motýlí ryby s měňavými ocásky, všudypřítomné pračkoryby pasoucí se na listech a plazmě, bahnočerti zdvihající a spouštějící vysoké plachty svých hřbetních ploutví při každém rozruchu. Teď nebyly vidět žádné a šedý filtr večera rychle černal. Jen řasa zůstávala, jediný majitel světa za obvodem předsunutého stanoviště. Keel měl pocit, že dnešního dne

sledoval, jak řasa přechází od elegance přes majestátnost až k plné pohotovosti.

To je můj výklad, připomínal si. *Nepřičítej lidskost jiným tvorům. Omezuje to studium.* Po páteři mu přejel mráz, když si uvědomil, že tato řasa byla vypěstována z buněk přenášených lidskými mutanty.

Řasa má nekonečnou paměť. To tvrdila historie, ale také GeLaar Gallow. *Závěr?* zeptal se sám sebe.

Probouzí se, odpověděl si. *A vstřebává paměť živých a čerstvě zesnulých.* V tom se pro Warda Keela skrývalo veliké pokušení.

Mohl bych po sobě zanechat víc než jen čmáranice v těchto denících, říkal si. *Mohl bych zanechat všechno. Všechno! Jen si to představte!* Zanášel tyto myšlenky do svého deníku a litoval, že teď u sebe nemá své deníky a celoživotní sbírku poznámek. Bylo možné, to věděl s jistotou, že žádný Ostrovan nevěnoval životu a formám života víc přímých úvah než sudí Keel. Některá z těchto pozorování, jak věděl, byla jedinečná – někdy nelogická, ale do jednoho životně důležitá. Tyto údaje by hrozně nerad viděl ztracené, jestliže je zápolící lidstvo zrovna tolik potřebuje.

Někoho jiného ty myšlenky časem také napadnou. Pokud ještě bude čas.

Jeho pozornost upoutal příjezd další ponorky nahoře. Ponorka obeplula řasu širokým obloukem. Gallowův rozkaz. Když ponorka zmizela na cestě do vnitřního přístaviště, Keel užasl nad pohybem řasy. Obrovské stvoly sledovaly cestu ponorky, třebaže vedla proti proudu. Jako květ sledující pomalý oblouk, který opisuje slunce po obloze, tak řasa sledovala všechny přicházející Mořany. Tu a tam se mezi úponky pohnula šedá šmouha, jak některý zčistajasna chňapl směrem k vetřelci, ale všichni Mořané se drželi pěkně z dosahu.

Jestliže se řasa probouzí, říká si, pak je možná v sázce budoucnost všech zbylých lidí.

Snad si po kontaktu s dostatečným množstvím lidí řasa najde nějaký způsob, jak říci: „Jako já. Jestli jsi člověk, jsi jako já.“ Koneckonců tu je biologické příbuzenství. Keel polkl a v duchu doufal, že je pravda, že klíčem k řase je Vata. Doufal také, že součástí Vatiny osobnosti je i milosrdenství.

Keel měl dojem, že na obvodu zpozoroval změnu. Bylo těžké to poznat, jestliže nastávala noc a viditelnost byla i tak mizerná, ale byl si jistý, že se dvouseťmetrový obvod uzavírá. Ne příliš, ale znatelně.

Keel pátral v paměti po všech informacích o řase, které si tam kdy uložil. Inteligentní, schopná neverbální komunikace dotykem, pevně zakotvená na zátěžových balvanech a v květu mobilní – až na to, že se květ už stovky let vůbec neobjevil. To byla řasa, kterou zničili první lidé na Pandoře. Jaká překvapení se chystají s touto novou řasou? Tenhle tvor byl znovu vypěstován z genových otisků, přítomných v lidských nosičích. *Je možné, že se řasa naučila pohybovat?* Nepůsobilo to jako trik představitivosti. Tma venku už byla takřka úplná, pouze ze samotného předsunutého stanoviště unikala řídká bariéra světla.

Ráno se uvidí, říkal si. *Pokud nějaké ráno bude.* V duchu se uchechtl. Jakmile většina světa zmizela ve tmě, Keel zíral na svůj odraz v okně, obklopený září jednoho holého světla. Odstoupil od plazmy po letmém pohledu na svůj nos. Rozprostíral se mu přes obličej jako rozmačkané ovoce, špička se dotýkala horního rtu vždycky, kdykoli stáhl ústa v zamyšlení.

Dveře za jeho zády se otevřely, narazily do zdi a polekaly ho. Žaludek se mu obrátil a pak se obrátil znovu, když uviděl Gallowa samotného, přinášejícího dva litry ostrovanského vína.

„Pane sudí,“ řekl Gallow, „napadlo mě, že si od mužů vyžádám tohle. Daruji vám je jako gesto pohostinnosti.“

Keel si všiml, že na etiketách je uvedeno, že se jedná o víno z Vashonu, ne z Guemesu, a hned se mu dýchalo lehčeji. „Děkuji vám, pane Gallowe,“ řekl. Lehce sklonil hlavu. „Jen

zřídkka mívám příležitost napít se dobrého vína – překyselený žaludek patří ke stáří, jak se říká.“ Keel ztěžka dosedl a ukázal na druhé křeslo vedle své palandy. „Posad'te se. Šálky jsou na příborníku.“

„Výborně!“ Gallow blýskl širokým bílým úsměvem, Keel si byl jistý, že mu už otevřel mnohý zdráhavý příklop.

A *mnohou dámu*, pomyslel si. Zaplašil to, zčistajasna sám sobě připadal trapný. Gallow sundal z police dva kameninové šálky a postavil je na stůl. Ouška, jak si Keel všiml, byla silná, aby se dobře brala do zmozolnatělých prstů pracovníků předsunutého stanoviště.

Gallow nalil, ale nesedl si.

„Objednal jsem pro nás večeři,“ řekl Gallow. „Jeden z mých lidí je ucházející kuchař. Předsunuté stanoviště je přelidněné, dovolil jsem si tedy objednat jídlo sem. Doufám, že nemáte nic proti tomu?“

Jak přezdvořilé, říkal si Keel. Copak asi chce? Přijal šálek jantarového vína. Oba pozvedli šálky, ale Keel jen usrkl.

„Příjemné,“ řekl Keel. V žaludku mu kručelo trpkým vínem a myšlenkou na sousta horkého jídla. Zakručelo mu v něm i při vyhlídce na to, že bude poslouchat další Gallowovy egocentrické žvásty.

„Na zdraví,“ řekl Gallow, „a na zdraví vašich dětí.“ To byl tradiční ostrovanský přípitek, který vzal Keel na vědomí se zdviženým obočím. Na jazyk se mu vtíralo několik štiplavých odpovědí, ale spolkl je.

„Vy Ostrované jste si s révou poradili,“ řekl Gallow. „Všechno, co máme dole, chutná jako formaldehyd.“

„Hrozny potřebují počasí,“ řekl Keel, „ne řady lamp. Právě proto má každá sezóna vlastní zřetelnou vůni – ta chuť, to je příběh hroznu. Formaldehyd je přesným vyjádřením situace tam dole, z hlediska révy.“

Gallowův výraz na okamžik potemněl; slaboučký náznak zamračení. A znovu ten široký podmanivý úsměv. „Ale vaši lidé se už nemohou dočkat, až to všechno nechají za zády.

Připravují se k masovému stěhování dolů. Zdá se, že jim formaldehyd zachutnal.“

Tak takováhle to bude schůzka! Keel už tyhle rozhovory slýchal – ospravedlňování mužů a žen, kteří byli u moci, proč tuto svou moc zneužili. Představoval si, že mnohý odsouzenec musel poslouchat provinilé žvásty svého žalárníka.

„Právo se projevuje samo,“ řekl Keel. „Nepotřebuje žádnou obhajobu, jen dobrého svědka. Pročpak jste za mnou přišel?“

„Přicházím si porozprávět, pane sudí,“ řekl Gallow. Shrnul si zatoulanou kštici plavých vlasů z čela. „Rozhovor, dialog, říkejte tomu jak chcete – mezi mými lidmi to není jen tak k maní.“

„Určitě máte vůdce, nějaké důstojníky. Proč ne oni?“

„Připadá vám to divné? Snad trošičku děsivé, že se tu narušuje soukromí vašeho uvěznění? Buďte klidný, pane sudí, nejde mi o nic než o ten rozhovor. Moji lidé brblají, důstojníci plánují, nepřátelé kují pikle. Můj vězeň přemýšlí, jinak by si nevedl deník, a já obdivuju každého, kdo myslí. Racionální mysl je vzácná věc, ta se musí respektovat a podporovat.“

Ted' už si byl Keel jistý, že Gallow něco chce – něco konkrétního.

Dávej si pozor, varoval soudce sám sebe, dovede okouzlovat. Doušek vína si našel horké místočko hluboko v Keelově břiše a začal se mu zvolna propalovat do střev. Byl v pokušení tento rozhovor ukončit. *Kolik úcty jsi měl k mozku na Guemesu?* Ale nemohl si dovolit ukončit rozhovor, jestliže se mu nabízel zdroj přesných informací, jež Ostrované možná zoufale potřebují.

Pokud jsem naživu, udělám pro ně co je v mých silách, říkal si Keel.

„Povím vám pravdu,“ prohlásil.

„Pravda je nanejvýš vítaná,“ odpověděl Gallow. Doprovodil tato slova uctivým pokývnutím a vypil své víno jedním douškem. Keel mu nalil další.

„Pravda je taková, že také nemám s kým mluvit,“ řekl Keel. „Jsem starý, děti nemám a nechci po sobě zanechat svět

prázdnější, až odejdu. Mé deníky“ – Keel ukázal na zápisník v plazmových deskách, ležící na jeho palandě – „jsou mé děti. Chci je zanechat v co nejlepším stavu.“

„Četl jsem vaše poznámky,“ řekl Gallow. „Tuze poetické. Bylo by mi potěšením slyšet vás, jak je čtete nahlas. Máte zajímavější myšlenky než většina lidí.“

„Protože se opovažuji myslet i tehdy, kdy vaši lidé ne.“

„Nejsem žádná obluda, pane sudí.“

„Já nejsem sudí, pane Gallowe. Držíte špatnou osobu. Sudí je nyní Simone Rocksacková, a také Kápěčko. Můj vliv je minimální.“

Gallow mu znovu připil vínem. „Vynikající postřeh!“ prohlásil. „Vaše předpoklady jsou správné – Simone je Náčelníkem justice a Kápěčkem. Ale kvůli vzpomínce na jednoho zkorumpovaného Kápěčka jsou ostatní odjakživa bedlivě sledováni. Vy jako sudí jste národ uspokojil v tom, že existuje rovnováha moci. Čekají, až se jim ozvete. To vy je můžete zbavit obav, ne Simone. A z dobrého důvodu.“

„Jakýpak je ten důvod?“

Gallowův ležérní úsměv zmizel a jeho oči zamířily na Keela svou studenou modrou sílu.

„Mají dobrý důvod k obavám, protože Simone pracuje pro mě. Odjakživa.“

„To mě nepřekvapuje,“ řekl Keel, třebaže ho to zaskočilo. Pokusil se zachovat klidný konverzační hlas.

Dostat z něj všechno, říkal si, to je jediná dovednost, která mi zbyla.

„Já myslím, že vás to překvapilo,“ řekl Gallow. „Vaše tělo vás mírně prozrazuje. Vy a Kápěčko nejste jediní, kteří se kdy cvičili v pozorování.“

„Ano, inu... Je mi zatěžko uvěřit, že by přistoupila na masakr Guemesu.“

„Nevěděla o tom,“ řekl Gallow, „ale přizpůsobí se. Je to velmi depresivní žena, pokud ji poznáte blíž. Velmi zatrpklá. Věděl jste, že v jejím příbytku jsou na všech stěnách zrcadla?“

„Nikdy jsem u ní nebyl.“

„Já ano.“ Gallowova hrud' se při tom prohlášení nadmula. „Žádný jiný muž tam nikdy nebyl. Hořekuje nad svou šeredností, drásá si pokožku, křiví obličej do zrcadla, dokud nedokáže snést jeho přirozenou formu. Teprve pak odejde z místností. Tuze truchlivé stvoření.“ Gallow potřásl hlavou a dolil si víno.

„Tuze smutný *člověk*, chcete říct?“ zeptal se Keel.

„Ona se za člověka nepovažuje.“

„To vám řekla?“

„Ano.“

„Pak potřebuje pomoc. Přátele kolem sebe. Někoho...“

„Ti jí jen připomínají její šerednost,“ přerušil ho Gallow. „To už se zkoušelo. Škoda, má pod všemi těmi hábity náramné tělo. Jsem její přítel, protože mě považuje za přitažlivého, za model toho, jaké by lidstvo *mohlo* být. Chce, aby v ošklivém světě nevyrůstaly žádné ošklivé děti.“

„Tohleto vám řekla?“

„Ano,“ řekl Gallow, „a ještě víc. Naslouchám jí, pane sudí. Vy a váš Výbor, vy ji *snášíte*. A ztratili jste ji.“

„To vypadá, že byla ztracená, ještě než jsem ji poznal.“

Gallowův bílý úsměv se znovu objevil. „Máte samozřejmě pravdu,“ řekl. „Ale byla doba, kdy se dala získat. A já to udělal. Vy ne. To možná zformovalo celý běh dějin.“

„Možná.“

„Myslíte, že se vaši lidé budou kochat svými deformacemi navěky? Ale kdepak. Pošlou své dobré děti nám. Vy převezmete náš odpad, naše zločince a mrzáky. Jaký život si asi tak mohou budovat? Bída. Zoufalství...“ Gallow pokrčil rameny, jako by tato záležitost byla nepopíratelná.

Keel takhle o ostrovanském životě vůbec neuvažoval. Byla v něm tlačenice, pro Mořana k nevíře, to jistě. Ostrovy smrděly, taky pravda. Ale všude byly neporovnatelné barvy a hudba, vždycky dobré slovo. A kdo mohl vysvětlit někomu pod mořem neuvěřitelnou rozkoš slunce, vláhého jarního deště na tváři a rukou, ustavičných drobných doteků lidí, které dokazují, že vás má někdo rád jenom proto, že jste naživu?

„Pane sudí,“ řekl Gallow, „vy nepijete to víno. Nevychovuje vám kvalita?“

Nejde o víno, říkal si Keel, ale o společnost. Nahlas řekl: „Mám žaludeční potíže. Musím pít víno zvolna. Celkově dávám přednost bú.“

„Bú?“ Gallowovo obočí se zvedlo s upřímným překvapením. „Ten nervoběžecký lektvar? Já myslel...“

„Že ho pijí jen degeneráti? Možná. Je uklidňující a podle mého vkusu, i když sbírat vajíčka je nebezpečné. Já je nesbírám.“ *S tímhle se může ztotožnit.*

Gallow přikývl a pak se jeho rty sevřely do pevné bílé čáry. „Slyšel jsem, že bú poškozují chromozomy,“ řekl. „Nepokoušíte vy Ostrované s tou věcí štěstí?“

„Poškození chromozomů?“ ušklíbl se Keel. Ani se nesnažil potlačit smích. „Není to trochu jako ruleta s polámaným kolem?“

Keel usrkl svého vína a opřel se, aby na Gallowa lépe viděl. Výraz znechucení, který zastínil Mořanovu tvář, Keelovi sděloval, že udeřil na správnou strunu.

Každý, ke komu proniknete, se dá zkoumat, říkal si Keel. *A každý, kdo se dá zkoumat, se dá i získat.* Tomu ho naučilo jeho postavení ve Výboru.

„Vy se tomu dokážete smát?“ Gallowovy modré oči zaplály. „Pokud se množíte, ohrožujete celý živočišný druh. Co jestli...“

Keel zvedl ruku a zvýšil i hlas. „Výbor se zabývá otázkami ‚co kdyby‘, pane Gallowe. Každé novorozeně, které je nositelem nějaké nebezpečné vlastnosti, je ukončeno. Pro lidi cvičené v zachraňování života je to tuze bolestná událost. Ale zaručuje to život všem ostatním. Povězte mi, pane Gallowe, jak si můžete být tak jistý, že existují jen škodlivé, šeredné nebo neužitečné mutace?“

„Podívejte se na sebe,“ řekl Gallow. „Váš krk neudrží hlavu bez té... věci. Oči máte po stranách hlavy...“

„Také jsou každé jiné barvy,“ dodal Keel. „Věděl jste, že hnedookých Mořanů je čtyřikrát víc než modroookých?“

Nepřipadá vám to jako mutace? Vy jste modrooký. Neměl byste tedy být sterilizován nebo zničen? My jsme udělali čáru u mutací, které skutečně ohrožují život. Vy dáváte zřejmě přednost kosmetické genocidě. Můžete mi to zdůvodnit? Můžete si být jistý, že jsme ‚nezplodili‘ nějaké tajné zbraně, které vyhoví měřítkům, jež jste nám předložili?“

Najít jeho nejhorší obavy, říkal si Keel, a obrátit je proti němu.

Od příklopu se ozval lomoz nádobí a přes práh přikodrcal malý vozík. Mladík, který ho strkal, zůstal stát s viditelnou zbožnou úctou před Gallowem. Očima hltal každý pohyb svého šéfa a ruce se mu třásly, když rozkládal talíře na malý skládací stůl. Naservíroval jídlo, z něž stoupala pára, do misek, a Keel ucítil lahodnou vůni rybího guláše. Jakmile stevard naservíroval i chléb a dezert v podobě malého dortu, zvedl vlastní malý talířek a ode všeho ochutnal.

Takže, pomyslel si Keel, Gallow se bojí, že bude otráven. Byl rád, když viděl, že sluha delikátně ochutnal i Keelovy porce. *Není všechno docela tak, jak by Gallow rád, abychom si mysleli.* Keel nemohl nechat tento okamžik jen tak přejít.

„Ochutnáváte, abyste si školil patro?“ zeptal se.

Sluha vrhl tázavý pohled na Gallowa a Gallow úsměv opětoval. „Všichni mocní mají nepřátele,“ řekl. „Prý i vy sám. Rozhodl jsem se podporovat ochranné návyky.“

„Ochranné před kým?“

Gallow mlčel. Sluhova tvář zbledla.

„Velmi udatné,“ řekl Gallow.

„Tím naznačujete, že vražda je běžným způsobem politického vyjádření,“ řekl Keel. „Tohle je to nové vedení, které nabízíte našemu světu?“

Gallowovy dlaně pleskly o desku stolu a sluha upustil misku. Roztříštila se. Jeden střep zalétl pod Keelovu nohu a točil se tam jako káča. Gallow propustil sluhu příkrým gestem ruky. Příklop se za ním tiše uzavřel.

Gallow odhodil lžici. Narazila na okraj jeho misky a pocákala Keela gulášem. Gallow otřel Keelovu blůzu ubrouskem, naklání se přitom přes vratký stůl.

„Omlouvám se, pane sudí,“ řekl. „Obvykle nejsem takový neomalenec. Vy... jste mě rozrušil. Prosím, uklidněte se.“

Keel si pohladil rozbolavělá kolena a složil je pod nízký stolec.

Gallow utrl kus chleba z bochníku a zbytek podal Keelovi.

„Vězníte Scudi Wangovou?“ zeptal se Keel.

„Samozřejmě.“

„A toho mladého Ostrovana, Nortona?“

„Ten je s ní. Nic se jim nestalo.“

„Nebude to fungovat,“ řekl Keel. „Pokud založíte své vůdcovství na krádeži, vězních a vraždách, pak si zakládáte na dlouhé panování zla. Nikdo nechce mít nic společného se zoufalcem. Králové jsou z lepšího těsta.“

Gallow nastražil uši při slově „král“. Keel viděl, jak si je zkouší na jazyku.

„Vy nejíte, pane sudí!“

„Jak už jsem řekl, mám problém se žaludkem.“

„Ale musíte jíst. Jak budete žít?“

Keel se usmál. „Nebudu.“

Gallow opatrně odložil lžici a otřel si rty ubrouskem. Stáhl hladké čelo v ustaraném výrazu.

„Pokud se rozhodnete nejíst, budete nakrmen,“ upozornil Gallow. „Ušetřte si tu nepříjemnost. V mé péči hladu nezemřete.“

„Vlastní volba s tím nemá pranic společného,“ řekl Keel. „Zmocnil jste se kazového zboží. Jídlo způsobuje bolest, a potrava pouze projde nestrávena.“

Gallow se zvedl od nízkého stolku.

„Není to nakažlivé, pane Gallowe.“

„Co je to?“

„Defekt,“ řekl Keel. „Naši bioinženýři mi až dosud pomáhali, ale teď nám věci bere z rukou Vyšší výbor.“

„Vyšší výbor?“ zeptal se Gallow. „Chcete říct, že nahoře existuje skupina mocnější než vaše? Nějaký tajný klan?“

Keel se zasmál a ten smích zasel do Gallowovy jinak dokonalé tváře frustrací a zmatek.

„Vyšší výbor působí pod mnoha jmény,“ řekl Keel. „Je to doopravdy rozvratnická banda. Někteří jim říkají Lod', někteří Ježíš – ne ten Jesus Lewis z našeho školního dějepisu. S tímhle výborem je těžké se střetnout, jak vidíte. Způsobuje, že hrozba smrti z vašich rukou není ani tolik hrozivá.“

„Vy... *umíráte?*“

Keel přikývl. „Dělejte si co chcete,“ usmál se, „svět bude přesvědčen, že jste mě zabil vy.“

Gallow na Keela dlouze zíral, potom si otřel rty ubrouskem. Vymanil se od stolku.

„V tom případě,“ prohlásil Gallow, „pokud chcete zachránit ta děcka, uděláte přesně to, co vám řeknu.“

...chodí to tak, že ve všech historických obdobích dochází ke stejným zlům a nepříjemnostem.

**Niccolo Machiavelli, *Disputace,*
*Záznamy Lodi***

Ze svého místa u řízení křídla pozoroval Brett pozdně odpolední slunce, které rozněcovalo záři v hradbě mraků před ním. Křídla lehce ujížděl po vysokých bouřkových vlnách, nabíral rychlost při každém sestupu, na každé přicházející vlně trochu ztrácel. Byl to rytmus, který Brett pochopil, aniž by mu věnoval vědomou pozornost. Jeho tělo a smysly se přizpůsobily.

Šedá stěna deště se krčila dvě stě metrů nad vrcholy vln napravo. Čára bouře, jak se zdálo, se valila pryč.

Brett dělil svou pozornost mezi monitor kurzu nad sebou a moře před sebou, a zčistajasna ubral plyn. Křídlový člun klesl a pohyboval se minimální rychlostí vedle porostu řasy, který se rozprostíral dál směrem do bouře.

Změna pohybu vyrušila ostatní, kteří, až na Bushku a zajatého Mořana, jehož Bushka zamkl do nákladního prostoru s trosečníky z LNV, leželi natažení po kabině a odpočívali jak se dalo. Bushka seděl v královské izolaci na křesle vzadu v kabině, oči podivně obrácené do sebe, na tváři masku soustředění, a hladil úlomek řasy, který mu ležel na klíně. Ten kousíček řasy vyšel z moře na Twispově záchranném laně a budil pramalou pozornost, dokud ho Bushka nesebral a nenechal si ho.

Ze sedadla kopilota promluvil Panille, který zčistajasna zbystřil: „Děje se něco?“

Brett ukázal na zelenou záři jejich pozice na monitoru kurzu. „Je to jen pár kliků.“ Ukázal na linii bouře. „Předsunuté stanoviště je tam.“

Twisp promluvil za jejich zády: „Bushko, pořád do toho jdeš?“

„Nemám na vybranou.“ Bushkův hlas se nesl jako vzdálený tón. Hladil úlomek řasy, který začínal schnout a křehnout. Chrastil mu pod rukou.

Twisp ukázal na hromadu zbraní, které Bushka odebral trosečníkům z LNV. „Pak bychom možná měli být všichni ozbrojení.“

„Uvažuju o tom,“ řekl Bushka. Jeho ruka opět zašustila o schnoucí řasu.

„Panille,“ řekl Twisp, „jakou obranu mají předsunutá stanoviště?“

Scudi, sedící na zemi naproti Twispovi, odpověděla za něj: „Nepředpokládá se, že by předsunuté stanoviště potřebovala obranu.“

„Mají obvyklý sonar, obvodové alarmy proti švihounům a takové věci,“ řekl Panille. „Každé předsunuté stanoviště má nejméně jeden LNV pro pozorování počasí.“

„Ale co zbraně?“ zeptal se Twisp.

„Většinou ruční nářadí,“ řekla Scudi.

Bushka šťouchl do sítě, plné zabavených zbraní u svých nohou. „Budou mít laserovky. Gallow své lidi vyzbrojí.“

„Ale ty budou účinné jen v prostoru předsunutého stanoviště,“ řekl Panille. „Ve vodě jsme v bezpečí.“

„Právě proto jsem zastavil tady,“ řekl Brett. „Myslíte že vědí, kde jsme?“

„Vědí,“ řekl Bushka. „Jen nevědí, kdo jsme.“ Sloupl uschlou řasu ze svého potápěčského obleku a upustil ji na podlahu.

Scudi vstala a přistoupila k Brettovi, paží se opřela o zadní opěradlo jeho sedadla. „Budou mít svářecí oblouky, plastocelové řezačky, několik omračovacích štítů, nože, páčidla. Nářadí může být velmi účinnou zbraní.“ Pohlédla na Bushku. „Jak jsme se měli poučit z případu Guemesu.“

Panille otočil své křeslo a vyhlédl do chodby, která vedla dozadu k nákladním komorám. „Někteří z těch lidí vzadu by mohli znát detaily o tom, co můžeme dole očekávat...“

„To je blbost!“ řekl Brett. „Co můžeme dělat proti Gallowovi a jeho mužům?“

„Počkáme, až se setmí,“ řekl Bushka. „Tma vyrovná síly.“ Pohlédl na Scudi. „Ty říkáš, že jsi na tomhle předsunutém stanovišti pracovala. Můžeš nám nakreslit pláněk přístupových příklopů, elektrárny, skladů náradí, přístavišť... a takových věcí.“

Scudi pohlédla na Bretta, který pokrčil rameny.

Twisp mrkl na laserovku v Bushkově ruce a pak na jeho tvář. „Ty to tedy myslíš vážně, že na ně zaútočíme, vid’?“

„Samozřejmě.“

„Neozbrojení?“

„Budeme mít nedozírnou zbraň – překvapení.“

Twisp se štěkavě zasmál.

„Nechte mě promluvit s Kareen,“ řekl Panille. „Ta k nim nemůže patřit. Možná se dozvěděla...“

„Nedá se jí věřit,“ řekl Bushka. „Patřila k Ryanu Wangovi, když byl naživu, a teď patří ke Gallowovi.“

„Ne, nepatří!“

„Muži se dají tuze snadno zmanipulovat sexem,“ ušklíbl se Bushka.

Panilleova snědá tvář potemněla hněvem ještě víc, ale chvilku vydržel mlčet. Potom vydechl: „Řasa! Řasa nám může říct, co potřebujeme vědět!“

„Řase taky nevěř,“ řekl Bushka. „Všechny inteligentní věci ve vesmíru myslí v první řadě na sebe. Nevíme čeho se řasa bojí, nebo po čem touží.“

Panille pohlédl na kousek uschlé řasy na zemi. „Scudi, co říkáš řase ty? Pracovala jsi s ní a kolem ní víc než my všichni ostatní.“

„Je to dcera Ryana Wanga!“ vzplanul Bushka. „Žádáš radu od nepřítele?“

„Ptám se tam, kde mohu čekat odpověď,“ řekl Panille. „A pokud tu laserovku nehodláš použít, přestaň s ní tady mávat.“ Otočil se od ohromného Bushky ke Scudi. „Jaký je dosah řasy, podle tvých zkušeností?“

„Celosvětový,“ řekla, „a takřka okamžitý.“

„*Tak* rychlý?“

Scudi pokrčila rameny. „A co se dozví, to nikdy nezapomene.“

Zaznamenala překvapený výraz v Panilleově tváři a pokračovala: „Podávali jsme zprávy. Většina supervizorů to sama nezkouší, takže to připisují hloubkové narkóze a na týden nám zakázali hlubokou vodu.“

„Co ještě by nám mohlo pomoci?“

„Jsou tam slabá místa,“ řekla Scudi. „Nedospělá řasa je dokonalý vodič. Dospělá řasa nese vlastní osobnost.“

„Jak to myslíš?“ zeptal se Twisp.

„Jestliže se dotknu mladého porostu řasy a ty se dotkneš dospělé, cítíme se navzájem. Ale teď... dělá ještě něco. Bushka má pravdu, že možná dělá ledacos na vlastní pěst.“

„Naučila se zabíjet,“ ušklíbl se Bushka.

Scudi řekla: „Vždycky jsem si myslela, že dokáže přenášet, ale ne překládat.“

Bushka se zeptal: „Kolik lidí předsunuté stanoviště uživí?“

Scudi nad tou otázkou chvilku přemítala. „Mají ubytování, potraviny a další zásoby asi pro tři sta osob. Ale uprostřed mají otevřený prostor. Vejde se tam mnohem víc lidí.“

Brett se otočil k Bushkovi. „Má Gallow tři sta lidí?“

Bushka přikývl. „Víc.“

„Pak se s nimi nemůžeme střetnout,“ řekl Twisp. „To je šílenství.“

„Zabiju Gallowa,“ řekl Bushka.

„Tak jednoduše?“ otázal se Twisp. „To je všechno? Potom toho nechají a půjdou domů?“

Bushka se Twispovi nepodíval do očí. „No dobrá,“ kývl zbraní, „zjistíme, co nám poví Kareen Aleová. Nastav křídla na autopilota, Brette.“

„Na autopilota?“ zeptal se Brett. „Proč?“

„Všichni půjdeme dozadu za Kareen,“ řekl Bushka. „Všichni se pohybujte klidně, žádná nenadálá překvapení.“

Nikdo nic nenamítal proti těm neklidným lesklým očím. Brett a Scudi se vydali jako první příklopem a chodbou. U nákladního příklopu Bushka ukázal Twispovi na zámek.

„Otevři nejdřív vnější příklop,“ rozkázal. „Možná budeme chtít něco hodit přes palubu.“

Twisp zvolna a neochotně poslechl. Svěží vítr, chutnající jódem a solí, vtrhl do příklopu. Pleskání vln o trup znělo v chodbě hlasitě.

„Otevři nákladní příklop a ustup,“ řekl Bushka.

Twisp zvedl bezpečnostní závoru, uvolnil západku a odsunul příklop stranou.

Bez varování srazilo Brettů k zemi cosi mokrého a provazcovitého, co přišlo zezadu. Velký stvol řasy se proplazil kolem něj, zahnul doleva a připlácl trosečníky z LNV k přepážce trupu. Přidržel je tam. Bouchání řasy proměnilo chodbu ve veliký buben. Brett se chytil madla, nabyl rovnováhy a uviděl extaticky nadšený výraz Ize Bushky, uvězněného ve smyčkách řasy.

Bushka stál s oběma rukama vztyčenýma, v pravé pěsti dosud třímал laserovku. Šlahouny řasy ho hladily po těle, její listy obzvlášť přitahovala jeho tvář a ruce. Další šlahouny ležely jako lana na palubě, rozprostřené na obě strany. Scudi a ostatní nebyli na dohled.

Jedna větev řasy se odpoutala od zajatců a vlnila se směrem k Brettovi. Olistěná špička se zvedla a zakryla Brettovi tvář.

Brett uslyšel hvízdání – vítr kolem křídlového člunu, ale zdůrazněný, všechny tonální složky se daly rozeznat. Cítil, jak se jeho smysly znásobily – dotek paluby, ostatní lidé kolem něj... mnoho ostatních... tisíce. Pak vycítil Scudi, jako by mu ji řasa dávala s jasnými myšlenkami. Byl tu Bushka, uchvácený Bushka, pijící ze zásobárny vzpomínek řasy. Historikův ráj: dějiny z první ruky.

V Brettově hlavě promluvila Scudi: „Raketa odstartovala. Jsou na cestě k hybernačním nádržím.“

Tehdy to Brett uviděl, prudké stoupání, které zaplálo skrz příkrov mraků a stalo se oranžovou září na šedém pozadí, až

zmizelo a zůstaly jen mraky. S vidinou přišla tázavá myšlenka, ohromný údiv, který nepatřil člověku. Raketa byla v jeho myšlenkách zázračným předmětem nedočkavosti. Byla to výprava za velikým překvapením.

Myšlenka i vize zmizely. Brett shledal, že sedí na palubě v chodbě křídla a hledí do nákladního prostoru. Bushka tam seděl a vzlykal. Nákladní prostor za ním byl prázdný. Řasa zmizela.

Brett pak uslyšel ostatní a všechny přehlušoval hlas Scudi. „Brette! Není ti nic?“

Pracně se zvedl a otočil. Scudi tam stála a za ní se pohybovali ostatní, ale Brett viděl jen Scudi. „Pokud jsi tady ty, nic mi nechybí,“ řekl.

19 (?). Alki, 468. Předsunuté stanoviště 22.

Když mě oslovují „pane sudí“, cítím, jak mě v dlani mrazí váhy spravedlnosti a života. Pro ně nejsem Ward Keel, muž s velkou hlavou a dlouhým krkem, který se strnule šourá, ale nějaký bůh, jenž pochopí, co je správné, a udělá to. A dobro *přijde*. Bůh a dobro, ďábel a zlo – ta slova jsou symbyly, na nichž stojí náš svět. Očekáváme to. Jednáme podle toho.

Zášť, to je pokažené očekávání. Musím přiznat, že našich krizí jsou celé legie, ale žijeme, abychom krizím čelili, a to nikdy žádný bůh nesliboval.

Simone Rocksacková si myslí, že ví, co Lod' slíbila. Je to prý její práce. Říká věřícím, co Lod' měla v úmyslu, a oni jí věří. Dějiny jsou od toho, aby se četly. Docházím k vlastním závěrům: nejsme ani odměňováni, ani trestáni. *Jsme*. Mým úkolem ve funkci Náčelníka justice bylo udržet nás ve stavu *bytí* co nejvíc.

Základy Výboru spočívaly ve vědě a strachu. Původní otázky byly zcela jednoduché: zabít nebo se o to postarat. Ukončit, je-li to nebezpečné. Taková moc nad životem a smrtí v době mnohého umírání propůjčila Výboru auru, kterou nikdy neměl přijmout. Výbor zastupuje zákon.

Je pravda, že Kápéčko hlásá zákon Lodi a je také pravda, že její lid ji posiluje. Dávají Lodi to, co jí náleží... společně udržujeme tok lidského světa.

„Tok“ je správné slovo. My Ostrované chápeme tok a plynutí. Chápeme, že podmínky a časy se mění. Změna je tedy normální. Výbor tuto flexibilitu odráží. Většina práva je prostě otázkou osobních kontraktů, smluv. Soudy řeší rozpory.

Výbor řeší jen a jen život. To se jaksí rozšířilo na politiku, záležitost skupinového přežití. Jsme autonomní, volíme si za

sebe vlastní náhrady a naše slovo má tak blízko k absolutnímu zákonu, jak jen to je mezi Ostrovany možné. Ostrované nevěří ničemu zafixovanému. Rigidita práva je děsí stejně jako studená nehybnost.

Naše záliba v umění se zčásti odvozuje od jeho proměnlivé povahy. Vyrábí se ustavičně nové a má-li přežít čas, pak pouze v divadle paměti. My Ostrované máme velikou úctu k myšlení. Mysl je nanejvýš zajímavé místo, nástroj, který je základem všech nástrojů, mučírnou, přístavem odpočinku a úložištěm symbolů. Vše, co máme, spoléhá na symboly. Pomocí symbolů vytváříme větší svět, než jaký nám byl dán, stáváme se něčím víc než jen souhrnem svých tělesných částí.

Každý, kdo ohrožuje mysl nebo její symboliku, ohrožuje matrici samotného lidstva. To jsem se pokusil vysvětlit Gallowovi. Uši na to má; ale je mu to prostě jedno.

Když dojde k přesunu moci, přesunou se s ní i lidé.

George Orwell, Záznamy Lodi

Skončila diskuse, zda ozbrojit Nakana. Bushka byl pro a Twisp proti. Aleová a Panille zůstali povznesení, poslouchali, ale nedívali se. Stáli, objímali se kolem pasu a hleděli na klesající šedou oblohu, viditelnou otevřeným příklopem. Křídla kroužil, přepnutý na autopilota, v širokém úseku volné vody, obklopeném řasou. Předsunuté stanoviště se zvedalo z moře ve vzdálenosti asi deseti kliků – pěnou ověšený pilíř skály, zasazený v prstenci řasy. Předsunuté stanoviště obklopoval prostor zcela bez řasy. Skála byla, jak se zdálo, nejméně jeden klik vzdálená od této pozorovatelné.

Bretta polekala změna, která se odehrála s Bushkou. Co to řasa s Bushkou v tom nákladním prostoru udělala? A kde jsou ostatní zajatí Mořané? Z těch, kteří byli zachráněni z LNV, zůstali jen Aleová, Panille a Nakano.

Twisp to vyslovil za všechny: „Co to s tebou řasa udělala, Izi?“

Bushka shlédl na síť plnou zbraní u své pravé nohy. Pohledem přelétl laserovky, které už rozdělil ostatním – všem kromě Nakana. Po Bushkově tváři se rozlil výraz dětinského zmatku. „Ona mi řekla... ona mi řekla...“ Rozzářil se. „Řekla mi, že musíme zabít Gallowa, a ukázala mi jak.“ Otočil se a zadíval se přes Aleovou a Panillea na řasu, plynoucí na vzedmutých vlnách. Tvář se mu zalila výrazem uchváceného nadšení.

„A ty jsi souhlasil, Nakano?“ otázal se Twisp.

„Moc se tím nemění,“ řekl Nakano nabručeně. „Řasa chce, aby byl mrtvý, ale on mrtvý nebude.“

Twisp se otřásl a pohlédl na Scudi a Bretta. „Mně to neřekla. A co tobě, kluku?“

„Mně ukázala start rakety.“

Brett zavřel oči. Scudi se k němu přitiskla, položila si hlavu na jeho rameno. Znal jejich společný prožitek: tisíce lidí, žijících už jen ve vzpomínkách řasy. Poslední agónie Ostrovanů z Guemesu tam byla také, a vše, co si kdy mrtví mysleli nebo o čem snili. Slyšel v myšlenkách zvolání Scudi: „Už vím jaké to je, být Mut!“

Scudi se trochu vymanila z Brettova objetí a pohlédla na Twispa. „Řasa říkala, že je mou přítelkyní, protože jsem jednou z jejích učitelek.“

„Co říkala tobě, Twispe?“ zeptal se Brett. Otevřel oči dokořán a upřeně se zadíval na dlouhorukého rybáře.

Twisp se rychle zhluboka nadechl a promluvil ostrým hlasem: „Jenom mi vyprávěla o mně.“

„Pověděla mu, že je muž, který myslí samostatně a rád si nechává své myšlenky pro sebe,“ řekl Nakano. „Mně řekla, že jsme si v tomhle podobní. Není to tak, Twispe?“

„Víceméně.“ Twispův hlas zněl rozpačitě.

„Říkala, že takoví jako my jsou nebezpeční vůdcům, kteří vyžadují slepou poslušnost,“ řekl Nakano. „Toho si řasa váží.“

„Tak! Vidíš?“ Bushka se na ně usmál, zvedl laserovku z hromady zbraní, které odebral lidem z LNV. Vybalancoval laserovku na otevřené dlani a zadíval se na ni.

Panille se obrátil od příklopu a pohlédl na Bushku. „Vy jste s tím všichni smíření?“ Jeho hlas zněl nevýrazně. Zamračil se na Nakana. „Zbyli jsme jen ty, Kareen a já!“ Trhl bradou směrem k příklopu. „Kde jsou ostatní?“

Ve skupině zavládlo ticho.

Panille se otočil k obvodu řasy, viditelnému ve slábnoucím denním světle. Rozpomněl se, jak se prodíral hustým porostem řasy a sahal po Kareen, a obrovitý šlahoun ji pustil. Pevně se ho chytla a přivinuli se k sobě, zatímco všude kolem nich zněly výkřiky strachu.

V tom okamžiku řasovědomí ho zaplavila Kareenina prosba o pomoc: Gallowův zajatec – vyslána s Nakanem, aby posloužila jako návnada při zajetí Darka Panillea. Měla také své problémy s loajalitou. Její rodina, přes všechnu svou moc,

se chtěla držet Gallowa pro případ, že by zvítězil. Jenže Kareen Gallowa nenáviděla.

Kareeniny prsty svíraly bolestným stiskem Panilleovy vlasy, zkrepané vodou, zatímco mu plakala na šíji. Pak se řasa vrátila... a znovu se jich dotkla. Oba pocítili selektivní zběsilost řasy, vnímali listy a šlahouny, svíjející se směrem do moře... ke dnu. Posléze příklop zarámovalo zpěněné šedé moře. Ani stopa neprozrazovala skutečnost, že z křídla byli nějací lidé odstraněni... a utopeni.

Jenže to byla minulost. Bushka si odkašlal a vyrušil Panillea z úvah. „To byli Gallowovi lidé,“ řekl Bushka. „Co na tom sejde?“

„Nakano byl taky Gallowův člověk,“ podotkl Twisp.

„Není to snadná volba,“ řekl Nakano. „Gallow mi jednou zachránil život. Ale to ty taky, Twispe.“

„Takže jdeš s tím, kdo tě zachránil naposledy,“ řekl Twisp s opovržením v hlase.

Nakano promluvil podivně zpěvavým tónem: „Já jdu s řasou. Tam je moje nesmrtelnost.“

Brettovi vyschlo v hrdle. Tenhle tón slýchal od guemeských fanatiků, nejtvrděších ze zatvrzelých vyznavačů NáLoděnství.

Twisp, který měl očividně podobnou reakci, zavrtěl hlavou. *Nakanovi je jedno, koho zabije! Řasa ospravedlní vše!*

„Gallow chce Vatu,“ řekl Bushka. „To nemůžeme dopustit.“ Předal Nakanovi laserovku a ten si ji zasunul do pouzdra na stehně.

Po Bushkově činu položil Twisp ruku na vlastní zbraň. Neuklidnil se, ani když mu Nakano ukázal prázdné ruce a usmál se na něj.

„Je nás sedm,“ řekl Twisp. „A máme zaútočit na místo, kde může být víc než tři sta ozbrojených lidí!“

Bushka zavřel příklop, a teprve potom se na Twispa podíval. „Řasa mi řekla, jak zabít Gallowa,“ pravil. „Ty pochybuješ o řase?“

„To máš sakra pravdu, že pochybuju!“

„Ale my to uděláme,“ řekl Bushka. Protlačil se kolem Twispa a vykročil chodbou k pilotní kabině. Brett vzal Scudi za ruku a následoval ho. Slyšel, že za nimi jdou i ostatní. Twisp si mumlal: „Blbost, blbost, blbost...“

Pro Bretta spočíval Twispův hlas vytrvale v tom, na čem trvala řasa – zpěvavé odříkávání vtištěné do hlasových center. Rozhodně to bylo totéž, co řasa předtím sdělila Bushkovi.

Vyhnat Gallowa ven. Zbytek udělá Avata.

Zpěvavé odříkávání se vzdouvalo jako pozadí přetrvávajícího obrazu Warda Keela uvězněného za plazmou, který je přivolával. Brett si byl jistý, že Gallow vězní Keela na tomto předsunutém stanovišti.

Panille přistoupil k levému pilotnímu sedadlu a zkontroloval přístroje. Křídla se minimálně pohybovala v širokém kruhu volné vody, obklopeném listy řasy.

Brett přistoupil k pilotnímu místu. Ucítit, jak se v jeho dlani chvěje ruka Scudi, a pevně ji stiskl. Opřel se o něj. Vyhlédl skrz plazmu na pravé straně. Rámovala neklidné šedé moře. Silný vítr hnal déšť v šikmých provazcích. Listy řasy se zvedaly a tančily na vlnách, uhlazovaly je a klidnily. Přímě před jeho očima padla na moře tma. Na okrajích stropu kabiny se zapnulo automatické osvětlení. Světla kurzového vektoru mrkala na obrazovkách před Panillem.

Twisp se zastavil ve vchodu do kabiny, ruku na laserovce, soustředěný na Nakana.

Když si toho Nakano všiml, usmál se. Přešel před Bretta a přistoupil k pilotnímu stanovišti vedle Panillea. Aktivoval vnější světla. Vějíř světla z reflektoru ozářil volnou vodu a okraj řasy. Zčistajasna se v osvětleném prostoru objevil hbitý pohyb.

„Švihouni!“ řekl Panille.

„Koukejte na toho velkého býka!“ řekl Nakano.

Brett a Scudi zírali ven na tu scénu, na příkrývku řasy, smečku švihounů.

„Tak velkého jsem nikdy neviděla,“ řekla Aleová.

Smečka se hnala vlnivě klouzavým pohybem za obludným býkem. Nakano je sledoval reflektorem. Kroužili v temném obvodu řasy, nato zmizeli v listí.

Nakano se otočil od řídicí stanice a otevřel plazmový příklop vedle sebe, jímž vpustil dovnitř vlhký závan větru a deště. Zvedl laserovku a vyslal na smečku spalující oblouk, jenž skolil vůdčího býka a dva následovníky. Jejich tmavě zelená krev zaplavila listy řasy a zapěnila se ve vlnách.

Zbytek smečky se vrhl na své mrtvé, ve vějíři světla se rozlila krev a potrhané maso. Zčistajasna se z moře zvedly stvoly řasy silné jako lidský trup, zašlehaly krev do pěny a zahnaly švihouny od jejich potravy.

Nakano se stáhl zpět a zajistil příklop. „Vidíte to?“ zeptal se. Nikdo neodpověděl. Viděli to všichni.

„Ponoříme se,“ řekl Bushka. „Půjdeme s křídákem pod vodu. Nakano bude vidět. My ostatní se budeme až do posledního okamžiku tvářit jako zajatci.“

Brett pustil Scudiinu ruku a přistoupil k Bushkovi. „Nedopustím, aby Scudi sloužila jako vnadidlo!“

Bushka sáhl po laserovce, ale Brett ho chytil za zápěstí. Mladé svaly, posílené mnoha měsíci vytahování sítí, se napjaly, zkroutily Bushkovi zápěstí a laserovka dopadla na palubu. Brett ji odkopl směrem k Twispovi, který ji zvedl a potěžkal.

Bushka pohlédl na zbraně, které nechal u vstupu do chodby.

„To se ti nikdy nepovede,“ řekl Twisp. „Tak se uklidni.“ Držel laserovku jako by nic, hlaveň směřovala dolů, ale jeho chování napovídalo, že je v pohotovosti.

„Tak co uděláme teď?“ zeptala se Aleová.

„Mohli bychom vyrazit na Odpalovací základnu a upozornit všechny, co se děje,“ řekl Panille.

„Spustíš občanskou válku mezi Mořany a Ostrované do ní budou zataženi,“ namítal Bushka. Třel si zápěstí, které mu Brett prve zkroutil.

„Ještě něco,“ řekla Scudi. Pohlédla na Bretta a pak na Twispa. „Náčelníka justice Keela tam Gallow vězní.“

„Ve jménu Lodi, jak to víš?“ otázal se Twisp.

„Řasa to říká,“ odpověděla Scudi.

„Ukázala mi vidinu Keela v zajetí,“ prozradil Brett.

„Vidinu!“ vyprskl Twisp.

„Jediná důležitá věc je zabít Gallowa,“ mumlal Bushka.

Twisp se podíval po Kareen Aleové. „Jediným důvodem, proč jsme se vrátili do nákladní komory, bylo, že jsme vás chtěli požádat o radu,“ řekl. „Co radí velvyslankyně?“

„Použít řasu,“ řekla. „Spustíme křídla dolů, k vnitřnímu okraji řasy na dohled od předsunutého stanoviště... a počkáme. Ukážeme jim Scudi a mě. To by mohlo Gallowa vylákat ven. A sudí Keel tam opravdu je. Viděla jsem ho.“

„Povídám, že plujeme na Vashon,“ řekl Brett.

„Dovol, abych ti připomněla,“ řekla Aleová, „že hybernační nádrže budou stažené sem dolů. Sběrný tým je na tomhle předsunutém stanovišti.“

„A jsou to buď Gallowovi lidé, nebo Gallowovi zajatci,“ ušklíbl se Twisp. „Ať se na to díváte jak chcete, hybernační nádrže jsou jeho.“

Aleová pohlédla na chronometr vedle řídicího panelu. „Jestli všechno půjde dobře, nádrže by tu mohly být nejdéle za osm hodin.“

„Když je nás na palubě sedm, nemůžeme zůstat dole osm hodin,“ připomínal Panille.

Bushka se začal hihňat, až je polekal. „Prázdná diskuse,“ řekl. „Prázdná slova. Řasa nám nedovolí odplout, dokud neuděláme, co po nás chce. Zabít Gallowa nebo nic.“

Nakano jako první přerušil následné mlčení. „Pak bychom sebou měli hodit,“ řekl. „Mně osobně se plán velvyslankyně líbí, ale myslím, že bychom taky měli vyslat dovnitř zvědy.“

„A hlásíš se dobrovolně?“ zeptal se Twisp.

„Jestli máš lepší nápad, poslechneme si ho,“ řekl Nakano. Vrátil se k zadní přepážce kabiny a otevřel skladovací skříňku, v níž se objevily ploutve, vzduchové bomby, dýchací přístroje a potápěčské obleky.

„Viděl jsi, jak řasa tu ponorku rozdrťí,“ připomněl Brett Twispovi. „A viděl jsi, co se stalo se švihouny.“

„Potom tam půjdu já,“ řekl Twisp. „Mě neznají. Přinesu naši zprávu, aby jim to bylo fakt jasné.“

„Twispe, to ne!“ protestoval Brett.

„Ano!“ Twisp se podíval po ostatních, na okamžik zaostřil na každou tvář, a pak dodal: „S výjimkou tady velvyslankyně, která nemůže jít dovnitř ze zřejmých příčin – oni ji chtějí, pro spásu Lodi! Ale kromě ní jsem nasnadě já. Vezmu s sebou Nakana.“ Twisp se zazubil na Nakana, který vypadal překvapeně a potěšeně zároveň.

„Proč ty?“ zeptal se Brett. „Já bych mohl...“

„Ty by ses mohl pro nic za nic dostat do průseru. Nikdy jsi nejednal s lidmi, kteří tě chtějí využít, kluku. Nikdy jsi nemusel smlouvat, abys prodal ryby co nejlíp. Já vím, jak se s takovými lidmi musí zacházet.“

„Gallow není žádný překupník ryb,“ řekl Bushka.

„Stejně je to kšeft se životem a se vším, o co stojíš,“ řekl Twisp. „Kluk zůstane tady s Panillem. Dohlédnou na tebe, Bushko, abys neudělal nějakou šílenost. Já půjdu a řeknu tomu Gallowovi, co dostane – a ani o chlup víc!“

Dělej to, co je dobré, a žádné zlo se tě ani nedotkne.

**Rafael, Apokryfy,
křesťanská Kniha mrtvých**

Během první minuty po ponoření se Twisp převaloval, máchal dlouhými pažemi a nešikovně mrskal ploutvemi. Bezmocně sledoval, jak se mezera mezi ním a Nakanem zvětšuje. Proč ten Nakano takhle uhání?

Jako většina Ostrovanů i Twisp trénoval s mořanskými dýchacími přístroji pro případ nouze; dokonce jeden čas uvažoval, že by si mohl dovolit stát se jedním z mála Ostrovanů, vybavených na vzduchorybu. Jenže vzduchoryby byly pekelně drahé a operace neslýchané nákladná. A jeho paže, vynikající k vytahování sítí, se nehodily k plavání.

Twisp se namáhal ze všech sil, aby se udržel na dohled od Nakana. Sunul se podél dna, jeho ploutve vířily písek podél modročerného kaňonu, osvětleného mořanskými světly, zasazenými do skály. Moře nad ním zůstávalo jen černou dálkou, skrytou nocí.

Když Panille zaklesl křídla u skalnatého výčnělku za okrajem řasy kolem předsunutého stanoviště, upozornil je: „Proud má dva až čtyři uzly. Nevím, odkud ten proud přichází, ale pomůže vám dostat se až na místo.“

„Ten proud vyrábí řasa,“ řekl Bushka.

„Ať ho způsobuje cokoli, buďte opatrní,“ řekl Panille. „Budete se pohybovat příliš rychle, než abyste si mohli dovolit dělat chyby.“

Brett, který měl stále ještě námitky proti rozdělení povinností, se vyptával: „Jak se dostanou zpátky k nám?“

„Ukradneme nějaký dopravní prostředek,“ řekl Nakano.

Když za nimi neprodyšně uzavřel příklop a připravoval se zaplavit přechodovou komoru křídla, Nakano řekl: „Drž se těsně u mě, Twispe! K příklopu předsunutého stanoviště nám

to potrvá asi deset minut. Posledních pár metrů tě potáhnu. Ať to vypadá, jako že jsi můj zajatec.“

Ted' však byl Nakano velký kus před ním v chladné zelenavé dálce. Neposedné bublinky, které vydechoval, se za ním řítily směrem vzhůru a vytvářely v umělém světle podivný prizmatický efekt. Mořan tu byl očividně ve svém živlu a Twisp byl jako marí na suchu.

To jsem měl čekat! říkal si Twisp.

Zčistajasna se Nakano mocným obratem převalil na bok, popadl jedno ze světél, zakotvených ve stěně kaňonu, držel se proti proudu a čekal, až k němu Twisp dorazí. Vzduchová bomba se Nakanovi žlutozeleně leskla na zádech a tvář v masce vypadala vedle skály jako groteskní stín.

Twisp, poněkud uklidněný Mořanovým počínáním, se pokusil změnit kurz, ale byl by Nakana minul, kdyby se dotýčný plavně neodrazil a nechtyl se ventilu dýchacího přístroje na Twispově levém rameni. Dál plavali spolu, zvolna, protože proud se u podvodního útesu, do nějž bylo předsunuté stanoviště zasazeno, zmínil.

Twisp před sebou uviděl zeď z černého kamene, zčásti to vypadalo, jako by patřila k přírodnímu komplexu mořského dna, zčásti jako by to pozměnil člověk – veliké temné obrysy navršené na sobě. Do této stavby byla zasazená široká plazmová potápěčská komora lemovaná obrysovémi světly. Před nimi se otevřel kruhový příklop. Vpluli do komory, Nakano stále držel Twispa za ventil dýchacího přístroje.

Ocitli se v oválném prostoru, osvětleném zářivě modrými světly, zasazenými do stěn. Plazmový příklop na vnitřní křivce odhaloval prázdnou chodbu za ním.

Vnější příklop se za nimi automaticky uzavřel a ventilem v podlaze začala vířivě odtékat voda. Jakmile se jejich hlavy vynořily z vody, Nakano Twispa pustil.

Nakano si sundal náústek a řekl: „Na Muta jsi náramně inteligentní. Mohl jsem ti každou chvíli vypnout vzduch. A byl bys v hajzlu.“

Twisp si také sundal náústek, ale zůstal zticha. Na řečech nezáleželo, důležité bylo dostat se ke Gallowovi.

„Nic nezkoušej!“ varoval ho Nakano. „Rozsekal bych tě na kousky levou zadní.“

V naději, že Nakano jen hraje nějakou roli pro případné posluchače, Twisp pohlédl na Mořanovo svalnaté tělo. Nakanova hrozba by mohla být reálná, pomyslel si, jenže Mořana by možná překvapila síla paží tahače sítí... Jakkoli ty paže vypadají jako zmutovaná obludnost.

Nakano si sundal vzduchovou bombu a popruhy, a držel teď výstroj v levé ruce. Twisp počkal, až ve víru u ventilu v podlaze zmizí poslední zbytek vody, pak také sundal bombu. Držel ji volně na lokti jedné dlouhé ruky, cítil její váhu a říkal si, jak silná zbraň by to byla, kdyby jí zčistajasna mrštil.

Vnitřní příklop se odsunul a Twisp ucítil horký vlhký vzduch. Nakano postrčil Twispa do příklopu před sebou a ocitli se v obdélníkovém prostoru bez viditelného východu.

Zčistajasna na ně ze stropního ventilu štěkl nějaký hlas: „Nakano! Pošli toho Muta nahoru. Ty vystup v devátém a přijď sem ke mně. Chci vědět, proč jsi rovnou nepřivezl ten křídla.“

„Gallow,“ vysvětloval Nakano Twispovi. „Až vypadnu, pojedeš rovnou nahoru.“

Twisp pocítil náhlou prázdnotu v útrokách. Kolik lidí tu Gallow má? Je si Gallow tak jistý svou bezpečností, že může pustit zajatého Ostrovana, aby se tu potuloval jen tak bez stráže? Nebo je to spiknutí, jehož cílem je odzbrojit *pitomého Ostrovana*?

Nakano vzhlédl k ventilu. Twisp při pohledu na stropní konstrukci uviděl lesklý ovál mořanského dálkového oka.

„Ten člověk je můj zajatec,“ řekl Nakano. „Předpokládám, že nahoře jsou strážé.“

„Ten Mut tam nahoře nemá kam utéct,“ odsekl Gallowův hlas. „Ale měl by čekat u východu z výtahu. Nemusíme ho tady honit po všech čertech.“

Twisp pocítil, jak těžkne, a uvědomil si, že celá obdélníková místnost stoupá. Posléze se zastavila a v zadní stěně se rozevřel tenký spoj, který odhalil příklop a dobře osvětlenou chodbu, v níž bylo mnoho ozbrojených Mořanů.

Nakano popadl Twispovy potápěčské bomby za popruhy. „Vezmu si je,“ řekl. „Nerad bych, abys je použil jako zbraň.“

Twisp výstroj pustil.

Nakano vyšel ven a příklop se uzavřel.

Místnost znovu stoupala. Po čekání, které Twispovi připadalo nekonečné, se místnost znovu zastavila. Otvor příklopu byl ozářen tlumeným světlem. Twisp zdráhavě vystoupil do horkého suchého vzduchu. Zvedl oči a rozhlédl se po vysokých černých útesech a volné obloze – svítalo, některé hvězdy byly dosud viditelné. Přímě před jeho očima se nad útesy zvedlo Velké Slunce, které osvětlilo velikou prohlubeň obklopenou skalami, v níž bylo mnoho hranatých mořanských staveb a uprostřed základna LNV.

Pevnina!

Twisp uslyšel, jak někdo nablízku používá pilu. Byl to uklidňující zvuk, věc často slýchaná v pracovních prostorách Ostrova – tesaři řezali kov a plast, z nichž pak vyráběli nutné neorganické věci denní potřeby.

Skály pod Twispovýmá bosýma nohama byly ostré a Velké Slunce ho oslepovalo.

„Abimaeli, ty troubo! Pojď z toho slunce!“

Byl to mužský hlas a vycházel z budovy před Twispem. Viděl, jak se tam ve stínu někdo pohybuje. Zvuk pily neutichal.

Vzduch v jeho plicích byl horký a suchý, nebyla to ta chladná kovová vlhkost z potápěčské bomby, ani teplé vlhko, které tak často vanulo na Vashonu. Ani povrch pod jeho nohama se nepohyboval. Twispovi to připadalo nebezpečné, cizí. *Paluby se mají zvedat a pohybovat!*

Všechny hrany jsou tvrdé, říkal si.

Opatrně postoupil kupředu, do stínu budovy. Řezání ustalo a Twisp už rozeznal postavu v hlubším stínu – snědého muže

oděného v čemsi, co vypadalo jako plenky. Na hlavě se muži kučeravěly dlouhé černé vlasy a měl prošedivělý plnovous. Byl to jeden z mála plnovousů, které kdy Twisp viděl, a sahal muži téměř až k pupku. Twisp slýchal, že si někteří Mořané pěstují plnovousy a že vousový gen občas zabloudí i mezi Ostrovany, ale tenhle luxusní porost byl pro něj něčím novým.

Jak se muž ve stínu pohyboval, Twisp pozoroval známky veliké fyzické síly, obzvlášť v ramenou a horní části trupu. Tenhle Mořan by dobře vytahoval sítě, říkal si Twisp. V pase však už začínal měknout, jak to ve středním věku bývá. Twisp odhadoval, že je mu tak čtyřicet až pětáctýřicet... Na Mořana byl hodně snědý. Jeho pokožka svítila vrstvou rudé pod kožnatými odstíny.

„Abimaeli, dělej!“ řekl muž. „Spálíš si nohy. Pojď na koláč, než tě máma najde.“

Proč mi říká Abimaeli? Twisp se rozhlédl po prohlubni, uzavřené mezi vysokými černými útesy. Opodál pracovala skupina Mořanů, přejíždějících terén plamenomety.

Byla to snová scéna v parném světle rychle stoupajícího Velkého Slunce. Twisp se náhle začal bát, zda neutrpěl nark. Panille ho před ní varoval: „Neplav do hloubky a dbej, abys dýchal pomalu a zhluboka. Jinak se můžeš ocitnout v narku.“

Nark, jak Twisp věděl, byl mořanský výraz pro dusíkovou narkózu, intoxikaci, která je někdy potkávala v hlubinách, jestliže používali bomby se stlačeným vzduchem. Povídalo se ledacos – narkovaní potápěči v hloubce odhodili své bomby a odplavali, aby utonuli, jindy zase nabízeli svůj vzduch okolním rybám nebo se pouštěli do euforického vodního tance.

„Slyším plamenomety,“ řekl starý tesař.

Věcné potvrzení toho, co Twisp viděl, ho zbavilo obav. *Ne... tohle je skutečná pevnina... pod volnou oblohou. Jsem tady a nejsem znarkovaný.*

„Oni si myslí, že když budou tuhle zemi pořád sterilizovat, nikdy tu nebudou mít nervoběžce,“ řekl tesař. „Ti hlupáci se pletou! Vajíčka nervoběžců jsou všude v moři. Plamenomety budou lidé potřebovat, co živi budou.“

Tesař přešel svým zastíněným prostorem k hnědému suknu, složenému na lavici. Usedl na konec lavice a rozbalil sukno, čímž odhalil v papíru zabalené koláče, tmavohnědé a lesklé. Twisp ucítil lepkavě sladkou vůni, stoupající z koláčů. Tesař zvedl koláč silnými prsty s naběhlými klouby a podal ho Twispovi.

V tom okamžiku Twisp pochopil, že muž je slepý. Oči měl šedě zamžené a prázdné. Twisp zdráhavě přijal koláč a ochutnal ho. Sytě hnědé ovoce v koláči mu sládl na jazyku.

Twisp znovu pohlédl na scénérii v prohlubni pevniny. Viděl už obrazy a hologramy z dějin, ale na tenhle zážitek ho nic nepřipravilo. To, co viděl, ho přitahovalo a odpuzovalo současně. Tato pevnina nebyla jen tak nazdařbůh unášená nejistým mořem. Z té pevné půdy pod nohama pramenil pocit absolutní jistoty. Byla v něm však také ztráta volnosti. Ta půda je nehybná a uzavřená... omezená. Přemíra toho všeho by mohla člověku zúžit zorné pole.

„Ještě jeden koláč, Abimaeli, a pak půjdeš domů,“ řekl tesař.

Twisp odstoupil od tesaře v naději, že tiše unikne, ale narazil patou na kámen a svalil se dozadu, přičemž ostře dosedl na další kámen. Unikl mu bezděčný výkřik bolesti.

„Ale nebreč, Abimaeli!“ řekl tesař.

Twisp se zvedl na nohy. „Já nejsem Abimael,“ řekl.

Tesař zamířil své nevidoucí oči na Twispa a chvíli seděl mlčky. Pak řekl: „Už to slyším. Doufám, že ti ten koláč chutnal. Viděl jsi tu někde Abimaela?“

„Na dohled není nikdo než ti muži s plamenomety.“

„Zatracení pitomci!“ Tesař spolkl koláč vcelku a olizoval si z prstů sirup. „Oni už vozí Ostrovany na pevninu?“

„Já... já jsem asi první.“

„Říkají mi Noe,“ řekl tesař. „Dá se to brát jako vtip. Prý jsem tu byl první. Jsi hodně deformovaný, Ostrovane?“

Twisp potlačil náhlý nával vzteku nad mužovou neomaleností.

„Mám dost dlouhé paže, ale na vytahování sítí jsou výborné.“

„Užitečné variace nevadí,“ prohlásil Noe. „Jak se jmenuješ?“

„Twisp... Queets Twisp.“

„Twisp,“ řekl Noe. „To jméno se mi líbí. Zní dobře. Chceš ještě koláč?“

„Ne, děkuju. Ale byl dobrý. Jen nemůžu jíst moc sladkostí. Co tu děláš?“

„Pracuju trošku se dřevem,“ řekl Noe. „Jen si to představ! Na Pandoře roste dřevo! Opracovávám pár kusů, ze kterých se udělá nábytek pro nového zdejšího ředitele. Už ho znáš? Jmenuje se Gallow.“

„Neměl jsem to... potěšení,“ řekl Twisp.

„Budeš. Setkává se s každým. Ale nemá rád Muty, bohužel.“

„Jak jsi... totiž, tvé oči...“

„Já se takhle nenarodil. To mám od toho, že jsem koukal moc dlouho do slunka. Vsadím se, žeš to nevěděl, co? Když stojíš na pevné zemi tak, že se nepohybuješ, můžeš zírat přímo do slunce... jenže ono tě může oslepit.“

„Aha.“ Twisp nevěděl, co jiného by řekl. Noe však byl zřejmě smířen se svým osudem.

„Abimaeli!“ zvýšil Noe hlas do hlasitého volání.

Odpověď nepřišla.

„On přijde,“ řekl Noe. „Schoval jsem mu koláč. On to ví.“

Twisp přikývl, ale potom si uvědomil pošetilost toho gesta. Zadíval se přes uzavřenou prohlubeň. Země na něj civěla ze všech stran, vše bylo zvýrazněno září Velkého Slunce. Budovy byly ostře bílé, mezi nimi šmouhy hnědi. Voda nebo iluze vody se tetelila na plošině u vzdálených útesů. Plamenomety umlkly a mořanští dělníci odešli do budovy poblíž středu prohlubně. Noe se vrátil k práci s dřevem. Nebyl tu vítr, žádné zvuky mořských ptáků, neozýval se ani hlásek od Abimaela, který měl přijít na otcovo zavolání. Nic. Twisp ještě nikdy neslyšel takové ticho... ani pod vodou ne.

„Říkají mi Noe,“ opakoval muž. „Jdi do záznamů a vyhledej si dějiny. Svému prvorozenému říkám Abimael. Míváš divné

сны, Twisp? Mně se zdávalo o velké lodi, zvané archa, v době, kdy byla původní Domo-země zaplavená. Archa zachránila spoustu lidí a zvířat před potopou... v tom byla kapánek jako hybernační nádrže, víš?“

Twisp zjistil, že ho tesařův hlas fascinuje. Ten muž byl rozený vypravěč a věděl jak modulovat hlas, aby si udržel pozornost posluchače.

„Ti, kteří se na archu nedostali, všichni pomřeli,“ říkal Noe. „Když moře kleslo, měsíce nacházeli smrduté zdechliny. Archa byla zbudována tak, aby se zvířata a lidé nedostali na palubu, dokud nebyli vyzváni a dokud se nespustila rampa.“

Noe si otřel pot z čela fialovým klůckem. „Všude smrduté zdechliny,“ zamumlal.

Přes stěny útesu zavanul mírný vánek a přinesl k Twispovi těžký puch spáleniny. Skoro měl pocit, že cítí to hnijící maso, které Noe popisoval.

Tesař zvedl dva spojené kusy dřeva a zavěsil je na hák ve zdi za svými zády.

„Lod' složila slib, že Noe bude žít,“ řekl Noe. „Ale dívat se na tolikerou smrt bylo moc zlé. Když je tolik mrtvých a tak málo živých, představ si, jak mrtví si musejí připadat ti, kteří přežili! Potřebovali Lazarův zázrak, a ten jim byl odepřen.“

Noe se odvrátil od stěny a jeho slepé oči se v odraženém světle zaleskly. Twisp viděl, jak se slzy bez zábran kutálejí po mužových lících až na snědou nahou hrud'.

„Nevím, jestli tomu budeš věřit,“ řekl Noe, „ale Lod' se mnou mluvila.“

Twisp upřeně hleděl na uslzenou tvář a byl fascinován. Poprvé v životě měl pocit, že se ocitl v přítomnosti skutečného mystéria.

„Lod' ke mně mluvila,“ řekl Noe. „Cítil jsem puch smrti a viděl na pevnině kosti, ještě obalené hnijícím masem. Lod' řekla: ‚Už neprokleji zemi kvůli člověku.‘“

Twisp se otřásl. Noeova slova zněla s podmanivou silou, které se nedalo vzdorovat.

Noe se odmlčel a pak pokračoval: „A Lod’ řekla: ‚Představivost srdce člověka je zlem z jeho mládí.‘ Co tomu říkáš?“

Kvůli člověku, říkal si Twisp.

Noe ho pak vyděsil tím, že to znovu pronesl nahlas: „Kvůli člověku! Jako bychom o to prosili! Jako bychom nedokázali vymyslet něco lepšího než všechny ty mrtvé!“

Twisp začínal k tesaři pociťovat hluboké sympatie. Tenhle Noe je filozof a výrazný myslitel. Poprvé pociťoval, že by Ostrovan a Mořan mohli dosáhnout vzájemného porozumění. Všichni Mořané nejsou jako Gallow nebo Nakano.

„Víš ty co, Twispe?“ zeptal se Noe. „Čekal jsem od Lodi něco lepšího než jatka. A ještě si troufne říct, že to dělá kvůli člověku!“

Noe vstoupil do pracovního prostoru ve stínu, vyhnul se lavici, jako by ji viděl, a zastavil se přímo před Twispem.

„Slyším tě dýchat,“ řekl Noe. „Lod’ ke mně promluvila, Twispe. Mně je jedno, jestli tomu věříš. Stalo se to.“ Noe vztáhl ruku a sevřel Twispovo rameno, posunul dlaň dolů a prozkoumal délku Twispovy levé paže, potom se vrátil a přejel prstem po jeho tváři.

„Ta tvoje paže je dlouhá,“ řekl Noe. „Nevidím v tom nic špatného, pokud je to užitečné. Máš dobrou tvář. Hodně vrásek. Žiješ hodně pod širým nebem. Pořád nikde nevidíš Abimaela?“

Twisp polkl. „Ne.“

„Jen se mě neděs jenom proto, že mluvím s Lodi,“ řekl Noe. „Tahle naše nová archa je venku na souši jednou provždy. Opustíme moře.“

Noe se odtáhl od Twispa a vrátil se k ponku.

Twispovy pravé paže se dotkla nějaká ruka. Polekaně se otočil na patě a stanul proti Nakanovi. Velký Mořan se přiblížil zcela nehlučně.

„Gallow tě teď chce vidět,“ řekl Nakano.

„Kde je ten Abimael?“ zeptal se Noe.

A holubice k němu v době večerní přilétla, a hle, měla v zobáčku čerstvý olivový lístek.

**Genesis 8:11,
křesťanská Kniha mrtvých**

Duque si nevšímal zajíkání pozorovatelů, obklopujících ustavičné šero Vatiny nádrže. Jeho uši neregistrovaly přiškrcený sten, který vyšel z širokého, ochablého hrdla Kápéčka. Těžká pěst, kterou Vata přitiskla k jeho genitáliím, zaujala plně Duqueovu pozornost. Její verva ho bolestně vytrhla z pseudospánku, ale její dotek se každým okamžikem zjemňoval. Zajíkání kolem nádrže vystřídalo sporadické mumlání a několik tlumených zahihňání. Když Duqueova ruka začala hladit Vatino obrovské tělo, místnost ztichla. Vata zasténala. Pozorovatele kolem nádrže zmáčela vlna, která vyvstala pod rytmickými údery jejích mocných boků.

„Oni se budou pářit!“

„Vata má otevřené oči,“ řekl někdo, „a podívej, pohybují se!“

Vata si olízla rty, přimáčkla Duquea ke dnu nádrže a obkročila ho tam. Její hlava a vršky ramen prorazily hladinu a Vata dýchala, dlouze a mocně, se zakloněnou hlavou.

„Ano!“ řekla Vata a mysl Kápéčka zaregistrovala: *Její první slovo po téměř třech stech letech*. Jak by se daly okolnosti tohoto prvního slova vysvětlit věřícím?

To mám za trest! Tato myšlenka zaplavila mysl Simone Rocksackové. Všechno to viděla. Potom Kápéčko napadlo, jakýpak asi trest Vata chystá pro Gallowa.

Tehdy Kápéčko postřehla, že šplouchání z Vatiny nádrže není jen důsledkem činnosti uvnitř. Samy paluby se zvedaly v tomtéž pomalém rytmu.

„Co se děje?“ přistihla se Kápéčko při polohlasné otázce a rozhlédla se, zda ji nikdo neslyšel.

Série hrdelních, sevřených stenů Vaty, a pak další výbušné, zadýchané „Ano!“ Duque byl takřka neviditelný pod jejími přelévajícími se kýtami a šunkovitýma rukama.

Kápěčko vytřeštila oči hrůzou a ponížením, když si uvědomila, že Vatin výkon s Duquem je groteskní parodií na její poslední hodiny s Gallowem. Její postavení jí ani neumožňovalo opustit místnost, uniknout žáru, který se vykrádal zpod límce jejího modrého roucha a spaloval jí líce a ňadra. Horní ret a spánky jí krásil pramínek potu.

Někdo vtrhl do místnosti a vykřikl: „Řasa!“ Hlas se namáhal, aby přehlušil blábolení davu, jež mělo velmi blízko k opravdové hysterii. „Řasa rozhoupala Ostrov. Rozhoupala kurva celé moře!“

Malý posel se zakrslýma nožkama si přitiskl bezprstou ruku na ústa, když zahlédl Kápěčko.

Ozvaly se tři nenadálé výkřiky, při nichž Kápěčku přejel mráz po zádech. Vatina stehna, svírající Duquea, se otřásla a Vata padla pozadu do nádrže s vytřeštěnýma očima a úsměvem, stále s ním spojená krátkým, ale bytelným poutem.

Houpání paluby se utišovalo. Dav u nádrže znehybněl s Vatiným výbuchem. Kápěčko věděla, že tento okamžik nesmí ztratit. Těžce polkla, zvedla si roucho, aby odhalila kotníky, a poklekla u okraje zklidňující se nádrže.

„Modleme se,“ řekla a sklonila hlavu. *Mysli*, říkala si v duchu, *mysli*! Mžouravě zavírala oči před strachem, realitou a těmi nepříjemnými zrádci – slzami.

Fyzicky jsme stvořeni svým myšlením – stvořeni a omezeni svým myšlením, neboť je to myšlení, co omezuje nejvzdálenější hranice naší mysli.

**Gaston Bachelard, „Poezie zadumání,“
z Příručky kaplana-psychiatra**

Cestou dolů za Gallowem Twisp ignoroval špionská zařízení ve stropě a promluvil k Nakanovi otevřeně. Twisp už nepochyboval, že Nakano hraje zrádnou dvojí hru. Co na tom záleží? Setkání s tesařem Noem Twispovi dodalo odvahy. Gallow se bude muset smířit s novou realitou Pandory. Řasa chce, aby zemřel, a dosáhne svého. Pevnina patří všem. Gallow může jen zdržovat nevyhnutelné; nemůže tomu zabránit. Je tu vězněm. Všichni jeho lidé jsou tady vězni.

Nakano se jen smál, když o tom Twisp mluvil. „On ví, že je vězeň. Ví, že Kareen a Scudi jsou tam venku, jen o krůček mimo jeho dosah.“

„Nikdy je nedostane!“ řekl Twisp.

„Možná ne. Ale má Náčelníka justice. Může kšeftovat.“

„Je to zvláštní,“ řekl Twisp. „Než jsem se tam nahoře setkal s tím tesařem, vůbec jsem nevěděl, s čím kšeftuju já.“

„S jakým tesařem?“ zeptal se Nakano.

„S tím mužem, s nímž jsem mluvil nahoře. S Noem. Ty jsi ho neslyšel, jak mluvil o arše a o tom, že rozmlouvá s Lodí?“

„Nahoře nikdo nebyl! Byl jsi tam sám.“

„Byl tam! Jak jsi ho mohl přehlédnout? Dlouhé vousy až sem.“ Twisp si přejel rukou podél opasku. „Volal nějaké dítě – Abimaela.“

„Zřejmě jsi měl halucinace,“ řekl Nakano mírným hlasem.

„Petrně jsi byl znarkovaný po tom potápění.“

„Dal mi koláč,“ zašeptal Twisp.

Při vzpomínce na ovocnou příchut' koláče, na lepkavý pocit na prstech, zvedl Twisp pravou ruku k očím a promnul prsty.

Žádná lepkavost na nich neulpěla. Přičichl k prstům. Žádná vůně koláče. Dotkl se prstů jazykem. Žádná chuť koláče.

Twisp se začal třást.

„Hele! Jen klid,“ chlácholil ho Nakano. „Nark může zažít každý.“

„Já ho viděl,“ šeptal Twisp. „Mluvili jsme spolu. Loď mu dala slib: „Už nikdy neprokleju zemi kvůli člověku.““

Nakano před Twispem ucouvl. „Ty ses zbláznil! Stál jsi tam na slunci úplně sám.“

„Žádná dílna?“ zeptal se Twisp žalostně. „Žádný vousatý muž ve stínu?“

„Nebyl tam žádný stín. Patrně jsi dostal úžeh. Bez klobouku. Velké Slunce ti pražilo na hlavu. Zapomeň na to.“

„Nemůžu na to zapomenout. Cítil jsem, jak se mě dotkl, jeho prsty na mé tváři. Byl slepý.“

„No, hod' to za hlavu. Sejdeme se s GeLaarem Gallowem a jestli s ním chceš kšeftovat, měl bys vzít rozum do hrsti.“

Pohyblivá krychle zastavila a příklop se otevřel do chodby. Nakano a Twisp vystoupili a okamžitě je obklopilo šest ozbrojených Mořanů.

„Tudy,“ řekl Nakano. „Gallow už na tebe čeká.“ Twisp se zhluboka, chvějivě nadechl a nechal se odvést mořanskou chodbou s ostrými rohy a tvrdými stěnami, s nehybnou pevnou podlahou.

Ten Noe tam skutečně byl, říkal si Twisp v duchu. Z toho prožitku čísel a příliš velká realita. *Řasa!* Mravenčení mu projelo až do konečků prstů, když si to uvědomil. Řasa se jaksi vetřela do jeho mysli, převzala nadvládu nad jeho smysly!

To zjištění ho vyděsilo, zapotácel se. „No tak! Přidej, Mute!“ vyštěkl jeden člen jeho doprovodu.

„Jen klid,“ varoval strážného Nakano. „Není zvyklý na podlahu, která se nehýbe.“

Twispa překvapila přívětivost v Nakanově hlase, jeho břítkost vůči eskortě. *Opravdu se mnou Nakano sympatizuje?*

Zastavili se u širokého obdélníkového příklopu, vedoucího do chodby. Místnost za ním byla podle ostrovanských měřítek

velká – nejméně šest metrů hluboká a asi deset až jedenáct metrů široká. Gallow seděl před řadou obrazovek u zadní stěny. Obrátil se, když Twisp a Nakano vstoupili a eskorta zůstala v chodbě.

Twispa okamžitě ohromila rovnoměrná pravidelnost Gallowových rysů, dlouhá hedvábná zlatá hříva, která Mořanovi sahala takřka k ramenům. Chladně modré oči si Twispa bedlivě prohlížely, jen krátce se zastavily u Twispových dlouhých paží. Gallow lehce vstal, když se Nakano a Twisp zastavili asi dva kroky od něj.

„Vítejte,“ řekl Gallow. „Prosím, nepovažujte se za našeho vězně. Hledím na vás jako na vyjednavče Ostrovanů.“

Twisp se zamračil. Takže Nakano všechno prozradil!

„Nejen na vás, samozřejmě,“ dodal Gallow. „Posléze se k nám připojí Náčelník justice Keel.“ Gallowův hlas byl jemný a přesvědčivý. Přívětivě se usmíval.

Okouzlující, říkal si Twisp. Dvojnásob nebezpečný!

Gallow okamžik pozoroval Twispovu tvář, ty studené modré oči sloupávaly z Ostrovana vrstvu za vrstvou. „Slyšel jsem,“ pohlédl na Nakana, stojícího u Twispova levého ramene, a pak se vrátil očima k Twispovi, „že nedůvěřujete řase.“

Nakano sevřel rty, když na něj Twisp pohlédl. „Je to pravda, ne?“ zeptal se.

„Je to pravda,“ vypravil ze sebe Twisp.

„Myslím, že jsme stvořili obludu, když jsme řasu přivedli k vědomí,“ řekl Gallow. „Dovolte, abych vám sdělil, že v tuhle část ‚projektu řasa‘ jsem nikdy neměl důvěru. Byla to ponižující... nemorální... zrada na všem lidském.“

Gallow máchl rukou, kteréžto gesto jasně říkalo, že se vyjádřil dostatečně. Obrátil se k Nakanovi. „Zeptal by ses laskavě strážce venku, jestli se už Náčelník justice dostatečně vzpamatoval, aby sem byl dopraven?“

Nakano se otočil na patě a vyšel do chodby, odkud bylo slyšet tlumený hovor. Gallow se na Twispa usmál. Posléze se Nakano vrátil.

„Co je s Keelem?“ otázal se Twisp. „Z čeho se vzpamatovává?“ A v duchu se ptal: *Z mučení?* Gallowův úsměv se Twispovi nezamlouval.

„Náčelník justice, kterémužto oslovení dávám přednost, má zažívací potíže,“ řekl Gallow.

Twisp se otočil, jakmile postřehl šouravý zvuk u vchodu do místnosti. Upřeně se tam zadíval – dva členové eskorty přiváděli do místnosti Náčelníka justice Warda Keela; podepírali ho a Keel se strnule šoural mezi nimi.

Twisp se vyděsil. Keel vypadal, jako by stál na prahu smrti. Tam, kde byla jeho pokožka viditelná, vypadala bledě a vlhce. V očích měl skelný výraz a každé oko hledělo jinam – jedno dozadu směrem k chodbě, druhé dolů, kam kladl nohy při každém namáhavém kroku. Keelova šíje, podepíraná známým protetickým lešením, stále vypadala, jako by nedokázala unést jeho velkou hlavu.

Nakano přinesl od stěny nízké křeslo a postavil je opatrně za Keela. Člen eskorty Keela jemně usadil do křesla, kde Náčelník justice zůstal chvilku sedět a oddechoval. Eskorta odešla.

„Je mi líto, sudí Keele,“ řekl Gallow hlasem plným nacvičeného soucitu. „Ale skutečně musíme využít čas, který nám zbývá. Jsou věci, které vyžadují.“

Keel se zvolna soustředil, namáhavě vzhlédl ke Gallowovi. „A co Gallow chce, to Gallow dostane,“ řekl Keel. Jeho hlas byl slabý a třásl se.

„Prý máte zažívací potíže,“ řekl Twisp, shlížeje na známou postavu Ostrovana, který byl tak dlouho středem života nahoře.

Jedno z Keelových podivně umístěných očí se pohnulo, aby spočinulo na Twispovi a zaznamenalo jeho dlouhé paže, stigmata Ostrovana. Twispův ostrovanský akcent byl nepřeslechnutelný.

„Vy jste...?“ zeptal se Keel hlasem o trošku silnějším.

„Jsem z Vashonu, pane. Jmenuji se Twisp, Queets Twisp.“

„Aha, ano. Rybář. Proč jste tady?“

Twisp polkl. Keelova pokožka vypadala jako střívko blede klobásky. Ten člověk očividně potřebuje pomoc, ne tohle náročné střetnutí s Gallowem. Twisp ignoroval Keelovu otázku a vyjel na Gallowa.

„Měl by být v nemocnici!“

Gallowova ústa se pohnula slabým pousmáním. „Náčelník justice odmítl lékařskou pomoc.“

„Na to už je pozdě,“ řekl Keel. „Jaký je cíl tohoto setkání, Gallowe?“

„Jak víte,“ řekl Gallow, „Vashon uvízl u jedné z našich bariér. Přežil bouři, ale je těžce poškozen. Pro nás je to teď nehybný terč.“

„Ale vy jste tady v pasti!“ řekl Twisp.

„Vskutku,“ souhlasil Gallow. „Jenomže ne všichni moji lidé jsou u mě. Jiní jsou strategicky rozmístění po celé mořanské a ostrovanské společnosti. Stále ještě udělají, co po nich žádám.“

„Ostrované pracují pro vás?“ otázal se Twisp.

„Mezi nimi i Kápěčko.“ Gallowových úst se znovu dotkl ten slabý úsměv.

„To je podivné, po tom, co udělal Guemesu,“ řekl Keel. Mluvil takřka normálně, ovšem námaha spojená se vzpřímeným sezením a udržováním rovnováhy byla zřejmá. Na širokém čele se mu zaperlil pot.

Gallow namířil prst na Twispa, oči se mu zatřpytily. „Vy máte Kareen Aleovou, rybáři Twispe! Vashon má Vatu. Já budu mít obojí!“

„Zajímavé,“ podotkl Keel. Pohlédl na Twispa. „Skutečně máte Kareen?“

„Je venku v našem křídlovém člunu, hned za linií řasy, kam Gallow a jeho lidé nemohou.“

„Myslím, že Nakano by tam mohl,“ řekl Gallow. „Nakano?“

„Snad,“ řekl Nakano.

„Řasa ho sem pustila bez úhony,“ usmál se Gallow na Twispa. „Nezdá se pravděpodobné, že je Nakano vůči řase imunní?“

Twisp pohlédl na Nakana, který znovu stál pasivně stranou a očividně poslouchal, ale nezaostřil oči na žádného z mluvčích.

Tehdy Twispovi došlo, že Nakano skutečně náleží k řase. Velký Mořan uzavřel jakýsi pakt s obludnou existencí v moři! Twispovi Nakano připadal jako ztělesnění mořanské zabijácké ničemnosti, zcela skryté za přívětivě rozumnou maskou. V čem spočívá cena, kterou má Nakano pro řasu? Když o ní mluvil, zněl v jeho hlase fanatický tón, který se nedal přeslechnout.

„*Řasa je má nesmrtelnost*,“ tak to řekl.

„Skutečně, nemělo by být zapotřebí násilí a zabíjení,“ řekl Gallow. „Všichni jsme rozumní lidé. Jsou věci, které chcete vy; jsou věci, které chci já. Určitě musí existovat nějaká společná půda, na níž se můžeme sejít.“

Twispovy myšlenky zalétly zpět k tomu podivnému střetnutí na pevnině s truhlářem Noem. *Pokud mu do hlavy promítala halucinace skutečně řasa, jaký to mělo cíl? Jaké bylo její poselství?*

Jatka jsou chybou. I kdyby k nim dala povel Loď, jatka jsou chybou. Twisp to silně vycítil z Noeova chování i z jeho slov.

Archa uvízla a pevnina už nebude prokletá Loďí. Twisp mlhavě znal legendu o arše... Bylo zde nějaké poselství od Lodi, vyslané skrze řasu?

Gallow na druhé straně představoval zradu, muže, který udělá cokoli, aby dosáhl svého. Skutečně pro něj Kápéčko pracuje? Pokud ano, uzavřeli spolu d'ábelský pakt.

A co jestli byl Noe pouhá halucinace? Nakano mohl mít pravdu: mohl jsem se ocitnout v narku.

Nakano zčistajasna upřel pohled na Twispa a zeptal se: „Proč ti není špatně?“

Byla to velmi překvapivá otázka, naznačující, že Nakano čte Twispovy myšlenky – Twispovi dokonce chvilku trvalo, než se soustředil na možný dopad.

„Vám je také špatně?“ vzhlédl Keel ke Twispovi.

„Mně je docela dobře,“ řekl Twisp. Odtrhl pohled od Nakana a podíval se důkladněji na Gallowa; rozpoznal přitom

v mužově tváři stopy hýření, poťouchle zkřivený úsměv, zamračené vrásky na čele, dolů stočené rýhy v koutcích úst.

Poté Twisp znovu pochopil, co má udělat. Zvolna a zřetelně řekl Gallowovi: „Představivost vašeho srdce je zlem z vašeho mládí.“

Slova Lodi, jak je tlumočil Noe, vycházela z Twispových úst snadno, a jakmile je vyřkl, pocítil jejich pravdivost.

Gallow se zaškaredil a řekl: „Nejste zrovna diplomat!“

„Jsem jen obyčejný rybář,“ řekl Twisp.

„Rybář, ale ne obyčejný,“ prohlásil Keel. Uchehtnutí se změnilo ve slabý suchý kašel.

„Myslíte si, že Nakano je imunní vůči řase,“ řekl Twisp. „Já byl jeho propustka. Beze mě by se připojil k ostatním. Pověděl vám přece o těch ostatních, které řasa utopila, ne?“

„Povídám vám, že se řasa vymkla z kontroly!“ řekl Gallow. „Vypustili jsme na Pandoru příšeru. Naši předkové měli pravdu, když ji vyhubili!“

„Možná měli,“ souhlasil Twisp. „Ale my to nedokážeme zopakovat.“

„Jedy a hořáky!“ řekl Gallow.

„Ne!“ Toto slovo se vydralo z Nakana. Mračil se na Gallowa.

„Jen ji zase ořežeme do přiměřených rozměrů,“ říkal Gallow chlácholivě. „Snížíme její množství natolik, aby nebyla při vědomí, ale současně tak, abychom naše mrtvé zachovali navždy.“

Nakano stroze kývl, ale neuvolnil se.

„Řekni mu, Nakano,“ nařizoval Twisp. „Skutečně by ses mohl vrátit do křídla ku beze mě?“

„I kdyby mě řasa pustila, posádka by mě patrně nevzala na palubu,“ řekl Nakano.

„Nechápu jak chcete potopit Vashon, když už uvízl,“ poznamenal Keel. Koutky jeho úst zvlínil bolestný úsměv.

„Tak vy si myslíte, že jsem bezmocný,“ řekl Gallow.

Twisp se ohlédl k otevřenému příklopu do chodby, ke strážím, které se tam shlukly a snažily se tvářit, jako že neposlouchají.

„Vaši lidé nevědí, že jste je dostal do pastí?“ otázal se Twisp hlasitým a nosným hlasem. „Dokud žijete vy, oni jsou tady vězni!“

Gallowovi se do tváře nahrnula krev. „Ale Vashon...“

„Vashon je na obvodu řasy, kam nemůžete proniknout!“ řekl Twisp. „Nikdo, koho vyšlete proti Vashonu, nemůže proniknout.“ Pohlédl na Keela. „Pane sudí, není to...“

„Ne, ne,“ chrptěl Keel. „Pokračujte. Vedete si dobře.“

Gallow učinil viditelný pokus ovládnout svůj hněv, několikrát se zhluboka nadechl, napřímil ramena. Řekl: „LNV mohou...“

„To, co mohou udělat LNV, je omezené,“ přerušil ho Nakano. „Víš přece, co se stalo s tím, ve kterém jsem byl. Jsou zranitelné.“

Gallow hleděl na Nakana, jako by ho viděl poprvé. „Slyším svého věrného Nakana správně?“

„Copak to nechápeš?“ zeptal se Nakano mírně pronikavým hlasem. „Nezáleží na tom, co se stane s námi. No tak půjdu do řasy s tebou. Ať si nás vezme.“

Gallow couvl dva kroky od Nakana.

„No tak!“ naléhal Nakano. „Náčelník justice očividně umírá. My tři půjdeme spolu. Nezemřeme. Budeme žít v řase navěky.“

„Ty hlupáku!“ odsekl Gallow. „Řasa může umřít! Jednou byla vyhubena a může se to stát znovu!“

„Řasa nesouhlasí,“ řekl Nakano. „A vata žije věčně!“ S poslední větou zvýšil hlas a oči mu divoce zasvítily.

„Nakano, Nakano, můj nejdůvěryhodnější druh,“ řekl Gallow, hlas vyladěný do nejpřesvědčivějšího tónu. „Nenechme se zviklat žárem okamžiku.“ Gallow vyslal úzkostlivý pohled k naslouchajícím strážím u příklopu. „Ovšemže řasa může žít věčně... ale ne v takovém množství, aby ohrožovala naši existenci.“

Nakanův výraz se nezměnil.

Keel, pozorující scénu očima skelnýma bolestí, si pomyslel: *Nakano ho zná! Nakano mu nedůvěřuje!*

Twisp si myslel něco podobného a věděl, že konečně našel páku, kterou proti Gallowovi použije. *Nakano se může obrátit proti svému náčelníkovi.*

Gallow nasadil lítostivý úsměv, s nímž se obrátil ke Keelovi. „Pane sudí Keele, nezapomínejme, že Kápěčko je stále ještě moje! A hybernační nádrže dostanu já.“

To je jeho nejlepší trumf! pomyslel si Keel.

„Vsadím se, že Kápěčko neví, že Guemes jste potopil vy,“ vypravil ze sebe Keel.

„Může jí někdo donést takové obvinění?“ zeptal se Gallow. Drze se rozhlédl kolem sebe.

Je to náš rozsudek smrti? ptal se v duchu Twisp. *Budeme umlčeni natrvalo?* Rozhodl se pro smělý útok.

„Jestli se nevrátíme do křídla, odovysílají to obvinění rádiem spolu s Bushkovou výpovědí, která je potvrdí.“

„Bushka?“ V Gallowových očích se objevily současně šok i blaženost. „Vy myslíte Bushku, toho Ostrovana, který ukradl naši ponorku?“ Gallow se usmál na Nakana. „Slyšíš to? Vědí, kde se nalézá zloděj ponorky.“

Nakano nezměnil výraz.

Gallow pohlédl na chronometr vedle svého komunikačního terminálu. „Inu, inu! Už je skoro čas k obědu. Rybáři Twispe, co kdybyste tu zůstal s Náčelníkem justice? Nechám vám sem poslat jídlo. Nakano a já poobědváme spolu a poradíme se o možných kompromisech. Vy a Náčelník justice můžete udělat totéž.“

Gallow přistoupil k Nakanovi. „Pojď, starý kamaráde!“ oslovil ho. „Nezachránil jsem ti život jenom proto, abych si pořídil protivníka.“

Nakano pohlédl na Twispa, ve velké tváři jasnou myšlenku: *Proč jsi mi zachránil život?*

Twisp se rozhodl nevyřčenou otázku zodpovědět. „Ty víš proč.“ A pomyslel si: *Zachránil jsem tě prostě proto, žes byl v nebezpečí.* Nakano to už věděl.

Nakano odolal tlaku na svém rameni.

„Nehádej se se mnou, starý kamaráde,“ řekl Gallow. „Oba půjdeme do řasy, až bude čas, ale zatím je brzy. Ještě máme mnoho práce.“

Nakano se zvolna nechal vyvést z místnosti.

Svaly se mu chvěly tak silně, až se jeho veliká hlava otřásala viditelným tremorem. Keel se obrátil k Twispovi. „Nemáme moc času,“ řekl. „Vyklid'te ten stůl na konci místnosti a pomozte mi natáhnout se na něj.“

Twisp rychle smetl předměty ze stolu a pak se vrátil ke Keelovi. Vsunul své dlouhé paže pod předsedu a zvedl staré tělo, zděšený tím, jak je muž lehký. Keel už byl jen uzlíček tenkých kostí a volné kůže. Twisp jemně odnesl předsedu přes místnost a uložil ho na stůl.

Keel slabě zápolil s postrojem své protézy. „Pomozte mi sundat tu zatracenou věc,“ zajíkal se.

Twisp rozepnul postroj a stáhl protézu z Keelových zad a ramen, potom ji pustil na podlahu.

Keel vzdychl úlevou. „Raději opustím tento svět víceméně tak, jak jsem na něj přišel,“ sípal. Každé slovo ho vyčerpávalo. „Ne, nic nenamítejte! Oba víme, že umírám.“

„Pane, mohu vám nějak pomoci?“

„Už jste to udělal. Báł jsem se, že budu muset zemřít mezi cizinci.“

„Třeba můžeme udělat něco, aby...“

„Skutečně nic. Nejlepší lékaři na Vashonu mi tlumočili verdikt onoho nejvyššího Výboru pro formy života. Ne... Vy se pro tuhle chvíli dokonale hodíte... Nejste mi tak blízký, abyste začal poplakávat, a přitom dost blízký, abych věděl, že vám na mně záleží.“

„Pane... cokoli mohu udělat... všechno...“

„Použijte svůj vlastní velevýtečný rozum při jednání s Gallowem. Už jste viděl, že se Nakano dá obrátit proti němu.“

„Ano, toho jsem si všiml.“

„Ještě je tu jedna věc.“

„Cokoli.“

„Nedovolte mu, aby mě dal řase. Já to nechci. Život by měl mít vlastní tělo, i když je to tak ubohé tělo jako tohle, které se chystám opustit.“

„Já...“ Twisp se zarazil. Čest ho nutila zůstat zticha. Co mohl dělat?

Keel vycítil jeho zmatek. „Uděláte, co bude ve vašich silách,“ řekl. „Vím to. A jestli selžete, já vás soudit nebudu.“

Twispovy oči se zalily slzami. „Cokoli je v mých silách... udělám to.“

„Nebud'te moc tvrdý na Kápéčko,“ zašeptal Keel.

„Cože?“ Twisp se sklonil těsně k předsedovým rtům.

Keel to zopakoval a dodal: „Simone je citlivá a zatrpklá žena – a viděl jste Gallowa. Jen si představte, jak pro ni musel být přitažlivý.“

„Chápu,“ řekl Twisp.

„Jsem plný radosti, že Ostrovy dokážou vytvářet tak dobré lidi,“ řekl Keel. „Jsem připraven předstoupit před soud.“

Twisp si otřel oči, stále skloněný těsně k předsedovi, aby vyslechl jeho poslední slova. Keel ale nepokračoval a Twisp si uvědomil, že naznak ležící postavu neslyší dýchat. Přiložil ruku k tepně na Keelově šíji. Žádný pulz. Napřímil se.

Co mám dělat?

Je tu něco hořlavého, aby mohl staré tělo spálit a zabránit tak Mořanům předat Keela moři? Rozhlédl se po místnosti. Nic... Twisp bezmocně zíral na tělo na stole.

„Je mrtvý?“ zeptal se od příklopu Nakano.

Twisp se otočil a spatřil, že velký Mořan stojí hned na prahu.

Slzy v Twispově tváři byly dostatečnou odpovědí. „Nechtěl být odevzdán řase,“ prohlásil.

„Příteli Twispe, zemřel, ale nemusí být mrtev,“ řekl Nakano.

„Můžeš se s ním znovu setkat v Avatovi.“

Twisp zat' al pěsti, dlouhé paže se mu chvěly. „Ne! Požádal mě, abych tomu zabránil!“

„Ale to není na nás,“ řekl Nakano. „Jestliže to byl záslužný muž, Avata ho bude chtít přijmout.“ Twisp přiskočil ke stolu a stoupl si zády k němu. „Dovol mi odnést ho Avatovi,“ řekl Nakano. Přistoupil k Twispovi.

Když se Nakano ocitl v dosahu dlouhých paží, Twisp vystřelil zmozolnatělou pěstí a opřel se do ní ramenem. Rána zasáhla oslepujícím tempem Nakanovu čelist ze strany. Většinu nárazu vstřebala Nakanova svalnatá šíje, ale pohled mu zeskelnatěl. Než se stačil vzpamatovat, Twisp skočil kupředu a zkroutil Nakanovi jednu ruku dozadu s úmyslem strhnout ho na zem.

Nakano se vzpamatoval natolik, že napjal svaly a zabránil tomu. Zvolna se otáčel proti Twispovu tlaku, pohyboval se jako ohromný pilíř řasy.

Zčistajasna se do místnosti nahrnuly stráže. Další ruce popadly Twispa a škubly jím stranou, přimáčkly ho k podlaze.

„Neubližujte mu!“ křičel Nakano. Tlak kolem Twispa polevil, ale neustal. Nakano si stoupl nad Twispa, ve velké tváři smutný výraz, kapku krve v koutku úst.

„Prosím, příteli Twispe, nechci ti ublížit. Chci jen pocítit Náčelníka justice a předsedu Výboru pro formy života, muže, který nám sloužil tak dobře a tak dlouho.“

Jeden ze strážných, kteří Twispa drželi, se ušklíbl.

Nakano okamžitě popadl muže za rameno, zvedl ho jako pytel rybího masa a odhodil stranou.

„Ti Ostrované, kterým se pošklebuješ, jsou Avatovi stejně drazí jako kdokoli z nás!“ zaburácel Nakano. „Každý z vás, kdo na to zapomene, bude mít co do činění se mnou!“

Potrestaný strážný si stoupl zády k přepážce, tvář staženou strachem.

Nakano ukázal jedním tlustým prstem na Twispa a řekl: „Držte ho, ale nechte ho vstát.“ Nakano přistoupil ke stolu a něžně zvedl Keelovo tělo do náručí. Otočil se a prošel kolem stráží, u příklopu se zastavil. „Až odejdu, odved'te rybáře k

našemu vůdci. GeLaar Gallow je nahoře a má ledacos na srdci.“ Nakano zamyšleně pohlédl na Twispa. „Potřebuje tvou pomoc, aby se dostal k hybernačním nádržím – už jsou na cestě dolů.“

*Hybernace se má k hibernaci jako smrt ke spánku.
Hybernace má blíže k smrti než k životu, lze ji odstranit jen
milostí Lodi.*

Dějiny

Zatímco Brett držel Bushku, Aleová podvazovala pahýl Bushkovy levé paže kusem potápěčských popruhů. Bushka ležel těsně za hlavním příklopem, hladinu moře bylo vidět skrz plazmové okno vedle něj. Velké Slunce, právě vstupující do odpoledního kvadrantu, malovalo olejová kola na listy řasy venku, hned zářivé a hned matné, jak se jim nad hlavami proháněla mračna.

Bushkovi uniklo zasténání.

Křídla se lehce pohupoval na klidném moři. Aleová se při práci zapřela o lodní přepážku.

„Tak,“ řekla, když utáhla potápěčské popruhy. Paluba kolem nich byla šmouhatá krví, jejich potápěčské obleky jí byly zbarvené do ruda.

Aleová se otočila a křikla do chodby za Brettem. „Stíne! Kavalec máš připravený?“

„Už ho nesu!“

Brett se zhluboka nadechl a vyhlédl plazmou na poklidnou řasu – vypadala tak neškodně, tak přívětivě! Obzor měl absurdně růžově šedou barvu v místech, kde se záhy objeví Malé Slunce, aby se přidalo ke svému olbřímímu druhovi.

Byla to pekelná půlhodinka.

Bushka, kroužící bezcílně pilotní kabinou, je ukolébal do pocitu bezpečí svými ležérními pohyby. Zčistajasna vrazil do chodby a stiskl manuální ovládání hlavního příklopu. Voda vchrstla dovnitř pod vysokým tlakem, jelikož byli v hloubce – skoro pětatřicet metrů pod hladinou. Bushka byl připraven. Ustoupil před přívalem vody, popadl nouzový dýchací přístroj, uložený vedle příklopu, a hbitě vklouzl do popruhů.

Bretta a Panillea, kteří vyběhli za ním, smetla a povalila záplava vody, ženoucí se chodbou. Jen pohotovost Scudi, která uzavřela přepážku mezi nimi a otevřeným příklopem, zachránila křídla a jeho obyvatele.

Bushka jako by nic vyplaval ven, do džungle řasy, kde na dně ležel křídla.

Scudi, čelící tunám vody v křídlovém člunu, vypustila nádrže a spustila pumpu, přičemž křičela na Kareen, ať pomůže Brettovi a Stínovi. Křídla zvolna stoupal, plul vzhůru nahromaděnou řasou.

Brett a Panille se procvachtali zpátky do kabiny s pomocí Kareen. Scudi, sedící u řízení, vrhla po Brettovi pohled, aby se ujistila, že je živ a zdravý, a pak se znovu věnovala vodnímu světu, viditelnému skrz plazmu.

„Rve ho na kusy!“ zajíkla se Scudi.

Ostatní se nahnuli za Scudi a hleděli ven. Křídla se sunul vzhůru po obrovitých listech řasy, což poskytovalo lidem, kteří byli v pilotní kabině, nezřetelně osvětlený výhled na Bushku těsně vedle nich. Jedno velké chapadlo řasy, ovinuté kolem jeho těla, Bushku pevně drželo, zatímco jiné chapadlo svíralo jeho levou paži. Vodou kolem Bushkovy paže se rozléval oblak tmavé tekutiny.

Kareen se zajíkla.

Náhle Brett pochopil – ten mrak je *krev*! Řasa odtrhla paži od Bushkova těla.

Jako by ho chtěla vyplivnout, chapadla řasy se od Bushky odtrhla a hbitě ho vystrčila směrem vzhůru.

Scudi namířila křídla nahoru a ujížděla k hladině. Tam našli Bushku, napůl v bezvědomí a nebezpečně krvácejícího. Smečku švihounů, ženoucích se za pachem krve, zahnal listy řasy, které do ní divoce šlehaly.

Později, když Kareen Bushku ošetřila, Brett a Panille ho připoutali ke kavalci a odnesli dopředu. Aleová kráčela vedle nich. „Ztratil hodně krve,“ řekla. „Brachiální arterie byla dokořán.“

Scudi zůstala u kormidla, vrhla jen krátký pohled na Bushkovu bledou tvář, když stavěli kavalec na palubu za ní. Udržovala kurz křídla v kruhu o malém poloměru, uvnitř prostoru nepokrytého řasou. Drobné vlny bubnovaly tlumeným *bank-bank* o trup. Poslední zbytek nechtěné vody už odtekl přes palubu, ale podlahy byly dosud vlhké.

Scudi, která měla ještě čerstvě v mysli obraz Bushkových zranění, si říkala: *Lod' nás ochraňuj! Řasa se vztekla!*

Panille stanul nad Bushkou. Bushkova tvář zešedla, zaplavená bolestí, ale zdálo se, že je při vědomí. Když to uviděl, Panille se otázal: „O co ses to pokoušel?“

„Pssst!“ varovala ho Aleová.

„To nic,“ vypravil ze sebe Bushka. „Chtěl jsem zabít Gallowa.“

Panille nedokázal potlačit rozhořčení. „Málem jsi zabil nás všechny!“

Kareen Panillea odtáhla.

Brett vklouzl na sedadlo vedle Scudi a vyhlédl na temnou kupu výspy se základnou, ozdobenou krajkovým pěny. Malé Slunce už vyšlo a voda zářila dvojím světlem.

„Řasa,“ řekl Bushka.

„Pst,“ řekla Aleová. „Šetři si síly.“

„Musím mluvit. Řasa má všechny mrtvé z Guemesu... v sobě. Všechny. Prý jsem urval paži lidstva... potrestala mě podle toho. Kruci! Kruci!“ Pokusil se pohlédnout na místo, kde míval paži, ale pásy na kavalci ho zadržely.

Scudi zírala vytřeštěnýma očima na Bretta. Je možné, že řasa převzala osobnost všech mrtvých, které vstřebala? Budou všechny staré spory vyřešeny? Jakmile konečně získala vědomí a slova, jimiž se může vyjádřit, promlouvá řasa násilnými činy. Otřásla se, když vyhlédla ven na zelené listy, obklopující křídla.

„Všude kolem jsou švihouni,“ řekla Scudi.

„Kde... kde mám ruku?“ sténal Bushka.

Oči měl zavřené a jeho velká hlava se na pozadí světlé látky kavalce zdála ještě větší.

„Zabalenou u ledu v chladničce,“ řekla Aleová.
„Poškozenou tkáň budeme narušovat co nejméně. Lepší šance na znovuupevnění.“

„Řasa věděla, že jsem byl jen hlupák, kterého Gallow... využil,“ sténal Bushka. Zmítal hlavou ze strany na stranu.
„Proč ublížila *mně*?“

Silný poryv větru hodil křídélkem a mrštil jím bokem do řasy. Ozvalo se hlasité bouchnutí a křídélák se vzepjal, nato se s chraplavým sykotem narovnal.

„Co je to? Copak to je?“ vyptávala se Aleová.

Brett ukázal na oblohu nad výspou. „Myslím, že nás řasa právě na něco upozornila. Podívej! Viděla jsi někdy tolik LNV pohromadě?“

„LNV, houby!“ řekl Panille. „U všech Lodí! To jsou hyletouny! Tisíce hyletounů.“

Brett zíral s otevřenými ústy. Jako všechny pandorské děti vídal hologramy nosičů spor řasy, jev na Pandoře po celé generace nevídaný. *Panille má pravdu! Hyletouny!*

„Jsou tuze krásné,“ zašeptala Scudi.

Brett musel souhlasit. Hyletouny, obří organikové vodíkové vaky, tančily s duhovými barvami ve svitu dvou sluncí. Vznášely se vysoko nad výspou a v rovnoměrném větru směřovaly na jihozápad.

„Už se to vymklo z ruky,“ řekl Panille. „Řasa se bude rozmnožovat sama.“

„Klesají,“ řekl Brett. „Podívejte! Některé táhnou chapadla vodou.“

Letka hyletounů, už pěkný kus za výspou, sestupovala zvolna po větru směrem k moři.

„Skoro to vypadá, jako by je někdo řídil,“ řekla Scudi. „Podívejte, jak se všechny pohybují stejně!“

Něco tvrdého znovu bouchlo o trup křídéláku. Vedle nich se rozevřel průliv, rozprostírající se směrem k místu, kde hyletouny sestupovaly těsně nad vodu. Zprvu zvolna sunul proud křídélák do nového průlivu.

„Raději se nechme nést,“ řekl Panille.

„Ale Twisp je ještě na základně!“ namítl Brett.

„Tohle představení režíruje řasa,“ řekl Panille. „Tvůj přítel se o sebe bude muset postarat sám.“

„Myslím, že Stín má pravdu,“ ozvala se Scudi. Ukázala směrem k výspě. „Vidíš? Tam jsou další hyletouny. Skoro se dotýkají skály.“

„Ale co jestli se Twisp vrátí a my...“

„Připluju zpět, jak jen nám to řasa dovolí,“ řekla Scudi. Zapnula tryskové motory.

„Ne! Vezmu dýchací bomby a půjdu...“

„Brette!“ Scudi mu položila ruku na rameno. „Viděl jsi, co udělala Bushkovi.“

„Ale já jsem jí neublížil... a nikomu. Mořané by mě zabili.“

„Nevíme, co udělá,“ řekla Scudi.

„Má pravdu,“ souhlasil Panille. „K čemu bys byl svému příteli bez rukou?“

Brett klesl zpět na sedadlo.

Scudi přidala plyn a spustila křídla. Člun nabíral rychlost, zvedl se a vyrazil průlivem směrem k sestupujícím hyletounům.

Brett seděl mlčky. Náhle měl pocit, že se jeho mořanští druhové obrátili proti němu, dokonce i Scudi. Jak mohou vědět, co řasa chce? No tak otevřela průliv skrze svůj hustý porost! No tak nasměrovala do toho průlivu proud! Twisp ho možná potřebuje tam, kde měli čekat.

Znenadání Brett potřásl hlavou. Napadlo ho, jak by na takové námitky reagoval Twisp. *Nebud' blázen!* Řasa mluvila jednoznačně. Bushka... průliv... proud – slova by nemohla vyjádřit jasněji, co mají udělat teď. Scudi a ostatní pouze pochopili a akceptovali to rychleji.

Rychlým škubavým pohybem ubrala Scudi plyn a křídla se zastavil mohutným trhnutím, které zvedlo vlny po obou stranách.

„Jsme zablokováni,“ řekla.

Podívali se před sebe. Nejenže řasa uzavřela průliv, kterým křídla přijel, ale listy a stvolky se zvedly z vody i před nimi. Hustý nízký prales zeleně jim zablokoval cestu.

Brett pohlédl nalevo. Výspa se tam tyčila do výšky, vzdálená ne víc než tři kliky. Hyletouny dál sestupovaly asi klik před nimi, bylo jich husté hejno.

Panille promluvil přímo za Brettem. „Nevzpomínám si, že by na hologramech byly tak pestré.“

„Nové plemeno, nepochybně,“ řekla Kareen.

„Co uděláme teď?“ zeptal se Brett. „Počkáme tady, dokud nezjistíme, proč nás sem řasa nasměrovala,“ odpověděla Scudi.

Brett vzhlédl k sestupujícím hejnům hyletounů. Tmavá chapadla se natahovala dolů k vodě. Sluneční světlo odráželo od velikých vaků duhovou září.

„Dějiny říkají, že řasa vyrábí vlastní vodík jako vy Ostrované,“ řekl Panille. „Vaky se vyloučí hluboko pod vodou, naplní a vyšlou, aby šířily spory. Jeden z mých předků v hyletounů letěl.“ Mluvil zadýchaným šepem. „Vždycky mě fascinovaly. Snil jsem o dnešním dnu.“

„Co to dělají?“ zeptala se Scudi. „Proč by nosily spory sem? Řasa je všude kolem nás.“

„Předpokládáš, že je řídí nějaká inteligence,“ řekla Kareen. „Patrně letí tam, kam je vítr zaneše.“

Panille ostře zavrtěl hlavou. „Ne. Kdo ovládá proudy, řídí i teplotu vody na hladině. Kdo řídí tu, řídí také vítr.“

„Co to tedy dělají?“ opakovala Scudi. „Už neletí moc rychle. Je to jako by se tu shromažďovaly.“

„Hybernační nádrže?“ napadlo Kareen.

„Jak by mohla řasa...,“ začala Scudi. Zarazila se a pak pokračovala: „Tady mají přistát?“

„Dost blízko,“ řekla Kareen. „Stíne?“

„Správný kvadrant,“ řekl. Pohlédl na chronometr. „Podle původního plánu už měly přistát.“

„Tamhle je nějaký divný hyletoun,“ řekl Brett. „Nebo je to opravdu LNV?“ Ukázal nahoru, prstem se téměř dotkl stropní plazmy.

„Padák!“ řekl Panille. „U všech Lodí! To je první hybernační nádrž!“

„Podívejte na ty hyletouny!“ žasla Scudi.

Pestré vaky zahájily vířivý pohyb, rozevíraly ve svém středu prostor. Volný prostor plynul poněkud na jih a trošičku na západ, vytvářel mořskou síť k zachycení sestupujícího padáku.

Bylo už vidět, že se na padáku něco houpe – stříbřitý válec, který odrážel jasné záblesky sluncí.

„Lodi! To je to veliké!“ řekl Panille.

„Moc ráda bych věděla, co v tom je,“ zašeptala Kareen.

„To brzy zjistíme,“ upozornil Brett. „Podívejte! Nad tím padákem – je tam další... a ještě.“

„Óóó, kdyby se mi tak jedna z nich dostala do rukou... jen jedna,“ řekl Panille.

První hybernační nádrž už byla jen něco víc než sto metrů nad vodou. Klesala rychle, vlastní dopad do vody zakryl kruh hyletounů. Druhá hybernační nádrž spadla do otevřeného kruhu, třetí... čtvrtá... Pozorovatelé jich napočítali dvacet, některé z nich byly větší než křídlový člun.

Kruh hyletounů se uzavřel, když do vody dopadla poslední nádrž. Okamžitě se v řase začala šířit cesta od zablokované pozice křídlového člunu k místu, kde se shromáždily hyletouny.

„Máme se k nim přidat,“ řekla Scudi. Spustila trysky a vyplula, pomaličku, krokem. Po obou stranách se od přídě rozlila vlna. Hyletouny se rozestoupily, když se k nim křídla přiblížil, otevřely průchod do bezřasého kruhu, kde se pohupovaly ohromné nádrže.

Všichni v křídlovém člunu s úžasem zírali na vyhlídku, která se jim naskýkala. Bylo vidět, jak chapadla hyletounů pracují s uzavíracím mechanismem nádrží, jak je otevírají a plazí se dovnitř. Široké zakřivené příklopy se odsouvaly před zkoumavými chapadly stranou. Znenadání se jedna z

otevřených nádrží naklonila a vpustila dovnitř vodu. Objevili se bělobřiší mořští savci a okamžitě se ponořili do vody.

„Kosatky,“ vydechl Panille. „Podívejte!“ Ukázal přes Brettovo rameno. „Velryby! Zrovna takhle vypadaly na hologramech.“

„Moje velryby,“ zašeptala Scudi.

Průliv, jenž se předtím rozevřel pro křídla, nyní zahýbal obloukem doleva a směřoval je ke shluku šesti nádrží, který síť řasy držela u sebe. Bylo vidět, jak se chapadla hyletounů zmítají a vnikají do nádrží.

Když se křídla přiblížila k tomuto shluku, vynořilo se temné chapadlo se zápolící lidskou postavou – bledou a nahou. Další chapadlo se objevilo s dalším člověkem... dalším... ještě... Z nádrží vystupovalo celé spektrum odstínů barvy lidské pokožky – od temnějších než Scudi až po světlejší než Kareen Aleová.

„Co to s těmi chudáky dělají?“ zeptala se Kareen.

Tváře lidí, vytahovaných z nádrží, prozrazovaly viditelnou hrůzu, ale hrůza začínala ustupovat přímo před očima posádky křídlového člunu. Hyletouny nesoucí lidi začaly zvolna plynout ke křídla.

„Proto nás přivedla,“ řekl Brett. „Dělej, Stíne! Otevřeme příklop.“

Scudi umlčela trysky člunu. „Tolik lidí nezvládneme,“ řekla. Ukázala na masu hyletounů, vytahujících ze sousedních nádrží další lidi. V chapadlech hyletounů bylo vidět více než stovku lidských postav, a každou vteřinou byli z nádrží vyjímáni další lidé. „To nás potopí!“ řekla Scudi.

Brett zastavil v chodbě, aby sledoval, kam ukazuje namířený Scudiin prst, a řekl: „Budeme je muset odtáhnout na základnu. Uvidíme, jestli k nim dostaneme lano.“ Otočil se a vyběhl chodbou k hlavnímu poklopu. Bylo slyšet, jak Panille běží za ním.

Hyletouny se už shlukovaly kolem příklopu, když ho Brett otevřel. Jedno chapadlo se vkradlo do otvoru a popadlo Brett.

Ztuhl. Mysl mu naplnila slova, jasná a dokonalá, nerušená žádnými podružnými myšlenkami.

„Něžný člověče, milovaný Avatovou milovanou Scudi, neměj strach! Přinášíme ti Lodiklony, aby žili v míru vedle vás všech, kteří sdílejí Pandoru s Avatou.“

Brett se zajíkl a ucítil vedle sebe Panillea: kalné myšlenky – zdaleka ne tak jasné jako slova, která mu prostřednictvím chapadel hyletounů zvučela ve smyslech jasně jako zvon. Panille vyzařoval zbožnou úctu, školácké vzpomínky na hologramy zobrazující hyletouny, rodinné historky o onom prvním pandorském Panilleovi... A pak strach, že ta masa lidí, přinášejících hyletouny, potopí křídla.

„Hyletouny vás budou nadnášet,“ přenášela chapadla. „Neboj se. Jaký je dnes nádherný den! Jak úžasná překvapení k nám přicházejí, dar požehnané Lodi.“

Brett zase zvolna přicházel k sobě. Viděl, že se opírá o smyčky chapadel hyletounů. Nazí lidé byli jeden za druhým zasouváni do příklopu. Jak byli ti nově příchozí vysocí! Někteří se museli v chodbě sehnout.

Panille vypadal v podobném sevření chapadel omámeně. Ukazoval nově příchozím cestu chodbou k řídicí kabině.

„Někteří z vás mohou jít do nákladních komor touhle chodbou,“ volal Brett.

Šli tam, kam je Brett a Panille posílali... bez otázek, bez námitek. Zřejmě byli v šoku od procitnutí v chapadlech hyletounů.

„Přesouvají nás k výspě,“ řekl Panille. Ukázal k okraji černé skály, viditelnému z příklopu. Zvuk příboje na úpatí výspy byl jasně slyšitelný.

„Gallow!“ řekl Brett.

Jakmile Brett promluvil, chapadla hyletounů se odvinula z jeho těla. I Panille byl propuštěn. Prostor kolem nich zůstal napěchován mlčícími příchozími. Bylo vidět, že další drží v chapadlech hyletouny, jiná chapadla se držela okraje příklopu. Zvolna se začal prodírat kupředu, omlouval se, cítil tlak nahé pokožky, která mu dělala místo.

Pilotní kabina nebyla tak nabitá jako chodba. Zůstal volný prostor kolem Bushky, ležícího v bezvědomí na kavalci. Další prostor izoloval velitelská sedadla, kde seděly Scudi a Kareen. Mřížový chapadel hyletounů zakrývalo většinu plazmy a ponechávalo jen malé zarámované kousky výhledu kupředu. Výspa se tam tyčila do výšky, příboj zněl hlasitěji.

„Řasa už je až u výspy,“ řekla Kareen. „Podívejte! Nezbyl už skoro žádný prostor.“

Jeden z nově příchozích, muž tak vysoký, až se jeho hlava takřka dotýkala stropu kabiny, vystoupil kupředu, sklonil se a vykoul malým otvorem v mřížovém chapadel hyletounů. Posléze se napřímil a shlédl na blány mezi prsty Scudi, a pak na podobné výrůstky na Kareeniných nohou. Nakonec si všiml Brettových velkých očí.

„Bůh nás ochraň!“ řekl. „Jestli se budeme množit na téhle planetě, budou všichni naši potomci deformovaní?“

Bretta zarazil nejprve mužův přízvuk, podivně zpěvavý způsob řeči, a pak i obsah jeho slov. Ten člověk hleděl na Mořany i Ostrovany se stejným viditelným odporem.

Kareen šokovaně střelila pohledem po Brettovi a pak do kabiny, plné olbřímích lidí, z jejichž tváří zvolna mizel omámeně nepřítomný výraz – ty tváře si byly podivně podobné. Kareen uvažovala, jak se tihle lidé mezi sebou poznají... až na variace v odstínu pokožky. Všichni si byli tuze podobní!

Tehdy jí svítlo, že vidí Lodinormály... lidonormály. Ona se svou malou postavou a zčásti spojenými prsty u nohou, ona je zrůda.

Lodi! Jak se budou tihle nově příchozí stavět k lidem jako je Náčelník justice nebo dokonce Queets Twisp se svými nepůvabnými rukama? Co řeknou, až se střetnou s Kápěčkem?

Náhle křídílák zaskřípěl o skálu... a znovu... a zase. Lehce se zvedl a tvrdě dosedl na pevný povrch.

„Jsme tady,“ konstatovala Scudi.

„A budeme se muset nějak vypořádat s GeLaarem Gallowem,“ řekl Panille.

„Jestli to už řasa neudělala za nás,“ dodala Kareen.

„Nedá se říct, co udělá,“ pravil Panille. „Bojím se, že Twisp měl pravdu. Nedá se jí věřit.“

„Dovede ale být zatraceně přesvědčivá,“ vybavil si Brett dotek hyletounů v příklopu.

„V tom je její skutečné nebezpečí,“ řekl Panille.

*Hlupáci! Dobytěk zporáželi, slunečnímu králi zasvěcený;
běda, bůh připravil je o návrat domů slavný.*

Homér, Záznamy Lodi

Twisp slyšel dole v prohlubni rozmlouvat Gallowovy lidi a nervozita v jejich klábosení mu sdělovala, jak silná je jeho pozice. Gallow ho přivedl nahoru po úzké stezce, vytesané do skály, až na plochý výčnělek nad mořem na jihovýchodním okraji výspy. Twispovi vanul do tváře vítr.

„Jednoho krásného dne tady budu mít svou správní budovu,“ říkal s rozmáchlým gestem Gallow.

Twisp se rozhlédl po černé skále, jiskřící se úlomky minerálů ve světle obou sluncí. Zažil už mnoho takových dnů jako tento – obě slunce na obloze, moře valící se jako by nic pod příkrývkou řasy – ale nikdy z takové vyhlídky. Dokonce ani z nejvyššího bodu Vashonu nebyl takový výhled – vysoký, pevný a nehybný.

Gallow tady bude stavět?

Twisp se snažil zachytit útržky hovoru pod nimi, ale většinou to byly výrazy nervozity, jež pronikly až sem. Gallow vůči tomu nebyl imunní.

„Hybernační nádrže brzy přistanou,“ říkal, „a já je dostanu!“

Twisp se rozhlédl po vši té řase a vzpomněl si na Nakanova slova. „*Potřebuje tvou pomoc.*“

„Jak ty nádrže vylovíte?“ zeptal se Twisp praktickým tónem. Necítil potřebu zmiňovat se o kruhu řasy kolem tohoto skalnatého výběžku, vystupujícího z moře. Z tohoto bodu Twispovi připadalo, že řasa je ještě blíž než prve, když s Nakanem plaval od křídla.

„LNV,“ řekl Gallow a ukázal na zčásti vyplněné vaky tří LNV, čekajících na své plošině. Mořané, pracující kolem LNV, byli zřejmě jedinými účelně se pohybujícími postavami v prohlubni.

„Samozřejmě by pomohlo, kdybychom měli váš křídlaček,“ řekl Gallow. „Jsem ochotný oplátkou za něj hodně nabídnout.“

„Křídlaček máte,“ řekl Twisp. „Viděl jsem ho zakotvený u závětné strany tohoto místa.“ Zachoval ledabylý tón a říkal si, kolik takových situací už zažil – smlouvání o nejlepší cenu za svůj úlovek.

„Oba víme, že řasa neuvolní našemu křídlačku cestu,“ řekl Gallow. „Ale pokud byste se s Nakanem vrátili k vašemu člunu.“

Twisp se zhluboka nadechl. Ano, bylo to jako smlouvání o úlovku, ale byl tu značný rozdíl. Člověk si mohl obchodníkům s rybami vážit, i když stáli proti němu. Gallow mu byl odporný. Twisp se snažil neprojevit své emoce hlasem.

„Nevím, co byste mi mohl nabídnout,“ řekl.

„Moc! Podíl na nové Pandoře!“

„To je všechno?“

„Všchno?“ Gallow vypadal opravdu překvapeně.

„Mně to připadá, že nová Pandora nastane tak jako tak. Neumím si představit, kde v ní budete mít nějak moc vlivu, když řasa usiluje o váš úkryt a tak dále.“

„Vy to nechápete,“ řekl Gallow. „Mořanská obchodní ovládá většinu potravních zdrojů, zpracování. Kareen Aleová se dá ovlivnit podle našich potřeb a její podíly...“

„Kareen Aleovou nemáte.“

„S vaším křídlačkem... a lidmi v něm...“

„Podle toho, co vidím, má Kareen Aleovou Stín Panille. A pokud jde o Scudi Wangovou...“

„To je dítě, které...“

„Myslím, že je to možná hodně bohaté dítě.“

„Přesně tak! Váš křídlaček a lidé v něm, to je klíč!“

„Ale vy ten klíč nemáte. Mám ho já.“

„A já mám vás,“ řekl Gallow a jeho hlas zněl tvrdě.

„A řasa má předsedu Keela,“ řekl Twisp.

„Ale nemá mě a já mám pořád ještě prostředky k vylovení hybernačních nádrží. LNV budou nemotornější a pomalejší, ale dokážou to.“

„Nabízíte mi podřízené postavení ve své organizaci,“ řekl Twisp. „Co mi zabrání sebrat všechno, jakmile se vrátím na křídla?“

„Nakano.“

Twisp se kousal do rtu, aby se nerozesmál. Gallow je velmi špatný nákupčí. Vlastně nestojí vůbec za nic, pokud je řasa proti němu a křídla v rukou někoho, kdo chce být u nádrží dřív než on. Twisp vzhlédl k obloze. Nádrže přistanou na dohled od tohoto místa, říkal Gallow. Jeho lidé na Odpalovací základně Gallowa upozornili. To stálo rovněž za úvahu – Gallow má následovníky na mnoha místech... I Ostrovany.

Ale ty hybernační nádrže!

Twisp se nemohl ubránit hlubokému pocitu vzrušení, když na ně pomyslel. Vychovaly ho historky, spekulující o obsahu nádrží. Byl to pytel pokladů, který má Pandoru polidštit.

Dokáže tomu řasa zabránit?

Twisp se otočil a pohlédl na LNV. Ty věci se bezpochyby mohou pohybovat nad dosahem řasy. Ale dovolí řasa lidem ze vzduchu sebrat kořist z moře? Všechno záleží na tom, kde nádrže přistanou. Z tohoto vyvýšeného bodu bylo vidět mořskou hladinu zcela bez řasy. Velmi nejistá loterie, nicméně...

Gallow přistoupil k Twispovi, aby se s ním podělil o vyhlídku na vnitřní prohlubeň výspy a na čekající LNV.

„To je moje ústupová pozice,“ řekl Gallow. Ukázal na LNV.

Twisp věděl, co by udělal teď, kdyby smlouval o svůj úlovek. Pohrozil by, že půjde za jiným kupcem. Byl by jízlivý a dal tomu kupci na srozuměnou, že nepatří do větší hry.

„Podle mého jste hotový,“ řekl Twisp. „Soustřed'te se na fakta. Jestli nádrže přistanou v řase, pak jste skončil. Bez rukojmí jste jen žalostnou hrstkou lidí na jednom malém kousíčku země. Máte sice následovníky jinde, ale já se vsadím, že vás opustí v tu ránu, jakmile pochopí, jak jste ve skutečnosti bezmocný.“

„Pořád ještě mám vás,“ zasípal Gallow. „A nemylte se v tom, co vám mohu udělat!“

„Co můžete udělat?“ zeptal se Twisp co nejpraktičtějším tónem. „Jsme tady nahoře sami. Stačí, když vás jen popadnu a skočím odtud do moře. Řasa nás dostane oba.“

Gallow se usmál a vytáhl z pouzdra u pasu laserovku.

„Já si říkal, že ji budete mít,“ pravil Twisp.

„Bylo by mi velkým potěšením rozřezat vás pomalu na kousky,“ řekl Gallow.

„Až na to, že mě potřebujete,“ připomněl mu Twisp. „Vy nejste hazardér, Gallowe. Máte rád všechno najisto.“

Gallow se zamračil.

Twisp naklonil hlavu směrem k LNV. Vaky se začínaly nadouvat. Někdo do nich pumpoval vodík.

„Ty nejsou nijak jisté,“ řekl Twisp.

Gallow se přiměl k jakémusi matnému úsměvu. Shlédl na zbraň ve své ruce. „Proč se vlastně hádáme?“

„My se hádáme?“ podivil se Twisp.

„Zdržujete,“ řekl Gallow. „Chcete vidět, kde ty nádrže přistanou.“

Twisp se usmál.

„Na Ostrovana jste pěkně chytrý,“ řekl Gallow. „Víte, co nabízím. Mohl byste mít všechno co chcete – peníze, ženy...“

„Jak víte, co chci?“ zeptal se Twisp.

„V tom se nijak neodlišujete od všech ostatních,“ řekl Gallow. Vyslal pohled na Twispovy dlouhé paže. „Možná by se našlo i několik málo mořanských žen, pro něž byste byl přijatelný.“

Gallow zasunul laserovku do pouzdra a ukázal prázdnou ruku. „Vidíte? Víím, co na vás zabere. Víím, co vám mohu dát.“

Twisp zvolna zavrtěl hlavou. Znovu se zadíval na LNV. *Přijatelný?* Jeden krok a měl by ve svých dlouhých rukou toho nejnepřijatelnějšího člověka, jakého kdy poznal. Ještě dva kroky a byli by přes palubu, v moři.

Jenže pak bych se možná nikdy nedozvěděl, jak to dopadne.

Uvažoval o tom, jak by přišel k vědomí v nesmírné zásobárně vědomí řasy. Sdílel Keelův odpor k takovému

konci. Kruci! A nemohl jsem staříkovi pomoci! To má u mě Gallow schované!

Přes Twispa přelétl stín, přinášející bezprostřední chlad větru, který se do něj opřel. Myslel, že je to jen další mrak, ale Gallow se zajíkl a cosi se dotklo Twispova ramene a líce – cosi dlouhého a provazcovitého.

Tehdy Twisp vzhlédl ke spodku hyletounu a uviděl všude kolem dlouhá tmavá chapadla, cítil, jak ho chytají. Odkudsi slyšel řev.

Gallow?

Dokonalý hlas naplnil Twispovy smysly, jako by k němu přicházel všemi nervovými kanálky – sluch, hmat, zrak... celého ho ten hlas uchvátil.

„Vítej u Avaty, rybáři Twispe,“ říkal ten hlas. „Jaké je tvé přání?“

„Dej mě dolů,“ zajíkal se Twisp.

„Áááá, ty si chceš zachovat tělo! Pak tě Avata nemůže dát dolů tady. Tělo by bylo poškozeno, nejspíš zničeno. Buď trpělivý a neměj strach. Avata tě dá dolů k přátelům.“

„Gallow?“ vypravil ze sebe Twisp.

„To není tvůj přítel!“

„Já vím!“

„A ví to i Avata. Gallow bude dán dolů, jak jsi tak trefně vyjádřil, ale z veliké výšky. Gallow už není nic než kuriozita, nic víc než úchylka. Lépe ho považovat za chorobu, nakažlivou a někdy smrtelnou. Avata léčí nakažené tělo.“

Twisp si začal uvědomovat, že se houpe vysoko ve vzduchu a kolem něj vane vítr. Hluboko pod ním se rozprostírala nesmírná rozloha řasy. Hrud' a hrdlo mu sevřel náhlý pocit závratí, zatočila se mu hlava.

„Neboj se,“ říkal ten dokonalý hlas. „Avata pečuje o přátele a druhy milované Scudi Wangové.“

Twisp zvolna otočil hlavu vzhůru. Cítil, jak ho provazcovitá chapadla pevně drží kolem pasu a nohou. Uviděl tmavou spodní stranu vaku, z níž ta popínavá hmota vystupovala.

Avata?

„Vidíš to, čemu říkáte hyletoun,“ sděloval mu hlas. „Avata opět plodí v matce-moři. Znovu je tu skála. To, co lidé zničili, lidé obnovili. Tudíž se učíte ze svých chyb.“

V Twispovi se vzedmul ohromný pocit trpkosti. „Takže vy všechno napravíte! Už žádné chyby. Všechno dokonalé v tom nejdokonalejším ze všech světů.“

Tehdy Twispa prodchl pocit smíchu bez jediného zvuku. Dokonalý hlas byl teď lehkovážný a lichotivý: „Nepromítej své obavy do Avaty. Zde je jen zrcadlo, které odhaluje tebe samého.“ Hlas se změnil a byl téměř ostrý. „Teď! Tady dole máš své přátele. Zacházej s nimi dobře a poděl se s nimi o své radosti. Nepoučili se snad Ostrované důkladně z lidských omylů minulosti?“

Kdyby přišla válka, bude nejlépe prostě zůstat naživu a tím zvýšit počet duševně zdravých lidí.

George Orwell, Záznamy Lodi

Přední část Vashonu byla ve tmě dost blízko, aby Brett postřehl světla výraznějších staveb. Seděl vedle Scudi na řídicích sedadlech křídla, slyšel tlumené hovory za svými zády. Většina Lodiklonů byla zanechána na předsunuté základně mezi ustrašenými a zkroušenými Zelenými Švihouny. Primárním problémem byl úkol nakrmit všechny nově příchozí. V křídle zůstal jen reprezentativní, nepočetný vzorek lidí z hybernačních nádrží. Klon jménem Bickel si stoupl těsně za Bretta a pozoroval tentýž noční výjev jejich příjezdu na Vashon.

Na toho Bickela si musím dát pozor, říkal si Brett. Náročný, mocný muž. A velký. Všechny ty Lodiklony byly velké! Tím se znepokojivě násobil problém potravin.

Někdo přišel ze zadní části kabiny a stoupl si vedle velkého Lodiklona.

„Budeme muset podávat spoustu hlášení, až tam budeme.“ Hlas patřil Kareen Aleové.

Brett uslyšel vzadu v kabině Twispův kašel. *Hlášení? Pravděpodobně. Něco z té staré rutiny má dosud cenu.* Twispova zkušenost v sevření hyletounu se musí přidat ke všem ostatním novým poznatkům.

...milovaná Scudi Wangová.

Brett pohlédl na profil Scudi proti tlumenému světlu přístrojů před ní. Così mu naplnilo hrud' už při pouhé myšlence na Scudi. *Milovaná, milovaná*, říkal si.

Dvojitá čára modrých světél, vyznačující vstup do vashonského hlavního přístavu, se před nimi nehybně tyčila. Scudi spustila křídla na trup.

„Na Bushku budou čekat zdravotníci,“ řekla Scudi. „Radši ho odnese k příklopu.“

„Jasně.“ Bylo slyšet, jak Aleová odchází.

„Ta země před námi je Ostrov?“ zeptal se Bickel.

Brett se otřásl. Ti nově příchozí mluví pořád tak hlasitě!

„Je to pevnina,“ řekla Scudi.

„Musí být nejméně dvě stě metrů vysoká,“ řekl Brett. Musel si připomínat, že ani tento nově příchozí, ani Scudi, nevidí masu země tak jasně jako on.

Křídla už byl v objetí paží vashonského přístavu. Brett otevřel nouzový příklop kabiny vedle sebe a vyklonil se do větru, sotva uviděl jasně čitelný obrys přístavu, který tak důvěrně znal. Všechn předchozí čas důvěrnosti s tímto místem mu nyní připadal vzdálený celé světelné roky v minulosti. Jeho pozice v řídicí kabině křídla mu umožňovala úžasný výhled na příjezd – obrysová světla břehu, Ostrované řítící se chytat lana křídla, zatímco Scudi spouštěla zpětný chod trysek. Syčení trysek umlklo. Křídla se zhoupł a pak se přitulil k bublinám u okraje mola. Scudi rozsvítila světla v kabině.

K Brettovi vzhlížely známé tváře – ostrovanské tváře, kterých si letmo všiml už mnohokrát. A s nimi přišel starý známý puch Vashonu.

„Fuj!“ řekl Bickel. „Tady to smrdí!“

Brett cítil, jak mu paže Scudi zajela kolem krku a její hlava se naklonila těsně k němu. „Mně ten smrad nevadí, lásko,“ zašeptala.

„Vyčistíme to, až se dostaneme na pevninu,“ řekl Brett. Vzhlédl k obrovské mase skály, osvětlené hvězdami, která dominovala obloze za Vashonem. Tam tedy půjdou on a Scudi? Nebo se vrátí dolů a budou pracovat na návratu dalších míst jako je tohle?

Z přístaviště na ně zavolal nějaký hlas. „To jsi ty, Brette Nortone?“

„Tady jsem!“

„Vaši čekají v Síni umění. Prý se nemůžou dočkat, až tě uvidí.“

„Řekl bys jim laskavě, že se s nimi sejdeme U esa pohárů?“ zavolal Brett. „Mám tu přátele a rád bych, aby je poznali.“

„Ježíši Kriste!“ Bickelův hlas za Brettovými zády byl jen ostrým vydechnutím. „Podívej na ty deformace! Jak sakra můžou tihle lidé žít?“

„Šťastně,“ řekl Brett. „Na to si zvykneš, Lodiklone. Pro nás jsou krásní.“ Jemně se přitiskl zády ke Scudi a naznačil, že chce vstát z řídicího sedadla.

Společně vyklouzli ze sedadel a vzhledli k postavě Bickela, který se nad nimi tyčil.

„Jak jsi mi to řekl?“ otázal se Bickel.

„Lodiklone,“ řekl Brett. „Všichni živí lidé, které Lod' přivedla na Pandoru, byli klony.“

„Jo... jo.“ Bickel si drbal bradu a vyhlédl na dav v přístavu. Nově příchozí, kteří se tam vynořovali, se tyčili nad Ostrovany.

„Ježíš nám pomáhej,“ zašeptal Bickel. „Když jsme stvořili Lod'... vůbec jsme netušili...“ Potrásl hlavou.

„Byl bych opatrný, komu povíš svůj příběh o původu Lodi,“ upozornil ho Brett. „Jistým vyznavačům NáLoděnství by se to nemuselo zamlouvat.“

„Zamlouvat nezamlouvat,“ zabručel Bickel. „Lod' stvořili lidé jako já. Naším cílem bylo mechanické vědomí.“

„A když jste dosáhli toho... toho vědomí,“ řekla Scudi, „pak...“

„Chopilo se moci,“ řekl Bickel. „Řeklo, že je naším bohem a my se měli rozhodnout, jak budeme vyznávat NáLoděnství.“

„Moc divné,“ zamumlala Scudi.

„Radši tomu věř,“ řekl Bickel. „Má tady někdo představu, jak dlouho jsme byli v hybernaci?“

„Co na tom sejde?“ zeptal se Brett. „Jste naživu tady a teď, a s tím se musíte vypořádat.“

„Hej, kluku!“ volal Twisp z chodby. „Dělej! Čekám na tebe v přístavišti. Děje se spousta věcí. Máme všude kolem té

pevninské masy pod vodou mořanské hlídky – spalují švihouny. Švihouni chtějí zpátky na pevninu.“

„Už jdeme.“ Brett vzal Scudi za ruku a zamířil do chodby.

„Vata a Duque zmizeli,“ řekl Twisp. „Někdo rozbil Vatinu nádrž a oni prostě zmizeli.“

Brett zaváhal, cítil, jak se mu ruka ve Scudiině dlani začíná potit. *Gallow*? Ne... *Gallow* je mrtev. Pak tedy někdo z *Gallowových* lidí? Zrychlil krok.

Od přístavu se ozval lomoz, rozléhající se chodbou.

„Co to bylo?“ zeptala se Scudi.

„Ty jsi nikdy neslyšela kokrhat kohouta?“ otázal se Bickel těsně za ní.

„Přinesl je hyletoun,“ zavolal Twisp před nimi. „Říká se tomu slepice. Je to něco jako kvakoš.“

Na světě budeš mít strážně: buď ale dobré mysli. Překonal jsem svět.

křesťanská Kniha mrtvých

Vata se kolébala na bujném loži z listů řasy, hlavu ve výšce, aby měla výhled přes Duquea, zahnížděného ke spánku v ohybu její ohromné levé paže. Světlo vycházejícího Malého Slunce vrhalo na scenerii ostrou horizontální iluminaci. Moře se zvedalo a klesalo v mírných vlnách, jejichž hřebeny tlumily obrovité listy.

Pokud měl někdo z nich hlad, miniaturní cilie z řasy se zavrtala do žíly a nutrienty plynuly – z řasy do Vaty... z řasy do Duquea. A zpět z Vaty proudily genetické informace, uložené v nejčistší formě uvnitř jejích buněk: od Vaty k Avatovi.

Takové báječné probuzení! říkala si Vata.

Zkoumavá chapadla řasy se vkradla skrz stěny její nádrže v hlubinách Vashonu a vpustila tam ohromnou záplavu mořské vody, která smetla pozorovatele i Kápěčko. Hbitá chapadla uchopila Duquea i ji, vytáhla je do moře a pak vzhůru na noční hladinu. Tam je rychlý proud spěšně odnesl od poraněného trupu Vashonu.

V určité vzdálenosti od Ostrova je oba zvedla z moře chapadla hyletounu a odnesla je až sem, kde panovalo pouze moře.

V sevření chapadel hyletounu našla Vata své skutečné procitnutí.

Jak úžasné... všechny ty uložené lidské životy... hlasy... jak báječná věc. Zvláštní, že některé ty hlasy měly námitky proti svému uchování v řase. Slyšela dialog mezi Avatou a nějakým Keelem.

„Ty mě rediguješ!“ To říkal Keel. „Můj hlas měl chyby a já je vždycky slyšel. Patřily ke mně!“

„Nyní žiješ v Avatovi.“ Jak všeobjímající, jak uklidňující byl ten krásný hlas.

„Dal jsi mi dokonalý hlas! Nech toho!“

A opravdu, když příště uslyšela Keelův hlas, měl jiný tón, poněkud chraplavý, s kašlem a odkašláváním.

„Ty si myslíš, že mluvíš jazykem mého lidu,“ vyčítal Keel. „Takový nesmysl!“

„Avata mluví všemi jazyky.“

To mu patří, říkala si Vata. Ale Duque, sdílející její povědomí o tomto internalizovaném rozhovoru, se smíchem souhlasil s Keelem.

„Každá planeta má vlastní jazyk,“ říkal Keel. „Má vlastní tajné způsoby komunikace.“

„Ty nerozumíš Avatovi?“

„Ach, slova kladeš docela dobře. A znáš jazyk činů. Ale nepronikl jsi do mého srdce, jinak by ses mě nepokoušel redigovat a vylepšovat.“

„Co bys tedy od Avaty rád?“

„Dej ode mě ruce pryč!“

„Ty si nepřeješ být uchován?“

„No, mám dost zvědavosti, abych se s tím smířil. Ukázal jsi nám Lazarův jev a já jsem rád, že už nemám to staré bolavé tělo.“

„Není to tedy lepší?“

„Mě zlepšit nemůžeš! Já se mohu zlepšit jedině sám. Ty a Lod' si můžete svoje zázraky strčit za klobouk! To je jedno z opravdových tajemství mého jazyka.“

„Trochu neotesané, leč srozumitelné.“

„Ten jazyk se zrodil na planetě, kde Lazar žil, zemřel a žil. Tam se moji lidé naučili mluvit! Původní Lazar věděl, jak to myslím. Při všech bozích, ten to věděl!“

Když Vata probudila Duquea a tlumočila mu svůj zmatek, Duque se rozesmál. „Vidíš?“ zvolal. „Nám není jedno, kdo nám vnucuje naše sny!“